

Holy Bible

Aionian Edition®

وهشاني بىبهرام بهارى كوردى سۆرانى ستاندەر

Kurdish Sorani Bible

New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®

وەشانی بیبەرامبەری کوردیی سۆرانیی ستاندەر

Kurdish Sorani Bible

New Testament

Language: Kurdish, Central

Iran, Iraq, Kurdistan

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 9/10/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0

Biblica, Inc., 1998, 2011, 2016, 2020

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.3.10 (Pro) on 12/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously and <https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language

Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *e/ēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 06/21/25 - 468 translations now available in 230 languages.
- 09/01/25 - 538 translations now available in 291 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

1	مهتا
32.....	مه رقوس
51.....	لوقا
83.....	پوچهنا
108	کردار
140	بروما
154	یه کدم کورننسوس
167	دووهم کورننسوس
176	گلاتیا
181	له فه سؤس
186	فلیچی
190	کولوسي
193	یه کدم سالوونیکی
196	دووهم سالوونیکی
198	یه کدم تیوساوس
202	دووهم تیوساوس
205	تیتوس
207	فیلمون
208	عیبرانیه کان
218	یاقوب
222	یه کدم به تروس
226	دووهم په تروس
229	یه کدم پوچهنا
233	دووهم پوچهنا
234	سینیه م پوچهنا
235	یه هوزا
236	ناشکرا کردن

APPENDIX

- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- Destiny
- Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

عیاش فرموده: «باوکه، لیان خوشید، چونکه نازن بی ده گدن،» یعنیا به تیروندشک جله کایان دابهش گد.

لزقا 23:34

فرموده: «ئەی یوسفی نەوهى داود، مەترسە لەوەي مرىيەم

بەپىتىت، چونكە ئەوەي ئەو سكى يېھىدە لە رۇچى پىرۆزە.

ئەمە پەچەلەكى عىسىاي مەسيحە، كورى داود، كورى 21 كورى ئىپراھىم باوکى ئىسحاق بۇو، ئىسحاق باوکى ياقوب لە گۇناھە كەنالان پىزگار دەكتە.» 22 ئەمانە هەمووى پروويدا بۇو، ياقوب باوکى يەھودا و براكانى بۇو، 3 يەھودا باوکى پىرۆز تاكو ئەوەي يەزدان لە پىنگەي پېغەمبەرە كە فرمۇويەتى يېتە و زەرەح بۇو كە تامار دايىكان بۇو، پىرۆز باوکى حەسرۇن دى: 23 ئەوەتا پاكيزەيەك سكى دەپىت و كورى ئىكى دەپىت، بۇو، حەسرۇن باوکى پام بۇو، 4 پام باوکى عەمیناداب بۇو، ناوىلى دەننەن ئىمانوئيل، 5 كە به واتاي خودا لە گەلمانە دېت. عەمیناداب باوکى نەحشۇن بۇو، نەحشۇن باوکى سەملۇن بۇو، 24 كاتىك يوسف لە خەۋەستە، ئەوەي فرىشتەتە كە يەزدان سەملۇن باوکى بۆعەز بۇو كە پراھاب دايىكى بۇو، بۆعەز باوکى فەرمانى پىدا بۇو تەنجاخى دا و ئىنە كەي گواستەتە. 25 بەلام عوپىد بۇو كە پائۇس دايىكى بۇو، عوپىد باوکى يەسا بۇو، 6 هەتا كورە كەي نەبۇو لە گەللى جووت نەبۇو، ئىنجا ناوىلى ئىنا باوکى داودى پاشا بۇو، داود باوکى سليمان بۇو لە عىسا.

2

زەنە كە پىشىرتۇن ئۇرۇيا بۇو، 7 سليمان باوکى رەحەف عام بۇو، رەحەف عام باوکى ئەپىا بۇو، ئەپىا باوکى ئاسا بۇو، 8 ئاسا باوکى يەھۇشافات بۇو، يەھۇشافات باوکى يەھۇرام بۇو، يەھۇرام سەرەدمىي ھېرۈددىسى پاشا، ھەندىك مۇغ لە رۇزىھەلاتەتەدە باوکى عوزىزى بۇو، 9 عوزىزى باوکى يۇتام بۇو، يۇتام باوکى ئاحاز ھاتته ئورشەلەيم، 2 پرسىيان: «پاشاى لە دايىكىوو جولە كە بۇو، ئاحاز باوکى حەزقيا بۇو، 10 حەزقيا باوکى مەندەشە بۇو، لە كۆتىيە؟ لە رۇزىھەلاتەتەدە سەتىرە ئەمەن بىن، ھاتۇرىن مەندەشە باوکى ئامۇن بۇو، ئامۇن باوکى يۇشىا بۇو، 11 يۇشىا كەپتۈشى بۇجىيەن». 3 كاتىك ھېرۈددىسى پاشا ئەمەي يېتىت، باوکى يەھۇيا كىن و براكانى بۇو، لە كاتى پايىچىكىرنە كە بۇ بابلە. پەشۇكە و ھەموو خەلکى ئورشەلەيم لە گەللى پەشۇكەن. 4 ھەموو 12 لە داودى پايىچىكىرنە كە بۇ بابلە، يەھۇيا كىن باوکى شەئەتتىپەن بۇو، شەئەتتىپەن باوکى ززوپاپل بۇو، 13 ززوپاپل باوکى ئەپەپەد پرسىين: «مەسيح لە كۆئى لە دايىك دەپىت؟» 5 وەلاميان بۇو، ئەپەپەد باوکى ئەلياقيم بۇو، ئەلياقيم باوکى ئازور بۇو، 14 ئازور ئاوا نۇسراوە: 6 «بەلام تۇنەتى يېتەلەحى خاڭى كە دەپەد، باوکى سادوق بۇو، سادوق باوکى ئەكىم بۇو، ئەكىم باوکى ئەلەپەپەد بۇو، 15 ئەلەپەد باوکى ئەلعازار بۇو، ئەلعازار باوکى مەتانا بۇو، كەمتر نىت لە شارقىچەككەن دىكەي يەھودا، چونكە لە تۈۋە مەتانا باوکى ياقوب بۇو، 16 ياقوب باوکى يۈسۈنى مېرىدى مەرىيەم فەرمانزەرەۋىيەك دەرەدە كەپتەت، شوانايقى گەللى ئىسرايىم بۇو، ئەوەي عىسىاي لېبۈو، كە بە مەسيح ناودە بىردىت. 17 بەم دەكتە.» 7 داود ئەمە ھېرۈددىس بە نەھىي مۇغە كانىي باڭىرىد شۇيەيە ھەموو نەوهە كان لە ئىپراھىمە و ھەتا داود چواردە و لەبارەي كاتى دەركەوتى ئەستىرە كە لېكۈلەنە وەي لە گەل نەوهەن، لە داودە و ھەتا پايىچىكىرنە كە بۇ بابلە چواردە نەوهەن، كەنلى. 8 ئىنجا بۇ يېتەلەحى ناردن و يېئى گۇتن: «پۇن و بە لە پايىچىكىرنە كەشە و بۇ بابلە ھەتا مەسيح چواردە نەوهەن. وردى بە داودى مەنداالە كە دا بىگەرتن. كاتىك دۈزىتەنە وە ھەۋام 18 لە دايىكىوونى عىسىاي مەسيح بەم شۇيەيە بۇو: كاتىك مەرىيەمى بەدەن، تاكو منىش بىم و كېتۈشى بۇ بىم». 9 لە داودى ئەوەي دايىك دەستىگىرانى يوسف بۇو، پىش ئەوەي بىگوازىزىتە، گۈييتسى پاشا بۇون، رۇشىن، ھەمان ئەو ئەستىرەيە كە لە دەركەوت كە بەھۇي رۇچى پىرۆزە وە سكى پىرپۇوە. 19 يۈسۈنى رۇزىھەلات ئىنپىوپىان، پېشىان كەوت و ھات و لەسەر ئەم دەستىگىرانى كە پاونىك چاڭ بۇو، نەيپەست ئاپپۇوی بىبات، شوينە راوهستا كە مەنداالە كەي لېبۈو. 10 كاتىك ئەستىرە كەيان بېيارى دا بە نەھىي دەستى لى ھەلېگىت. 20 كاتىك يېرى بىن، رۇز شادمان بۇون، 11 چۈونە مالە كە، مەنداالە كەيان لە گەل لەم شتانە دەركەدە، فرىشتەيەكى يەزدان ھاتە خەۋىنە و يېئى مەرىيەدىايىكى بىن، دانەوينە و كېتۈشىان بۇرۇد و سندوقى

گنجینه کایان گردهوه، زیر و بخور و موریان به دیاری ۱۲ ئینجا خودا له خهوندا موغه کانی ئاگادار بۇ هاتنى يەزدان ئاماده بکەن، رېچكە کانى بۇ پىرىجىخدەن. ۱۳ دواي پۇشتنى موغه کان، ناوقەدى دەبەست، خواردىنىشى كولله و هەنگۈزى كىتى فەرىشەيەكى يەزدان هاتە خەوفى يوسف و گوقى: «ھەستە، بۇو. ۵ ئىئر خەلکى ئورشەلەم و تەواوى يەھودىا و تەواوى یەھودىا و ھەمو مەنالاھە كە دايىكى بې و رابكە بۇ ميسىر، لەۋىي بېتىھە دەتتا پىئىت ناوجەکانى دەرورىيەر ۋەپارى ۋەردون هاتەن لاي، ۶ دانىان دەلم، چونكە ھېرۋەس وا بە شوين مەنالاھە كەدا دەگەرىت، بۇ بە گوناھە كانىاندا دەنا و لە سەر دەستى ئو لە ۋەردون ئەۋەي پىكۈزىت. ۱۴ يۆسفيش ھەستا و لە شەودا مەنالاھە كە دەنەن، ۷ كە بىيى زۇر لە فەرىسى و سەدوقىيە كان دايىكى بىد و بەرەو ميسىر رۇلىشت، ۱۵ ھەتە مەردنى ھېرۋەس بۇ لەتاھەل كىشىنە كە دىزىن، بىچى گۈتنى: «ئەي بېچۈرە ماران، لەۋىي مائىھە، تاواھو كۆئەۋەي يەزدان لە پىرىگە پېغەمبەرە كە دەنەن، ۸ با يەرەھە مېڭان ھەبىت لە تۈرە كەردىن بۇ شىتەنە و، ۹ پىتان و ا لە ميسىر بانگ گەردە. ۱۶ كاتىك ھېرۋەس زانى موغە کان نەبىت دەتوانن بە خۇتان بلىن: «ئىبراھىم باوكانە، پىتان دەلم، فرييويان داوه، زۇر توورە بۇو. بە گۈزىرە ئەن كانىنە لە خودا دەتوانىت لەم بەرداھە نەوە بۇ ئىبراھىم دروستىكەت. موغە كانەن لېي كۆلىپووهە، ناردى و ھەمو كورىكى تەمدەن ۱۰ ئەھۋەتە تەور خاروھە سەر رەھى دار، ھەر دارىك بەرەھى دوو سال بەرەو خوارى لە بىتەن حەم و دەرورىيەر كوشت. باش نەدات، دەپىرىتەن و فېرىدەتەن بەلام ئەۋەي دەنەن ۱۱ ھەنچى ئەۋەي لە پىرىگە پېغەمبەر يەرمىما گۆرتاپوو هاتە دى: بۇ تۈرە كەن دە تاواتان هەلەدە كىشىم، بەلام ئەۋەي دەنەن من ۱۲ دەنگىك لە رامەنە بىسترا، گريان و شىۋەتىكى گەورە، دىت، لە من بە توانانترە، شىابانى ئەۋە نىم تەنانەت پىلاوە كەنلىشى راچىل بۇ مەنالاھە كانى دەگەرىت، رازى نىيە دلەن و اپى بىكىت، بۇ ھەللىكىم، ئەن لە رۇحى پىرۆز و لە ئاگرتان هەلەدە كەنلىشىت. چونكە نەمانون. ۱۳ كاتىك ھېرۋەس مردىن، فەرىشەتە كە ۱۷ شەن بە دەستەنە بۇ پاكىدرەنە و ھى جۆخىنە كەي، گەنە كە يەزدان لە ميسىر هاتە خەوفى يوسف و ۲۰ گوقى: «ھەستە، لە ئەمباردا كۆدە كانەن و قەسەلە كەش بە ئاگرىكى نە كۆزى او دەيانيوست مەنالاھە كە بىكۈن، مردىن. ۲۱ يۆسفيش ھەستا، سەر ۋەپارى ۋەردون، تاواھو كەن دەستى يە حىا لە ئاو مەنالاھە كە دايىك بىد و گەپىرە خاکى ئىسرائىل. ۲۲ بەلام ھەلېكىشىت. ۲۳ بەلام يە حىا دەپىوست بېنىلى بىكىت كاتىك بىستى ئەرخىلاوس لە يەھودىا لە جىنى ھېرۋەسى باوکى و دەيگۈت: «من پۇيىتىم بەھەنە دەستى تۆ لە ئاو فەرمانزەۋايدە، ترسا بېچىتە ئەۋەي. دواي ئەۋەي لە خەوندا ھەلېكىشىم، كەچى تۆ دىتت بۇ لاي من؟» ۲۴ عىساش ئاگادار كىرايەوە، گەپىرە خاکى ئىسرائىل. ۲۵ ئەنچەنە كەنلىشىت، چونكە شارقچەكە كەنلىشە جى بۇو بە ناواي ناسىرە، بۇ ئەۋەي ئەن ئەنچەنە دەھەشىتەن بۇ ئەۋەي ھەمو ۋاستەرە دەستى كەنلىشىتەي لە پىرىگە پېغەمبەر ئەن و گۆرتاپوو بىتە دى: «بە بىتە دى.» ۲۶ ھەركە عىسا لە ئاواھەل كەنلىشىرە، ناسىرە بى ناودە بىردىت.

3 ھەر لە رۇزانەدا، يە حىاى لە تاھەل كەنلىش لە دەشىتى خودايى بىنى وەك كۆتۈرۈك هاتە خوارەوە و لە سەرەي يەھودىا دەرگەوت و پەيام خودايى راھە كەياند، ۲ دەيگۈت: نىشتەن، ۱۷ دەنگىكىش لە ئاسغانە و فەرمۇسى: «ئەمە كۆپى «توبە بکەن، چونكە پاشاینە ئاسغان تزىك بۇو تەنە.» ۳ بە حىا خۇشە ويستىمە، ئەۋەي زۇر بىچى دىلشادم. ۴ ئەو كەسىدە كە لە پىرىگە پېغەمبەر ئىشىغا يە دەرپارەي گۆرتاۋە:

پاشان عیسا به هوی پرتو زده بود درایه چوْلَه‌وانی، دهانکم به راکری مرؤف.^{۲۰} ۲۰ دهستبه‌جی توره کانیان تاکو له لاین ئیلیس‌وه تاق بکریته وه. ۲ دوای ئوهی که چل به جیشیت و دوای کوتون. ۲۱ که لهوی پرتو شد، شه و چل رُزْ به رُزْ وو بوو، بررسی بوو، ۳ تاقیکرهوه لی هاته برای دیکه‌ی بینی، یاقوپی کوری زهدی و پیوه‌نهای برای، له پیش، بینی گوت: «ئەگەر تو کوری خودایت، بدم بەردانه بەلمینکدا له گەل زهدی باوکان توره کانیان چاک دەکردهوه، بینی با بین به نان». ^۴ بەلام عیسا وەلام دایه‌وه: «نووسراوه: ئوانیشی بانگردن. ۲۲ دهستبه‌جی بهله‌مه که و باوکان به جیشیت مرؤف تەنها به نان نازییت، بەلکو به هەر وشیه‌ک کە له و دوای عیسا کوتون. ۲۳ ئېنجا عیسا به هەموو جەلیدا دەگەرا، دەمی خوداوه دیتە دەرەوه.» ^۵ ئېنجا ئیلیس بردیه شارى له كەنیشىتە کانیان خەلکى قىر دەکردد و مزگىنى پاشايەتىيە کەى پېرۆز و لەسەر گوئىسەبانەپەرسىگا رايگەت و ^۶ بینی گوت: رادەگەياند، هەرچى نەخوشى و نەساغى تىو خەلک ھەبوو «ئەگەر تو کوری خودایت خوت ھەلبە خوارەوه. لەبەر چاکى دەکردنەوه. ۲۴ لەبەر تەنە دەنگۇبايسى تەواوى سورىاي ئەوهى نووسراوه: «سەبارەت بە تو فەرمان بە فرىشىتە کانى گۈنەوه، ئەوانىش ھەموو نەخوشىيکان دەھىتايە لاي، بە دەدات، لەسەر دەستىيان ھەلتەگىن، تاكا پېت بەر بەر دېيك چۈرۈھا دەرد و ئازارەوه، ئەوانىه کە رۆحى پىسيان تىدا بۇ نەکویت.» ^۷ عىساش بینى فەرمۇو: «ھەرەوه نووسراوه: و فىدار و ئېغلىچ بۇون، چاکى دەکردنەوه. ۲۵ جا خەلکىكى يەزدانى پەروەردگار تان تاق مەکەنەوه.» ^۸ دىسان ئیلیس زۇر لە جەلیل و دە شارەكە و تۈرشەلەم و يەھودىا و ئەۋەرى بۇ سەر شاخىتكى زۇر بىلندى بىر دەمە شاشىنەكانى جەجان و پۇوبارى ئوردون دواى کوتون.

شکۇئى ئەوانى پىشان دا و ^۹ بینى گوت: «ھەموو ئەمانەت

5

کاتىك عیسا خەلکەکەي بینى، چووه سەر چيا، دەدەمۇ ئەگەر كېتىش بېيت و بەپەرسى. ^{۱۰} ئېنجا عیساش ئېنجا دانىشت و قوتايىيەكانى هاتەتە لاي، ۲ دەستى كىد بە قىرگەنەن و فەرمۇو: ^۳ «خۇزگە دەخوازىرىت بەوانەي كە بە رەفحەزارن، چونكە شاشىنە ئاسمان بۇ ئەوانە، ۴ خۇزگە دەخوازىرىت بەوانەي كە ما تەمدارن، چونكە دالئەوابى دەکردىن. ۵ خۇزگە دەخوازىرىت بە دالئەركان، چونكە زەپيان بە میراتىي بۇ دەمەنیتەوه. ۶ خۇزگە دەخوازىرىت بەوانەي كە بىرى و تېنۇون بۇ راستودروسى، چونكە تىز دەکردىن. ۷ خۇزگە دەخوازىرىت بەوانەي كە دىلەن پەلە بەزىيە، چونكە بەر بەزەن دەکون. ۸ خۇزگە دەخوازىرىت بە دلپاڭكان، چونكە خودا دەپىن. ۹ خۇزگە دەخوازىرىت بە ئاشىخوازان، چونكە بە رۆلە خودا ناودەبردىن. ۱۰ خۇزگە دەخوازىرىت بەوانەي لە پىتاواي راستودروسى دەچە و سىنېتىيەوه، چونكە شاشىنە ئاسمان بۇ ئەوانە، ^{۱۱} «خۇزگە دەخوازىرىت بە ئىۋە كاتىك خەلکى جىنپۇتەن پىنەدەن و دەتەنچە و سىنېتىيەوه، لەبەر و شادمان بن، لەبەر ئەوهى لە ئاسمان پاداشستان گەورەيە، من ھەموو جىزره بۇختا ئىگان بۇ ھەلدەبەستن. ۱۲ دەنلۇش چونكە پېش ئىۋە پېغەمبەر ئىشىابو گۆتراوه بىتە دى: ^{۱۵} «ئەي خاکى زەبولۇن و خاکى نەفتالى، ئەوهى لە بېرىگاي دەريابا، ئەوبەرى پۇوبارى ئوردون، جەللىي ناجولە كەكان، ^{۱۶} ئە و گەلەي لە تارىكىدا دانىشتۇوه، رۇونا كىيەكى گەورەي بینى، دانىشتۇوان لە خاکى سىبەرى مەرگ رۇونا كى بەسەر ياندا ھەلھات.» ^{۱۷} لەو كاتەوه عیسا دەستى كىد بە جاردان و دەيفەرمۇو: «توبە بىكن، چونكە پاشايەتى ئاسمان نزىك چونكە بۇ ئەندرارسى بىرى، تۈرىان فەيدە دايرە دەرياچە كە، چونكە ماسىگر بۇون. ^{۱۸} كاتىك عیسا بە كەنارى دەرياچەي جەلیدا دەرپۇشىت، دوو بىرى بینى، شىمۇن كە بینى دەگۆترا پەترۇس لە گەل ئەندرارسى بىرى، تۈرىان فەيدە دايرە دەرياچە كە، چونكە ماسىگر بۇون. ^{۱۹} عیسا بینى فەرمۇون: «وەرن دوام بىکون،

چون تامه سویزه کهی بُو ده گهْریندریته وه؟ ئیتر به که لکی هیچ ئوههی به هه وه سباز پیوه و سهیری ئافره تیک بکات، ئدوا له دلی نایهت، ئوهه نه بئی فرییدریته ده رهه و خله لکی پیشیل بکن. خویدا داوینپیسی له گهْل کردوهه. 29 ئه گهْر چاوی راستت 14 «عیوه روونا کی جهان، شاریک له سه رشاخ دروستکاریت تووشی گوناهی کردیت، ده رسپینه و فرییده. بُوقتو باشتره ناتوانیت بشارد ریته وه. 15 هروهه خله لکی چرا هه لئا کهن ئهندامیکت له دهست بچیت، لهوهی هه مووه لهشت فرییدریته تاکو پیخنهه زیر ته شته وه، به لکو له سه ره چرادان دایدهن بُوقتاو دوزه خ. (Geenna g1067) 30 ئه گهْر دهستی راستت تووشی ئوههی روونا کی بداته هه مووه ئوهانهی له ماله که دان. 16 به گوناهی کردیت، پیبره وه و فرییده. بُوقتو باشتره ئهندامیکت هه مان شیوه، با عیوه ش روونا کیتان بُوقتلک بدره وشته وه. 17 به دهست بچیت، لهوهی هه مووه لهشت بچیته دوزه خه وه، تاکو کرداره باشه کاتان بیین و ستایشی باوگان بکن که له تامهنه. 17 «وا بیر نه کنهوه من هاتوم ته ورات يان نوسراوی بدات، با ته لاق نامه بدان دهست.» 32 به لام من پیتان ده لیم: پیغمه بران بسپه وه، نه هاتوم بُوق سرینه و بیان، به لکو هاتوم ئوههی بھی هزی داوینپیسی ژنه کهی خوی ته لاق بدات، واي بُوق ته اوکردنیان. 18 راستیان پی ده لیم: هه تا زه وی و ئاسمان لیده کات داوینپیسی بکات. ئوهه ش ته لاق دراوبیک بھینت، له ثارادا بیت، پیتیک يان خالیک له تهورات له ناو ناچیت، ئوهه داوینپیسی ده کات. 33 «دیسان گوتراوه: ئوهه زه کهی ته لاق ناسخانه. 19 بُقیه ئوههی بچووکتري ئهم گوتراوه: «سوینده کات مشكینه، به لکو سوینده کات بُوق راسپارانه بشکیتیت و خله لکیش ئاوا قرق بکات، له شاشینی يهزدان به ره سه ره.» 34 به لام من پیتان ده لیم: هه رگز سویند ئاسمان به بچووکترين ناوده بردريت. به لام ئوههی پیبره و بیان مه خون، نه به ئاسمان، له بھر ئوههی ته ختی شاهانه خودایه، بکات و خله لکی قیر بکات، له شاشینی ئاسمان به مه زن 35 نه به زه وی، له بھر ئوههی ته ختی پیقیقی، نه به ئورشلیم، ناوده بردريت. 20 ئیتر پیتان ده لیم: ئه گهْر راستودروستیان له له بھر ئوههی شاری پاشای پایه به رزه. 36 سویند به سه ره مامؤستایانی تهورات و فرسیسیه کان زیاتر نه بیت، هه رگز ناچنه خویت مه خوی، چونکه ناتوانیت تاله موونیکی سپی يان ره ش ناو شاشینی ئاسمان ووه. 21 «بیستو و تانه به پیشینان گوتراوه: بکیت. 37 با قسه تان «بیل» بُوق «نه خیز» بُوق «نه خیز» بیت، «مه کوژن» و «ئوههی بکوژیت شایانی حکم به سه ردادان له مه بترازیت له شهيانه و بیه. 38 «بیستو و تانه گوتراوه: «چاو ده بیت.» 22 به لام من پیتان ده لیم ئوههی له خوشکی يان به چاو، ددان به ددان.» 39 به لام من پیتان ده لیم: برا کهی توپره بی، ده بھی حکم بردريت. ئوههی به برا کهی به رهه کاتی خراپه کار مه کدن، به لکو ئوههی له رومونه قی بیل «هیچچووچ»، ده بیت بدریته ئه نجومه نی بالاچ جوله که، راستی دایت، لایه کهی دیکشی بُوق شل بکه، 40 ئوههی ئوهه ش بیت «گله»، ده بیت بخزینه ناو ئاگری دوزه خه وه. ویستی بدانه دادگا و کراسه کدت لى بسنتیت، چا که ته کشته هنیتا و لهوی بیرت کوته وه که خوشکت يان برات شتیکی له گهْل بُوق. 42 ئوههی داواي شتیکی لیکریدت بیده ره. به سه ره وه هیه، 24 لهوی له بھر ده قوربانگا قوربانیه کدت ئوههی داواي قهرزی لیکریدت پشتنی تیه که. 43 «بیستو و تانه به جینپله و بُوقیه کدم جار خوشکت يان برات ئاشت بکره وه، گوتراوه: «نزيکه کدت خوشبویت،» رفت له دوزمنت بیت وه.» ئینجا وره و قوربانیه کدت بکه. 25 «خیزا له گهْل رکابه ره کدت 44 به لام من پیتان ده لیم: دوزمنه کاتان خوشبوی، نویز بکن بُوق ئاشت به رهه و لهو کاتنه له گهْل و به رنگاوهن بُوق دادگا، ئه وانهی ده تاچجه و سینته وه، 45 تاکو بینه روله هی ئه باوکه تان نهوه ک رکابه ره کدت بدانه دهست دادوه و دادوه ريش بدانه که له ئاسمانه، ئه و خویت خوی به سه ره چاک و خراپدا دهست پولیس و فرییدریته به ندیخانه. 26 راستیت پی ده لیم: هه لدیتیت و باران به سه ره پاواچاک و زرور داریشدا ده بار بیت. لهوی ده راجی هه تا دواین فلس نه ده وه. 27 «بیستو و تانه 46 ئه گهْر هر ئوهانه تان خوشبوی که عیوه يان خوشدویت، چ گوتراوه: «داوینپیسی مه که ن.» 28 به لام من پیتان ده لیم: پاداشتیک و هر ده گرن؟ ئایا با جگرانیش ئه مه نا کهن؟ 47 ئه گهْر

سلاوتان ته‌ها له ناسیاوه کاتنان کرد، چی زیارتان کدووه؟ تایا دوپرووان، چونکه ئوان خویان په ریشان ده‌رده خهن تاکو بۆ بتپه رستانيش ئەمە نا کەن؟ 48 بۆیه میوه کامل و تهواون، خەلکی دەرخەن کە بەرۇزۇون. راستيان پى دەلئم: ئەوانە هەروەك باوکي ئاسماينيان کامل و تهواون.

سەرت چەور بکە و دەموجاوت بشۇ، 18 تاکو بۆ خەلک 6 «ھۇشيار بن و نەکەن لەبەرچاوى خەلک چا کە بکەن بۆ ئەوهى بىانبىن، ئەگىنا لەلای باوکي ئاسماينيان پاداشتىن نايىت. 2 «لەبەر ئەوهى كاتىك خېرىك دەكىت، زورنای بۇ يېمەدە هەروەك دوپرووان كە لە كەنىشت و سەر شەقامەكان دەيىكەن، بۆ ئەوهى لەلایەن خەلکەوە ستايىش بىرىن. راستيان پى دەلئم: ئەوانە پاداشتى خویان وەرگتووه. 3 بەلام تو كە خېرىك دەكىت، مەھىلە دەستى چەپت بىزايىت دەستى راست چى دەكەت، 4 تاکو خېرىك دەكەت بە نېھىي بىت. باوکىشىت كە هەموو نېھىيەك دەيىت، پاداشت دەداتوه. 5 «كاتىك نويزى دەكەن وەك دوپرووان مەن، چۈنكە ئەوان حەز دەكەن بە پىوه لە كەنىشت و سووجى شەقامەكان نويزى بکەن، بۆ ئەوهى خەلکى بىانبىن. راستيان پى دەلئم: ئەوانە پاداشتى خویان وەرگتووه. 6 بەلام تو كاتىك نويزى دەكىت، بېرىۋۇرە كەت و دەرگا لەسر خوت دابىخە، نويزى بکە بۆ باوکي نېھىزراوت. باوکىشىت كە هەموو نېھىيەك دەيىت، پاداشت دەداتوه. 7 كاتىك نويزى دەكەن، وەك بتپەرستان ئەوندە وشەكان دوپوارە مەكەنە، چۈنكە وا دەزان بە زۇر گۇنئيان گۇپيانلى دەگىرىت. 8 لەبەر ئەوه وەك ئەوان مەن، چۈنكە باوگان دەزانىت پېرىستيان بە چىيە، پېش ئەوهى داوايلى بکەن. 9 بەلام ئىيۇ بهم شىپىرىە نويزى بکەن و بلىق: «ئەي باوگان لە ئاسمان، با ناوت پېرىز بىت، 10 با پاشایەتىيە كەت بى با خواتىت لەسەر زەھى پېرىۋو بىرىت وەك لە ئاسمان. 11 نانى بۇۋانەمان ئەمەوش بەدرى. 12 لە گوناھە كامغان خۇشىبە، وەك چۈن ئىيە لەوانە خوشىدەيىن كە خراپەمان بەرامبەر دەكەن. 13 مەمانخەرە تاقىكىرنەوە، بەلکو لە شەپان پىزگارمان بکە، پيتان دەلئم: تەنانەت سلىمانىش لەپەرى شىكۆمەندىدا وەك چۈنكە هەتاھەتايە پاشايەتى و ھېزىش شىكىسى تويىه، ئامىن.» 14 ئەگر گەردىنى خەلکى لەبەر خراپەكانيان ئازاد بکەن، ئەوا باوکي ئاسماينستان لېتىن خوشىدەيىت. 15 بەلام ئەگر گەردىنى خەلکى ئازاد نەكەن، ئەوا باوکىشىتان لە گوناھە كاتنان خوش نايىت. 16 «كاتىك بەرۇزۇ دەن، پۇوگۇز مەن وەك لەبەر بکەن؟» 32 چۈنكە بىياوهران ھەول بۆ هەموو ئەم شتانە

دهدهن، باوکی ناسامانیستان ده زانیت پیوستیان به هه مو و هه وانه درندهن. 16 به برهه میان ده یانا سنه وه. ئایا تری له درک هه یه. 33 به لکو یه کدم جار داوای پاشایه تبیه کهی خودا و ده کریته وه یان هه نجیر له چقل؟ 17 بهم شیوه یه هه مو و داریکی راستوردوستیه کهی بکدن، هه مو و هه مانه تان بز دابین ده کریت. باش بهری باش ده دات، داری خراپیش بهری خراپ. 34 له بر ئه وه خه یی بیانی مه خون، چونکه بیانی خه یی خوی 18 داری چاک ناتوانیت بهری خراپ بدات و داری خراپیش ناتوانیت بهری باش بدات. 19 ههر داریکی بهری باش ندادات ده خوات. هه روژیک خراپی خوی یه سه.

7 «خه لکی تاوانبار مه کمن تاکو خودا تاوانبار تان نه بکات، ده بدریته وه و فریده دریته ناو ئاگر. 20 کهواهه به برهه میان چونکه بو شیوه یهی خه لک تاوانبار ده کمن خودا تاوانبار تان ده یانا سنه وه. 21 نه ک هه رکسیک پیم بلیت: «په روهد گارم، ده بکات، بهو پیوانه یهی عیوه بز خه لک ده پیتون، خودا په روهد گارم!» ده چیته ناو شانشینی ئاسمان، به لکو ئه وهی بوزتان ده پیوته وه. 3 «بیچی سه رنج له پوشی ناو چاوی زور کس پیم ده ایت: «په روهد گارم، په روهد گارم! ئایا به برا کدت ده دیت، بهلام ئاگات له کاریته کهی ناو چاوی خویت نیبه؟ 4 یان، چون به برا کدت ده ایت: «پیم بداه با پیسمان ده نه کرد، به ناوی توه په بیانی خودامان رانه گدیاند، به ناوی توه په روحی پوشه کهی ناو چاوت ده رېت، «له کاتیدا کاریته یک له ناو 23 ئینجا منیش پیان راده گدیه نم: «فه عیوه نه ناسیوه. ئم چاوی خویت ایده؟ 5 ئهی دورو روو، یه کدم جار کاریته کهی ناو دوور بکونه وه، ئهی به دکاران!» 24 «له بر ئه وه هه رکسیک چاوی خویت ده رېتنه، ئینجا باش ده بینیت بز ده رېتنه پوشه کهی ناو چاوت برا کدت. 6 «شئی پیروز مدهن به سه گ، مرواریشان فریمدهنه به رده می به راز، نهودک پیشیان بکدن و هه لگدریته وه و پارچه پارچه تان بکدن. 7 «دوا بکدن، نهرو خوا، چونکه له سه ره در ده سکرابوو، 26 هه رکسیکیش ده کریته وه، 8 چونکه هه رکسیک داوا بکات، وهک پیاویکی دانا واهه که خانووه کهی له سه ره در ده سکرابیت. 25 باران باری گونی لهم و تانهه بیت و په پرهوی بکات، وهک پیاویکی دانا واهه که خانووه کهی له سه ره در ده سکرابیت. 27 باران گلکل وايه خانووه کهی له سه ره در ده سکرابیت، باری ولافاوه ستا و ره شه با هه لیکرد و له خانووه کهی دا، بهلام گونی ده کریته وه. 9 کی له عیوه ئه گدر کوره کهی داوای نانی لی بکات، بردی ده داتی؟ 10 یان داوای ماسی لی برو خاندی، برو خاندنه کشی گوره بزوو. 28 کاتیک عیسا بکات، ماری ده داتی؟ 11 جا عیوه که خربان، بزان شئی ئهم و تانهه ته او کرد، خه لکه که له قیرکنه کهی سه رسام باش بدهنه منداله کانتان، باوگان له ئاسمان چهند زیارت شتی بزون، 29 چونکه وهک ده سه لاتاریک قیری ده گدن، نه ک باش ده داته ئه وانه داوای لیده گدن! 12 چون ده تانه وی وهک ما ماموستایانی تهورات.

8 خه لکی هه لسوکه و تسان له گدل بکدن، عیوه ش بهو شیوه یه کاتیک عیسا له چیا که هانه خواره وه، خه لکی کی زور هه لسوکه و تسان له گدل بکدن، چونکه ئه مه یه پوخته تهورات و دواي کهون. 2 ته وه بزو پیاویک هات که نه خوشی گولی په یام پنځمه بهران. 13 «له ده رگا که ته نگه وه بچنه ژوو ره وه، هه بزوو، ګټوشی بز برد و گونی: «گهوره، ئه گدر بته ویت، چونکه ئه ده رگا که پانه و ئه و پیگایه بهرینه که بهره و له ناوجوون ده توانیت پاکم بکریته وه. 3 عیساش دهستی بز دریکرد ده چیت و زورن ئه وانه پییدا ده چنه ژوو ره وه. 14 بهلام و دهستی لیدا و فرموموی: «دهمه ویت، پاک بهره وه!» ته سکه ده رگا و ته نگه ئه و پیگایه بهرینه که دهسته جن له گولی پاک بزو وه وه. 4 ئینجا عیسا پیی فرمومو: که سیش ده دیو زیته وه. 15 «ئاگداری پنځمه رانی در روزن» (ئاگداری، به کس مه لی، بهلام بز خویت پیشانی کاهین بده بن که له پیستی مه زدا بز لاتان دین، بهلام له ناوه وه ګورگ و ئه و قوربانیه یه موسافرمانی کردووه پیک، وهک شایه تبیه ک

بُویان». ۵ کاتیک عیسا چووه ناو که فرناحوم، سه ریله لیک بینه با مردووه کافی خویان بنیشن.» ۲۳ کاتیک عیسا سواری هاته لای، لی پارایه وه ۶ و گوتی: «گورمه، نزمه تکاره که م بهله مه که ببو، قوتاییه کافی دوای کهون. ۲۴ لمنا کاوره شاهیه کی بیفایلیجی له ماله وه کدتووه و ظازاریکی زوری هدیه.» ۷ عیسا به هیز هله لیکده سه ره دریاچه که، خه ریک ببو شه پوله کان یخی فرموده: «من دیم و چا کی ده کمه وه.» ۸ سه ریله که ش بهله مه که دپوشن، بهلام عیسا نوستبوو. ۲۵ ئینجا قوتاییه کافی و ولاعی دایه وه: «گورمه شایانی ئوه نیم خوت بینه ماله کدم، چوون و هه ایاستاند و گوتیان: «گورمه، پزگارمان بکه! وا به لکو تنهها وشهیه ک بفرمودو خزمه تکاره کم چا کده بیتوده، لمناوده چین!» ۲۶ ئه ویش یخی فرمودون: «ئهی کم باوره بیه، ۹ چونکه منیش خوم که سیکم له ژیر فرماندام، سه ریازیشم بوقچی ده ترسن؟» ئینجا هه ستا، له رهشه با و دریاچه که کی له ژیر ده ستادیه. بهمه ده لیم: «پرو،» ده روات، بهوی دیکه ش راخویری، ئیتر بورو هیمنیه کی ته او. ۲۷ ئه ایش سه رسام بون دلیم: «وهره،» دیت؛ به کوکیله که ش دلیم: «ئمه بکه،» دیکات.» و گوتیان: «ئمه ج مزو قیکه؟ تهناهت با و دریاش گوکیله کی ۱۰ کاتیک عیسا گوئی له مه ببو، سه رسام ببو، بهوانه فرمودو دهن!» ۲۸ کاتیک عیسا گلیشته ئهوبه ری دریاچه که، له که دوای کدوتیوون: «راسیستان بی ده لیم، له ئیسائیلدا کسم هرهنی گهدربن، دوو کسی تووش ببو که روچی پیسیان نه دیوه باوه بریکی به هیزی ئاوای هه بیت. ۱۱ پیتان ده لیم که تیدابوو، له گورستانه وه هاتیونه ده ره وه. به رادهیه ک توندو تیز خه لکیکی زور له روژهه لات و روژشاواه دین و له گل بون که تهناهت کس نهیده توافی به و پریگایه دا تینچه پریت. ئیراهم و ئیسحاق و یاقوب له شاشینی ئاساندا له سه رخوان ۲۹ هاوریان گرد و گوتیان: «چیت لیان ده دوی، ئهی کوری داده نیشن. ۱۲ بهلام روله کافی شاشین فریده درینه تاریکی خودا؟ ئایا پیشوه خت بوقیه هاتوویت، تاکو ئەشكەنجه مان ده ره وه، جا گریان و جیزه و ددان لموی ده بیت.» ۱۳ ئینجا بدیت؟ ۳۰ له دوروی ئهوانه و رانه به رازیکی گوره عیسا به سه ریله که کی فرموده: «برون! با هروده ک باوه ریت هینا، ده لوه ران. ۳۱ روچه پیسے کانیش لی پارانه وه و گوتیان: بوقت بیت.» جا لدو کانه دا خزمه تکاره کی چاک بووه وه. «ئهگر ده رمانده کدیت، بمانیزه ناو رانه به رازه که.» ۳۲ ئه ویش ۱۴ عیسا هاته مالی په تروس، خه سووی په تروسی بینی لمناو یخی فرمودون: «برون! ئهوانیش له دوو که هاته ده ره وه جیگادا که وتووه، تای ههیه. ۱۵ عیسا دهستی له دهستی دا و چوونه ناو به رازه کان، ئوه ببو هه موو رانه که به خیرایی تایه که به ریدا، ئه ویش هه ستا و دهستی کرد به خزمه تکدیان. له قدقپاکه کوه بون ناو ده ریاچه که هه لدیان و له ئاوه که دا ۱۶ کاتیک گیواره داهات، زور کسیان بز هینا روچی پیسیان خنکان. ۳۳ بدرازه وانه کانیش ریانکرد بون او شار و هه موو تیدابوو، ئه ویش به وشهیه ک پوچه مبهه ره ئهوانه دا هاتیوو که روچی پیسیان تیدابوو. ۳۴ ئوه ببو شاره که ئیشا یاوه گوتراوه بینه دی که ده لی: «ئه و ده ده کافی ئیهی هه مووی بون بینی عیسا هاته ده ره وه، که بینیان، لی پارانه وه هله لکرت و نه خوشیه کامانی برد.» ۱۸ کاتیک عیسا خه لکیکی ناوچه که بینیه بینیت.

زوری له ده ره وه ئه وبری ده ریاچه که. ۱۹ مامۆستایه کی تهورات هاته شاره کی خوی. ۲۰ کارایه کی ئیفلیجیان هینایه لای لمناوه لای و یخی گوت: «مامۆستاء، بون هر کوئی بچیت دوات جیگادا که وتووه، کاتیک عیسا باوه ریت، گوناھه کانت ده کوم.» ۲۰ عیش ایچی فرموده: «برون! کونی ههیه و ئیفلیجیه کی فرموده: «کونی، ورهت بوز بیت، گوناھه کانت بالندیه ئامانیش هیلانه، بهلام کوری مرؤف جئیه کی نیبه به خشران.» ۳ جا ههندیک له مامۆستایانی تهورات له دلی که سه ره لامس دا بیت.» ۲۱ یه کیکی دیکه له قوتاییه کافی یخی خویاندا گوتیان: «ئمه کفر ده کات!» ۴ عیش ایچی بیزه چی گوت: «گورمه، پریگام بده یه کدم جار بچم باوک بیتیم.» ده کنه وه و فرمودی: «بوقچی له دلئاندا بیز له خراپه ده کنه وه؟ ۲۲ بهلام عیسا یخی فرموده: «دوم بکوه، واز له مردووان

۵ کامیان ثاسانتره بگوتریت، «گوناھه کانت به خشران،» یان نزیک بووهه و دهسته له چمک کراسه که دا، 21 چونکه له بگوتریت، «هسته و برو؟» 6 به لام برو تهودی بزان کوری دلی خویدا گوقی: «ئەگەر تەنها دهست له کراسه که دا بدەم، مرۆف له سەر زەوی دەسەلاتی گوناھه خشینی هەیه،...» به چا کەدەمهوو، 22 عیسا ئاپوی دایوه، بىنى و فرمۇوی: «پکم ئېفليچە کەی فرمۇو: «ھەستە، نویىھە کەت هلگەر و بىرۋەرە دلىيابە، باوړە کەت توی چاڭكىرىدەوە.» ژنەکە دەستىبەجى مالەوە،» 7 ئەويش ھەستا و گۈرایوه مال، 8 کاتىك چاک بووهه، 23 کاتىك عیسا چووه مالى پېشىۋاکە، خەلکە کە ئەمەيان بىنى، سام دايگەرن و ستابىخى خودايابان كرد، شىوهنگىزبان و خەلکىيىز زۇرى بىنى كە دەنگىدەنگان دەگەر، كە دەسەلاتي ئاواي بە مرۆف داوه، 9 کاتىك عیسا بەدويدا 24 فرمۇوی: «لاچن، پەكەد نەمرەدەوە، بەلکۇ نوسىتروە،» تىدەپەرى، پاولىكى بىنى له شۇيىچى باجىگى دانىشتبۇو، ناوى ئەوانىش بىچى پېكىنن، 25 کاتىك خەلکە كە دەرگان، ھاته مەتا بىو، بىچى فرمۇو: «دۇام بىكەدەوە،» ئەويش ھەستا و دواي ژۇرەدە و دەستى پەكەد كە گەر، پەخش ھەستايىدە، 26 ئەم كەوت، 10 لە کاتىكدا عیسا له مالى مەتا له سەر خوان بىو، زۇر ھەوالاش بە ھەموۋ ئەو ناواچە يەدا بىلاو بووهە، 27 کاتىك له باجىگان و گوناھياران ھاتن و لەگەل عیسا و قوتايىبەكانى بىو عیسا بە وىدا تىدەپەرى، دوو كەسى نايىنا دواي كەوت، ناخواردن پالىاندایەوە، 11 كە فەريسييەكان ئەمەيان بىنى، بە ھاواريان دەگەر و دەيانىگوت: «كۈرۈ داود، بەزەيت پىاندا قوتايىبەكان ئەويان گوت: «بىچى مامۇستا كەتان لەگەل باجىگى بېتەوە،» 28 کاتىك ھاتن مالەوە، كەسە نايىنا كان ھاتن لاي، و گوناھياران نان دەخوات؟» 12 جا کاتىك عیسا گۈرۈ عيساش بىچى فرمۇون: «باوهرتان بەوه ھەيە كە من بتوانم ئىبوو، فرمۇوی: «لەشىغان پۇيىسىتى بە بىزىشكى ئىنيي، بەلکۇ ئەمە بىكەم؟» وەلاميان دايەوە: «بەلنى گورەم،» 29 ئىنجا نەخوش، 13 بېن و اتاي ئەمە قىرىن: «من مېھرەبانىم دەدەوە ئەويش دەستى لە چاوابان دا و فرمۇوی: «با بەگۈرەي نەك قوربانى،» چونكە نەھاپۇم راستودروستان باڭھېشت باوهرتان بۇتان بېتت،» 30 ئىتەپىنایان بىر گۈرایەوە، عیساش بە بىكەم، بەلکۇ گوناھياران،» 14 ئىنجا قوتايىبەكانى يە حىا ھاتنە توندى ئاڭگادارى كەندەوە: «ئاڭگادارىن با كەس نەزاپىت،» لاي عیسا و گوتىان: «بىچى ئىمە و فەريسييەكان زۇر جار 31 بە لام ئەوان پۇيىشەن و ھەوالى ئەويان لە ھەموۋ ناواچە كەدا بېرۇزۇ دەبىن، بە لام قوتايىبەكانى تۇر بېرۇزۇ نابن؟» 15 عیسا بىلاو كەدەوە، 32 کاتىك دوو كابرا كە دەچۈونە دەرەوە، بىچى فرمۇون: «ئايماڭىھېشىتكاراۋىن زەماۋەند دەتونان شىوهن چەند كەسىنکى لائىكىان ھەتىيەلەي لاي عیسا كە پۇحى پىسى بېگىن كاتىك زاوا لە گەل ئىندايە؟ بە لام رۇزىيەك دىت زاوابان تىدا بىو، 33 کاتىك رۇحە پىسە كە دەرگەر، لالە كە قسە ئىدە، لى دوور دەخرىتەوە، ئەوسا بېرۇزۇ دەبىن، 16 «كەس خەلکە كەش سەرسام بۇون و گوتىان: «ھەرگىز شىتى لەم جۇرە كەسى كۈن بە پەرۇيەك كە نەچۈپەتتە ئاپىنە تاكات، لە ئىسرايلدا بېتزاوهە،» 34 بە لام فەريسييەكان گوتىان: «بە چونكە پىنە كە كەسە كە لىك رادە كېيىشەت و دىراوپە كە خىاپىت شاي رۇحە پىسە كان رۇحى پىسە دەرەدە كات،» 35 عیسا بە دەكات، 17 شەرابى ئۇنىش نا كەنە ئاپەشىكى كۆنەوە، ئەگىنە ھەمو شار و گوندەكىدا دەگەر، لە كەنىشە كاييان خەلکى قىز مەشىكە كە دەدرىت، جا شەرابە كە دەرپەت و مەشىكە كەش دەگەر و مەزىتىنى پاشايەتىيە كە رادە كەيىن و ھەمو نەخۇشى و لەتاودە چىت، بەلکۇ شەرابى نوئى دەگەنە ئاپەشىكى نوپوھ و نەساغىيەكى چاک دەگەدەوە، 36 کاتىك خەلکە كە ئىن بىنى دەردوچان پارپۇچان پارپۇچان دەبىن،» 18 کاتىك ئەمانەي دەفەرمۇو، دلى پىيان سووتا، چونكە وەك مەبىي بى شوان پەريشان و يەكىك لە پىشەوايانى كەنىشەت ھات و كېنۇشى بۇرد و سەرلىشىۋا بۇون، 37 جا بە قوتايىبەكانى فەرمۇو: «دروپەنە گوقى: «ھەر ئىستا كەم مەد، بە لام وەرە دەستى لە سەر زۇرە، بە لام سەپان كەمە، 38 لە بەر ئەو داوا لە خاوهە دابىنى، زىندۇ دە بېتەوە،» 19 عيساش ھەستا و لە گەل چوو، دروپەنە بکەن تاڭكە سەپان بۇ دروپەنە كە ئىن بېتت،» قوتايىبەكانىش دوايان كەتون، 20 ھەر لەو كاتەدا رىتىك كە ماوهە دوازدە سال بىو خۇينىيەر بىوونى ھەبىو، لە دواوه ئىي

ئینجا عیسا دوازده قوتاییه که بانگکرد، ده سه لاتی دهسته و ده دات، باوکیش مندلی خوی. مندان الن له دایک پپدان تاکو روچی پیس دهربکن و هرچی نهخوشی و باوکان هله گهربیه و به کوشتنیان دهدن. 22 له بر نه ساغی هببو، چاکی بکنه وه. 2 ئه مانه ش ناوی دوازده ناوی من هه مووان رقیان لیتان ده بیته وه، بهلام ئوهی هه تا نیز دراوه که یه: یه کمین، شیمون که به په ترس ناوده دردا و کوتایی دابه خویدا بگریت، رزگاری دهیت. 23 که لهم هندر اویسی برای؛ یاقوبی کوری زه بدی و پیوه نای برای؛ شاره ده تاخچه و سینه وه، راکهن بُو شاریک دیک. راستیان پی 3 فیلیپوس و بهرتولماوس؛ توماس و مهتابی باجگر؛ یاقوبی دهلم: شاره کانی ئیسرائیل ته وانا کهن پیش هاتنی کوری کوری حلهفا و تهداوس؛ 4 شیمونی کانه وی و یه هوزای مرؤف. 24 «قوتابی له ماموستا که زیارت نیمه و کویله ش له هه سخه رویتی که عیسای به گزن دا. 5 عیسا ئه دوازده که سهی گهوره که زیارت نیمه. 25 بُوقatabی به سه وک ماموستا که ناراد، فرمانی پی گردن: «به ریگای ناجوله که کاندا مه برون ییت و کویله ش وک گهوره که کی. ئه گهر خاوهن مال و مه چنه شاری سامیره یه کان، 6 بهلکو له بیری ئوه برونه به "بعل زهبول" تاو ببردیت، چهند زیارت خانه واده که کی؟ په یامه رابگه یه نن: "پاشایتی ئاسمان نزیک بوهه ته وه"؛ 8 نهخوش ناشکرا نه ییت و نهیتی نیمه ده رنه که ویت. 27 ئوهی له تاریکیدا چاک بکنه وه، مردو و زیندو و بکنه وه، گهروگول پاک پیتانی دهلم، له رونوکیدا پیتنه وه، ئوهی به چره ده بیستن، بکنه وه، روچی پیس دهربکن. به خواری و هر تانگر تووه، به دهندگی بهرزل له سه ربانان رایگه یه نن. 28 له وانه مه ترسن که به خوارایش پیده ن. 9 «زیز و زیو و مس له پشتیتان هله گرن، جهسته ده کوژن، بهلام ناتوان گیان بکوژن، بهلکو له وه بترسن 10 نه توره که بُو رینگا، نه کراس و نه پلاؤی زیاده و نه که ده توانی جهسته و گیان به یه کووه له دوزخدا له ناویه ریت. گوچانیش، چونکه کریکار شایانی نانی خویه تی. 11 چوونه (Geenna g1067) 29 ئایا دوو چوله که به فلسیک نافروشیت؟ هر شار و گوندیک، به شوین که سیکی شایسته دا بگرین و کچچی هیچ یه کیکیان بین خواستی باوکان نا کوینه سه رهتا ئوهی به جیده هیلأن له مالی ئه و که سه پیتنه وه. 12 که زه وی. 30 ئیوه ته نانهت موهی سه ریشان هه مووی زیز دراوه. چوونه ماله که سلاو بکهن. 13 ئه گهر ماله که شایسته بیون، با ئاشتیان بُو ئوهی لمبه ردم خه لک دام پیدا بیت، منیش له لای باوک ئاشتیان بیان ییت، بهلام ئه گهر شایسته نه بیون، با ئاشتیان بُو ئوهی لمبه ردم خه لک دام پیدا بیت، منیش له لای باوک خوتان بگریه وه. 14 ئوهی پیشواری لی نه کردن و گویی له که له ئاسمانه، دانی پیدا دهیم. 33 بهلام ئوهی له لای خه لک قسستان نه گرت، لهو ماله یان لهو شاروچکه یه برونه ده روهه نکوئی له ناسینی من بکات، منیش له لای باوک که له ئاسمانه، و توزی پیتان بنه کینن. 15 راستیان پی دهلم: له بُرُؤی نکوئی لی ده کهم. 34 «وا مه زان که هاتووم تاکو شاشی بهشمه لپرسینه وه داء، سزای خاکی سه دوم و عمه مورا له هی ئه شاره سه زه وی. نه هاتووم بُوه لکه راندنه وهی» «کور له باوک و چک له دایکی سووکرت دهیت. 16 «من وک مه بُونا و گورگان دهیم. جا من هاتووم بُوه لکه راندنه وهی» «کور له باوک و چک له دایکی وک مار زیر بن و وک کوئر له خراپه بیهه ری بن. 17 له و بوبوک له خه سووی، 36 دوژمنی مرؤفیش له خانه واده که خه لکی بدهاگان، چونکه ده تانده نه دادگا و له که نیشته کان به خوی دهیت.» 37 «ئوهی باوک یان دایکی له من زیارت قامچی لیتان دهدن، 18 له پیناوی مندا ده بدریه به ردم خوشبویت، شایانی من نیمه. ئوهی کوریان پکی له من زیارت فرمائزه وا پیشايان، وک شایتی بُوه وان و بُونه ته وه کانیش. خوشبویت، شایانی من نیمه. 38 ئوهی خاچه که هله گریت کاتیکیش به گریتان دهدن، نیگهران مه بن له وهی که و دوام نه کویت شایانی من نیمه. 39 ئوهی دهست به چی بلین و چون بیلین، لهو کله دا پیتان ده دریت چی بلین، ژیانیه وه بگریت ده بدریت، بهلام ئوهی ژیانی خوی 20 لمبه ره وهی ئوهی ئیوه نین که قسه ده کهن، بهلکو روچی له پیناوی من بدوزیریت، بهده سقی دهه نیت. 40 «ئوهی باوکانه له ئیوهدا قسه ده کات. 21 «برا برای خوی بُو مردن به پیشوازیتان لی بکات، پیشوازی له من ده کات، ئوهیش

پیشوازی له من بکات، پیشوازی لوهه ده کات که منی بیستیت! 16 «به لام ئەم نەوهى به چى بهراورد بكم؟ لوهه ناردووه. 41 ئەوهى پیشوازی له پېغۇمەرىك بکات به ناوى مەنداانە دەچن كە له بازاره کاندا دايىشتوون و يەكتىري بانگ پېغۇمەر، ئەوا پاداشتى پېغۇمەرىك وەردەگرىت. ئەوهش دەكەن و 17 دەلىن: «زۇپۇمانام بۇلەنەن و هەلنىپەرين، شىمنام پیشوازى له پاچاڭ كىيىك بکات به ناوى پياوچاڭ، ئەوا بۇ گىپاران و له خۇزان نەدا. 18 يەحىا هات، نەيدەخوارد و پاداشتى پاچاڭ كىيىك وەردەگرىت. 42 ئەوهى تەنەجا جامە نەيدەخواردەوە، دەلىن: «روحى پىسى تىدایە». 19 ئىنجا كورى ئاينىكى سارد بدانە يەكىك لەم بچۈو كانە، لەبرئەوهى قوتابى مەرۇۋەت، دەخوات و دەخواتەنە، دەلىن: «ئەمە كاپىإيەكى من، راستىيان پى دەلىم: پاداشتى ون نايىت».

11

پاش ئەوهى عيسا له رېتىايى دوازدە قوتابىيە كى تەواو بۇو، لەۋى پۇشت و چوو بۇ قىرىكىدن و راگىياندى پېيامى خودا له شارقىچە كايان. 2 كاپىك يەحىا له زىياندا كارەكانى مەسيحى يىست، قوتابىيە كانى خۇزى نارەد لاي، 3 ئىيان پىمى: «ئاپا تۆى ئەوهى كە دىت، يان چاوجەرىنى يەكىكى دىكە بىكىن؟» 4 عىساش لە وەلامدا بېچى فەرمۇون: «بۇون، ئەوهى دەيىستان و دەيىبنىن بە يەحىا راپاگىيەن: 5 كۆپۈر دەيىنتىت، شەل دەرۋات، گەپوگول پاك دەيىتەوە، كەپ دەيىنتىت، مردوو هەلدە سەتىتەوە و هەۋار مىگىنى پەلەدرېت. 6 خۇزگە دەخوارزى بەوهى گومانىملى ناكات. 7 لە كاپىكدا قوتابىيە كانى يەحىا دەرۋىشىن، عيسا برووى لە خەلکە كە كەد و سەبارەت بە يەحىا فەرمۇوى: «بۇ يېنىقى چى چۈونەنەنەن؟ 8 ئەم بۇ يېنىقى چى چۈون؟ قامىشىك كە با دەبىجولىتىتەوە؟ 9 ئەم بۇ يېنىقى چى چۈون؟ مۇزۇقىك كە جلووبەرگى گۈانىھەنەي پوشىۋە؟ نەخىز، ئەوانەنەي جلووبەرگى گۈانىھەنە دەپۇشىن لە كوشكى پاشاكان. 10 يەن بۇ يېنىقى چى چۈون؟ پېغۇمەرىكى؟ بەل، پيتان دەلىم، لە پېغۇمەرىش مەزىتەر، 11 راستىيان پى دەلىم: لەتىن ئەوانەنەي لە ژىن لەدايىك بۇون، كەس لە يەحىا لەتاوهەل كىشىپ پايەبەر زىترىيە، به لام بچۈوكىرىنى ئەوهى لە شاشىنى ئاسمانە لە پايەبەر زىترە. 12 لە دەكات. 12 راستىيان پى دەلىم: لەتىن ئەوانەنەي لە ژىن لەدايىك بۇون، كەس لە يەحىا لەتاوهەل كىشىپ پايەبەر زىترىيە، به لام بچۈوكىرىنى ئەوهى لە شاشىنى ئاسمانە لە پايەبەر زىترە. 13 چونكە دەتاخىنەسەتەوە، 29 نىرى من بىخەنە سەر خۇزان و له منه و دەتاخىنەسەتەوە، 28 وەرن بۇ لام ئەم ھەمو ماندۇوان و بارگانەكان، من قىرىن، چونكە دلەرم و پېغىزم، حەسانەھەش بۇ دەرۋوتان دەدۇزۇنەوە، 30 چونكە نىرهە كەم گۇنجاخو و بارم سووگە».

12

لە كاتىدا، لە پۇزىيەكى شەمەدا عيسا بەناو دەغلىدا كەردووه. 14 ئەگەر دەتاخىنەي پەسەندى بکەن، ئەم يەحىا ئەو ئەلياسىيە كە خەرىكە بىت. 15 ئەوهى گۇنى ھەيە، با تىتەپەرى، قوتابىيە كانى بىسيان بۇو، دەستىيان كەد بە گولە كەنم

پرواندن و خواردنی. 2 که فرسیه کان بینیان، پیان گوت: بوو، ئەویش چاکیرده و ب جۆریک که توانی قسە بکات
 «پروانه، ئەوهی قوتاییه کانت دەیکن دروست نیي له شەمەدا و بیتیت. 23 خەلکە کە هەموو سەرسام بۇون و گوتیان:
 بکریت.» 3 ئەویش بىچى فەرمۇن: «ئایا نەتاخۇنيدۇووه تەو داود «ئەمە كورى داود نیيە؟» 24 بەلام فەرسیه کان کە ئەمە بان
 چى كرد، كاپىك خۆي و ئەوانەي لەگەلى بۇون برسیيان بۇو؟ بىست، گوتیان: «ئەمە رۆحى پىس دەرنا كات، مەگەر بە
 4 چۈن چۈوه ناو مالى خودا و نانى تەرخانكار او خوارد، بەعل زېبۈل شاي رۆحە پىسە كان نىيەت.» 25 بەلام عىسا بە
 كە بۇ ئەو و ئەوانەي لەگەلى بۇون دروست نەبۇو بىچۇن، تەنها يېرىڭىز ئەوهى زانى، بىچى فەرمۇن: «ھەر شاشىنىيەك
 بۇ كاھىنان نەبى؟ 5 يان لە تەوراتدا نەتاخۇنيدۇووه تەو كە دووبىرەكى تىدايت، وىزان دەبىت، ھەر شارىك يان مالىك
 ھەرچەندە كاھىنان بەھۆي ئەرچان لە پەرسىگا لە رۆزانى شەمەدا دووبىرەكى تىدايت، خۆي رانانگىت. 26 ئەگەر شەيتان،
 پاسپاردهي رۆزى شەمە دەشكىن بەلام بەيىوان دادەنرىن؟ شەيتان دەربكات، ئەوا دووبىرەكىيان تىدايە، كواتەچۈن
 6 پیتان دەلمىم، كسىك لېرەبە كە لە پەرسىگا مەزىتە. 7 بەلام شاشىنىه كەي خۆي رادەگىت؟ 27 ئەگەر من بە بەعل زېبۈل
 ئەگەر لە واتاي ئەمە تىبىكىيەشتىباھ: «من مىھەبانم دەويى نەك رۆحى پىس دەربىكم، ئەي شۇنگەتكەنەكانى شۇۋە بە كى
 قوربانى،» ئەوا يېتاۋاتنان تاوانبار نەدەكىد، 8 چۈنكە كورى دەرياندە كەن؟ لەبەر ئەوه ئەوان دەبەن دادوھرتان. 28 بەلام
 مەرۆف گەورەي رۆزى شەمە يە. 9 ئېنجا عىسا لەويى رۆپىش ئەگەر من بە رۆحى خودا رۆزى پىس دەربىكم، ئەوا پاشايەقى
 و چۈوه كەنيشته كەيان، 10 لەويى پاپاۋىكى ئېبۈ دەستىكى خودا ھاتوھە سەرتان. 29 «يان چۈن كەسيك دەتۋانى
 وشك بىبو. بۇ ئەوهى فەرسىيە کان بىوان سکالاى لى بىكەن، بېجىتە مالى پاپاۋىكى بەھىز و شەكانى تالان بکات، ئەگەر بە كەم
 لېيان بىمى: «ئایا لە رۆزى شەمەدا چاڭكىردنەوهى نەخۇش جار نەھىيەستىتە، ئېنجا مالە كەي تالان بکات؟ 30 ئەوهى
 دروستە؟» 11 بىچى فەرمۇن: «كى لە شۇۋە ئەگەر مەرىنىكى لەگەل من نىيە له دىزى منه، ئەوهىش لەگەل من كۆنەكانەوه،
 ھەبىت و له رۆزى شەمەدا بىكۈتىنە ناو چالىتكەوه، نايگىت و بلاو دەكتەوه. 31 لەبەر ئەوه پېتەن دەلىم: ھەموو گۇناھ و
 دەريانىھىتتى؟ 12 مەرۆف چەند لە مەر بەزىخترە! كواتە لە كفرىرىدىكى مەرۆف دەبەخىشىت، بەلام كفرىرىن سەبارەت
 شەمەدا چاڭكىردن دروستە.» 13 ئېنجا بەپاوه كەي فەرمۇن: بە رۆحى پىرپۇز نابەخىشىت. 32 ئەوهى قسە له دىزى كورى
 «دەستت درىز بىكەم،» ئەویش درىزى كەد و چاڭ بۇوهە، مەرۆف بکات، دەبەخىشىت، بەلام ئەوهى قسە له دىزى
 و كە ئەوهى دىكە. 14 بەلام فەرسىيە کان كە هاتىن دەرەوهە، رۆحى پىرپۇز بکات، نابەخىشىت، نە لەم دىنيا و نە لەم دىنيا.
 ئەگىپىيان كەن چۈن يېكۈژىن. 15 عىساش كە بەمە زانى (aión g165) 33 دار بە بەرھەمە كەي دەناسىرىتەوه، ئەگەر دار
 لهويى رۆپىش و خەلکىكى زۆر دوايى كەتون، ئەویش ھەموو باش بىت، بەرھەمى باش دەدات، ئەگەر دار خرآپ بىت،
 نەخۇشەكانى چاڭكىردنەوه. 16 ئاڭدارى كەن دەلائى كەس بەرھەمى خرآپ دەدات. 34 ئەي يېچۈو ماران، كە شۇۋە
 باسى نەكەن، 17 تاڭ ئەوهى لە رېنگىكى پېغەمەر ئېشىلاوە خرآپ بن، چۈن دەقاۋان بە چاڭ بىدوئىن؟ دەم ئەوه دەليت
 گۇتراوه بىتە دى كە دەلىت: 18 «ئەنەوتا خزمەتكارە كەم، كە له دەلەو ھەلەدە قولىت. 35 مەرۆف چاڭ لە گەنجىنەي
 ئەوهى هەلبىزاردۇوه، ئەو خۇشەۋىستەم كە بىچى دەلسادام، چاڭى تاخىدا، شى چاڭ دەرەدەھىتىت، مەرۇنى خراپىش لە
 رۆحى خۆمى دەخەمە سەر، جاپى دادپەرەورى بۇ نەتەوهە كان گەنجىنەي خراپى تاخىدا، شى خرآپ دەرەدەھىتىت. 36 بەلام
 دەدات. 19 شەرناكات و ھاوار ناكات، كەسىش لە شەقامدا پېتەن دەلىم: ھەر شەيەكى پووج كە خەلک بىچى دەدەوى،
 دەنگى نايىستىت. 20 قامىنىيەك كۆتراۋ ناشكىنەت، پلىتەيدەكى لە رۆزى لېپرسىنەوهدا حىسابى خۆى ھەيە، 37 چۈنكە
 پىتەپرتكەر ناكۈزىنەتەوه، هەتا دادپەرەورى بە سەر كەن بە وشەكانى خۇت بېتاۋان دەگىتىت، بە وشەكانى خۇشت
 دەگىدەت. 21 نەتەوهە كان ھويابان بە ناوى ئەو و دەبىت.» 22 ئېنجا ھەندىك مامۆستاى تەورات
 ئېنجا پاپاۋىكىان بۇ ھېتىنار پىچى پىسى تىباپو، نايىنا و لال و فەرسىي و لامىيان دايەوه و گوتىان: «مامۆستا، دەمانەويى

نیشانه‌یه کت لی بینین». 39 کهچی و ملامی دانوه: «نهویه‌کی کوتنه سه رینگا، بالنده‌ش هاتن و خواردیان. 5 هندیکیش به دکار و داوتنپیس داوای نیشانه ده کات، به لام نیشانه کوتنه سه زه‌ویه‌کی برده‌لان که خولی کم بیو، خیرا نادریتی، جگه له نیشانه‌ی بونی پیغمه‌بهر. 40 هروهک چون سه‌ریان درکرد، چونکه زه‌ویه‌کی قول نه بیو. 6 به لام که یونس سی شه و سی روزه‌لناو سکی ماسیه‌کی گوره‌دا روزه‌هلهات سووتان و وشک بیون، چونکه رهگان نه بیو، بیو، تاوش کوری مرؤف سی شه و سی روزه‌له نانجی 7 هندیکیشیان کوتنه تو درکان، درکه کان گهوره بیون و زه‌ویدا ده میتیته‌وه. 41 خملکی نهینه‌وا له روزه‌لی پرسینه‌وهدا، خنکاندیان. 8 به لام هندیکی دیکیان کوتنه سه زه‌ویه‌کی له گه‌ل نهم نه‌ویه له مردن هله‌لده‌ستنه و تاوانباری ده کدن، باش و بدره‌هه‌میان داء، هندیک یهک به سد و هندیک یهک چونکه توبیان کرد کاتیک یونس پهیا خودای را گهیاند. به شهست و هندیکیش یهک به سی. 9 نه‌ویه گونی ههی، با تهوفتا له یونس مزتر لزه‌یه. 42 شازن باشورو له روزه‌لی بیستیت! 10 قوتاییه کان هاتن و لیبان پرسی: «بیچی به نمونه ایپرسینه‌وهدا له گه‌ل نهم نه‌ویه له مردن هله‌لده‌ستنه و قسه‌یان بو ده کدیت؟» 11 و ملامی دانوه: «لبه‌ر ئه‌وهی به تاوانباری ده کات، چونکه له په‌بری زه‌ویه‌وه هات بو گویگرن شیوه دراوه نهی شاشینی تاسمان بزان، به لام بهوان نه دراوه، له دانایی سلیمان. نه‌ویه تا له سلیمان مه‌زتر لزه‌یه. 43 «کاتیک 12 چونکه نه‌ویه ههیتی، بیچی ده دریت و لیچی ده‌رژی، به لام روحی پیس له مرؤفیک ده‌رده‌چیت، له شوینه و شک‌کاندا نه‌ویه نیه‌تی، تهنانه‌ت نه‌ویه ههشیه‌تی لی ده سه‌زرتیه‌وه. به ده‌وای حهوانه‌وهدا ده گه‌ریت و ده‌ستی نا که‌ویت. 44 ئینجا 13 لبه‌ر ئه‌وه به نمونه قسه‌یان بو ده کدم: «چونکه سه‌یر ده‌لیت: «ده گه‌ریت‌وه بو نه‌مو ماله‌ی که به جیمه‌یشت: «کاتیک ده کدن، به لام نایین، گوئی ده‌گرن، به لام ناییست و تینا‌گهن. ده گه‌ریت‌وه ده‌بینت چوله و گسکراوه و پیکراوه. 45 پیشینیه‌که ئیشایا له‌واندا هاته دی، که ده فرمومی: ده وسا ده‌چیت و حهوت روحی پیسی دیکه له خوی خراپتر «میوه هه‌میشه ده‌بیستن به لام هرگیز تینا‌گهن، شیوه هه‌میشه لگه‌ل خوی ده‌هیتیت، ده‌چنه‌وه تیو مرؤفه‌که و له‌ناویدا سهیر ده کدن به لام هرگیز نایین، 15 چونکه دلی نهم گله ده‌زین. ئینجا کوتایی نه‌و مرؤفه‌له جاران خراپتر ده‌بینت. بو نهم رهق بیوه و گوییان قورس بیوه، چاویان نوقاندووه، نه‌وک به نه‌وه بدکاره‌ش، تاوا ده‌بینت». 46 له کاتیکدا که عیسا قسه‌ی چاویان بینن و به گوییان بیستن، به دلیان تینگن و بگه‌ریت‌وه، بو خله‌لکه ده‌کرد له گه‌ل بدن. 47 کسیک هات و بیچی گوت: به چاوتان، چونکه ده‌بین، به گوییان، چونکه ده‌بیستن. «وا دایک و برا کانت له ده‌ره‌وه راوه‌ستابون، منیش چاکان بکدهمه‌وه». 16 به لام شیوه، خزرگه ده خوازیت داوایان ده‌کرد له گه‌ل بدن. 48 نه‌ویش و ملامی دایه‌وه و فرموموی: «دایکم کنیه بیون نه‌وه بیین که شیوه ده‌بینن به لام نه‌یانیبی، نه‌وهش و برا کانم کنن؟» 49 ئینجا ده‌ستی بو قوتاییه کانی راکیشا و بیستن که شیوه ده‌بیستن، به لام نه‌یانیست. 18 «که‌واهه فرموموی: «نه‌وه تا دایک و برا کانم، 50 چونکه نه‌وهی خواستی گوئی له واتای نمونه‌ی جوتیاره که بگن: 19 هر که‌سیک باوکم نه‌نجام برات که له ئاسمانه، خوشک و برا و دایکمه». پهیایا شاشین بیستیت و تینه‌گات، شهیان دیت و نه‌وهی له دلیدا توکراوه ده‌فینیت. نه‌مانه نه‌وه توواندن که کوتنه سه

13 هر له روزه‌دا عیسا له مال هاته ده‌ره‌وه و له که‌ناری ده‌ریاچه‌ی جه‌لیل دانیشت. 2 خملکیکی ئیچگار زور لیچی کتوبووه‌وه، هه‌تا وای لیهات چووه ناو به‌له‌میک دانیشت، هم‌مو خله‌لکه که‌کش له که‌ناره که راوه‌ستان. 3 به پهیامه که ده‌بیستن و ده‌ستبه‌چی به خوشیه‌وه و هریده‌گرن. 21 به لام لبه‌ر نه‌وهی که رهگان نیه و کاتین، کاتیک لبه‌ر پهیامه که تووشی ته‌نگانه و چه‌وسانه‌وه ده‌بن، یه‌کسره ده‌کدون. 22 نه‌وانه‌ش که کوتنه تیو درکه‌کان، نه‌وه کسانه‌ن که پهیامه که ده‌بیستن، به لام خه‌می زیان و فریوخواردنی ده‌وله‌مندی

پیامه که ده خنگیت، ئیتر بی بهره م دهن. (aiōn g165) 23 به لام شاشینیت، زیزانه که ش پروله کانی شهیتان، 39 دوژمنه که ش که تهوانه‌ی که وته سدر زوییه باشه که، ئه و کهسانه که تویی کردن گیلیسه، درویه کش کوتای زهمانه، سهپانه کانیش پیامه که ده بیست و لیت تیده گدن و بهره م دهدن، یه ک فربشته کان. (aiōn g165) 40 «هه روهه ک چون زیزانه که بزارکا و (aiōn g165) به سده و یه ک به شست و یه ک به سی.» 24 غونه‌یه کی به ئاگر سوویتیزرا، له کوتایی زهمانیشدا و ده بیت. (aiōn g165)

دیکی بُه هینانه و فرموموی: «شانشینی تاسمان له مرؤفیک 41 کوری مرؤف فرشته کانی ده بیت و هه موو هنکاریک ده چیت، تویی چاک له گلگه که بچینیت. 25 به لام کاتیک گوناه و خراپه کاران له شانشینیه که کوکه نه و 42 فریان خله‌ک له خودا بعون، دوژمنه که هات و لمناو گئمه کددا ده دنه ناو کوروهه ئاگرهوه، جا گریان و جیره‌ی ددان زیزانی چاند و رپیشت. 26 کاتیک گهنه که پروا و گولی لهوی ده بیت. 43 هوسا پراستور وستان له شانشینی باوکاندا درکرد، زیزانه کش ده رکهوت. 27 «کویله خاوهن مان وه ک رپه ددره وشینه وه. تهوهی گئی ههیه، با بیستیت! هاتن و پیان گوت: «گهورهه، مه گر له گلگه که تدا تویی 44 «شانشینی تاسمان له گهنجینه‌یه ک ده چیت له گلگه که کا چاکت نهوه شاند، ئیتر ئهه زیزانه له کوتیوه هات؟» 28 «ئه ویش شارد رایته وه. کسیک ده دوزیته وه و دیسان ده شاریته وه، وه لامی دانوه: «دوژمن ئهه می کردووه.» کویله کانیش پیان ئینجا له خوشیان ده چیت و هه رچی ههیه ده فروشیت و گوت: «دهه وی بچین زیزانه کان بزار بکین؟» 29 گوتی: ئه و گلگه که پی ده کریت. 45 «هه روهه شانشینی تاسمان له «نه خیر، نهوه ک له گل بزارکردنی زیزان، گمیش هه بلکیشن. باز رگاتیک ده چیت که به شونین مواری نایابدا ده گریت. 30 هدتا کانی درویه باهه کان ده لیم، یه کم جار زیزانه که بزار ههیه ده فروشیت و مواریه که ده کریت. 47 «هه روههها بکهن و پیانکه مه ئو بُه ئهه بسوویتیزرا، به لام گئمه که شانشینی تاسمان له توریک ده چیت فریاریته ده ریاچوه، له ئه مباره کدم کوبکنه وه.» 31 غونه‌یه کی دیکی بُه هینانه وه و هه موو جوزه کانی ماسی کوکه کانه وه. 48 کاتیک توره که پر فرموموی: «شانشینی تاسمان وه ک ده نهه خه رته لیه ک وايه، بیو، ماسیگره کان رایانکیشیه که نار، باشه کانیان له سه به تهدا که یه کیک بیهیت و له گلگه که دیدا بیچنن، 32 هرچنده له کوکده وه و خراپه کانیشیان فریدا. 49 کوتایی زهمانیش ثاوا هه موو تروهه کان دیکه بچوکره، به لام کاتیک گهش ده کات، ده بیت: فرشته کان دین و بد کاران لمناو پراستور وستاندا رپوهه کیکی گهورهه لی ده رده چیت و ده بیت دره خت، ده رده هینن و (aiōn g165) 50 فریان ده دنه ناو کوروهه تهانه‌ت بالنه‌ی تاسمانیش دین و لمسه رقه کانی هیلانه ئاگرهوه، جا گریان و جیره‌ی ددان لهوی ده بیت!» 51 عیسا ده کن.» 33 غونه‌یه کی دیکی بُه هینانه وه: «شانشینی تاسمان له لی پرسین: «ئایا هه موو ئهه مانه ییگهیشتن؟» وه لامی دایه وه: هه ویرتیشیک ده چیت، ئافره‌تیک هینتای و کردیه ناو سی «به لی.» 52 جا پی فرمومون: «لدهه رهه و هه ماموستایه کی پیوانه ئارده وه، هه تا هه مووی هه هلات.» 34 عیسا هه موو ئهه تهورات که بیووهه قوتایی له شانشینی تاسمان، له خاوهن باهه تانه‌ی به ثموونه بُه خه لکه که باسکرد، بېی غونهه قسەی بُه مالیک ده چیت له گهنجینه که دیدا له کون و نوی ده ریهیت.» ندهه گردن، 35 تاکو ئهه وهی خودا له پریگه پنځمه بهره که ده 53 کاتیک عیسا ئهه غونه‌یه ته او کرد، لهوی رپیشت. فرمومویه تی بیت دی: «به غونهه ده م ده کمه وه، ئه وهی 54 هاته وه شاره که خوی، له که نیشته کیان دهستی کرد له دامه زراندی جهانه وه شاراوهه رایدنه گیهه نم.» 36 ئینجا به فیرکردنیان، هه تا ئهه وهی سه رسام بعون و گوتیان: «ئه مه خله‌که که بپریکرد و گهپایه وه بُه مال. قوتاییه کانی هاته ئهه دنایی و په رجوانه‌ی له کوئی بیو؟ 55 ئایا ئهه که کیه لای و گوتیان: «غونهه زیزانی ناو گلگه که مان بُه لیکبدوهه.» دارناتاشه که نییه؟ ئهی دایکی ناوی مهیم نییه؟ یاقوب و یوسف 37 وه لامی دایه وه: «ئه وهی تروهه چا که که چاند، کوری و شیخون ویه هوزا برای نین؟ 56 ئه وه نییه خوشکه کانی هه موویان مرؤفه. 38 گلگه کش جهانه، تروهه چا که که ش پروله کانی له لاما ن؟ ئهی ئهه مهه هه موو ئهه مانه لکوئی بیو؟» 57 جا

ره تیان کرده و بلام عیسا یعنی فرمون: «پنجه مبه ربی پریز ئینجا پینچ نانه که دو و ماسیه که هملگرت و ته ماشای نیمه، تنها له شار و مالی خوی نه بیت». 58 لهوی په رجروی ئاسانی کرد، سوپاپی خودای کرد و نانه کانی له تکرد، ئینجا دایه قوتاییه کان و ئهوانیش دایانه خلک کرد. 20 همو خواردیان و زوری نه کرد، له بر بیباوه بریان.

تیر بون، پاشان لهو په لکنانه مایه و دوازده سه به تهی پریان هله لگرته وه. 21 ژماره ئهوانه که نانیان خوارد تزیکه پینچ هه زار پیاو بون، پینچه له ژن و مندا. 22 دهسته جي عیسا قوتاییه کانی ناچار کرد سواری به لهه مه که بن و پیش خوی په پنهوه ئهوبه ری ده ریاچه که، هه تا خوی خلک که بدری ده کات. 23 لم دوای ئهوهی خلک که بدریکرد، سه رکوته سه رشاخیک بؤئهوهی به تنها نویز بکات. که شواره داهات به تنها لهوی بون، 24 به لهه مه که شهودایه کی زوری له وشکانیه وه پریوو، شهپوله کانیش پییاندا ده کیشا، چونکه ئاراسته ره شهبا که پیچه وانه بون. 25 پیش خورهه لاتن عیسا هاته لایان و به سه ره ریاچه که ده ریشت. 26 کاتیک قوتاییه کان بینیان به سه ره ده ریاچه که ده ریوات، شیوان و گوتیان: «ئەم دیووه زمیه!» له ترسانیشدا هاواریان کرد. 27 دهسته جي عیسا قسەی له گل کردن: «ورهتان بهرزی! ئهوه من، مه ترسن». 28 په ترسوس وهلامی دایه وه: «گورهه، ئەگدر توی، فه رمانم پینده به سه ره ئاوه که دا بیه لات.» 29 فرموموی: «ووهه..» په ترسوس له به لهه مه که دابه زنی و به سه ره ئاوه که دا بیه لات. 30 بلام کاتیک ریشت و به رهه لای عیسا به پریکه وت. 31 بلام کاتیک توندی بایه که بینی، ترسا و خهريک بون و نوقم ده بون، هاواری کرد: «گورهه، پزگارم بکه!» 32 عیساش يه کسمر دهستی در پریکرد و گرفت و پیچی فه رمومو: «کەم باوهه، بقچى گومانت کرد؟» 33 که سه رکوتهه ناو به لهه مه که، ره شهبا که و هستا. 33 ئهوانه کان او به لهه مه که دا بون، کې توشیان بون و چوچل. کاتیک خلک بیستیان، له شاره کانه ووه به پیان هله لگرت و ناشیان. ئینجا چون بولای عیسا و هه والیان پندا. 34 که عیسا چەم 45 بیست، سواری به لهه میک بون و به تنها چوچو شوینیکی گوتیان: «ئەم شوینه چوچه و کاتیش درونگ، خلک که بدری چا کرده وه. 35 کاتیک میواره داهات، قوتاییه کانی هاته لای و گوتیان: «ئەم شوینه چوچه و کاتیش درونگ، خلک که بدری عیسا یعنی فرمومون: «پیویست ناکات بون. گیوه شیتیکان بدهنی با پیچون.» 36 ئهوانیش دایه وه: «لیزه له پینچ نان و دو و ماسی زیاترمان نیمه.» 37 ئەویش فرموموی: «بۇنى بېتىننە ئىزه.» 38 فرمانی به خلک که دا لسەر گا که دانیش.

14

لە کاتهدا هیروتسی ئەنتیپاس کە فه رماپه اوی جه لیل بون، ناوینگى عیسای بیست، 2 به پاوه کانی گوت: «ئەم ده یه حیا لە تاوهە لکیشە لەناو مردواندا هەستاوهە وە، لە بەر ئەوه کاری په رجرو لە سەر دەستى ئەو دەگریت.» 3 هیروتسی، لە بەر هیروتسی دیای ژنی فیلیپسی براي، یه حیا گرتبیو، پەلەستى گردبوو و خستبوویه زیندانه وە، 4 چونکه یه حیا یعنی دەگوت: «درست نییه برازنه کەت بخوازیت.» 5 هیروتسیش دەپیست یه حیا بکۈرۈت، بلام له خلک کە دە ترسا، چونکه بە پنجه مبه ریان داده نا. 6 له جەئى لە دایکیوونی هیروتسی، چىک هیروتسی دا ناوه راستى میواناندا سەمای گرد و هیروتسی دەلخوش کرد. 7 ئەویش سوینى دی بۆ خوارد و بە لېتى پى دا کە حەزى له چى بیت پیدا تى. 8 چەکش بە فەتى دايىكى، گوتى: «لیزه لە سەر سینىيەک سەرى یەھىا لە تاوهە لکىشە بەدرى.» 9 پاشاش دلگزان بون، بلام لە بەر ئەوهی لە بەر دەم میواناندا سوینى دخوار دیوو، فەرمانی دا بیدەن. 10 ئینجا تاردى و له زیندان سەری یەھىايان پەرائند و 11 سەرە کە لە سەر سینىيەک ھېنزا و درايە پەکە، ئەویش بردیه لاي دايىكى. 12 قوتاییه کافى یەھىا هاتق تەرمەمە کيان هله لگرت و ناشیان. ئینجا چون بولای عیسا و هه والیان پندا. 13 کە عیسا چەم 45 بیست، سواری به لهه میک بون و به تنها چوچو شوینیکی دەستى در پریکرد و گرفت و پیچى فه رمومو: «کەم باوهه، بقچى گومانت کرد؟» 32 کە سه رکوتهه ناو به لهه مه که، ره شهبا که و هستا. 33 ئهوانه کان او به لهه مه که دا بون، کې توشیان بون و چوچل. کاتیک میواره داهات، قوتاییه کانی هاته لای و گوتیان: «ئەم شوینه چوچه و کاتیش درونگ، خلک کە بدری عیسا یعنی فرمومون: «پیویست ناکات بون. گیوه شیتیکان بدهنی با پیچون.» 36 ئهوانیش دایه وه: «لیزه له پینچ نان و دو و ماسی زیاترمان نیمه.» 37 ئەویش فرموموی: «بۇنى بېتىننە ئىزه.» 38 فرمانی به خلک کە دا لسەر گا کە دانیش.

ئینجا چهند که سیک له مامؤستایانی تهورات بهرهو رووی هات و هاواري گرد: «گورم، ئەي كورى

و فەرسىيە كان له ۋۆرشه لىمه وە هاتە لاي عيسا و لىيان داود، بەزە يېت پىيادا يېتە وە! كېڭىم بەھۇي پۇچى پىسە وە پرسى: 2 «بۇچى قوتاپىيە كانت نەرىتى پېران دەشكىن؟ پىيىش ئازارىكى زۇرى ھەدە». 23 بەلام عيسا تەنانەت بە وشە يە كيش ناخواردن دەسىتىان ناشۇن!» 3 ئەيىش وەلەمى دانەوە: «ئەي وەلەمى نەدايە وە، قوتاپىيە كانى هاتە پېشى و تكىيان لىي گرد: بۇچى ئىيۇه لمەر نەرىتى خوتان سەرىچىچى راسپارده خودا «بەرىنى بکە، وا بەدوامانە وە هاوار دەكەت». 24 وەلەمى دەكەن؟ 4 چونكە خودا فەرمۇويەقى: «رېزى دايىك و باولغان دايەوە: «من تەنها بۇ مەرە و نىبۇوه كانى مالى ئىسرائىل نېزدراوم». بگەن»، ئەوهى نەفرەت لە دايىك يان باوكى بکات، دەيىت 25 بەلام زىنە كە هات و كېتۇشى بۆ بىردى و گۈقى: «گورم، بکۈرۈتىت». 5 بەلام شۇ دەلىن: «ئەگر يەكىك بە دايىك يارمەتىم بىدە!» 26 وەلەمى دايەوە: «ناشىت تانى متىلان يان باوكى بېلىت: ئەوهى بەنياز بوم بىدەمە ئىيۇه بۇ خودام بېپەرەت و فېنەرەت بۇ سەگ». 27 زىنە كە گۈقى: «پاستە تەرخان كەدووە، 6 ئەوا پۇلىست ناكات كە رېزى دايىك و گورم، بەلام سەگىش لە پاشماۋىيە دەخوات كە لە خوانى باوكى بگېيت: «جا لمەر نەرىتى خوتان دەسەلاتى راسپارده دەگورەكانى بەرددە يېتە وە». 28 ئىنجا عيسا وەلەمى دايەوە: خودا رەت دەكەنە وە. 7 ئەي دوورۇوان! سەبارەت بە ئىيۇه «خانم، باوهېرى تو بەھېزە! ئەوهى داوابى دەكەت با بۆت ئىشايى پېغەمبەر پىشىپەننەيەكى باشى كەدووە كە فەرمۇويەقى: بېلىت». 29 ئىنجا عيسا 8 ئەم گەلە هەربە دەم پېتىم لى دەگەن، بەلام دىلىان لىم لەۋىي رۇلىشت و هاتە لاي دەرياچەيى جەھەيل، چۈرۈ سەر دوورە. 9 بەخۈزۈن دەمپەرنىت، تەنها راسپارده مۇۋافانە شاخىك و لەۋى دانىشت. 30 ئەوه بۇو خەلکىكى زۇرەتىنە ئېرى خەلک دەكەن». 10 عيسا خەلکە كە بانگىكەد و لاي، شەل و كۈر و گۆچ و لال و زۇرى دىكشىان لەگەن يېنى فەرمۇون: «گۈن بگەن و تېيىگەن. 11 ئەوهى دەچىتە ناو بۇو، لمەر بېرىي دايىنان، ئەيىش چاكىكەن دەنەت دەمە وە مەرۆف گلاو ناكات، بەلکو ئەوهى لە دەم دېتە خەلکە كە سەرسام بۇون كە بىنبايان لال قىسە دەكات و گۆچ دەرەوە، ئەوه مەرۆف گلاو دەكەت». 12 ئىنجا قوتاپىيە كان چا كە يېتە و شەل بە پىتى كە دەرەۋات و كۈر دەيىت، جا هاتە پېش و لىيان پرسى: «دەزاپ كاتىك فەرسىيە كان گۈپيان سەتايىشى خوداي ئىسرائىليان گەد. 32 ئىنجا عيسا قوتاپىيە كان لە قىسە كە بۇو بېتار بۇون؟» 13 وەلەمى دايەوە: «ھەر رووە كەيىك بانگىكەد و فەرمۇوى: «دەم بەو خەلکە دەسووپىت، ئەوه سى باوكى ئامىنەن نەچىاندىتت، ھەلە كەنرىت. 14 وازىان لى بېتىن، رۇزە لە گەلەن و ھېچجان تىيە بېخۇن. ناشە وېت بە رسىيەت ئەوانە كۈرۈن و رېتايى كۈرۈكە كان دەكەن. ئەگەر كۈرۈتىغا بىانىرىمە وە، ئەوه كە بېنگا بېر نە كەن». 33 قوتاپىيە كان وەلەميان كۈرۈپ بکات، ھەردووپىكان دەكەنە چالەوە. 15 پەتروس يېنى دايەوە: «لەم چۈلە ئەنە زۇرەمان لەكۈرى بۇو بۇنەندانى گوت: «ئەم غۇونەيەمان بۇرۇون بېكەوە». 16 عيسا فەرمۇوى: «ئەم ھەمۇ خەلکەدە!» 34 عىساش يېنى فەرمۇون: «چەند ناتان ئېۋەش ھېشىتا ئىنەنگەن؟ 17 ئايىانا زانىن ھەرچىتە دەچىتە ناو پېتىي؟» گوتىان: «حەوت، لە گەل چەند ماسىيەكى بېجۈك». دەم دەرەۋاتە ناو سك و پاشان دەچىتە دەرەوە، لە دەلەو سەرچاوا نان و ماسىيەكانى لى وەرگەن و سوپاسى خوداي كەد و لەتى دەگەرەت كە دەيىتە ھۆى گلاوبۇنى مەرۆف، 19 چونكە كەن دايە قوتاپىيە كان، قوتاپىيە كانىش دايىانە خەلکە كە. بېرى خارپ لە دەلەو دەرەچىت، كوشتن، داوىتىپسى، 37 ھەمۇ خواردیان و تېرىپۇون، دوايى حەوت سەبەتە پې بەدرەوشتى، دزى، شايەقى درۇ، كەركەن. 20 ئەمانە مەرۆف پەلکەناتىان كۆكەدەوە. 38 ناخوتان چوارھەزار پىاپۇون، گلاو دەكەن. بەلام ناخواردن بېلى دەست شوشتن مەرۆف بېجەنگە لە زۇن و مندال. 39 ئىنجا عيسا خەلکە كە بەرىتكەد و گلاو ناكات. 21 عيسا لەۋىي رۇلىشت و چۈپ بۇ ناوجەكانى سوارى بەلەم بۇو و هاتە سنورى مەدگەن.

سور و سەيدا. 22 ژىتىك كە ئاعانى خەلکى دەرەۋەرى ئەھۋى،

فریسی و سه دوقیه کان هاتنه لای عیسا بُو دایجه‌یت، له ئاماندا داخراو ده بیت، ئوهی تو له سره زه‌وی ئوهی تاق بکنه‌وه، دايان ٽيکر نيشانه‌یه کي ئامانیيان بیکه‌یته‌وه، له ئاماندا ٽراوه ده بیت. 20 ئينجا قوتاپیه کانی پیشان بذات. 2 عیسا وه‌لامی دایه‌وه: «که شواره دادیت، راسپارد که به کس نه لئن ئه و مه‌سیحه کدیه. 21 له و کاته‌وه ده لئن، سامال ده بیت، چونکه ئامان سوره لگه‌پراوه،» عیسا دهستی کرد به پروونکرنده‌وه بُو قوتاپیه کانی که ده بیت 3 سره‌له بەيانیش، «ئه مروف او بپران ده بیت، چونکه ئامان سوره بچیته ٽورشلیم،» له‌وی به دهستی پیران و کاهینانی بالا و هه لگه‌پراوه و هه‌وره، «عیوه ده زان پرووی ئامان بخونتنه‌وه، ماموتايانی تهورات زور ئازار بچیزیت و بکوژیت وله بروژی به لام ناتوان نيشانه‌کانی زمانه لیکبده‌نه وه! 4 نهوده‌یه کی بدکار سیئه‌هم هه ساینریته وه. 22 په ترۆس عیسای هینایه ئم لاوه و داویپیس دواوی نيشانه ده کات، نيشانه‌یه نادریت، جگه له و دهستی کرد به سه‌زه شتکدنی: «خودا نه کات گهوره! نيشانه‌یه یونس.» ئينجا به جي هیشتن و برقیشت. 5 کاتیک هه رگیز ته مدت به سره‌ته‌یت! 23 عیسا ئاپری دایه‌وه و به قوتاپیه کان گیشته‌ئه و به‌ری ده‌ریاچه‌که، بینیان لدیبریان په ترۆسی فه‌رمومون: «له به‌رچاوم لاجز، ئه‌ی شه‌یتان! تو کوسپی چووه له گه‌ل خویان نان بېهن. 6 عیسا بیی فه‌رمومون: «وریان، له به‌رده‌مم، چونکه بیر له کاروباره خودا پایه کان نا که‌یته‌وه، ئاگداری هه‌ویرتشی فه‌رسی و سه دوقیه کان بن.» 7 لمناو به لکو کاروباری مرؤفانه. 24 ئينجا عیسا به قوتاپیه کانی خویاندا گفتگوکیان کرد و گوتیان: «ئه‌وه بئیه و ده بیت، فه‌رمومو: «ئه‌گه‌ر که‌سینک ده‌یه‌ویت بیت‌هه قوتاپی من، با نکولی چونکه ئامان له گه‌ل خومان نه هیناوه.» 8 عیسا زانی و بیی له خوی بکات و خاچه‌که کی هه‌لبکیت و دوام بگه‌ویت. فه‌رمومون: «ئه‌ی کەم با ورپینه، بۆچی له توش خوتان ده لئن 25 نهوده‌یه بیه‌ویت ژیانی خوی بدرور بیت، به دهستی ئامان نییه؟ 9 ئایا ھیشنا تینه گیشتوون؟ نایه‌ته بیرتان پیش به لام ئه‌وه‌وه له بیت‌اوی من ژیانی خوی بدرور بیت، به دهستی ئانه‌که‌ی پیش هه‌زاره‌که و چهند سه‌به‌تەشتان هه لگرته‌وه؟ ده‌هینیت. 26 چى به‌کەلکی مرؤف دیت ئه‌گه‌ر هه‌موو 10 يان حه‌وت ئانه‌که‌ی چوار هه‌زاره‌که و چهند سه‌به‌تەشتان جهان بیاته‌وه و خوی بدرور بیت؟ يان كەسیک له بەرامبەر هه لگرته‌وه؟ 11 چۈن تیناگەن من باسى نام بُو نەکدن؟ ژیانیدا جهه‌یاک ده دات؟ 27 كورى مرۇف بەشكۈي ئاگداری هه‌ویرتشی فه‌رسی و سه دوقیه کان بن! 12 ئينجا باوکیه‌وه له گه‌ل فریشته کان خوی ده گەریت‌ووه، ئه‌وسا پاداشتی تېگلەشتن کە ئه‌وه له هه‌ویرتشی نان ئاگداریان ناکاته‌وه، به لکو هه‌ركەسینک بېیی کەداری ده داته‌وه. 28 «راستیان پى دەلیم: له فېرکىدنی فه‌رسی و سه دوقیه کان. 13 كه عیسا گیشته هه‌نديك له وانه‌ی لېره راوه‌ستاون، مردن ناچىزىن هەتا كورى تاوجىچى فەيسەریيە فەيلېپس، له قوتاپیه کانی پرسى: «ئايما مرۇف نەپىن وەك پاشا دېتەوه.»

خەلک ده لئن كورى مرۇف كېيە؟ 14 وه‌لاميان دایه‌وه: 17 دواي شەش رۇز، عیسا به تەنها په ترۆس و ياقوب «ھەندىيک ده لئن يەحياي له ئاوه‌لەكىشە، ھەندىيک دىكە دەلەن و يۈچەناي براي له گه‌ل خوی بىد و بُو سەر چىياه‌کي بەرز ئەلىسا، ھەندىيکىش يەرمىيا يان يەكىك له پېغەمبەران.» 15 بېیی فه‌رمومون: «ئه‌ی ئیوه ده لئن من كېم؟» 16 شىمۇن په ترۆس وه‌لام دایه‌وه: «تۆ مەسیحە كەيت، كورى خوداى زىنيدووی.» 17 عىشاش وه‌لامی دایه‌وه: «شىمۇنى كورى بۇنا، خۆزگەت پى دەخوازرىت، چونکە كۆشت و خوين ئەمەيان بۇت ئاشكرا نەكىد، به لکو ئەباوكەم كە له ئاماناه، 18 مەنيش پېت دەلیم، تۆپه ترۆسی و له سەر ئەم بەرده كۆمەلەي خۆم بىياد دەنەنم كە دەرۋازەكانى دۆزەخ بېي ناويرىت. (Hadets g986) 19 كىليله‌کانی شاشىنى ئامىت دەدەمى، ئوهى تو له سەر زه‌وی

فرموده: «ئەم کورى خۆشەۋىستىم، ئەوهى يېتى دىلشادم. پەرسىتگان نادات؟» 25 گوقى: «بەلى». کاتىك پەترۆس ھاته گۈپىنى لى بىگرن! 6 کاتىك قوتايىيەكان گۈپىيان له و دەنگە بۇو، ماللەوە، عيسا پىيىشى كەوت و فرمودۇ: «دەت چىيە شىمۇن؟ بەدەمدا كەوتىن، زۇر ترسان. 7 بەلام عيسا ھات، دەسىتى پاشايىانى زەۋى سەرەنە و باج له كى وەردەگەن؟ له ھاولاتىيانلىدان و فرمودۇ: «ھەستن، مەترىسىن!» 8 ئىنجا چاوابان خۇيان يان له خەلکى يىانى؟ 26 پەترۆس گوقى: «له يىانى.» ھەلبىرى و له عيسا زىاتر كەسىان نەيىن. 9 کاتىك له چىا كە عىساش يېتى فرمودۇ: «كەوانە ھاولاتىيان تازادەن. 27 بەلام دەھاتەن خوارەوە، عيسا فەرمانى پىدان و فرمودۇ: «ئەمەي تاكو بۇيىان نەينە كۆسپ، بېرۇ دەرياچە كە و قولاب ھەلبىدە، بىنیتىان بە كەسى مەلئىن، هەتا كورى مەرۇف لەناو مەردووان يەكەم ماسى كە دەيگىرتى، دەمى بىكەرەوە، دراوىتكى ستابىر ھەلدەستىزىتىيەوە.» 10 قوتايىيەكانلىييان پىرسى: «باشە بۆچى دەبىنېتىوە، بىبە و له جىاتى خۆم و خۆت پىاندەرى.»

مامۇستايىن تەورات دەلەن دەبىت يە كەم جار ئەلياس يېت؟» 18 **18** لەو كاتەدا قوتايىيەكان ھاتەن لای عيسا و گوتىيان: 11 عيسا وەللامى دانەوە: «پەستە، ئەلياس دېت و ھەممۇ شىتىك كى لە شاشىنى ئاماندا پايەبەر زىزتە؟» 2 ئەويش مندالىكى رېنگ دەخاتەوە. 12 بەلام پىتان دەلەن: ئەلياس ھات و بانگىرىد و له تاوهەراستىاندا رايگەت، 3 فرمودۇ: «پەستەيان، چىيان وىست پىيان كەدەن. ھەرەھا كورى مەرۇقىش نەيانىمى، چىيان وىست پىيان كەدەن. ھەرەھا كورى مەرۇقىش بە دەستىيانەوە ئازاز دەچىزىت.» 13 ئەوسا قوتايىيەكان تىنگىشتن كە باسى يەحىاي لەقاوەھەللىكىشى بۆ كەدەن. 14 کاتىك گەشتەن لای خەلکە، كاپرىيەك ھات و لەبەرەھى چۈكى دادا و 15 گوقى: «گەورەم، بەزە بىت بە كورە كەمدا بىتتەوە، فىدارە و ئازارىكى زۇر دەچىزىت. زۇر جار دەكەوبىتە ناو ئاڭ و زۇر جارىش ناو ئاوهەوە. 16 ھەيتامە لای قوتايىيەكان، بەلام نەيانىۋانى چاڭى بىكەنەوە.» 17 جا عيسا وەللامى دايەوە: «ئەم نەوهى بىياوەر و خوار، هەتا كەى لە گەلتان بىم؟ هەتا كەى بەرگەتان بىگم؟ ئەو كورە بېتىنە ئېرە بۆلام،» 18 عيسا لە رۇحە پىسە كەى راخورى و له كورە كە ھاتە دەرەوە، لهو كاتە و كورە كە چاڭ بىوهەوە. 19 پاشان قوتايىيەكان بە تەنھا ھاتەن لای عيسا و گوتىيان: «بۆچى ئېتە نەمانىۋانى دەرىيەكەن؟» 20 ئەويش يېتى فرمۇون: «لەبەر كەمى باوهەرتان، راستىيان بى دەلەن: ئەگەر ئەۋەندە دەنگە خەرەتەلەيەك باوهەرتان ھېلى، يەو كىۋە دەلەن «لۇوي بېرۇ،» دەرىوات و ھېچ شىتىك بۆتەن مەحال نايلت. [21] بەلام ئەم جۆرە رۇحانە دەرنا كىرىن، بە نویز و رۇزۇو دۆزەخەوە. 10 (ئاڭدارىن! بە سووكى مەپوانە نەبىت.» 22 کاتىك قوتايىيەكان لە جەليل كۆبۈنەوە، عيسا يېتى فرمۇون: «كورى مەرۇف دەرىيەتە دەست خەلک و دەلەن فىشىتەكاييان لە ئاماندا بەردهوام بىرۇي باوكم دەيىن كە لە ئاماندايە، [11] كورى مەرۇف هاتوووه بۇ ئەوهى و نىبۈوان بە دەيىكۈزىن، لە رۇزى سىيەم ھەلدەستىزىتىيەوە، قوتايىيەكانىش بەمە زۇر دلگەن بۇون. 24 کاتىك عيسا و قوتايىيەكانى كەپەنە كەفەرناحوم، باجىگانى دوو درەھەم كەى پەرسىتگا ھاتەن لای پەترۆس و گوتىيان: «ئەرى مامۇستا كەتان باجى

چیادا به جینا هیلت تاکو بچیت به دوای و نبووه کددا بگریت؟ رازی نه بیو، چوو فرییدایه زیندانه وه، ههتا قه رزه کدی بداته وه.

13 راستیان پی، بلیم: نه گدر دوزپیوه، له نهوده و تویه کهی تر 31 کاتیک خزمه تکاره هاوکاره کانیان رووداوه کهیان بینی، که بزر نه بیوون زیاتر پی دنخوش دهیت! 14 به همان شیوه زوریان پی ناخوش بیو، هاتن و هه مو وئوهی روویابو بو باوگان له ئاسمان نایه ویت یه کیک لدم بچوو کانه لمناو بچیت. گوره کهیان گیزایه وه، 32 «نهوسا گوره که خزمه تکاره کدی

15 ئه گدر خوشک یان برا کدت خراپیه له گدل کردیت، برق بانگ کرد و پیچی گوت: «خزمه تکاری به دکار، له هه مو وئوه به تنهها له تیوان خوت و خوی گله بی ن بکه. ئه گدر گوئی قه رزه خوشبووم، چونکه لئم پارایته وه. 33 ئایا نه ده بیو و توش لیکری، ئهوا برا کدت به ده ستد هه نیته وه. 16 خو ئه گدر گوئی به زه بیت به خزمه تکاره هاوکاره که تدا بینته وه، هه روهک چون نه گرت، یه ک یان دوو کس له گدل خوت ببه، تاکو «هه من به زوییم پینتدا هاتوه؟» 34 جا گوره کدی توپره بیو و باهه تیک له سدر زاری دوو یان سی شایه راستیه کدی دایه دهست جهلا ده کانه وه، ههتا هه مو و قه رزه کدی بداته وه. بسه لمیزیت.» 17 ئه گدر به گوئی نه کردن، به کلیسا بیلی، ئه گدر 35 «باوکی ئاسما نیشم و ا atan لیده کات، ئه گدر هه ریه که تان له بگوئی کلیسا شی نه کرد، ئهوا به بتپه رست و باچگری دابنی. دللوه گردنی خوشکی یان برا کدی ئازاد نه کات.»

18 «راستیان پی ده لئم: ئه ووهی عیوه له سدر زوهی دایخنه، له 19 کاتیک عیسا لهم قسانه بیوه وه، جه لیلی به جیبیشت و ئاسما نیش داخراوه دهیت، ئه ووهی له سدر زوهی پیکندوه وه، له هاته هه ریکی یه هودیا، له به ری ئه ووبه ری رووباری ئوردون، ئاسما نیش کراوه دهیت. 19 «دبیسان راستیان پی ده لئم: ئه گدر 2 خله لکیکی رزور دوای که ووت، ئه ویش لهوی چاکیزندوه وه. دووان له ئیوه له سدر زوهی له سدر هه شیتیک ریک بکون، 3 ههندیک فریسی هاته لای بوقه ووهی تاقیه بکندوه وه هه رچی داوا بکهن، باوکم که له ئاسمانه بیزان جیهه جی ده کات، گوتیان: «ئایا دروسته میرد لمبهر هه رهیه ک بیت زنه کدی 20 چونکه له هه رکونیه ک دوویان سی کس به ناوی منه وه کوبنده وه، من لهوی له تیوانیاندا ده مم.» 21 ئینجا په ترس هات و پیچی گوت: «گوره مم، ده بی چهند جار گه ردنی برا کدم 5 هه روهه فه رمووی: «له به ئه وه پیاو دایک و باوکی خوتی تازاد بکنم که خراپم له گدل ده کات؟ تاکو حه ووت جار؟» به جیده هیلت و به زنه کدیه وه ده نووسیت، ئیتر هه ردوویکان 22 عیساش پیچی فه رموو: «من پیت نالئم حه ووت جار، به لکو حه فتا که رهت حه ووت جار! 23 «له به ئه وه پاشایه قی ئاسمان له پاشایه ک ده چیت ویستی حیساب له گدل خزمه تکاره کان بکات. 24 کاتیک دهستی پنکرد، یه کیکان بو هینا ده هه زار کیسه زیپ قه رزار بیو. 25 که هیچی نه بیو پیداهه وه، گوره کدی فه رمانی دا، خوی و زن و مندان و هه رچی هه بیتی بفرؤشیت و قه رزه که بداته وه. 26 «له به ئه وه خزمه تکاره که له بردنه می چوکی دادا و گوئی: «له سدرم رایوه سته، هه مو وه ده ده مه وه.» 27 گورهی ئه وه خزمه تکاره دلی پیچی سووته، ئازادی کرد و له قه رزه که خوشبوو. 28 «ئه م خزمه تکاره رپویشت، خزمه تکاریک هاوکاری خوتی بینی که سه د دینار قه رزاری بیو، ملی گرت و گوئی: «ئه ووهی به سدره وه وه بمهده روهه!» 29 «خزمه تکاره هاوکاره کدی له به ریچی چوکی دادا خه ساند ویان، خله لکیش هه یه پیاریان داوه له پیناوی و لیچی پارایه وه: «له سدرم رایوه سته، ده تده مه وه.» 30 «له لام

شانشینی ظامن و هک خه ساو بژن. کی ده توانیت په سهندی ناوی من، مال، بر، خوشک، دایک، باوک، ژن، مندان بکات، با په سهندی بکات.» 13 ئینجا خلکی مندالیان هینایه یان گلکی به جنیشتوده، سه دئوهونده و هرده گریته وه و زیانی لای عیسا تاوه کو دهستیان له سره دابنیت وله پیتاواندا نویز هتاهه تایش به میرات و هرده گریت. (aiōnios g166) 30 به لام بکات، به لام قوتاییه کان سه رزه شتیان کردن. 14 به لام عیسا زور له یه که مینه کان ده به دواهه مین و دواهه مینه کلنش ده به فرموموی: «لیگه رین مندان یتنه لام، پیتان لی مه گرن، یه که مین.»

چونکه شانشینی ظامن هی و هک ئه مانیه،» 15 دهستی له سره 20 «شانشینی ظامن له خاوهن ره زیک ده چیت، به یاف دانان و لدوی رویشت. 16 ئینجا یه کیک هاته لای و گوچی: زورو دینه ده ره وه تاکو بچیت کویکار بروزه کهی بگریت.

«ماموستا، ج چا کدیه ک بکم تاکو ژیانی هتاهه تایی به دهست 2 له گل کریکاره کان ره زی که دیناریک پریکه وت، ئینجا

بهم؟» (aiōnios g166) 17 عیسا و هلامی دایهوه: «بچوچی له باره ده زیکی کا ترمهیر تو دووباره چووه

چا کدوه پرسیارم لی ده کیت؟ تنهها یه کیک چا که. به لام دره وه، له مه یاداندا هندیکی دیکهی بینی پیکار راوه ستایرون،

نه گدر ده تویت بچیت ناو ژیانه وه، راسپاره کان به جیگیگه نه.» 4 بیچی گوت: «عیساش فه رموموی: «(مه کوژه، بکوی ده تانه می)

18 بیچی گوت: «کامیان؟» عیساش فه رموموی: «(مه کوژه، بکوی ده تانه می) 5 ئه واپیش رویشت. «ئینجا کا ترمهیر داوینیسی مه که، مه دزه، شایتی درو مده، 19 پیزی دوازده و کا ترمهیر سی رویشتیه و هه مان شتی کرده وه.

دایک و باوکت بگره،» هه روهه 6 تزیک کدت وک خوت تزیکی کا ترمهیر پینچی ٹیواره دیسان رویشت، کویکاری

خوشبویت.» 20 گنجه که ش بیچی گوت: «هه مووه مانه دیکهی بینی راوه ستایون، لی پرسین: «بچوچی به دریانی رویز

به جنگه یاند ووه، ئیتر له چیم کمه؟» 21 عیسا بیچی فرموموی: لیه پیکار راوه ستایون؟» 7 «و هلامان دایهوه: «چونکه کس به

نه گدر ده تویت کامل و ته او بیت، برقو هه رچیت هه یه کری نه گرتوون،» له واش بیچی گوت: «عیوه ش بروون له ره زه که مدا

پفرؤشه و بیده هه ژاران، سیتر گنجینه یه کت له ئاماندا ده بیت کار بکن!» 8 «کاتیک ٹیواره داهات خاوهن ره زه که

و هره دواه بکوهه.» 22 به لام گنجه که که ئه قسیه یه به سه رکاره کهی خوی گوت: «کریکاره کان بانگ بکه و

بیست، به دلتنه نگیه وه رویشت، چونکه ساما تیکی ره زوری کریه کانیان بدھری، له واشه ده سپیکه که له کوئتایه وه هاتن

هه بورو. 23 عیساش به قوتاییه کانی فرموموی: «راستیان پی بیوهانه یه له سه ره تاوه هاتن.» 9 «جا نهوانه کا ترمهیر پینچ

ده لیم: به زه حمه دهوله مهند ده چیت ناو شانشینی ئامانه وه. هاتن، هه ریه که دیناریکان و هرگرت، 10 یه که مینه کلنش هاتن و

24 دیسان پیتان ده لیم: ئاسانتره و شتریک به کونی ده رزیه کدوه واپیانی زیارت و هرده گن، به لام هه ریه که دیناریکان و هرگرت.

بچیت له وهی دهوله مهندیک بچیت ناو شانشینی خوداوه.» 11 که وریانده گرت بوله بولیان به سره خاوهن ره زه کددا ده کرد

25 قوتاییه کان که گوییان له مه بیوه زور سه رسام بیون و گوتیان: و 12 ده بانگوت: «دواهه مینه کان کا ترمهیر نیک ئیشان کرد.

«کواهه کی ده توانیت رزگاری بیت؟» 26 عیساش سهیری توش له گل آیه یه کسانت کردن که سه ختی و گه ماي

کردن و فه رموموی: «نه مه بیوه ره مه حماله، به لام له لای ره زمان کیشاوه.» 13 «و هلامی یه کیکانی دایهوه: «برادر، من

خودا هه مه و شیک ده بیت.» 27 ئینجا په تریس و هلامی دایهوه غدره لام نه کردویت. ئایا له گل من به دیناریک پریک

و بیچی گوت: «نه و تا ئیه و ازمان له هه مه و شیک هیناوه و نه که تویوت؟ 14 هی خوت بیه و برقو. من ده مه ویت به وهی

دواهه که و تویون، ئیه چیمان بیوه ده بیت؟» 28 عیساش بیچی دواهه مینیش وه که توی بدھی. 15 ئایا بیوم نییه نه وهی

فه رمومون: «راستیان پی ده لیم، له نویوونه و داد، کاتیک کوری ده مه ویت به مالی خوی بکم؟ یان چاوت به وهدا هه لایه ت مرؤوف له سره ته ختی شکوئه مهندی خوی داده نیشیت، عیوه ش که من کسیکی ده سترکاروه؟» 16 «بهم شیوه یه دواهه مین که دواه که و تویون له سره دوازده ته خت داده نیشن و دوازده ده بنه یه که مین و یه که مینیش ده بنه دواهه مین.» 17 کاتیک

هه زه که ئیسرائیل حکم دهدن. 29 هه رکه سیکیش له بنه

عیسا بهره و گورشه لیم ده روشیست، دوازده قوتاییه کهی جیا بکیته وه» 34 عیساش دلی پیشان سوونا و دهستی له چاویان گردده و به پرینگاهو یعنی فرمومون: «نه وا بو گورشه لیم دا، دهسته جن بیناپیان بو گدرا یاهوه و دوای کتونه.

سه رده کدون، کوری مروف ده دریبه دهست کامهنهانی بالا 21 کاتیک له گورشه لیم نزیک بونهوه و گلیشته گوندی و ماموستایانی تهورات، نهوانیش پریاری مرندی دهدهن و 19 بو گالته پکردن و به قاجیچ لیدان و لاخچادن دهیدهنه دهست ناجوله ککان، له روزی سلیمه میش هلهلهه ستیرتیه وه» 20 ئینجا دایکی کوره کافی زهدی له گکل کوره کافی هاته لای عیسا و گپتوشی برد و داوای لیکرد شتیک بو بکات. 21 نه ویش یعنی فرمومو: «چیت دهونت؟» گوقی: «بغه رمو با هه ردوو کوره کدم له شانشینیه که تدا یه کیکان له لای پاست و نه وی دیکه بان له لای چه پت دانیشن». 22 عیسا وهلام دایهوه: «میوه نازان داوای چی ده کدن. نایا ده تو ان نهوا جامه بختونه وه که من ده بختمه وه؟» وهلامیان دایهوه: «ده تو این». 23 نه ویش یعنی فرمومون: «له راستیدا له جامی من ده خونه وه، بهلام دانیشتن له لای پاست و چه پمه وه، بو من نیمه بیده، بهانه نه یعنی سواربوو. 8 خه لکیکی یئچگار زور کدوا کانیان له سه رینگا که را خست. خه لکی دیکه لقه داریان ده بپیوه و له سه رینگا که رایانده خست. 9 نه و خه لکه له پیشی ده روشیش و نهوانهش که دوای کوبیون، هواریان ده کد: «هوسانا بو گوری داود!» «پیروزه نه ویه به ناوی یه زدانه وه دیت!» «هوسانا ده سه لایان به سه ردا ده سه پن. 26 بهلام له تیو یوهدا ناوا بو خود!» 10 کاتیک عیسا چووه ناو گورشه لیم، هه مو و شاره که خروشا و گوتیان: «نهامه کیهی؟» 11 خه لکه کدش ده یانگوت: «نهامه پیغمدهر عیسایه، خه لکی ناسیره هی چه لیله». 12 عیسا چووه ناو حوشه کافن په رستگا و هه مو و هوانه ده رکد که له وی خه ریکی کپن و فروشتن بونون، میزی پاره گکره وان و کورسی کوتفروشان سه ره وژیر کرد. 13 یعنی فرمومون: «نووسراوه، «ماله کدم به مالی نویز ناوده بدریت؟» بهلام یوه ده یکنه «نه شکه وی دزان!» 14 نایانا و شله لکان له په رستگا هاته لای و نه ویش چا کیکردن وه. 15 بهلام کاتیک کامهنهانی بالا و ماموستایانی تهورات نه کاره سه رسوره هیهانهیان بینی که نه کردی، هه روهها مندالانیش که له حوشه کافن په رستگا هواریان ده کرد: «هوسانا بو گوری داود!» توره بون «گوره م، کوری داود، به زه بیت پیماندا بیته وه». 31 جا خه لکه که سر زه نشیان کردن تا کو پیده نگ بن، بهلام نهوان زیاتر هواریان کرد: «گوره م، کوری داود، به زه بیت پیماندا بیته وه!» 32 عیسا راوه سنا و بانگی کردن و فرمومون: «چیتان ده ویت بوتان یعنی فرمومون: «گویت لیه نه و مندالانه چی دلین؟» عیساش بکدم؟» 33 وهلامیان دایهوه: «گوره م، ده مانه ویت چاومان

مندان و شیره خوارانه و ستایشست بُو خوت دا پشتوه؟»¹⁷ پیشان ده کون، 32 چونکه یه حیا هات بُو ئه وهی پریگای
 17 ئوسا به جئی هیشتن و چووه ده رهه وی شار، برهه و گوندی راستوروستیان نیشان برات به لام گیوه باوهرتان یېنی نه کرد،
 بیت عه نیا بدریگوتوت و شهه و لدوی مایه ووه. 18 بهیانی ززو به لام باجگران و له شفروشان باوهربیان یېنی کرد، پاشان که
 که عیسا ده گهرا یه شار، برسی بورو. 19 دار ههنجی یېنی بینیشان، هر توبهتان نه کرد و باوهرتان یېنی نه کرد.¹⁹ «گوئی
 له سر پریگا که بینی و چووه لای، به لام له گلا زیاتر یېچی له غونه یه کی دیکه بگون: خاوهن زوهه که ههبو و پریگ
 پیوه نه بینی، ئینجا یېنی فرمومو: «ئیتر هه ریگیز بره نه گیت!» چاند په ریگیتیکی به دهوریدا کرد، گوشه ریگی ترپی تیدا
 دهسته جي داره که وشك بورو. 20 کاتیک هه لکولی و قوللیده کی چاودیزی بنیاد نا، ئینجا دایه دهست
 قوتاییه کان ئمه میان بینی، سه رسام بون و گوتیان: «چون چهند ره زوهه ایتک و گهشی کرد، 34 کاتیک و هر زی به رهه م
 دهسته جي دار ههنجیره که وشك بورو؟» 21 عیساش وله لامی زیک بیوهوه، خزمه تکاره کانی نارده لای ره زوهه وانه کان تاکو
 دانه ووه: «راستیان پن ده لیم: نه گهر باوهرتان هه بیت و گومان به رهه مه که دی و هر بگون. 35 ره زوهه وانه کان خزمه تکاره کانیان
 نه کدن، نه که هر ئه مهی دار ههنجیره که ده کدن، به لکوئه گهر گرت، له یه کیچان دا و یه کیچان کوشت و هموی دیکشیان
 بهم کیوه بلین، «هه لبکه نزی و بکوهه ناو ده ریاوه»، وا ده بیت. به رهباران کرد. 36 دیسان خزمه تکاری زیاتری لهوانه
 22 جا هرجی له نویزدا به باوهرهه داوای بکدن، و هر یده گرن.» پیشوو نارد، ره زوهه وانه کان هه مان شیان له وانیش کرد. 37 له
 23 کاتیک عیسا چووه حه وشه کانی په رستگار و خله لکه کوره کی بُو لایان نارد و گوف: «ریزی کوره کدم
 قیزده کرد، کاهینانی بالا و پیرانی گهل هاته لای و گوتیان: ده گرن.» 38 «به لام ره زوهه وانه کان که کوره کهیان بینی له ناو
 «ئه مانه به ج ده سه لایتک ده کیت؟ کی ئم ده سه لایتک خویاندا گوتیان: «ئمه میراتگه که دیه. با پیکوئن و دهست
 به تو داوه؟» 24 عیسا وله لامی دانه ووه: «منیش پرسیاریکان به سه ره میراته که دیدا بگین.» 39 ئینجا گرتیان و فریان دایه
 لی ده کدم، نه گهر وله ماتان دامه ووه، ئهوا پیشان ده لیم به ده رهه وی ره زه که و کوشیان. 40 «کاتیک خاوهنی ره زه که
 ج ده سه لایتک ئه مانه ده کدم. 25 لمائوه لکیشانی یه حیا، دیت، چو لام ره زوهه وانه ده کات؟» 41 وله میان دایه ووه: «ئه و
 له کیوه بورو؟ له ئاسانه وه بوبیان له مرؤقه ووه؟» له تی خویاندا خراپه کارانه به خراپی له ناوده بات و ره زه که ش ده داته دهست
 کوته راویزگردن و گوتیان: «نه گهر بلین،» له ئاسانه وه ره زوهه وانه دیکه، ئه وانه له و هر زی خوی به رهه م دهدن،»
 بورو، «ده بیت، باشه بُوچی باوهرتان یېنی نه کرد؟» 26 نه گریش 42 عیسا یېنی فرمومون: «ئایا هر گیز له نووسراوه پیروزه کان
 بلین،» له مرؤقه ووه بورو، «له خله که ده ترسین، چونکه هه مو نه تاخوینه دهه ووه: «ئه و برددهی وه ستاکان ره تیان کرده ووه
 یه حیا به پیغمه بر داده نین.» 27 ئینجا وله لامی عیسایان دایه ووه: بورو به گرنگترین بردی بناغه، ئمه له لایه نه زدانه ووه
 «نزا نانی.» ئه ویش یېنی فرمومون: «منیش پیشان نالیم به ج له بره چاومان سهیره؟» 43 «له بره ئه وه پیشان ده لیم: شاشنی
 ده سه لایتک ئه مانه ده کدم.» 28 ئینجا عیسا فرموموی: «پراتان خوداتان لی ده سه نزیه ووه و ده دریه نه توهه که که به رهه
 چییه؟ پاوانیک دوو کوری هه بورو. چووه لای یه که میان و ده دات. 44 ئه وهی به سه ره بکویت تیکده شکیت،
 گوقی: «کورم ئه مه بُرپه له ره زه که دا کار بکه.» 29 ئه ویش ئه وهش که بردنه که به سه ریدا بکویت ورد و خاشی ده کات.»
 وله لامی دایه ووه: «ناچم، به لام پاشان په شیان بوبوه و چووه. 45 کاتیک کاهینانی بالا و فریسیه کان نهونه کانیان بیست،
 30 ئینجا پاوه که چووه لای کوره که دیکه و هه مان زانیان باسی ئهوان ده کات. 46 له بره ئه وه دهیانویست بیگن،
 قسهی کرد، وله لامی دایه ووه: «به سره چاوه، گوره م! به لام به لام له خله که ترسان، چونکه به پیغمه بریان داده نا،
 نه چووه. 31 ئایا کام لام دوو اه به خواستی باویکان کرد؟» 22 عیسا دووباره به نهونه قسهی بُو کردن، فرموموی:
 گوتیان: «یه که میان.» عیساش یېنی فرمومون: «راستیان پن 2 پاشایتی ئاسمان له پاشایه که ده چیت که زه ماوهندی بُو
 ده لیم: باجگران و له شفروشان له چونه ناو شاشنی خودا

کوپره کهی گیزا. 3 کویله کافی نارد تاکو با نگهیشتکراوان بُو لیبو سه رسام بون، ئینجا به جیان هیشت و رُویشن. 23 له زه ماوهنه که با نگ بکن، به لام نهایویست بین. 4 «دیسان همان رُوژدا سه دوقیه کان که ده لئن زیندو و بیونه و نیبه، کویله دیکه نارد و گوچی:» به با نگهیشتکراوان بیلن، ئه وتا هاته لای و پرسیاریان لیکرد: 24 «مامُوتَاء، موسا فرمومی، خوانم ئاماده کردووه، گا و دابهسته کانیشم سرپیوه و همه مو ئه گهار پیاویکی و هجاخکویز مرد، ئهوا برآ کهی برآزنه کهی شتیک ئاماده يه. و هرنه زمهماوهنه که!» 5 «به لام گوپیان دخوازیتنه و هوجه بُو برآ کهی ده خاتمه وه. 25 جا له لای ئیه نه داین و رُویشن، یه کیک بُو یلگه کهی و ئه وی دیکه بُو حهوت برا هبوبون، یه که میان ئُنی هینا و به و هجاخکویز باز رگانیبه کهی. 6 ئهوانی دیکه کویله کافی ئه ویان گرت و مرد و زنه کهی بُو برآ کهی به جیشت، 26 به همان شیوه سوو کایه تیبان پی کردن و کوشیان. 7 جا پاشا زور توپه بوبو، دووه و سینیم هه تا گلشته حه و ته. 27 لم دوای همه ویان سوپا کهی نارد و بکوژه کافی لماورید و شاره کیانی سوو تاند. زنه کهش مرد. 28 ئالیا له رُوژی زیندو و بیونه و دا ده بینه ئُنی 8 «ئینجا به کویله کافی گوت:» زه ماوهنه ئاماده يه، به لام ئهوانه کام له حه و ته که، چونکه هی همه ویان بوبه؟» 29 عیسا له که با نگهیشت کردن شایسته نه بوبون، 9 که واته برؤنه سه ره ولا مدا پیچی فرمومون: «ئیوه به هله لدا چونکه، چونکه نه ریگا کان و ئه وهی بینیتان بُو زمهماوهنه که با نگهیشتی بکن:» له نوسراوه پیروزه کان دهزان و نه له هیزی خودا. 30 له 10 ئه و کویلانه ش چونه دهره وه بُو سه ریگا بانه کان و هستانه و دا خه لکی نه ژن ده هین و نه میزد ده کن، به لکو همه مو ئه وانه له باش و خراب بینیان کویان کردنوه، وک فریشه له ئامان دهن. 31 به لام ده رباره هه ستانه وهی تاکو زه ماوهنه که پرپیوه له میوان. 11 «کاتیک پاشا هاته مردووان، ئالیا ئه وهه تان نه خویند ووه ته وه که له خوداوه به عیوه ژووره وه بُو ئه وهی میوانه کان بینیت، له وی یه کیکی بینی گوتراوه؟ ده فرمومی: 32 من خودای ئیراهیم و خودای جلی زه ماوهنه لمه بر نه کر دیوو. 12 پیچی ده لیت: «برادر، ئیسحاق و خودای یاقوب» ئه و خودای مردووان نیبه، چون بن جلی زه ماوهنه هاتیمه ژووره وه؟ ئه و پیده نگ بوبو، به لکو هی زیندو وانه.» 33 کاتیک خه لک که گوپیان لی 13 «ئینجا پاشا به خرمه تکارانی گوت:» په لبه سی بکن و بوبو، له فیکر دنه کهی سه رسام بون. 34 کاتیک فه رسییه کان فریبیده نه تاریکی ده ره وه، جا گریان و جیره ددان بیستان که عیسا سه دوقیه کافی پیده نگ کردووه، پنکه وه له وی ده بینت.» 14 «چونکه با نگهیشتکراوان زورن، به لام کزوونه وه. 35 یه کیکان ته وراتساش بوبو، پرسیاری لیکرد تاکو هه لبزیر در اوان که من.» 15 ئینجا فه رسییه کان رُویشن و تاق بکاه وه: 36 «مامُوتَاء، گنگترین راسپارده هی ته رات ته گیبریان کرد که چون عیسا به قسه کافی خوی تووش بکن. چیه؟» 37 عیسا پیچی فرمومو: «به همه دل و به همه مو 16 قوتاییه کافی خویان و هیزو دسییه کانیان نارد لای و گوتیان: گیان و له همه مو بیر تانه وه یه زانی په روره دگار تان خوشبوی.» 『مامُوتَاء، ده زانین تو راستکوگوت و به راستی خه لک قیری 38 ئه مه گنگترین ویه کدم راسپارده يه. 39 دووه میشان وک ریگاکی خودا ده کهیت و سل له کس نا کهیه وه، چونکه ئه وایه: 『تزيکه کهت وک خوت خوشبویت.』 40 جا ته ماشی رواله تی خه لک نا کهیت. 17 که واته پیان بفه رموو همه مو ته رات و پهیام پیغمبه ران بهم دووه راسپارده يه وه رات چیه؟ دروسته سه رانه بدریته قهیس ریان نا؟» 18 عیسا بهندن، 41 کاتیک فه رسییه کان پنکوه کزوونه وه، عیسا لی که به نیاز خرایپی ئه وانی ده زانی، فه رمووی: «ئه دورو ووان، پرسین: 42 «ده رباره هی مه سیح چی ده لئن؟ کوری کییه؟» بُوچی تاقیم ده کهنه وه؟ 19 پاره هی سه رانه م پیشان بدنه.» ولامیان دایه وه: «کوری داوهه.» 43 ئه ویش پیچی فرمومون: ئه وانیش دیبار نیکان بُو هینا. 20 پیچی فرمومون: «ئه م وینه و «که واته، چون داود به سروشی رُوحی پیروز پیچی ده لی،» «خاون نووسینه هی کییه؟» 21 ولامیان دایه وه: «ھی قهیس رهه.» شکر؟ چونکه ده لی: 44 «بیه زان به خاون شکری منی پاشان پیچی فرمومون: «که واته ئه وهی هی قهیس ره بیده نه فه رموو:» له دهسته راستم داییش هه تا ده خمده ژیر قهیس ره و ئه وهش هی خودایه بیده نه خودا.» 22 که گوپیان پیت.» 45 بُویه ئه گهار داود پیچی لین «خاون شکر،» ئیتر

چون دهیته کوری؟» 46 جا که سیان نهایتی به وشهیه کیش سویند به پرستگا بخوات، هیچ نیه، به لام ئوهوی سویند به ولام بدنهوه، لهو رژه شهود ئیتر نهاینورا هیچی دیکی لى زیپی پرستگا بخوات، ئهوا دهیت سویندکه بیاتسهه، 17 ئهی گل و کوزیرنه! کامیان گرنگتره، زیپه که يان په پرستگا پرسن.

که زیپه که پیروز ده کات؟ 18 هه رووهها ئیوه ده لین: «ئوهی سویند به قوربانگا بخوات، هیچ نیه، به لام ئوهوی سویند به قوربانیه که سه ری بخوات، ئهوا دهیت سویندکه بیاتسهه، 19 ئهی کوزیرنه کامیان گرنگتره، قوربانی يان قوربانگا که قوربانیه که پیروز ده کات؟ 20 بويه ئوهی سویند به قوربانگا ده خوات، ئهوا سویند به ده خوات و به ئوهش که تینیدا ده خوات، ئهوا سویند به ده خوات و به ئوهش که تینیدا نیشته جیبیه، 22 ئوهی سویند به ئاسغان ده خوات، ئهوا سویند به ته ختی خودا ده خوات و به ووهش که لهسره دانیشتوه. 23 قوربه سهرتان ئهی مامؤستایانی تهورات و فهربیسیه کان! دوپرووان! چونکه دهیکی پونگ و شویت و زیره ددهدن به لام راسپاراده گرنگه کانی تهورات وه کو دادپه روره و به زیبی و دلسوزیتان پشتگوئی خسته وه، پتویست بوو ئهمانه پهپه و بکدن ئوهش هه موبران. 9 که سیش لهسره زه وی به «باوک» باانگ مکهن، چونکه يه ک باوگان هېي، ئوهی له ئاسمانه، 10 با به «مامؤستا» باانگ نه کرین، چونکه يه ک مامؤستانان هېي، ئوهش مه سیجه. 11 ئوهی له تیوتان پایه به رزتره، دهیته خزمه تکارتان. 12 ئوهی خزی به رز بکاتهوه نزم ده کریته و، ئوهش خزی نزم بکاتهوه به رز ده کریته و. 13 «به لام قوربه سهرتان ئهی مامؤستایانی تهورات و فهربیسیه کان! دوپرووان! چونکه ده رهه جام و قاب پاک ده کنه وه، داده خهن، نه خوتان ده چنه ژووره و نه ده هیلن ئوهانه که دهیانه وی، بچنه ژووره و. 14 [«قوربه سهرتان ئهی مامؤستایانی تهورات و فهربیسیه کان! دوپرووان! مالی بیوژن هله لده لووش، بخ خوده رخستیش نویز دریز ده کنه وه، له بره ئوهه سرازان گوره تره.】 15 «قوربه سهرتان ئهی مامؤستایانی تهورات و فهربیسیه کان! دوپرووان! ده ریا و وشكانی ده گدرین تاکو یه کیک بکنه جوله که، که ببووه جوله که، ئه وسا دوو ئوهندەی خوتان دهیکنه کوری دوزه خ. (Geenna g1067)

16 «قوربه سهرتان ئهی رابرهه کوره کان! ئیوه ده لین: «ئوهی ددهن که نه وی بکوئانی پېغەمبەران. 32 جا ئیوه پچوانه ئی

23 پاشان عیسا به خله لکه و قوتاییه کان خزی 2 فرمومو:

«مامؤستایانی تهورات و فهربیسیه کان له سره کورسی موسا دانیشن. 3 له بره ئوهه پیک هه موو ئهوانه جیبیه جی بکن که پیتان ده لین، به لام به کداری ئهوان مه کدن، چونکه ئهوان باسی شتیک ده کدن، به لام خزیان کاری پی ناکدن. 4 باری قورس و گزان دهیچه و دهیچه نه سه رشانی خله لکی، به لام خزیان نایانه ویت به هیچ شیوه یه ک له هله لگرنی باره کاندا یارمه تیيان بدهن. 5 «هه موو کداره کايان بخ ئوهه خله لکی پیانین، به پانکردنی نوشته کانیان و گوره کردنی گولینگ کايان.

6 حه ز ده کدن له میوانیدا الای سره وله که نیشته کانیش له پیزی پیشوه دابیشن، 7 له بازار بشدا سلاویان لی بکریت و خله لک به «رابی» باانگان بکدن. 8 «به لام با ییوه به «رابی» باانگ نه کرین، چونکه ته نهایه که مامؤستانان هېي و ییوهش هه موبران. 9 که سیش لهسره زه وی به «باوک» باانگ مکهن، چونکه يه ک باوگان هېي، ئوهی له ئاسمانه، 10 با به «مامؤستا» باانگ نه کرین، چونکه يه ک مامؤستانان هېي، ئوهش مه سیجه. 11 ئوهی له تیوتان پایه به رزتره، دهیته خزمه تکارتان. 12 ئوهی خزی به رز بکاتهوه نزم ده کریته و، ئوهش خزی نزم بکاتهوه به رز ده کریته و. 13 «به لام

قوربه سهرتان ئهی مامؤستایانی تهورات و فهربیسیه کان! دوپرووان! چونکه ده رهه جام و قاب پاک ده کنه وه، داده خهن، نه خوتان ده چنه ژووره و نه ده هیلن ئوهانه که دهیانه وی، بچنه ژووره و. 14 [«قوربه سهرتان ئهی مامؤستایانی تهورات و فهربیسیه کان! دوپرووان! مالی بیوژن هله لده لووش، بخ خوده رخستیش نویز دریز ده کنه وه، له بره ئوهه سرازان گوره تره.】 15 «قوربه سهرتان ئهی مامؤستایانی تهورات و فهربیسیه کان! دوپرووان! ده ریا و وشكانی ده گدرین تاکو یه کیک بکنه جوله که، که ببووه جوله که، ئه وسا دوو

ئوهندەی خوتان دهیکنه کوری دوزه خ. (Geenna g1067)

16 «قوربه سهرتان ئهی رابرهه کوره کان! ئیوه ده لین: «ئوهی ددهن که نه وی بکوئانی پېغەمبەران. 32 جا ئیوه پچوانه ئی

باوپایرانان پر بکن! 33 «ئەی مارینه! ئەی بېچۈوه ماران!» دەدەن و دەتاكۈزۈن، ھەموو نەتەوەكان لەبەرناوى من رقىان چۈن لە سزايى دۆزەخ ھەلدىن؟ 34 (Geenna g1067) لەبەر لېتان دەيىتەوە. 10 ئەو كاتە زۇر كەس واز لە باوەرەكىيان ئەمە يەۋەتا پېغەمبەر دانا و مامۇستايانى تەوراتان بۇ دەنېرم. دەھىن و يەكترى بەگىن دەدەن و رقىان لە يەكترى دەيىتەوە. ھەندىكىان دەكۈزۈن و لە خاچىان دەدەن، ھەندىتكى دىكەيان لە 11 زۇر پېغەمبەرى درۆزىن دەردەكەون، زۇر كەس چەواشە كەنىشەتەنان بەر قاچىچى دەدەن و لە شارىتكەن بۇ شارىتكە دەكەن. 12 لەبەر زۇر بۇنى خراپە، خۇشىسىتى زۇر كەس دىكە راوابىان دەتىن. 35 لەبەر ئەو خۇيىن ھەموو پاواچا كان سارد دەيىتەوە. 13 بەلام ئەوەي ھەتا كۆتايى دانبەخۇيدا كە لەسەر ئەم زەۋىيەدا رېزاوه دەكەۋىتە ئەستەتان، لە خۇيىنى بگىرىت، بىزگارى دەيىت. 14 ئەم مىزگىنى پاشايەتىيەش لە ھابلىق راستىرۇستەوە ھەتا خۇيىنى زەكىرىيەتى كورىي بەرخىا ھەموو جەماندا راۋادەگەيەن زىيت، وەك شايەتىيەك بۇ ھەموو كە لەتىوان قوربانىگا و پەرسىتگادا كۆشتاتان. 36 راستىتان پى نەتەوەكان، ئىنجا كۆتايى كە دىت. 15 لەبەر ئەم دەنەم ئۆبىلى ھەموو ئەمانە دەكەۋىتە ئەستۆي ئەم نەۋىيە.» دەيىن «قۇزەنە و يېزاكەر» لە شۇيىنى پېرۇزدا راۋاهەستاوه، 37 «ئەي ۋۇرالىم، ئەي ۋۇرالىم، بکۇرى پېغەمبەر دانىال باسى كىدوووه (با خۇيىر تېگات)، بەردايانكەرى ئەوانەي بۇت نېردران، چەند جار وىستم 16 ئىنجا با ئەوانەي لە يەھودىيان بەرخە چىا كان پايانىن، مىنالەكانت كۆبکەمەوه، ھەروەك چۈن مىشىك جوجەلەكانى 17 ئەوەي لە سەربانە با نەيەتە خوارەوە تاڭو شەتكەن لە لەزىز بالىدا كۆدەكانەوه، بەلام نەتائۇيىست. 38 ئەوتا مالە كەتان مالەو بىات، 18 ھەرەوە ئەوەي لە كېڭكەيە با نەگۈزىيەوه بە وىزانى بۇ بەجىدەھىلىرى! 39 پېتەن دەلەم، ئىتەنامىيەنەوه، تاڭو جەلە كەي بىات. 19 لەو رۇزانەدا قۇرىيەسەر دۈوگەن و ھەتا ئەو كاتە ئەلەين: «پېرۇزە ئەوەي بە ناوى يەزدانەوە شىرددە! 20 نوئىر بکەن با ھەلاتتەن لە زستان يان لە شەممەدا دىت.»

24 عىسا لە پەرسىتگا ھاتە دەرەوە، ھېشتا لە رېنگا بۇ كاتىك قوتايىيەكانلىي ھاتە پېشەوە تاڭو سەرخىچى بۇ تەلارەكان پەرسىتگا راپكىشىن. 2 عىسا يېنى فەرمۇون: «ھەموو ئەمانە دەيىن؟ راستىتان پى دەلەم: لېرەدا بەردى بەسەر بەردىيەنە نامىيەت و ھەمووى دەرەخۇختىت.» 3 كاتىك لەسەر كىيىز زەييونون دانىشبوو، قوتايىيەكان بە تەنەنەتەن لاي و گوتىيان: «پېتەن بەفرمۇو كەي ئەمە ٻوودەدات؟ ھەرەوەها نىشانەي ھاتەوەت و كۆتايى زەمان چىيە؟» (aión) 4 عىسا وەللامى دايىوه: «ئاڭادارىن، كەس چەواشەتەن نەكتا، 5 چۈنكە زۇر كەس بە ناوى منەوە دېن و دەلەن» من مەسىحە كەم، «زۇر كەسىش چەواشە دەكەن. 6 جەنگ و ھەوالى جەنگىش دەيىستن، وریابن مەتوقن، چۈنكە دەيىت ئەمە ٻوودەدات، بەلام ھېشتا كۆتايى نىيە. 7 نەتەوە لە نەتەوە پەست دەيىتەوە و شاشىن لە شاشىن، قاتوقىرى و بۇ مەلەر زەش لە شۇيىنى جىاجىجا دەيىت. 8 بەلام ئەمانە ھەمووى سەرەتاي ڙانەكان. 9 «ئىنجا بۇ چەواسانەوە بە گۈنتان كورى مرۆف لە ئاسماندا دەردە كەۋىت، ئەوسا ھەموو دەستىبەجى دواى تەنگانە ئەو رۇزانە،» «خۇر تارىك دەيىت، مانگ ٻوونا كىيە كەي نادات، ئەستىزەكان لە ئاسمان دەكەن، تەنلى ئاسمانى دەھەزىن.» 30 «لەو كاتە نىشانە كورى مرۆف لە ئاسماندا دەردە كەۋىت، ئەوسا ھەموو

نه ته وه کافی زه وی شیوه ن ده گیز، کاتیک کوری مرؤوف ده خوات و ده خواته وه. 50 ئیتر گه ورده ئه و کویله دیه له ده بین به سه رهوری ثامانه وه به هتیز و شکوییه که مه زنده وه رُوز بکدا دینه وه که چاوه ری ناکات و له کاتر میزیک که دیت. 31 فریشه کافی به کدره نایه کی دهنگ به رزه وه ده نیریت، نایزانیت. 51 ئه وسا پارچه پارچه که ده کات و به شی له گل له ئاراسته دی هر چوار یا به که، لهم سه ری ئامانه وه هتا ئه و دورو وواندا داده نیت، جا گریان و جیره دی ددان له وی سه ری، هله بزیر دراونی خودا کوزه دکنه وه. 32 «پهند له دار ده دیت.

نهنجیر وربرگن: کاتیک لقہ کافی نه میون و گلایان کرد، **25** «له و کاته دا شاشنی ئامان وه کور ده پاکیزه ده بن، ده زان هاوین نزیکه. 33 به همان شیوه، کاتیک شوه ش که چایان هله لگرتیت و بهره و پیری زاوا بچن. 2 پینچ لهوان هه مو و ئه م شنانه ده بین، بزان که نزیکه و له برده رگایه. گل بوون، پینجیش دانا. 3 گلکان چرا کانیان برد و زه تیان راستیان پی ده لیم: هنم نوویه به سه رنچیت، هه تا هه مو و له گل خزیان تبرد. 4 بهلام دانا کان له گل چرا کانیان هه مانه نه نیه نه دی. 35 ئامان و زه وی به سه رنچیت، بهلام زه تیان لهناو گوزه دا برد. 5 کاتیک زاوا دوا کوت، هه مو و شه کام هه رگیز به سه رنچن. 36 «سه بارت به روژ و کاته خه و برد نیه وه و نوستن. 6 «له نیو شه و دا هوار کرا: هه و تا که س نایزانیت، نه فریشه کافی ئامان و نه کوره که، ته نها زاوا هات! بهره و پیری بچن!» 7 «هه مو و ئه و پاکیزانه ش باوک نه دیت. 37 روزانی نوح چژون بیو، کافی هاته وهی هستان و چرا کانیان ئاما ده کرد. 8 گلکان به دانا کانیان کوری مرؤفیش ئاوا ده دیت. 38 وک چژون له روزانی گوت: «له زمیه که کی خوتان به شمان بدنه، چونکه چرا کانیان پیش لا فاوه که دهیان خوارد و دهیان خوارده وه، رئیان ده هینتا و ده کوشیته وه!» 9 «بهلام دانا کان و لامیان دانه وه: «له ویه میدیان ده کرد، هه تا ئه و پروژه نوح چووه ناو که شتیه که، به شی ئه و بیوه نه کات، چاکته بچه لای فروشیاران و 39 کس نهیده زانی چی پرووده دات، هه تا لا فاوه که هات و بچ خوتان بکن». 10 «له کاتیکدا گلکان روزیشن بچ زهیت هه مو وی برد، هاته وهی کوری مرؤفیش ئاوا ده دیت. 40 له و کرین، زاوا گدیشت، ئه وانه ئاما ده بیون له گلی چوونه کاته دا دوو پیاو له گلکانه ده بن، یه کان ده بردریت و ئه وی رُزوره و بچ زه ما و نده که و ده رگا دانرا. 11 «پاشان پاکیزه کافی دیکه به جینده هنلدریت. 41 دوو زن ده ستار ده گیز، یه کان دیکه ش هات و گوتیان: «گهوره، گهوره! ده رگامان لی ده بردریت و ئه وی دیکه به جینده هنلدریت. 42 «له بر ئه وه بکرده وه!» 12 «وه لام دایه وه: «پاسیتان پی ده لیم، من ئیشک بگن، چونکه نازانن له ج روزیکدا مه سیحی خاوهن ناتاناسم. 13 «که واته ئیشک بگن، چونکه رُوز و کاته که شکوتان دینه وه. 43 بهلام ئه وهش بزان: ئه گدر گهوره مال نازانن. 14 «هروهها شاشنی ئامان وک پاونکه که پیش بزانیت له ج کاتیکدا دز دینه سه ری، ئیشک ده گریت و نایلایت گه شتردنی، کویله کافی بانگ کرد و مال و سامانه کدی خزی ماله کدی ببردریت. 44 که واته ئیوه ش ئاما ده بن، چونکه کوری دایه ده سیستان. 15 پینچ کیسه زیپی دایه یه کیکان و ئه وی مرؤوف له کاتیکدا دینه وه که بیری لی نا کنه وه. 45 «که واته دیکه دوو کیسه و سیبیه میش یه ک کیسه، هه ریه که به گویه دیه و کویله دلسوز و زیره کتیه که گهوره کدی کردو ویه تی توانای خزی. ئینجا چووه گهشت. 16 ئه وهی پینچ کیسه به لپرسراوی خزمه تکاره کافی دیکی تاکو له کاتی خویدا زیپه که دی ورگرت، رُولیشت و ئیشی پیوه کرد، پینچی دیکه شی خوار دنیان بداتی؟ 46 خوزگ ده خوازیریت بهو کویله دیه کاتیک قازانخ کرد. 17 به همان شیوه ئه وهی دوو کیسه زیپه که ش، گهوره کدی دینه وه ده بینیت ئه رکی خزی جیهه جی ده کات. دووی دیکه قازانخ کرد. 18 بهلام ئه وهی یه ک کیسه راستیان پی ده لیم: به سه رهوری ماله کدی وه دایدې نیت. زیپه که دی ورگرت، رُولیشت و چالیکی له زه ویدا هه لکه ند و 48 بهلام واي دابنی که ئه و کویله دیه خراپه و له دلی خویدا زیپه گهوره کدی تیدا شارده وه. 19 «دوای ماوهیه کی زور ده لی: «گهوره کدم دوا ده کویت»، 49 بهو هزی وه دهست ده کات به لیدانی کویله ها و کاره کافی و له گل سه رخوشان

20 ئەوهى پىنج كىسە زىپەكى وەرگىتىو، هات و پىنج دامى، تىنۇ بۇوم ئاوتان دامى، نامۇ بۇوم شوېنتان كىدەمەوە، كىسە دىكەشى هيتابى و يېنىڭ گوت: "گورەم تو پىنج كىسە 36 رپوت بۇوم جلتان لەبرىكىم، نەخوش بۇوم سەرتان لېدام، زىپەت دامى، ئەوهتا پىنج كىسە زىپە دىكەم قازانچى كىدەم": "زىندانى بۇوم هاتىه لام". 37 «ئەوسا پاستورىستان وەلام 21 «گورەكى يېنىڭ گوت: "ئافرىن، ئەي كۆيلەي چاڭ و دەدەنەوە": گورەم، كەي تومان بەرسىيەتى بىنۇو و ناخان دەستپاڭ! لە كەم دەستپاڭ بۇويت، زۇرت پى دەسپىرم. داۋىتى، يان تىنۇ و ئاومان داۋىتى؟ 38 كەي تومان بە وەرە زۇورەوە بۇ خۇشى گورەكەت". 22 «ھەرودە ئەوهى نامۇنى بىنۇو و شوېنتان كىدۇرۇتەوە، يان بە رووتى و جىلمان دوو كىسە زىپەكى وەرگىتىو، هات و گوقى: "گورەم لەبرىكەدەوە؟ 39 كەي تومان بە نەخوشى يان زىندانى بىنۇو و تو دوو كىسە زىپە دامى، ئەوهتا دوو كىسە زىپە دىكەم هاتۇپىن بۇلات؟ 40 «ئىنجا پاشا وەلام ئامان دەداتەوە: راستيان قازانچى كىدەم": 23 «گورەكى يېنىڭ گوت: "ئافرىن، ئەي پى دەلم، ھەرچىيەكەن بۇ يېكىك لەم بىچۇوكانم كىدەم" كۆيلەي چاڭ و دەستپاڭ! لە كەم دەستپاڭ بۇويت، بۇ مەتنان كىدەم". 41 «دواتر بەوانەي لەلائى چەپەوەن زۇرت پى دەسپىرم. وەرە زۇورەوە بۇ خۇشى گورەكەت". دەفرمۇمى: "ئەي ئەوانەي كە نەفەتەن لېڭاۋە! لېم دوور 24 «ئىنجا ئەوهى يەك كىسە زىپەكى وەرگىتىو، هات بىكۈنەوە وبەرە ئاڭرىيەتىنى بىنۇو، ئەوهى بۇ ئىبلىس و گوقى": "گورەم، زانىم تو پاپوينى دلەقىت، لە شوېتىك و فەيشەتلىقى ئامادە كىاۋە، (aiōnios g166) 42 چونكە بىسى كۆدە كەيەوە كە نەچاندۇوو و لە شوېتىكىش دروپىنە دەكىيت بۇوم ناتىنان نەدەمەي، تىنۇ بۇوم ئاوتان نەدەمەي، 43 نامۇ بۇوم كە تۇوت نەكىدەوە. 25 جا ترسام و چۈمم كىسە زىپەكەتم لەناو شوېنتان نەكىدەمەوە، رپوت بۇوم جلتان لەبرىكەدەم، نەخوش زەۋيدا شاردەوە. ھا ئەوه مالەكەتە". 26 «گورەكى وەلامى و زىندانى بۇوم سەرتان لى نەدەم": 44 «ئەوانىش وەلام دايەوە: "ئەي كۆيلەي بەدكار و تەۋەزەل! كە زانىت من دەدەنەوە": گورەم، كەي تومان بەرسىيەتى يان تىنۇپىيەن يان دروپىنە لە شوېنە دەكەم كە نەچاندۇوو، لەوە كۆدە كەمەوە كە نامۇنى يان بۇوقى يان نەخوشى يان زىندانى بىنۇو و خزمەتىان تۇوم نەكىدەوە، 27 دەبواپا زىپەكەت لە بانك داباباۋىلە، لە نەكىدەوە؟ 45 «ئەوپىش وەلام ئامان دەداتەوە: راستيان پى گەرإنهەمدا ئەوهى هي منە لە گەل سوودەكى وەرمەدە كەتەوە. دەلەم: ھەرچىيەكەن بۇ يېكىك لەم بىچۇوكانم بۇ مەتنان 28 «لەپەر ئەوه ئەو كىسە زىپەيلى لى بىسەتىنە و پىلدەنە ئەوهى نەكىدەوە". 46 «ئەوانەن بۇ سزاي ھەتاكەتلىقى دەچىن، بەلام دە كىسە زىپەكى پىپەي، 29 چونكە ئەوهى ھەتاكەتلىقى دەتەنەت ئەوهى (aiōnios g166)

دەدرىت و لې دەرژى، بەلام ئەوهى ٹېئىقى تەنەنەت ئەوهى 26 كاپىك عىسا ئەم و تانەي ھەمو توھاوا كەد، بە ھەشىقى لېي دەسەزىيەتەوە. 30 كۆيلە بن سوودە كەش فەيىدەن تارىكى دەرەھە، جا گۈريان و جىزەرى دەدان لەۋى دەبىتى: «كاپىك كۆرى مەرۇف بە شەكتۈمىنلى خۇزىيە دەتىيەوە و 31 ھەمو فەيشەتلىقىش لە كەلەدان، لەسەر تەختى شەكتۈمىنلى خۇزىيە دەتىيەوە. 32 ھەمو نەتەوەكان لەپەرەھەمى كۆدەبىنەوە تەتكىبىريان دەكىد بۇ ئەوهى بە قىلىك عىسا بېگىن و بېكۈزۈن، و ئەوپىش لە يەكتەريان جىيا دەكەنەوە، وەك چۈن شوان مەپ 5 گوتىان: «با لە جەۋەندا نەيىت، نەوهەك ئاڭلاۋ بەكەپەت ناو لە زىن جىيا دەكەنەوە. 33 جا مەرەكان لەلائى راستى خۇزى خەللىك». 6 كاپىك عىسا لە گوندى يېت عەنیا لە مالى شىمۇنە رادە گەزىت، بەلام زىنە كان لەلائى چەپ. 34 «ئىنجا پاشا گول بۇو، 7 ژىتىك بە بولتىكى ئەلە باستەرلى بۇنى گۈنەھەوا بۇ بەوانەي لاي راستىيەوەن دەفرمۇمى: "وەرن ئەي ئەوانەي باۋەم لاي هات و بۇنە كەي بەسەر يىدا پەزىنە كە لە دامەززەنەنلى 8 كاپىك قوتايىيەكان ئەمەيان بىنە، تۈرپە بۇون و گوتىان: جىھانەوە بۇتان ئامادە كىاۋە، 35 چونكە بىسى بۇوم ناتىنان

«ئەم دەستىلەوېيە بۇ چىيە؟ 9 دەكرا ئەو بۇنە بە تۈخىتىكى خوتىنى منه، خوتىنى پەيانە كىدە كە لە پىنناوى خەلکىكى زۆر بۇ گان بىقۇشىرايە و پارە كەدى بىدرايە بە هەزاران». 10 عيسا گوناھ بە خشىن دەرىزىت. 29 پىتىان دەلىم: لەمە دەۋا ئېر لەم بەمەي زانى و يېرى فەرمۇون: «بۇچى ئەم زانە بىزازار دەكەن؟ بەرھەمەي مىيۇ ناخۇمەوه، هەتا ئەو بۇ رۇۋەر دېت كە سەر لە شەيتىكى چاڭى بۇ من گرد. 11 هەزاران ھەمېشە لەكتان، نۇي لە شاشىنى باولىم كەكتان دەنخۇمەوه». 30 ئېنجا گۇرائى بەلام من ھەمېشە لەلتان نىم. 12 كاتىك ئەم بۇنە پەۋەنە پەۋەنەن گوت و چۈپن بۇ دەرەوەدى شار بۇ كىيۇ زەيتۈن. بەسەر لە شىمدا بىرزايدى، بۇ ئامادە كەردىن بۇ ناشتىن ئەمەي كەن. 31 ئېنجا عيسا يېرى فەرمۇون: «ئەمەشە بەھۇي ئەمەي بەسەر 13 راستىتان پى دەلىم: لە ھەر شۇ ئىنلىكى جىهاندا ئەم مىنگىننە دېت ھەمۇ تان پاشتىن دەكەن، چۈنكە نۇرساواه: «لە پېرىجىيە نەيت، وەك يادىركەن دەھىپ كە باسى ئەمەش دەكەت كە شوانە كە دەددەم، مەرىي مېڭەلە كە پەرت دەبن». 32 بەلام ئەم زانە كەردو وېتىقى. 14 ئېنجا يەكىك لە دوازدە قوتاپىيە كە دوايە هەستانە وەم، پېشان دەكەم بۇ جەليل». 33 پەتروس ناوى يەھۇزاي ئەسخەرىيۇتى بۇو، چۈپ بۇ لای كاھينانى بالا، وەلامى دايەوە: «ئەگەر لەمەسى بەسەرت بېت ھەمۇ پاشت 15 گوقى: «چىم دەدەنە تاكو بىدەمە دەستىستان؟» ئەۋايشلى بىكەن، من قەت پاشتلى ناكەم». 34 عيسا يېرى فەرمۇون: سى دراوى زىوبىان بۇ ژمارەد. 16 ئېت لەو كاتەوە يەھۇزا «راستىت پى دەلىم، ئەمەشە پېش خوتىدىنى كەلەشىر، سى جار بۇ ھەلەك دەگەرلا تاكو عيسا بە گىتن بەتات. 17 لە يەكەم نىكۈلى لە ناسىنى من دەكەتى». 35 پەتروس يېرى گوت: بۇ ئەلەن ئەلەن فەتىرەدا، قوتاپىيە كان ھاتە لاي عيسا و ئىليان «ئەنانەت ئەگەر بېتىپەست بىكەت لە گەلىشتى بىرم، ھەرگىز بېرىسى: «دەتەۋى لەكۆئى ئامادە كارىت بۇ بىكەن تاكو نانى پەسخە نىكۈلىتلى ناكەم». ھەمۇ قوتاپىيە كانى دىكەش و ئىلەن گوت. بۇ خوتىت؟ 18 فەرمۇوو: «بۇنە ناو شار، بۇ لاي فلانە كەس، 36 دوايە ئەمەش عيسا لەكەلەن بۇ شۇ ئىنلىكى چۈپ بۇيى دەگۇترا، يېرى بلېن: «ما مۆستا دەفەرمۇوی، كاتم نىزىك بۇوەتەوە، لەگەل گەتسىمىمانى، بە قوتاپىيە كانى فەرمۇوو: «لېرە دانىشىن ھەتا دەچە قوتاپىيە كانىم لەلاي تۇنالى پەسخە دەنخۇم». 19 قوتاپىيە كانىش ئەمەش نويىت دەكەم». 37 پەتروس و دوو كورە كەز زىبدى فەرمۇانى عيسايان جىبىچى كەن و نانى پەسخەيان ئامادە كەن. بىر دەپەۋاھە دەلتەنگى دايىدە گەرت. 38 يېرى فەرمۇون: «زۇر 20 كە ئىوارە داهات، عيسا لەگەل دوازدە قوتاپىيە كە پالى دەلتەنگ خەرەيەكە بىرم، لېرە بىنەنەوە و ئېشىك لەگەل بىگەن». دايەوە. 21 كاتىك ئانىان دەخوارد، فەرمۇوو: «راستىتان پى 39 كەمېكى چۈپ بۇش پېش و بەسەر روودا كەوت، نويىت دەلىم: يەكىغان بە گىتن دەدەت. 22 ئەۋايش زۇر خەمبار كەد و فەرمۇوو: «باوەكە، ئەگەر دەكەت، با ئەم جامەم بۇون، ھەر يەكەن بە پېيان گوت: «گەورەم، خۇ ئەو كەسە من لى دوور بىخىتەوە، بەلام نەك بە خواتى من، بەلگۇ بە نىم؟» 23 وەلامى دايەوە: «ئەمەسى لەگەل دەست دەخاتە خواتىت تو». 40 ئېنجا گەرایەوە بۇ لاي قوتاپىيە كان، بىنلى ناو قاپە كە، ئەو بە گىتن دەدەت. 24 كورى مەرۆف دەبىت نوسىتون، بە پەتروسى فەرمۇو: «ئەرى نەتاتۇنلى كاشتىمىزىك وەك ئەمەسى كەپارەيەوە نۇرساواه بېرات، بەلام قۇرىبەسەر ئېشىك لەگەل بىگەن؟ 41 ئېشىك بىگەن و نويىت بىكەن، تاكو نەكەنە ئەمەسى كورى مەرۆف بە گىتن دەدەت! باشتىر بۇ بۇ ئەمەسى ناو تاقىكەن دەھىپ، بۇچۇن دەنخۇمەوه، پەزىز چالا كە، بەلام جەستە لەوازە» ھەر لە دايىك نەبۇوايە. 25 ئېنجا يەھۇزا، ئەمەسى بە گىتنى 42 دىسان چۈپ وەھ نويىت كەد: «باوەكە! ئەگەر ناكىت ئەمە دەدەت، وەلامى دايەوە: «رابى، خۇ ئەو كەسە من نىم؟» لەسەرم تىپەپەت و ھەر دەبىت بىخۇمەوه، با خواتى توپەپەرە و يېرى فەرمۇو: «خۇت گوتت». 26 كاتىك ئانىان دەخوارد، بېرىت. 43 كاتىك كە دووبىارە گەپرەيەوە، بىنلى نوسىتون، عيسا ئاتىكى ھەلگەرت، سوپاىى خوداى كەد و لەقى كەد، دايە چۈنکە چاۋىيان قورس بۇو، 44 ئېت وازى لى ھەتىان و چۈپ بۇ قوتاپىيە كان و فەرمۇوو: «وەرىيگەن و بىخۇن، ئەمە جەستەي جارى سىيەم نويىتى كەد و ھەمان شىتى گوتەوە. 45 دوايى منه». 27 ئېنجا جامىكى ھەلگەرت سوپاىى خوداى كەد، ھاتەوە لاي قوتاپىيە كان و يېرى فەرمۇوون: «ھېشىشا نوسىتون و پېيدان و فەرمۇو: «ھەمۇ لېپى بىخۇنەوە، 28 چۈنكە ئەمە پېشو دەدەن؟ ئەمەتە كاتە كە نىزىك بۇوەتەوە و كورى مەرۆف

ده دریته دهست گوناها بران. 46 هستن با برپین! ئوههتا شایه تیبه کت له سه ده دهن؟» 63 به لام عیسا پیده نگ بورو، ئوههی به گرتم ده دات تزیک بورو ووه. 47 هیشتا ئه ووه سهی سه رؤکی کاهینانیش پی گوت: «سویندت ده دهن به خودای ده کرد، يه هوزا هات، که يه کیک بورو له دوازده قوتاییه که، زیندوو، پیمان لین، ئایا تو مه سیحه کهی، کوری خودای.» کومه لیکی زوری له گل بورو که به مشیز و کوته کوه له لایدن 64 عیسا پی فه رمومو: «خوت گوت. منیش پیتان ده لیم، کاهینانی بالا و پیرانی گله ماده نیزدرا بون. 48 ئوههی به گرتني له ئیستاوه کوری مرؤف ده بین له دهسته راستی خودای دهدا نیشانه کیک پندا بون، گوتیبوی: «ئوههی ماچی ده کدم توانادر داده نیشیت و به سهره ههوری ئاسمانه وه دیته وه.» ئوهه خویه قی، پیگرن.» 49 دهسته جی هاته لای عیسا و گوقی: 50 ئینجا سه رؤکی کاهینان جله کان خوی دادری و گوقی: «سلاو رابی.» ئینجا ماچی کرد. 50 عیسا شیچی فه رمومو: «کفری کرد! پیتر ج پیوسیمان به شایهت ههیه؟ ئوههتا «هاوری، ئوههی بیزی هاتووی بیکه.» ئینجا هاته پیشوه گوییان له کفره که بورو، 66 راتان چیبیه؟ وه لامیان دایه وه: و عیسا یان دهسته سه رکرد و گرتیان. 51 لدان کاویه کیک «شایانی مر دنه!» 67 ئینجا تفیان له بروی کرد و مستیان لهوانهی له گل عیسا دا بورو، دهستی دریزکرد و شمشیره کهی لیدا، هندیکیش زللیان لیدا و 68 گوتیان: «ئهی مه سیح، هه لکیشا، له خزمە تکاری سه رؤکی کاهینانی دا و گرفتی پری. ئه گدر پیغمه بیریت، بزانه کی بورو نیدادیت؟» 69 لهو کانه دا 52 عیسا پیچی فه رمومو: «شمشیره کدت بگرینته شوینجی خوی، په ترؤس له ده رهوه، له حوه شه که دانیشتبوو. کاره کدریک چونکه هه موو ئوهانه شمشیره له لدگن، به شمشیره دمن. هاته لای و گوقی: «توش له گل عیسا جه لیلی بوروت.» 53 ئایا وا ده زانیت ناتوانم بالگی باوکم بکم و زیاتر له دوازده 70 ئوشیش له به ردهم هه موویان نکولی کرد: «نازانم چی له شکر فریشتم بو بینیریت؟ 54 به لام پیتر چوون نووس اووه ده لیتیت.» 71 ئینجا په ترؤس چووه ده رهوه بو ناو دالانه که، پیروزه کان دینه دی، که ده لین بهو شیوه یه پیوسیمه روو بادات؟ کاره کدریکی دیگه ش بینی و بهوانهی ئوهی پیچی گوت: «ئه مه 55 لهو کانه دا عیسا به خله که کهی فه رمومو: «ئایا من که سیکی له گل عیسا ناسیره بی بورو.» 72 دیسان به سویند خواردن وه یاخیبوم که به کوته ک و شمشیره هه تاونون بیگرن؟ ریزاهه نکولی لیکرد: «ئو پاوه ناناسم!» 73 دواي که میک ئوهانهی له حوه شه کافی په رستگا دانیشتبوم خه ریکی قیرکدن بوم، لهوی راوه ستا بون هاتن و به په ترؤسیان گوت: «به راستی نه تانگرم، 56 به لام ئه مانه هه مووی روویدا بو هاته دهی توش له وایتیت، شیوه زاره کدت ئاشکرات ده کات.» 74 جا نووس اووه پیروزه کافی پیغمه بیران.» ئینجا هه موو قوتاییه کان دهستی کرد به نه فرته کردن و سویند خواردن و گوقی: «ئو پاوه به جیان ھیشت و رایانکرد. 57 ئوهانهی عیسا یان گرت، ناناسم!» دهسته جی کله شیئر خویندی. 75 ئوسا په ترؤس بر دیانه لای قیافای سه رؤکی کاهینان، لهوی مامؤستیانی قسه کافی عیسا بی رکه وته وه که فه رمومو: «پیش ئوههی تهورات و پیران کوبیونه وه. 58 په ترؤسیش دوور به دوور بو کله شیئر بخزینیت، سی جار نکولیم لی ده کیت.» پیتر چووه حه وشهی مالی سه رؤکی کاهینان دوای کوت، ئینجا چووه ده رهوه و به کول گريا.

ژووره وه و له تو خزمە تکاران دانیشت تاکو ده رئنه نجامه کهی 27 کاتیک رژو بورو وه، هه موو کاهینانی بالا و پیرانی بینیت. 59 کاهینانی بالا و هه موو ئه ندامانی ئهنجومه نی بالای گل ته گیریان کرد که عیسا بکوژن، 2 جا به سیمانه وه و جوله که به دوای شایه تیبه کی درودا ده گدران له سه ره عیسا، تاکو بردیان و دایانه دهست پیلاتوسي فرمانزه وا، 3 ئینجا يه هوزا، سراى کوشتنی به سه ردا بدنه. 60 به لام هیچیان نه دوزیمه وه، ئوههی به گرتني دا که بینی عیسا حوکمی به سه ردا درا، هه رچه نده زور شایه قی دروزن هاتن، له کوتاییدا دووان هاتن، په شیمان بورو وه، سی دراوه زیوه کهی بو کاهینانی بالا و پیران 61 گوتیان: «ئا ئه مه گوقی: «ده توانم په رستگای خودا برو وختیم گدرانده وه و 4 گوقی: «گوناهم کرد که ناپاکیم له مه سیحه کیک و به سی پرۆز بیناید بینیدمه وه.» 62 جا سه رؤکی کاهینان بیتawan کرد.» گوتیان: «به ئئیه چی؟ خوت ده زانیت.» هه ستا و پیچی گوت: «ھیچ وه لام ناده بینه وه؟ ئه م پیوانه ج

۵ نه ویش زیوه کافی له په رستگا فریدا و چوو خزی هه لواسی. ئمه مه بیتاوانم! له ئهستوی عیوه يه!²⁵ گل هه مهو وه لامیان به لام کاهینانی بالا دراوه زیوه کانیان هه لگره وه و گوتیان: دایوهوه: «با خویتی له ئهستوی ئیهه و مندالان بیت!»²⁶ ئهوسا دروست نییه پیخه ينه گهنجینه ی په رستگاوه، چونکه نخی باراباسی بو تازاد کردن، به لام فهرمانی دا که عیسا بدریته بهر خویته.²⁷ ئینجا ته گبیریان کرد و گلگهه کی گوزه که ره کیان بو قامچی و پاشان له حاج بدریت. 27 سهرباز کافی فرمانه وا گورستانی پیگنان پی کپی. 8 له بهر ئهوه ئهوه گلگهه کی گوزه که ره کیان بو کوشک فرمانه وا برد و تهواوی سهربازان کان له ئهمرؤش پیچ ده گوتري گلگهه خوین. 9 ئهوسا ئهوهی دوری که بونه وهه 28 روتویان گردده وهه که وايک سورويان به هزوی پیغمه بر يه رمیا گوتراوه، هاته دی: «سی پارچه له بهر کرد. 29 هه روهها تاجیکیان له درک دروستکرد و له زیوه که بیان برد، ئهه نرخه له لایه نهوهه ئیسرائیله وهه له سهربی سهربیان کرد، قامیشیکان دایه دهستی راستی، له بهر دهه مخه ملیتی، 10 ئینجا به گلگهه کی گوزه که ره کیان دا، وه ک چوکیان دادا و گائتهیان پی ده کرد و دهیانگوت: «سلاو ئهه یه زدان فه رمانی پندام»³⁰ 11 عیساش له بهر دهه پلاتوتسی پاشای جوله که!³¹ تفیان لیکرد، قامیشہ کیان برد و به سهربیاندا فه رمانه وا راوه ستاء، فه رمانه واش لئی پرسی و گوتی: «تایا کیشا. 31 دواه ئهوهی گائتهیان پنکرد، که وايک کیان له بهر تو پاشای جوله که؟» عیساش فه رمووی: «خوت گوت». دا کند و کراسه کهی خزیان له بهر کردده وهه، بردیان تاوه کو له 12 کاتیک کاهینانی بالا و پیران سکلایان لئی ده کرد، هیچ خاچی بدنه. 32 کاتیک ده هاته ده روهه پاونکی کورنیان وه لامی نه ده دایوهه. 13 پلاتوتس پیچ گوت: «تایا گویت لی بینی ناوی شیون بوبو، ناچاریان گرد خاچه کهی نهوهه لگرگیت. نییه چهند شایه تیت له سهربه ده دهن؟»³⁴ 14 به لام عیسا ته نانه ت به 33 که گهیشته ئهوه شویتهه پیچ ده گوترا گول گوسا، که وشیه کیش وه لامی نه دایوهه، فه رمانه واش زور سهربام بوبو. به واتای «شویخ کاسمه سهربه» دیت، 34 شهربی تیکل به 15 له هر جهڑیکدا فه رمانه وا گردبوویه نه ریت به گویزهه تالاویان دایه عیسا تاکو پیغواته وهه، که تامی کرد نه بیویست خواستی خله لکه که بمند کراویک تازاد بکات. 16 له و کاته دا پیغواته وهه. 35 که له خاچیان دا، به تبروپشک جله کانیان گیراویکی به ناوی بانگان هه بوبو که ناوی باراباس بوبو. 17 له بهر دابهش کرد. 36 ئینجا له ده دایشن و ئیشیکان بو گرت. ئهوه کاتیک که بکم، باراباس یان عیسا، ئهوهی پیچ ده گوتري: «ده تانه ویت 37 له زور سهربیه وهه تاوان نامه کهی ئهوهی دانا که نووسرا بیو: کیتان بو تازاد بکم، باراباس یان عیسا، ئهوهی پیچ ده گوتري: «ئهه مه عیسا یه، پاشای جوله که».³⁸ دوو ذریشیان له گهل مه سیح؟³⁹ 18 چونکه زانی له بهر ئیری عیسايان به گرن دابوو. له حاج دا، یه کیک له لای راستی و ئهوهی دیکهش له لای 19 کاتیک پلاتوتس له سهربه کورسی دادوهه دایشتبوو، چه پی. 39 ئوانهه بیویدا تید په پرین، جنیویان پیچ ده دا و زنه کهی هه ولی بو نارد: «هیچ لهو بیتاوانه مه که، چونکه ئهوهه سهربیان باهدها و 40 دهیانگوت: «ئهی ریووختهه ری په رستگا و له خهوندا له بهر ئهوه زور تازارم چیزت.»²⁰ به لام کاهینانی بالا بنيانه رهه وهه له سی پرورداد، خوت رزگار بکدا! ئهگر تو کوری و پیران خله لکه کیان جو شدا که داوا بکدن باراباس تازاد بکری خوده ای، له خاچه که دابه زه!²¹ به هه مان شیوه کاهینانی و عیسا له ندا بیدریت. 21 فه رمانه وا وه لام دانه وهه: «لهم بالا له گل ماموستایانی تهورات و پیران گائتهیان پنکه کرد و دووانه کامه تان ده دهی بیو تازاد بکم؟» گوتیان: «باراباس». دهیانگوت: 42 «خله لکی دیکهه رزگار کرد، به لام تاوانی 22 پلاتوتس لی پرسین: «ئهی چی له عیسا بکم، ئهوهی پیچ خوی رزگار بکات! ئهگر پاشای ئیسرائیله، با ئیستا له خاچه که ده گوتري مه سیح؟» هه مهوو گوتیان: «با له حاج بدریت!» دابه زیت، باوه پری پنده هیتین!⁴³ پشتی به خودا بهست، با 23 نه ویش گوتی: «بیو؟ ج خراپهه کی کردووه؟» به لام ئهوان ئیستا خودا رزگاری بکات، ئهگر ئهه ده دهیت، چونکه زیاتر هاواریان ده کرد: «با له حاج بدریت!» 24 پلاتوتس گوتی: «من کوری خودام.»⁴⁴ دزه کانیش که له گل له حاج بیی سوده نییه و خهريکه تازاوه پووده دات، ئاوی هینا درابون قسمه یان پی ده گوت. 45 له کاتشمیر دوازدهه هه تانی، و له بهر دهه خله لکه که دهستی شوشت و گوتی: «له خویتی تاریکی بالی به سهربه مو زه ویدا کیشا.⁴⁶ نزیکه کاتشمیر

سی عیسا به ده‌نگیک به رز هواری کرد: «﴿عَلَىٰ، عَلَىٰ، لِمَا گُكْلَ بَلَّىٰ لَهُ تَوَانَ مُرْدُوْنَ هَسْتَاوَهَتَهُوَهُ. جَا چَهَوَاشَهِي شَهَبَهْقَاتَنِ؟﴾» که به واتای ﴿خودای من، خودای من، بو دوای لموهی یه کم خراپت ده بیت﴾ ۶۵ پلا تو سیش گوتی: وازت لی هینام؟» دیت. ۴۷ کاتیک هندیک لهوانهی لموی «پاسه واتان ههیه، برون چوتان پن باشه وا پاسی بکدن.» راوه ستایون گوینیان لی برو، گوتیان: «نه و بانگی ئه لیاس ۶۶ نهوانیش چوون گوکه کهیان پاس کرد، موریان له بردکه ده کات!» ۴۸ ده ستبه جنی یه کنیک لهوان رایکد و ئیسفه نجیک دا و پاسه واتیان دانا.

هه لگرت، خستیه ناو سرکوه و کردی به سر قامیشیکوه و **28** دوای شهمه له بره بیان یه کم پژوژی هه فته دا، پینیدا تاکو یخواته وه، ۴۹ به لام نهوانی دیکه گوتیان: «لیگری، با مریه می مه جده لی و مریه مه کدی دیکه هاتن ته ماشای گوکه که برانین ئه لیاس دیت پزگاری بکات؟» ۵۰ عیساش به ده نگیک بکدن. ۲ لهنا کاو بومه له رزیمه کی به هیز پروویدا، چونکه به رز هواری کردکوه و گیان سپارد. ۵۱ لمو کانه دا په رده دی فریشته یه کی یه زدان له ناسمانه وه هاته خواره وه، چوو بردکه که په رستگا له سدره وه ههتا خواره وه شهق برو و برو به دوو گلور کردکوه و له سدری دانیشت. ۳ پوخساری وک برسکه پارچه وه، زموی له رزی و به رد درزیان برد و ۵۲ گوکه کان واپو، جملکانی وک به فر سپی بروون. ۴ پاسه وانه کان له ترسی کرانه وه، زوریک له لاشه یه کلی پیروزی خودا که مر دبوون ٹمو له رزین ووهک مر دبویان لی هات. ۵ به لام فریشته که به هه ستانه وه. ۵۳ دوای هه ستانه وهی عیسا، له گوکه کان هاته ژنه کانی گوت: «مه ترسن، چونکه ده زانم به شوین عیسا ده رهه و چونه ناو شاری پیروز، بوزور که سیش ده رکون.» له خاچراودا ده گرین. ۶ ئه لو لیزه نیه، هه روهک خوی ۵۴ کاتیک سه ریه له که و نهوانهی له گهلى پاسه وانی عیسايان فرموموی، هه ستاوه ته وه، ورن سهیری ئه شوینیه بکدن که ده کرد، بومه له رزه که و ئه و شنانه بان بینی که روویدا، زور لی دریگابوو، ۷ خیرا بروون و به قوتاییه کاف بیان: «ئه لو لیزه ترسان و گوتیان: «به راستی ئه مه کوری خودا برو!» ۵۵ زور مر دبواندا هه ستاوه ته وه، پیش عیوه ده چیته جه لیل، لموی ژن له وی بروون، له دوروهه ته ماشایان ده کرد، نهوانهی له ده بیین، «نه و تا پیم گوتن.» ۸ دوو ژنه که خیرا له لای گوکه که جه لیله وه دوای عیسا که تویون و خزمه تیان ده کرد، نهوانهی له گهلى دایک رؤیشتن، به ترس و خوشیه کی گدوره وه رایانکرد، بونه وهی مه جده لی و مریه می دایک یاقوب و یوسف، له گل دایک هوال بدنه قوتاییه کانی. ۹ ئه و برو عیسا تووشیان هات و کوره کان زهدی له تیپیان بروون. ۱۰ کاتیک چواره داهات، فرموموی: «سلاا! نه مانیش چوونه پیشه و، پیچی عیسايان پاپویکی دوهله مهندی خله لکی رامه هات، ناوی یوسف برو، گرت و کرتوشیان بورد. ۱۱ عیسا پیچی فرمومون: «مه ترسن، ئه و خوی قوتایی عیسا برو، ۱۲ چوو بولای پلا تو س و داوای بروون به برآ کامن بلن با بچنه جه لیل، لموی ده مبینن.» ۱۱ ته رمه کهی عیسای لیکد، ئینجا پلا تو س فرمانی دا بیدریتی. ده ریشتن، هندیک له پاسه وانه کان هاته ناو شار و ئه وهی ۱۳ یوسفیش ته رمه کهی برد و به کهنانی پاک بچهای و ۱۰ روویدابوو بون کاهینانی بالایان گیزایه وه. ۱۲ نهوانیش له گل گوکه نویچی خوی ناشتی که له تاشه برد هله لک نزا برو، ئینجا پیران کتویونه وه و راپوییان کرد، زیویکی زوریان دایه بردیک گدوره یه گلور کردکوه سه ده رگای گوکه که و سه رباره کان و ۱۳ گوتیان: «بلین،» کاتیک ئیه خه تویون، رؤیشتن. ۱۴ مریه می مه جده لی و مریه مه کدی دیکه ش له وی قوتاییه کان له شهودا هاتن و دزیان، ۱۵ ئه گهر که مهش بروون، به رامبه ر گوکه که دانیشتوون. ۱۶ بون بیانی، که دوای له لای فرماته وها بیسترا، ئه دوا رازی ده کین و له کیشه و رؤژی خو ئاما ده کردن، کاهینانی بالا و فرمیسیه کان له لای گرفت ده تانپاریزین.» ۱۵ نهوانیش زیوه کهیان و هرگرت و چون پلا تو س کربونه وه، ۱۶ گوتیان: «گدوره، هاته وه بیرمان قیرکان، وايانکرد، ئیتر ئه قمه قسه یه ههتا ئه مرؤش له ناو جوله که دا ئه و چه واشه کاره کاتیک زیندو و بون گوتی: «دوای سی پروژ بلاو بروهه وه. ۱۷ ئیتر یازده قوتاییه که چوونه جه لیل، بون هه لدده سمته وه، ۱۸ جا فرمان بده ههتا بروزی سیمه گوکه کهی ئه و کیوهی عیسا فرمای پیدابوون. ۱۹ کاتیک نهوانی بینی پاس بکریت، نه وه که قوتاییه کان بین و بیدزن، نه وسما به

کپتوشیان بۆردد، بەلام هەندێکان گومانیان گرد. 18 عیسا
لیان تزیک بیووه و بیچی فەرمۇون: «ھەمۇو دەسەلاتیکم لە
ئامان و لەسەر زەھى دراوهقى. 19 كەواته بېۋن، ھەمۇو
نەتەوکان بىكەنە قوتابى، بە ناوى باوک و كۆپ و پۇچى پېرۈز
لە ئاویان ھەلبکىشىن، 20 فيئريان بىكەن با كاربىكەن بە ھەمۇو
تەھۋىتىنىڭ، ھەتا كۆتايى زەمان.» (aiōn g165)

کوری زهدی و بیوحه‌نای برای بینی، لمانو بهله‌میکدا تپره کهی خزیان چاک ده گردده ووه.²⁰ یه کسره بانگی گردن، ئهوانیش زهدی باوچان له گەل کریکاران لمانو بهله‌مه که به جنیشت و دوای کوتون،²¹ ئینجا عیسا و شوینکه و تووانی چونه شاری که فرناحوم. له پۇزى شەمەدا عیسا چووه کەیشت و دەستى کرد بە فېرگەنلى خەلک.²² خەلکی له فېرگەنە کەی خەلکی یەزدان ئاماده بگەن، پېچەکە کانی بۇ پېچەخەن.²³ سەرسام بون، چونکە وەک دەسەلاتدارىك قىرى دەگەدن، یە حیا هات، له چۈلەوانىدا خەلکی له ئاو ھەلدە کىشا و نەک وەک مامۆستاياني تەورات.²⁴ له کە نىشته کەياندا يەكىنى جارى لە ئاۋەللىكىشانى توبە كەندى دەدا بۇ گوتاه بە خشىن. لېبۇ رۇحى پىسى تىدابۇو، لەپر ھاوارى گەد،²⁵ گۇقى: «عیساي ناسىرەيى، چىت ئىنان دەۋىت؟ ھاتۇرى لەناومان بېھ يەت؟ دەزانم تو كېيت، پېرۋەزە کەي خودايت!»²⁶ عیسا رووبارى ئوردۇن له ئاو ھەلدە كىشان،²⁷ چەلوبەرگى يە حیا له مۇوى وشىر بۇو، پېشىتىكىچەرمىشى لە تاقەدى دەبەست،²⁸ گولله و ھەنگىخى كىۋىن دەخوارد. ھەمە پەيامە کەي ئەو بۇو: «لەدواي من كەسیك دېت كە زۆر لەم بەتۇاناتەر، و كەوتە پەرسىيار له يەكترى: «ئەمە چىيە؟ فېرگەنلىكى نوييە تەنانەت شىابانى ئەنەن نىم دابەۋىمەو و قەيتانى پىلاوه کانى بۇ بەكمەوه. 8 من لە ئاۋاتان ھەلدە كىشىم، بەلام ئەو له رۇحى گۈزىيەلى دەبن.»²⁹ یە کسره ناوابانگى عیسا بە ھەمو ناوجەي دەروروبەرى جەليلدا بلاو بۇوه ووه.³⁰ كاپىك عیسا له گەل ياقوب و بیوحەنا كە نىشته کەيان به جنیشت، چونه مالى شىعون و ئەندراوس.³¹ خەسسوی شىعون لەناو جىڭىدا كەوتىبو، تاي ھەدەرەوه، يېنى ئاسمان شەق بۇو، رۇحى پېرۋىزىش وەك كۆتۈزىك لەسەرى نىشته ووه.³² دەنگىكىش لە ئاسمانەوه هات: «تۆ كورى خوشە ويستىمى، بە تو زۆر داشادم.»³³ دەستىيەجى رۇحى پېرۋىز عیساى بەرەو چۈلەوانى بىردى.³⁴ چىل پۇزى لە چۈلەوانىدا لە تیوان ئازىز لانى كىۋيدا بۇو، شەيغان تاقى دەگەدەوه، فېلەشە كائىنسى خزمەتىان دەگەد،³⁵ دواي دەستىيەجى عیسا ھانە جەليل و مزگىتى خوداى را دەگەياند و دەيىھەرمۇز: «كائە كە ھاتۇرەتە دى و پاشايىقى خودا تىزىك بۇوه تەوه، تو بە بىگەن، باور بەم مزگىتىيە بېتىن.»³⁶ كاپىك عیسا بە كەنارى تارىك بۇو، عیسا ھەستا و چووه شوينكىچۇل و لەوي دەرياچەيى جەليلدا دەرۋىشت، شىعون و ئەندراوسى بىردى دەستى كرد بە نويزىگەدن.³⁷ شىعون و ھاپىتىكانى بە شوينىدا بېنى، تۈرىان فېرەدەدایه دەرياچە كە، چونكە مايسىك بۇون. گەپان،³⁸ كە دۆزىيانوھ پېيان گوت: «ھەمو خەلکە كە عیسا يېنى فەرمۇن: «وەرن دوام بگەون، دەتاكىم بە بەدواتدا دەگەرتىن.»³⁹ عیسا يېنى فەرمۇن: «وەرن، با بېۋىن پاوكەرى مەرۆف.»⁴⁰ دەستىيەجى تۆرە كائىنان بە جنیشت و بۇدېيە كائى دەروروبەشت، تاکو له وېش پەيامە كەم را بىگەيەنم، دواي كەوتون.⁴¹ ئىنجا كەمەك دوور كەوتەوه، ياقوبى چونكە من بۇ ئەمە ھاتۇروم.⁴² ئىنجا پېرۋىشت و له ھەمو

جه لیلدا له که نیشته کایان پهیامی خودای را ده گهیاند و پرچمی به ئیقليجه که کی فهرمومو: 11 «پېت دەلیم: هەستە، نوینە کەت پېسى دەردە کرد. 40 پیاوېنک هاته لای عیسا کە نەخۇشى ھەلگەر و بېرۈرەوە مالەوە» 12 ئەۋىش يەكسەر ھەستا و گولى ھەبۇو، لې پارايەوە و چۆكى دادا و پېيى گوت: «ئەگەر نوینە کەت ھەلگەرت و لەبەرچاوى ھەموپويان چووه دەرەوە. بە بەندىشتىت، دەتوانىت پاڭ كەنەتەوە» 41 عیسا دلى بېيى سووتا و شىۋىيەك ھەموو سەرسام بۇون و ستائىنى خودايىان گرد و دەستى بۇ درېرېگەد دەستى لىدا و پېيى فەرمومو: «دەمەويەت، گوتىيان: «ھەرگىز شقى وaman نەيىشىۋا!» 13 دىسان عیسا چووه پاڭ بەرەوە!» 42 دەستىبەجىن گولىيە کەت لېبۈوه و پاڭ سەر كەنارى دەرىياچە كە، خەلەكە ھەموو لېيى كۆپۈونەوە و بۇوه وە، 43 دواى ئەوهى کە عیسا پاواهە کەت بە تۈندى ئاگادار ئەۋىش دەستى گەرد بە فېرگەنديان، 14 لە كاتى پۇشىتىدا، لېيى كەدەدە، دەستىبەجى بېرېنى گرد، 44 بېيى فەرمومو: «ئاگاداربە، كورى حەفلى بىنلى شۇنى باجگەر دانىشىۋو، بېيى فەرمومو: ھېچ شىتكە بە كەس مەلى، بەلام بېرۈخت پېشانى كاهىن بىدە «دۇام بەكەوە». ئەۋىش ھەستا و دواى كەوت. 15 لە كاتىكىدا و بۇ پاكبۇونەوە كەت ئەو قوربانىيە موسا فەرمانى كەدووه عیسا لە مالى لېنىي دانىشىۋو، زور لە باجگان و گوناھباران پېكە، وەك شايەتىيەك بۇيان.» 45 بەلام ئەورۇشت و دەستى لە گەل عیسا و قوتاپىيە كافى لەسەر خوان بۇون، چۈنكە ژمارە بە جاپىدان و بلاڭدەنەوە ئەم ھەوالە كەدە، لەبەر ئەوهە عیسا ئەوانە زۇر بۇو کە دواى كەوتىوون. 16 مامۇستايىانى تەورات نەيتاۋىنى بە تاشىكرا بچىتە ناو شار، بەلگولە دەرەوە لە شوينە کە فەرىسى بۇون، كاتىك يېننیان عیسا والە گەل گوناھبار و چۈلە كاندا بۇو و خەلکىش لە ھەموو لايە كەدە دەھاتە لای. باجگان نان دەخوات، بە قوتاپىيە كافى ئەۋىان گوت: «بۇچى لە گەل باجگەر و گوناھباران نان دەخوات؟» 17 كە عیسا

2 پاش چەند پۇزىك عیسا ھاتەوە بۇ كەفە رەناحوم، گۈنى لەم بۇو، بېيى فەرمومون: «لەشىغ پۇسىتى بە پېشىك جا بىيىسترا كە لە مالەوەيە، 2 خەلکىتى زۇر كۆپۈونەوە، بە شىۋىيەك لە بەرەرگاش شوين نەمابۇو، ئەۋىش دەستى كەد بە باسکەنلىق پەيام خوداي بۇيان. 3 لەو كانەدا كاپارىيەك ئىقلىيجىان هېتىنەيە لاي، بە چوار كەس هەلپەنگىتىوو، 4 بەلام بەھۇزى زۇرى خەلکە كەدە نەيتاۋىنى لې زىك بىنەوە. جا كوتىكى گۈورەيان كەدە سەرپانى ئەوشۇنىيە كە عىسای لېبۇو و نوینە كەيان شۇرۇركەدەوە كە پاواه ئىقلىيجە كەت لەسەر بۇو، 5 كاتىك عیسا باورى ئەوانى بىنلى، بە ئىقلىيجە كەدە فەرمومو: «كۆرم، گوناھە كانت بە خىشان». 6 هەندىك لە مامۇستايىانى تەورات كە لەۋى دانىشىۋوون، لە دلى خۇيىاندا گوتىيان: 7 «بۇچى ئەمە بەم شىۋىيە دەدۇيت؟ كفر دەكتا! بېنگە لە خودا كى دەتوانىت گوناھ بېبەخشىت؟» 8 دەستىبەجى عیسا لە پرۇھىيە و زانى كە ئەوان لە دلى خۇيىاندا بەو كۆنەوە، ئەگىنَا شەرابە كە مەشكە كە دەدرېتىت، شەرابە كە جۈرە بىر دەكەنەوە، بېيى فەرمومون: «بۇچى لە دلتاندا بىر دەرېتىت و مەشكە كەش لەناوەدەچىت. بەلگولە شەرابى نوئى دەم شتانە دەكەنەوە؟» 9 كامىان ئاساتىرە، بە ئىقلىيجە كە بىگۇرتىت: «گوناھە كانت بە خىشان، يان بىگۇرتىت: «ھەستە، نوینە كەت ھەلگەر و بېرۇ؟» 10 بەلام بۇ ئەوهى بىزان كورى گولە كەنم لېكىن دەستىيان گەرد بە بەناو دەغلۇا تېلەپەرى، قوتاپىيە كافى بە پېنگاوه دەستىيان گەرد بە مەشكە كەش ناوا دەرەپەرى، 24 فەرىسييە كان بېيان گوت: «بۇانە، بۇچى شىتكە دەكەن كە لە شەممەدا دروست نىئى؟» 25 عىساش

و هلایی دانه وه: «تایا نه تاخویندووهه داود چی کرد کاتیک له گلی بن و بُو جاردان پیانیریت و 15 ده سه لایان هه بیت خوی و هوانه هی له گلی بون کوتنه ته نگانه و بر سیان بو؟ بُو ده رکدنی روحی پیس. 16 ئه م دوازده کسنه هی دیاری 26 له سه رده می نه پیاتاری سه رُوکی کاهینان، داود چووه ناو کرد: شیمون که ناوی لینا په ترُوس، 17 یاقوبی کوری زهدی مالی خودا و نافی ته رخانکاروی خوارد، دایه هوانه ش که و بُو حنای برای که ناوی لینان بوانه رگس، واتا کورافی له گلی بون، هه و نانه که دروست نیمه بخوریت بُو کاهینان هوره تیشنه، 18 هه رهها نهندراوس، فیلیپوس، به رتیلاوس، نه بیت.» 27 ئینجا بیچی فرمومون: «شه مه بُو مرُوف بدیپناوه، مهتا، توماس، یاقوبی کوری حمله، ته داوس، شیخون کانه وی نه ک مرُوف بُو شه مه. 28 که و اته کوری مرُوف گورهی و 19 یه هوزای نه سنه ریوی که عیسای به گرتن دا. 20 عیسا چووه مالیک و دیسان خله لکیکی زوریان لی کوبوه وه، به رُوژی شه مهیه.»

3 دیسان عیسا چووه وه ناو کدیشیک، له وی پیاویک یلیوو دهستی و شک بیوو، 2 ئیتر هندیک لوانه هی له وی بون چاودیزیان ده کرد بُو ئوهی بزان له شه مهدا چا کی ده کاوه، تاکو سکالای لی بکن. 3 عیسا به پیاوه دهست و شکبیوه که فرمومو: «لابه ردم هه مووان رایوه هسته.» 4 ئینجا بیچی فرمومون: «تایا له شه مهدا کاری چا که دروسته یان کاری خراپه؟ پزگارکدنی ڈیان یان کوشتن؟» که چی پیده نگ بون. 5 به توپره بیوه و ئاپری لیان دایوه، لابه دلجه قیبان خه مبار بیوو، به پیاووه که فرمومو: «دهست دریز بکه، ئویش دریزی کرد و دهستی چا ک بوبوه. 6 فرسیه کان هاته ده روه و یه کسهر له گل هیزو دسیه کان ته گبیریان کرد چون بیکوژن. 7 عیسا و قوتاییه کانی به رو و ده ریاچه که کشانه و خله لکیکی زور له جه لیل دوای کدون. 8 کاتیک هه مو و هه شتنه بیان که دیکردن، خله لکیکی زور له یه هودیا، تورشلیم، ئادومیا، ئوبه ری رووباری ئوردون و ده روبه ری سور و گوناهیکی هم تاهه تایه وه توانباوه.» (aiōn g165, aiōnios g166)

30 ئه مهی فرمومو، چونکه دیانگوت: «روحی پیسی هه بیه.» 31 دایک و برکانی عیسا هاتن، له ده روهه راوهستان و نار دیان به دوايدا. 32 خله لکیکی له ده روبه ری دانیشبوون، پیان گوت: «وا دایک و برا کانت له ده روهه به دواتدا ده گه رین.» 33 وه لامی دانه وه و فرمومو: «دایک و برا کانم کین؟» 34 چاوی گپرا به سه رهوانه له ده روبه شتی دانیشبوون و فرمومو: «دایک و برای من ئه مانه ن. 35 ئوهی به خواستی خودا بکات، خوشک و برا و دایکه.»

14 دوازده هی دیاری کرد و ناوی لینان نیدراوان، تاکو

دیسان عیسا له کناری ده ریاچه‌ی جه لیل دهستی کرد **عیتی بی بهره‌م ده بن.** 20 گهوانه‌ی دیکه که له سه ر به قیرکدن خله‌لک، خله‌لکیکی هیچگار زور ای کوبووه‌وه، زه‌ویه‌کی باش توقراان، گهوانه‌ن که په‌یامه که ده بیستن و تاکو اوی ایهات چووه ناو بهله‌میکی ناو ئاوه که دانیشیت، و هریده‌گون و بهره‌م دده‌ن، یک به سی و یهک به شهست هه‌موو خله‌لکه که ش له تزیک ئاوه که له سه ر و شکاف بون. و یهک به سه‌د.» 21 ئینجا بیچ فرمون: «ئایا خله‌لکی چرا 2 به نمونه زور شتی قیرکدن، له قیرکدن کیدا پییانی فرمومو: هله‌لده که ن تاکو بخنه زیر تهشت یان نویه‌وه؟ باشه له سه ر 3 «گوئی بگون، جوتیاریک چووه ده رهه توو بکات. 4 که چرادان دایانین؟ 22 چونکه هیچ شتیکی شاردار اووه نیه ٹاشکرا تزوی دوهه شاند، هه‌ندیکی که وته سه ر بیگان، بالنده ش نه بیت و نه بیت نیه ده رهه کویت. 23 هه‌گه رهه کیک گوئی هه‌یه هاتن و خوار دیان. 5 هه‌ندیکیش که وته سه ر زه‌ویه‌کی بی بیستن، با بیستت.» 24 هه‌روهه بیچ فرمومون: «ورد بینه‌وه به رهه‌لان که خول کدم ببو، خیزا سه ریان ده رکرد، چونکه لوهه ده بیستن. بهو پتوانه‌یه شیوه بی خله‌لک ده بینون، زه‌ویه‌که قوول نه ببو. 6 به لام که روزه هه‌لکات سووتان و خودا بیوتان ده پوشیه‌وه و زیارتیشان ده داتی، 25 چونکه لوهه‌یه وشک بون، چونکه رهگان نه ببو. 7 هه‌ندیکیشان کوتهه تیو هه‌یه‌قی، بیچ ده دریت، گهوانه‌ت لوهه‌یه درکان، درکه کان گهوره بون و خنکاندیان و بهره‌میان هه‌شیه‌قی لی ده سه نریه‌وه.» 26 هه‌روههها فرموموی: «شانشینی نه دا. 8 هه‌ندیکیش کوتهه سه ر زه‌ویه‌کی باش، روان و خودا له مروؤفیک ده چیت توو بوه شینیت سه ر زه‌وی. 27 شه و گه‌شیدان کرد و بهره‌میان دا، یک به سی و یهک به شهست ده خه‌ویت و روزه هه‌لده ستیت، تووه که سه ر ده رهه‌کات و و یهک به سه‌د.» 9 ئینجا فرموموی: «له‌وهی گوئی هه‌یه بی گهش ده کات، گهوانه‌ش نازانیت چون ده بیت. 28 زه‌وی له بیستن، با بیستت!» 10 کاتیک عیسا به تهنا ببو، گهوانه‌یه له خه‌ویه و بهره‌م ده دات، یک ده جار گا، ئینجا گوله‌گنم، ده روپشی بون له‌گل دوازده قوتاییه که، ده رباره‌یه نمونه که پاشان له گوله‌گنم که دا گنمی تهواو. 29 به لام کاتیک بهره‌که لیان پرسی. 11 هه‌ویش بیچ فرمومون: «بیهی شانشینی خودا پنده‌گات، ده ستبه‌جی داسی لی گیر ده کات، چونکه درویه‌یه به شیوه دراوه، به لام گهوانه‌یه له ده رهه نهونه هه‌موو شتیکان هاتووه.» 30 هه‌روههها فرموموی: «شانشینی خودا له چی به نمونه پی ده گوکریت، 12 بیهه‌وهی «به سه رکدن سهیر ده چیت؟ به چ شیوه‌یه که روون بکه‌ینه‌وه؟ 31 شانشینی خودا بکن، به لام نه بین، به بیستن بیستن، به لام تینه‌گن، نهوده که ده نه که خه‌رتمه‌یه که، کاتیک له سه ر زه‌وی توو ده کریت، بگه‌ریته‌وه و ببه خشیرین!» 13 ئینجا بیچ فرمومون: «ئایا لهم له هه‌موو تووه کانی سه ر زه‌وی بچووکره. 32 کاتیک توو نهونه‌یه تینه‌گه‌یشتن؟ باشه چون له شیوه‌کانی دیکه تیده‌گهن؟ ده کریت، گهش ده کات و له هه‌موو برووه که کان گهوره تر 14 جوتیاره که په‌یامی خودا توو ده کات. 15 هه‌ندیک که ده بیت و لقی گهوره ده رهه‌کات، به شیوه‌یه که بالنده ئاسان وه کو ئه و توانه‌ن که ده کهونه سه ر بیگان که، که په‌یامه که بیان ده توانن له زیر سیبه‌ریدا هیلانه بکن.» 33 هه‌تا ئه و تاسته‌یه لی توو ده کریت، کاتیک ده بیستن ده ستبه‌جی شه‌یان دیت و دهیان تووی لی تینه‌گان، عیسا به زور نهونه‌یه له شیوه‌یه خله‌لکی وه په‌یامه ده بات که تینه‌اندا توقراوه. 16 گهوانه‌یه دیکه که قیر ده کرد. 34 بېنی غونه‌ونه سه‌سی بی نه ده کردن، به لام کاتیک له سه ر به رهه‌لانه که توقراان، گهوانه‌ن که په‌یامه که ده بیستن و به تهنا ده ببو له‌گل قوتاییه کانی خوی هه‌موو واتا کانی بی ده ستبه‌جی به خوشیه‌وه و هریده‌گن، 17 به لام بیهه‌وهی که روون ده کردن وه. 35 هر ئه و روزه، کاتیک چیواره داهات، که م ده مین، چونکه رهگان نیه. دواتر له بدهر په‌یامه که تووشی به قوتاییه کانی فرمومو: «با په‌پیته وه ئه و بدهر.» 36 گهوانیش ته‌نگانه و چه وسانه‌وه ده بن، یه کسره ده کون. 18 گهوانه‌یه خله‌لکه کیان به جیهیشت و به هه‌مان بهله‌م عیسایان برد؛ دیکه که له تیو درک کاندا توقراان، گهوانه‌ن که په‌یامه که بهله‌م دیکه‌شی له‌گل ببو. 37 ئینجا ره‌شبايه‌کی توند هه‌لکر، ده بیستن، 19 به لام خه‌می ریان و فربیخواردن ده‌له‌مندی شه‌پله کان به توندی له بهله‌م که بیان ده دا، که خه‌ریک و تاره‌زووی شه‌کانی دیکه دینه ناوه‌وه و په‌یامه که ده خنکین، بیو پریت له ئاو. 38 عیسا له دواوه سه ری خستبووه سه ر

سه رینیک و خه و تیوو، هه لیانساند و پیان گوت: «ماموستا، بُو خه لکه که گیپایوه، 17 ئیتر دهستیان به پارانه وه کرد له عیسا بلا تاهو گونگ نییه ئه گدر لمناوچین؟» 39 گه ویش هستا و له تاکو له ناوچه کهیان بروات. 18 کاتیک عیسا سواری بهله مه که ره شه با که که را خوری و به ده ریاچه که کی فرمومو: «پیدنگ ب! ده بوو، ئه و کسسه دی روحی پیسی تیدابوو، ئی پارابه وه که هیمن بیا!» ره شه با که وستا و بروه هیمنیه کی ته او، 40 ئینجا له گئل بروات. 19 گئگای ندا، به لکو پیی فرمومو: «بگه پیوه یچی فرمومون: «بیچی ئه ونده ده ترسن؟ هیتیشا باوه ورثان نییه؟» ناو مال و کسوسکاره کدت، بیان بگیره وه په رهوده دگار چی 41 ئه وانیش توقین و به یه کترپیان ده گوت: «ئه مه کتیه؟ تهنانهت بُوت کدووه و چون به زمی پیتدا هاته وه!» 20 جا رُولیشت و با ده ریاش گویایه لی دهن!

5

ئینجا گهیشنه ئه و بری ده ریاچه که، بُو هه رینی گدراسین. 2 کاتیک عیسا له بهله مه که دابه زری، يه کسسر لمناو گورستان پیاویکی تووش بُو و روحی پیسی تیدابوو، 3 لمناو گورستاندا ده زیا، که س نهیده توانی چیز بیبه سیتیوه، تهنانهت به زنجیریش. 4 زور جار به کوت و زنجیر ده بستایه وه، بهلام زنجیره کانی ده پیراند و کوتاه کانیشی ده شکاند، که س نهیده توانی به سه ریدا زال بیت. 5 شه و رُوز به ده ده ام لمناو گورستان و له چیا کاندا برو، هاواری ده کرد و به بهرد له شی خوی بریندار ده کرد. 6 کاتیک له دوروه وه عیسای بیینی، رایکرد و گرتوشی بُو برد. 7 به ده نگیکی بهرز هاواری کرد: «چیت له من ده ویت، ئه عیسای کوری خودای هه ره به رز؟ سویند ددهم به خودا، ئه شکنجهم مده!» 8 چونکه عیسا پیی فرموموبو: «ئه روحی پیس، له پاوه که وره ده ره وه!» 9 ئینجا لی پرسی: «ناوت چییه؟» یی گوت: «ناوم لیگیوو،» چونکه ئیمه زورین.» 10 رُوزیش له عیسا پارایوه نهیان بیت ده ره وه ناوچه که. 11 له وی رانه به رازیکی گهوره له قهد ساخه که دهله ور ان. 12 رُوحه پیسے کان له عیسا پارانه وه: «ماننیه ناو به رازه کان، با بیجینه ناویان!» 13 ئه ویش پی پدان. رُوحه پیسے کان هاته ده ره وه و چوونه ناو به رازه کان، ئینجا رانه که که نزیکی دوو هه زار سه ره ده بیون، به خیرایی له قهد پاله که وه بُو ناو ده ریاچه که هه لدیان و خنکان. 14 به رازه وانه کان رایانکرد و هه والیان دا به شار و گوند کان. خلکه کش هاتن تاکو بیین چی رُوویداوه. 15 کاتیک هاته لای عیسا، بینیان ئه وهی له شکریک روحی پیسی تیدابوو، دانیشتووه و پوشته و تاقله، ئیتر ترسان. 16 ئه وانه ش که بینیبویان چی به سر به رازه کان و ئه و کسسه دهات که روحی پیسی تیدابوو، رُوویداوه که کان ئیتر ئه زیهت مه خه ره بهر ماموستا.» 36 عیسا قسه کانی ئه وانی

به رگوئی که داشت، به پیشوا که داشت فرمود: «مه ترسه، به جیده هیلن. ۱۱ هرگز له هر شوینتیکیش پیشوازیان لی ته نه با وهرت له بیت.» ۳۷ نه بیشتر که سله گلی بچیت، نه کردن و گویند لنه نه گرت، لهوی برخونه دهرهوه و توژی به ترس و یاقوب و یزدنه نای برای یاقوب نه بیت. ۳۸ هاته پستان بته کین، بیو شایه تی له سه ریان. ۱۲ هوانیش چونه مالی پیشوا که داشت، بینی همراه و گریان و شیوه تیکی دهرهوه و جایی تویه کردندان دا. ۱۳ روحی پیسی زوریان رزوره. ۳۹ چووه رزورهوه، پیچی فرمودون: «بیوچی هه راتانه ده رکد و رزور نه خوشیان به رون چهورکد و چاکان کردنده و ده گرین؟ کچه که نه مردووه، به لکو نستووه.» ۴۰ بهمه ۱۴ هیروتسی پاشا لدم باره یهوه بیستی، چونکه ناوی عیسا خله لکه که بیچی پکنین، به لام عیسا هه موویانی ده رکده دهرهوه، ده نگیدابووهوه و دهیانگوت: «یه حیایی له تاوهه لکیش له تاوه دایک و باوکی منداله که ده لکه بیوونه له گلی بیوون و مردووان هه ستاوته ووه، له بهر ئوه کاری په درجوو له سه ر چووه رزورهوه بیو ته شوینه منداله کهی بیوو. ۴۱ دهستی نهوده کریت.» ۱۵ خله لکه دیکه دیانگوت: «نه لیاسه،» منداله کهی گرت و بیچی فرمود: «تالیسا، قوم!» که به واتای هه ندیتیکش دهیانگوت: «پیغمه بریکه، وک پیغمه برانی «کریوله، پیت ده لیم هه سته!» دیت. ۴۲ کچه که که تهمه نی سه رده می کون.» ۱۶ به لام هیروتسی کاتیک بیستی، گوئی: دوازده سال بیوو، دهسته جی هه ستا و دهستی به روشتن کرد، «یه حیایی، ئوهی سه رم بی، ئوه هه ستاوته ووه!» ۱۷ هیروتسی جا هه موویان رزور سه رسام بیوون. ۴۳ به توندیش رایسپاردن له بهر هیروتسی دیایی فیلیپوسی برای، ئوهی که خوی که سه بهمه نه زانیت و فرموموی شتیکی بدنه با پیغوات.

6 عیسا ئه وی بجهیشت و گدراوهه شاره کهی خزی، قوتاییه کانیشی دوای که داشت. ۲ که بیوه شمه، له که نیشند دهستی کرد به قیرکدنی خله لک، رزور لهوانی گوینان لیچی گربیو سه رسام بیوون. گوییان: «نه مه ئه مانه لاه کوئی بیو؟ ئهی ئه داناییه بیچی دراوه و ئه ده درجووانیه له سه ر دهستی ده کرین! ۳ ئه رئی ئه مه دارتاشه کهی کوری مهیم و برآ کهی یاقوب و یوسی و یه هوزا و شیمون نییه؟ خوشکه کافی له دایکبووندا خواتیکی بیز گهوره پاوان و فرمانده کانی و پاوا لیزه له لامان نین؟» ئیتر په تیان کرده وه. ۴ به لام عیسا بیچی فرمومون: «پیغمه بری پریز نییه، له شاری خوی و له توان خزم و کسواکار و مالی خوی نه بیت.» ۵ ئیتر له ویدا نه یوانی هیچ په رجرویک بکات، ته نه چهند نه خوشیک نه بیت که دهستی له سه ر دانان و چاکی کردنده وه. ۶ له بیباوه برقی ئهوان سه ری سورما. ئینجا به گونده کافی ده روبه رهدا ده گدرا و خله لکه قیر ده کرد. ۷ دوازده قوتاییه کهی بانگکرد، دوو دوو دهستی به ناردنیان کرد و ده سه لاتی به سه ره روحه پیسے کاندا پیدان، ۸ رایسپاردن که بیزیگا هیچ نه بهن جگه له گوچانیک، نه نان و نه تووره که و نه پاره بیو بهر پشتین، ۹ پیلاو له بیچیکهنه زیاده له بهر مه کهن. ۱۰ پیچی فرمومون: «له هر شوینتیک چوونه مائیک، لهوی بیتنه وه هه تا ئه ویش یه کسنه ره لادی نارد و فرمانی دا سه ری بیتنه. ئه ویش

چوو و له زیندان سهري په راند، 28 له سهري سينيه که سهري ته نها له سهري وشكاني بwoo، 48 که بیني قوتايميه کانی به هزوی سهول تهوي هيتنا و دایه چکه که، چکه ش دای به دايکي. 29 قوتايميه کانی ليدانه وه ماندو بعون، چونکه ثاراسته که پره شه با که بچه وانه يه حيا بيسitan، هاتن ته رمه کديان هله لگرت و له گزيرنکدا بwoo، له به ره بهيان هاته لایان، به سهري دهريماچه کدا رويشت ناشتيان. 30 زيرداowan له عيسا کوبونه وه و هه مو وه کاره و وستي لبيان تيپه پریت. 49 به لام کاتيک بینيان به سهري و قيرکدنانه يان بو گزيراهوه که کدربويان. 31 ئه ويش بیني دهريماچه کدا دهروات، ايانتازني ديوزمه يه، جا هاواريان فرمونون: «هر خوتان و هرن شويزنيک چول که ميک پشوو کرد، 50 چونکه هه مو بینيان و پهشونکان. ته و دهسته جي بدنه.» له به ره ئوهی ئوهانه ده هاتن و ده چوون زور بعون، قسهى له گل کردن: «وره تان به رز بي! ئوه و من، مه ترسن.» ده رهق تان خواردينان نه بونو. 32 ئيتر هر خوتان به به لام 51 ئينجا بو لایان سهركوته ناو به لامه که و ره شه با که وه ستا. چوونه شويزنيک چول. 33 به لام خله لگتكى زور ئوهانيان له جا به ته اوسي سه رسام بعون، 52 له به ره ئوه له په رجوي کاتي رويشتدا بیني و ناسيانه وه، له هه مو شاره کانه وه پكده وه نانه کان تيئه گيشتن؛ دليان هه رهق بون. 53 کاتيک عيسا به پي به ره و ئوهی رايانيه کرد و پيشيان کوتون. 34 کاتيک و قوتايميه کانی په رهنه وه ئوه بور، هاته خاكى جه نيسارهت و عيسا له به لامه که دابه زى، خله لگتكى پيشوماري بیني و دلى له نگريان گرت. 54 کاتيک له به لامه که دابه زين، خله لگ پييان سوتا، چونکه وک مه رى بى شوان وابون، هر بويه عيسايان ناسيء وه. 55 به په له رويشت و دهستيان گرد به دهستي گرد به قيرکدنان به زور شت. 35 کاتيک دره نگ هيتانى نه خوش كايان به سه ره نويشه کايانه وه بو هر شويزنيک داهات، قوتايميه کانی هاته لاي و گوتيان: «ئەم شويزه چولە و که دهيانىست عيساى ئېي. 56 بو هر شويزنيک ده چوون، ئىستا كايش دره نگ. 36 بېرىيان بکە، تا كوچئە ئەم كىلگە و گوند، شار، كىلگە، خله لگ نه خوش كايان له بازار دادهنا و گوندانه ده روبه رخواردن بو خوتان بکېن.» 37 به لام ئى دهپارانه وه که ته نها دهست له چىكى كراسه کدى بدهن. جا و لامى دانه وه: «ئىوه شىيكان بدهنى با يقۇن.» پييان گوت: هه مو ئوهانه دهستيان ئى دهدا چا كده بونه وه.

7 تايان بچىن باي دوو سه دىيار ناييان بو بکېن و پياندەيى، تاکو فريسي و هەندىتكى له مامۆستاياني تهورات کە يقۇن؟» 38 ئه ويش بیني فرمونون: «بېرىن بزان چەند ناتان له ئورشەلەي وه هاتبۇن له لاي عيسا کوبونه وه. 2 بینيان هەيە،» كه زانيان گوتيان: «پېنج تان دوو ماسى». 39 ئينجا فەرمانى پىدان خله لگ کە كۆمەل كۆمەل له سه ره زە گا دابىشىن. 40 بە كۆمەل دانىشتىن، سەد سەد و پەنجا پەنجا. نان ناخۇن ئەگەر بە باشى دهستيان نەشۇن، له به ره ئوهى پېۋەست بۇون بە نەرىچى پېرانە وه، 44 ھەرەوھا كاتيک له بازار ئاسمانى گرد، سۈپايسى خوداي گرد و نانه کانى له تىكىد و دايى قوتايميه کانى تاکو له بە دەھىيان دايىنەن، دوو ماسيء كەشى به سه ره هەموويان دابېش گرد. 42 هەمو خواردىان و تىر بون. 43 پاشان دوازدە سەبەتەي پەلەنگان و ماسىيان هله لگرە وھ. ئوهانه لە نانه کييان خوارد پېنج هەزار پىاو بونو. 44 دەستىيە جى عيسا قوتايميه کانى ناچار گرد سوارى به لامه کە بىن و پىشى بکۈن بو ئوه رى دهريماچه کە، بو شارقىچى يېت سەيدا، هەتا خۇرى خله لگ کە به رى دەكتات. 46 دواي بېرىكىردىان، بو نويزىكىن چوووه سەر شاخ. 47 كە شواره داهات، به لامه کە لە ناوه پراستى دهريماچه کە بونو، عيسا ش به

پاسپاردهی خوداتان پشتگوی خستوه و دهستان به نهريت پيردریت و فرييدریت بو سه گ». 28 به لام زنه که وهلام مرؤفهوه گرووهه، 9 ديسان ييچي فرمون: «باش پاسپاردهی دايهوه: گورهم! سه گيش له زير خواندا له پاشماوهی مندالان خودا رهت ده كنهوه، بوئهوه پاريگاری له نهريت خوتان دخوات». 29 ييچي فرموم: «له بهر ئهدم قسه يه، برق، روحه بکن. 10 ئهوه تا موسا گوتويهقي: «پريزى دايىك و باوگان پيسه که له پكە كەت ده رچوو،» 30 كايتىك زنه که كېرىاهوه بگرن، «ئوهى نه فرهت له دايىك يان باوکى بكت، ده بىت مالهوه، يېنى مندالاوه كه له سه رجىگا كه پاكە تووه و روحه بکۈزۈریت.» 11 به لام ئىيده دەلىن: «ئەگرى يېكىك به دايىك يان پيسه كىلى ئى درچوو بىوو، 31 ئىنجا عيسا هەرىتى سورى باوکى بلىت: ئوهى له منهوه سوودت لېي و درده گرت، دوبىكمە به جىيېشت و به سەيدادا بەرە دەرىچەي جەللىل هات، به قوربانى، «كە ديارىيە بۆ خودا، 12 ئىتت نايەل هېچ شىتىك هەرىتى ده شارە كەدا. 32 كەپىكى لالەپەتەيان بۆ هيتنى و يېنى بۆ دايىك يان باوکى بكت، 13 بهو نەرىيەتىان كە له يەكترى پاپانوه دەستى لە سەر دابىت. 33 عيسا بىرىدىيە لايەكەوه، و درده گرن، دەسەلەتى راسپاردهي خودا رهت ده كنهوه، زۇر دورولە خەلکە كە، پەنجەكانى خستە ناو گۈنى كىراوه و تەنلى دا شتى دىيكلە كە دەكەن.» 14 ديسان عيسا خەلکە كە به دەستى خۆزى و پاشان دەستى له زمان دا، 34 چاوى بەرە باڭگىردى و يېنى فرمون: «ھەمۇو گۈنىم لى بگرن و تېيىگەن، ئاسمان هەلبىرى و له تاخهوه ئاهىتىكى ھەللىكىشا و يېنى فرمومو: 15 شت نىيە له دەرەوهى مرۇفهوه يېتە ناوى و گلاۋى بكت، «ئىغىفەسا!» واتا بىرىيە، 35 دەستبەجىن گۈنە كەنەكانى كەنەوه به لام ئوهى له مرۇفهوه دېتە دەرەوه، ئەمۇو گۈنى زمانى شلىووه و به رەوانى قسە كەد، 36 ئىنجا دەكت، 16 [ئوهى گۈنى ھەيە بۆ يېستن با گۈنى بگرىت،] راسپاردن به كەس نەلىن، به لام چەند رايىدەسپاردن ئەوان 17 كايتىك خەلکە كە به جىيېشت و هانە مالهوه، قوتايىيەكانى زىيات بلاپايان دەگىردهوه، 37 زۇر سەرسام بۇون و دەنگۇت: بۆ نۇونە كە پرسىياريان لېكىد، 18 يېنى فرمون: «ئايا ئىيەش «ھەمۇو شىتىكى به باشى گىدووه! و دەكت كەر بىسىتىت و ئىنەنگىشىتون؟ ئايا ئىنەنگەن كە ھەرجى له دەرەوهى مرۇفهوه لال قسە بكت.»

دېتە ناوېوه ناتوانىت گلاۋى بكت؟ 19 چونكە ناچىته 8 لە بۇ زانەدا كۆممەلە خەلکىكى زۇرى دىكە كۈبۈنەوه، دلىيەوه، بەلکۇ سكى، پاشان دەچىتە دەرەوهى جەستەي، «لەبر ئەوهى ھېچيان نەبوو يېتۇن، عيسا قوتايىيەكانى بانگىردى و بەمەش رايىگەياند كە ھەمۇو خواردىتىك پا كە، 20 ئىنجا يېنى فرمومۇ: «ئوهى له مرۇف دەرده چېت، ئوهى دەرەۋە مەلەپەتەيان دەنگۇت: لە گەلەمان و ھېچيان نىيە يېتۇن، 3 ئەگەر بە بىسىتىت يېنەنەرەزى گەن، ھەندىكىشىان لە دورەوهەتۇن،» مال، لە بىنگا بېنا كەن، ھەندىكىشىان لە دورەوهەتۇن، 4 قوتايىيەكانى وەلامان دايەوه: «كى دەتowanىت لەم چۈلەۋانىيە چاۋچۇتكى، خراپەكارى، هەنخەلمەتاندن، بەرلەپى، چاۋپىسى، نانى ئەمانە بىدات؟» 5 ئېلى پرسىن: «چەند ناتنان پېيە؟» گوتان: كفر، لووبەرزى، گلى، 23 ھەمۇ ئەم خراپەنە لە ناخى مرۇفهوه دەرەچەن و گلاۋى دەكەن، 24 عيسا ئەۋەنلى بە جىيېشت و چوو بۆ ھەرىيى سور، چووه مائىك و نەيۈمىت كەس بىزانتىت، به لام نەيتوانى خۆزى بشارىتەوه، 25 لەبر ئەوهى ژىتىك پكە كە پۇزى پىسى تىداپۇو، كايتىك ھەوالى ئەملى يېتىت يەكسەرەتات و لەبرىيى كەوت، 26 زەنە كەش يېنەنلى بۇو، لە رەگەزى فينيكىاي سورىيا بۇو، داوابى لېكىد رۇحە پېپەلەنەيان كۆگىردهوه، 9 ژمارەي ئەوانەنى ئامادەبۇون پىسىتىكى چوار هەزار كەس دەبۇون، دوايى حەوت سەبەتەي بىرىت، 8 ئىتت خواردىان و تېرىپۇون، دوايى حەوت سەبەتەي بېرىت، 27 ئەمۇش يېنى فرمومۇ: «جارى با مندالان تېرىن، چونكە ناشىت نانى مندالان

خه لکه کهی به پر نگرد، 10 یه کس هر له گه ل قوتا بیه کانی سواری ده لین من کیم؟ په ترؤس وه لامی دایه وه: «تؤ مه سیحه که کیت». بهلام بمو و هاته ناچه هی ده ملنو وسه. 11 فریسیه کان هاتن 30 جا ئاگاداری کردن هو له لای کهس باسی نه کدن. 31 ئینجا و له گه ل عیسا دهستیان به مشتمو مر کرد، هه روه ها بئوه وی دهستی کرد به فیکر دنیان که کوری مرؤف ده بیت زور ئازار تاق بکنه وه، دواوی نیشانه کی ئاسمانیان لی کرد. 12 عیسا چیزیت، پیران و کاهنیان بالا و ما موستایاف ههورات رهقی له ناخده وه ئاهنیک هه لکیشا و فرموموی: «بوجچی ئهم نه ویه بکنه وه، بکوژیت و دواوی سی پرژو ههستیته وه. 32 عیسا دواوی نیشانه ده کات؟ راستیان پی ده لین: نیشانه نادری به ئهم قسه که کی ئه ونده به ئاشکرا کرد که په ترؤس هینایه ئهم لاوه نه ویه.» 13 ئینجا به جئی هیشتن، دووباره سواری بهلهمه که بمو و دهستی کرد به سه رزه نشترکدنی. 33 بهلام عیسا ئاپری و په پریبه وه ئه ویه. 14 قوتا بیه کان له بیریان چوبوبو له گه ل دایه وه و سهیری قوتا بیه کانی کرد، سه رزه ششی په ترؤسی خوشیان نان بھین، له بهلهمه که دا تهبا یه ک نایان پیبوو. 15 عیسا کرد و فرموموی: «له بدر چاوم لاچو، ئمی شه ينان! تو بیر له پایسپاردن: «وریابن، ئاگاداری هه ویر ترشی فه ریسیه کان و شته خودایه کان نا کیتیه وه، به لکو شتی مرؤفانه.» 34 ئینجا هه ویر ترشی هیرو دس بن.» 16 لمانو خیز باندا به یه کتريان گوت: خه لکه که و قوتا بیه کانی بانگکرد و یې فرمومون: «ئه گدر «له بدر ئه وه نامان پی نییه.» 17 عیسا که بهمه ده زانی، کسیک دهیویت بیتیه قوتا بی من، با نکولی له خوی بکات یې فرمومون: «بې باسی ئه وه ده کدن که ناتانان پی نییه؟ ئایا و خاچه کدی هله لکریت و دوام بکویت. 35 ئه وه پیه ویت هیشنا نایبن و تینا گدن؟ ئایا ههتا ئیستا دلنان هر رهقه؟ ریانی خوی رزگار بکات، ده دیدپریتیت، بهلام ئه وهی له 18 خو چاوتان ههیه، نایبن، گوییان ههیه، ناییسن؟ هه روه ها پیناوی من و مزگینیه کدم ریانی خوی بدپریتیت، رزگاری بیتران نایه وه؟ 19 کاتیک پیچ نانه کهم بې پیچ هه زاره که ده کات. 36 چی به کلکی مرؤف دیت ئه گهر هه مو و جهان له تکرد، چهند سه به تهی پر له پلکه ناتانان هه لکریت وه؟ وه لامیان بیاته وه و خوی بدپریتیت؟ 37 یان کسیک له بدرا مبهه دایه وه: «دوازده.» 20 «ئه ی کاتی حهوت نانه که بې چوار ریانیدا چ به هایه ک ده دات؟ 38 ئه وهی له لای ئهم نه وه هه زار کس که، چهند سه به تهی پر له پلکه ناتانان هه لکریت وه؟ داوتنپیس و گوناھباره شه رمی به من و به وته کنم بیت، وه لامیان دایه وه: «حهوت.» 21 ئینجا یې فرمومون: «هیشنا کوری مرؤفیش شرمی یې ده بیت، کاتیک به شکومندی تینا گدن؟» 22 کاتیک عیسا و قوتا بیه کانی هاته بیت سهیدا، باوکیه وه له گه ل فریشته پیروزه کاندا دیه وه.»

کسیکی ناینیان هینایه لای عیسا و لی پارانه وه دهستی لى 9 ئینجا یې فرمومون: «راستیان پی ده لین: ههندیک له وانهی بدان. 23 ئه ویش دهستی ناینیا کدی گرت، بردپه ده روهی لیره پراوه ستاون، مردن ناچیزون ههتا شاشنی خودا نهین به دیپه که و فنی له سه ره چاوى دا و دهستی له سه ره دانا و لی لیه زیزه وه دیت.» 24 پاوه که سهیری ده روه به ری کرد پرسی: «هیچ ده بیت؟» 25 دیسان یاقوب و بیوحه نای له گه ل خوی برد و بې سه ره چیایه کی به رز و گوئی: «خه لک ده پیم وک دره دخت ده رون.» 26 ئینجا بې مالی خوی عیسا دهستی خسته وه سه ره چاوى، چاوى تیپری و چاک سپییکی برسکه دار، سپیت له وهی که هه کسیک له جهاندا بیوه وه و هه مو و شتیکی به ریونی بیي. 27 ئینجا بې مالی خوی رهوانهی کرده وه و فرموموی: «جاری مه رزو بې ناو دی.» 28 عیسا و قوتا بیه کانی بره و گوندە کانی قهیس رهیه کی فیلیپوس «رایا، بیان باشه لیره بین، با سی کپر دروست بکهین، یه کیک به پر نکوتن، له پر نگا له قوتا بیه کانی پرسی: «خه لک ده لین بۇ تۆ و یه کیک بې موسا و یه کیکیش بې ئه لیاس.» 6 نهیده زانی من کیم؟» 29 وه لامیان دایه وه: «ههندیک ده لین یه حیاچی ده لکیش، ههندیکیش ده لین ئه لیاس، ههندیکی دیکش به سه ریاندا کیشا، ده نگیک له هه ور کوه هات: «ئه مه کوری ده لین یه کیک له پیغمه مبهه ان.» 29 لی پرسین: «ئه ی شیوه

خوشه ویستمه، گوئی لی بگن!» 8 کاتیک لمنا کاو سهیری قدره بالغ دهیت، له روحه پیسه کهی پاخوری: «لهی روحی دهوروپشیان کرد، له عیسا زیاتر کسیان له گل خیان که بولان، فهرماتن پی ده کم، لی وره ده روه و نه چیته وه نه بینی. 9 کاتیک له چیا که ده هاته خواره وه، عیسا فرمای ناوی!» 26 ئینجا روحه پیسه که هواری کرد و به توندی فی پیدان ئه وهی بینیان به کسی نه لین، ههتا کوری مرؤف لیپنا و لی هاته ده روه وه. کوره که وک مردوی لی هات، لمنا مردووان هه لده سیته وه. 10 ئه وایش با بهه کهیان له نیو تهنانهت زور کس گوتیان: «مرد..» 27 به لام عیسا دهستی خویناندا هیشتنه وه و لمبارهی ههستانه وهی نیو مردووانه وه، ئه لیستانده وه، ئه لیوش راوه ستا. 28 عیسا چووه وه دهستیان به گفتگو کرد. 11 جا پرسیاریان لیکرد: «بچی مال، قوتاییه کافی به تهنا لیبان پرسی: «بچی ئینه نه مانتوانی ماموستایانی تهورات ده لین: «دهیت یه کم جار ئه لیاس بیت؟» ده ریکهین؟» 29 بیچی فرمون: «ئتم جوزه به نویز نه بیت عیسا وهلامی دانه وه: «براسته، ئه لیاس دینت و ههمو شیک ده رنا کریت..» 30 لمونی روشتن و به جه لیلا تیپه رین، عیسا ش پینک ده خانه وه. کهواهه بچی دهربارهی کوری مرؤف نهیویست کس بزانیت، 31 چونکه قوتاییه کافی فیزده کرد و نوسراوه که دهیت زور ئازار بچیزیت و سووکاهه تی پیچی ده فرمون: «کوری مرؤف ده دریبه دهست خه لک بکریت؟ 13 به لام پیتان ده لیم، ئه لیاس هات و چیان ویست و دهیکوژن، دوای کوشتنی به سی روز هه لده سیته وه» پینان کرد، هروههک ئه وهه لبارهی ئه وهه نوسراوه.» 32 به لام ئه وان له قسه که تینه گیشن و ترسان لی پرسن. 14 کاتیک هاته وه لای قوتاییه کافی دیگه، خه لکیکی روزیان 33 ئینجا هاته که فرنار حوم. که گیشته ماله وه، عیسا اینی له دهوروپشیان بینی و ماموستایانی تهوراتیش دهه قاتیان پرسین: «له ریگا گفتگوی چیتان ده کرد؟» 34 به لام ئه وان له گل ده کدن. 15 که ههمو خه لکه که عیسا یان بینی یه کسه ر پیده نگ بون، چونکه له رینگا مشتمویان له گل یه کتر کرد سه رسام بون، ریانکرد بده و پیری و سلاویان لیکرد. 16 عیسا که کامیان پا بهه رزته. 35 عیسا دانیشت و دوازده قوتاییه کهی اینی پرسین: «له سر چی دهه قاتیان له گل ده کدن؟» 17 یه کیک بانگکرد، بیچی فرمون: «له گریه کیک ویست یه کم بیت، با له خه لکه که وهلامی دایه وه: «ماموستا، کوره کم هیتاناوهه له دوای ههمووان و خزمتکاری همووان بیت.» 36 ئینجا لات، روحیک لائی هیه. 18 له کوئی بیگریت، به زویدا مندالیکی هینا و له ناوه راستیناندا رایگرت، گرتیه باوهشی و بیچی ده دات، ده می کهف ده کات و ددانه کافی جیرده کاته وه و فرمون: «ئه وهی به ناوی منه وه پیشوازی له یکیک لهم رقه دهیت. داوم له قوتاییه کانت کرد ده ریکن، به لام مندالانه بکات، پیشوازی له من ده کات، ئه وهی پیشوازیم لی نه یاتونانی.» 19 عیسا وهلامی دانه وه: «ئه وهی بیباوه، بکات، پیشوازی له من ناکات، به لکو له وهی نارد ووی.» ههتا کهی له گلتان بیم؟ ههتا کهی به رگدان بگرم؟ منداله که 38 یوچه نایچی گوت: «ماموستا، یه کیکان بینی به ناوی تووه بہینه لام.» 20 ئه وایش هیتایانه لای. که روحه پیسه که روحی پیسی ده رده کرد، تیهش ریمان لی گرت، چونکه دوامان عیسای بینی، ده ستبه چی منداله که فی لیبات و که وه سه ر نا که ویت.» 39 عیسا فرمومی: «بچی لی مه گرن، که س نیه رزوی، ده گوزی و کهف له ده میه وه ده هات. 21 عیسا به ناوی منه وه په رجوجو بکات و بتوانیت له دوای ماوهی کی له باوکی منداله کهی پرسی: «له کدیه وه وای لیپاوه؟» گوت: کورت به خراپه با سه بکات، 40 چونکه ئه وهی دزمان نیه «له مندالیه وه.» 22 زور جاریش خستویه تیه ناو ئاگریان له گملانه. 41 ئه وهی به ناوی منه وه جامیک ئاوي پیدان، ئاوه وه تاکو له ناوی بیات. ئه گر ده توانیت شیک بکیت، له بره ئه وهی هی مه سیخن، راستینان پی ده لیم پاداشتی ون به زهیت پیمان بینه وه و یارمه تیان بدده.» 23 عیسا بیچی فرمون: ناییت. 42 «ئه وهی یه کیک لهم بچوکاهه کی که باوه ریان «ئه گر ده توانیت؟» ئه وهی باوه په بینیت ههمو شیکی بیوه من ههیه تووشی گوناه بکات، باشتره بیوه به رداشیکی دهیت.» 24 یه کسه ر باوکی منداله که هواری کرد: «باوه برم گوره به ملیه وه هه لیوا سریت و فریدریه ده ریاوه. 43 ئه گر ههیه، یارمه تی بیباوه پیم بدده!» 25 عیسا که بینی خه ریکه دهست تووشی گوناهی کردیت، بیپره وه. بیو تو باشتره به

دستیکه و بچیته ناو زیانه وه لهوهی دوو دهست ههیت کردن. 14 که عیسا ئهمهی بینی، تووره بیو، پیچی فرمون: و بچیته دوزه خدوه، ناو ئاگریک که کوژانه وه بونیه. **لایگرین مندالان بینه لام**، بینان لی مهگن، چونکه شاشنیه **44 [لهوی گرمه کانیان نامریت و ئاگر که خودا هی وه ئهمانیه**. 15 راستیان پی دهلم: ئهوهی ناکوژنه وه [45] گهر پیت تووشی گوناهی کردیت، پیچه وه. وک مندالیک شاشنی خودا قبول نه کات، هرگز ناچیته بتو باشته به پیچه که و بچیته ناو زیانه وه لهوهی که به دوو پیوه ناویه وه. 16 منداله کانیشی له باوهش کرد، دهستی له سه دانان فریبدیریته ناو دوزه خ. **[لهوی گرمه کانیان و برهه کتن پیدان]** 17 کاتیک عیسا خدریک بیو دهپیشت، نامریت و ئاگر که ناکوژنه وه. [46] 47 گهر چاوت تووشی پیاویک به پله بهره و رووی هات، کوتوشی بورد و لینی پرسی: گوناهی کردیت، دهیبینه. بتو باشته به یک چاوه وه بچیته «ماموستای باش، چی بکم تاکو زیانی هدتاھه تایی به میرات ناو شاشنی خوداوه لهوهی به دوو چاوه وه فریبدیریته ناو و هریگم؟» 18 عیسا پیچی فرمومو: «بچی به باش دوزخ. **[لهوی گرمه کانیان نامریت ناوم دهیت؟ پیچگه له خودا کوس باش نیه.** 19 راسپارده کان دوزخ و ئاگر که ناکوژنه وه. 49 ههموو کسیک به ئاگر سویز ده زانیت: «مه کوڑه، داوینپیسی مه که، مهدزه، شایه قی درو ده کریت. 50 «خوی باشه، بهلام گهر خوی سویزیه کی مه ده، فیل مه که، پیزی دایک و باوکت بگره.» 20 ئهوهیش نه ما، به چی سویزی ده کنه وه؟ با خویتان تیدایت و له گەل پیچی گوت: «ماموستا، له مندالیه وه ههموو ئهم راسپاردانه م به جیگانی دادوه.» 21 عیسا سهیری کرد و خوشیویست، پیچی کتری له تاشنیدا بن.»

10 **ئینجا عیسا ئهونی به جیشت و هاته هه رئیکی به هودیا و** فرمومو: «شیکت که مه، برو ۵۶ رچیت ههیه هه موی بفروشه و بیده به ههڑاوان، بهمه گنینیه کت له تاشندا دهیت، ئینجا وره دوام بکوهه.» 22 بهم قسه یه دلی خورپه کرد، به دلنه نگیوه و رویشت، چونکه ساما تیکی زوری ههبوو. 23 عیسا سهیری دهروپیشتی کرد و به قوتاییه کانی فرمومو: «چوونه ناو شاشنی خودا بیو دهولمه نهند زه جمهه!» 24 قوتاییه کان کردون؟» 4 گوتیان: «موساینی داوه پیاو تهلاقنامه بتو سیست و له ژنه کی جودا بیته وه.» 5 بهلام عیسا پیچی فرمومون: «له بر دلپه قیتان ئم راسپارده یه بونووین.» 6 بهلام له سرتاتی و شتیک به کونی ده رزیه کدوه بچیت لهوهی دهولمه ندیک به دهیتنه وه، خودا **بیه نیز و می بیدهیتان.** 7 **له بر** بچیته ناو شاشنی خوداوه.» 26 جا زیاتر سه رسام بیون و تهوه پیاو دایک و باوکی خوی به جیندیه هیلت و به ژنه کیه وه به کتریان گوت: «کواته کی ده توانیت پر زگاری بیت؟» به یه کتریان گوت: «کواته کی ده توانیت پر زگاری بیت؟» 27 عیاش سهیری کردن و فرمومو: «له لای مرؤف مه حاله، چیتر دوو نین، به لکو یه ک جهسته.» 9 **له بر** تهوه خودا به یه کتری گیاندوه، با مرؤف جیای نه کانه وه. 10 له مالدوش، قوتاییه کان دیسان لم بارهیه وه لیبان پرسی. 11 پیچی فرمومون: «ئهوهی ژنه کی تهلاق بدت و یه کیکی دیکه بنت، ئهوهی ده کات.» 12 گهر ژن میرده کی تهلاق بدت و میرد به یه کیکی دیکه بکات، ئهوا ورگونه گوتیه وه مال، برا، خوشک، دایک، باؤک، مندال یان یکلگه که له پیناوی من و مزگینیه کم به جیندیشیت، 30 ئیستا لم دنیایه سه دهکه و نده تاوه کو دهستیان له سه دابتیت، بهلام قوتاییه کان سه رزنه شنیان تاوه کو دهستیان له سه دابتیت، بهلام قوتاییه کان سه رزنه شنیان

31 به لام رزور له يه که مینه کان ده به دواهه مین 46 ئينجا گيشه شاري ئه ريخا، لهو کاته خوي و قوتا بيه کان دواهه مينه کانيش ده به يه که مين». 32 به رينگاوه بهره و خلکيکي رزور له شاره که هاته ده رهه، سوالکرديکي نابينا ژورشليم سردهه گهون، عيسا پيشيان که توپو، قوتا بيه کانيش به ناوي بار تجاوس که به اتاي کوري تياوس ديت، له سه رسم بيوون، ئوانه دواي ده گهون ده ترسان. ديسان رينگا دانيشبيو. 47 كه بيسى ئوه عيسى ناسيره بيه، هواري دوازده قوتا بيه کي جيا گردده و دستي گرد به باسکدنی گرد: «عيسى کوري داود، به زه بيت پيدا يئنه ووه!» 48 رزور ئوه شنانه که به سهري ديت. 33 فرمومو: «ئه وا بو کدس ئه ويان سه رزه نشت گرد تاكو پيداهنگ بيت، به لام ژورشليم سه رده گهون، کوري مرؤف دهدريه دهست رزور به رزتر هواري ده گرد: «کوري داود، به زه بيت پيدا کاهيناني بالا و مامؤستاياني تهورات، پياري مردن ددهن، يئته ووه!» 49 عيسا راوه ستا و فرمومو: «بانگ بگهن، ئوانش ديدمهنه دهست ناجوله کان، 34 گاتئي پي ده کهن و تفي نابينا کيان بانگكرو و پيان گوت: «ورهت به رز يئت! هسته، ليده کهن و به قامچي لئي ددهن و دېكۈزۈن. دواي سى روز بانگت ده کات.» 50 ئيت گدوا کي فريدا و هه ستا و هاته هەلدە سايته ووه.» 35 ياقوب و يوحناي کوره کان زەبدي لاي عيسا. 51 عيسا لئي برسى: «چيت ده وي بوت بكم؟» هاته لاي و پيان گوت: «مامؤستا، ده مانه ويت هەرجى نابينا کي يئي گوت: «رابى، دەمەوي بىبىم». 52 عيساش يئي دواي ده گەين بۇمان بىكىت.» 36 ئەويش يئي فرمومون: فرمومو: «پۇ! باوهرە دكت ترى چاڭىرده ووه.» دەستە جى چىتىان دوه بيت بۇتان بىكم؟» 37 وهلاميان دايەوه: «كايىك بىنابى بو گەرإوه و به رينگادا دواي عيسا گوت.

له سه رەختى شىكۈمەندىيە كەت دايىشىتىت، پيان رەوا بىبىنە 11 كايىك لە ژورشليم تزىك بۇونەوه، له بىت فاجى و يەكىكان لە لاي راست و يەكىكان لە لاي چەپ دايىشىن. 38 بەلام عيسا يئي فرمومون: «نازانن دواي چى ده کهن. ئايا دەتوان ئەو جامە بىخۇنەوه كە من دەيچۈمەوه؟ ئايا دەتوان بەۋازاردا تىپپەرن كە من بىندا تىپپەرم؟» 39 وهلاميان دايەوه: «دەتوانىن.» عيساش يئي فرمومون: «ئەو جامەدى من لئي برسىن: «بۇ ئەم دە گەن؟ بلىن: »گوره مان پىوستى بىيەقى، ئېنچا زۇو دەيپۈرەتەو بۇ ئىرە،» 4 چۈرون و بىنيان واجاشكىك لە سەر رينگا كە، لە به دەركاگى مائىك بەستاۋەتەوه، ئوانش كەدىانەوه. 5 هەندىك كەس لەۋىت راوه ستابيون، ئيان پرسىن: «چى دە گەن، جاشكە كە دە گەنەوه؟» 6 وەك ئەوهى عيسا يئي فرموموپۇن وهلاميان دايەوه، ئيت رينگايان دان. 7 جاشكە كيان بو عيسا هينا و كوا كانيان خستە سەرى، ئەويش سوارى بۇو. 8 رزور كەسيش كەوا كانيان لە سەر رينگا كە راخست، هەندىكىش له باخە كان لەقداريان پەپىووه وە. 9 ئوانهى لە پىشىيەوه و ئوانهش كە لە دوايەوه دەرپۈشتن، هواريان دە گرد: «هۆسانا! پېرۈزە ئەوهى بە ناوي يەزدانەوه دىت!» 10 «پېرۈزە ئەو شاشىنەي داودى باوگان كە دىت!» يە كەم، با بىيىتە بەندەي هەممۇتان، 45 چۈنگە ئەنانەت كوري مەرقۇش نەھاتووه تاكو خزمەت بىرىت، بەلکو خزمەت بىكت و زيانى خوي بەخت بىكت بو كېيەوهى خەلکىكى زور.»

له بهر ئوهه کات دره نگ بورو، له گەل دوازده قوتاپییه کە دەکەت؟ کى ئەم دەسەلا تەھى بە تو داوه ئەم شتائە بکەت؟» چۈونە دەرەھە وەئىش شار بۇ گوندى يېتەنەيا. 12 بۇ بىيانى كە 29 عيسا پىچى فەرمۇنون: «پەرسىا يېتەن لى دەكەم، وەلام يېتەنەيابان بەجىپەشت، عيسا بىسى بورو. 13 لە دورەھە بەدەنەوە، مەنيش پېتەن دەلەم بە ج دەسەلا تىك ئەمانە دەكەم: دار ھەنجىرىنىڭ يېنى گەلای كىرىبو، بەرەو لاي چۈو بە 30 لە ئاۋەللىكىشانى يەحىا لە ئاسماھە بۇوان لە مرۆفەھە؟ ئۆمىدى ئەھە شىتىكى پۇھ بىقى. گەيشە لاي وە گەل زىيات وەلام بەدەنەوە! 31 لە تىو خۇياندا كەوتە پاۋىزىكەدن و ھېبىچى پۇھ نەيىن، چۈنكە وەرزى ھەنجىر نەبورو. 14 ئىنچا پىچى گۇتىيان: «ئەگەر بلىين،» لە ئاسماھە بۇو، «دەلىت،» باشە بۇچى فەرمۇنون: «ئېتىر ھەرگىز كەس لە بەرت ناخوات.» قوتاپىيەكەننىشى باوەرپاتان پىچى نەكەد؟» 32 ئەگەر كەش بلىين، «لە مرۆفەھە بۇو...» گۇپىيان لېبۈو. [aiōn 9:165] 15 ھاتەن ئورشەليم و عيسا چۈو ناو لە خەلک دەتسان، چۈنكە يەحىا لەلاي ھەمووان بەپاستى بە حەوشەكانى پەرسىگا و دەستى كەد بە دەركەن ئەوانەنە لەوى پېغەمبەر دادەنرا. 33 ئىنچا وەلامى عيسا شاش پىچى فەرمۇنون: «مەنيش پېتەن نالەم بە ج دەسەلا تىك كۆترفۇشانى سەرەۋىزىر كەد. 16 نەيدەھېشىت كەس بە ئەمانە دەكەم.»

شتوھە كەدە بە ناو حەوشەكانى پەرسىگادا ئېپەپىت. 17 قىرى 12 عيسا بە ئەنۇنە دەستى كەد بە قىسە كەن بۇيان: دەكەن و دەيفەرمۇنون: «ئىيا نەنوسراوە: ﴿مَلَّهُ كَمْ بِهِ مَالٍ نُوْرٌ﴾ «كابىإك رەزىنىكى چاند، پەرژىنلىكى بە دەوريدا كەد، چاڭلىكى ناودەبىردىت بۇ ھەمو گەلان؟» بەلام ئۇھو كەدووتانە بە ئەشكەوقى دازان!» 18 كاهىناني بالا و مامۇستاياني تەورات گۇپىيان لېبۈو، بىريان دەكەدەوە چۈن دەنلەنۋى بېن، چۈنكە خەزمەتكارىنى بۇ لاي رەزەوانەكان نارد، تاكى بەرھەمى رەزە كە لى دەتسان لەبەر ئەھە وەھەمە خەلکە كە لە قىرىكەنەكان سەرسام بۇون. 19 كاتىك ئىوارە داھات، عيسا و قوتاپىيەكان چۈونە دەرەھە شار. 20 بىيانى كە بەويىدا ئېپەپىنەوە، بۇ لایان نارد، سەرى ئەمېشيان شەكەن و سووکاپەتىيان پى دار ھەنجىرە كەيان بىنى لە رەگەوە و شەك بۇوە. 21 پەتروس كەد. 5 يەكىكى دىكەشى نارد، ئەھۋىشيان كوشت. زۇر يېرى كەوتەھە و گۇتنى: «رباب، سەير بىكە! دار ھەنجىرە كەى خەزمەتكارى دىكەشى نارد، لە ھەندىكىان دا و ھەندىكىان نەفرەتت لېكىد، وشەك بۇوە!» 22 عيسا وەلامى دايەنە كوشت. 6 «تەنها كورە خۇشە وىستە كەى مابۇو، لە كوتاپىدا باوەرپاتان بە خۇدا ھېيت. 23 راستىيان پى دەلەم: ئەھە وەھە بەم ئەھە وەھە بەم كىيە بلىت «ھەلبەنرئ و بکەوە ناو دەرپاوا،» لە دلدا گومان نەكتەن، بەلكو باوەر بکات ئەھە وەھە دەيلەت دەبىت، ئەوا بۇ دەبىت. 24 لەبەر ئەھە پېتەن دەلەم: «ھەممۇ ئەھە وەھە داواي دەكەن و نویزىي بۇ دەكەن، باوەر بکەن كە وەرتانگرۇنەوە، بۇتان دەبىت. 25 كاتىك دەھەستن نویزى بکەن، ئەگەر شىتىكان بەسەر يەكىكەوە ھەبىت لې خۇشىن، تاكى باوکىشىستان ئەھە وەھە كە لە ئاسماھە لە گوناھە كاتان خۇشىتتىت. 26 [بەلام ئەگەر ئىمەنلى خوش نەبن، باوکى ئاماحانىشان لە گوناھە كاتان خۇش تايىت.] 27 دىسان ھاتەن و ئورشەليم، عيسا لە حەوشەكان پەرسىگا دەگەر، كاهىناني بالا و مامۇستاياني تەورات و پېران ئېتەۋازىيان لى ھەينا و پۇشتن. 13 كاهىناني بالا ھەندىكە لە هاتەن لاي و 28 لېيان پىسى: «ئەمانە بە ج دەسەلا تىك

فه ریسیه کان و هیرو دسیه کانیان نارده لای عیسا، تاکو به خوشبوی. ۳۱ لدمای اه ویش ئەمەیده، «زیکه کەت و وک وشەیدەک تووشی بگەن. ۱۴ هاتن و پییان گوت: «مامۆستا، خوت خوشبویت»، هیچ راسپاردەیدە لەم دوو راسپاردەیدە دەزانین تۆ راستگویت و له کەس سل ناکەتەوه، چونکە گۈنگۈر نىيە. ۳۲ مامۆستا کەتى تەواراتیش يې گوت: «راستە تە ماشاي پوالتى خەلک ناکەت، بەلكو به پاشى پىگاي مامۆستا، پاستە فەرمۇو كە يەك خودا هەھىءە و پېچگە لە خودا قىرى دەكەت. دروستە سەرانە بدرىئە قەيسەر يان نا؟ ئەو هیچ خودا يەك دىكە نىيە. ۳۳ خوشبوستى ئەویش بە پىدەين يان نا؟ ۱۵ بەلام عیسا بە دورو وو ئەوانى زانى و يېھەممو دل و بەھەممو تىگەيشن و بەھەممو تواناوه، هەروەھا فەرمۇون: «بۆچى تاقىم دەكەنەوه؟ دىنارىكىم بۆ بېتىن با بېتىنم». خوشبوستى تىزىكەدەت وەک خوت، لەھەممو جىزە قوربانى ۱۶ ھيتىيان و يېھەم فەرمۇون: «ئەم وېتە نووسىنە هي كىيە؟» سووتاندىن و پىشكەشكۈرىكى باشتەرە. ۳۴ عیسا بېتە وەلاميان دايەوه: «ھى قەيسەر، ۱۷ عىشاش يېھەم فەرمۇون: دانايەوه وەلامى دايەوه، يېھەم فەرمۇو: «لە پاشايەقى خودا وەھەلمايان دايەوه: «ھى قەيسەر، ھى خوداش بەدەنە خودا». ئىتىر كەس نەبۈرە هیچ پىرسىيارىتى دىكەلى لى زۆر پىچى سەرسام بۇون. ۱۸ سەدقەيە کان، ئەوانەى كە دەلەن بەكتا. ۳۵ كاتىك عیسا لە حەۋەشە كافى پەرسەنگا خەلکى قىرى ھەستانەوه نىيە، ھاتە لاي و پىرسىيارىان لىكىد: ۱۹ «مامۆستا، دەكەد فەرمۇو: «مامۆستاياني تەورات چۈن دەلەن»: مەسيح موسا بۇنى نووسىپىن، ئەگەر يەكىكى براكەتى كەتىنەن شىكى مەن فەرمۇو: «لە دەستە پەستم مرد و زىنە كەتى لەپاش خۆى بە جەپىيەشت، ئەمەن برازىنە كەتى «ھەيدەن بە خاوهەن شىكى مەن فەرمۇو: «لە دەستە پەستم دەخوازىيەوه و وەچە بۆ براڭەتى دەختەوه. ۲۰ حەوت برا دابىشە هەتا دۆرۈمنات دەخەمە زىز پىت:». ۳۷ داود ھەبۇون، يەكمىان زۇنى ھەيتا و بە وەجاخىكۈرى مرد، سىلېمەمىش ئاوا. ۲۱ دوودەم خۆى يېھەن دەلنى «خاوهەن شىكى»، ئىتىر چۈن دەپتە كورى؟» خواستىيەوه و بە وەجاخىكۈرى مرد، سىلېمەمىش ئاوا. ۲۲ ھەر خەلکە كە زۆر بە خۇشىيەوه گۈپىان لېي دەگرت. ۳۸ لە حەوتە كە وەجاخىكۈرى بۇون، لە دوايىھەممويان زىنە كەش مرد. قىزىكەدەنە كەيدا دەپەرمەرمۇو: «ئاڭگادارى مامۆستاياني تەورات بن، ۲۳ ئايا لە رۇزى زىندىو بۇونەوه دەپتە زۇنى كامىيان؟ چونكە حەز دەكەن بە جى شۇرۇوه بگەرىن و پېتىخان خۇشە لە بازاردادا زۇنى ھەر حەوتىان بۇوه. ۲۴ عىشاش يېھەم فەرمۇون: «ئايا سلاۋيانلى بىكىتى، ۳۹ لە كەنېشە كان بىزى پېشەوه بگەن و چىۋەھەل نىن، چونكە نە لە نووسراوه پېرۋەزە كان دەزانن و نە لە مىۋانىشدا لاي سەرسەمە. ۴۰ مالى بېۋەن ھەلدەلەلوشىن و لەھىزى خودا؟ ۲۵ كاتىك لە مردىن ھەلدەستىزىنەوه، نە بۆ خۇزەدە خىستن نوپەتە كانىان درىز دەكەنەوه، ئەمانە سزايان ژىن دەھىن و نە مېزد دەكەن، بەلكو وەك فىلەتە لە ئاسمان گەورە تەه. ۴۱ عىسا بەرامبەر گەنجىنە كەنېشە دەنەنەن دەن. ۴۲ بېۋەزىتكى خودا ياقۇم؟ ۲۷ ئەو خودايى مردووان نىيە، بەلكو ھى بانگىرىد و يېھەم فەرمۇون: «پاسىتىيان پى دەلەن، ئەم بېۋەزىنه زىندىو وانە، زۆر بە ھەلەدا چۈونە!» ۲۸ يەكىكى لە مامۆستاياني ھەزارە، لەھەممو ئەوانەى دىكە پارەيى زىتار خىستە ئاوا تەورات هات، گۈنى لە گەفتۈرگەيان بۇو، بىنی عىسا وەلامىتى گەنجىنە كە، ۴۴ چونكە ھەممووان لە زىيادەي خۇيان بەخشىيان، باشى دانەوه، يېپىسى: «چ راسپاردەيدەك لە ھەممويان بەلام ئەم بېۋەن، سەرەپاي ھەزارىيە كەي ھەممو بېزىويە كەي گۈنگۈرە؟» ۲۹ عىسا وەلامى دايەوه: «لە ھەممويان گۈنگۈر بەخشى».

ئەمەيدە: «ئەتى ئىسرائىل گۈنى بگەن، يەزدانى پەرەردەگارمان ۱۳ كاتىك عىسا لە پەرسەنگا دەھاتە دەرەوه، يەكىكى لە يەزدانە، ۳۰ جا بەھەممو دل و بەھەممو گىان و قوتايىيە كافى يېھەم فەرمۇون: «مامۆستا تە ماشا بکا! چ جۆزە بەرد و بەھەممو بېر و بەھەممو توانانەوه يەزدانى پەرەردەگارمان

چ جوره ته لاریکن! 2 عیساش بیچ فرموده: «لهم ته لاره 20 «له گدر پروره دگاره و پروژانه کم نه کردایه و، کس مه زنانه ده بینیت؟ لیرهدا برديه به سه ر بهردیه و نامیتیت بزگاری نه ده بیو، بهلام له پیتاوی ۷ه و هلبزیر دراوانه که و همه موی ده رو خیت.» 3 کاتیک عیسا لمه ره کیوی ۷ه و هلیزار دوون، ۷ه و پروژانه کم کرد و دهه 21 ره گدر زیتونون بهرامیه ره رستگا که دانیشبو، په ترس و یاقوب و ۷ه کانه یه کیک بیچ گوت: «نه و تا مه سیح لریهه!» یان: «نه و تا یوه هنا و ۷ه ندراوس به ته نهایان پرسی: 4 «پیان بیچ کدی لوهیه! باوهه مه کدن، 22 چونکه چند مه سیحیک دروزن و ۷ه مانه رو وده دهن؟ هه رو هها ۷ه و نیشانه یه چیه که ۷اماره به پیغمه برانی دروزن ده رده کهون، نیشانه و په رجو ده کدن، نزیک بونه وهی رو ود ای ۷امانه ده کات؟» 5 عیسا وه لامی تا کو ۷ه گدر بکری ته نهانه ته وانه که هلبزیر دراون هلبخله ۷یزن، دانه وه: «تا گدارین، کس چه واشه تان نه کات. 6 زور کس 23 به لام ۷ا گدارین، ۷ه وا پیشوخت هه مو شنیک پن گوت. به ناوی منوه دن و ده لیم، «من ۷هوم» زور کسیش چهواش 24 «به لام لهو پروژانه دوای ۷ه و ته نگاهه یه،» ۷خور تاریک ده کدن. 7 کاتیک چه نگ و هه والی چه نگیش ده بیستن ده بیت و مانگ چوونا کیهه کدی نادات، 25 ۷ه سیزه کان له مه توون. ده بیت ۷همه رو بودات، به لام هینشتا کوتایی نیمه. ئاسمان ده کهون، ته نیسانی ده هه زن.» 26 «له سری کوری 8 نه تووه له نه تووه راست ده بیته و شانشین له شانشین. مرؤف ده بین به هیزیک گهوره و شکووه لمناو هه وره وه قاتو قری و بو مه لهر زه شه له شویچی جیا جیا ده بیت. به لام ۷ه مانه دیت. 27 ئینجا فریشته کان ده نیزیت و ۷ه وانه که هلبزیر دراون سه رهتای ۷انه کان. 9 «تا گداری خوتان بن، چونکه ده دریه له چوار بایه که کوکده کانه وه، له سری زوهیه وه هه تا ۷ه دادگا و له کدیشته کان به قامچی لیتان ده دریت. له پیتاوی مندا سری ئاسمان. 28 «پهند له دار هه نجیر وه بگرن، کاتیک لمه ردم فه رمانزه وا پاشایان راده وه سیزین، وک شایق لفکانی نهدم بون و گهلايان کد، ده زان هاون نزکه. 29 به بوقه وان. 10 هه رو هها ده بین يه کم جار مزگنیه کدم به هه مو هه مان شیوه، کاتیک چیوه ش ده بین ئهم شانه رو وده دات، نه تووه کان رابگیه نریت. 11 کاتیکیش ده تانگن و راده ستان بزان که نزیکه و له به رده رگایه. 30 راستیان پن ده لیم: ئه م ده کدن، پیشوخت نیگه ران مه بن له وهی چی بلین، به لکو نهوهی به سه رنچیت هه تا هه مو ۷ه مانه نه یهه دی. 31 ئاسمان له کانه دا چیتان پن ده دریت به وه بدوان، چونکه شیوه نین و زه وی به سه رده چن، به لام و شه کام هه گیز به سه رنچن، ده دوین، به لکو پرچی پیروزه. 12 «برا برای خوی بوردن به 32 سه باره ت به و پرور و کانه که ده نیازیت، نه فریشته کان ده سته وه ده دات، باوکیش متدالی خوی. متدالان له دایک که له ئاسمان و نه کوره که، باوک نه بیت. 33 که واته و باوکیان هله لده گهیه وه و به کوشتنیان ده دهنه. 13 لمبه را ۷ا گدارین و ئیشک بگرن، چونکه نازان کهی ۷ه و کانه دیت. ناوی من هه مو اون ریقان لیتان ده بیته وه، به لام ۷ه وهی هه تا 34 وک پاونیکه گهشی کرد بیت، ماله کهی به جنیشیت کوتایی دانبه خویدا بگریت، بزگاری ده بیت. 14 «کاتیک و ده سه لاتی دایته کویله کانی، هریه که و به ئیشی خوی، قیزه ونی و بیانکه» ده بین له جیگایه راوه ستاوه که ناییت ده رگا لوانیشی راسپار دیت ئیشک بگریت. 35 «له بره ئه وه لی بی (با خوینهه تیگات)، ئینجا با ۷ه وانه که له یه هو دیان ئیشک بگرن، چونکه نازان کهی گوره مال ده گهربته وه، به ره و چیا کان رابگدن، 15 ۷ه وهی له سه ربانه، با نه یهه ته یکواره یان نیوه شه و، یان له گل خویندنی که له شیئر، یان خواره وه و نه چیته ژوو ره وه تا کو شتیک له ماله وه بیات، بیانیه. 36 نه وه ک لمنا کاو بگهربته وه و بتانیت خه وتوون، 16 هه رو هها ۷ه وهی له یکلگیه با نه گهربته وه تا کو جله کهی 37 جا ۷ه وهی به ئیوهی ده لیم، به هه مو اون ده لیم: ئیشک بیات. 17 لهو پروژانه دا قوریه سر دوو گان و شیردرا! 18 نویز بگرن!»

بکن تا کو ۷ه وه له زستاندا نه بیت، 19 چونکه لهو پروژانه دا چه زنی په سخه و فه تیره دوو پروژی مابوو، کاهینانی 14 ته نگاهه یه ک برو وده دات که هر له سه رهتای دروستکدنی بالا و ماموستایانی ته ورات ده گهربان به فیلیک عیسا بگرن به ده بین او وانه وه له لایهن خودا هه تا ئیستا ئاوا نه بیوه و ناییت.

و پیکوژن، 2 گوتیان: «با له جه ژندا نه بیت، نه وه ک تازاوه «خوّندو که سه من نیم؟» 20 بیچ فرمون: «یه کنیکه له م بکه و نه ناو خه لک.» 3 کاتیک عیسا له گوندی بیت عهنا دوازده‌یه، ته وهی له گلّم دهستی له ناو قاپه‌کدیه. 21 کوری بوو، له مالی شیمونه گول له سر خوان بوو، رُتیک هات مرؤوف ده بیت وه ک ته وهی له باره‌یه و نوسراوه بروات، بوتلہ‌کهی شکاند و به سه‌ریدا رِڑاند. 4 به لام هنه‌نديک توپره بوو بُوه و که سه هه‌ر له دایک نه‌بواوه.» 22 کاتیک نانیان بون و به یه کتریان گوت: «بیچی بونه که تاوا به فینیر درا؟ ده خوارد، عیسا نانیکی هله لگرت، سوپاسی خودای کرد و له ته 5 ده کرا ئم بونه به زیاتره سی سد دینار بفروشراه و بدرایه کرد، پیبدان و فرموموی: «وهریگرن، ئمه جه‌ستهی منه، به هه ژاران.» جا سه‌رزه‌نشتی ژنه‌که بان کرد. 6 به لام عیسا 23 یئنجا جامیکی هله لگرت و سوپاسی خودای کرد، پیبدان فرموموی: «وازی ل بیتن. بیچی بیزاری ده کدن؟ شتیکی و هه موو لیبان خوارده‌وه.» 24 بیچ فرمون: «ئمه خوچی چاکی بون من کرد. 7 هه ژاران هه میشه له گلّتان، کهی منه، خوچی په یمانه‌کدیه که له پیشاوی خه لکیکی زوره بزیت. ویستان ده توانن چاکه بان له گلّ بکن، به لام من هه میشه 25 راستیان بی ده لیم: ثیتر له بدره‌هی میو ناخومه‌وه، هه تا ئمه له لاتان نیم. 8 ته وهی له دهستی هات کردی، زوو جه‌ستهی رُوژه دیت که سه‌ر له نوی له شائشینی خودا ده بختمه‌وه.» مفی بوناشتن چهورکرد. 9 راستیان بی ده لیم: له هر شویتیکی 26 یئنجا گورانیچ رُوحیان گوت و چونون بُو ده روهی جیهاندا ئم مزگیتیبه رابکدیه‌زیت، وک یادکردنه‌وهیه ک شار بُو کیوی زه بیون. 27 عیسا بیچ فرمون: «هه موو تان باسی ته وهش ده کریت که ئم ژنه کردویه‌قی.» 10 یه هوزای پشم تی ده کدن، چونکه نوسراوه: «له شوانه که ده ده، نه‌سخه‌ریوچی که یه کنک بوو له دوازده قوتاییه‌که، چوو بولای مه‌رها کان په ده دن.» 28 به لام دوای هه‌ستانه‌وه، پیشان کاهینان بالا تاکو عیسا به گتن بدات. 11 کاتیک گوپیان ده کدوم بُو جه‌لیل.» 29 په ترُوس بیچ گوت: «ئه گدر هه موو لیبوو، دلخوش بون و بیلینیان پیلیدا زیوی بدهنی. جا له پشتت لی بکن، من پشتت لی نا کدم.» 30 عیسا بیچ فرمومو: هه لیک ده گپرا تاکو عیسا به گتن بدات. 12 له یه کدم رُوژی «راستیت بی ده لیم: تو ئمه‌ر، هه ر ئمه‌شوه، پیش ته وهی جه ژنی فتیره‌دا، که بدرخی په سخه‌یان سه‌رده‌پری، قوتاییه‌کانی دوو جار کله‌شیر بخونیت، سی جار نکولی له ناسینی من له عیسایان پرسی: «ده ته‌وهی بچینه کوئی تاماده کاری بکهن، ده کهیت.» 31 به لام په ترُوس زیاتر پیدا گری کرد و گونی: تاکو نانی په سخه بخویت؟» 13 ئویش دووان له قوتاییه‌کانی «ئه گدر له گل‌لیشت برم، نکولیت لی نا کدم.» هه موو وايان نارد و بیچ فرمومون: «بیونه ناو شار، پیاویک تووشان ده بیت گوت. 32 پاشان چونه شویتیکی بیچ ده گوترا گتسیمانی، به گوزه‌یه ک تاوی هه لگرتوه، دواي بکهون. 14 له کوئی چووه قوتاییه‌کانی فرمومو: «لیره دانیشن تاکو نویز ده کدم.» 33 ئه وسا زوروه‌وه، به خاونه ماله ک بلین: «مامؤستا ده فرموموی: کوا په ترُوس و یاقوب و یوچه‌نای له گلّ خوی برد، ههستی به دیوه‌خانه کدم تاکو له گلّ قوتاییه‌کانی په سخه‌ی تیدا بخون؟» دلگرانی و دلته‌نگی ده کرد. 34 بیچ فرمومون: «زور دلنه‌نگ، 15 ئه ویش له نه‌وی سه‌رده‌وه ژووریتکی گوره‌تان پیشان خه‌ریکه برم، لیره بمنته‌وه و یئشک بگن.» 35 که میک ده دات، راخراوه و تاماده کراوه، له وی بومانی تاماده بکهن.» دوره که وته‌وه و خزی خسته سه‌ر زه‌وهی، نویزی کرد تاکو 16 قوتاییه‌کان رُویشن و هاته شار، هه موو شتیکان دوزیپه‌وه، ئه گدر بکریت کاته‌کدی به سه‌ردا تیپه‌پریت. 36 فرموموی: هه روهک عیسا بیچ فرمومو بیون. یئنجا نانی په سخه‌یان تاماده «بابا! باوکه، هه موو شتیک بُو تو ده بیت، ئم جامه‌م له سر کرد. 17 که ئیواره داهات، عیسا له گلّ دوازده قوتاییه‌که لابه، به لام نه ک به خواستی من، به لکو به خواستی تو.» هات. 18 پالیاندابوهه نانیان ده خوارد، عیسا فرموموی: 37 گه‌رایه‌وه بیچ نوستوون، به په ترُوسی فرمومو: «شیمون «راستیان بی ده لیم، یه کنیکان وا له گلّم ده خوات، به گرتم نوستویت؟ نه توانی کاشمېزیک ئیشک بگریت؟ 38 ئیشک ده دات.» 19 خم دایگتن و یه ک له دوای یه ک گوتیان: بگن و نویز بکن، تاکو نه کونه ناو تاقیکردن‌وه‌وه. روح

چالا که به لام جهسته لاوازه». 39 دیسان پوئیشته و نویزی مرؤفه دهپروخیتم، به سی روز یه کیکی دیکه بنیاد دهندم گرد، همان وتهی دووباره گردهوه. 40 کاتیک که دووباره که دهستکردنی مرؤف نه بیت.» 59 مهشد اشایه تیبه کیان گراپیوه، بینی نوستون، چونکه چاویان قورس بیو، نهیازانی کوک نهبو. 60 سهروکی کاهینانیش له ناوه راست راوه ستا چون وه لای بدهندوه. 41 سینیم جار گراپیوه، بینی فرمون: و له عیسای پرسی: «هیچ وه لام ناده یه و؟ ئه پیوانه ج هیشتا نوستون و پشوو ددهن؟ بمهنه! کانه که هاتووه. ئه وتا شایه تیبه کت له سره ددهن؟» 61 به لام عیسا پیده نگ مایه وه و کوری مرؤف ده دریبه دهست گونهباران. 42 ههستن هیچ وه لای نهداوه و دیسان سهروکی کاهینان لی پرسی و بینی با پروین، ئه وتا ئه وهی به گرتمن ده دات نزیک بیوهوه.» گوت: «ئایا تو مه سیجه کهی، کوری خودای پیروز؟» 62 عیسا 43 کاتیک هیشتا عیسا قسیه ده کرد، لهنا کاویه هوزرا گیشت فرموموی: «من ئهوم. له داهاتوش ده بین کوری مرؤف له که یه کیک بوله دوازده قوتاییه که. کومه له خه لکیکی له گل دهسته راستی خودای توانادر داده یشیت و به سره ههوری بیو له لاین کاهینانی بالا و مامؤستایانی تهورات و پیرانه وه ئاسمانه وه دیته وه.» 63 سهروکی کاهینان جله کانی خوی دادری نیز درابون، شمشیر و داریان پیبو. 44 ئه وهی به گرتني دهدا و گوق: «ئیتر ج پیرویستیمان به شایهت ههیه؟» 64 خو گویتان نیشانه یه کی پیابون، گوتیوی: «ئه وهی ماچی ده کم، ئه وه له کفره که بیو، راتان چیه؟» هموو پیرایان دا که شایانی خویه تی، ییگون و به پاسه وانیه و بیهنهن.» 45 هه رکه یه هوزرا مردنه. 65 هندنیک کوته تف لیکدنه، ددم و چاویان گدیشت، چو بو لای عیسا و گوق: «برای!» و ماچی کرد. داپوشی و نیشان دهدا، پیشان ده گوت: «له گه ر پچه مهربیت،» 46 ئیتر دهسته سه ریان کرد و گرتیان. 47 به لام یه کیک له بزانه کی بیو نیشیدایت؟ پاسه وانه کانیش گرتیان و دایانه بهر تاماده بیوان، شمشیره کهی هه لکیشا، له خزمه تکاری سهروکی زله. 66 په ترؤس له خواره وه له حوه شه که بیو، یه کیک له کاهینانی دا و گوپی پری. 48 عیساش بینی فرمون: «ئایا من کاره که رانی سهروکی کاهینان هات.» 67 په ترؤسی بینی خوی که سیکی یاخیبوم که به کوته ک و شمشیره وه هاتوون بیگرن؟ گرم ده کاته وه، تیپرانی و گوق: «توش له گل عیسا 49 روزانه له حوه شه کافی په رستگا له گلتان بیوم خه ریک ناسیره بیو بیوت.» 68 به لام په ترؤس نکولی کرد و گوق: قیزکدن بیوم، نه تانگرتم، به لام ده بیت نوسراوه پیروزه کان «نازانم، تینا گم چی دلی!» چووه دالانه که. [ئینجا که له شیئر بینه دی.» 50 ئینجا هموو به جینان هیشت و پرایانکرد. خویندی.】 69 کاره که ره که بینیه وه، به وانه ی گوته وه که 51 گه نیبیک دوای عیسا کهوت که تهنا به پارچه که تایک له ویدا راوه ستا بیون: «نه مدش له لوانه.» 70 دیسان نکولی کرد. رهوتیه کهی داپوشیبیو. کاتیک گرتیان، 52 کدانه کهی پاش کمیک ئه وانه لی له ویدا راوه ستا بیون، به په ترؤسیان به جیپیشت و به رووی رایکرد. 53 عیسایان برده لای سهروکی گوت: «به راستی تو له وانیت، چونکه توش جه لیلیت.» کاهینان، هموو کاهینانی بالا و پیران و مامؤستایانی تهورات 71 دهستی کرد به نه فرهنگردن و سویند خواردن و گوق: «ئه کوپیونه وه.» 54 په ترؤسیش دوور به دوور تا کوناوه و شه وشهی کارپیه بی پاسی ده کهن نایاسم.» 72 دهسته جی که له شیئر بیو مالی سهروکی کاهینان دوای کهوت، له گل خزمه تکاران دووم جار خویندی، په ترؤسیش قسه کهی عیسای بیرکده وه له بهردم تا گر دانیشتوو خوی گرم ده گردهوه. 55 کاهینانی که بینی فرموموبیو: «پیش ئه وهی دوو جار کله شیر بخونتیت، بالا و هه مو ئهندامانی ئه نجومه نی بالا جوله که به دوای سی جار نکولیم لی ده کهیت.» خوی پن نه گیرا و گریا.

شایه تیبه که ده گران له سره عیسا تا کو سرای کوشتنی به سه ردا 15 هر بیانی زوو، کاهینانی بالا و پیران و مامؤستایانی بدهن، به لام دهستیان نه کهوت. 56 که ساییکی زور به درق تهورات و هه مو ئهندامانی ئه نجومه نی بالا جوله که راوه زیان شایه تیبان له سره دا، به لام شایه تیبه کانیان یه کان نه ده گردهوه. کرد. عیسایان قولبه است کرد و بردیان و دایانه دهست 57 هندنیک ههستان و به درو شایه تیبان له سره دا و گوتیان: پیلاتوس. 2 پیلاتوس لی پرسی: «تو پاشای جوله که کی؟» عیسا 58 «گویان لی بیو ده گوت: «نهم په رستگایه دهستکردنی

و هلامی دایه وه: «خوت گوت». ۳ کاهینانی بالا سکالای نوسرا بیو: پاشای جوله کد. ۲۷ دو دزیشیان له گلی له حاج زوریان لن ده گرد. ۴ پیلاتوس لی پرسیه وه: «ثایا هیچ و هلام دا، یه کیک له لای راستی و ئوهودی دیکش له لای چه پی.» ناده یه وه؟ زانه چهند سکالات لیده کدن. ۵ به لام عیسا هیچ ۲۸ نوسرا وه پیروزه که هاته دی که ده لیت: «له گل یاخیو وان و لامیکی نهایه و پیلاتوسیش بهمه سه رسام بیو. ۶ له ژمیردا.» ۲۹ نهانه بیو یه پیدا تیده پرین، جنتیوان بیچ ده دا هر چه زیتکا فرمانزهوا به گویزه داوا کاری خله که که و سه ریان باده دا و ده یانگوت: «ها! ئه رو وختنیه رپه رستگا بهند کراویکی ٹازاد ده گرد. ۷ پیاویک به ناوی باراباس له گل و بنیاده ره وه له سی روژدا، ۳۰ خوت رزگار بکه و له یاخیو وان گیرابو که له راپه رینه که دا کوشتاریان کرد بیو. خاچه که دابه زه.» ۳۱ به همان شیوه کاهینانی بالا و ماموستابانی ۸ ئینجا خله که که هاتن داوا یان کرد نه وهیان بوبکات که تهورات گائنه یان ده گرد و به یه کتربان ده گوت: «خله لکی همه میشه ده یکرد بیو. ۹ پیلاتوسیش لی پرسین: «ده تانه وی دیکه رزگار کرد، به لام ناتوانی خوتی رزگار بکات! ۳۲ با پاشای جوله که تان بُ ٹازاد بکم؟» ۱۰ چونکه دمیزی کاهینانی ئیستا مه سیحی پاشای یسraelیه که دابه زیت، تاکو بالا له یه ره پیدا عیسایان به گرتن دابو. ۱۱ به لام کاهینانی بینین و باوهه بر هینین.» نهانه ش که له گلی له حاج ددران بالا خله لکه که یان جو شدا که باراباسیان بُ ٹازاد بکات. قسه یان پی ده گوت. ۳۳ که بیوه کاتر میز دوازده تاریکی بالی ۱۲ پیلاتوس دیسان لی پرسین: «ئه بیشه چی لهوه بکم که بیچ بمه سه ره مه و زو یهدا کیشا هتا کاتر میز سی. ۳۴ له کاتر میز ده این، «پاشای جوله که؟!» ۱۳ هاواریان کرد: «له خاچی بده!» عیسا به ده نگیکی به رز هاواری کرد: «عیلی، علی، لهما ۱۴ پیلاتوس لی پرسین: «بُو؟ ج خراپه یه کی کرد ووه؟» به لام شه به قنافی؟!» که به واتای «خدوای من، خودای من، بُو نهان زیارت هاواریان ده گرد: «له خاچی بده!» ۱۵ پیلاتوسیش وازت لی هینام؟!» دیت. ۳۵ کاتیک هندیک له وانیه ده بیو است خله لکه که رازی بکات، له بر ئه وه باراباسی بُو راوه ستایبون گوپیان لی بیو، گوتیان: «ئه وه بانگی ئه لیاس ٹازاد کردن، به لام فرمانی دا که عیسا بدريته بهر قاعچی و ده کات.» ۳۶ یه کیک پایکرد و ئیسفه نجیکی له سرکه هد لکیشا پاشان له حاج بدريت. ۱۶ سه ریازه کان عیسایان برده کوشکی و به سه ره قامیشیکه و پییدا تاکو بیخوانه وه و گوتی: «لی گرین، فرمانزهوا و نهوا وی سه ریازه کانیان کو کرده وه. ۱۷ کدوا یه کی با بزانین ئه لیاس دیت دایگریت؟!» ۳۷ عیسایش به ده نگیکی ته رخه وانیان له بر گرد، تاجیکیان له درک هونیه وه و له سه ریان بزر هاواری کرد و گانی سپارد. ۳۸ پرده ده پرستگاش له نا. ۱۸ ده سیستان کرد به سلاو لیکردنی و ده یانگوت: «سلاو، سره وه هتا خواره وه شق بیو و بیو به دو پارچه وه. ۳۹ نه وه ئه پاشای جوله که!» ۱۹ به قامیش له سه ریان ده دا و تفیان سه ریله لهی به رامبه عیسا راوه ستایبو، گونی له هاواری بیو و لی ده گرد، چوکیان داده دا و له بر دهه مه کرتشیان ده برد. بینی چون گانی سپارد، گوتی: «به راستی ئه کده سه کوری ۲۰ کاتیک گائنه یان پی کرد، کراسه ته رخه وانیه که یان له بر خودا بیو!» ۴۰ چهند ژیتک له دووره وه ته ماشیان ده گرد، دا کهند و جله کهی خویان له بر کرده وه و بُو له خاچدان بر دیانه له تیایاندا مریه مه مجهده و مریه می دایکی یاقوبی پیکر و ده ره وه. ۲۱ ریبوریتک له یکلکه ده هاته وه، ناوی شیونی یوسی و سالومه ده بیزان. ۴۱ ئه مانه له جه لیله وه دوای عیسا کور بیچ بیو، باوکی ئه سکنه نده ر و رو فوس، ناچاریان کرد که تو بیون و خزمه تیان ده گرد، زوری دیکش له گلی هاتیونه خاچه کهی ئه وه هلبگریت. ۲۲ ئینجا عیسایان برده شوینیک که تور شلهلم. ۴۲ میواره داهات، رزی خوت ئاما ده کردن بیو، واتا بیچ ده گوترا گولگوسا، واتا «شوئنی کاسه سه». ۲۳ شه رابی رزی پیش شه مه، ۴۳ یوسفی خله لکی رامه ئه ندامیکی به رزی یتکل به موریان پیدا، به لام نه خوارده وه. ۲۴ له خاچیان نه خومنه بیو، نه ویش چاوه ری شانشین خودای ده گرد، دا و جله کانیان دابه ش کرد، تیرو پیشکیان له سر ده کرد، رزی خوت ئاما ده کرد، زوری دیکش له گلی هاتیونه خاچیان دا کاتر میز نوی بیانی بیو، ۲۶ ناویشانی تاوانه که شی سه ریله له کهی بانگرد و لی پرسی ئاخو ده میکه من دووه.

45 کاتیک له سه ریله له کده زانی، تدرمه کهی دایه یوسف. «برون بُوهه مهو جیهان و ئەم مزگینییه به هەموو به دیپتراوان
46 ئەویش کە تانی کپی، دایگرت و به کە تان کفني کرد، له را بگیده نن. 16 ئەوھى باوھر دەھینیت و له ئاوەلدە کیشى
گۆرئىدا ناشى کە له تاشە بەرد هەلکەنزاپو. ئېنجا بەردىكى رۆزگارى دەبىت، ئەوھوش كە باوھر ناهىنى، تاوانبار دەگریت.
گلور کرده و سەر دەرگاي گۆرە كە. 47 مریھى مەجدهلى و 17 ئەوانەي باوھر دەھینىن ئەم نىشاناندەن لەگەن دەبىت، به
مریھى دایكى ياقوب، يىنیيان لەکوئى نىزرا.

16 كە رۆزى شەممە تەواو بۇو، مریھى مەجدەلى و 18 بە دەستیان مار دەگەن، ئەگەر ژەھرىنکى كوشندەش
سالومە و مریھى دایكى ياقوب بۇنوبەراميان کپى، تاكو بچىن بخۇنەوە زىيانىان پى ناگات، دەست لە سەر نە خۇش دادەنن
و تەرىمى عىسا چەور بکەن. 2 له يە كەم رۆزى ھەفتەدا، بەيانى و چا كەدەبەوه. 19 لە داۋى ئەوھى عىسای خاوان شكۇ
زوو له گەل خۇرە لەلتەن، هاتە سەر گۆرە كە. 3 بە يەكتىريان ئەمانەي پى فەرمۇن، بۇ تامىمان بەر زىكىيەوە و له دەستە پەستى
دەگوت: «باشە كى بەردى سەر دەرگاي گۆرە كەمان بۇ گلور خودا داينىشت. 20 ئەوانىش چۈون و له هەموو لايەك جارپىان
دەكانەوه؟» 4 بەلام كە سەيريان گەن، يىنیيان بەردە كە گلور دا، عىسای خاوان شكۇش لە گەليان كارى دەگەد و به
گراوە تەوه، هەرچەندە زۆر گەورە بۇو، 5 جا چۈونە ناو پەرجووه كانى پشتگىرى پەيامە كە دەگەد.]

گۆرە كە وللاى راستەوە گەنجىكىان بىنى دانىشتبۇو، كوايەكى سېلى بەر بۇو، ئىتر تاسان. 6 يېنى گوتق: «مەتاسىن، بە شۇين
عىسای ناسىرەيى لە خاچىداودا دەگەپىن، ئەو ھەستايىھە!
لېزە نىيە، ئەمەتا ئەو شۇئەنلىيان دانا. 7 بەلام بىرون و
بە قوتايىھە كانى و بە پەتروس بلىن، «ئەو پېشستان دە كەۋىت بۇ
چەللى، وەك چۈن بىچى فەرمۇن لەوئى دەبىيەن». 8 ژەنكان لە
گۆرە كە هاتە دەرەوە و ھەللتەن، لەرزا و سەرساى دايگەتىپون،
ھېچيان بە كەس نە گوت، چۈنگە دە ترسان.] 9 note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-

(20) داۋى ئەوھى عىسا بەيانى زوو له يە كەم رۆزى ھەفتەدا،
ھەستايىھە، يە كەم جار بۇ مریھى مەجدەلى دەركەوت،
ئەوھى حەوت رۆحى پىسى لىي دەرگىدىپو. 10 ئەویش چۈو و
بەوانەي گوت كە لە گەل عىسادا بۇون و شىوەنیان دەگىپا و
دەگىپيان. 11 كاتىك يىسەتىان عىسا زىيدۇو بۇوە تەوه و ئەم
يىنپىيەق، باوھرپان نە گەد. 12 له داۋى ئەمانە عىسا بە شىوەيەكى
دىكە بۇ دووان لە قوتايىھە كان دەركەوت، كاتىك بۇ گوندە كان
بەرپىوھ بۇون. 13 جا چۈون و بەوانى دىكەيان را گەپياند،
بەلام باوھرپان پى نە گەدن. 14 پاشان عىسا بۇ يازدە قوتايىھە كە
دەركەوت، كاتىك لە سەر خوان بۇون، لە بەر بىيابەرپى
و كەللەرەقىيان سەر زەنشتى گەدن، چۈنگە باوھرپان بەوانە
نە گەد كە داۋى ھەستانەوە كە يىنپىوپان. 15 يېنى فەرمۇن:

گوت: «چون لمه دلیا م، چونکه خوم پرم و زنه کهشم به

سالدا چووه؟»¹⁹ فریشته که وهلامی دایه ووه: «من جبرائل

له بردم خودا راده و هستم، نیز در اروم تاکو له گلت بدوم و هتم
مژده بیت بدنه می. 20 ئوهوتا له ییستاوه تو لال ده بیت و تو نای

له لاین ئوانه وه پیان گهیشت که له سره تاوه شایه تحال و
قسه کردن نامینیت هه تا ئهو پروژه ئهم شنانه رو و ده دهن،

چونکه باوهرت به قسه کدم نه کرد، ئوهی له کاتی خویدا دینه
پشکنیتیکی وردم بُه همو شتیک کرد، ئیستاش به باشم

دی.»²¹ 21 خله که ک چاوه روانی زه که ریایان ده کرد و سه رسام
بیون له دوا کوختی لانا په رستگادا. 22 کاتیک هاته ده روه
دلنیابی که فیرکراوی. 5 له و سه رده مهی هیزو دسی باوک

پاشای یه هودیا بیو، کاهینیک له تورهی نه ووهی ئه بیا هه بیو
بُه ئاشکرا کراوه، چونکه به عیشاره ت له گلیان ده دوا و به

لائی مایه ووه. 23 کاتیک روزانی خزمه تکردن که ته او بیو،
بیو. 6 هردو و گان له برجاوی خودا راستورست بیون،

گه رایه وه مال. 24 دوای ئه و پروژانه، ئه لیسا باقی ئنی سکی پر بیو،
بنی گله بی بیون له په بیه و کردن هه مو و راسپارده و حکمه کانی

یه زدان. 7 به لام مندالیان نه ده بیو، چونکه ئه لیسا باس نه زوک
بیو، هردو و کشیان به سالدا چوو بیوون. 8 کاتیک زه که ریا

له تورهی کومه له که خویدا کاروباری کاهینیتی جیبه جی
ده کرد له بردم خودا، 9 به گویه هی نه بیت کاهینیتی،

ناوچهی جه لیل که ناوی ناسیره بیو، 27 بُلای پاکیزه و که
تیروپشکی کوهه سه ر تاکو پچیته ناو په رستگای یه زدان و

که دهستگرانی پاونک بیو له بنه ماله داود به ناوی یوسف،
بخور بسوو تینت. 10 له کاتی سو و تانی بخوره کداد، خله کی

ناوی پاکیزه که ش مریم بیو، 28 جبرائل هاته لای مریم و
هه مو و له برد و نویزیان ده کرد. 11 له وی فریشته کی یه زدانی

گوتی: «سلاو، ئهی ئه و کسه هی نیعمه تی خودات به سه ردا
بُه ده رکه وت، له لای راستی قوربانگای بخور را و استابو.

22 کاتیک زه که ریا فریشته که بی، په شوکا و ترسی لی
شیوا و بیری کرده و ده بیت نه مه چ جوزه سلاویک بیت.

30 فریشته که بی گوت: «مه ترسه مریم، چونکه له لای خودا
ره زامه ندیت به دهستینا. 31 ئوهوتا سکت ده بیت و کوریکت

ده بیت ناوی لی ده نیت عیسا. 32 پایه بزر ده بیت و به کوری
خودای هه و بزر ناوده بردریت، خودای په روه دگاریش

نه ختی داودی باوکی پنده داهه ووه. 33 هه تاهه تایه حکمرانی
نه ووهی یاقوب ده کات، شانشینه که شی کوتایی نایهت.»²⁰

34 به لام مریم به فریشته که گوت: «ئه مه چون
ئیسراeil بُلای یه زدانی په روه دگاری خوبیان ده گرینیتی ووه.

17 به روح و تو نایی ئه لیسا ووه پیش یه زدان ده که وت، تاکو

دلی باو کان بُلای منداله کان را بکیشیت و یاخیبو و انسش بُه
لای دانایی راستورستان بگرینیتی ووه، بُه ئوهی گه لیکی

ئاما ده بُیه زدان پیکیشیت.»²¹ 18 زه که ریاش به فریشته که
سکی په به کوریک. ئوهی پیان ده گوت نه زوک سکی

شہش مانگ، 37 چونکه هیچ شتیک لدلای خودا مه حمال بُو باوکی کرد، دهیه ویت ج ناویک لی بنیت. 63 ته خته یه کی نیمه.» 38 مریم گوتی: «نه وہتا من کاره که ری یه زدامن. نه وہی داوا کرد و له سه ری نوسی: «ناوی یه حیایه.» هه مو سه رام تو ده فره رمو ویت با یئته دی.» فریشه که ش به جنی هیشت. بون. 64 ده ستیه جنی ددم و زمانی زه که ریا کرایه وه، دهستی 39 له و پروزانه داد، مریم هه ستا و خیرا بُو شاروچکه کیه ک کرد به قسه کردن و ستایشی خودا. 65 هه مو در او سیکانیان چوو له ناوچه شاخاویه کافی هرینی یه هودیا. 40 چووه مالی ترسیان لی نیشت و له سه را پایی ناوچه شاخاویه کافی یه هودیا زه که ریا و سلاؤی له ئه لیسیات کرد. 41 کاتیک ئه لیسیات هه مو ٹهم شتابه بون به قسه و باسی سه رازی خلکی. گوئی له سلاؤه که دی مریم بونو، منداله که له سکیدا کوته 66 هه مو ٹه وانی ٹهم باسیه بان بیست له دلی خویاندا گوتیان: جوله جول و ئه لیسیات پر بیو له پروخی پریوز. 42 ئه لیسیات «ئایا ئدم منداله ده یئته چی؟» چونکه دهستی یه زدانی له گکل به ده نگیک بہر ز هواری کرد: «له تیو زناندا بھر که تداریت، بون. 67 زه که ریا باو کیشی پر بیو له پروخی پریوز و پیشیبی بدره می سکت بہر که تدار ده یئته! 43 بُو من کیم تاکو دایکی کرد و گوتی: 68 «ستایش بُو یه زدانی په روهه ره دگاری ئیسرائل، گهوره که دم بیت بُولام؟ 44 چونکه هر که ده نگی سلاؤه کدت چونکه گله که دی به سه رکرده وه و کرپه وه. 69 هیزی رز گاریانی بھر گوئیم کدوم، منداله که له خوشیدا له سکمدا هله زیه وه. هه ستانده وه، له بنه ماله دی داودی بندنه دی، 70 وک چون له 45 خوژگه دخوازیت به وهی باو ری هینتاوه که له یه زدانه وه له پریگه پنځمه بره پریوزه کانیه وه دواوه (aión g165) چی پی گکتاراوه دیتے دی.» 46 مریم میش گوتی: «گکانم 71 بُو رز گاربیون له دهست دوژمنان و هه مو ناحه زمان، ستایشی یه زدان ده کات، 47 روحیم به خودای رز گارکرم 72 هه رووه ها بُو به خشینی یه زهی به باو پایرانمان و پیوه ستیبون به دلنشاده، 48 چونکه سه ری پیغیزی کاره که ره که دی کرد. په یمانه پریوزه که دی کرد. 73 واتا ئه سوینده که بُو ئیبراهمی با پیوه ٹه وہتا له ئیستاوه هه مو نه وکان خوژگه به من ده خوازن، گهوره مانی خوارد: 74 که ئیه له دهست دوژمن رز گارمان بیت 49 چونکه توانادر کاری گهوره دی بُو من ئه نجام دا، پریوزه و بنی ترس ئه و په رسن، 75 هه مو روژانی ژیانمان به پریوزی ناوی ئه وه. 50 بھر یه که دی بُو ئه وانیه که لی ده ترسن، نه وه و پاستور دهستی له برد میدا بین. 76 «توش ئه مندال، به دوای نه وه. 51 به بازووی کاری به هیزی ئه نجام دا، ئه وانی پنځمه بری خودای هه ره بہر ز ناوده بردریت، چونکه پیش به بُو چونکه کافی دلیان لوتبه رز بون، په رتو بلاؤ که دکه دهستی. یه زدان ده که دهستی، تاکو پریگای بُو ئاماده بکېت، 77 تاکو به 52 ته ختی توانادر کافی سه ره و پیغیزه کافی بلند گله که دی رابگه که دیت به لیخوشبوونی گوناھه کانیان رز گاریان کرده وه. 53 برسيه کافی له خیز و پریز پریز کرد، ده لامه ندانی به ده یئته، 78 بھر یه بھر یه به سوژه که دی خودامانه وه، که دهستی بھتال رهوانه که دهستی. 54 به یارمه تیدانی گھلی ئیسرائلی به هنیوه وه روونا که له بھر زایه وه به سه رماندا ده دره و شیته وه، بندنه خیز هه تاهه تایه بھر یه که دی بھر یه هینتایه وه 55 له گکل 79 تاکو به سه ره وانی له تاریکی و له سیبیه ری مه رگدا ئیبراهمی و نوو که دی، هه روه که بھلني به باو پایرانمان دام». 56 دانیشتوون بدراوه شیته وه، بُو ئه وهی پنځه کافمان به ریگای ئاشتیدا مریم لدلای ئه لیسیات تزیکدی سی مانگ بیات.» 80 منداله که دش گکشی ده کرد و له پروحدا به هیزی مایه وه، پاشان گهرا یه وه بُو ماله که دی خوی. 57 ئه لیسیات کافی ده بونو، له چوله وانی مایه وه هه تا ئه و پروخه که دی خوی بُو گکل مندال بونی هات و کوریکی بونو. 58 جا در او سی و خزمانی ئیسرائل ده رخست.

بیستانیان یه زدان ده رگای بھر یه فراوانی خوی بُو کرد و ده ته وه، 2 له و پروزانه داد له ټو ګستوس قهیسه ره وه فرماتیک له گھل شادمان بون. 59 له پروخی هه شه مدا بُو خه ته که دکدن ده چوو، که هه مو دانیشتوونی ئیبراهمی ته که ناونوس منداله که هاتن، له سه ره ناوی باوکی ناویان لینا زه که ریا. 60 به لام بکریت. 2 ئه مه یه کدم ناونوسین بونو، کاتیک کیر ینیوس دایکی گوتی: «نه خیر، ناوی ده نزیت یه حیا.» 61 پیشان گوت: فه رمازه وای سوریا بونو، 3 پیتر هر کس بُو ناونوسین ده چوو «که س له خزمانت بهم ناوه ناونه نزاوه.» 62 ئینجا ئاماژه بان

شاری خۆی. 4 یوسفیش لە جەلیل لە شاری ناسیره وە بەرەو تەوراتی يەزدانە، هەروەک تىپىدا نۇرسراوه: «ھەن نېرىنەيەكى يەھوديا سەركەوت بۇ شارەكە داود كە پىچى دەگۇرتى توبەرە بۇ يەزدان تەرخان دەكىت.»²⁴ بۇ پەشکەشكەدنى يېت لە حم، چونكە لە بىنەمەلە و تېرىھى داود بۇو، 5 تاڭو قوربانىيەكىش، بەگۈزىھە ئەھوە لە تەوراتى يەزدان گوتراوه: لە گەل مىرىم ناونۇس بىكىن كە دەستىگىرانى بۇو و سىكى «دۇو كۆكۈختى يان دو و پېچۇوه كۆرتە.»²⁵ پاۋىنلىك چاڭ و ھەبۇو. 6 كە لەۋى بۇون، كاتى مەندالبۇنى ھات. 7 جا لەخواتىس بە ناوى شىمۇن لە ئورشەلەم ھەبۇو، چاۋاھېرلىنى ھاتنى كورە توبەرە كەدى بۇو، قۇنداغى كەد و لە تاخورىتكا دايىنا، دەنلۇواپىكەرى ئىسرايىل بۇو، رۆحى پېرۇزى لەسەر بۇو.²⁶ بە چونكە هيچ ژۇورىيەكىان بۇ نوستن دەست نەكەوت. 8 لەو رۆحى پېرۇز بۇي ئاشكرا كراپۇو كە نامىرىت ھەتا مەسيحى ناواچەيە شوان ھەبۇون لە دەشت دەمانەوە و شەوان ئىشكەن يەزدان نەيىنت. 27 بەھۆي رۆحى پېرۇزىوھە ھاتە ھەۋەشە كانى لە مېڭەلە كەيان دەگەت. 9 فريشته كە يەزدان بۇيەن دەركەوت پەرسىگا، كاتىك دايىك و باوکە كە عيسىي مەندالىان ھەنئاھە و شۆكۈمەندى يەزدان لە دەوريان درەوشىيەوە، بەمە ترسىيى ژۇورەوە، تاڭو بەگۈزىھە نەرىتى تەوراتى بۇ بىكەن،²⁸ شىمۇن زۆريان لى نىشت. 10 فريشته كە پىچى گۇن: «مەترىسن، ئەوا عيسىي لە باوهشى گەرت و ستائىنى خودايى كەد:»²⁹ ئەي مىرەدە خۇشىيەكى گەورەتان دەدەمى كە بۇ ھەموو گەلە. يەزدانى بالادەست، ئىستا بەگۈزىھە قىسە كەت بەندە خۆت 11 ئەمەرۇ لە شارى داود بىزگاركەرنىڭان بۇ لەدaiك بۇو، بە ئاشتى بەرىنەك. 30 ئەوا چاوم بىزگارلىقى توپىنى،³¹ ئەھوە ئەۋىش مەسيحى خاوهن شىكىيە. 12 ئەمەش نىشانى يەپتەن، لەبەرەم ھەممۇ گەلان ئامادەت كىردووه،³² ھەتا بىيىتە مەلۇتكەيەك دەپىن لەناو تاخورىتكى دازواھە. 13 لەناكاو ڕۇوناڭى بۇ ئاشكرا كەنلى سروشى تو بۇ نەتەوە كان و بىيىتە لە گەل فريشته كە لەشكەنلىك گەورەي تاسماقى دەركەوت و مایەش شۆكۈمەندى بۇ ئىسرايىل گەلە كەت.»³³ دايىك و ستائىنى خودايان دەگەد و دەيانگوھت: «شۆك بۇ خودا لە باوکى سەرسام بۇون لەھوە دەربارە گۆترا.»³⁴ شىمۇن ئاسمان، لەسەر زەۋىش ئاشتى بۇ ئەوانەي جىچى رەزمەندى داواى بەرەكەتى بۇ كەن دەپىن و بە مىرىم دايىك گوت: «ئا ئەم ئەون.»³⁵ كاتىك فريشته كان بەرەو ئامان بەجىيان ھېشىت، مەندالە دەپىتە ھۆزى كەنون و ھەستانەوە كە دەۋاچى دەكىت، شوانە كان بە يەكتىيان گوت: «دەي با بېرىنە يېت لە حم و ئەم لە ئىسرايىل، ھەروەھا دەپىتە نىشانى يەك دەۋاچى دەكىت، شەھى ڕووبادوھ بىيىنەن كە يەزدان بىچى را گەيانىدەن.»³⁶ خىرا 35 ھەتا ئىزايى دەلى زۆر كەس ئاشكەرلىت، توش شەشىزىيەك هاتن و مىرىم و يوسف و ئەو مەلۇتكەيەك لە تاخورە كەدا جەرگەت دەپرېت.»³⁷ پېغەمبەرنىكى ژەن ھەبۇ بە ناوى دازابۇ دۆزپانەوە. 17 كاتىك بىنیيان، ئەو قىسەيەيان بىلاو ئانانى كېچى پەنۇئىل لە ھۆزى ئاشىز. زۆر بە سالدا چوو بۇو، كەردهو كە دەربارە ئەم مەندالە پېيان گۆتراپۇو. 18 ھەممۇ لەدواى شۇوكەنلى تەنها حەوت سال لە گەل مېرەدە كەدى ژىابۇو، ئەوانەي گۈپىيان لېبۇو، سەريان سورىماپۇو لەھوە شوانە كان 37 پاشان بە پېۋەرڻى ماپۇوه و تەمەنلى گەيشتىبووه ھەشتا و پېيان دەگۇن. 19 بەلام مىرىم ھەممۇ ئەم شتاتەنە لە دەلى چوار سال. پەرسىگا بە جىچى نەدەھەشىت، شەھ و رۆز بە خۆيدا ھەلدە گەرت و ئىكى دەدایەوە. 20 شوانە كان گەپرائەنە نوپۇرۇپ و پۇرۇزو خوداي دەپەرسەت. 38 ھەر لە و كاتەدا ھات و خودايان شکۈدار كەد و ستائىشيان كەد لە پېتىۋى ھەممۇ بۇ لائى ئەوان و ستائىنى خودايى كەد، باسى مەندالە كەدى بۇ ئەھوەي بىستىيان و بىنیيان، بە شىۋىيەيە پېيان گۆتراپۇو. 21 لە ھەممۇ ئەوانە كەد كە چاوهپۇانى بىزگارلىقى ئورشەلەم بۇون. پۇرۇزى ھەشتمەن كاتى خەتەنە كەنلى كەھات، ھەر ئەو 39 كە ھەممۇ شىتىكەن بەگۈزىھە تەوراتى يەزدان تەواو كەد، كاتەش ناوى يېنزا عيسا، بە شىۋىيەيە فريشته كە ناوى لىتىا، ھاتىھو بۇ ناسىرە شارە كەدى خۇيان لە ناوجەي جەللىن. پېش ئەھوەي مىرىم سىكى پېرىت. 22 پاشان يوسف و مىرىم 40 مەندالە كەش گەشەي دەگەد و بەھىز دەبۇو، پېپۇو لە دانانى و لەدواى تەوابىپۇنى بۇرۇزى پاكبۇونەو عىسىيان بىرە ئورشەلەم نىعەمەتى خوداشى لەسەر بۇو، 41 دايىك و باوکى ھەممۇ سالىك تاڭو پېشىكەشى يەزدانى بىكەن، بەگۈزىھە تەوراتى موسا، 23 كە لە جەرۇنى پەسخە دەچۈونە ئورشەلەم. 42 كاتىك عيسا بۇوە

دوازده سال، و هک نهريخت جهڙن بهره و ٿورشه ليم سهرڪوتن. «ئهی چيچووه ماران، کي ٿا گداري ڪدوونه ته و ه دهست 43 دواي ته او بيواني جهڙن و له گهڙانه وياندا، بهن ٿوهه تورپه هي داهاتو هه ئين؟ 8 با بهرهه ميڪان هه پيٽ له توبه گردن دا يك و باوکي بزان، عيسائي ميرمندال له ٿورشه ليم مايهه و. بوه شيهه ووه. به خوتان مهائين: «ئيراهيم باوڪانه، پٽناتن ده ئين، 44 له بهر ئه ووهي پٽيان وابو له تيو ڪاروانه ڪيده، رُڙهه رُڙهه خودا ده توانيت لهم به ردانه نوهه بوئيراهيم دروستيڪات. رُڙهه شين. دواي ئه ووهه لمانو خرم و ناسياوه کاندا بهدوايدا گهڙان. 9 ئه ووهتا تهور خراوهه سه رهه دار، هه داريڪ بهرهه مي 45 کاٽيڪ نهياندوزي بهوه، گهڙانه ووهه بوئيراهيم بوئه ووهي باش نه دات، ده پردينه و و فريده دريٽهه ناو ٿا گه ووهه» 11 ولهامي بهدوايدا ٻڳريٽن. 46 دواي سڀ رُڙهه له حه وشه کانه پٽستگادا 10 خلکه که پرسياريان ليٽرد: «کواته چي بکين؟» ده گريٽ و پرسياريان ليدهه کات. 47 هه مو و ٿوانهه گوپيان ليو که نيهه ق، ئه ووهش که نانه هه يه، با هه مان شت بڪات.» 48 را گريٽو، له ٽيگيٽشن و ولهامي کانه سه رسام بون. 49 کاٽيڪ 12 با جگريٽيش بو له اٽاوهه ٽكيشان هاتن، لٽيان پرسى: «مامٽستا، ٽينيان واقيان ورماء، ٽينجا دايڪي ڀي گوت: «کورم، بٽوات ٽيچه چي بکين؟» 13 ڀي گون: «له ووهي بٽatan دازاره زيٽار ليٽردين؟ من و باوکت ٽيگرانت بوبين و بهدايدا گهڙابن». و هرمه گن، 14 سه ربا زاينش پرسياريان ليٽرد: «ئه چي چي 49 ولهامي دانه ووه: «بُچي به داما ده گهڙان؟ نه تانده زان بکين؟» ٽيحياش ولهامي دانه ووه: «خاوه له ڪس و هرمه گن پٽويٽهه له مالٽ باوگدا هم؟» 50 به لام لهو قسيهه ٽيئنه گيٽشن که و بٽختان مه گلن، به مو وچه ٽاٽان ٻارزي بن.» 15 گل له ڀي ٽه رموون. 51 ٽينجا له گهڙيان گهڙانه ووه و هاته ووه ناسيهه چاوهه روانيدا بون، هه مو و له دلٽ خٽياندا ده ربارةي يه حيما و گوپٽا ٽيلان بون. مر يه دا يك ئه مانه هه مو و ده خسته ٽيکان ده دا يوه که لوانه يه حيما خوي مه سڀع ڀيٽ. 16 يه حيما دلّيه ووه. 52 عيساش له دانائي و بالا گشهي ده گرد، جيٽي ولهامي هه مو وانه دا يوه: «من له ٽاٽان هه لدہ ٽكيشم، به لام ره زامه ندي خودا و خه لکي بون.

3 له سالٽ بازده ميني حوكه اني ٽيباريوس قيسهه، کاٽيڪ پٽلاتوسى پٽنوي فه رمانهه واه يه هوديا بون، هيرودسى ئه تپياس جوخينهه کي، گهنهه که له ئه مباردا ڪوٽدنهه ووه و ٽه سلهه کش به ٽا گريٽي نه كوراوه ده سووٽينت.» 18 به زور شتى دٽکش ئاموٽگاري گهلى ده گرد و مژدهي ده دان. 19 به لام کاٽيڪ سه رده هم سه رُڙهه ٽاهينيٽي حهنا و ٽه يافا، له ده شتودهه پٽيامي خودا بُچي ٽه حيماي كورى زه ٽه كريها هات. 3 ٽيٽر به جاريٽ لدٽاوهه ٽكيشانه توبه گردنى ده دا بو گوناه به خشين. 4 و هك له ٽيٽشينيٽي کانه پٽرتووكى ٽشيايي پٽغه مبهه ردا نووساروه: «كسيٽك له چولهه اني هاوار ده ڪات و ده ٽيٽت: «پٽگا بو هاتنى يه زдан ئاماده بکهن، ٽيچهه کانه بُچي ٽيٽكبحنهن.» 5 هه مو دٽيٽك پٽ ده ٽيٽهه ووه و هه مو و چي و گرديٽك رُڙهه چيٽ، ٽيچهه خوارو خيچهه کان ٽاٽست ده بهه ووه و سه ختهه ٽكانيش ئاسان ده بن، خوش و سمعي، به تو رُڙر دلشادم.» 23 کاٽيڪ عيساش دهستي 6 هه مو و مو ٽه يه ق، رُڙگاري خودا ده يين! 7 يه حيما بهو به خزمتهه کي گرد ته مهه نزيٽکهه سي سال بون. وا ده زارا خه لكانهه ده گوت که ده هاتن تا كوله ئاٽيان هه ٽكيشت: «كوري ٽوسفي، كوري هه لى، 24 كوري مه سات، كوري

لیثی، کوری مدلک، کوری ینانا، کوری یوسف، 25 کوری «کپتوش بۆ یەزدانی پەروەردگارت دەبەیت و تەنھا ئەم مەتاسیا، کوری ئامۆس، کوری ناخوم، کوری هەسلی، کوری رستیت.» 9 ئىنجا ئىبلىيس بۆ تۈرشه ئىبى بىد و لەسەر کورى نەجاي، 26 کورى ماس، کورى مەتاسیا، کورى گویىسىهانە پەرستگارىگەت و يېنى گوت: «ئەگەر تو کورى شىعى، کورى یوسف، کورى یەھۋا، 27 کورى ینانا، خودايت لىزەو خۇت ھەلبىدە خوارەوە. 10 لەبەر ئەھوی کورى پىسا، کورى ززوبابل، کورى شەلتىيەل، کورى نۇرسراوه: «سەبارەت بە تو فەرمان بە فريشەكانى دەدات، نىرى، 28 کورى مەلکى، کورى ئادى، کورى كوسام، كە بە تەواوى بتپارىزىن، 11 لەسەر دەستيان ھەللىدە گۈن کورى ئەملودام، کورى ئېر، 29 کورى يەشۇع، کورى تاكو پىت بەر بەردىك نەكەۋىت.» 12 عىساش وەلامى ئەلەعەزەر، کورى يورىم، کورى مەتسات، کورى لىثى، دايەوە: «گەۋاوه: يەزدانى پەرورەدارغان تاقى مەكەنەوە.» 30 کورى شىمۇن، کورى يەھۇدا، کورى یوسف، کورى 13 كاتىك ئىبلىيس ھەمو تاقيكەندەۋەتكى تەواو گەد، بەچى ئۆنام، کورى ئەلياقيم، 31 کورى مەلیا، کورى مەننا، کورى ھېشتەتا دەرفەتىكى دىكە. 14 عىسا بە ھېزى پەرۋۇزەوە مەتاسا، کورى ناتان، کورى داود، 32 کورى يەسما، کورى گەرابىەوە جەليل، ناوبانگى لە ھەمو دېپەكانى دەھورۇپىشت بىلاو عوپىد، کورى بۇغەز، کورى سەلۇن، کورى نەحشۇن، بۇوهەوە. 15 لە كەنيشەكتىيان قىرى دەكەن و ھەمو سەتايىشان 33 کورى عەمیناداب، کورى پام، کورى حەسرۇن، کورى دەكەد، 16 ھاتە ناسىرە كە لىي گەورە بۇوه، وەك نەرىچى پېرىزى، کورى يەھۇدا، 34 کورى ياقوب، کورى ئىسحاق، خۇزى رۇزى شەمە چووه كەنىشىت و بۆ خۇيىنەوە ھەستا. کورى ئېبراهىم، کورى تارەح، کورى ناخۆر، 35 کورى 17 پەرتۈكى ئىشىيا پېغەمبەريان دايى و كەدىھەوە، ئەو شوينەي سەرۇگ، کورى دەھۇ، کورى پەلەگ، کورى عېيدەر، دۆزۈپەوە كە تىپدا نۇرسراوه: 18 «پەرۋىزى بەزدان بەھېزم كورى شالاح، 36 کورى كېتىان، کورى ئەرپەكشاد، کورى دەكەت، چونكە دەستىشانى گەدووم بۇ مەددەدان بەھەزاران، سام، کورى نوح، کورى لامەخ، 37 کورى مەتوشالىخ، مەن ناردۇوە بۆ جارادانى ئازادى بۆ بەدىلگىراوان، ھەرورەها کورى حەتقۇخ، کورى يارەد، کورى مەھلەتىل، کورى گەرانەوە بىنائى بۆ كۈزىان، بۆ ئازادەكەن سەتەملىكراوان و قىتىان، 38 کورى ئەتتۈش، کورى شىت، کورى ئادەم، 19 را گەياندنى سالى ۋەزامەندىي يەزدان.» 20 ئىنجا نۇرسراوه كورى خودايد، ھەمو پەرۋۇزەكە پېچىايدە، دايەوە خزمەتكارە كە و دانىشت.

4 عىسا پې بۇو لە پەرۋىز كە ۋۇبارى ئوردىونى بەجەپىشەت، پەرۋە كە بەرەو چۈلەوانى ىېڭىي كەد، 2 چىل رۇز ئىبلىيس تاقى دەكەدەوە. بە درىزايى ئەو پەرۋانە ھېچى نەخوارەد، كاتىك ماوە كە تەواو بۇو بىرىسى بۇو، 3 ئىبلىيس پېنى گوت: «ئەگەر تو کورى خودايت، بەم بەردە بىلە با بىتىئەنان، 4 عىسا وەلامى دايەوە: «نۇرسراوه: «مەرۇف تەنھا بە نان نازىبىت.» 5 ئىنجا ئىبلىيس عىسای بەرەدە شوينىكى بەرز و لە چاوترو كاتىكدا ھەمو شاشىنەكانى جىھانى پىشان دا و 6 يېنى گوت: «ھەمو ئەم دەسەلات و شىكۈيە ئەوان دەدەمە تو، چونكە دراوهە من و مەنيش دەيدەم بە ھەركەسىك كە بىھەپىت. 7 لەبەر ئەھو ئەگەر لەبەردەم كپتوش بىبەيت، ھەموسى بۆ تو دەبىت، 8 عىساش وەلامى دايەوە: «نۇرسراوه: بەلام ئەلیاس بۆ ھېچى يەكىكان نەنېردار، بەلکو بۆ بۇھەزىتىك

له شاری سده فهندی ناوجه‌ی سه‌یدا. 27 له ئیسرائیلدا له دیکش، چونکه بُوْ ئه‌مه نیز دراوم.» 44 ئیتر بهرد وام له سه‌ردەمی ئەلیشەع پېنگەمبەر زور کەس توشى نەخوشى كەنیشەتى كەن يەھوديا پەيامى خودايى رادەگياند.

گولى هاتيونون، بەلام ئەلیشەع هيچيانى چاك نەكىدەوه، 5 رۆزبىكان عيسا له كەناري دەرياجەي جەنسارەت نەعمانى سورى نەبىت.» 28 هەمو ئوانەي له كەنیشەتە كە راوه‌ستابوو، خەلکى پالپەستىيان دەكە تاڭو گۈئە لەپەيامى بۇون، كاتىك ئەمەيان بىست لى تۈرپە بۇون. 29 دەرىياتىركە دەرەوهى شار، بىدىانە سەرلىپارى ئەھىپاچەي شارەكەياني لەسەر بىناد زابوو، تاڭو فېرىيەدەن خوارەوه. 30 بەلام ئەويه ناوياندا ئېپىرى و رۆزلىشت. 31 پاشان عيسا بەرەو كەفرنارحوم دابىزى، كە شارىتكى ناوجەي جەليلە و له رۆزى شەمەدا خەلکە كە فېرىدەكەد. 32 له فېرىكەنە كە سەرسام بۇون، چونكە وەكان بە دەسەلاتەوه بۇو. 33 له كەنیشەتە كەدا پىاويكە هەبوو بِرْخى پىسى سىدا بوو. بە دەنگىكى بەرزەوارى كەد:

34 «ئاي! عيساى ناسىرەنلى چىت ئىمان دەۋىت؟ هاتووى لەناومان بېيت؟ دەزانم تو كېيت، پېرۋەزە كە خودايت.»

35 عيسا ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە! ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە! ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە! ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە!

دەرەوه!» رۆزە پىسى كە لەناوەندىيان پاواه كەد بە زەيدەدا ولى ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە! ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە! ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە! ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە!

دەرەوه!» 37 ئىتر هەوالى له هەمو ناوجە كەن دەرەوبەر بىلاو بۇوەمە. 38 عيسا له كەنیشەتە هەستا و چۈرۈشە مالى شىمۇن، خەسسوو شىمۇن تايىھە كەن دەنگ بە! ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە! ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە!

شىمۇن بۇون، عيسا به شىمۇن فەرمۇو: «مەرسە! ئىتر تو له ئىپساتاوه كە يارمەتى بەدات. 39 ئەۋىش هاتە سەرى، فەرمانى بە تايىھە كەد و بەریدا دەستبەجى هەستا و دەستى كەد بە خزمەتىكىدىن. 40 كاتى رۆزئاپابۇون، هەمو نەخوشە كەن ئەۋىش لاي عيسا، بە نەخوشى جۇراوجۈزەوه، ئەۋىش دەستى لەسەر هەرىيە كەيان دانا و چاكىكىدەنەوه. 41 رۆزى پىسى لە زۆرىيان دەرگەد، رۆزە كەن هاوارىيان دەكەد: «تو كورى دەقانىت پاڭ بىكىيەوه.» 13 عىساش دەستى بۇ درېزىكەد و چۈرۈشە كەن دەنگ بە! ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە! ئىپاچىرەتلىكى دەنگ بە!

دەستى ئىدا و فەرمۇو: «دەمەۋىت، پاڭ بەرەوه.» ئىتر يەكسەر گولىيە كە لىپۈوهە. 14 عىسازاپىسارد: «بە كەس مەللى، بەلام بېرخوت پېشانى كاھىن بەد و بۇپا كەپوونەوه كەت هاتە لاي، رايانتىرىت تاڭو له لایايان نەبروات. 43 بەلام يېچى فەرمۇون: «لەسەرەمە مزگىنى پاشايەتى خودا بەدە شارەكەن بۇيان.» 15 له گەل ئەوه شىدا هەوالى عيسا زىات بىلاو بۇوەمە، جا

خه لکیکی رزور کو یونه وه تاکو گوی بگن و نه خوشیه کانیان 32 نه هاتووم راستودروستان بانگهیشت بکم، به لکو گوناهباران چاک بینته وه. 16 به لام ٹه و دوروه ده کو توه وه بُو چوله وانی بُو تو به کردن.» 33 ئینجا پیشان گوت: «قوتابیه کانی یه حیا رزور و نویزی ده کرد. 17 بروزیکان عیسا خه رسکی فیرکدن ببو، بُو ژوو ده گن و نویزه ده کن، هه رووهها ئوانهه فه رسیه کان، فه رسی و ما مۆستایانی ته ورا یش که له هه موو گونده کانی به لام ئه وانهه تو ده خون و ده خونه وه.» 34 عیاشش بیچ خه لیل و یه هودیا و یورشه یه وه هاتبیون دانیشبوون، تو ایکیه کی فرمون: «ئایا ده توان وا بکن بانگهیشتکاراوانی زه ماوهند خودایی هه ببو بُو چا کردنده وه. 18 چهند پاویک هاتن به روزوون، کاپیک زاوا له گلایاندیه؟ 35 به لام بروزیک دیت کاپیکی ئیفلیچیان به جیگاکیه وه هیتا و دیمانویست بیبهنه که زاوایان لى دوروه ده خریته وه، ئه وسا له و بروزه دا به بروزه و روزووه و له بردەمی داینن. 19 کاپیک له ببر روزری ده بن.» 36 هه رووهها نموونه کی بُو هینانه وه و فرموموی: «هیچ خه لکه که ریان نه ببو بیبهنه زوروه وه، سرکوته سه ریان کەس پارچه يه ک له جلوه رگیکی نوی نا کاته و بُو ته وه و به جیگاکیه وه به تیان خشته کاندا شوریان کرده وه بُو جلوه رگیکی کوئی پینه بکات، چونکه جلوه رگ کونه که نا گونبیت. فرموموی: «کاپرا، گوناھه کانت به خشران.» 21 مامۆستایانی 37 کەسیش شه رابی نوی نا کاته ناو مەشكەدی کونه وه، ئه گینا ته ورات و فه رسیه کان بیریان کرده وه و له خویان پرسی: شه رابه نوی که مەشكەد ک ده دریت و ده رزیت، مەشكەد کش «ئەمه کئیه کفر ده کات؟ بیچگه له خودا ک ده توانیت گوناھ لە تاوه ده چیت. 38 کەسیش نییه شه رابی کون بخواتوه و بیه خشیت؟» 22 به لام عیسا زانی بیر له چی ده کنه وه، مەشكەد نویوه. 39 کەسیش نییه شه رابی کون بخواتوه و ولامی دانه وه: «بیچی له دلتاندا بیر له مە شانه ده کنه وه؟ ئازه زووی نوی بکات، چونکه ده لیت «کونه که خوشره که خوشره.»

23 کامیان ئاساتره، بگوتریت: «گوناھه کانت به خشران،» یان 6 له بروزیکی شەمەدا عیسا بەناو دە غلدا تیدەپەری، بگوتریت: «هەستە و بِرَّ؟» 24 به لام بُو ئەوهی بزانن کوری قوتابیه کانی گولە گەنیان لیده کرده وه، له ناو دەستیان دە بانپرواند مرۆف له سەر زەوی دە سەلاقی گوناھه خشینی ھە یه...» و دەنخوارد. 2 هەندیک فه رسی لیان پرسین: «بیچی ئەوهی بە ئیفلیچه کەدی فرمومو: «پیت دەلیم: هەستە، تو یئە کەت له لگە و بیزەرەوە مالاوه.» 25 دە سېبەجىن له برجاچوپان هەستا دایده: «ئایا نە تانخۇن بىدووه تەو و دادو چى كرد، کاپیک خۇی سەتايىش خوداشى دە کرد، ترس دايگرتن و گوتیان: «ئەمەرۆ كە لە گەللى بون، ئەوانەی كە دروست نیيە دەیکەن؟» 3 عیسا و لامی شتى سەرسورھېتىه رمان بیقى.» 27 له دواي ئەمانەن عیسا ئەۋىنى کاھینان نە بىت؟» 5 ئینجا بیچی فرمومون: «کورى مرۆف بە جەپىشت، باچىرىكى بىنی ناوی لېقى بیو، له شۇنچى باچىرى گورەي بروزى شەمەدە.» 6 له بروزى شەمەدە ك دېکەدە، دانیشبوو، بیچی فرمومو: «دۆام بکەوه.» 28 ئەويش هەموو چووه ناو كەنېشىت و خەلکى قىرددە. پاویک له وئىتىكى بە جەپىشت، هەستا و دواي كەوت. 29 لېقى له بیو دەستى راستى وشك بیو، 7 مامۆستایانی ته ورات و فه رسیه کان سەیرى عیسایان دە کرد، ئاخۇر له بروزى شەمەدا و خەلکى دېکە لە گەلیان له سەر خوان بیوون. 30 به لام خەلکى چاک دەكتەوه، تاکو شىتىكى لى بدۇزىنەوه و تاوابارى فه رسی و ما مۆستایانی ته ورات كە فه رسی بیوون بۈلەپلیان بکەن. 8 به لام عیسا بە بىرکەن دە ویانى زانى، به پاوه دەست بە سەر قوتابیه کانیدا كرد و گوتیان: «بیچى له گەل باچىر وشكىبووه كەدی فرمومو: «هەستە و له ناوه راستدا پاپوەستە،» و گوناھباران دە خون و دە خونه وە؟» 31 عیاشش و لامى ئەويش هەستا و راوه ستا. 9 عیسا بیچی فرمومون: «لیتان دانه وه: «لە شىساغ پېرىستى بە پېشک نىيە، بە لکو نە خوش.

د پرس، تاخو له رۆزى شەمەدا چى دروسته، كىدىن كارى ئىوه ماتەم دەگىپن و دەگرىپن. 26 قوربەسەرتان كاپىك چاڭ يان كارى خرآپ؟ پزگاركىنى ئىلەن كىسيك يان هەموو خەلک سەتايىشان دەكتات، چونكە باويپاريانى ئاوايان بۇ لەناورىدى؟¹⁰ چاوى به هەمووياندا گىپىرا، به پياوه كەي پېغەمبەرە درۈزىنەكان كىدوووه. 27 «بەلام ئەي گۈنگۈن ئەپتەن فەرمۇو: «دەستت درىز بىكە،» ئۇوشىش كىرىدى و دەسىت چاڭ دەلىم: دۈرۈنەكتەن خۇشبوىي، چا كە بىكىن لە گەل ئەوانەي بۇوەوە. 11 بەلام ئەوان زۆر توپرە بۇون و لە گەل يەكتىرى رېقان ئەپتەن دەپەتتەو، 28 ئەوانەي نەفرەتەن لىيدە كەن داوابى گەفتۈگۈيان دەگىردى چى لە عىسا بىكىن. 12 لەو رۆزانەدا عيسا بەرە كەتىان بۇ بىكىن، تۈزىبىكەن بۇ ئەوانەي خەپەتەن لە گەل چوووه سەرشاخىك تاكو نوئىزبىكەت، شەوه كەي هەموو يە دەكەن. 29 ئەگەر يەكىك لە ropyومەتت بەرات، لايەكەي نوئىزكەن بۇ خودا بەسەرپەرد. 13 كە پرۇز بۇوەوە، قوتايىيەكانى دىكەشى بۇ شەل بىكە. ئەگەر يەكىك چا كەتت بىات، باڭگىردى، دوازدەتلىن هەبىزاردن و ناوى ئەپتەن ئېرداروان: لارىت نەپېت بۇ كاراسە كەشت. 30 هەركەسىك داوابى 14 شىمۇن كە ناوى ئەپتەن ترۇس، لە گەل ئەندراوسى بىرى، شىتىكى ئېكەدىت پىدەرى. ئەوهش كە شىتىكتەن دەبات ياقوب، يۈچەن، فەلىپەرس، بەرتىلاوس، 15 مەتا، تۆماس، ياقوبى ئېي داوا مەكەن. 31 چۈن دەتەنەي خەلکى هەلسوكەتەن كورى حەلقى، شىمۇن كە ناسراويبو بە دلگەرم، 16 يەھوزاى لە گەل بىكىن، ئىوهش بەو شىوھىيە هەلسوكەتەن لە گەل بىكىن. كورى ياقوب و يەھوزاى ئەستەن رەپەتتىرىپى كە ناپاڭ دەرچوو. 32 ئەگەر ئەوانەتەن خۇشبوىي كە ئىوهيان خۇشەدەۋىت، 17 ئېنجا عيسا لە گەل دوازدە قوتايىيەكانەن خوارەوە و ئایاچ چا كەكەي كە بۇ ئىوه تىدايە؟ تەنانەت گوناھبارانىش بۇون، هەرودە خەلکىتىكى ئېچگەر زۆر كە لە هەموو يەھو دىا و بىن لە گەل ئەوانەي لەكتەن باشنى، ئاياچ چا كەكەي كە بۇ ئىوه ئورشەلەيم و كەنارى سور و سەيداوه هاتىبۇون، 18 يەھمويان تىدايە؟ تەنانەت گوناھبارانىش ھەمان شەت دەكەن. 34 ئەگەر بۇ ئەوه هاتىبۇون تاكو گۈنى لە بىگەن و لە نەخۇشىيەكانىان قەرز بدەنە ئەوانەي كە بەو ھىوايەن ئەپتەن وەرگەنەوە، ئايا چا كېنىنەوە. ئەوانەي كە بە دەست پرۇحە پىسەكان دەيانالاڭ دەنەنەن دەدا دەستى لى دەدەنە گوناھباران تاكو ئەتەندە وەرگەنەوە. 35 بەلام ئىوه چا كېپۈنەوە. 19 هەموو خەلکەش ھەپلەن دەدا دەستى لى دەدەنە گوناھباران تاكو ئەتەندە وەرگەنەوە. بەلام ئىوه بەدەن، چونكە ھېزىلى دەدەنەت دەرھەرە و ھەمووانى چاڭ دۈرۈنەكتەن خۇشبوىي، چا كە بىكىن و قەرز بەدەن، چا وەرپىنى دەگەدەوە. 20 ئېنجا چاوى بۇ قوتايىيەكانى ھەلپىرى و فەرمۇوو: وەرگەتەوەش مەكەن، بەمە پاداشتەن گەورە دەپېت و دەبەن «خۆزگە دەخوازىرىت بە ئىوه، ئەي ھەۋازان، چونكە شاشىنىي رەۋەلى خوداى ھەرەبەر، چونكە ئەو لە گەل بەدەنەك و خودا بۇ ئىوهىيە. 21 خۆزگە دەخوازىرىت بە ئىوه كە ئىستا بەداران نەرم و نىانە. 36 بەزەپىنى بىن، ھەرودە كەچۈن باوگان بىسىن، چونكە تېر دەن، خۆزگە دەخوازىرىت بە ئىوه كە ئىستا بەزەپىنى. 37 «حۆكم مەدەن، بۇ ئەوهى خودا حۆكمەن ئەدات، دەگىپەن، چونكە پىدە كەن. 22 خۆزگە دەخوازىرىت بە ئىوه خەلکى تاواپبار مەكەن، بۇ ئەوهى خودا تاواپباران نەكتات. لە كاپىك خەلکى لەبەر كورى مەرۇف رېقان ئەپتەن دەپەتتەو و خەلکى خۇش بىن، خودا ئەپتەن خۇش دەپېت. 38 بېخشن، جىاتان دەكەنەوە و جىتىوتان پىدەدەن و بەدەكار ناوتان دەپەتتەن. پەتەن دەبەخشرىت، پۇانەيەكى چا كە پەستىزىراوی ھەۋىتەراوى 23 «لەو رۆزەدا دەنلىقۇش بىن و لە خۇشىدا ھەلپەرن، لەبەر لېپەۋاتان دەخىريتە باوهەش، چونكە بەو پۇانەيەي ئىوه بۇ ئەوهى لە ئاسمان پاداشتەن گەورەيە، چونكە باويپاريانىشان خەلک دەپېتىن، خودا بۆتەن دەپەتتەو، 39 مۇونونىيەكى بۇ ئاوايان بە پېغەمبەران كىدوووه. 24 بەلام قوربەسەرتان كەپەر دەتواتىتتىپ ئەپتەن كەپەر بىكەت؟ ھەردووگان دەولەمەندان، چونكە خۇشكۈزەرەنى خۇتات لېرە وەرگەتتەو. ناكوونە چالاوه؟ 40 قوتابى لە مامۆستا كەي زىياتىيە، بەلام 25 قوربەسەرتان ئەي ئەوانەي ئىستا ئېرۇن، چونكە ئىوه بىسى ھەركەسىك تەواو فېرىتتى، وەك كە مامۆستا كەي لى دېت. دەن، قوربەسەرتان ئەي ئەوانەي ئىستا پىدە كەن، چونكە 41 «بۈچى سەرخ لە پۇوشى ناو چاوى برا كەت دەدەت،

به لام ناگات له کاریته کهی ناو چاوی خوت نیبه؟ 42 چون نهوه خوم به شایانی نهوه نهزانی که بیه لات. تنهها و شیده که ده تواني به برآ کهت بیه: «برام با پوشش کهی ناو چاوت بفرمودو، خزمه تکاراه کدم چا کده بینتهوه، 8 چونکه منش خوم ده رهیتم» لکاتیکدا کاریته کهی ناو چاوی خوت ناینیت؟ کسیکم له زیر فرماندام، سه ربارا شیم له زیر ده ستدیاه. بهمه نهی دوپوروو، یه کم جار کاریته کهی ناو چاوت ده رهیتم، ده لیم: «بُرُّ، ده روات، بهوی دیکش ده لیم: «وهره، دیت؛ ئینجا باش ده بینیت بُو ده رهیتی بُو شاهنامی پوشش کهی ناو چاوی به کزیله کشم ده لیم: «نهمه بکه، دهیکات.» 9 کاتیک عیسا برآ کدت. 43 «هیچ داریکی باش بدری خراپ نادات و داری گوئی لمده ببو، یئی سمرسام ببو، ئینجا ئاپری له و خله که خراپیش بدری باش نادات. 44 هر داریک به بدره کهی دایوه که دواي کدوتیوون، فرمودووی: «پیتان ده لیم، له ده ناسریتهوه. هنجیر له درک لی ناکریتهوه، له توپرکیش ئیسرائیلدا باوه ریکی به هیزی ئاوم نه دیوه.» 10 نهوانی تری ناپرتهوه. 45 مرؤفی چاک له گنجینه چا که کهی نیزدرا بیون گهارنه و ماله که، بینیان کولیه که چاک بوروه که ده دل، چا که ده رده هیتیت، مرؤفی خراپیش له خراپه و خراپه 11 بُو رُوژی پاشتر، عیسا بُو شاریک چوو ناوي نایین ببو، ده رده هیتیت، چونکه نهوهی له دل هله دله قولیت ده می یه قوتاییه کانی و خله لکیکی زوری له گل چوون. 12 کاتیک له ده دویت. 46 «بُوچی به پهروه دگارم، پهروه دگارم!» ناوم ده روازه شاره که نزیک بوروه، تهرمیک بینی به سه رشانی ده بیت، کچی نهوهی ده فرمومووم کاری پن ناکدیت؟ خله کوهه، نهولیش کوره تاقانه هی بیوه زیک ببو، خله لکیکی 47 نهوهی بولام دیت و گوئی له فرمابشته کانم ده گریت و زوری شاره کهی له گل ببو. 13 کاتیک مه سیح زنه کهی بینی، کاری پن ده کات، نیشانان دهدم له کی ده چیت. 48 له دلی یئی سوتا و یئی فرمودو: «مه گرفی.» 14 ئینجا هاته پیشه وه مرؤفیک ده چیت خانوویک دروسته کات، جازه و پیه کهی و ده سق له داره مهیه که دا، هله لکانی راوه ستان. فرمودووی: هله لکهند و قویی کرد و بناغه کهی له سه ره برد دانا، لافاو «نهی کوری گنج، پیت ده لیم، هسته!» 15 مر دووه که هستا و له خانووه کهی دا، به لام نه یوانی بیچولیتیت، چونکه راستیووه و دهستی کرد به قسه کردن، عیساش دایوه ده ست له سه ره برد بنیاد نزابیوو. 49 به لام نهوهی گوئی لی بیت دایکی. 16 هه موو ترسیان لی نیشت، شایانی خودایان کرد و پهپه وی نه کات، له مرؤفیک ده چیت که خانوویک بی گوتیان: «لناوماندا پنگه مبه ریکی مه زن ده رکوتوه، خودا ش بناغه هی له سه ره زهی دروستکردیت. کاتیک لافاوهات و له گله کهی خزی به سه رگردوه!» 17 ئام هه والهی نهوهی خانووه کهی دا، ده سبیه بیچی به ته اوی رو خوا.»

18 قوتاییه کانی يه حیا هه موو نهمانهيان به يه حیا را گیاند. نهولیش 7 له دواي نهوهی عیسا له وته کاف بوروه بُو نه و خله لکی که گونیان لیده گرت، چووه ناو که فرناحوم. 2 سه رهیلیک کولیه کی هه ببو زوری خوشده ویست، نه خوش ببو و له سه ره مرگا ببو. 3 کاتیک سه رهیله که هه والی عیسای بیست، پیرانی جوله کهی نارده لای بُر نهوهی دواي لی بکدن که بیت و کولیه کهی چاک بکانه وه. 4 نهولیش هاته لای عیسا و دل لی پارانه وه و گوتیان: «شایانی نهوهیه که نهمه بی بُر بکدیت، 5 چونکه گهلى ئیهی خوشده ویست و که نیشی بُرمان دروستکدووه.» 6 عیساش له گلیان چووه، به لام زوری نه ما بیو بگانه ماله که سه رهیله که هاپریکانی نارد بیلین: «گورمه، نه زیهت مه کیش، شایانی نهوه نیم خوت بیته ماله کدم، 7 له به ر ده بیستیت، شهل ده روات، گهرو گول پاک ده بینته وه، کدر ده بیستیت، مردوو هله دله سیتیه وه و هه را مزگینی پنده دریت.

23 خوزگ دخوازی بهوهی گومانم لی ناکات.» 24 کاتیک چونکه گوناهباره، 40 عیسا وله‌ای دایه‌وه: «شیمون، ددهمه‌وی نیز در او ای یه حیا رویشتن، عیسا رووی له خه لکه که کرد و شتیکت پن بلیم»، گوئی: «بفرمومو ماموستا،» 41 «کابرایه‌ک سه‌باره‌ت به یه حیا فرمومو: «بُو بینینی چی چوونه چوله‌وانی؟ قه‌رزی دابوو به دوو کس، به یکیکان پیچ سد دینار، قامیشیک که با ده بیچولیتیه‌وه؟ 25 ئهی بُو بینینی چی چوون؟ ئوهی دیکیان پهنجا، 42 هیچ کامیان نهانبو پیده‌نه‌وه، کابرا مرؤفیک که جلو به رگی گرانبه‌های پوشیوه؟ نه خیر، ئوهانی له هردووکیان خوشبوو. کامیان زیاتر کابرای خوشده‌ویت؟» جلو به رگی گرانبه‌ها ده پوشن و خوش راده‌بوین له کوشکه کان 43 شیمون وله‌ای دایه‌وه: «لهو باوه‌رده‌ام ئوهی پاره زوره‌که‌ی ده‌ژن. 26 ئهی بُو بینینی چی چوون؟ پیغه‌مبه‌ریک؟ به‌لی، له‌لابوو، یېنی فرمومو: «حومه کدت راسته.» 44 ئینجا رووی پیتان ده‌لیم، له پیغه‌مبه‌ریش مه‌زتر. 27 هیچا ئه و کوسه‌یه که کردۀ ئافره‌ته که و به شیعونی فرمومو: «ئەم ئافره‌ته ده بینیت؟ ده‌باره‌ی نوسراوه: «من نیز در اوی خرم له پیشته‌وه ده‌نیم، هاتمه ماله کدت و ناوت نه‌دامن بُو ئوهی پیئیه کاتم بشوم، ئوهی پریگات بُو ئاماذه ده‌کات.» 28 من پیتان ده‌لیم: له‌تبو به‌لام ئەم به فرمیسک یېنی تپر کردم و به قزی سپریه‌وه. ئوهانی له ژن له‌دایک بیون، کس له یه‌جایا به‌ریزتر نیمه، 45 تو ماقت نه‌کردم، به‌لام ئەم له و کاته‌وهی هاتووه‌مه‌ته به‌لام بچوو کتریخی ئوهی له شانشینی خودایه له و پایه‌به‌ریزتره، ژووره‌وه له ماچکردن پیئیه کاتم نه‌وه‌ستاوه. 46 تو زه‌یت له 29 هم‌مو ئوهانی گونیان لیبوو، ته‌نانه‌ت باجگانیش دانیان به سدرم نه‌داد، به‌لام ئەم به بُون پیئیه کاتم چه‌ورکرد. 47 له‌بهر داده‌پره‌ری خودا ناء، چونکه به ده‌ستی یه‌حیا له ئاو له‌لکیشا ئەم هویه پیت ده‌لیم، گوناهه زوره‌کانی به‌خشران و ئاوا بیون. 30 به‌لام فرمیی و ته‌وراتیس خواستی خودایان خوشه‌ویستیه زوره‌که‌ی ده‌رده‌پریت. به‌لام ئوهی کدم ده‌ره‌هه‌ی به خزیان ره‌تکده‌وه، چونکه له‌سر ده‌ستی ئەم به خشتر اووه، کدم خوشه‌ویستی ده‌رده‌پریت. 48 ئینجا به هه‌لنه کیش‌ابون. 31 عیسا به‌رده‌وام بیو و فرمومو: «ئەم ئافره‌ته که‌ی فرمومو: «گوناهه کاتت به‌خشران.» 49 ئوهانی نه‌وه‌یه به چی به‌راورد بکم؟ له چی ده‌چن؟ 32 لهو من‌دالانه له‌گل دانیشبوون له دلی خویاندا گوتیان: «ئەم کییه ته‌نانه‌ت ده‌چن که له بازاردا دانیشتوون و یه‌کتری بانگ ده‌کن و گوناهیش ده‌به‌خشیت؟» 50 عیسا به ئافره‌ته که‌ی فرمومو: ده‌لین: «زورنامان بُو لیدان و هله‌لپه‌رین، شینمان بُو گیزان و «باوه‌ریت پرگاری کردیت. بِرُو به سه‌لامه‌ت.» نه‌گیان.» 33 یه‌حیای له‌اووه‌لکیش هات، نه نان ده‌خوات و 8 دواي ئەممه عیسا به هه‌مو شار و گوندیکدا ده‌گپرا و نه شه‌راب ده‌خوات‌وه، ده‌لین: «بُوحی پیسی تیدایه.» 34 کوبری مزگتی پاشایه‌تی خودای راده‌گیاند، دوازده قوتاییه‌کشی مرؤف هات، ده‌خوات و ده‌خوات‌وه، ده‌لین: «ئەم کابرایه‌کی له‌گل بیو، 2 چهند ئافره‌تیکیش که له بُوحی پیس و نه‌وسن و مه‌بیخوره، هاوری باجگان و گوناهبارانه.» 35 به‌لام نه‌خوشی چاکبیوونه‌وه: مریم که به مه‌جدملی ناوده‌بردرا و دانایی راسته‌قینه‌له به‌رده‌مه‌یه‌وه ده‌رده‌کویت.» 36 یه‌کیک له حوت بُوحی پیسی لی ده‌رکدبوو، 3 یوه‌نای ئنی خوزای فرمیسیه‌کان داوای له عیسا کرد نافی له‌گل بخوات، نه‌ویش بریکاری هیزودس، سه‌وسن و زوری دیکش، به مالی چووه مالی فرمیسیه‌که و له‌سر خوان دانیشت. 37 له شاره‌ک خزیان یارمه‌تیان ده‌دان. 4 کاتیک خلکیکی ییچگار زور ئافره‌تیکی گوناهبار هه‌بیو، زانی عیسا له مالی فرمیسیه‌که له هه‌مو شاره‌کانه‌وه هاتن بُولای عیسا و کوچبوونه‌وه، به دانیشتووه، بوتلیکی ئەله‌باسه‌ری بُونی هینیان، 38 له دواوه به شونونه قسه‌ی بُز کردن: 5 «جوتیاریک چووه ده‌ره‌وه توو گریانده‌وه له‌لای یېی راوه‌ستا، پیئیه کانی به فرمیسک تپر کرد و بکات. که تووی دوه‌شاند، هه‌نديکی که وته سه‌پریگا به قزی بُوی سپریه‌وه، پیئیه کانی ماچکرد و به بُونه که چه‌وری و پیشیل بیون، بالئده‌ی ئاسمان خواردیان. 6 هه‌نديکیش کردن. 39 ئەو فرمیسیه‌ی که عیسای داوهت کردبوو، کوتیه سه‌ر زه‌ویه‌کی به‌رده‌لان، سه‌ریان ده‌رکرد و وشك کاتیک ئەممی بینی، له دلیدا گوئی: «ئەگر ئەممه پیغه‌مبه‌ر بیون، چونکه خاکه که شیی نه‌بیو، 7 هه‌نديکیش که وته بروایه، ده‌زانی ئەم ئافره‌ته ده‌ستی لیلده‌دات کییه و چییه،

تیو در کان، در که کان له گه لیان گدشهیان کرد و خنکاندیان. سه ر ده ریاچه که، بهله مه که خه ریک بتو پرده بتو له ئاو و 8 هندیکیش که وته سه زه ویه کی باش، روان و سه د که وته مه رسیه وه. 24 جا هاته لای، خه بریان کردوه و ئه ونه به رهه میان دا.» ئامانه فرمومه و هاواری کرد: گوتیان: «گورمه، گورمه، واله ناوده چین!» ئوش هست، «ئه وهی گوئی ههیه بتو بیستن، با بیستت!» 9 قوتاییه کافی لیان له رهش با و شه پله کافی راخبری، کوتاییان هات و هیمن پرسی که مه بست لهم نمونه چی بتو؟ 10 ئوش فرمومون: بونه وه. 25 ئینجا بیچی فرمومون: «کوا باوه رتان؟» ئوش هست، «بے چیو در اووه نهنه شانشی خودا بزان، بهلام به نمونه قسه سه رسام بون و ترسان، به یه کتریان ده گوت: «باشه ئامه بتو خله ک ده کدم بتو ئوهی» «سیر بکن، بهلام نه بین و کیه؟ فرمان به با و ئاویش ده کات و گوئیه ای ده بن.» گوئی بگن، بهلام ئینه گن. 11 «ئامه مه بستی نمونه کیه: 26 ئینجا بهره و هرئی گه راسین رویشتن، که بهرام به جه لیله. تووه که پیامی خودایه. 12 ئوانه سه ریگا که ئوانه ده کاتیک عیسا دابزیه سر و شکانی، پاوه کیه ئوش شاره ده بات، نه وک باوه بپن و رزگاریان بیت. 13 ئوانه ش نه ده کرد و له مالد نه ده بیا، بهلکو له گورستان ده بیا. 28 که که وته سه زه ویه برده لانه که، ئوانه که پیامه که عیسای بین، هاواری کرد و لمبه دهه که کوت، به دنگ خوشیه وه وردگن کاتیک تاقی ده کینه وه، خودای هره رز؟ لیت ده پارمه وه ئاشکه نجم نه ده!» تاکو ماوهیک باوه ده بین، بهلام ریگان نیه و بهرز گوت: «چیت له من دهیت، ئامی عیسای کوری ده کون. 14 ئوانه که وته ناو در که کان، ئوانه که 29 چونکه عیسا فرمانی به روحه پیسه که دابو له پیاو که ده بیستن، به خفه و سامان و خوشیه کافی ریان ده خنکن، بیت ده روهه. زور جار روحه پیسه که ده گرت، هرچه نده بهره می پنگیشتون ناده. 15 بهلام ئوانه که وته سه ره کوت و زنجیر ده ستایه وه و چاودیزی ده کرا، بهلام زه ویه چا که که، ئوانه که به دلیکی چاک و باشه وه کوتاه کافی ده شکاند و روحه پس بدره و چوله وانی ده بید. ده بیستن، پیامه که له دلیاندا ده پاربن و به خوراگیه وه 30 عیسا لی پرسی: «ناوت چیه؟» گوت: «لیگیون»، چونکه برهه ده دهن. 16 «کس چرا هلتا کات و به تهشت زور روحه پیسی تیپو بتو. 31 لی ده پارنه وه نه وک فرمانیان دایپشت، یان له زیر نوین دایپنت، بهلکو له سه رجادانی پن بکات به رهه بیری بیت بن بتو.» 32 له وی داده نیت، تاکو ئوانه دینه روزه وه بونا کیه که بین، رانه به رازنکی زور له شاخ ده لهه ران، لی پارنه وه که ریان 17 چونکه هیچ شتیکی شار در اووه نیه ئاشکرا نه بیت و نهنه برات بچنه ناویانه وه، ئوش بی پدان. 33 روحه پیسه کان له نیه نه زارت و ده رنه کویت. 18 کواته ئاگادرین چون پیاو که هاته ده روهه و چونه ناو به رازه کانه وه، رانه که ش له گوئی ده گن، چونکه ئوهی هدیه تی بیچی ده دریت، ئوهش قه دالله کوه بتو ناو ده ریاچه که هله لیان و خنکان. 34 کاتیک که نیه تی، تهناهت ئوهشی که ئوه بھی خوی ده زانیت شوانه کان ئم رووداوهیان بین، رایانکرد و هه ولیان دا به شار لی ده سز نیه وه. 19 ئینجا دایک و برآ کافی عیسا هاته و یلک گکان. 35 ئینجا خله که چون تاکو ئوه وه برو ویداوه لای، بهلام لمبه خله که نهیاتونی بگنه لای. 20 بیچین. کاتیک هاته لای عیسا و بینیان ئوه پیاو وه روحه گوترا: «دایک و برآ کانت له ده روهه راوه ستارون، دهیانه وی پیسه کافی لی ده چوو بیو پوشته وه و ئاقله و لمبه ریچی عیسا بتیین. 21 وه لامی دانه وه: «دایک و برآ کافی ئوانه که دانیشتونه، ئیتر ترسان. 36 ئوانه بینیو ویان بتو خله که کیان گوئی له پیامی خودا ده گن و کاری پنده کدن.» 22 روزنکان گیزایه وه، چون ئوهی روحه پیسی تیابو و چاک بیوه وه عیسا له گل قوتاییه کافی سواری بهله میک بتو، بیچی فرمومون: 37 هممو کومه لانی هرئی گه راسین داویان له عیسا کرد «با پیوه وه ئوه وه ری ده ریاچه که.» جا بهری که ون. له لایان بروات، چونکه ترسیکی زوریان لی نیشتوو، ئوش 23 کاتیک ده ریشتن ئوه نوست. ره شه بایه کیش هه لیکرده سواری بهله مه که بتو و گه رایه وه. 38 ئوه پیاو وه روحه

پیسه کافی لی ده رکابوو، لیتی ده پارایه وه که له گهلى بیت، بهلام فهرمانی دا نافی بدنه. 56 دایک و باوکی سه ریان سورما، عیسا پره وانهی گرد و فرموموی: 39 «بُو مالی خوت بگپریوه بهلام رایسپاردن ئوهی روویداوه به کهسى نهائين.

9 کاتیک عیسا دوازده قوتاییه که بانگکرد، هیز و به همو شاره که را گدیاند که عیسا چی بُو کریبوو. 40 کاتیک عیسا گه رایه وه خله لکه که پیشوازیان لیکر، چونکه چاککردنوهی نه خوشیه کان، 2 ناردنی تاکو مزگینی پاشایه تی هه موو چاوه ریان ده گرد. 41 پاوینک که ناوی یاپرس و خودا بدنه و نه خوش چاک بکنه وه. 3 پیتی فرمومون: «بُو پیشه وای کدینشت بُوو، هات و لمبریتی عیسادا کدوت، لیتی پریکا هیچ همه لگرن، نه گوچان و نه تووره که، نه نان و نه پارایه وه تاکو بچیته ماله که، 42 چونکه چکه تاقانه که که پاره، کدیش کراسی زیاده هی پن نه بیت. 4 چونه هه ر تەمنی تزیکه دوازده سال بُو له سه ره مرگا بُوو. کاتیک مالیک له اوی بیتنه وه هم تا ئه و کاتهی ئه وی به جىدە هیلەن. عیسا ده رپوشت خله لکه که پالپەستیان ده خسته سه ری. 5 ئه گر خله لکه که پیشوازیان لی نه کردن، له شارۆچکە کیان 43 ژیتک له اوی بُوو که دوازده سال خوبنیه ریوفونی هه بُوو، هه موو ئه وهی هه بیوو دابووی به پزشک، کدیش نه یوانیبُوو 6 جا بپریکوتون و به گوندە کاندا ده گدران، مزگینیان ده دا چاکی بکانه وه. 44 جا له دواوه هات و دهستی له چمک کاسه که عیسا دا، ده ستبه جن خوبن لە بە رپوشتەنە کەی وەستا. 45 عیسا فرموموی: «ئی بُوو دهستی لیدام؟» کە هه موو نکوئیان گرد، پەتروس گوئی: «گەرەم، خله لکه کە له ده رپوشتەن و پالپەستو دە کەن.» 46 بهلام عیسا فرموموی: «یەکیک دهستی لیدام، چونکه هەستم بە ھېزىك كرد لەم چووه دەرەوه.» 47 رنە کە بىنی ئه وهی گردی ناشاردیرىيە، گوئی: «خۆم سەرى يە حیام لیکرددوه، ئەی ئەمە كىيە به لەرزەوە هات و كۇتوه بەریتى، لە بە رچاوى ھەمووان شقى واى لى دە بىستم؟» لە بەر ئه وه ھەولى دەدا بىبىنت. رايگەنیاند کە بېچىچە دەستى لیداوه و چۈن دە ستبە جن چاک بُوو تەوه. 48 عیشاش پیتی فرمومو: «پەم، باوەرە كەت توی گىپرایه وه، ئەويش ئەوانى برد و به تەنها چۈن بُو شارۆچکە يەك چاککرددوه، پېۋە سەلامەت.» 49 ھېشتا عیسا قەسە دە گرد، يەکیک لە مالى پیشەواى کدینشتەوە هات و گوئی: «چە كەت كەت سەر، ئېتىر ئەزىزەت مەخەرە بەر مامۆستا.» 50 عیشاش ئەمە دە بىست و ولایى دايە وە: «مە ترسە، تەنما باورەت ھە بىت ئە و چا كەدە بىتەوه.» 51 کاتیک گەيشتە مالە کە، نە بېشىت كەس هاتن و پىيان گوٽ: «خله لکه کە بەر يېكە با پېۋە گوند و لە گەل بچىتە ژۇرەوە، پەتروس و يۈچەنا وياقوب و دايىك و يېڭىكە كان دەرەوە، تاکو له اوی بىتنه و خواردىنىش پەيدا باوکى مندالە کە نە بىت. 52 هەموو دەگریان و شىنيان بُو دە گىپرای، ئەويش فرموموی: «مە گېرىن نە مر دووه، بەلکو نوستووه.» 53 خله لکه کە بېچىپكەنن، چونکە دىياتزافى مر دووه. 54 بهلام عیسا دەستى چە كەتى گەت، بانگى كەد و فرموموی: «كېزۈلە، نان و دوو ماسى زىاتمان نىيە، مە گەر پېۋىن نان بُو هەموو خله لکه کە بېرىن،» 14 چونکە تزىكە پېنج هەزار پاوا دەبۈن. هەستە!» 55 ئېتىر بۇحى هاتەوە بەر دە ستبە جى ھەستا، ئەوسا ئىنچا به قوتاییه کافى فرمومو: «بە كۆمەل دایاتىشىن، هەر

کۆمەلیک نزىكى پەنجا كەس بىت.» 15 جا بەم جۆرەيان خەبەريان بۇوهە شىكۈز ئەويان بىنى و ھەروھە ئەو دوو گەرد و ھەموويان دانىشاندىن. 16 ئېنچا عيسا پىتىج نانەكە و دوو پىاوهشيان بىنى كە لەگەلى راوهستابۇون. 33 كاتىك پىاوه كان ماسىيەكەي ھەلگرت و تەماشاي ناسىانى كەد، سوپايسى خوداي لە عيسا جىا دەبۇنەوە، پەتروس بە عيساي گوت: «گورەم، كەزد و لەقى كەزد، دايە قوتايبىه كان تاكا كە لەپەرەدەم خەلکەكىي پەخان باشە لىزە بىن، باسى كېپر دروستىكىن، يەكىك بۇ تو دابىن. 17 ھەموو خوارديان و تىئىر بۇون، لەو پەلەكتانەي و يەكىك بۇ موسا و يەكىكىش بۇ ئەيلار.» ئەمەم گوت لىيان مایھە دوازىد سەبەتە ھەلگىرىيەوە. 18 كاتىك عيسا بىن ئەوهە بىزانىت باسى چى دەكات. 34 كاتىك لەم قسانەدا بە تەنها نوئىرىتى دەكەد، قوتايبىه كان لەگەلى بۇون، لىنى پرسىن: بۇو، ھەوريك هات و بالي بەسەرياندا كېشا، كە كەوتىنە خەلکە كە دەلەن من كەم؟» 19 و لاميان دايەوە: «يەجىياتى ناو ھەورە كە، تىسان. 35 دەنگىك لەنانو ھەورە كەوە هات: لەتاوهەلكىش، ھەندىكىش ئەلياس، خەلکى دىكەش دەلەن: «ئەمە كۈرىمى منە، ئەوهە ھەلېزاردەوە، گۈنلى لى بىگەن.» كە يەكىك لە پېغەمبەرانى كۆنە زىندىو بۇوهتەوە.» 20 يېنى 36 كە دەنگە كە نەما، عيسا بە تەنها بىزرا ئەوانىش بىدەنگ فەرمۇن: «ئەى شىوه دەلەن من كەم؟» پەتروس وەلامى بۇون و لەو رۇۋانەدا لەلاي كەس باسى ئەو شەتەيان ئەكەد كە دايەوە: «مەسيحى خودايت.» 21 ئەلوش ئاگدارى كەدنەوە يىننیان. 37 بۇ بەيانى، كە لە كىيە كە هاتە خواردە، خەلکىكى و رايسباردىن ئەمە بە كەس نەلەن. 22 ھەروھە فەرمۇن: زۇر بەرهەپىريان هات. 38 لەتىو خەلکە كەدا پاۋىنك ھاوارى كۈرى مەرۆف دەبىت زۇر ئازار بېچىيەت و پىريان و كەھىناني كەد: «مامۆستا، لېت دەپارىتەوە تەماشاي كۈرە كەم بىكە، بالا و مامۆستايى تەورات ړەتى بىكەنەوە، بىكۈرەت و لە رۇۋىزى چۈنكە تاقە كۈرمە. 39 رۇوحى پىس دەستى لى دەوەشىيەت، سېيىم ھەستېنرىتەوە.» 23 ئېنچا بە ھەمووانى فەرمۇن: «ئەگەر كۈرە كەم لەنانا كاوش ھاوار دەكات و فيقى ئە دېت و دەمى كەف كەسېك دەيەوەت بېتىت قوتايبى من، با نىكولى لە خۆرى بېكات دەكات، بە زەحەت وازى لى دەھىنەت و شلوڭىت دەكات. و رۇۋانە خاچە كەي ھەلگرىت و دوام بىكۈت، 24 چۈنكە 40 لە قوتايبىه كاتىپارامەوە تاكو دەرىيەكەن، بەلام نەباتۇنلى.» ئەوهى بېھەوەت ئىلەن خۆى پىزگار بېكات دەيدۈرۈنەت، 41 عيسا وەلامى دايەوە: «ئەى نەوهى بىباوهەر و خوار، هەتا بەلام ئەوهى لە پىتالى من ئىلەن خۆى بىدۈرۈنەت، پىزگارى كەي لەگەلتان بىم و بەرگەتان بىگەن؟ كۈرە كەت بېتىت ئېرە.» دەكات. 25 يېنى كەللى كەرەت ئەگەر ھەموو جىهان 42 كاتىك كۈرە كە دەھات، رۇوحە پىسە كە رايەتكەن و فيقى بېتەنە، بەلام خۆى بىدۈرۈنەت يان خۆى لە دەست بەتات؟ لى هېتىا، عىساش لە رۇوحە پىسە كە راخخۇرى و كۈرە كەي 26 ئەوهى شەرمى بە من و بە وەتكەن بىت، كۈرە مەرۆفيش چاڭكەدەوە، دايەوە دەست باوکى. 43 ھەموو لە كۈرە يى شەرمى بە شەركەنلى كەنەنلى خۆى و باوک و خودا سەرسام بۇون. كاتىك ھەمووان لە تەواوى كارەكانى فەلىشتە پېرۈزە كەنەوە دېتەوە. 27 «بەلام راستىتان پى دەلەم، عيسا سەرسام بۇون، عيسا بە قوتايبىه كەنەنلى كەنەنلىك لەوانە ئىزە راوهستاون مردن ناچىزىن هەتا شانشىنى باشى گۈئى لە قىسە كەنەنلى بىگەن: كۈرە مەرۆف دەدرىيە دەست خودا نەپىن.» 28 نزىكىدى ھەشت رۇۋەلدەواي ئەم و تانە، خەلکە. 45 بەلام لەم قىسە يە ئېنە كەلىشتەن، لىيان شاردارابۇوه عيسا پەتروس و يۈچەنا و ياقوبى بىر و سەرگەتوھە سەرچىلەك تاكو حالى نەبن، تىسان لەبارەي ئەم قىسە يە پرسىيارىشى لى تاكو نوئىرې بېكات. 29 كاتىك نوئىرى دەكەد، رۇخسارى گۈرا بىكەن. 46 دەمە قالىيەك لەتىوان قوتايبىه كاندا دروست بۇو و جەلمەكانى سې بىرىسەدار ھەلگەران. 30 دوو پىاواش لەگەلى لەسەر ئەوهى كە كاميان پايه بەرزتە. 47 عيسا بە نىازى دەدوان، موسا و ئەلیاس بۇون. 31 بە شىكۈوه دەرگەكتەن و دىلەن ئانى، مەندا ئىتكى هەينا و لەلاي خۆى رايگەت، 48 يېنى لەبارەي رۇوداوى بە جەپپىشتنى جىهان كە دەبوايە بەم نزىكەنەن فەرمۇن: «ئەوهى بە ناوى منهو پېشوازى لەم مەندا الله بېكات، لە ئۆرشهلم يېتە دى، گەفتۇگۆزىيان كەد. 32 بەلام پەتروس و پېشوازى لە من دەكات، ئەوهش پېشوازى لە من بېكات، ھاپرپىانى خەو چاوى قورس كەدبىون، كاتىك بە تەواوى ئەوا پېشوازى لەو دەكات كە ناردۇومى، چۈنكە بچوڭ كەرىخى

هه موتوان پایه به رزته». 49 یوحنا گوئی: «گورهه، یه کیکان ئاشتیان ده چیته سه‌ری، ئه گینا بُخوتان ده گه‌ریته وه. 7 لهو بینی به ناوی توه رُوحی پیسی ده‌رده کرد، بریمان لی گرت، ماله بیننه‌وه و لهوهه هیانه بختون و بختونه‌وه، چونکه کریکار چونکه له گملاں دوات نا کدویت.» 50 عیساش پی فرمون: شیانی کری خزیه‌تی. ماله و مالیش مه کدن. 8 «چونهه هه رُفی لی مه گرن، چونکه ئوههی دژتان نیله له گلنانه.» 51 که شاریک و پیشوازیان لیکردن، ئوههی له ردده متانی داده‌نین رُوزانی به رزکده‌وههی عیسا تزیک بووهوه، پیداگری کرد بختون، 9 ئهو نه خوشانه‌ی تییداهه چاکان بکنه‌وه و پیان له سره رُویشتی بُخورشلم. 52 نیز دراوی له پیش خوی نارد، بلین: «پاشایه‌تی خودا لیتان تزیک بووهه‌وه.» 10 به‌لام ئه گدر ئه‌وانیش رُویشت و چونهه گوندیکی سامیره‌یه کان تاکو شوینی چونهه شاروچکه‌یه ک و پیشوازیان لی نه کردن، برونه سه‌ر بو ئاماذه بکدن، 53 به‌لام پیشوازیان لی نه کرد، چونکه برهه شه قامه‌کانی و بلین: 11 «ئه‌نانهت توزی شاروچکه‌که‌دان که به شورشلیم ده چوو.» 54 کاتیک یاقوب و یوحنا نای قوتاییان پیانه‌وه نوسواهه بُوتانی ده‌تکینن، به‌لام ئه‌تمه بزان: پاشایه‌تی عیسا ئه‌مه‌یان بینی، گوییان: «گورهه، ده‌ته‌وه داوا بکین خودا لیتان تزیک بووهه‌وه.» 12 پیتان ده‌لیم: لهو بروژه‌دا له ئاسمانه‌وه ئاگر بینه خواره‌وه و له‌ناویان بیات؟ 55 به‌لام سه‌دوم سرازی سووکتری ده بیت له‌وهه شاروچکه‌یه، عیسا ئاوازی دایه‌وه و سه‌رزه‌نشتی کردن. 56 ئینجا چونهه 13 «قریبه سه‌رت، ئه شاری خوارازن! قریبه سه‌رت، ئه‌ی گوندیکی دیکه. 57 کاتیک به رینگادا ده‌رُویشت، یه کیک بینی بیت سه‌ید! چونکه ئه‌وهه برجووانه‌ی له تیو یوه‌دا کان، ئه گدر گوت: «بُخ هر کوئی بچیت دوات ده کدههه.» 58 عیساش له سور و سه‌یدا بکرایه، ئه‌وهه زوو خملکه‌که‌کی به جلوه‌رگی بینی فرموم: «پُتی کونی هه‌یه و بالنده‌ی ئاسمانیش هیلانه، گوش و له‌ناو خوله میشدا داده‌نیشت و تو بیان ده‌کرد. 14 به‌لام کورهه مروف جیئیکی نیله که سه‌ری له‌سر دابیت.» له رُوژی لیپرسینه‌وه‌دا، سزای سور و سه‌یدا له ھی ھیو 59 به یه کیکی دیکه‌ی فرموم: «دوام بکه‌وه.» ئه‌مه‌یان گوئی: سووکتر ده بیت. 15 توش ئه‌ی که‌فرن‌ناحوم، ئایا بُخ ئاسمان «گورهه، رینگام بده یه کدم جار بچم باوم بیشم.» 60 عیساش به‌ز ده‌کریته‌وه؟ نه‌خیز، تو بُخ جیهانی مردووان ده‌چیته بینی فرموم: «واز له مردووان بھئنه با مردووه کانی خویان خواره‌وه.» 16 «ئوههی گویان لی بکریت، گوئی بینیش، به‌لام توبُخ مزگینی پاشایه‌تی خودا بدهه.» 61 یه کیک له من ده‌گریت، ئوههی ره‌ستان ده‌کانه‌وه من رهت ده‌کانه‌وه، دیکه‌گوت: «گورهه، دوات ده کدههه، به‌لام جاری لیگه‌گری ئوههش من رهت ده‌کانه‌وه، ئوهه رهت ده‌کانه‌وه که منی با مالکاواي له خانه‌واده کدم بکم.» 62 عیساش پی فرموم: ناردووه.» 17 حه‌فتا و دوو نیز دراوه که به شادیه‌وه گه‌رانه‌وه «هر کسیک دهست له سره گاسن دابیت و ئاواز له دواوه و گوییان: «گورهه، ئه‌نانهت رُوحی پیسیش به ناوی توهه ملکه‌چمان.» 18 ئه‌ویش پی فرمون: «شه یاتمان بینی وه ک بداته‌وه، به کلکی شانشینی خودا نایه‌ت.»

10 پاش ئه‌مه مه‌سیحی خاوهن شکو حه‌فتا و دوو که‌سی بروسکه له ئاسمانه‌وه ده‌کدوت. 19 ئه‌وهه تا ده‌سلاخت پیتان دیکه‌ی ده‌ستیشان کرد، له پیش خوی دوو دووناردی بُخ هر داوه پی به مار و دوویشک و هه‌موو هیزی دوژمندا بینی، شار و جیگایه‌ک که به‌تله‌مابوو بُخی بچیت. 2 جا بینی فرموم: «بیچ شیکیش زیانتان پینا گه‌یه نیت.» 20 به‌لام به‌مه دنلوش «دروینه زوره، به‌لام سه‌پان کدمه. له‌برئه داوا له خاوهن» 21 لهو کاته‌دا عیسا به رُوحی دروینه بکن تاکو سه‌پان بُخ دروینه که بیزیرت. 3 بُخون! ئه‌وا ناویان له ئاسماندا نوسراوه.» 21 لهو کاته‌دا عیسا به رُوحی من وه ک به‌رخ بُخ ناو گورگان ده‌نیزم. 4 نه کیسه‌ی پاره و پیروز شادمان بُخ و فرمومی: «ئه‌ی باوک سوپیاست ده‌کدم، نه تووره که نه پیلاو هله‌گون، له رینگاش سلاو له کس پروهه‌رد گاری ئاسمان و زه‌وهی، چونکه ئه‌مانهت له دانا و مه کدن. 5 «چونهه هه ر مالیکیش، یه کدم جار بلین: «ئاشتی تیگه‌یشتووان شاردووهه‌وه و بُخ مندالانت ئاشکرا کردووه. به‌لی بُخ ئه‌م ماله بیت،» 6 ئه گدر پیاوی ئاشتی له‌وهی بیت، ئه‌وا ئه‌ی باوک، چونکه ئه‌مدمت پی باش بُخو! 22 «باوم هه‌مورو شیکی پی سپاردووم، کس نازانیت کوره که کیهی باوک

نه بیت، یان باوک کتیبه کوره که و ئهوانه نه بیت که کوره که مریم بیو، لمبه ریچی مسیح دانیشت و گوئی له فهرماشیه کاف دهیوهی بُیانی تاشکرا بکات.» 23 ئینجا تاواری له قوتاییه کافی ده گرت. 40 به لام مه رسا لمبه ریزوری خزمە تکدن شلەزار بیو، دایه ووه و به تهناها بهوانی فهرموو: «خۆزگە دخواززیت بهو رو اوهستا و گوق: «گورهه، باکت نییه خوشکم به تهنا به جى چاوانهی ئوهه ده بینیت که گیوه ده بیین، 24 چونکە پیتان هیشتووم و خزمەت ده کەم؟ یېچی فهرموو با يارمه تېم بذات.» ده آئم، زور پىغەمبەر و پاشا ويستیان ئوهه بیین که گیوه 41 مه سیح وەلەم دایه ووه: «مه رسا، مه رسا، تو خەم له زور ده بیین، به لام نهيانبىچى، ئوهه ش بییستن که گیوه ده بییستن، شت ده خۇیت و نازەرە حەتىت. 42 به لام يەك شت پۈولىستە، مه رسا شتە باشە كەدى ھەلبازار دووه كەلى ناسەزىتە ووه.»

با لام نهيانبىچىست.» 25 تەوراتناسىك ھەستا بۆئەوهى عيسا

تاقى بکانه ووه و گوقى: «مامۆستا چى بکەم تاكو ژيانى ھەتاهەتاي
11 جارىيک عيسا له شويىنىكدا نويىزى دەگەد، كاتىك
 به ميرات وەرىگەم؟ (aiōnios g166) 26 ئەو يېچى فەرمۇو:

لە تەوراتدا چى نووسراوه؟ چۈن دەيغۇيىتەوه؟» 27 وەلەم دایه ووه: «لە ھەموو دل و به ھەموو گان و به ھەموو توانا و خۇىق قىركەد،» 2 یېچى فەرمۇون: «كاتىك نويىز دەگەن، باين: «باوکە، با ناوت پىرۇز بىت، با پاشايەتىيە كەت بىن، 3 نانى ھەرودەها 『تىزىكە كەت وەك خۇت خۇشبوىت.』» 28 عيسا يېچى فەرمۇو: «وەلەمە كەت راستە، ئەمە بىكە، ژيانى ھەتاهەتاي بەدەستەدەتىنەت.» 29 با لام تەوراتاسە كە وىسى پا كانە بۇ مەمانخەرە تاقيكىدەن ووه،» 5 ئىنجا يېچى فەرمۇون: «كى لە خۇىق بکات، بە عىساي گوت: «تىزىكە كەم كەن؟» 30 عيسا یېچى بە دەرەپەيەكى هە بىت و له نيووه شەودا بچىتە لاي و وەلەم دایه ووه: «پاپاينىك لە ۋۇرشه لىيە ووه بۇ ئەرەيحا دەچۈو، كەوتە دەست جەردە، پروتىان كەدەدە و بىرىنداريان كەد، ئىنجا بە نيووه مەر دەووپى بە جىيان هىشت و بۇلىشتن.» 31 و پىنكەوت كەھىنىك بەو پىنگىلەدا دەرۇشت، كاتىك ئەمۇي بىنلى لە بەر رەوە تىپەپى. 32 ھەرودەها كابرىيەك يېشىش بە هەمان شىۋىھ گەيشتە شوئىدە كە، هات و سەرىي كەد و لەو بېدانى، ئەوا لمبه پاراستى ناوبانگى خۇى، ھەلەستىت و دەيدانى. 9 «لەپەر ئەوه پېتىان دەئىم، داوا بىكەن، پېتىان دەدرىت، بىنلى كەندا كەد و پېچىاوه، سوارى ولاخە كەى خۇى بە سەر بىرىنە كەندا كەد و پېچىاوه، سوارى ولاخە كەى خۇى كەد و بىرىدەيە خايىك و چاودىرى كەد، 35 رۇزى پاشت دوو دەدۇرۇزىتەوە، ئەوهش لە دەرگا بەدەن، ئەتەن دەكىتە ووه، 11 «ج دەنارى دەرھەتىا و دايە خانچىيە كە، گوق: «چاودىرى بە باوکىك لە گیوه ئەگەر كوره كەدى داواي ماسى لى بکات، وەرچى زىاتەت خەرجىكەد، كە گەرامەدە دەتەدەمەوە،» لە جىاق ماسى مارى دەداتى؟ 12 يان داواي ھەيلەك بکات دووپىشكى دەداتى؟ 13 جا گیوه كە خەrin، بىزان شتى باش بەدەنە مەنالە كاتنان، باوک كە لە ئاسمانە، چەند زىاتەر رۇھى پىرۇز دەداتە ئەوانەي داواي لى دەگەن.» 14 عيسا پۇچىكى دەچۈزىتەوە،» عىساش يېچى فەرمۇو: «تۇش بېۋە و بەھەزىي پېيدا ھاتەوە،» عىساش يېچى فەرمۇو: «تۇش بېۋە و بەھەزىي بىكە،» 38 كاتىك عيسا و قوتايىيە كافى بەر و ۋۇرشه لىم دەچۈن، عيسا لايدا گوندىكى، ژىتكە لە مالە كەى خۇى پېشىۋازى لېكىد ناوى مەرسا بیو، 39 خوشكىكى ھەبۇ ناوى

هندینگان گوتیان: «به علزه بولی شای روحه پیسه کان، باشور له روزی لیپرسینه و دا له گل نهوهیه له مردن روحی پیس دهرده کات.» 16 هندینگی دیکش تاقیان هله سیته وه و تاوانباری ده کات، چونکه لموبه ری زه ویه وه ده گرده وه، دوای نیشانه کی ئاسمانیان لی کرد. 17 ئویش به هات بو گوئگتن له دانای سلیمان، نهوهتا له سلیمان مه زنتر بیرکردن ویانی رازی، پیچی فرمومون: «هر شاشنیتیک دووبه رکی لیزه. 32 خدلکی نهیهوا له روزی لیپرسینه و دا له گل نهه تیکه ویت ویران ده بیت، هر مالیکیش دووبه رکی تیکه ویت نهوهیه له مردن هله سیته وه و تاوانباری ده کدن، چونکه تیکه ویت شهیان دووبه رکی تیکه ویت، ئیتر توبهیان کرد کاتیک یونس پهیامی خودای را گهیاند، نهوهتا له چون شاشنیه کی خوی راده گریت؟ چونکه ده لین: «من به یونس مه زنتر لیزه يه. 33 «کس چرا هه لانکات و له جیهیه کی به علزه بول روحی پیس دهرده کم.» 19 باشه ئه گهر من شاراوه یان له ژیز تهشت داینیت، بلکو له سره چرادان، تاکو 20 به علزه بول روحی پیس ده بکم، ئه شوینکه و کانی ئهوانه کی دینه ژووره وه ژوونا کیهیه که بینن. 34 چاوت چرای ئیوه به کی ده ریانده کدن؟ لمبه رئوهه ئهوان حوكتان دهدن. جهسته. کاتیک چاوت ساغ بیت ئهوا جهسته هه مووی 21 به لام ئه گهر من به پنهجهی خودا روحی پیس ده بکم، ژوونا کیهیه، به لام که نه ساغ بیت ئهوا جهسته هه مووی ئهوا پاشایتی خودا هاتووهه سه راتان. 22 «کاتیک پاونک تاریکیه. 35 کواته ئاگدار به ئه و ژوونا کیهیه له تودایه به هیز و چه کدار پاریزگاری له ماله کدی ده کات، ماله کدی نه بیت به تاریکی. 36 لمبه رئوهه ئه گهر هه موو لهشت پر بیت له پاریزراوه. 22 به لام کاتیک یه کیکی له خوی به هیز بیته ژوونا کی و هیچ به شیکی تاریکی تیدا نه بیت، ئهوا هه مووی سه ری ده بیز زنیت، چه که کانی لی دهستینی که پشتی پیچ پرده بیت له ژوونا کی، وک چرایک که به تیشکی ژوونا کیت به ستبیو، تالانیه کش دابه ش ده کات. 23 «نهوهی له گل بو بادات.» 37 کاتیک عیسا قسه ده کرد، فریسیه کی بو من نیمه له دری منه، ئهوهش له گل من کونا کاته وه، بالو ناخواردن داوهتی کرد، ئه ویش چووه ژووره وه و دانیشت. ده کاته وه. 24 «کاتیک روحی پیس له مرویک ده رده چیت، 38 فریسیه که که بینی عیسا پیش ناخواردن دهست نه شوشت، له شوینه وشكکاندا به دوای حه وانه و دا ده گپریت و دهستی سه ری سورما. 39 ئینجا مه سیحی خاون شکو پیچ فرمومون تاکه ویت. ئینجا ده لیت: «ده گپریمهوه بو ئهوا ماله که که بیوهه فهربیسی ده روهه جام و قاب پاک ده کنه وه، به جیمه هیشت.» 25 کاتیک ده گپریمهوه، ده بینیت گسکراوه به لام ناختر پره له چاوخنگی و بد کاری. 40 گلینه، ئایا و ریکخراوه. 26 ئهوسا ده چیت و حهوت روحی پیسی ئهوهی ده روهه ده روهه ناوهه شی دروسته کردووه؟ دیکه له خوی خراپت ده هینیت، ده چنه وه نیو مرؤفه که و 41 به لام قوربه سه راتان فهربیسیه کان، له ناویدا ده زین، ئینجا کوتایی ئه مانه ده گوت، ریتیک لدن او شیوه دهیه کی پونگ و پارازیانه و هه موو سه وزموات دهدن، ده بیت.» 27 کاتیک عیسا ئه مانه ده گوت، ریتیک لدن او شیوه دهیه کی پونگ و پارازیانه و هه موو سه وزموات دهدن، خه لکه که وه ده نگی به رز کرده وه و پیچ گوت: «خوزگه به لام داده روهه و خوش وسی خودا پشتگوی ده خنه، ده خواززیت به و سککی هه لیگرتووی و به و ممکه هی شیری پیویسته ئهمانه پهپه و بکن و ئهوانه دیکش پشتگوی پنداوی.» 28 ئه ویش فرموموی: «بلکو خوزگه ده خواززیت نه خنه. 43 «قوربه سه راتان فهربیسیه کان، چونکه حه زتان بهوانه که که گوئی له پهیامی خودا ده گن و کاری پنده کدن.» له پیزی پیش وهی ده کنیشت و سلاو لیکردن تانه له بازاردا. 29 کاتیک خه لکه که زیاتر کوده بونه وه، عیسا دهستی کرد به 44 «قوربه سه راتان، عیوه لهو گوړه نادیارانه ده چن که خه لکی قسه کردن و فرموموی: «نهوهیه نهوهیه کی به دکاره، دوای بی نهوهیه بزانه به سه ریاندا ده رون.» 45 ههوراتانسیک وه لای نیشانه ده کات، به لام نیشانه کی نادریتی، جگه له نیشانه دایه وه: «مامۆستا، به گوئنی ئه مانه، ئیش وسی سووک ده کدیت.» یونس. 30 هه روهه که چون یونس بو خدلکی نهیهوا بسو به 46 عیسا فرموموی: «قوربه سه رئوهه ته وراتانسیک، باریک نیشانه، کوری مرؤفیش بو ئه نهوهیه ئاوا ده بیت. 31 شاژنی ده خنه سه ره شانی خدلکی که هه لکرتنی زه جمهه ته، به لام

خوتان به هیچ شیوه‌یه ک لک نکوی لای خلک نکوی ناسینی من بکات، لبه ردم
ناده. 47 «قریب سه رتان، چونکه شیوه گوری پنهان مباران فریشته کافی خودا نکوی ل دکریت. 10 ئوهی قسه به کوری
هلهده بستن، ک باوبپراتان کوشتویان. 48 کداوه شیوه مرؤف بلیت، ده به خشیرت، به لام ئوهی سه بارهت به روی
شایه تن و به گزدهوهی باوبپراتان رازین، ئوان پنهان مباران پیروز کفر بکات، تابه خشیرت. 11 «کاتیک ده تانینه به ردم
کوشت و گیوهش گوره کانیان بوقله بستن. 49 لبه رئوه که نیشت و فهرمانزهوا و ده سه لاتداران، نیگران مهن لوهی
دانای خودا فرمومو: «من پنهانه مبار و نیز دراویان بوقله بستن، ک چون برگری له خوتان بکن و چی بلین، 12 چونکه
به لام لیبان ده کوژن و دهیانه و سیننه وه،» 50 تاکو خوتانی روی پیروز هر لدو کانهدا فیرتان ده کات پیروسته چی بلین.»
همو پنهانه مباران ک له دامز راندن جهانوه پڑاوه له 13 یه کیکی ناو خلک که بیی گوت: «ماموستا، به برا کدم
نهوهیه داوا بکریت، 51 له خوتانی هایلهوه همتا خوتانی زه که ریا فرمومو میراتم له گل بهش بکات.» 14 به لام ئوهی فرمومو:
که له تیان قربانگا و پیروزگادا لهناو بردارا، بهلی پیتان ده لیم، «کبرا، کی منی کردووه به دادوهر یان به شکر بسه رانوه و؟»
له نوهیه داوا ده کریت. 52 «قریب سه رتان تهوراتسان، 15 به خلک که بیی فرمومو: «ئاگدارن و خوتان له همه مو
چونکه کلیل زانیاریان برد، خوتان نه چونه ژووه وه و پیتان جوړه چاچتکیه ک پیاریز، چونکه ژیانی مرؤف به زوری
له وانهش گرت ک ده چونه ژووه وه.» 53 کاتیک عیسا ٹهوری سامانه که نییه، 16 ئینجا نموونه کی بوقله هینانوه: «مرؤفیکی
له جیشت، ماموستایانی تهورات و فرمیسیه کان ده سیان گرد دهولمه ند، زوهیه که برهه میکی زوری دا. 17 له دلی
به ته نگ پی ههچینی و له زور بایهت پرسیاری لی بکن، خویدا گوئی: «چی بکم که شوینم نه بی برهه مه که می لی
جاوه پیان ده کرد به وشهیه کی ده می خوی تووشی بکن. کوکمه وه؟» 18 «جا گوئی: «وا ده کدم، ئه مباره کانم تیکده ده
12 له کانهدا که هه زاران که س کوبیونه وه، به
کوکده کمده وه. 19 به خوشم ده لیم: «ئهی گیانم، ئوهه تا مالیکی
زورت هله لکرتووه که بهشی چهندن سال ده کات، بجه سیوه و
بختو و بختو و دلشدابه،» 20 «به لام خودا یېی فرمومو: «ئهی
چیله، هر ئه ممشه و گیانت ده رده چیت. باشه ئوهی کوت
کردووه وه، بوقله ده بیت؟» 21 «به هه مان شیوه ده بی ئوه
که سهی گنجینه بوقخوی کوکده کانه وه به لام له لای خودا
دهولمه ند نییه.» 22 به قوتاییه کانی فرمومو: «خەم بوقله زان
مه خون که چی بختون، هه رووهها بوقله سهستان که چی پیوشن.
23 زیان له خواردن گریگره و جهسته ش له جلویه رگ.
24 سهیری قله ره ش بکن ک نه تیوه ده کات و نه دروینه،
نه ئه مباری هیه و نه کوکا، به لام خودا به خیوی ده کات.
باشه شیوه چهند له بالنده به نرخترن! 25 کی له شیوه ئه گدر خەم
بخوات، ده توائیت یه ک کاشمیز له تەمنی خوی زیاد بکات?
26 ئه گدر ئوه شته بچوو کانه له توائی شیوه دا نه بیت، بوقله بی
شته کافی دیکه خەم ده خون؟ 27 «سهیری گولی سه و سه
بکن چون گکشە ده کات، نه خوی ماندوو ده کات و نه
ده پیشیت، به لام پیتان ده لیم: تەنانهت سلیمانیش له و پیه
دویش له بردم فریشته کافی خودا دانی پیدا دهیت. 9 به لام

5 به لام ئوهه تان پیشان ده ده که ده بی لی بترسن، له وه بترسن
که ده سه لاتی هدیه پاش کوشتن فریتانا ناو دوزخ. بهلی
پیتان ده لیم، لەمە بترسن. 6 ئایا پینچ چۈلە ک
ب دوو فلس نافرۇشرىت؟ خودا هیچ یه کیک لەوانی لەپىر
ناچىت. 7 تەنانهت مووی سەریشان هەموو ژمیرداوه.

که واهه مە ترسن شیوه زور لە چۈلە ک بە نرخترن. 8 «پیشان
دە لیم: ئوهی لە بردم خلک داخم پىدا بىت، کورى
مرؤفیش لە بردم فریشته کافی خودا دانی پیدا دهیت. 9 به لام

شکوهمندیدا و هک یه کیک لدوانه نه پوشیوه. 28 ئەی کەم دیتەوە کە چاوهپىنى ناکات و له کاتىمىرىنىك کە نازانىت، باوهپىنه، ئەگر خودا ئەو گایيەي کە ئەمرۇ لە گىلگىي و بېيانى ئۇسما پارچەپارچەي دەكتات و بهشى لە گەل بىياوهپان دەھىت. دەخريتە تەنوره و بە شىوپەي پۈشىت، ئىت چەند زىات مۇوه 47 ئەو كۆيىلەيەش کە خواتى گورەكى دەزانىت، ئامادە پۈشەت دەكتات؟ 29 جا گۈنگى بەوە مەدن کە چى بخۇن و چى نايت و بە خواتى ئەو ناکات، زورى لى دەدرىت. 48 بەلام بىخۇنەوە، خەم مەخۇن. 30 ھەموئەمانە بىياوهپانچىان ئەوەي نازانىت و كەدەمە كەي شايابىنى لىدانە، ئەوا كەمىلى ھەولى بۇ دەدەن، باوكىستان دەزانىت پۈستەن بەمانە ھەيدى. دەدرى، ئەوەي زورى دراوهقى داواي زورى لى دەكىت، 31 بەلكو داواي پاشابىقى ئەو بىكەن، ھەموئەمانەتان بۇ دايىن ئەوەش زورى لەلا دازاوه داواي زىاتى لى دەكىت. دەكىت. 32 «مەرسە ئەي مىنگلى بچۈشكى، چونكە باوگان 49 «ھاتوم تاكۇ ئاگىر ھەلدەم سەر زەۋى، چەندە خوازىارم خوشالىيە شاشىنەكتان بىداقى. 33 ئەوەي ھەتائىن بېفۇشۇن و بە پېشەخت گۈچى گىتىت! 50 بەلام ئازارىكىم لە رېنگلىيە و خېر بىبەخشىن. بۇ خۇتان جىزاتىك دايىن بىكەن كە نەفەوتىت، دەيىت پېيىدا تىپەرم، چەند ناپەھەتم ھەتا تەواو دەيىت. 51 وا سامايىك لە ئاسمان كە لەبن نايەت. لەويى نە دزلى ئىزىك دەزانىن من ھاتوم ئاشتى بېتىمە سەر زەۋى؟ پېتان دەلەم: دەيىتەو و نە مۇرانە ئې دەدات، 34 چونكە سامانت لەكوى نەخىر، بەلكو دووبەرەكى. 52 لەمەودوا لە مائىكىدا پېنچى سىدا دەيىت، دېلىشت لەويى دەيىت. 35 «با لېشىتىنان بەستراو و چراتان دەيىت جىا دەبەھەو، سىن لە دوو و دوو لە سى». 53 باوك لە ھەلکارا بىت، 36 وەك ئەوانە بن کە چاوهپىنى گورەكىيان كور و كور لە باوك، دايىك لە چى و چى لە دايىك، خەسۇو دەكەن تاكۇ لە شايى بگېرىتەوە، كە ھاتەوە و لە دەرگاى دا، لە بۈوك و بۈوك لە خەسۇو جىا دەبەھەو». 54 دېسان بە دەستىبەجى لى بکەنەوە. 37 خۇزگە بەو كۆيلانە دەخوازىرىت خەلکەكەي فەرمۇو: «كايىتكەن دەپىن لە رۆزئاواه كە گورە دەيىتەو دەيىتىت ئىشىكىان گىتووه. پاستىتان پى بەدەردەكەپەت، خېزى دەلەن: «بارانى بەدەمەوەيە،» ھەر بەو دەلەم، گورەكە ناوقەدى خۆزى دەھەستىت و كۆيلەكان شىوپەيەش دەيىت. 55 كايىتكىش باي باشۇر ھەلدەكتات، دادەنېشىتىت، دېت و خزمەتىان دەكتات. 38 جا ئەگەر لە دەلەن: «گەرم دەيىت،» ئاواش دەيىت. 56 ئەي دوپرووان، نىوهى شەودا يان تىزىكى بەرەبەيان بېتەوە و ئەوان بە شىوپەي دەزانىن րۇووی زەۋى و ئاسمان بخۇينەوە، چۈن نازان ئەم بېتىت، خۇزگە بەو كۆيلانە دەخوازىرىت. 39 بەلام ئەوەش سەرەدەم بخۇينەوە؟ 57 «ھەرەھە بۆچى بۇ خۇتان بە راستى بىزان: ئەگر گورە مەلزۇم بەن ئەنلىك دەيىت لەچ كاتىمىرىنىك دەن دەيىت،» ئەگەر كەن دەن دەيىت لەچ كاتىكەن دەن دەيىت لەچ كەن دەن دەيىت، 58 كايىتكەن دەن دەيىت لەچ كەن دەن دەيىت، ھەر بەو سەرى، نايەلت مالەكى بېردىت. 40 ئىوهش ئامادەبن، لاي دادوهر، لە رېڭەھەول بە كىشەكتە لە گەل بېرنىتەوە، چونكە كۆرى مەرۇش لە كايىتكەن دەيىتەو كە بىرى لى نا كەنەوە. 41 ئەگىندا كېشىتىت لاي دادوهر و دادوھەيش دەدانە دەست پەرتوس گۇقى: «گورەم، ئەم غۇونەيە بە ئىتە دەلەي يان بە پۇلىس، پۇلىسىش فېتىدەدانە بەندىخانە. 59 پېت دەلەن: لەويى ھەمووان؟» 42 مەسيح فەرمۇو: «ئۇ سەركارە دلسوز و دەرناجى ھەتا دايىن فالس نەدەيەوە،»

زىرە كىنە كە گورەكى دەيىكتە چاودىرى كۆيىلەكانى تاكولە 13 ھەر لەو كائەدا ھەندىتكەن دەيىتەن، باسى كاتى خۇيدا بەشە خۇراكىان بىداقى؟ 43 خۇزگە دەخوازىرىت ئەو جەللىييانەيان بۇ عىسا كە پلاقتىس خۇجىن لە گەل بەو كۆيىلەيە، ئەوەي كايىتكەن دەيىتەو دەيىتىت قوربانىيەكائىيان تىكلاو كرد، 2 عىسا و ھەلماي دايەوە: «وا دەزانى ئاوا دەكتات. 44 پاستىتان پى دەلەن: بەسر ھەمو مالەكەيەوە ئەو جەللىييانە لە ھەمو جەللىيەكان دىكە گۇناھارتر بۇون، دايىدەت. 45 بەلام واى دابىت كە ئەو كۆيىلەيە لە دلى خۇيدا چۈنكە بەم شىوپەي ئازاريان چىزىت؟ 3 پېتان دەلەن: نەخىر، دەلەن: «گورەكەم دوادەكەپەت،» ئىت دەست دەكتات بە لىدانى بەلام ئەگر تۆيە نەكەن ھەمووتان بەو شىوپەيە لە ئاتوھەچن. كۆيىلە و كارەكەرەكانى دىكە، ھەرەھە دەخوات و دەخواتە 4 يان ئەو ھەزىدە كەسەي لە سيلوام قوللەكىيان بەسەردا كەوت و سەرخۇش دەيىت. 46 ئىت گورەي ئەو كۆيىلەيە لە رۇزىكدا

و کوشتنی، له همو دایشتوانی تورشلیم گوناھبارتر بیون؟ پیچی گوت: «گورهم، ظایا که من یه وانهی پرگاریان دهیت؟» 5 من پیتان دهیم: نه خیر، به لام یه گدر توبه نه کدن همه موقتان یه ویش پیچی فرمون: 24 «کوشش بکن تا کوله دهرگای به شیوه‌یه له ناوده چن..» 6 ئینجا ئم ثمونه‌یه باسکرد: تندگوه بچنه ژوروهه، چونکه، پیتان دهیم، زور کس «کاراییک دار ههنجیریکی له رهله کیدا چاندیو، بپه برههه ههولده دهن بچنه ژوروهه و ناتوان. 25 له و دمه‌ی خاون مال هات و پیوه نه بینی. 7 به رهله وانه کی گوت: «تماسا ههله دستیت و ده رگا داده خات، عیوه له دهه روهه دهه ستن، له بکه، سی ساله بپه برهی ئم دار ههنجیره دیم و پیوه نایم! ده رگا دده دن و تکا ده کدن: «گورهم، یهان بکوهه!» وه لام پیوه وه، بپچی زه ویش داگیر بکات؟» 8 «رهله وانه که وه لامی ده داتهوه: «من ناتاناسم و نازانم شیوه خله‌کی کوتی». 26 «ئه وسا دایوه: «گورهم، ئم سالیش وازی لیبتهنه، تاکو دهه رویه‌یه دهیم: «له گهله خواردمان و خواردمانه و له شهقامه کافمان ههله‌کیمه وه و په بینی پندا ده کم. 9 به لکو دوات بر بگریت، قیرت کر دین.» 27 «ئینجا ده لیت: «من ناتاناسم و نازانم شیوه نه گینا پیوه وه.» 10 عیسا له رهله شه مده دا له یه کیک له خله‌کی کوتی. ئهی هه مو ده کاران، ایم دوور بکه ونه وه!» که نیشه کان خه‌ریکی قیرکردن بیو، 11 رهیک به هزی روحیکی 28 «کاتیک ده پین شیراهم و ئیسحاق و یاقوب و هه مو پیسه‌وه هه زده سال نه خوش بیو، قهه مبور بیو و هه رگیز پنجه‌مه ران له شاشنی خودان، به لام عیوه ده کراون، جا گریان نه یده تواني به ته اوی پاستیه وه. 12 عیسا زنه که بینی، و چیره ددان له اوی دهیت. 29 خله‌کی له رهله‌لات و بانگی کرد: «خاخم، له نه خوشیه کدت ئازاد کرایت.» 13 ئینجا رهله‌لوا و باکور و بشورهه وه دین و له شاشنی خودا له سهره هردو و دهستی خسته سهره و دهستیه جی راستبوهه و خوان داده نیشن. 30 نه وهتا دواهه مین هن ده بهه یه که مین و سیاشنی خودای کرد. 14 پیشواوی که نیشیش توپره بیو که یه که مینیش هن ده بهه دواهه مین. 31 له و کاته دهندیک عیسا له شه مده دا خله‌کی چاک‌کرده وه، به خله‌که کی گوت: فریسی هاتن و پیمان گوت: «ئیره به جیپله و برق، چونکه «شده رهله یه که پیوسته کاریان تیدا بکریت، له اوندا و هرن هیروودس دهیوهیت بکوژیت.» 32 ئه ویش پیچی فرمون: و چاکبه وه، نه ک له رهله شه مده دا. 15 مه سیجیش وه لامی «پرون بهه پیوه بینی، نه وهتا ئه مرغ و بهیان روحه پیسه کان دایوه: «ئهی دووبرووان! ظایا هه ریه ک له شیوه له رهله ده دکم و خله‌کی چاک ده کمده وه، له رهله سیله میش شه مده دا گایان گویدریه که کی له تاخور ناکاته وه و بیبات هه مو شیک ته او ده کم.» 33 به لام بیو من پیوسته ئه مرغ و تاوی برات؟ 16 ئه وه ش که پکی ئیراهیمه و هه زده ساله و سبیه و دووسیه بیو، چونکه ناییت پنجه‌مبدریک شه یتان به ستریه تیوه وه، نه ده بیو له رهله شه مده دا لهم بنه ده دهه راهه که دهه کاته وه، هه روکه که نازار دیت؟ 34 که ئه مده فرمومو، هه مو برهه لستکارانی تورشلیم، بکوژی پنجه‌مه ران و به دیبارانکری نه وانهی بیوت شه رمه زار بیون، به لام ته اوی خله‌که دلشد بیون بهه کاره نیز دران، چهند جار و ستم مندالله کانت کوکه کمده وه، هه روکه مه زنانهی که عیسا ئه نجای ده دا. 18 ئینجا عیسا فه رمومو: چونکه مریشک جوچه‌له کانی له ژیر بالیدا کوکه کاته وه، به لام «شاشنی خودا له چی ده چیت؟ به چی به راورد بکم؟ 21 له نه تانویست. 35 نه وهتا ماهه کاتان به ویرانی بیو به جیده‌هیلدري. ده نکه خه‌رله‌یه که ده چیت، کاراییک بردی و له تاو باخه که کی پیتان دهیم، ئیتر نامینته وه، هه تا ئه و کاته دیت که دهیم، چاندی، جا گکشی کرد و بیو به دره ختیک، بالنده‌ی پیروزه ئوههی به ناوی یه زدانه وه دیت.»

تاسمان له ناو لقه کافی هیلانه‌یان کرد. 20 دیسان فه رمومو: 14 نه وه بیو له رهله شه مده دا کاتیک عیسا بپه ناخواردن «شاشنی خودا به چی به راورد بکم؟ 21 له هه ویر ترشیک چووه مالی یه کیک له سهره کاره فه رسیه کان، نه وانهی له اوی ده چیت، ئافره‌تیک هیتای و کردیه تاو سی پیوانه ثارده وه، بیون چاودیزیان ده کرد. 2 پیاویکیش که نه خوشی تاو بهندی هه تا هه مویی هه گهله.» 22 کاتیک عیسا ده چووه تورشلیم، هه بیو له بهرامیه ری بیو، 3 عیسا له تهوراتاس و فه رسیه کانی به شار و گونه کاندا تیده پری و خله‌کی قیرده کرد. 23 یه کیک

پرسی: «ئایا له بروزی شەمەدا چاکىردنەوە دروستە يان نا؟» ئەمانەی بە گەورە كەدى را گەياند. خاوهن مال تۈورە بۇ 4 ئەوان پىندەنگ بۇون، ئەويش كارىاي گرت و چا كىركەدەوە و بە كۆيلە كەدى گوت: «خىرا بېۋە بۇ شەقام و كۆلانە كانى بېرىنى كەد، 5 يېچى فەرمۇن: «كامەтан كۆرە كەدى يان كەيە كەدى شار، هەزار و پەككەوە و كۆز و شەلەكان بېتەنە ئېرە،» لە بروزى شەمەدا بېكەوە بېرەوە دەستبە جى دەرىباھىتىت؟» 22 «پاش ماۋەيەك كۆيلە كە كەپايەوە و گوقى: «كەورەم 6 نەيانتانى هېچ وەلامىنگى بەدەنەوە، 7 كاتىك تېلىنى كەد چۈن ئەوەي فەرمانت دا كەرا هېيشتا شۇزىن ماۋە،» 23 كەورە كە بە باڭھەيشتەكراوان بىزى پېشەوە دەگەن، نۇونەيەك هېتىيەوە و كۆيلە كەدى گوت: «بېۋە دەرەوە بېرىگا و بېچكەكان بە زۇر فەرمۇسى: 8 «كاتىك يەكىك بۇ شايى باڭھەيشتە دەكتات، لە خەللىك بېتەنە ئۇرۇرە، تاكى مالە كەم بېلىت، 24 پىتان دەلىم، بىزى پېشەوە دامەنىشە، ئەوەك لە تۈرىزىدار تىرىشى باڭھەيشتە لەوانەي باڭھەيشتە كراپۇن كەس تاشى شىۋە كەم نا كات،» كەدىت، 9 ئىنجا ئەوەي تۇ و ئەوى باڭھەيشتە كەرددووه، 25 خەللىكىكى زۇر لە گەل عيسا دەرىۋەشقەن بە بېنگادە، ئاپرى ىدىت و پېت دەلى: «شۇيە كەت بۇ ئەمە چۈل بەك،» توش دايەوە و يېچى گوتى: 26 ئەگەر يەكىك بېتە لام و برق لە تەرىق دەپتەوە و بىزى دواوه دەگەيت، 10 بەلام كاتىك دايىك و باوكى، ژىن و مەندالى، برا و خوشكەكانى نەپەتەوە، بگە باڭھەيشتە دەكىيەت بېرە دواوه داينىشە، تاوه كە كاتىك لە خۇشى، ناتوانىت بېتە قوتابى من، 27 ئەوەي خاچە كەدى ئەوەي باڭھەيشتى كەرددوویت، يېت و پېت بلىت: «هاپریم، هەلتەگىت و دوام نەكۈنت، ناتوانىت بېتە قوتابى من، 28 «كى ھەستە وەرە پاشەوە،» نەوسا لەبەرچاواي ھەممۇ ئەوانەي لە ئىۋە ئەگەر بېۋە قىللەيەك دروستېكەت، يە كەم جار لە گەلت داينىشۇن قەدرگەن دەبىت، 11 بەم شىۋەيە ئەوەي دانانىشىت و خەرجىيە كە ناخەملىنىت، ئاخۇ ئەوەندەي خۇي بەرز بەكتەوە نزەم دەكىيەوە، ئەوە خۇي نزەم بەكتەوە ھە بېۋە و اوڭىدىنى، 29 ئەوەك بناڭە كەدى دابىتتەن نەتوانىت بەرز دەكىيەوە، 12 ئىنجا بەوەي گوت كە باڭھەيشتى تەواوى بەكتات، ئەوسا ھەممۇ ئەوانەي دەبىيەن گائىنە پىن كەرددووه: «كاتىك ئانى ئىۋە ئەپارە ئامادە دەكەيت، دەكەن، 30 دەلىن: «ئەم پىاوه دەستى بە يىنا دروستىرىدىن كەد ھاپرى و برا و خزم و دراوسى دەولەمەندە كات باڭگە كە، و نەيغۇنى تەواوى بەكتا،» 31 «يان ج پاشايەك دەچىتە ئەوەك ئەتۋانىش باڭگە بەكتەوە، چا كەت بەدەنەوە، 13 بەلكو شەرىپاشا يەك دىكە و يە كەم جار دانانىشىت و راۋىتتەن كات، ئەگەر مىواندارىيە كەت كەد، هەزار و پەككەوە و شەل و ئايى بە دەھەزار كەسەوە دەتۋانىت بەرەنگارى ئەوە بېتەوە كۆز بەنگەيشتە بەك، 14 خۇزگەت پى دەخوازىرى، چۈنكە كە بېست ھەزارە دەتە سەرى؟ 32 ئەگىنا خۇ تاکو ئىيانە پاداشت بەدەنەوە، توش لە ھەستەنەوە پەستورەن دەرەنەن دەۋىت ئاشتى دەكتات، 33 بەم پاداشت دەدرېتەوە، 15 يەكىك لە مىوانەكان ئەمە بېست شىۋەيە، ھەر يەكىغان ئەگەر واز لە ھەممۇ شىئىت نەھىيەت كە و گوقى: «خۇزگە دەخوازىت بەوەلە لە شانشىنى خودا نان ھەيەتى، ناتوانىت بېتە قوتابى من، 34 «خۇي باشە، بەلام ئەگەر دەخوات،» 16 عيسا وەلامى دايەوە: «كابرىيەك شىۋىنلىك سۈزۈيە كەي نەما، چۈن تامە سۈزۈيە كەي بېۋە دەگەر بېتەوە؟ گەورە ئامادە كەد و خەللىكىكى زۇرلى باڭھەيشتە كەد، 17 لە 35 ئەوسا نە بەكەللىك پەيىن دىت، كاتى ئانخۇاردىندا كۆيلەيەكى خۇي تارد تاکو بە باڭھەيشتەكراوان بەلكو فېرەدەر دەرەوە، «ئەوەي گۈنچى ھەيە بېۋەستن، با بلېت: «فەرمۇن، ئېستا ھەممۇ شىئىك ئامادەيە،» 18 «بەلام بېسىتىت،»

ھەممۇ وەك يەك بەك داواى لېپەردىيان كەد، يە كەميان يېچى 15 ھەممۇ باجگەر و گوناھباران لې ئىزىك دەبۇنەوە تاکو گوت: «يەلگەيە كە كېيە و پەنۋىستە بېرۇم بېبىم، تاكىلە لېم بېرۇرە،» گوئى لە عيسا بگەن، 2 جا فەرسىي و مامۇستايانى تەورات 19 يەكىكى دىكە گوقى: «پېنچ جووت گام كېيە و دەچم بىزام بولەپۈلەن دەكەد: «ئەمە پېشوازى لە گوناھباران دەكتات و چۈن، تاكىلە لېم بېرۇرە،» 20 يەكىكى دىكەشىان گوقى: «زۇنم ناتيان لە گەل دەخوات،» 3 عىساش ئەم نۇونەيە بېۋە ئەنەوە: هېتىاوه، لەبەر ئەوە ناتوانىم يېم، 21 «كۆيلە كەش ھاتەوە و

4 «کامه‌تان ئەگدر سەد سەر مەرى ھېيىت و دانىيەكى لى خۇرى گوت»: خىرا باشتىن جلوبەرگ بېتىن و لەپەرى بىكىن، ون يېت، نەوەد و تۈيەكە لە دەشت بەجىتايلىق و بەدواتى ئەنگىستىلەك بەكەنە پەنجەي و پلاپلاش بۇ يېي. 23 گۈزىرەكە نوبووه كەدا ناچىت هەتا دەيدۆزىتەوە؟ 5 كاتىك دۆزىپە و قەلەوە كەش بېتىن و سەرى بېرن، باختىن و دىلغۇش بىن، بە خۇشىبىيە و دەخىناتە سەر شانى و 6 دىتتەوە مال، ھارىقى و 24 چونكە ئەم كورەم مىددوو بىو و زىندىو بۇوەتەوە، ون بىو و دراوسىكەن بانگ دەكەت و پىيەن دەلىت: لە گەلم دلشايدىن! دۆزراوەتەوە، جا دەستيان بە ئاھەنگ گىزان كەد. 25 «كورە مەرى و نوبووه كەم دۆزىپە وە»، 7 پېتىن دەلىم، لە ئاسمانىش شادى گۈزىرەكە لە كىلگە بۇو، كە هاتووە و لە مال نىزىك بۇوەتەوە، زىات دەيىت سەبارەت بە گۇناھارىك توبە بىكەت لە نەوەد و گۈزى لە مۇسۇقا و ھەلپەرىكى بۇو، 26 يەكىك لە خزمەتكارانى تۈرپاستورىست كە پىچىسىتىان بە توبە كەننەيىيە. 8 «يان چ باڭگەردى و پىرسىمارى كەد، ئەم چىيە؟» 27 يېي گوت: بىرا كەت ئالەرىتىك دە درەھىي ھېيىت و يەك درەھىي ون بىكەت، چا گەراوەتەوە، باوکىشىت گۈزىرەكە قەلەوە كە سەرىپى، چونكە ھەلنىكەت و مالە كە گىسک نادات و بە وردى نا گەرىت، بە ساغ و سەلامەتى گەراوەتەوە. 28 «كورە گۈزىرەكە توپووە هەتا دەيدۆزىتەوە؟ 9 كە دۆزىپە وە، ھارىقى و دراوسىكەن بىو و نوبىلىت بېھىتە ژۇرەرە، ئىتىر باوکى ھاتە دەرەوە و تىكاي بانگ دەكەت و دەلىت: لە گەلم دلشايدىن، ئەو درەھەمە ئىتكىد. 29 بەلام ئەو وەلائى باوکى دايەوە: ئەوەتە ئەو ھەموو ونم گىدبوو، دۆزىپە وە»، 10 پېتىن دەلىم: بە ھەمان شىۋە، سالە كۈيالايدىت بۇ دەكەم و ھەرگىز لە فەرمانت دەرنە چۈمم، فەرىشتنەكەن خودا دلشايدەن كاتىك گۇناھارىك توبە تەنانەت كاربەلەيەكتەت نەدەن ئەلە گەل ھارپىيەكەنەم يېي دەكەت. 11 ئىنجا فەرمۇسى: «كابىرايدىك دوو كورى بەبۇو. دلخۇش بىم. 30 بەلام كاتىك ئەم كورەت ھاتەوە، ئەوەي بچوو كەكىان بە باوکى گوت: باوکە، چىم بەرەدە كەولى ئەلە كەنە كەل لەشۇرۇشان لۇوش دا، گۈزىرەكە قەلەوە كەت بەشە مىراتى خۇم، بىدەرەي، ئەتتەش مالە كەنە بۇ دابەشكەن. بۇي سەرىپى». 31 «ئەوبىش يېي گوت: كورىم، تۆ ھەم مىشە 13 دواي چەند رۇزىكى، كورە بچوو كە ھەموو شەتكەنلى لە گەل منى، ھەرچىم ھە يە تۈيە. 32 بەلام پىویستە دلخۇش كۆكىدەوە و بەرەو ولايىكى دورۇرۇنىتىت، لەۋى مالە كەنە و شاد بىن، چونكە ئەم بىرایت مىددوو بىو و زىندىو بۇوەتەوە، لە سەر راپوردىن دانا. 14 لە دواي ئەوەي ھەموو خەرجىكەد، ون بىو و دۆزراوەتەوە».

قاتۇرقى گۈزىرە كەوتە ناوجە كە، لەپەر ئەوە تۇوشى نەبۇنى 16 ھەرەھە عيسىا بە قوتايىيەكەن فەرمۇسى: «كابىرايدىكەت، 15 ئىتىر ھاناي بۇ ھاولا تىبىيەكى ناوجە كە بىردى، ئەتتەش دەولەمەند سەركارىكى بەفېرۇدانى مالە كەنە ناردىيە كىلگەكەن بۇ لەپەراندى بەراز. 16 حەزى دەركەد بە و لەسەرى پېنگەلىشت. 2 كابىرايدەن بانگ كەد و خېنۇرەك سكى خۇرى تېرى بىكەت كە بەرازەكان دەيانخوارد بەلام لې پىرسى: ئەم چىيە لە سەر تۆ دەيىستەمە وە؟ بۇ ھىسابى كەس ھېچى پېنەدەد. 17 ئىنجا بە ھوش خۇرى ھاتەوە و سەركارىيەكتەك بە و بىخە بەرەدەستم، چونكە ئىتىر ناتوانىت گوت: ئاخۇچەند كىرىكەرى باوک ناتىيان لەپەر دەمەنەتەوە، سەركار بىت». 3 سەركارە كە بە خۇرى گوت: «چى بەكم، مەنيش لېرە والە بىرسان دەمرىم. 18 ھەلدەستم دەچەمەو لاي چونكە گۈزىرەكەم سەركارىيەكەم لى دەسەنەتەوە؟ ناتوانىم زەۋىي باوکم، يېي دەلىم: باوکە، لە دىرى ئاسمان و بەرامبەرى تۆ گۇناھم بېكىم و شەرمىش دەكەم سوال بەكم. 4 بەلام دەزنانم چى كەد. 19 ئىتىر شاياني ئەوە نەم بە كورى تۆ بانگ بېكىم، بىكە بە دەكەم، بۇ ئەوەي كاتىك لە سەركارىيەكە دەركام، خەللىكى لە كىرىكەرىكى خۇوت». 20 جا ھەستا و گەپرایەو لاي باوکى. مالەكائىيان پېشوازىم لى بىكەن. 5 «جا ھەريە كە لە قەرزازەكانى ھېشىتا دورۇ بۇ باوکى ئەوەي بىنى و دلى بۇي سۇوتا، رايىكەد و گۈزىرەكە بانگكەن، بە يەكەميانى گوت: چەند قەرزازى باوھىي پىدا كەد و ماچى كەد. 21 «كۈرەش يېي گوت: باوکە، گۈزىرە كەميت؟» 6 «گوت: سەد ھىزە زەبىتى زەبۇون». ئەتتەش لە دىرى ئاسمان و بەرامبەرى تۆ گۇناھم كەد، ئىتىر شاياني ئەوە يېي گوت: پىسۈلە كەت و ھەرگە و دانىشە، خىرا بۇوەسە پەنجا نىم بە كورى تۆ بانگ بېكىم، 22 بەلام باوکە كە بە خزمەتكارانى

7 «بهوی دیکه‌ی گوت: "تو چه ندت له سره؟" »²³ گوتی: "سده ده چیزت، له دوروه وه ئیراھیمی بینی و له عازری له باوهش ربه گەنم." ²⁴ یېئی گوت: "پسووله کدت و هربگه و بنووسه هستا." بیوو. ²⁵ Hadēs 986 هاواری کرد: "باوکه ئیراھیم، بهزه بیت 8 "جا گوره که ستایشی سەرکاره ناپا کە کىد کە زیرانه پېندا بېنەوه، له عازر بېنە تاکو سەری پەنجەبی بە تاو تەپر بکات جولا یوه، جا ئە و خەلکانە ئەم جىيانىان ھەلبازار دەچىزم." ²⁶ ئیراھیم گوتی: "کورم، لمىزىر لە ژىاتىدا شە باشە کانى له ھەلسۆكەوتىرىن لە گەل ھاوشىۋە كايناندا لە گەل پېرۇزى خودا ژىرتىن. ²⁷ منىش پىتەن دەلىم: به سامانى خۇتىت وەرگەت و له عازرىش شەت خاپەكان. بەلام ئىستا وا ئەم دنیا يە دۆسى خۇتىت دروستىكەن، تاکو ئەگەر ناما، لېرە دلەنوايى دەکریت و توش ئازار دەچىزىت. ²⁸ سەرەپاى خودا له مالى ھەتاھەتايى پېشوازىيانلى بکات. ²⁹ aiōnios g166 aiōnios g166 ھەموو ئەمانەش، بۇشاپەيەكى گوره له توان ئېمە و عىيەدا 10 ئەوهى له كەم دەستپا كە له زۇريش دەستپا كە، ئەوهى له دازراوه، تاوه كە ئەمانەي بىانەوی لېرەوه بۇ لاتان بین نەتىزان كەم ناپا كە له زۇريش ناپا كە. ³⁰ ئەگەر له سامانى ئەم دنیا يە و كەسىش له وۇنوه بۇ لاي ئېمە نەپەرىتەوه." ³¹ ئەوهىش دەستپا كە نەن، كى سامانى راستەقىنەي بە ئېيە دەسىپىت؟ گوتى: "كواته باوکە، لىت دەپارىمەوە له عازر بېنە بۇ مالى 12 ئەگەر له شى خەللىكى دەستپا كە نەن، كى شى خۇتىان باوکم، ³² چونكە پېتىچ برام ھەيە، تاکو ئاگاداريان بکاتەوه، دەدانى؟ ³³ خزمەتكار نىيە بۇۋىت كۆيلەيەتى دوو گوره نەوەك ئەوانىش بۇ ئەم شويىنى ئازاردا نەن. ³⁴ بەلام بکات، چونكە رې لە يەكىكىان دەپەتەوه و ئەوهى دیكەي ئیراھیم یېئى گوت: "موسما و پېغەمبەر ايان ھەيە، با گۈنى له مان خۇشىدەویت، يان دەست بە يەكىكىان دەگەيت و ئەوهى بېگن." ³⁵ ئەوهىش گوتى: "نەخىر باوکه ئیراھیم، بەلام ئەگەر دىكە پېشگۈرى دەختات. ئېووهش ناۋوان كۆيلەي خودا و پارە يەكىكى لەناو مردووانوھ بېجىتە لایان، ئەما توپە دە كەن." ³⁶ بن. ³⁷ فەرىسييەكائىش كە پارەيان خۇشىدەویست، گوپىان گوت: "ئەگەر گۈرى له موسما و پېغەمبەر ان نەگىن، له ھەموو ئەمانە بۇو، گڭانەيان پېكىرىد. ³⁸ عىساش یېئى فەرمۇن: تەنانەت يەكىكى لەناو مردووانىش ھەستىتەوه، قەناعتەتىان پىن لە تىو خەللىكى خۇتىان بە يەقاوان دەرددەخەن، بەلام خودا دلتان نايىت."

دەناسىت. ئەوهى لاي خەللىكى پايدارە، لاي خودا قىزەونە. ³⁹ عىسا يە قوتاپىيەكائى فەرمۇن: «مە حالە ئە و شتانەيى كە خەللىكى تۇوشى گوناھ دە كەن نەيەن، بەلام قورىبەسەر ئەوهى دەپەتەوه زۆرى ھەتاكىن، ⁴⁰ باشتەر بۇي ئەگەر بەرداشىك بە ملەوهە ھەلباسىرىت و فېيدىرىتە دەردايە، له وەي يەكىكى لە قوتاپىيەكائىم تووشى گوناھ بکات. ⁴¹ ئاگادارى خۇتىان بن. ⁴² ئەگەر برا كەت ھەلەى كەد، سەرزەنىتى بىكە، ئەگەر توپە كەد گەردى ئازاد بىكە. ⁴³ ئەگەر لە رۇۋىشكە حەوت جار ھەلەى بەرامبەرت كەد و حەوت جار گەردايەوه لات و گوتى: "توبە دە كەم، "تو گەردى ئازاد بىكە." ⁴⁴ ئىنجا يېرداروەكان بە مەسىحى خاوهن شىكۈيان گوت: "(باوهرمان زىياد بىكە!) ⁴⁵ مەسىحىش فەرمۇمى: "ئەگەر ئەوهندە دەنە كە خەرەلمە كەش باوهرمان ھەيىت، بەم دار تۇوه دەلىن: "ھەلبەنلىزى و لەناو دەرىيا بېت، به قەستان دەكەت. ⁴⁶ "کامەتان، ئەگەر كۆيلەيەكى بېرى،" به قەستان دەكەت. ⁴⁷ سەگىش دەھاتن برىيەكائىان دەلىستەوه. ⁴⁸ "ئىتەر ھەزارە كە مرد و فەريشە بۇ باوهشى ئیراھیم ھەلىانگەت. دەولەمەندە كەش مرد و بېزرا. ⁴⁹ لە جىھانى مردووان سەری ھەلبىرى و ئازارى

دوای ئوهه که له گلگه هاتهوه، پىچى دهلىت: «يەكسەر وەرە دەگرد، تاکو ئەو رۇزەسى نوح چووه ناو كەشىيەكە، لافاوه كە دانىشە؟» 8 ئايا پىچى تائىت: «شىئىم بۇ ئامادە بەكە يېقۇم، هات و هەموو يانى لەناورىد. 28 «دىسان وەك ئەوهە لە ناوقەدت بېبەستە و خزمەت بەكە تاکو دەخۇم و دەخۇمەوه، سەرەتە لوت بۇو، دەيانخوارد و دەيانخواردەوه، دەيانپىرى پاشان تو بختو و بختو؟» 9 ئايا سوباسى ئەو كۆيلەيدە دەكت، و دەيانقۇشت، دەيانچاند و بىنادىيان دەندا. 29 بەلام لەو لە بەر ئەوهە ئەو شتانەي گەز كە فەرمانى پى كراپۇ؟ رۇزەسى لوت لە سەدۇم هاتە دەرەوه، خودا لە ئاسماھە ئاگر و 10 ئىۋەش بەم شىپەيە، كاپىك ھەمو ئەوهە فەرمانتان پى گۈڭگەز باراند و ھەموو يانى لەناورىد. 30 «لەو رۇزەش كە دەكىيەت دەيدىكن، بلەن: «كۆيلەي شايىستە نىن، ئەرگى خۇمان كۆرى مۇزىقى ئاشكرا دەكىيەت، ئاوا دەبىت. 31 ئەوهە لەو بەجىيگەياندۇوه.» 11 كاپىك عيسا دەچوو بۇ ئورشەلەم، بە رۇزەدا لە سەربانە و شەتكەن لە ناو مالە، با نەيەتە خوارەوه بۇ ئىۋانى سامىرە و جەليلدا رۇشت. 12 كاپىك كە چووه بىردى، ئەوهە لە گلگەشە با نەگەرىتەوه. 32 زەنەكەي لۇتىان بەپىرى يەكىك لە گۈندەكان، تۇوشى دەپاپ بۇو كە نەخۇشى گولىيان يېتەوه! 33 ئەوهە يەھوي ژياني خۆزى بىاتەوه دەيدۇرۇنىت، ھەببۇو، لە دوورەوه راوهەستابۇون و 13 دەنگان بەرز كەدەوه و بەلام ئەوهە بىدۇرۇنىت دەبىاتەوه. 34 پىتىان دەلەم: لەو گۇتىان: «ئەي عيسا، ئەي مامۇستا، بەزەيت يېماندا يېتەوه!» شەوهە دowan لەناو يەك جىنگان، يەكىان دەبرىت و ئەھىي 14 جا ئەوانى بىنى و پىچى فەرمۇون: «بۇن خۇتان نىشانى كەھىنان دىكە بەجىنەھەيلەرىت. 35 دوو ژۇن دەستاپ دەگىزىن، يەكىان بەدەن.» كاپىك دەرۇشىقىن پاكىوونەوه. 15 يەكىكىان سەرىرى دەبرىت و ئەھىي دىكە بەجىنەھەيلەرىت. [36 دowan لە گلگە كەد پاڭ بۇوهتەوه، گەپايدە و بە دەنگانەكى بەرز ستايىشى دەن، يەكىان دەبرىت و ئەھىي دىكە بەجىنەھەيلەرىت.] خوداى كەد، 16 لە بەرىچى عيسا بەسەر رۇودا كەوت و 37 لەيىان بىرى: «لەكۆى گەرەم؟» پىچى فەرمۇون: «كەلاك سوباسى گەز. كاپىرا سامىرە يېش بۇو. 17 عىساش وەلامى لەكۆى يېت، دال لەۋى كۆكە يېتەوه.»

دايەوه: «ئەرئى دە كەس پاڭ نەبۇونەوه؟ كوا تۈيەكى 18 عيسا نۇونەيەكى بۇ هېنئانەوه كە پۇيەستە ھەمىشە نۇزە دىكە؟ 18 ھېچ كەسىكىان نەپىران بىگەرېتەوه و سايىشى خودا بەكەن، ئەم پىنگانەيە نەبىت؟» 19 ئىنجا پىچى فەرمۇو: «ھەستە و بېرى، باورەرت رېڭارى كەدىت.» 20 كە فەرسىيەكان پرسىاريان لېكىد، كەي پاشايەقى خودا دىت، وەلامى دانىوه: «پاشايەقى خودا بە جۈرىيەك نايەت كە بېپىرىت، 21 خەلکىش ئالىن: «ئەممەتا، يان «ئەوهتا»، چونكە پاشايەقى خودا لە تۈپاندایە» 22 جا بە قوتايىيەكانى فەرمۇو: «رۇزاتىك دىت كە تامەززۇن رۇزىيەك لە رۇزائى كۆرى مۇزىقى بىيىن، بەلام نايىين، وەرسم دەكت.» 23 مەسىحىي خاوهە شىڭ فەرمۇو: «گۈئى زىزام نەكت، مافەكەي بۇو وەرەدەگەمەوه، ئەگىنا وازناھىنەت و پىزىش لە مەچن، 24 چونكە وەك ئەو ھەورە تىشىقەيەدە بىگەن لەۋى دادوھەر زۇردارەك دەبىت. 7 باشە خودا مافى ھەلزىئىدراوه كەنلى خۆزى كە شەو و رۇزلىي دەپارېتەوه وەرنەگىتى؟ ئايما درەنگ وەلامان دەدانەوه؟ 8 پىتىان دەلەم: دەكتە لەزىئى ئاسمانىدا بروناسك دەكتە، كۆرى مۇزىقىش لە رۇزى خۇيدا بە شىپەيە دەبىت. 25 بەلام دەبىت يە كەم جار زۇر ئازاز بېچىزىت و ئەم نەوهەيدىش رەقى بەكەنەوه. 26 «رۇزائى كەنەنەنەوه، ئايما باوھە لەسەر زەھى دەدۇزىيەوه؟» 9 بۇ ئەوانەي دەنەنەنەنەنەوه، كە لە يېتاۋانىبۇنى خۇيان دلىنى بۇون و خەلکىان بە سووك نوح چۈن بۇو، لە سەرەتە كۆرى مۇزىقىشىدا ئاوا دەبىت. 27 دەيانخوارد و دەيانخواردەوه، ژىيان دەھىانا و مېرىدىان

نویزگردن چوونه په رستگا، یه کنیکان فرسی و ئوهوی دیکه خلک مه حاله، لای خودا ده بیت.» 28 په تروس گوئی: باجگر. 11 فه رسیبیه که وستا، له دلی خویدا ئه نویزه‌ی «ئوهتا همو شیکان به جنپیشتووه و دوات که توین». ده گرد: «خودایه سپاست ده کدم وک خلک دیکه نم، 29 ئوشیش پی فرمون: «پاستیان پی دهلم: کس نیبه که قولپ و خراپه کار و داوینیسین، وک ئه باجگرهش مال، زن، براء، دایک، باوک یان مندالی لمپر شاشنی خودا نیم. 12 هفتھی دوو جار به پروژوو ده بم، ئوهوی ده ستم به جنپیشتبیت، 30 لدم دنیایه چهند ئوهونه له به رامه بری ده گوییت دهیه کی ده به خشم.» 13 «په لام باجگره که له دوروهه ورنگه کیته و لهو دنیاش زیانی هه تاهه تایی.» (aiōn g165) راوه ستا، نه یده ویست چاوی بو ئاسمان به رز بکاته و، سنگی (aiōnios g166) 31 عیسا دوازده قوتاییه کدی برد و پی فرمون: خوی ده کوتا و دهیگوت: «ئه خودایه بهزه بیت به منی «ئهوا بهره و تورشلیم سه رده که وین، هه رچی پیغمه بران گوناھاردا بیته وه.» 14 «پیتان دهلم، ئمه گدراپیوه مالی لمبارهی کوری مرؤفه وه نوسیویانه دیه دی. 32 ده دریه خوی بیتاوان کراپوو، پیچه وانهی ئوهوی دیک، چونکه ئوهوی دهستی ناجوله که کان، گالتهی پی ده کریت و جنتوی پله ده دریت خوی به رز بکاته وه نز ده کریت، 33 به قامچی لیه دهدن و ده بکوژن. به رز ده کریت وه.» 15 خلک مندالی ساوايان هنیایه لای عیسا له روزی سییه میش هه لدھستیه وه.» 34 په لام هیچ له مه تاوه کو دهستیان له سر دابنیت. کاتیک قوتاییه کان ئه مهیان تینه گدیشتن و ئه باسه لیبان شاراوه بوب، ئوهوی گوترا دریکان بینه سه رزه شتیان گردن. 16 په لام عیسا بانگی مندالاکانی گرد پی نه گرد، 35 کاتیک عیسا له ئه ریخا نزیک بوهه وه، کسیکی و فرموموی: «لیگکرین مندالان بیته لام، ریبان لی مه گرن، نایینا له سر ریگا دانیشتوو سوالی ده گرد. 36 که گوئی له چونکه شاشنی خودا هی وه وک ئه مانیه. 17 پاستیان پی خلک که بوه ده پوشتن، پرسیاری گرد ئمه چیه. 37 پیان ده لیم: ئوهوی وه وک مندالیک شاشنی خودا قبول نه کات، گوت: «عیسای ناسیره بیه تیهه په پریت.» 38 جا هاواری هرگیز ناچیته ناویه وه.» 18 کارایه کی ده سه لاتدار پرسیاری گرد: «عیسای کوری داود، بهزه بیت پیلدا بیته وه!» 39 ئه وانهی لیکرد: «ماموستای باش، چی بکدم تاکو زیانی هه تاهه تایی له پیشه وه ده پوشتن سه رزه شتیان گرد بو ئوهوی پله نگ به میرات و هر بگرم؟» (aiōnios g166) 19 عیسا پیچی فرمومو: بیت، په لام ئه و زور زیاتر هاواری ده گرد: «کوری داود، پوچی به باش ناوم ده بیت؟ پیچگه له خودا که س باش بهزه بیت پیلدا بیته وه!» 40 عیسا راوه ستا و فه رمان دا بیپنه نیمه. 20 راسپارده کان ده زانیت: «داوینیسی مه که، مه کوڑه، لای. کاتیک نزیک بوهه وه، ئی پرسی: 41 «چیت ده وی بوت مه دزه، شایه تی درو مه ده، پیزی دایک و باوکت بگه.» بکم؟» گوت: «گورهم، ده مه وی بینم.» 42 عیساش پیچی 21 ئوشیش گوئی: «له مندالیه وه هه موو ئه ده راسپاردانهم فرمومو: «بیته، باوهره کدت توی چاک کرده وه.» 43 ده ستبه جن به جنگیاند ووه.» 22 عیساش گوئی له مه بوب، پیچی فرمومو: «بنی، دوای که وت و سیاشی خودای ده گرد. هه موو «هیشتا شتیکت کده، هه رچیت هه یه هه موو بفرقه و خلک که ش که بینیان ستابیشی خودایان گرد.

به سره هه اڑان دابه شی بکه، گنجینه یه کت له ئاساندا ده بیت. 19 ئینجا عیسا چووه ناو ئه ریخا و پیلدا تیده په پری. 2 له وی کارایه کی لیبو به ناوی زکا، دهوله مهند و گورهی باجگران دلتهنگ بوب، چونکه زور دهوله مهند بوب. 24 کاتیک عیسا ئه وی به خه منا کی بینی، فرموموی: «چوونه ناو شاشنی خودا بیه ده تواني، چونکه کورته بالا بوب. 4 رایکد و سه رکوته سه ر بیه دهوله مهند چهند زه جمها! 25 ئاسانته و شتریک به کوف دار هه نجیریک تاکو بیینیت، چونکه عیسا به وپنا تیده په پری. ده رزیه که وه بچیت له ووهی دهوله مهندیک بچیته ناو شاشنی 5 که عیسا گیشته شویه که، چاوی هله بیه و پیچی فرمومو: خوداوه.» 26 ئه وانهی گوینان لیبوو گوتیان: «که واته کی «زه کا، خیرا وره خواره وه، چونکه ده بیت ئه مه و له مالی تو ده توانیت پر زگاری بیت؟» 27 عیسا فرموموی: «ئوهوی له لای

بمینمه ووه» 6 جا خیرا هاته خواره و به خوشیه و پیشوازی سووده کدی و در مده گرته ووه؟» 24 «بهانه‌ی گوت که لهوی لیکرد. 7 همه‌مو بینیان و دهستیان کرد به بوله بولکردن و راوه‌ستایوبون: «کیسه زیوه کدی لی بله‌نه ووه و بیده‌نه ٹوهی ده گوتیان: «چووه بووهه میوانی گونه‌هاریک.» 8 به لام زه کا کیسه زیوه کدی پیچه.» 25 «له‌وانیش پیبان گوت: «گوره، پراوه‌ستا و به مه‌سیحی خاوهن شکوئی گوت: «گوره، ده کیسه زیوه همه‌یه!» 26 «ولام دایوه: «پیتان ده‌لیم: ٹوهه‌تا نیوه‌ی سامانه‌کدم دهدمه هه‌زاران و نه‌گر به هه‌ر ٹوهه‌ی هه‌یه‌تی پیچی ده‌ریت، به لام ٹوهه‌ی نیشه‌تی، ته‌نانه‌ت شیوه‌یه ک فیلم له که‌سیک کردیت، چوارقانی ده‌دهمه ووه،» ٹوهه‌ی هه‌شیه‌تی لی ده‌سه‌زره‌یه ووه. 27 دوژمنانیشم، ٹه‌وانه‌ی 9 عیساش پیچی فرمومو: «له‌مرؤ رزگاری بوئه ماله هات، لم‌به‌ر ندیانده ویست پاشایه‌تیبان بکم، بیانه‌نه بیزه و لم‌به‌ر ده‌مم ٹوهه‌ی ٹوهش کوری ئیراهیمه، 10 چونکه کوری مرؤ پیانکوژن.» 28 دواه ٹوهه‌ی عیسا نه‌مه‌ی فرمومو، له پیشوه‌هه‌تاهووه به‌دوای له‌ناچواندا بگریت و رزگاریان بکات.» رویشت و به‌رهو ٹورشله‌یم سه‌رکه‌وت. 29 کاتیک له گوندی 11 کاتیک خله‌که که گونه‌یان له‌مانه ده‌گرت، دریزه‌ی پیدا و بیت‌فاحی و بیت‌عه‌نیا تزیک بووه‌وه، که له‌لاه ٹه‌و کیوه‌ی شیوه‌یه کی هینایه ووه، چونکه له ٹورشله‌یم تزیک بیو و ایان که کیوه‌ی زه‌یه‌ونی پی ده‌گوتیت، دووان له قوتاییه‌کانی نارد ده‌زانی که پاشایه‌تی خودا خه‌ریکه ده‌رده کدویت. 12 ئینجا و 30 فرموموی: «پونه ٹه‌و گوندی به‌رامه‌رتان، که ده‌چنه شانشیتیک بخزی و هربگریت و بیته‌وه. 13 ده کویله‌کانی سواری نه‌یووه، پیکنه‌وه و بیپین. 31 ٹه‌گر به‌کیک پرسیاری خوه‌هه باز رگانی بکن. 14 «به لام دانشوانی ناوچه که رقان پیچیقی.» 32 دوو قوتاییه که چوون و چی پی گوتیون بینیان. ایچی بیو، شاندیکیان بد‌دوایدا نارد و گوتیان: «نامانه‌ویت ئده‌مه 33 کاتیک جاشک‌کدیان ده‌کرده‌وه، خاوه‌نه کانی لیبان پرسین: پاشایه‌تیان بکات.» 15 «له‌وه بیو که گدرایه‌وه پاشایه‌تیه کدی «بچچی جاشک که ده‌کنوه‌وه؟» 34 گوتیان: «گوره‌مان پیچیستی و هرگتیبو، فرمانی دا‌ئه و کویله‌نی زیوه کدی پیادیون بانگ پیچیقی.» 35 ئینجا بخ عیسايان هینا و که‌وا کانیان خسته سه‌ر بکریه‌هه لای، تاکو بزانیت چیبان له باز رگانی قازاخنگ کردووه. جاشک‌که و عیسايان سواری کرد. 36 کاتیک به‌ریوه بیو، 16 «یه که‌میان هات و گونی: «گوره، کیسه زیوه کدت ده خله‌ک که‌وا کانیان له‌سه‌ر بینکا را‌ده خست. 37 له ایزایه کدی کیسه زیوه قازاخنگ کردووه.» 17 «له‌وهش پیچی گوت: «نافه‌رین کیوه‌ی زه‌یه‌ونی تزیک بووه‌وه، سه‌رچه قوتاییه‌کان به شادی کویله‌ی چاک، چونکه له که‌متین شت ده‌ستپاک بیویت، و به ده‌گری به‌رز ده‌ستیان به ستایشکردن خودا کرد، بخ پیچنچ شار.» 18 «له‌وهش پیچابووه و هه‌ملگتیبو. 40 «ولام دایوه: «پیتان ده‌لیم: ٹه‌گر ٹه‌وانه بیده‌نگ بن، 21 له راستیدا لیت ترسم، لم‌به‌ر ٹوهه‌ی پایاویکی دلجه‌قیت، به‌رده‌کان هوار ده‌کن.» 41 کاتیک له ٹورشله‌یم تزیک بووه‌وه ٹوهه‌ی داته‌ناوه ده‌بیه‌یت و ٹوهه‌ی نه‌چاندووه درویته‌ی و شاره‌کدی بینی، بیزی، گریا، 42 فرموموی: «خوزگه بتناییه! ده‌که‌یت.» 22 «له‌وهش پیچی گوت: «نئی کویله‌ی به‌دکار، به ته‌نانه‌ت توش، لم ریزه‌داج شتیک بیوت مایه‌ی تاشتیه! زارت تاونیارت ده‌کدم، که ده‌ترانی پایاویکی دلجه‌قم، ٹوهه‌ی به لام ئیستا لم‌به‌رچاوت شاراوه‌یه. 43 ریزه‌ایتک به‌سه‌ر دیت، دامنه‌ناوه ده‌بیه‌یم و ٹوهه‌ی نه‌چاندووه درویته‌ی ده‌کدم 23 ئیتر که دوژمنانت سه‌نگه‌رت لی ده‌گرن، تاپلوقه‌ت ده‌دهن و له بچچی زیوه که‌مت له بانک دانه‌نا، کاتیک ده‌هاتمه‌وه له‌گل هه‌مو لایه‌کده ده‌ورت ده‌گرن. 44 خوت و منداله‌کانت له‌ناو

شورو را کانت له گل زهوي تهخت ده گرین. بهردت به سه ر خاوهني ره زه که چييان لی بکات؟ 16 دېت و ئەم په زهوانانه بهردوه ناهىلەن، چونكە کات هاتنى په روهه دگارت نه زانى.» لهناوده بات و ره زه که ده داهه خله لکي دىكە.» کاپيک گوپيان 45 کاپيک عيسا چووه ناو حه و شەكانى په رستگا، دەستى بە لييوو گوتيان: «خودا نەكتا! 17 ئەوش سەرىي كردن و دەركىدى فروشياران كرد. 46 يېنې فەرمۇون: «كەۋاڭ ئەممە نۇرسراوه چىيە: «ئەنۇ بهردەي مالە كەم مالى نويزە،» كەچى شۇو كەدوغان بە ئەشكەوق وەستا كان رەتىان كەدەوه، بۇو بە گۈنگۈن بەردى باغانە؟ دىزان!» 47 رۇۋانە لە پەرسىگا خله لکي قىرىدە كرد، كاهينانى 18 ئەوهى بەسەر بەردى كەدا بگەويت تىكەشكىت، ئەوهش بالا و مامۆستاياني تەورات و رابەرانى گل ھولىان دەدا كە بەردى كە بەسەر يىدا بگەويت وردوخاشى دەكتا.» 19 لە دەناوى بىبن. 48 بەلام ھيچيان بۇ ئەنجامدانى نەددەۋىزىيە، كاھينانى بالا ھە ولیان دا يېگىن، چونكە زاييان ئەنۇ نۇرسەنەيە لەسەر ئەوان ھيتىيائە، بەلام چونكە ھەمو گل بە پەرسىگە گوپيان لى دەگرت.

20

پەرسىگان عيسا لە حەوهشە كانى پەرسىگا خله لکي قىرىدە كەدە و مزگىنەيى دەدا، كاهينانى بالا و مامۆستاياني تەورات لە گل پېران ھاتته لاي، 2 پېيان گوت: «پېيان يېن، بە ج دەسەلا تىك ئەمانە دە كەيت؟ كى ئەم دەسەلا تىك بە تو دادە؟» 3 وەلامى دانەوه: «منىش پرسىارىيگان لى دە كەم. پېن بلېن: 4 لە ئاواھەللىكىشانى يە حياء، لە ئاسمانەوه بۇويان لە مەرفە وە؟» 5 لەناو خۆياندا راۋىزىيان كرد و گوتيان: «ئەنگەر بلېن،» لە ئاسمانەوه، «دەلىت،» بۇچى باوهېرتان يېن نە كەد؟» 6 ئەگەر يىش بىن، «لە مەرفە و بۇ،» ھەمو خله لکكە بەر دبارانام دەكەن، چونكە دلىيان كە يە حىا پېغەمبەرە.» 7 وەلاميان دايەوه كە نازارىن لە كۈرۈھىيە. 8 عىساش يېن فەرمۇون: «منىش پېتان تائىم بە ج دەسەلا تىك ئەمانە دە كەم.» 9 يېنچا دەستى كرد بە هيتانەوهى ئەم نۇرسەنەيە بۇ خله لکكە: «كابىرا يەك رەزىنى چاند و بە رەزهوانانى سپارد و بۇ ماۋەيەكى زۇر گەشتى كرد. 10 لە وەرزى بەر يۈبۈم كۆكۈدەنە دە كەم،» 11 كۆپلەيەكى دىكەشى نارد، بەلام لەمەشيان دا و سووكایەتىيان پېكىد و بە دەستىقىلى نارد يېيانەوه، 12 سېيىھىمىشى نارد، ئەمەيان بىریندار كەد دەرىيائىكەد. 13 «خاوهن رەزه كە گوتى: «چى بکەم؟ كوره خۆشە وىستە كەم دەتىزم، لەواندەيە رىتى بىگىن،» 14 «بەلام كە رەزهوانانەكان يېيانان، تەگىبىيان لە گل يەكترى كەد و گوتيان: «ئەنەتە میراتىگر، با يېكۈزۈن، تاكو بىبىنە میراتىگر،» 15 يېنچا بىردىيان دەرەوهى رەزه كە و گوشىيان. «ئېت دە بىت شو نا كەن.» 34 عىساش يېن فەرمۇون: «خله لکي ئەم دىيائە زىن دەھىن و شۇو دە كەن،» 35 بەلام ئەوهانە شاياني كەلەشىن بە دىنيا و ھەستانەوهى تىو مەدووان، زىن ناهىن و شو نا كەن.» 36 هەر وەھا ناتوانن بىرن، چونكە

وهک فریشتن و کوری خودان که کوری هستانه و نه. دین و دلین: "من ئوم" و "کانه که نزیک بوروه وه." دویان 37 تهنانهت موساش له چیزی که دوهنه که ریونی ده کاتهوه که مه کون. 9 کاتیک گوینان له باسخواسی جهنگ و شورش مردووان هله دسته وه، چونکه یه زدای ناویرد به «خودای ده بیت، مهترقن، چونکه جاری ده بیت ئام شانه بیت، به لام ئیبراهیم و خودای ئیسحاق و خودای یاقوب». 38 ئه و کوتایی یه کسر دواى ئه مه نایت.» 10 ئینجا ئیپی فرمون: خودای مردووان نییه، به لکو هی زیندووانه، چونکه لای «نه توه له نه توهه راست ده بیته وه و شانشین له شانشین 11 له هه موو زیندوون.» 39 هندیک لام ماموستایانی تهورات زور شوین بوممه لره زهی گوره و قاتو قری و دهرد ده بیت، ولام پیش ولامیان دایوه: «ماموستا، باشت فرمومو» 40 ئیتر نیانویرا ترس و نیشانه گوره ش له ئاسماندا ده بیت. 12 «به لام پیش هیچی دیکی لی پرسن. 41 عیسا ئیپی فرمون: «باشه چون هه موو ئه مانه ده تانگن و ده تانچه و سینته وه، پاده ستي که نیشت دلین که مه سیح کوری داوده؟ 42 داود خوی له په ریتوکی و بهندیانه کان ده کرین، له پیناوی ناوی من ده درنیه به ردهم زببوردا ده بیت: «یه زدان به خاون شکوی منی فرمومو: «له پاشا و فرمانزه وايان. 13 بهو شیوه شایه تم بُو دهدن. ده ستراسته دابنیشه 43 هه تا دووهنت ده که مه ته خته بُو 14 نهودهان له بیر بیت که پیشوه خت نیگرانی نههه مدبن پینه کانت.» 44 نهوهتا داود بیتی ده لی «خاون شکو»، ثیتر که چون به رگری له خوتان بکن، 15 چونکه من ده م و چون ده بیته کوری؟ 45 کاتیک هه موو خله که گوینان دانایمه کان ددهه می که هه موو به رهه لستکار اینان نهوان به رگری گرتیبو، به قوتاییه کانی فرمومو: 46 ئاگداری ماموستایانی بکن و بیره رچی بدنه وه. 16 تهنانهت دایک و باوک و تهورات بن، حجز ده کن به جل شوره وه بگرین و پیبان برا، خزم و هاور پیانیش به گرتستان ددهن، لیتان ده کوئن. خوشوه له بازارد سلاویان لی بکیت، له که نیشنه کان بیزی 17 له بر ناوی من هه موو ان رقیان لیتان ده بیته وه. 18 به لام پیشوه بگن و له میوانیشدا لای سهره وه. 47 مالی بیوه زن موویکی سهره تان نافه و تیت. 19 به دانبه خودا گرن ژیاندان هله دلوشن و بُو خوده رختن نویزه کانیان دریز ده کنه وه. 20 «کاتیک دهین به سوپا دهوری ۋېرىشلەم دراوه، ئه مانه سزايان گوره تره.»

21

ئینجا عیسا ته ماشای کرد و بینی دهولم نده کان شاره که دان بچنه دره وه، هه روهها دانیشتوانی گونده کان نه چنه ناو شار، 22 چونکه ئه مانه رۇزانی تولەسندنه وه، تاکو هه رچی نووسراوه بیته دی. 23 لە رۇزانەدا قوری سه ر دووگان و شیردهر، چونکه تاخوشییه کي گوره به سه ر زویدا دیت وتوره بیش به سه ر ئام گله. 24 به شمشیر ده کوژرین و بُو بیوه زن، سه ره راي هه ژاریه که ده هه موو بیوه زنیه که ده کرد که به بردی جوان و دیاریه تەرخانکاروا کان بُو خودا رازیتراوه وه. به لام عیسا ئیپی فرمون: 6 «ئە مە دی بیین، رۇزانیک دیت بردی به سه ر بردی وه نامیت ده هه موو ده بروو خیت.» 7 ئینجا لیيان پرسی: «ماموستا، کە ئه مانه رۇوده ده ن؟ هه روهها ئه و نیشانه يه چیه که ئاماڑه بە تیزکبوونه وە رۇودانی ئامانه ده کات؟» 8 فرمومو: «وریانن هله خله دلین، چونکه زور کەس بە ناوی منه وه 28 کاتیک رودانی ئەم شانه دەستی پېکد، هەستن و سه ر

به رز بکنه وه، چونکه رزگاریتان نزیک ده بیته وه.» 29 ئینجا به خاوهن ماله که باین: «ماموستا نمودنه کی بُوهیتنه وه: «سیری دار ههنجیر و ههموو داره کان ده فرمومیت: کوا دیوه خانه که تاکو له گل قوتاییه کانم نانی بکدن. 30 کاتیک دهنهن ئهوا گلای کردووه، خوتان په سخنه ای تیدا بختوم؟» 12 ئه ویش له نهوهی سه روهه رووریگان ده زان که هاوین نزیکه. 31 به همان شیوه، کاتیک گیوهش پیشان ده دات، گوروهه و راخواوه، لهوی ئاماده بکدن.» ده بین ئهم شتاره رووده دات، بزان که پاشایقی خودا نزیکه. 13 جا رؤیشتن، ههموو شتیگان دوزپه وه، ههروهه عیسا 32 «راسیستان پی ده لیم، ئهم نهوهی به سه رنچیت، ههتا ههموو پیچ فرموموبون. ئینجا نانی په سخنه یان ئاماده کرد. 14 که کانی ئه مانه نه یه نه دی. 33 ئاسان و زهوي به سه رده چن، به لام ناخواردن هات، عیسا لمه سره خوان دانیشت، بیزدراویش وشه کانم هه رگیز به سه رنچن.» 34 ئاگاداری خوتان بن، له گلی بون. 15 پیچ فرمومون: «زور ئاره زووم کرد پیش نهوه ک دلیان له سره را بواردن و سه رخوشی و خدم و خفهتی ئازارچیتتم ئهم نانی په سخنه تان له گل بختوم، 16 چونکه پیتان ژیان بیت و ئه روزه له نانا کاووه ک تلهه به سه رتاندا بدات، ده لیم: ئیتر نانی په سخنه ناخزم هه تاه ل شاشینی خودا به ته واوی 35 چونکه دیته سره هه موو ئه وانه له سره ته واوی دیهه دی.» 17 جامیکی هه لگرت و سوپایی خودای کرد، زهوي دانیشتون. 36 که وانه ئیشک بگن و ههموو کاتیک فرموموی: «ئهمه بگن و له توان خوتان بهشی بکدن. 18 پیتان نویز بکدن، تاکو بتوان له ههموو ئه و پروودا وانه دهرباز بن ده لیم: ئیتر له بدره همی میو ناخزممه و ههتا شاشینی خودا که تووشان دهن و لمه رد هم کوری مرغوف راوه ستون.» 19 ناتیکی هه لگرت، سوپایی خودای کرد و لهنی 37 عیسا به روز له په رستگا خه ریکی قیزکردن ده بون، شه وانیشی کرد، پیبدان و فرموموی: «ئهمه جهسته منه، که له پیناوی له کیوه به سه رده برد که پیچ ده گوترا زه بیتون. 38 ههموو پیوه به خت ده کری. ئهمه بوزاده نه وهی من بکدن.» 20 به خه لک له بهره بیان دههاته په رستگا بُوه ئه وهی گوئی لی همان شیوه پاش ناخواردن، جامه که که هه لگرت و فرموموی: «ئهم جامه په یمانی نویه به خویی من، که له پیناوی گیوه بگن.»

21 به لام ئه و دهسته که به گرتم ده دات له گل ده رژیت. 22 کاهینانی بالا و ماموستایانی تهورات له گل ده تسان و من له سره خوانه. 23 کوری مرغوف به گویزه هه وهی بُوهی بُوهی من دازاره ده روات، به لام قوربه سره ئه وهی نیا کی لیده کات.» 24 هه روههها دهه قاله یه که کوته تیوانیان، ئهمه بکات. 25 عیسا پیچ فرمومون: «لهمه ئه وهی که کامیان پایه به رزتره. 26 پاشایانی نه ته وه کانی دیکه فرمانزه وایان به سه ردا ده کدن و دسسه لاندارانیش به سره یانه وه به «چا که کل ناوده بردرین. 27 بدهنی بدهنی. 28 بدهنی بدهنی. 29 بدهنی بدهنی. 30 بدهنی بدهنی. 31 بدهنی بدهنی. 32 بدهنی بدهنی. 33 بدهنی بدهنی. 34 بدهنی بدهنی. 35 بدهنی بدهنی. 36 بدهنی بدهنی. 37 بدهنی بدهنی. 38 بدهنی بدهنی. 39 بدهنی بدهنی. 40 بدهنی بدهنی. 41 بدهنی بدهنی. 42 بدهنی بدهنی. 43 بدهنی بدهنی. 44 بدهنی بدهنی. 45 بدهنی بدهنی. 46 بدهنی بدهنی. 47 بدهنی بدهنی. 48 بدهنی بدهنی. 49 بدهنی بدهنی. 50 بدهنی بدهنی. 51 بدهنی بدهنی. 52 بدهنی بدهنی. 53 بدهنی بدهنی. 54 بدهنی بدهنی. 55 بدهنی بدهنی. 56 بدهنی بدهنی. 57 بدهنی بدهنی. 58 بدهنی بدهنی. 59 بدهنی بدهنی. 60 بدهنی بدهنی. 61 بدهنی بدهنی. 62 بدهنی بدهنی. 63 بدهنی بدهنی. 64 بدهنی بدهنی. 65 بدهنی بدهنی. 66 بدهنی بدهنی. 67 بدهنی بدهنی. 68 بدهنی بدهنی. 69 بدهنی بدهنی. 70 بدهنی بدهنی. 71 بدهنی بدهنی. 72 بدهنی بدهنی. 73 بدهنی بدهنی. 74 بدهنی بدهنی. 75 بدهنی بدهنی. 76 بدهنی بدهنی. 77 بدهنی بدهنی. 78 بدهنی بدهنی. 79 بدهنی بدهنی. 80 بدهنی بدهنی. 81 بدهنی بدهنی. 82 بدهنی بدهنی. 83 بدهنی بدهنی. 84 بدهنی بدهنی. 85 بدهنی بدهنی. 86 بدهنی بدهنی. 87 بدهنی بدهنی. 88 بدهنی بدهنی. 89 بدهنی بدهنی. 90 بدهنی بدهنی. 91 بدهنی بدهنی. 92 بدهنی بدهنی. 93 بدهنی بدهنی. 94 بدهنی بدهنی. 95 بدهنی بدهنی. 96 بدهنی بدهنی. 97 بدهنی بدهنی. 98 بدهنی بدهنی. 99 بدهنی بدهنی. 100 بدهنی بدهنی. 101 بدهنی بدهنی. 102 بدهنی بدهنی. 103 بدهنی بدهنی. 104 بدهنی بدهنی. 105 بدهنی بدهنی. 106 بدهنی بدهنی. 107 بدهنی بدهنی. 108 بدهنی بدهنی. 109 بدهنی بدهنی. 110 بدهنی بدهنی. 111 بدهنی بدهنی. 112 بدهنی بدهنی. 113 بدهنی بدهنی. 114 بدهنی بدهنی. 115 بدهنی بدهنی. 116 بدهنی بدهنی. 117 بدهنی بدهنی. 118 بدهنی بدهنی. 119 بدهنی بدهنی. 120 بدهنی بدهنی. 121 بدهنی بدهنی. 122 بدهنی بدهنی. 123 بدهنی بدهنی. 124 بدهنی بدهنی. 125 بدهنی بدهنی. 126 بدهنی بدهنی. 127 بدهنی بدهنی. 128 بدهنی بدهنی. 129 بدهنی بدهنی. 130 بدهنی بدهنی. 131 بدهنی بدهنی. 132 بدهنی بدهنی. 133 بدهنی بدهنی. 134 بدهنی بدهنی. 135 بدهنی بدهنی. 136 بدهنی بدهنی. 137 بدهنی بدهنی. 138 بدهنی بدهنی. 139 بدهنی بدهنی. 140 بدهنی بدهنی. 141 بدهنی بدهنی. 142 بدهنی بدهنی. 143 بدهنی بدهنی. 144 بدهنی بدهنی. 145 بدهنی بدهنی. 146 بدهنی بدهنی. 147 بدهنی بدهنی. 148 بدهنی بدهنی. 149 بدهنی بدهنی. 150 بدهنی بدهنی. 151 بدهنی بدهنی. 152 بدهنی بدهنی. 153 بدهنی بدهنی. 154 بدهنی بدهنی. 155 بدهنی بدهنی. 156 بدهنی بدهنی. 157 بدهنی بدهنی. 158 بدهنی بدهنی. 159 بدهنی بدهنی. 160 بدهنی بدهنی. 161 بدهنی بدهنی. 162 بدهنی بدهنی. 163 بدهنی بدهنی. 164 بدهنی بدهنی. 165 بدهنی بدهنی. 166 بدهنی بدهنی. 167 بدهنی بدهنی. 168 بدهنی بدهنی. 169 بدهنی بدهنی. 170 بدهنی بدهنی. 171 بدهنی بدهنی. 172 بدهنی بدهنی. 173 بدهنی بدهنی. 174 بدهنی بدهنی. 175 بدهنی بدهنی. 176 بدهنی بدهنی. 177 بدهنی بدهنی. 178 بدهنی بدهنی. 179 بدهنی بدهنی. 180 بدهنی بدهنی. 181 بدهنی بدهنی. 182 بدهنی بدهنی. 183 بدهنی بدهنی. 184 بدهنی بدهنی. 185 بدهنی بدهنی. 186 بدهنی بدهنی. 187 بدهنی بدهنی. 188 بدهنی بدهنی. 189 بدهنی بدهنی. 190 بدهنی بدهنی. 191 بدهنی بدهنی. 192 بدهنی بدهنی. 193 بدهنی بدهنی. 194 بدهنی بدهنی. 195 بدهنی بدهنی. 196 بدهنی بدهنی. 197 بدهنی بدهنی. 198 بدهنی بدهنی. 199 بدهنی بدهنی. 200 بدهنی بدهنی. 201 بدهنی بدهنی. 202 بدهنی بدهنی. 203 بدهنی بدهنی. 204 بدهنی بدهنی. 205 بدهنی بدهنی. 206 بدهنی بدهنی. 207 بدهنی بدهنی. 208 بدهنی بدهنی. 209 بدهنی بدهنی. 210 بدهنی بدهنی. 211 بدهنی بدهنی. 212 بدهنی بدهنی. 213 بدهنی بدهنی. 214 بدهنی بدهنی. 215 بدهنی بدهنی. 216 بدهنی بدهنی. 217 بدهنی بدهنی. 218 بدهنی بدهنی. 219 بدهنی بدهنی. 220 بدهنی بدهنی. 221 بدهنی بدهنی. 222 بدهنی بدهنی. 223 بدهنی بدهنی. 224 بدهنی بدهنی. 225 بدهنی بدهنی. 226 بدهنی بدهنی. 227 بدهنی بدهنی. 228 بدهنی بدهنی. 229 بدهنی بدهنی. 230 بدهنی بدهنی. 231 بدهنی بدهنی. 232 بدهنی بدهنی. 233 بدهنی بدهنی. 234 بدهنی بدهنی. 235 بدهنی بدهنی. 236 بدهنی بدهنی. 237 بدهنی بدهنی. 238 بدهنی بدهنی. 239 بدهنی بدهنی. 240 بدهنی بدهنی. 241 بدهنی بدهنی. 242 بدهنی بدهنی. 243 بدهنی بدهنی. 244 بدهنی بدهنی. 245 بدهنی بدهنی. 246 بدهنی بدهنی. 247 بدهنی بدهنی. 248 بدهنی بدهنی. 249 بدهنی بدهنی. 250 بدهنی بدهنی. 251 بدهنی بدهنی. 252 بدهنی بدهنی. 253 بدهنی بدهنی. 254 بدهنی بدهنی. 255 بدهنی بدهنی. 256 بدهنی بدهنی. 257 بدهنی بدهنی. 258 بدهنی بدهنی. 259 بدهنی بدهنی. 260 بدهنی بدهنی. 261 بدهنی بدهنی. 262 بدهنی بدهنی. 263 بدهنی بدهنی. 264 بدهنی بدهنی. 265 بدهنی بدهنی. 266 بدهنی بدهنی. 267 بدهنی بدهنی. 268 بدهنی بدهنی. 269 بدهنی بدهنی. 270 بدهنی بدهنی. 271 بدهنی بدهنی. 272 بدهنی بدهنی. 273 بدهنی بدهنی. 274 بدهنی بدهنی. 275 بدهنی بدهنی. 276 بدهنی بدهنی. 277 بدهنی بدهنی. 278 بدهنی بدهنی. 279 بدهنی بدهنی. 280 بدهنی بدهنی. 281 بدهنی بدهنی. 282 بدهنی بدهنی. 283 بدهنی بدهنی. 284 بدهنی بدهنی. 285 بدهنی بدهنی. 286 بدهنی بدهنی. 287 بدهنی بدهنی. 288 بدهنی بدهنی. 289 بدهنی بدهنی. 290 بدهنی بدهنی. 291 بدهنی بدهنی. 292 بدهنی بدهنی. 293 بدهنی بدهنی. 294 بدهنی بدهنی. 295 بدهنی بدهنی. 296 بدهنی بدهنی. 297 بدهنی بدهنی. 298 بدهنی بدهنی. 299 بدهنی بدهنی. 300 بدهنی بدهنی.

22

جه ژنی فتیره که پیچ ده گوترا په سخنه نزیک ببوده. 2 کاهینانی بالا و ماموستایانی تهورات له گل ده تسان و بورنگایه ک ده گدران که عیسای پی له ناویه برن. 3 شه یان چووه ناویه هوزاوه، که پیچ ده گوترا له سخنه ریوی و یه کیک ببو له دوازده قوتاییه که. 4 ئه و بُریشت و قسے له گل کاهینانی بالا و فرمانده کانی په رستگا کرد که چون عیسایان راده دست بکات. 5 دلخوش بون و پریککوتن بده وهی کیسه زیوی بدهنی. 6 ئه ویش بهمه رازی بو و بدهوای هه لیکا ده گدران تاکو عیسا بدانه دهستیان، کاتیک که خه لیکان له گل نه بیت. 7 بُریزی فتیره هات، ئه وهی پیویست بو و بُرخی په سخنه تیدا بکریه قوربانی. 8 عیسا په ترس و بُوحه نای تارد و فرموموی: «پُرُون نانی په سخنه مان بُوهی ئاماده بکدن تاکو بیخوین.» 9 لیبان پرسی: «دده ته وی له کوئی ئاماده بکدن؟» 10 پیچ فرمومون: «کاتیک ده چنه ناو شار، تووشی پاپاویک ده بن گوزیه ک تاوى هه لگرت ووه، دوای بکون بُوهی ئاماده له شاشینیگان بُرداده نیم، هه روهه ک باوم بُوهی دانام، 30 تاکو له شاشینیه که مدا له سره خوانه کهم بخون و بخونه وه، له سره

تهخت داده نیشن و دوازده هوزه کهی ئیسرائیل حکم دهدن. وا خه ریک شتیک پرووده دات، گوتیان: «گورهه، شمشیر 31 شیمون، شیمون، شهیان داوای گردوون تاقیتان بکاتنهوه، بوه شینین؟» 50 جا یه کیکان له کویلهی سرزوکی کاهینانی وه ک گکنم له بیزگان بدات. 32 بهلام من نویشم بۆ کردیت دا و گوئی راستی بی. 51 بهلام عیسا فرموموی: «ئیدی تاکو باوهرت لەدەست نەدەيت. توش كە دە گەریتەه و بەسە!» ئینجا دەستی له گوئی دا و چا کیکرددوه. 52 پاشان برایانت بەھیزبکه. 33 ئەویش بیچی گوت: «گورهه، من عیسا بە کاهینانی بالا و فەرماندە پەرسنگا و پیرانی فرموموی: ئامادەم لە گەل ۋىدا بۆ زىدان و بۆ مردىنىش بچەم.» 34 كەچى ئايىخىيۇم كە بە كوتەك و شمشيرەه و هاتون عیسا فرموموی: «پەتروس پیت دەلئم، ئەمەر و پىش خوتىندى بىگرن؟» 53 بىرۋانه له حوشە كانى پەرسنگا لە گەلتان بۈوم كەلەشىر، تو سى جار نكولى له ناسلىنى من دە كەيت.» 35 ئینجا دەستانلى نەدام. بهلام ئەمە كاتى ئىغىيە، كاتى دەسەلاتى بیچی فرمومون: «كايىك ئىوھم بەنی جزدان و توره كە و تارىكىيە.» 54 شىرت گەریيان، بىرىدیان و هېتىيانە مالى سەرزوکى پېلاو نارد، ئايىا پەپويستان بە هيچ بۇو؟» گوتیان: «نەخىر،» كاهینان. پەتروسىش دوور بە دوور دوايى كەوت. 55 هەندىك 36 بیچی فرمومون: «بەلام ئىستا ئەوهى جزدان و توره كەى كەس له ناوهراستى حوشە كەدا ئاگریان كەردىبووه و پەنكوه هەيدە با بىيات لە گەل خۆرى. ئەوهش كە شمشيرى نىيە، با دانىشبوون، پەتروسىش لە گەليان دانىشبوو. 56 كاره كەرىك جله كانى بفرۇشىت و شمشير بىگىت. 37 من پىتىان دەلئم: ئەمەي ئەمە بىنی لمەر رۇوناڭى دانىشتووه، تېۋانى و گوقى: «ئەمەش نووسراوه: «لە گەل ياخىبىوان ئەمىزدرە،» پېنىيەستە له مەندا لە گەل بۇو.» 57 بهلام نكولىي كەد و گوقى: «نەخىر خانم، يېتە دى، چونكە ئەو شستانەي لەبارەي منهو نووسراون دىيە نايىاسم.» 58 دوايى كەمىك، يەكىكى دىكە بىنی و گوقى: «توش دى.» 38 گوتیان: «گورهه، ئەوهتا دوو شمشير ئەزىزە،» لەوانىت. «بەلام پەتروس گوقى: «نەخىر كەك، من لەوان ىچى فرمومون: «بەسە.» 39 پاشان عیسا وەك جاران چوو بۇ نىم.» 59 دوايى زىيکى كاتىزەنگىز، يەكىكى دىكە مكىر بۇو و كىتىي زەييونون، قوتا بىيە كانىش دوايى كەوتون. 40 كايىك گوقى: «بەراسىت ئەمدەش لە گەل بۇو، چونكە ئەمدەش جەللىيە.» كەلەشىتە شوئىنە كە، بېچى فرمومون: «نۈزۈ بىكەن، تاكو نە كەونە ناو 60 بەلام پەتروس گوقى: «كە، نازامن چى دەلىت.» هەر لەو تاقىكىدەنەوەه.» 41 ئىنجا زىيکە بەرەھا و ئەنگىزىك لېيان دوور كانەدا كە قەسى دە كەد، كەلەشىر خوتىندى. 61 مەسيحى كەوته وە، چۈزكى دادا و نویزى دە كەد. 42 فرموموی: «باوکە، خاونە شىكوش ئاپرى دايەوە و سەرىرى پەتروس گوقى كەد، ئىنجا ئەگەر دەتەۋىت ئەم جامەم لە سەر لابىھ، بهلام نەك بە خواتى پەتروس قەسە كەي مەسيحى بىرگەتكە وە كە بېچى فرمومو: «ئەمەر و من، بەلکوبە خواتى خوتى بېت.» 43 فەيشتە يەكىش لە پېش ئەوهى كەلەشىر بخوتىتىت، سى جار نكولىم لى دە كەيت.» ئامانەوە بۇي دەركەوت بەھىزى دە كەد. 44 كە لە مەلەپەيدا 62 شىرت چووه دەرهەوە و بەكۈل گىريا. 63 ئەوانەي عىسایان بۇو، زۆر بە گور تۈر نویزى دە كەد و ئارەقە كەى وەك دلۇپى گەرتىبوو، دەستيان بە گانە پېكىدن و لېدانى كەد. 64 چاوابيان خوتىنلىبات دە كەوتە سەر زەوى. 45 ئىنجا لە نویزە كە بەستىو و لېيان دەپسى: «ئەگەر پېغەمبەرىت، بىزانە! كى بۇو هەستا و هاتە لاي قوتا بىيە كان، بىنی لە خەمان خەويان لى لېيدايت؟» 65 زۆر كەرى دىكەشيان لە دەزى دە كەد كە وتۇوە. 46 بېچى فرمومون: «بۇچى خەوتۇن؟ هەستن و رۇزبۇوه وە، ئەنجۇمەننى پېرانى گەل كۆبۈنەوە، كاهینانى بالا نویز بىكەن، تاكو نە كەونە ناو تاقىكىدەنەوە.» 47 ھېشتا ئەو و مامۆستاياني تەورات عىسایان بانگ كەد ئەنجۇمەنە كەيان. قەسى دە كەد كۆمەلېيک پەيدابۇون، ئەو كەسەش كە بېچى 67 پېيان گوت: «ئەگەر تۇ مەسيحە كەيت پېيان بىلە.» ئەویش دە گۇترا يەھۇزا و يەكىك بولە دوازده قوتا بىيە كە پېشىان بېچى فرمومون: «ئەگەر پېتافى بلئىم باوھەنە كەن.» 68 ئەگەر لېشان كەوتىبوو، لە عىسا زىيک بۇوەوە تاكو ماجى بکات. 48 عىساش پېرسىم وەلام نادەنەوە. 69 بهلام لە ئىستا وە كۆرى مەرۇش «لە بېچى فرمومو: «ئەزىزە، بە ماچىك كۆرى مەرۇش بە دەستە راستى خوداى بە توانا دادە ئېشىت.» 70 هەموو لېيان كەتن دەدەيت؟» 49 ئەوانەي دەرۈپاشتى كايىك بىنېيان پرسى: «كەواتە تۈرى كۆرى خودا؟!» ئەویش بېچى فرمومون:

«عیوه خوّتان ده لین که من ئهوم.» 71 ئىنجا گوتىان: «ئىتىج 18 بەلام تىكرا هاواريان گرد، «ئەمە بىه! باراباسمان بۇ ئازاد پۇيىستىمان بەشایىت ھەبە؟ ئەمەتا لە دەمى خۇيەوە گوئىمان بىدە!» 19 ئەمە لەبەر راپەپەنگىك كە لە شاردا ۋەيدابۇ و لەبەر كوشتن فېرىدا بۇوە بەندىخانەوە. 20 پىلاتۆس دىسان يېبوو.»

23 ئىنجا ھەموو كۆمەلە كە هەستان و عىسايىان بىدە لاي پىلاتۆس. 2 دەستىان بە سکالا لىكىدىنى كەد و دەيانگوت: «بىنەمان ئەمە گەلە كەمان چەواشە دەكات، ھەروەھا ھان خەلەك كە دەدات كە سەرانە بە قەيسەر نەدەن و خۇي بە مەسىحى پاشا ناودەبات.» 3 پىلاتۆس لې پرسى: «تۆپاشاي جولە كەى؟» وەلامى دايەوە: «خۇت گوتت.» 4 پىلاتۆسپىش بە كاهىناني بالا و خەلەك كەى گوت: «ھىچ تاوانىتكى لەم پاۋاھ نايم». 5 بەلام ئەوان پىدا گۈپىان گرد و گوتىان: «گەل دەورۇزىنىت، لە ھەموو يەھودىا خەلەك قىزىدەكت، دەستپىك لە جەلەلەوە هەتا بىزە.» 6 كاتىك پىلاتۆس ئەمە يىست، پىسيارى كەد ئاخۇپاۋە كە جەللىيە. 7 كە زانى عىسا سەر بەن ناوجەيە كە ھېرۈدس حوكىپانى دەگەر، ناردى بۇ لاي ھېرۈدس، كە لەو رېزىانەدا ھۇوش لە ئورشەلەم بۇو، 8 كاتىك ھېرۈدس عىسائى بىنە، زۆر دلخۇش بۇو، چونكە دەمىك بۇو دەپۈستىپ بىنېتىت لەبەر ئەمەتەرەيەوە زۆر شى لەبارىيەوە يىستبۇو و بەھىوايە بۇو كە يەكىك لە پەرجووەكانى بىنېتىت. 9 جىزەرە پىسيارى لىكىدەر، بەلام ھىچ وەلامى نەدایەوە. 10 كاهىناني بالا و مامۇستايىانى تەوراتىش راوهەستان و بە توندى سکالايان لىنى دەگەر. 11 ھېرۈدس سەربازەكانى سووکايەتى و گائىتەيان يې دەگەر، كەوايەكى بىرسىك داريان لەبەرى كەد و ناردىانەوە بۇ لاي پىلاتۆس. 12 پىلاتۆس و ھېرۈدس پېشتر دۈزىنى يەكترى بۇون، بەلام لەو رۈزەدە لەگەل يەكترى بۇونە دۆست. 13 پىلاتۆس كاهىناني بالا و پېشەۋايان و گەللى بانگىد و 14 يې گوت: «ئەم پاۋاھ تان ھيتا يە لام وەك يەكىك خەلەك بۇ ياخىبۇون ھابىدات. ئەمەتا مېنىش لەبەر دەمنان لېم كۆلۈيەوە و ھىچ تاوانىتكى لەم پاۋاھدا نە بىنە لەمەسىخى سەرەتلىكىنى دەپىن، ھىچ شىتىكى واي نە كەدووە كە شايىانى سزايى مەسىحى خودايدە، ھەلبىزىدراوى خودايدە، با خۇي رىزگار بىكەت!» 15 نە ھېرۈدسپىش، چونكە بۇ لاي ئىھەن ناردەوەتەوە. ھەروەك دەپىن، ھىچ شىتىكى واي نە كەدووە كە شايىانى سزايى مەسىحى يېت. 16 لەبەر ئەمە تەمىيى دەكەم و ئازادى دەكەم.» 36 سەربازانىش دەھاتە لاي و گائىتەيان پى دەگەر، سرگەيان پىدەدا و 37 دەيانگوت: «ئەگەر تۆپاشاي جولە كەيت، خۇت

پر زگار بکه! 38 ته خته یه کیش لدژور سه ریبه و دا کوتایبوو 24

له یه کم پر زی هه فتهداء، بهیانی ززوو، ژنه کان که له سه ری نوسرا بیو، «ئەمە پاشای جولە کەیه.» 39 یە کیک ئەو بۇنوبەرامەی ئامادەیان گردبیوو هینیان و هاتە سەر له تاوانباره هەلو اسراوه کان، كفرى له دەزى دەگەد و دېگۈت: گۈرە كە، 2 بىنیان بەردەك له سەر گۈرە كە گلور كراوهە تەوهە. «ئایا تو مە سیچ نیت؟ دەزى خۆت و ئېش رېزگار بکه.» 40 بەلام 3 چۈونە رۇورەوە، بەلام تەرمە كەی عیسای خاوهن شکتیان ئەوی دېكە وەلام دایه وە و سەرزە نشىقى كەد: «له خودا نەدۇزىپە وە. 41 ھېشتا له مە سەرسام بیوون، لەپر دوپاپا به جلى ناترسى، كە توش ھەمان سزات بەسەردا دراوه؟ 42 سزاي ئېھ بىرسى كەداروه له تەنیشیان راوهەستان، 5 ترسان و كېتىشان برد دادپەروه رانیه، له جيائى كەدارە كامان وەرىدەگىن، بەلام ئەم و سەريان خستە سەر زەوی، پاوه کان بىنیان گۇتن: «بۈچى پاپاوه هېچ ھەلەيەكى نەكەدووه.» 43 ئېنجا گوقى: «عیسای مت لەتىو مەر دووان بەدواى زىندىووه كەدا دەگەر ئەن؟ 6 ئەو لېرە لمياد بىت کايتىك وەك پاشا دىيەت ناو شانقىنە كەتەوە.» 44 يېنىيە، بهلگو ھەستايەوە! بېئىنە وە بېرتان كە ھېشتا له جەليل فرمۇمو: «پەراسىت پى دەلئىم: ئەمەر لە گەل لەن له بەھەشتدا بۇو چۈن قىسى بۇر كەدن، 7 فەرمۇموى: «كۈرى مەۋە دەبىت.» 44 نزىكى كايتىمېز دوازدە، هەتا كايتىمېز سى تارىيەك بۇو رۇزى سىلەم ھەستىتە وە.» 8 ئېنجا قىسە كائيان ھاتە وە ياد، بالى بەسەر ھەموو زەویدا كىشىا، 45 چۈنكە رۇز تارىيەك بۇو رۇزى سىلەم ھەستىتە وە.» 9 ئېنجا قىسە كائيان ھاتە وە ياد، پەردى ھەپەرسەتكاش شەق بۇو و بۇو بە دوو پارچە وە. 46 عيسا 9 كايتىك له گۈرە كە ھاتە وە، ھەۋالى ھەموو ئەم شتائەييان بە دەنگىكى بەرزا ھاوارى كەد: «باڭكە، رۇزى خۆم بە دەستى بە يازدە قوتايىيە كە و ھەموو ئەۋان دېكە دا. 10 مەرىھى تۇر دەسپىزم،» ئەمە فەرمۇو و گانى سپارد. 47 سەرپەلە كە مەجدەلى و يەونا و مەرىھى دايىكى ياقوب و ئەۋان دېكى ئەم شتائەي بىن كە ڑوویدا، ستابىشى خوداى كەد و گوقى: لە گەليان بۇون، ئەم شتائەييان بە نېردا وان گوت. 11 قىسە كەيان «بەپەرسى ئەم كەسە بېتائان بۇو.» 48 ھەموو ئەو خەلکى بۇ لەلای ئەوان وەك وېرىيە بۇو، باوهەرپان پى نەكەن. 12 بەلام ئەم دېمەنە كۆبۈونە وە، كايتىك ئەوهەيان بىن كە ڑوویدا، بە پەتروس ھەستا و بەرەو گۈرە كە رايىكەد، كە دانەوېيە وە، سىنگوتانە وە دەگەرەنە وە. 49 بەلام ھەموو ناسياوە كانى و ئەو بىن كەتائان كە بە تەنها دازواه، ئېنجا رۇپىشت و سەرسام زنانەي لە جەليلەوە دواى كەتوون، له دوور راوهەستابىوون و بۇو لەوەر ڦوویدابۇو. 13 ھەر لەو رۇزەدا دووان لەوان تەماشى ئەم شتائەييان دەكەد. 50 ئەو بۇو ئەندامىنى ئەنجومەن دەچۈونە گۈنديك بە ناوى ئەمواس كە شەست تېرھاوا ئىز ناوى يۈسف بۇو، كاپرىيەكى چاڭ و پەستور و داواى تەرمە كەي عيساى 16 بەلام چاۋىيان لە ناسىنى بەسترا. 17 يې فەرمۇون: «ئەو 52 ئەم چۈوه لاي پېلاقوس و داواى تەرمە كەي عيساى 16 بەلام چاۋىيان لە ناسىنى بەسترا. 17 يې فەرمۇون: «ئەو كەد. 53 دايىگەرت و بە كەتان بېچىيە وە، له گۈرنىكى لە تاشە بەرد بېرىيە باسى چى دەكەن؟» بە ڦووپىكى خەمنا كەوھ پاوهەستان، ھەلکە زراو دايىا كە ھەرگىز كەسى تىدا دانە نابۇو. 54 ئەو 18 يە كىكىان ناوى كلىپاپاس بۇو وەلام دايىو: «ئايى تەنها تۆلە رۇزە خۆ ئامادە كەدن بۇو، ئەوهەندەي نەمابۇو بۇ رۇزى شەمە. ٽورشەلەم نامۇيىت و ئاگات لەو شتائە نىيە كە لەم رۇزەنەدا تىيدا 55 ئەو زنانەي لە جەليلەوە لە گەل عيسا ھاتىوون، دواى يۈسف ڦوویداوه؟» 19 يې فەرمۇون: «چى ڦوویداوه؟» وەلام ئامان كەوتىن، گۈرە كە و تەرمە كەيان بىن چۈن دانرا. 56 ئېنجا دايىو: «باسى عىسای ناسىرىي، كە پېغەمبەرىنىكى توانادر بۇو گەرەنە و بۇنوبەرامىان ئامادە كەد، بەلام لە رۇزى شەمە لە قىسە و كەداردا، لەلای خودا و ھەموو گەل، 20 چۈن كاهىنلى بالا و فەرمانزەوا كامان دايىانە دەست سزاي مردن بە گۈزەرە ڦاسپارده كە پېشوپان دا.

و لە خاچىان دا. 21 بەلام ئېھ ھیوادار بۇون كە ئەمە ئەو كەسە بىت كە ئىسرائىل دەگەرە وە. لە گەل ھەموو ئەمانە شىدا

ئەمروق سییه م روژه ئەمە پروویداوه. 22 کەچى ھەندىك لە ماسى بىزداویان دايى. 43 وەرىگەت و لەبەرچاۋىان خواردى. ۋىنغان سەرساميان كەدىن، بەياني زۇۋە لە سەر گۈرە كە بۇون و 44 ئىنجا يېنى فەرمۇون: «ئەم قىسانەم بۇ كەدىن كاتىك لە گەلتان 23 تەرمە كەيان نە يېنىبىو، ھاتەنە گوتىيان، فەيشتەمان يېنىبىو بۇوم: پېپىستە ھەمۇ ئەوانەي لە تەوراتى موسا و پېغەمبەران و دەلىن ئۇزىدۇوه. 24 ھەندىك لە ئېڭىچۈنە سەر گۈرە كە و زەبوردا دەرىبارەي من نۇسراون يېنى دى». 45 ئىنجا مېشىكى يېنىبىان وايدى، وەك ۋىنغان گوتىيان، بەلام ئەمۇيان نە يېنىبىو.» كەدىنەوە، تاكۇ نۇسراواه پېرۋەزە كان تېڭىن. 46 يېنى فەرمۇون: 25 ئەمۇش يېنى فەرمۇون: «ئەم گىل و دەنخاواهە كان لە باوهەر كەدىن «ئَاوا نۇسراواه، كە مەسیح ئازار دەچىزىت و لە پۇزى سییه م بە ھەمۇ ئەوهى پېغەمبەران باسیان كەدۇوه! 26 نەدەبۇوايە لە تىو مەدۋان ھەلدەستىتەوە، 47 بە ناوى ئەمۇش تۆبە كەدىن بۇ 27 مەسیح ئەم شاتانە بېچىزىت و بېجىتە ناو شکۈۋەندىپە كە خۆرى؟» لېخۇشۇونى گۇناھ بۇمە كەلان جاپىدرىت، ئەمەش لە مەسما دەستى كەد بە رۇونكەندەوە ئەم شاتانە دەرىبارە ئۇرشە يەمە دەستىپىدە كات. 48 ئىمە شایىقى ئەم شاتانەن. 49 وا خۆرى بۇو لە ھەمۇ نۇسراواه پېرۋەزە كاندا، ھەر لە تەوراتى من بەلېتە كەدى باوكەنان بۇ دەنېزم، بەلام لە شار بېتىنەوە، ھەتا موساواه ھەتا ھەمۇ پەرتۈكە كەنلى پېغەمبەران. 28 كاتىك لە ئامىمانەوە پە دەكىزىن لە هېنز. 50 ئىنجا ئەوانى بۇ گوندى تېزىكى ئەم گوندە بۇون كە بۇيى دەچۈن، عيسا واى نېشان بېتەنبا بىر دەرەوە، دەستى بەر زەردەوە و بەرە كەتدارى دا كە بۇ شۇۋېنىكى دوورت دەچىت. 29 ئەوانىش زۇرلىنى كەدىن. 51 كاتىك بەرە كەتدارى دەكەن، ئىيان جىيا بۇوەدە پاپانەوە و گوتىيان: «لەلەمان بېتىنەرەوە، چۈنكە وا ئىغوارىيە و بەر زەركەبەوە بۇ ئامىمان. 52 ئەوانىش كېتۈشىان بۇ بىر دەرەوە و رۇز لە ئَاوا بۇونە،» جا چۈرۈچە ئەمان كەلىان بېتىنەتەوە. بە شادىيەكى گۈرەوە گەپانەوە ئۇرشەلىم. 53 بەر دەۋام لە 30 كاتىك لە كەلىان دايىشىبىو، ناتىكى ھەلگەت، سۈپەي پەرسىتىگا بۇون و ستاشى خودايان دەكەد.

خودايى كەد، پاشان لەتى كەد و پېيدان. 31 ئىنجا چاۋىان كەرىيە و ناسىيانەوە، ئېتىر لەبەرچاۋىان نەما. 32 بە يەكتىريان گوت: «ئەرى كاتىك لە رېنگا قىسىە بۇ دەكەن و نۇسراواه پېرۋەزە كانى بۇمەن دەكەدەوە، دەنلەن لە تانخاندا گىرى نە گەرىتىو؟» 33 ئىنجا دەستىبەجىن ھەستان و ھاتەنە ھەتىرەلەم، يېنىبىان يازىدە قۇتايىيە كە و ئەوانەنە لە كەلىاندان كۆپۈوندەتەوە و 34 دەلىن: «بە راستى مەسیحى خاونەن شکۈھەستاۋەتەوە و بۇ شىمۇن دەر كەتۈوه.» 35 ئەمانىش باسى ئەم شاتانەيان كەد كە لە رېنگا بەسەريان ھاتىبىو، ھەر وەھە لە كاتى تانلەتكەرنە كەدا چۈن مەسیحيان ناسىيەوە. 36 كە باسى ئەمەيان دەكەد، عيسا خۆرى لە ناواھە راستىن راواستا و يېنى فەرمۇون: «سلاٰ و ئانلى بېت.» 37 سام دايىگەن و ترسان، وإيان دەزنانى خىيۇ دەپىن. 38 يېنى فەرمۇون: «بۇچى شىپاون؟ بۇچى گومان دەكەۋىتە دەلتان؟» 39 سەيرى دەست و پېم بەكەن. بېرلا بەكەن، مەن! دەستلى بەدەن و بېين، چۈنكە خىيۇ گۈشت و ئىسقانى نىيە وەك دەپىن من ھەمە.» 40 كە ئەمە فەرمۇو، دەست و يېنى نېشاندان. 41 لە خۆشى و سەرسور ماندا ھىشىتا باوهەر يەنە كە، يېنى فەرمۇون: «لېرە خواردىتىن ھەيە؟» 42 ئەوانىش پارچە يەك

«ئەی تۆ پىغەمبەرە كەدى؟» گۇقى: «نەخىرى». 22 لە كۆتايدا پېيان

گۇت: «باشە تۆ كىيىت؟ تاڭو وەلامىك بىدەنەوە ئەوانەى

كە ئېتەيان ناردوووه، دەربارە خۇوت چى دەلى؟» 23 يەحىا
و شەكە خۇى خودا بۇو، 2 ئەو لە سەرتقاواه لەلای خودا بۇو،
كە و شەكانى ئىشلایاپ پىغەمبەر وەلامى دانەوە و گۇقى: «من

3 ھەموو شىتىك بەو بەدىھاتوو، بىن ئەو هېيج شىتىك بەدى
ئەو كەسمە كە لە چۈلەوانى ھاوار دەكەت: «رېنگا ۋەتەنى
نەھاتوو لەوانەى كە بەدىھاتوون. 4 و شەكە سەرچاھە ئىزىان

يەزدان ئامادە بىكەن.» 24 ئەوانەى لەلايەن فەرسىيەكەنەوە
بۇو، ئىرانەكەش رۇونا كى مرۆڤ بۇو، 5 رۇونا كىيىه كەش لە
تارىكىدا دەدرەوشىتىھە و تارىكىيە كە سەریدا زال نەبۇو.

ئەلپاس نېت و پىغەمبەرە كەش نېت، ئېتىر بۆچى خەلکى لە ئاو
6 مروقىكى هات كە خودا نارديبووى، ناوى يەحىا بۇو.
هەلەدە كىيىت؟» 26 يەحىاش وەلامى دانەوە: «من خەلکى

7 ئەو بۇ شايەتى هات، تاڭو شايەتى بۇ رۇونا كىيىه كە بىدات،
لە ئاو ھەلەدە كىيىش، بەلام يەكىك لە تىواناتان ۋاوهەستاواه كە
بۇ ئەوهى ھەمووان لە رېنگە ئەوهەو باوهەر بېتىن. 8 ئەو

نائىناسن، 27 ئەو لە دوايى من دېت، من شايەن ئەوهى نىم كە
پۇونا كىيىه كە نەبۇو، يەلکو ھات تاڭو شايەتى بۇ رۇونا كىيىه كە
بدات. 9 ئەو رۇونا كىيىه راستەقىنەيەي كە بەسەر ھەموو

مروقىكىدا دەدرەوشىتىۋە، دەھانە جىھان. 10 ئەو لە جىھاندا بۇو
ئاو ھەلەدە كىيىش. 29 بۇ ئەياني كاتىك يەحىا بىنن عىسا بەرەو
جىھانىش بەو بەدىھات، كەچى جىھان نەيناسى. 11 ئەو بۇ لای

گەلە كەدى ھات بەلام ئەوان پېشوازىپان لىكىد، ئەوانەى باوهەر يان
ئەوهەشا ھەموو ئەوانەى پېشوازىپان لىكىد، ئەوانەى باوهەر يان
بە ناوى ھېتىن، مافى پېدان بىنن رۈلەي خودا، 13 ئەوانەى نە به

سروشت لەدایك بۇون، نە بە خواستى مروق، نە بە وىسى
پاوايش، بەلکو لە خوداواه لەدایك بۇون. 14 و شەكەش

گۇقى: «يېنیم رۆحى پىرۇز دەكەتىدەن بەرخى خودا، ئەمانە دەھانە
بۇ بە مروق و لە تىواناندا نىشته جى بۇو. شىكۆ ئەو مان

خوارەوە و لەسەرى نېشتەوە، 33 من نەمدەناسى، بەلام
بىنن، وەك شىكۆ تاقانەيەك لە باوكەوە، پەل نېعەمەت

ئەوهى مى ناردوووه خەلک لە ئاواھەل كىيىش، يېي گۇتم: «ئەوهى
و راستى. 15 يەحىا شايەتى بۇ دا و ھاوارى كەد:

ئەوهى كە گۇتم: ئەوهى دوايى من دېت پېشىم كەوت، چۈنكە
پېش من بۇوە» 16 لە گەنجىنەي پېشى ئەوهەو ھەموو مان

نېعەمەت لە دوايى نېعەمان وەرگۈتوو، 17 چۈنكە تەورات
لە رېنگە موساوه درا، بەلام نېعەمەت و راستى لە رېنگە

عىساى مەسیحە دەرىخست. 18 ھەرگىز كەس خوداى نە يېنۈو
جىگە لە كۆرە رانى جولە كە ئورشەلەم كاھىن و لېشىان ناردە

ئەو خوداى دەرىخست. 19 ئەمەش شايەتىيە كەدى يەحىا،
كاتىك رايەرەن جولە كە ئورشەلەم كاھىن و لېشىان ناردە

لاي پەرسىارى لى بىكەن: «تۆ كىيىت؟» 20 ئەو دانى پېدا نا و
رۇشتنق و بىننیان لە كۆئى دەمایەوە، ئەو رۈزەش لە گەل مانەوە،

نوكۇنى نەكەد، بەلکو گۇقى: «من مەسیحە كە نىم.» 21 ئېنجا
زىكىدى كاشتىمىز چوارى پاش نىوه بۇو، 40 ئەندراوسى بىر

لەيان پەرسى: «ئەي كىيىت؟ ئەلپاسى؟» گۇقى: «نَا، ئەو نىم.» شىمۇن پە ترۇس، يەكىك بۇو لە دووانەى كە گۇپىان لە يەحىا

بو و دوای عیسا کهون. 41 یه کم جاره ندراوس چو شایه کهی بیدن!» ئهوانیش برديان. 9 کاتیک گورهی شیمۇنی برای دۆزیبەر و پىچى گوت: «مهسیحمان دۆزیبەرە،» شایه که تاھى ئەۋۇ تاھى كىد كە بیووه شەراب، سەرچاواه كەى واتا دەستىشاڭراو. 42 ئېنجا شیمۇنی هېتىيە لاي عیسا، عیشاش نەدەزانى، بەلام خزمەتكاران دەيازىان، ئەوانەئى ئاوه كەيان تەماشى كىد و فەرمۇسى: «تۇ شیمۇنی كورى يۇنائى، بەلام بە دەرىپەنابۇو، ئەوسا گورهی شایه كە زاۋىي باڭكىرىد و 10 پىچى كېنفاس ناو دەپدرىيەت.» كېنفاس واتا پەترۇس، 43 بۇ بەيانى گوت: «ھەموو كەس يەكم جار شەرابە چا كە كە دادەن، عیسا ويسىتى بچىتە جەللى، فيلىپۆسى دۆزیبەرە، پىچى فەرمۇسى: كاتیک مەست بۇون، ئېنجا خراپە كە. بەلام تو ھەتا ئىستا دوام بىکەوه،» 44 فيلىپۆس خەلکى يېت سەيدا بۇو، شارە كە شەرابە چا كە كەت هيىشتۈرەتە وە! 11 ئەو پەرجووهى عیسا ئەندراوس و پەترۇس، 45 فيلىپۆسىش ناتائىل دۆزیبەرە، لە قاناي جەللى كەدى، يەكمىن نىشانەئى بۇو كە بەھۇيە وە پىچى گوت: «ئەۋەئى كە موسا لە تەورات و پىغەمبەر اينىش لە شىكىرى خۇرى دەرخىست، قوتاپىيە كائىشى باوهپىيان پىچى هېتىا، پەرتۈوكەكابىيان لەسەريان نووسىيە دۆزىمانەوە، عیسای كورى 12 دواتر لە گەل دايىكى وبرا كانى و قوتاپىيە كانى بەرەو شارى يوسفى خەلکى ناسىرەيە،» 46 ناتائىل پىچى گوت: «ئاپا لە كەفەرناحوم دابەزىن، چەند رۈزىك لەوي مانەوە، 13 كە ناسىرە شىتى چاڭ ھەلدە كەوى؟» فيلىپۆس پىچى گوت: «وەرە جەزنى پەسخە ئىچىل كەكان نىزىك بۇوهە، عیسا چوو بۇ و بېيتە،» 47 عیسا ناتائىل بىنى بۇ لاي دىت، دەربارە ئورشەلەم، 14 لە حەوشە كانى پەرسىتگا فروشىارانى گا و مەپ فەرمۇسى: «ئەۋەئى ئىسرايىلى رەسەن، كە هېچ فيلىپىكى تىدا و كۆتۈرى پارەگۈزەرەوابىنىش دانىشتۇرون، 15 قاچىيە كى ئىتىيە!» 48 ناتائىل پىچى گوت: «چۈن دەمناسىت؟» عیسا وەلەم لە ئەزىز دار دەركىد، مەر و گا پېكىوھ، پارەگۈزەرەوابىنى پەرشۇلاڭ دايىوه: «پىش ئەوهى فيلىپۆس بانگت بىكتا، تۇم لە ئەزىز دار دەركىد، مەر و گا پېكىوھ، پارەگۈزەرەوابىنى پەرشۇلاڭ دەنجىرە كەدا بىنى،» 49 ناتائىل وەلەم دايىوه: «برابى، تو كەدەوە و مىزەكەن سەرەۋەزىر كەد، 16 ئېنجا بە كۆتۈرقۈشانى كورى خودايت! پاشا ئىسرايىلىت!» 50 عیسا وەلەم دايىوه: فەرمۇسى: «ئەم شستانە لېزە ھەلگەن! مالى باوكم مەكىنە بازار!» باوارەت هېتىا، چونكە پىچى گوتىت لەزىز دار ھەنجىرە كە تۇم 17 جا قوتاپىيە كانى ھاتەوە بىريان كە نوسراؤە: «دەلگەرمى بۇ بىنى؟ شىتى گورەت دەپىنەت!» 51 ئېنجا پىچى فەرمۇسى: «راستى مالە كەت دەمسۇوتىنىت،» 18 جولە كە كان وەلەميان دايىوه: پراسىتىان پى دەلىم، دەپىن ئامىمان كەواهەتەوە و فەيشەتىي «چ پەرجوونىكەن نىشان دەدەيت تاكۇ دەسەلاق ئەنچامدانى خوداش لەسەر كورى مرۇف سەردەكەن و دادەبەزىن،» 19 عیشاش وەلەم دانەوە: «ھەموو ئەم كارانەت بىسەلمىنى؟» 20 عیشاش وەلەم دانەوە: «ئەم پەرسىتگا بېرۇوخىتن، بە سى پۇزۇ ھەلېدەستىنەمە،» 21 لە بېزىز سېيەم لە قاناي جەللى شایە كە بۇو،

2 دايىكى عیشاش لەوي بۇو، 2 عیسا و قوتاپىيە كائىشى بۇ شایە كە بالانچەستكەرەبون. 3 كاتيک شەرەب نەما، دايىكى بە عیسای گوت: «شەرەپىان ئىتىيە!» 4 عیشاش پىچى فەرمۇسى: «زېنە كە، چىت لە من دەويى؟ ھېشىتا كانى من نەھاتۇرە،» 5 ئېنجا دايىكى بە خزمەتكارانى گوت: «ھەرچىيەكەن پى دەلى، بېكەن،» 6 شەش كۆپەي بەردىن، لەو جۆرە كە جولە كەكان بۇ پاڭكەدەن بەكارىيەنەتىن، لەوي دازىابۇن، هەرە كەي ھەشىتا پەرچووانەن بىنى كە دەيىكىد، 24 بەلام عیسا لەلاي خۇرى وە هەتا سەد و بىست لېتىيان دەگەرت، 7 جا عیسا پىچى فەرمۇسى: مەتمانەپى نەكەن لە ئاۋ،» ئەوانىش كۆپەكائىيان ھەتا سەر كۆپەكەن بېكەن لە ئاۋ،» 25 ئەو پىچىسىتى بە كەس نەبۇو دەربارە مرۇف شایەتى بۇ بدات، چونكە خۇرى دەمىزىنى دلى مرۇف چى تىدايە.

پاونیک له فریسیه کان هه بیو به ناوی نیقودیوس، خودا نه هیناوه. 19 ئەمەش حومکە کەیه: پروونا کیبیه کە هاتە يەکیک بیو له رابه رانی جولە کە. 2 به شەو هاتە لای عیسا و جىهان بەلام خەلک لە جىاتى پروونا کیبیه کە يان يېچى گوت: «رابى، دەزانىن تو مامۇستايەكى لەلای خوداوه خۇشىست، چونكە كرددەميان خراپ بیو. 20 لمبەر ئەوهى هاتۇويت، چونكە كەس ناتوانىت ئەو پەرجۇوانە بکات كە تۆ ھەركە سىنک خراپ بکات رق لە پروونا کیبیه کەيە و نايەت لای دەيدىكىت، ئەگەر خوداى لە گەل نېيەت.» 3 عىساش وەلامى پروونا کیبیه کە، نەوهەك كرددە وەكان ئاشكرايىت. 21 بەلام دايەوه: «پاستىت پىن دەلئىم، ئەگەر يەکىك لەدایك ئەوهى بەگۈزىھى راستى دەپروات، دىتە لای پروونا کیبیه کە، نەيىتەوه، ناتوانىت شانشىنى خودا بىيىتت.» 4 نېقۇدىمۇس پىي تاكو دەربىكۈت كە كرددە وەكان لە خوداوهى. 22 دواى گوت: «مرۇف كە پىر يېت چۈن دەتوانىت لەدایك يېت؟ خۇ ئەمانە عىسا و قوتايىيەكانى ھاتە خاکى لەھۇديا، لمۇي لە گەليان دىسان ناتوانىت چېچيەوه سكى دايىك و لەدایك يېتەوه!» 5 عىسَا مایهەو و خەلکى لە ئاۋەللىكىشا. 23 يەحياش لە ئەينۇن وەلامى دايەوه: «پاستىت پىن دەلئىم، ئەگەر يەکىك لە ئاۋەللىكىشا، چونكە لمۇي ئاۋەللىكىشا، چونكە هېشىتا و له رۆحى پېرۇز لەدایك نەيىت، ناتوانىت چېچيە ناو شانشىنى زۇر بۇو، ئېتە دەھات و له ئاۋەللىكىشان، 24 چونكە هېشىتا خودا. 6 ئەوهى لە جەستە لەدایك بۇوە چەستىيە، ئەوهەش يەحىا نەخراپ بۇوە زىنداوه. 25 لمۇي دەربارە پاڭكىرنەوه لە رۆحى خودا لەدایك بۇوە پۇچە. 7 سەرسام مەبە كە بېم گفتۇگۆكى كەوتە تىوان قوتايىيەكانى يەحىا و جولە كەيەك. گوقى: «دەپى لەدایك بىنهەوه،» 8 با بۇ كۈرى يېھ وېتەتەلەدەكتەن 26 قوتايىيەكانى ھاتە لای يەحىا و پېيان گوت: «رابى، ئەوهى و گوېت لە دەنگە كەي دەيىت، بەلام نازارىت لە كۈرۈپ دىت و لمۇبەرى رووبارى ئوردون لە گەل تو بۇو، ئەوهى شايەتىت بۇ كۈرى دەچىت. ھەركە سىنکىش لە رۆحى پېرۇز لەدایك بۇوە بۇيى دا، ئەمەتە خەلک لە ئاۋەللىكىشىت و ھەمو خەلک ئاۋايە،» 9 نېقۇدىمۇس گوقى: «چۈن دەكىي ئەمانە رۇوبەدن؟» دىنە لاي.» 27 يەحىا وەلامى دايەوه: «كەس ناتوانىت شىيىك 10 عىسا وەلامى دايەوه: «تۆ مامۇستايەكى ئىسرائىل و ئەمانەش وەرگىت ئەگەر لە ئاسمانە وە پىي نەدرابىت. 28 گۈھ خۇتان نازارىت؟ 11 پاستىت پىن دەلئىم: ئەوهى دەپەزىن دەلىلەن شايەتىم بۇ دەدەن كە گۆتم: «من مەسىح نىم، بەلام بېش ئەو و ئەوهى دەپەزىن شايەتى بۇ دەدەن، گۈھ شايەتەپان قبول ئىندراروم.» 29 بۇوك بۇ زاوابىه، ھاۋىرۇنى زاواش كە خزمەتى نا كەن، 12 باسى شتە زەمىنېيەكانىن بېتەن كەن و باوەر نا كەن، زاوا دەكتا و چاھەرپى دەنگى ھاتە كەدەكتا، كاپىك ئېت چۈن باوەر دە كەن ئەگەر باسى شتە ئاسمانىيەكانىن بۇ بىدەن؟ گۈنى لە دەنگى زاوا دەبى، زۇر دەلخۇش دەيىت، ئەم خۇشىيە 13 كەس سەرەنە كە وتووه بۇ ئاسمان جەل ئەوهى لە ئاسمان درابە من و ئىستا ھاتە دى. 30 پۇيىستە ئەوزىزىد بکات و منىش ھاتۇوه تە خوارەوه، كە ئەوشىش كۈرى مەرۇفە. 14 ھەرۋەك كەم.» 31 ئەوهى لە سەرەوە دىت لە سەرەووی ھەمۆانە، موسا لە چۈلەوانى مارە كەي بەر زەرگەدە، ئاواش دەبى كۈرى بەلام ئەوهى لە زەۋىيە ئەوه زەمىنېيە وە كەو كەسىنکى زەمىنې مەرۇف بەر زەرگەيەوه، 15 تاكو ھەركە سىنک باوەرپى پىن دەدەپت. ئەوهى لە ئاسمانىو دىت لە سەرەووی ھەمۆانە و بېنەننەت زىيانى ھەتاهەتايى ھەيىت.» 16 aiōnios g166 32 شايەت ئەوه دەدەت كە بېنۈيەت و بىستۇرۇيەت، بەلام ئەوهى خودا ئەوهندە جىهانى خۇشىست، ئەناھەت كۈرە كەس شايەتىيە كەدە، وەرنا گىت. 33 ئەوهى شايەتىيە كەدە تاقانە كەدە بەختىرىد، تاكو ھەركە سىنک باوەرپى پىن بېنەننەت، 34 چونكە ئەوهى خودا ناردۇوېتى وەر دەگىت، مۇرى دەكتا كە خودا پاستە، 17 چونكە خودا كۈرە كەدە نەناردە جىهان تاكو جىهان حۆكم ئەوهى خودا بىن سۇنۇر رۆحى پېرۇز دەبەخشىت. 35 باوەر بادات، بەللىكۇ تاكو جىهان بەوهە بىزگارى بېتت. 18 ئەوهى ئاسمانى كۈرە خۇرى خۇشىدەپت و ھەمو شىيىكى داوهە باوەرپى پىن بېنەننەت حۆكم نادىرىت، بەلام ئەوهى باوەر ناھەنەت دەستى. 36 ئەوهى باوەر بە كۈرە كە بېنەننەت زىيانى ھەتاهەتايى ئەوا حۆكم دراوه، چونكە باوەرپى بە ناوى كۈرە تاقانە كەدە

هه یه. به لام نهوده گویایه‌لی کوره که نیمه زیان ناینیت، **aiōnios g166** به لک توپرده بی خودای له سه رده مینیت. فدرسیبیه کان بیستیان که عیسا له یه حیا زیات قوتانی در وستکدووه و له تاو هله لکیشاوه، **aiōnios g166** 2 هه رچه‌نده عیسا خوی خله لکی له تاو هله ده کنیشا، به لک قوتاییه کانی. 3 کاتیک عیسا نه‌مه‌ی زانی یه هودیای به جیشت و گه‌پایه و جه‌لیل 4 جا دبوواهه به ناوجه‌ی سامیره دا تیبه‌ریت. 5 شیتر گدشنه شاروچکیه کی سامیره که ناری سوخار بwoo، تزیک یه پارچه زه‌ویه‌ی یاقوب دابوویه یوسفی کوری. 6 بیری یاقویش لهوی بwoo. جا له بره نهوده که عیسا له گدشه که ماندو و بwoo، له لای بیره که دانیشت، تزیکی کاتمیر دوازده بwoo، 7 کاتیک زیتیکی سامیره‌ی هات بیه نهوده تاو بیات، عیسا یی فه‌رمومه: «هدنیک تاوم بده‌ری». 8 لهو کاته‌دا قوتاییه کانی چوو بونه ناو شار تاکو خواردن بکن. 9 جا زنه سامیره‌یه که بیه گوت: «تو جوله کیت و منیش زیتیک سامیره‌یم، چون داوای تاوم لی ده کدت؟» چونکه جوله که کان تیککلی سامیره‌یه کان نان. 10 عیاساش وه‌لام دایه‌وه: «نه‌گهر به خشنی خودات بزانیاه و هروهه‌ها نهوده‌ش کنیه که بیت ده‌لیت! تاوم بده‌ری، نه‌وسا تو داوات لی ده‌کرد و نه‌ویش ناوی زیانی پیده‌دایت». 11 زنه که بیه گوت: «به لام گوردهم، دلکه‌ت پن نیبه و بیره کش قووله. شیر تو ناوی زیانت لکوی بwoo؟ 12 خو له یاقوی باوکان گوره تریت که بیره که‌ی پیداون، خوی و کوره کانی و مالاته کانیشی لیبان خواردووه‌هه؟» 13 عیسا وه‌لام دایه‌وه: «هر کسیک لام ناوه بخوانه و جاریکی دیکه تینووی ده‌یته وه. 14 به لام نهوده لام ناوه بخوانه وه که من ده‌یده‌من، هر گیز تینووی نایت، به لک نه و ناویه وه شیره بیه ناوی کیشان. کانیاویک و هملده قویت، زیانی هه تاهه‌تایی ده‌به‌خشنی». **aiōnios g166** 15 زنه کش بیه گوت: «گوردهم، نه و ناوهم بده‌ری تاکو تینوو نه‌م و نه‌یده‌مه وه شیره بیه ناوی کیشان.» عیسا یی فه‌رمومه: «بره، میرده که‌ت بانگ بکه و وره وه بیهه.» 17 زنه که وه‌لام دایه‌وه: «میردم نیبه.» عیاساش بیه نهوده نه‌پندنه راسته که ده‌لیت: «یه کیک تزو ده‌کات و یه کیکی دیکه دروینه ده‌کات.» 38 من نه‌یهه بیه دروینه‌یک ناردووه که پیش میردت هه بwoo، یئستاش نهوده گه‌ته میردت نیبه. کسانی دیکه پیوه‌ی ماندو و بون و نیوه پیوه‌ی ماندو و بون و نیوه

به رهه می ماندو و بونیان ده خون» 39 زور له سامیره پیه کافی ئهو 5 پاش ماوهه ک له کاتی جه زینکی جوله کدا، عیسا چوو بُو شاره باوه ریان به عیسا هینا، له بر قسهی ئهو زنه ک شایه تی ٽورشلم. 2 له ٽورشلم له لای ده روازه مه بر حوزه که هبوو دهدا: «هه رچیه کم کردووه پیچ فرمومو.» 40 له بر ئهو و به عیرى پیان ده گوت بیت حسدنا، به دهربدا پیچ پرپه وی کاتیک سامیره پیه کان هاته لای عیسا، تکیان لیکرد له لایان سه ر داپوش او هبوو که هرد وو لايان به کوله که گیاربون. بینتیه وه، ئه ویش دوو رپژه له وی مایه وه. 41 ژماره کی زور 3 له وی خلکیکی زور را کشاپوون، نه خوش و کویز و شهل زیارتیش به هوی قسه کانیه وه باوه ریان هینا. 42 به زنه کهیان و گنج، [چاوه رپی جولانی ئاوه که بون، 4 چونکه هندنیک ده گوت: «چیز به هوی قسه تیوه نیه که ئیه باوه ده هینن، جار فریشته کی یه زدان داده بزی بُنانو حوزه که و ناوه کهی چونکه خومن بیستمان و ده زانی که ئم پیاو به راستی ده جولاند، جا ناهوی یه کم کس ده چووه ناو حوزه که وه، پرگارکری جیهانه!» 43 پاش ئهو دوو رپژه عیسا ئه وی هر نه خوشیه که هبووایه چاک ده بوبوه. 5 کارایه ک به جیپیشت و چوو بُو جه لیل، 44 چونکه خوی فرمومو بوبوی له وی بون که سی و هشت سال نه خوش بون. 6 کاتیک که پنځمه بر له شاری خوی ریزی لی ناگیریت. 45 له بر عیسا ئم کبارایه یه بین پالکه تووه و زان ماوهه کی زوره واله، ئه وه کاتیک هاته جه لیل، جه لیلیه کان پیشوازیان لی کرد، پیچ فرمومو: «دهه وی چاکیتیه و؟» 7 نه خوش که وه لامی چونکه ئه وانیش بُو جه زن هاتیون و هه موو ئه و شتاهیان دایه وه: «گوره م، کاتیک ئاوه که ده جویت، که سم نیه بینیوو که له جه زند ا له ٽورشلم گردبووی. 46 عیسا دیسان بخانه ناو حوزه که وه، هروهه کاتیکیش هه ول دهدم هاته وه شاروچکه کی قانا له ناوجه کی جه لیل که له وی ئاوه بِرَّوم، یه کیکی دیکه پیش من ده چیته ناوی.» 8 عیسا ش پیچ کدبوو شه راب. له و شاروچکیه دا کار به ده سنتیکی پاشا فرمومو: «هه سته! نویه کت هله لگره و پرزا!» 9 ده ستبه جن هبوو که کوره کهی له کفه ناسوم نه خوش بون. 47 کاتیک کابرا چاک بوبوه وه، نویه کهی هله لگرت و پویشت. ئهو که بیستی عیسا له یه هودیاوه هاتووه ته جه لیل، چووه لای رپژه ش شه مه بون، 10 له بر ئهو وه را به رانی جوله که به کبارای و لیچی پارایه وه که بیت بُنه وه کیه که چاک بکاته وه چاک بکوبوهه بیان گوت: «شه مهیه و دروست نیه نویه که کت که له سه رهه رگدا بون. 48 ئینجا عیسا پیچ فرمومو: «نه گهر هله لگرت.» 11 کابرا وه لامی دانه وه: «ئه وهی چاکیکدمه وه څیه په رجورو و کاری سه رسوره هینه نه بین هر ګیز باوه ر پیچ فرمومو: «نویه کت هله لگره و پرزا!» 12 لیبان پرسی: «ئه وه ناهین.» 49 کار به ده سته کدش پیچ گوت: «گوره م، پیش پیاوه کتیه که پیچ گوی: «هه لیگره و پرزا!» 13 به لام کبارای ئه وهی کوره کدم بمریت، ورهه. 50 عیسا پیچ فرمومو: «پرا! چاک بوبوهه نه یده زانی کنیه، چونکه عیسا له ناو ئه و خله لکی کوره که ده ژیت.» پیاوه که باوه رپی بهو قسه یه کرد که له وی بون به نهی دورو کوته وه. 14 دواي ئهو وه عیسا ئه وی عیسا پیچ فرمومو و پویشت. 51 که به ریگاوه بون، کوله کانی له په رستگا پینیه و پیچ فرمومو: «ئه وه تا چاکبوبویه وه. پیتر تووشی بون و هولیان پیدا که کوره کهی زیده ووه. 52 جا گوناه مه که، نه وک خراپرت به سه ریت.» 15 کباراش چووه سه باره ت بهو کاتر میهه تیلدا چاکتر بیوه وه پرسیاری به را به رانی جوله که گوت که عیسا بونه چاکیکدووه ته وه. لیکدن، وه لامیان دایه وه: «دویچ کاتر میهه کیک پاش نیوه پرزا!» 16 له بر ئه وهی که عیسا ئم کارانه له ره رپژه شه مه دا تایه که به ریدا. 53 باوه که زانی که رېک ئه و کانه بونه که ده کرد، را به رانی جوله که ده ستيان کرد به چه و ساندنه وهی. عیسا پیچ فرمومو بون: «کوره که ده ژیت.» ئه وسا خوی و 17 به لام عیسا له به رام بردا فرمومو: «هه تا ئیستا باوکم کار خاوه خیزانی هه موو باوه ریان هینا. 54 ئه مهش دووهم په رجورو ده کات، منیش کار ده کم.» 18 له بر ئه وهی جوله که کان بون که عیسا گردی، دواي ئه وهی له یه هودیاوه هاته جه لیل. زیاتر هه ولیان ده دا پیکوژن، چونکه تنهها شه مهی نه ده شکاند، به لکو ده گوت که خودا باوه کیق، خوی له گل خودا یه کسان ده گرد. 19 له بر ئه وه عیسا وه لامی دانه وه: «په راستی

پاستیتان پی ده‌ایم: کوره که ناتوانیت له خزیوه هیچ شتیک شایه‌تم بُو ددهن که باوک منی ناردووه. 37 باوکیشم که بکات ئوهه نه بیت که ده بینیت باوک دهیکات، چونکه ناردوومی، خزی شایه‌تم بُو ده دات. گیو هرگیز ده نگیتان هرهچی باوک دهیکات، کوره کش دهیکات. 20 باوک نه بیستووه و پرواله‌تیتان نه بینیوه، 38 فرمایشته کشی له دلی کوری خزی خوشد وهیت و هه موو ئوهه پیشان ده دات ئوهه دا نامینیته و، چونکه ئوههی ئه ناردووه هیت گیوه باووه‌ی که دهیکات، کاری لمانش مه زنتری پیشان ده دات، تاکو پی ناکن. 39 نوسراوه پیروزه کان ده پشکن، چونکه وا ده زان سه رسام بن. 21 وک چژن باوک مردووان هله‌ده سینیته و، ژیانی هماتاهه‌تایی بُو گیوه تیدایه. ئه نوسراوانه شایه‌تم و زیندووه ده کاته‌وه، کوره کش ئوهه بیه ویت زیندووه بُو ددهن، (aiōnios g166) 40 به لام ناتانه‌وه بینه لام تاکو ده کاته‌وه. 22 هه رووه‌ها باوک کده حکم نادات، به لکو ژیاتان هه بیت. 41 «من شکو له خله ورناگر. 42 به لام هه موو حوكدانی داوهه دهست کوره که، 23 تاکو هه موو گیوه ناسی که خوشوه‌یت خوداتان له دلدا نییه. 43 به ناوی بریزی کوره که بگرن وک چژن بریزی باوک ده‌گرن. ئوههی باوکمهوه هاتوم، پیشوازم لی ناکن، به لام ئه گریه کیکی دیکه بریزی کوره که نه‌گری، بریزی باوکیش ناگری که ناردووه‌یت. به ناوی خزیوه بیت، پیشوازی لیده‌کن. 44 چژن ده‌وان

24 «پاستی راستیتان پی ده‌ایم: ئوههی گوئی له وشه کدم بگریت باوهر بینن ئه گر شکومندی له یه کتری وربرگن و داوه و باوهر بینیت بهوهی ناردوومی ژیانی هماتاهه‌تایی ده بیت و ئه شکومندیه نه کدن که له تاکه خوداویه؟ 45 «وا مه زان حکم نادریت، به لکو له مردنوه بُو ژیان گواستراوه‌ته وه. من له‌لای باوک سکالاتان لی ده‌کم. یه کیک هه یه سکالاتان

25 راستی راستیتان پی ده‌ایم: کاتیک دیت لی بکات، که موسایه، ئوههی هیواتان پییه‌قی. 46 ئه گر که دهیکه ئه یسایه، کاتیک مردووان ده‌نگی کوری خودا ده‌بیستن، باوهر تان به موسا بکرایه، باوهر تان به منیش ده‌کرد، چونکه گوینگانیش زیندووه ده‌بنده، 26 چونکه وک باوک ژیانی لمباره‌ی منه و نوسیویه‌قی. 47 ئه گر باوهر بیش به نوسراوه له خزیدا هه یه، به کوره کشی داوه ژیانی له خزیدا هه بیت. ئه نه کدن، چژن باوهر به وتكانی من ده‌کدن؟»

27 ده‌لائی حوكدانیشی داوه‌تی، چونکه ئه و کوری مرؤفه. 6 دواي ئهمه عيسا چووه بُو ئوهه‌یه ده‌ریاچه‌ی جه‌لیل، 28 «له مه سه رسام مه‌ن، چونکه کاتیک دیت هه موو ئه‌وانه‌ی که ده‌ریاچه‌ی تبه‌ریه‌یه، 2 ئاپوره‌یه که له خله‌ک دواي له‌نانو گزوردان ده‌نگی ده‌بیستن و 29 دینه ده‌رهوه، ئه‌وانه‌ی کرداری چاکان کردووه هله‌ده سنته وه بُو ئوهه‌یه بینن، به لام ئه‌وانه‌ی ده‌نگانیش زیندووه ده‌بنده، 30 چونکه وک باوک ژیانی لمباره‌ی منه و نوسیویه‌قی. 31 «ئه گر خنوم قوتاییه‌کانی دانیشت. 4 جه‌ژن په سخنی جوله‌کش تزیک بیو، بدرین. 30 له خومه‌وه ناتوانم هیچ بکم. وک ده‌بیست حکم ددهم، حوكدانه که‌ش دادپه‌روه رانه‌یه، چونکه داوه اخواستی خنوم ناکم، به لکو خواستی ئوههی ناردوومی. 32 «ئه گر خنوم شایه‌تی بُو خنوم بدهم شایه‌تیه کم راست نیه. 33 یه کیکی دیکه راسته. 33 «نیز در اوatan نارده لای یه‌حیا، ئوهیش شایه‌تی بُو راستی دا. 34 من شایه‌تی مرؤف ورناگرم، ئه‌مانه‌ش ده‌لیم تاکو گیوه ریزگارن. 35 ئه و چرایه کی هله‌گیرساو و برسکه‌دار لیزه‌یه پینچ نافی جوو و دوو ماسی پییه. به لام ئه‌ونده چییه بُو بیو، ده‌تائونیست ماوهه‌یه که پروونا کییه که دلخوش بن. 36 «به لام من شایه‌تیه کم هه یه لوههی یه‌حیا گزنگره، چونکه شوینه گاییه کی زوری لیبوو، جا پیاوه کان که پینچ هه‌زار ده‌بون ئه و کارانه باوک پینیداوم ته‌واوی بکم، ئه کارانه خزیان

دانیشتن. 11 عیساش نانه کانی و هرگرت و سوپاسی خودای 28 له بهر ئوهه لیيان پرسی: «چى بکین تاکو کاره کانی خودا کرد، پاشان بېچى پۇپۇست دابەشى كىد بەسەر ئەواندا كە بکين؟» 29 عيسا وەلامى دانهوه: «كارى خودا ئەمە يە: دانىشتبۇون. بۇ ماسىيە كائىش ھەمان شى كىد. 12 كاتىك باوەر بېنەن بەوهى ناردوویەتى» 30 ئەوانىش لیيان پرسى: «ھەمووان ئېرىبۇون، عيسا بە قوتايىيە كافى فەرمۇن: «ئە وېلەكىناندى «چ پەرجۇجۇنىك دە كەيت تاکو بىيىنن و باوەرت پى بکىن؟ ماوهەتەوە كۆزى بکەنەوە تاکو ھېچ بەفېرۇنەرەت». 13 ئەوانىش چى دە كەيت؟ 31 باوپاپراغان لە چۈلەوانى مەنيان خوارد، كۆيان كەددەوە دوازدە سەبەتەيان پېركەد لەو پەلەكىنانە ئە وەك نوسراوه: «لە ئامسانەوە نانى دانى تاکو بېقۇن». 32 پېنج نانه جۈزىيە لە ناختران مابۇوهەوە. 14 له بهر ئوهه كە 32 عیساش يېچى فەرمۇن: «پاستى پەستىتەن پى دەلەم: موسا خەلەكە كە يېننیان عيسا چ پەرجۇجۇنىكى كىد، گوتىان: «بە پاستى نەبوو نانە كەى لە ئامسانەوە دانى، بەلّكۇ باوکە كە ئامسانەوە ئەمە پېغەمبەرە كەيدە كە بۇ جىيان دىت». 15 عيسا زانى ئەوان نانى پەستىتەن دەداتى، 33 چۈنكە نانى خودا ئەمە يە كە لە بە نىازن بېن و پېگەن تاکو بىكەنە پاشا، دىسان بە تەنها چووه ئامسانەوە دابەزىيە و زىيان دەبەخىشىتە جىيان». 34 له بهر ئوهه سەر شاخ. 16 كاتىك شوارە داھات قوتايىيە كافى بۇ لاي پېيان گوت: «گورەم، ھەمۇ كاتىك ئە وانەمان بەدرەرى». 35 دەرياچە كە چۈونە خوارەوە، 17 سوارى بەلەمېك بۇون و بە 35 عیساش يېچى فەرمۇن: «من نانى زىيان. ئەمە يېتە لام دەرياچەدا بۇ كەفرناحوم كەوتەرى. تارىك داھات و عيسا ھەرگىز بىسى نايىت، ئەمەش باوەرم پى بېننەت ھەرگىز تىنۇمى ھەر نە گەيشتە لایان. 18 پەشەبا ھەلېكىد و دەرياچە ھەلچۇن. 36 بەلام پېم گوت، مەن ئەنەن بەنەن بەرەش تاھىنەن. 19 كە نزىكىي بىست و پېنج تاکو سى تىرھاۋىز سەولىان 37 ھەركەسىك باوکم دەيداتە من دېتە لام، ئەمەش بىتە لام، لىتاپوو، عىسایان بېن بەسەر ئاواھە دا دەرەوات و لە بەلەمە كە ھەرگىز دەرپەنە كەم. 38 من لە ئامسانەوە دابەزىوم، نەك بۇ تىزىك دەيپەتەوە، جا ترسان. 20 بەلام يېچى فەرمۇن: «ئەمە ئەمە خواتى خۇم ئەنجام بەدم، بەلّكۇ خواتى ئەمە يە من، مە ترسن!» 21 كە رازى بۇون سوارى بەلەمە كەى بکەن، ناردۇومى. 39 ئەمەش خواتى ئەمە يە كە منى ناردۇوه، ھېچ دەستىبە جى بەلەمە كە گەيشتە ئەمە دەنارەي بۇي دەچۈن. 22 بۇ كەسىك لەوانە لەدەست نەدەم كە يېي داوم، بەلّكۇ لە بەلەمېك زىباتر لەمە ئەنەن بۇو، عىساش لە گەل قوتايىيە كافى ھەركەسىك تەماشى كورە كە بکات و باوەرى پى بېننەت سوارى بەلەم نەبوو، بەلّكۇ قوتايىيە كافى بە تەنها بەرېتكەتىبۇون. زىيانى ھەتاكەتايى دەيىت، منىش لە رۇزى داپايدا زىندىووی 23 ئىنچا بەلەمى دىكە لە شارى تەبەرىيە وە هاتەن نزىك ئە و دە كەمەوە». 41 جولەكەش دەستىتەن كەد بە شۇيەنە نانە كەيان لېچى خوارد كە عىسای خاۋون شڭو سوپاسى بۇلە بېلەكىدەن، چۈنكە فەرمۇمى: «من ئە وانەنە كە ئامسانەوە خوداي كىد. 24 كاتىك خەلەكە كە يېننیان نە عىسا لەمەيە و نە دابەزىيە». 42 گوتىان: «ئەمە عىسای كورى يۈسف نېيە، قوتايىيە كافى، سوارى بەلەم کان بۇون و چۈونە كەفرناحوم، بۇ كە دايىك و باوکى دەناسىن؟ ئىستا چۈن دەلىت» لە ئامسانەوە ئەمە بەدۋاي عىسادا بېڭىرىن. 25 كە لەمەيە دەرياچە كە دابەزىيە؟» 43 عىساش وەلامى دانەوە و يېي گوت: «لەناو دۇزپىانەوە، لىيان پرسى: «رېابى، كەي گەيشتىبە ئېرە؟» 26 عىسا خۇزاندا بۇلە بېلە كەن. 44 كەس ناتوانىت يېتە لام ئە گەر وەلامى دانەوە: «پاستى پەستىتەن پى دەلەم: ئېيە بەدۋاما باوک راپىنه كېشىت، ئەمە ئەناردوومى، منىش لە رۇزى داپايدا دەگەرنى نەك لە بهر ئەمە يە وە ئىشانە كاتان بېن، بەلّكۇ لەبەر زىندىووی دە كەمەوە. 45 لە پېتۇوكى پېغەمبەر اندا نوسراوه: ئەمە ئەنەن كە لەناو دەچىتەن خوارد و تېر بۇون. 27 بۇ خۇزا كېك ئىش ھەمۇ لە خوداوه قىر دەن». چا ئەمە يە باوکە كە ئەناردوومى كەن كە لەناو دەچىتەن خوارد و تېر بۇون. 46 كەس باوکى ئەننەن بېننەت چەتكەن كە ئەناردوومى كە ئەننەن بېننەت چەتكەن كە لەناو دەچىتەن خوارد و تېر بۇون. 47 پاستى چۈنكە ئەمە خوداوى باوک مۇرى لىداوه». 48 راستى ئەمە خوداوى باوک بەنەن بېننەت چەتكەن كە لەناو دەچىتەن خوارد و تېر بۇون.

هه یه . 48 من نانی ژیان . 49 باوپایرانان له فرمونو : «ئهی عیوه ناتانه وی بیرون؟» 50 شیمۇن په ترۆس وەلایى چۈلەوانیدا مەنیان خوارد و مردن . 50 بەلام ئەمە ئەو ناندیه کە دایوه : «گورەم، بچىنە لای ئى؟ وەتكانی ژیانی هەتاكەتايى لە ئاسمانە وە دابەزىيە، تاکو ئەوهى لېي بخوات نەمرىت . 51 من لەلای تېرىه . 51 ئېھىش باوپەمان هېتىا و زانىمان ئەنەن زىندىووهى كە لە ئاسمانە وە دايەزىيە . 52 عيسا وەلایى دانوه : «ئىالا كە توپىزۆزە كەدى خوددایت .» 53 جولەكەن ئېلىسىه ! 54 جولەكەن ئېلىسىه ! 55 جولەكەن ئېلىسىه ! 56 جولەكەن ئېلىسىه ! 57 جولەكەن ئېلىسىه ! 58 جولەكەن ئېلىسىه ! 59 جولەكەن ئېلىسىه ! 60 جولەكەن ئېلىسىه ! 61 جولەكەن ئېلىسىه ! 62 جولەكەن ئېلىسىه ! 63 جولەكەن ئېلىسىه ! 64 جولەكەن ئېلىسىه ! 65 جولەكەن ئېلىسىه ! 66 جولەكەن ئېلىسىه ! 67 جولەكەن ئېلىسىه ! 68 شیمۇن پە ترۆس وەلایى

فەرمۇنون : «پاستىيان پى دەلىم ئەگەر جەستەى كۆرى 7 دواى ئەمانە عيسا بە جەليلدا دەگەرا و نەيدە ويست له يەھودىيا بگەرى، چونكە رابەرانى جولەكەدى ئەوىي هەولىان دەدا يېكىرىنى . 2 كايتىك جەزىنى كەپەرەشىنى جولەكەش تزىك بۇوهوه، 3 براكانى پېيان گوت : «ئېرە بە جىبىئەل و بۇقا ناوجەھى يەھودىيا، تاکو قوتاپىيە كانى خۇشت كارە كانت بىين كە تو دېيىكەيت، 4 هېچ كەسىك بە نەقى شىتىك نا كات ئەگەر بېھەۋىت ئاشكرايىت . ئەگەر ئەم شىنانە دەكەيت، خۇشت پېشانى جەپان بىدە .» 5 براكانى وايان پى گوت، چونكە تەنانەت ئەۋايىش باوپەيان بىي نەدەركەد . 6 عىساش بىي فەرمۇنون : «جارى كاتىم نەھاتووه، بەلام هەر دەم كاتى ئىۋە گۈنجاخوا . 7 جەپان ناتوانىت رق لېيان بېتەوە، بەلام رق لە من دەيىتەوە، چونكە شايەق لە سەر دەدەم كە كەدەوهى خاراپە .

8 ئىۋە بېۋەن جەزىنە كە، من نايەمە ئەم جەزىنە، چونكە هيىشتا كاتى تەواون نەبوبوه .» 9 ئەمانە ئەمە ئەم جەزىنە، بەلام بەلک بەلەپەن ئەمە ئەمانە ئەمە ئەمانە ئەمانە . 10 بەلام كە برا كانى بۇ جەزىنە كە چۈون، ئەھۋىش رېلىشت، بەلام بە ئاشكرا نا، بەلکۇ بە نەقى . 11 رابەرانى جولەكە لە جەزىنە كەدا بە دوايدا دەگەرەن و دەيانىگوت : «ئەلە كۆپىيە؟» 12 لەتىو خەلەككەدا چېپەچ پىكى زۆرى لە سەر بۇو، هەندىيەكان دەيانىگوت : «پاوابىتكى چا كە .» خەلەككى دېكەش دەيانىگوت : «نەخىر، بەلکۇ خەلەككى گومرا دەكتا .» 13 بەلام كەس لە ترسى جولەكە كان بە ئاشكرا باسى نەدەركەد . 14 كايتىك نىوهى جەزىن تېپەرى، عيسا چۈوه حەوشە كانى پەرسىتگا و دەستى كەد بە قىرકەنلىكى . 15 جولەكەن سەرسام بۇون و پەرسىيەن : «ئەمە كە قىرېنە كاراوه چۈن ئەم هەمو زانىتارىيە ئەلەو كائە بەلاوا و زۆرىك لە قوتاپىيە كانى پېشىيان تېكىد و ئېتىر 16 عيسا وەلایى دانوه : «قىرکەنلىم هى خۇم نىيە، لەگەلى نەدەگەرەن . 17 لەبر ئەوهى عيسا بە دوازده قوتاپىيە كەي

به لکو هی ئوهودیه که ناردوویی. 17 ئەگەر كەسيك بىھە ويٽ هەروهە ناتوان بىن بۇ ئەۋە شوينەي من لىپى دەبم». 35 ئىتر خواستى خودا ئەنجام بىدات، ئەوا دەزايىت ئاخۇن قىرىڭىنە كامن جولە كەن لەتىو خۇياندا گوتىان: «ئەمە بە نىازە بۇ كۆئى بروات له خوداوهى يان له خۇمەوه قسە دەكەم. 18 ئەوهى لە كەن نايدۇزىزىنهو؟ ئابا لای پەرا گەنە كەن ئىتىپ ئۇنىيە كەن خۇيەوه بىدوٽت، داواى شىكۈي خۇى دەكت، بەلام ئەوهى دەپروات، تاكى ۋەن ئەنەن كەن قېرى بىكت؟! 36 ئەم قىسىيە چىيە داواى شىكۈي ئەوهى بىكت كەن ناردوویەقى، ئەمە راستىگۈي دەپىكت: «داوام دەكەن بەلام نامدۇزىنەوە» و «ناتوان بىن بۇ ئەۋە و فۇقىلىي تىدا ئىبيه. 19 ئابا موسا تەوراتى نەداونەتى؟ بەلام شوينەي من لىپى دەبم؟» 37 لە گەورە تىرىن و كۆتا رۈزى كەس لە ئىپە بە قىسىيە تەورات ناكات، بۆجى ھولى كوشتنم جەزىدا، عىسا ۋاھىستا و ھاوارى كرد: «ئەگەر يەكىك ئىتىنوو ئەدەن؟» 20 خەلكە كەنلەميان دايەوه: «پۇچى پىست بۇو با يېئە لام و بخواتوه. 38 ئەوهى باوھرم پىچىت، ھەيە! كەنلەميان دەپىكت دەدان؟» 21 عىسا يېچى فەرمۇون: وەك نۇرساواه پىرۇزە كەن فەرمۇویەقى، لە ئاخىيە و روپۇرە كەنلەميان دەپىكت دەدان، چۈنكە دەلەن كەن ئەسما خەندەن كەنلەميان دەدان، بەلام ئەوهى باوھرى پىچەھەن دواتر وریدەگەن، بەلام پىچى سپاردوون، هەرچەن دەخەندەن كەنلەميان دەدان لە موساوه نەبوبو، ھېشىتا پۇچى پىرۇز نەدرابوو، چۈنكە عىسا شىكۇدار نەبوبو بەلکو لە باپىرانەوهى. 23 ئەگەر كور لە رۈزى شەمەد ئاواي زىيان دەپروات.» 39 لېرەدا مەبەستى لە پۇچى پىرۇز كور خەندەن دەكەن، چۈنكە دەلەن كەن ئەسما خەندەن كەنلەميان دەدان، بەلام ئەوهى باوھرى پىچەھەن دواتر وریدەگەن، بەلام پىچى سپاردوون، هەرچەن دەخەندەن كەنلەميان دەدان لە موساوه نەبوبو، ھېشىتا پۇچى پىرۇز نەدرابوو، چۈنكە عىسا شىكۇدار نەبوبو بەلکو لە باپىرانەوهى. 23 ئەگەر كور لە رۈزى شەمەد خەندەن 40 ھەندىيەك لە خەلكە كەنلەميان دەدان، بەلام ئەوهى باوھرم پىچەھەن دواتر وریدەگەن، بەلام ھەندىيەك دىكەك گوتىان: بىرىت تاڭى تەوراتى موسا نەشكىت، باشە لە من تۈپە دەبن «ئەمە بە راسقى پىغەمبەر كەيە». 41 ھەندىيەك دىكەك گوتىان: كەنلەميان دەدان، بەلکو حۆكمىنى دادپەرەرەن بەدەن؟ 24 بە «ئەمە مەسیحە كەيە». بەلام ھەندىيەك دىكەك گوتىان: بەلەپەر ئەوهى ھەندىيەك لە خەلكى ۋۆرۈھەلەم دەيانگوت: «ئەمە مەسیح لە رەچەلەكى داود و لە بېت لە حەمەوه دېت، ئەۋە گوندەي 25 نىيە ئەوهى دەيانەويٽ بېكۈژن؟ 26 ئەوهى تاشىكا قسە كە داودى لېپو؟» 43 بۇيە بەھۆى ئەوهى دووبەرەكى كەوتە دەكت و ھېچى پى ئالىن. ئابا سەرۆ كەن بە راسقى بۇيان ئىتوان خەلكە كەنلەميان دەدان، بەلام دەركوتۇوه كە ئەمە مەسیحە كەيە؟ 27 بەلام ئې دەزانىن ئەمە كەس دەستىگىرى نەكەن. 45 ئەسما خەزمەتكارە كەن گەپەرەنەو خەلكى كۆپە، كاتىك مەسیح دېت، كەس نازايىت خەلكى لاي كاھىنلىق بالا و فەرسىيە كان، ئەوانىش ئىيان پىرسىن: كۆپە. 28 پاشان عىسا لە حەوشە كەنلەپەرسىگە بەردىوام بۇو «بۆجى نەتائىنەتى؟» 46 خەزمەتكارە كەن وەلەميان دايەوه: «ھەرگىز لە سەر قىرىكىنى خەلكى و ھاوارى كرد: «بەلى، دەمناسن و كەس وەك ئەمە قسەي نەكەدۋە!» 47 فەرسىيە كان گوتىان: دەزانىن خەلكى كۆپە، لە خەزمەوه نەتائوم، بەلام ئەوهى منى «ئابا ئىپەش گۆمۈرلا بۇون؟» 48 باشە كەس لە سەرۆ كەن يان ناردووھ راستە، مۇوه نايىناسن، 29 بەلام من دەنناسىن، چۈنكە فەرسىيە كان باوھرى پىچى ھەنئاوه؟ 49 نە خېر! تەنە ئەم خەلكە لەم و ئەۋىش منى ناردووھ؟» 30 لەپەر ئەوهى ھەولىان دەدا نەفەتلەتكاراوه نەيت كە لە تەورات نازايىت». 50 نېقۇدپىس پىگەن، بەلام كەس دەستى بۇ درېزى نەكەن، چۈنكە ھېشىتا كاتى كە پېشىت ھاتىبووه لاي عىسا و يەكىك بۇو لەوان، ئىپ پىرسىن: نەھاتىبوو. 31 زۇر لە خەلكە كەش باوھرىان پىچى ھەنئا و گوتىان: 51 «ئابا تەوراتىن خەزمە كە ئەدەت پېش ئەوهى گۆپى «ئابا كاتىك مەسیح دېت، پەرجۇوى زىياتر دەكت لە وهى لى بگېت و بىزايىت چى كەدۋە؟» 52 وەلەميان دايەوه: ئەمە كەدۋە؟ 53 كاتىك فەرسىيە كان گۆپىيان لېپو «تۇش جەللىيەت؟ لىنى بىكۈلهە و بىزائە كە لە جەللىدا پىغەمبەر كە خەلكە كە لمبارەي عىساوه چەپەچپ دەكەن، كاھىنلىق هەلنا كەوپىت». 53 ئىتر ھەر يە كە چۈوهەو مالى خۇرى.

بالا و فەرسىيە كان خەزمەتكارىيان نارد تاكى بېگەن. 33 عىسا 8 بەلام عىسا چوو بۇ كىبىز زەيتۈون. 2 لە بەرە بىدەياندا فەرمۇوی: «ماووهىكى كەمم لەگەلتان ماوه، ئېنچا دەچەمە لاي گەپەرەنەو حەوشە كەنلەپەرسىگە، ھەمو خەلكە هاتىھە لاي و ئەوهى ناردووھى. 34 بە دوااما دە گەپىن بەلام نامدۇزىنەو،

ئویش دایشت و دهستی کرد به فیزکدنیان. 3 ماموستایان گنجینه که خلک فیزده کرد، به لام کدنس نهیگرت، چونکه تهورات و فریسیه کان ژتیکان هیتا که له کات داوینپیسیدا هیشتا کات نه هاتاپو. 21 دیسان عیسا پیچی فرمون: «من گیرابو، له ناوه براستی خله که رایانگرت، 4 پیبان گوت: ده پروم و گیوه بدومادا ده گرین، به لام لهناو گوناهه کاتنان ماموستا، ئەم زنله له کات نه بجامدانی داوینپیسیدا گیرابو. ده مرن، گیوه ناتوان یېنە ئەو شویته من بۆی ده چم»، 5 مواساش له تهوراتدا فرمانی پی کردوون رئن تاوا بەردباران 22 له بەر ئەمود جوله که کان پرسیاریان کرد و گوتیان: «ئایا خۆی بکریت. تو چى دەلئی؟» 6 ئەمەیان بۇ تاقیکردنەوە عیسا دەکوریت؟ چونکه دەلئی: «گیوه ناتوان یېنە ئەو شویته من بۆی گوت، تاکو شتیکان ھەبىت سکالاى لى بکەن. به لام عیسا دە چم»، 23 ئېتىر عیسا پیچی فرمون: «گیوه ھى خوارەوەن، خۆی چەماندەو و بە پەنجە دەستى کرد بە نووسین له سەر من ھى سەرەوەم. گیوه ھى ئەم جىيانەن، به لام من ھى زەوی. 7 کاتیک ئەوان بەر دەوام بوبون له پرسیارکەن، عیسا ئەم جىيانەن نېم. 24 له بەر ئەمود پېم گوتى: لهناو گوناهه کاتنان ھەستایەوە و پیچی فرمون: «کامەتان بىن گوناهه با يەکەم دەمرن، چونکە ئەگەر باوپەر نەھینىن كە من ئەموم، ئەوا لهناو کەس بەردى تېڭىرىت». 8 دیسان خۆی چەماندەو و دەستى گوناهه کاتنان دەمرن. 25 لیيان پرسى: «تو كېيت؟» عیسا کرددەو بە نووسین له سەر زەوی. 9 ئەوانەنی گوپیان لېبو، پیچی فرمون: «من ھەر ئەمودم كە له سەرەتاوھ پېم گوتىن. يەك لەدواي يەك پۈشىتىن، دەستىپەك لە پېرانەوە. ئەوسا 26 زۇر شەم ھەيە له سەرەرتان كە بىلەم و گیوه پىن حۆكم بىدەم، عیسا بە تەنها مایەوە، ئەنەن کەش له لوى پاواستابو. 10 عیسا بە لام ئەمودى ناردووی جىچى مەتمانەيە، ھەرقىم له و بىستۇرە پاستىبۇوە و پیچى فرمۇو: «خانم، ئەوان له كۆين؟ كەس بە جىيان دەلئىم». 27 ئەوان تىنە كېيشتن كە باسى باوکى تاوانبارى نەكىدىت؟ 11 گوتى: «نەخېر گورەم». عیسا دەكەت. 28 له بەر ئەمود عیسا پیچى فرمون: «کاتیک كورى فرمۇو: «منىش تاوانبارت ناكەم، بېقىشىر گوناه مە كە». مەۋەقەن بەر زەرگەدەو، ئەوسا دەزانىن كە من ئەموم و له خۆمەوە 12 دیسان عیسا قىسە بۇ كەن و فرمۇو: «من ٻۇونا كى هيچ ناكەم، بەلکو بە جۆرە قىسە دەكەم كە باوک فېرى جىيان، ئەمە دوام بکەۋەت ھەرگىز بە تارىكىدا ناپروات، كەردووم. 29 ئەمودى ناردووی لەگەلدىيە و بە تەنها بە جىچى بەلکو ٻۇونا كى ژىانى دەبىت». 13 ئىنچا فریسیه کان پېيان نەھىشتۇرۇم، چونکە ھەمېشە ئەمود دەكەم كە جىچى رەزمەندى گوت: «تەنها خۆت شايەق بۇ خۆت دەدەت، شايەتىيە كەت ئەمود». 30 کاتیک ئەم قىسانەي دەكەد، زۇر كەس باوپىان پاست نېيىد». 14 عیشاس پیچى فرمۇو: «تەنادەت ئەگەر پىچى هىتاپو: «ئەگەر له سەر فیزکدنەكانىم بېتىنەوە، ئەوا بە راستى تەنها خۆم شايەق بۇ خۆم بىدەم، شايەتىيە كەم پاستە، چونکە ھەرگەر ئەنادەن دەزادات دەكەت.» دەزانىم لە كۆتۈھەنەتەن، بەلام گیوه نازانىن قوتاپى مەن و 32 راستى دەناسن، راستىش تازاداتن دەكەت.» من لە كۆتۈھەنەتەن، بەلام گیوه نازانىن دەرپۈم. 15 گیوه بە گوپىزە 33 جولە كەن و لامىان دايەوە: «ئېم نەمە ئىپراھىمەن، پۇانە كانى مەزۇھ حۆكم دەدەن، بەلام من كەس حۆكم نادەم. ھەرگىز كۆپەلى كەس نەبوبۇن، ئېتىر چۈن دەف فرمۇو: «گیوه 16 ئەگەر حۆكمىش بەدم حۆكمەندە كەم پاستە، چونکە بە تەنها تازاد دەبن؟» 34 عیسا وەلائى دانەوە: «پاستى راستىتەن پىن، بەلکو من لە گەل باوکىدا، ئەمودى كە ناردوومى. 17 لە دەلئىم، ھەركەسيك گوناه بکات كۆپەلى گوناهە. 35 كۆپەلى تەوراتى گیوه شدا نووسراوە كە شايەقى دوو كەس پاستە. ھەتاكەتايە لە مال نامېتىتەوە، بەلام كۆر ھەتاكەتايە دەمېتىتەوە. 18 من شايەقى بۇ خۆم دەدەم، ئەوا باوکەش كە منى ناردووە (aiion g165) 36 ئەگەر كۆرە كە تازادى كەن، ئەوا بە راستى شايەتىم بۇ دەدەت.» 19 ئەوسا لیيان پرسى: «باوكت لە كۆتىيە؟» تازاد دەبن. 37 دەزانىم كە گیوه لە ئەمودى ئىپراھىمەن، بەلام عیسا وەلائى دايەوە: «نە من دەناسن و نە باوکىشەم. ئەگەر ھەولى كۆشتم دەدەن، چونکە پېامە كەم لە دلى گیوه دا جىنگاى مەنتان بىساپىا ھەوا باوکىشمان دەناسى». 20 ئەو قىسانە نېيىد، 38 چەم لەلائى باوک بېنیو دەلئىم، گیوه شەچىتان لە كاتىكىدا فرمۇو كە لهناو حەوشە كانى پەرسىتىگا له نېيىك باوگانەوە بىستۇرە دەيىكەن.» 39 وەلامىان دايەوە: «باوگان

ئیبراھیمە»، عیساش پیچی فرمۇن: «ئەگەر رۇلە ئیبراھیم 56 ئیبراھیم باوکان دلۋاد بۇو كە رۇزى ھاتنى من بىيىت، جا بۇنایە، كىدارەكانى ئیراھیمان دەرىد. 40 بەلام ئېستا ھولى ئەو رۇزىدى بىنى و دىنلىش بۇو». 57 جولە كە كان پېيىان گوت: كوشتنى من دەدەن، ئەو كىسى كە راستى لە خوداوه «تىجارى تەمنەت نەبۇو بە پەنجا سال، ئىئر چىز دەھىت كە بىست و پیچى گوت، ئیبراھیم وەك گۈھى نە كىدووه، 41 ئىۋە ئیبراھیمەت بىنېنە؟» 58 عیساش پیچی فرمۇن: «پاستى پاسىستان كىدارەكانى باوکان دەكەن»، جا پېيىان گوت: «بە رۇلى لەدايىك پىن دەلەم، پېش ئەوھى ئیبراھیم لەدايىك بىيىت، من ھەم»، نەبۇوين، يەك باوکان ھەيە كە خودايە». 42 عیساش پیچی فرمۇن: 59 ئەسما بەردىان ھەلگەت تاكى بە رەبارانى بىكەن، بەلام عیسا «ئەگەر خودا باوکان بۇوايە، مىتتەن خۆشىدەوەست، چونكە لە خۆى شارەدەوە و حەوشەكانى پەرسىگەي بە جىيېشت.

خوداوه دەرچۈرمۇن و ھاتۇرمۇن، لە خۆمەنە نەتەنۈم، بەلگۈئە و 9 كاتىك كە عیسا بە رىنگادا تىدەپەرى، پاۋىنلىكى بىنى ناردۇومى. 43 بىچى لە قىسە كام تىنەنەن؟ چونكە شىو ناتوانى كە بە زىگاڭ نايىنا بۇو، 2 قۇتاپىيەكانى لېيان پرسى و گوتىيان: گۈئى لە وشە كام بىگەن. 44 ئىۋە لە ئىپلىسي باوکان، دەتانەن وىيت ئارەززۇوهكانى باوکان جىيەجى بىكەن، ئەو لە سەرەتاتوھ بىكۇز بە زىگاڭ نايىنەن؟ 3 عیسا وەللامى دايەوە: «نە تەمە گۇناھى بۇوە، لە پاستىدا نەچەسپاواه، چونكە پاستى لە ئەمودا نىيە. كەتىك درۇ دەكەت، بە زمانى خۆى قىسە دەكەت، چونكە تىدا دەركوبىت. 4 هەتا پۇزە لە سەرەمانە كارى ئەو بەكىن دەرۈزىنە و باوکى درۈزى، 45 هەر بۇيە، كاتىك من پاستى دەلەم كە ناردۇومى، چونكە شەۋ دادىت و كەس ناتوانىت كارى ئىۋە باوەرمىن پىن ناكەن! 46 كامەتان دەتۋانىت گۇناھىكەن لە سەر تىدا بىكەت. 5 ئەمەندەي لە جىياندام، من ۋۇوناڭى جىيەنام»، بىسەلىئىن؟ جائە ئەگەر پاستى دەلەم، بىچى باوەرمىن پىن ناكەن؟ 6 ئەمەندەي فەرمۇن و ئەقى لە سەر زەھۆرى كەد، بە تەنە كە قورى 47 ئەمەندەي لە خوداوهيد، گۈئى لە پەيامى خودا دەگەرتى. بۇيە گەتكەن، چونكە لە خوداوه نىن». 48 جولە كە كان گۈئى ناگەن، چونكە لە خوداوه نىن، چا رۇپىشت، ولامىيان دايىوە: «ئايا ئىچىھە راست نايىن كە تو سامىرە بىت و خۆى شوشت و بە چاوى ساغەدە گەرایەوە مالەوە. 8 ئېنجا چىتىپ بىست تىدايە؟» 49 عیسا وەللامى دانەوە: «من رۇچى دراوسى و ئەوانەي پېشتر بىنېبۈيان سواڭ دەكەت گوتىيان: پېسىم تىدا نىيە، بەلام رىزى باوکەن دەگەم و شىوھەش سووكەلەتىم بىن دەكەن. 50 داواي شىكۈز بۆ خۇم نا كەم، بەلام يەكىن كە دەھىت كە بۆم داوا دەكەت و حۆكم دەدەت. 51 پاستى پاسىستان پىن دەلەم: ئەگەر يەكىن گوپىزايەلى وشە كام بىت هەرگىز مردن ئايىنەن». 52 پاشان جولە كە كان پېيىان گوت: «ئېستا زايىنان رۇچى پېست تىدايە، ئیبراھیم و پېغەمبەران مردن، كەچى تو دەلىي: «ئەمە ئەمە ئەمە دەگەن»، گوپىزايەلى وشە كام بىت هەرگىز تامى مردن ناكەت». 53 ئايا تو لە ئیبراھیم باوکان گەورەتى كە مرد؟ پېغەمبەرانىش مردن، خۇت بە چى دەزانىت؟» 54 عیسا وەللامى دانەوە: «ئەگەر من خۆم قورى كە ئەنەن دەكەت، ئەمە ئەمە دەلەن خودامانە. 55 هەرچەندە شىكۈدار بىكەم، ئەمە ئەمە دەلەن خودامانە. فەرىسييەكان لېيان پرسى كە چۈن چاوى چاڭ بۇوەتەوە. فەرىسييەكان لېيان پرسى كە چۈن چاوى چاڭ بۇوەتەوە. شىپاواه كە وەللامى دانەوە: «قورى خستە سەر چاوم، منىش شوشتەن، بەلام من دەيناسم، ئەگەر بائىم ناياسم، وەك ئىۋە دەپە دەرۈزىن، بەلام دەيناسم و گوپىزايەلى وشە كان گوتىيان.

«ئەم پاواه له خوداوه نىيە، چونكە شەمە ناپارىزىت»، بهلام دەريانكىدە دەرەوە، 35 عيسا يىسىتى دەريانكىدۇوه، دۆزىيە وەھەندىيەكى دىكە گوتىان: «چۈن پاوايىكى گوناھبار دەتوانىت و پىچى فەرمۇو: «باوھەر بە كورى مەرۇف دەكەيت؟» 36 كاپرا پەرجۇرى بەم جۇرە بەكتا؟ ئېتى دووبەرەكى كەوتە نىيائىنىان. وەلامى دايەوه: «گورەم، ئەو كىنە تاكو باوھەرلىقى بىكەم؟» 37 دىسان لە نايىنا كەيان پرسى: «تۆ دەربارەي ئەو چى دەلەي، 38 عيسا يىچى فەرمۇو: «تۆ ئەوت بىيىشە، ئەو هەمان ئەو كەسەيە چونكە چاوى توپى چاڭ كەدەوهە؟» گوتى: «پېغەمبەرە»، كە ئىستا قىستە لە دەلەكتا. 39 ئەويش گوتى: «گورەم، رابەرانى جولە كەكان باوھەر يان نەكەد كە ئەمە نايىنا بۇوه و باوھەر دەكەم»، ئىنچا كېرتوشى بۇ بىرد. 39 عيسا فەرمۇمى: ئىستا دەپىنتىت، هەتا ئەوهەي دايىك و باوکى پاواه كەيان بانگكەد. «بۇ حوكىدان هاتوومەتە ئەم جەپانە، تاكو ئەوانەي نايىنان 19 ئىليان پرسىن: «ئايا ئەمە كورتەنە كە دەلىن بە زگاڭ نايىنا بىين و ئەوانەي دەپىن كۆپۈر بن». 40 ھەندىيەك فەرسى بۇوه؟ ئەم ئىستا چۈن دەپىنتىت؟ 20 دايىك و باوکى وەلامىان كە لە گەللى بۇون گوپىان لەمە بۇو، ئىليان پرسى: «ئايا ئەيش دايەوه: «دەزانىن ئەمە كورمەنە و بە زگاڭ نايىنا بۇو. 21 بهلام كۆپۈرنى؟» 41 عيسا يىچى فەرمۇون: «ئەنگەر ئىيۇھە كۆپۈر بۇۋانىيە نازانىن ئىستا چۈن دەپىنتىت، يان نازانىن كى چاوى چاڭ گوناھاتنەدەبۈو، بهلام ئىستا ئىيۇھە دەلىن: «دەپىن، لەپەر ئەوه كەدووهتەوە. لە خۆي پېرسىن، ئەو گەورەيە و باسى خۆي گوناھە كەتان دەمېتىتەوە».

22 دايىك و باوکى لە ترسى رابەرانى جولە كەممەيان دەكتا.» 10 «پاستى راستىيان پى دەلەيم، ئەوهەي لە دەرگاوه گوت، چونكە تەكىپىيان كەدبۇو ھەركەسىك دەپىنتىت كە نەچىتە ناو پېشىرى مەرەكان، بەلكو بە رېنگالىيەكى دىكەدا عيسا مەسىحە كەيە، لە كەپىشتىت دەرىدەت كەن. 23 لەبەر ئەۋە دايىك و باوکى گوتىان: «ئەو گەورەيە، لە خۆي پېرسىن»، دەسان فەرسىيە كان ئەو پاواه پېشىرت نايىنا بۇو بانگكەن كەد و پىيىن گوت: «سوپىند بە خودا بىخۇ كە پاستىيە كە بلىتىت! دەزانىن ئەم پاواه گوناھبارە». 25 كاپرا وەلامى دايەوه: «ئەنگەر ئەو گوناھبارە، نازانىم، بهلام يەك شەت دەزانام، نايىنا بۇوم و دەپوات و مەرەكانىش دواى دەكەون، چونكە دەنگى دەنگى دەناسەنەوە. 5 هەرگىز دواى كەسى بېڭانە نا كەون، بەلكو لىپى چاوى توپى كەدووه؟» 26 لەپەر ئەوه ئىليان پرسى: «چى لېكىدىت؟ چۈن ئىستا دەپىنم». 27 وەلامى دانووه: «پېم گوچى گوتىان لى نەگىتم. بۆچى دەسان دەتائەنەي بىستىن؟ ئىيۇھەش دەتائەنەي بىنە قوتابى ئەو؟» 28 جىتىيان پېيدا و گوتىان: «تۆ قوتابى ئەويت! بهلام ئېتىدە قوتابى موسائىن. 29 دەزانىن خودا قىسى لە گەل موسا كەد، بهلام نازانىن ئەمە لە كۆپۈرە هاتووه». 30 كاپرا وەلامى دانووه: «ئەمە شىتىكى سەپەرە! ئەچاوى كەدووهتەوە، ئىيۇھەش نازانى ئەو لە كۆپۈرە هاتووه. 31 ئېتى دەزانىن خودا گوئى لە گوناھباران ناگىتىت، بهلام ئەنگەر بەكىك لەخواتىس بىت و خواتىسى خودا پەپەرە بەكتا، ئەوا گوئى لى دەگىتىت. 32 هەرگىز نەبىستاراوه يەكىك چاوى مەرۇفيكى بە زگاڭ نايىنaiōn g165 ئەگر ئەم كەسە لە تايىنai چاڭ كەدىتتەوە. 10 دىن نايەت بۆ دىزىن و كوشىن و لەتاۋىردىن نەيىت. بهلام من هاتووم تاكو ئەوان ژيانيان هەيىت، ژيانا كىپى چەپ و تەواو. 11 «من شوانە دلسۈزەكە، شوانى دلسۈزىش ژيانى خۆي لە پىنناوى مەرەكاندا دادەتتىت. 12 بەكىپەرە كەيىش شوانى خوداوه نەيىت، نەيدەتلىنى هېچ بەكتا.» 34 پىيىن گوت: «تۆ مەرەكان ئىيە و مەرەكانىش هي ئەۋىن. كاپىك دەپىنتىت بە تەواوى لە گوناھ لە دايىك بۇويت، تۆ قىزمان دەكەيت؟» جا

گورگ دیت، مهره کان به جیده هیلت و پاده کات، گورگیش بردبارات ناکین، به لکو به هوی کفر کردن ته وه، چونکه تو مهره کان ده بات و پرته واژمیان ده کات. 13 کابرا هله دیت، مرؤفیت و خوت ده کیت به خودا.³⁴ عیاش و لامی چونکه به کری گیراو و خه می مهره کانی نییه. 14 «من شوانه دانه وه: «ثایا له تهوراته که تان نهنو سراوه: «من بیم گوت: «میوه دلسوزه که، مهربی خوم ده ناس و ئه وانیش من ده ناسن، خود او نده کانن»؟³⁵ 35 نوسراوه پیرزه که هه میشه راستی 15 هروهه که چون باوک ده مناسیت، منیش باوک ده ناسن. ده فرمویت، ئه گهر خودا و نهوانه به «خود او نده کانن» تاوا بنیت زیانم بُر مهره کان داده تم. 16 هروههها مهربی دیکم هه یه که که وشهی خودایان بُر هاتو وته خواره وه، 36 شیت چون سه ربم پشتیره نین، ده بی ئه وانیش بہنم، ئه وانیش گوپیان له ئیوه بهوه ده لین که باوک بُر خوی ته رخانی کردووه و دهنگ ده بیت، جا ده بنه یه که مینگل و یه ک شوان. 17 لبهه ناردو ویه قی بُر جیهان: «تُر کفر ده کیت، چونکه گوت: «من ته وه باوک منی خوشده ویت، چونکه زیانی خوم داده تم کوری خودام»؟³⁷ 37 نه گهر کاره کافی باوک نه کم، باوپرم پی تاکو و هریگرمه وه. 18 کدس له منی ناسیتی، به لکو خوم مه کدن. 38 به لام ئه گهر ئه و کارانه بکم، هه رچه نده باوه پریشم دایده تم. ده سه لاتم هه یه داینت و ده سه لاتم هه یه بیمه مه وه. ئه م پی ناکن، باوهه به و کارانه بکن، تاکو بزان و تیگن که پراسپارده هم له باوکمه وه ورگرتووه.³⁹ 19 به هوی ئه م قسانه وه باوک له مندایه و منیش له باوکدام.⁴⁰ دیسان ویستیان دیسان دووبه ره کی له تیو جوله که کان پهیدابوو. 20 زوریک لوان پیگن، به لام له دهستیان دهربازی بwoo. 40 ئینجا عیسا چووه وه گوتیان: «رُوحی پیسی هه یه و ورنیه ده کات. بُرچی گوئی لی ئه وبری روپاری ئوردون و لامیه مه وه، له و شوینه که ده گرن؟⁴¹ 21 ههندیکی دیکیان گوتیان: «نه مه قسهی کدیسیک یه حیا یه کدم جار خله لک له ئاو هه لدکه کیشا. 41 زور خله لک نییه که رُوحی پیسی تیدایت. ثایا رُوحی پیس ده توانیت چاوهی هاته لای و ده اینگوت: «یه حیا هیچ به رجوتکن نه کرد، به لام نایینا چاک بکاته وه؟⁴² 22 زستان بwoo له شورشه لیم جهانی هه رچی یه حیا دهربارهی ئه م پیاوه گوتی پراست بwoo.⁴³ 42 له وی هدنوکه بwoo، 23 عیاش له حوه کانی په رستگا له ریپه وه سه رخله لکیکی زور باوهه ریان به عیسا هینا.

داپوشر اووه که سلیمان پیاسه ده کرد، که هه ردوو لای به 11 پیاویک به ناوی لمعازر نه خوش بwoo که خله لکی کوله که گیرابوو. 24 جوله که کان لی کزبوونه و پیبان گوت: «نه تا کهی له گومان ده مانهیلت وه؟ ئه گهر تو مه سیمه که کیت، به ئاشکرا پیبان بیل.»⁴⁴ 25 عیسا و لامی دانه وه: «بیم گوت به لام باوهه ناکن. ئه و کارانه بنه ناوی باوکمه وه دیکم، شایله تم بُر دهدن. 26 به لام ئیوه باوهه ناکن، چونکه له مه ره کانم 3 خوشکان هه والیان بُر عیسا نارد و گوتیان: «لگوره، مه ره کانم گوئی له ده نگ ده گرن، منیش ده بناسی و ههندیش بهدوام ده کون، 28 زیانی هه تاهتایان ددهه و هرگیز له ناونا ناچن، کسیش له ده ستم نایانز فیتیت. (aiōnios g165, aiōnios g166) 29 باوک که به منی داون له هه مووان گوره تره، کسیش ناتوانیت له ده ستی باوک پیانز فیتیت. 30 من و باوک یه کین.»³¹ دیسان ئه و جوله کانه برهه لستی عیسایان ده کرد به رديان هه لگرت تاکو به ردبارانی بکن. 32 به لام عیسا پیچی فرمون: «زور کاری چاک لداین باوکه وه پیشاندان، به هوی کامیانه وه بردبارانم ده کدن؟»³³ 33 جوله که کان وه لامیان دایوه: «لبهه کرداریکی چاک

به رُوژ پروات بیچ هه لنا که دویت، چونکه پرونونکی ئەم جیانه بگرینت. 32 کاتیک مریم گدیشته ئە و شوییهی عیسای لیبوو دە بینیت. 10 بەلام ئەمودی به شەوپروات بیچ هەلەدە دویت، و ئەمی بىنی، بەسەر پىپدا کەوت و بیچ گوت: «گورەم، چونکه پرونونکی تىدا نېيە»، 11 ئەمانە فەرمۇو، پاشان بیچ ئەگر لىزە بۇویتايە، برا کەم نەدەمد. 33 عیشاش كە بىنی فەرمۇون: «لەعازرى دۆستان نوسزووه، بەلام دەرۈم تاکو دەگرینت و ئەم جولەكانەش كە لەگەلی ھاتۇون دەگرین، بەخەبەرى بېتەمەوه»، 12 ئىنجا قوتاپىيە كان پىپان گوت: کارى لە رۆحى كەدە و خەمبار بۇو، 34 ئىلى بىرسىن: «لەكوتىان «گورەم، ئەگر ئەم نوسزووه، چا كەدە بېتەمەوه»، 13 عیسا باسى داناوه؟ ئەوانىش وەلاميان دايەوه: «گورەم، وەرە و بىلەنە»، مەدنى ئەمۇي كەدە، بەلام ئەوان وايازىنى باس لە نوسنە ئاساپى 35 جا عیسا گریا، 36 لەبەر ئەم جولەكان گوتىان: «سەير دەكەت. 14 عیشاش بە ئاشكرا بیچ فەرمۇون: «لەعازر مەدەوە، بىكن، چەندى خوشدە وىستا!» 37 بەلام ھەندىكەن گوتىان: 15 لەبەر ئىمۇه داشدام كە لەمۇي نەبۇوم، تاکو باوھەر بېتەن. ئەمە كە چاۋى ناينى كەي چاڭ گەدەوە، ئىلا نەيدەتەنەن وەرن، با بېقىن بۇ لای!»، 16 تۇماسیش كە بە دووانە يانگ وائى بىكىدەيە ئەمېش نەمەدەيە؟» 38 دىسان عیسا لە ناخەوە دەكرا، بە قوتاپىيە هاوا لهە كان گوت: «با ئېھش لەگەل ئەمودا خەم دايگەرت و هاتە لای گۈرە كە كە ئەشكەۋىتىك بۇ پېقىن تاکو لە گەل ئەمودا بىرىن.» 17 کاتیک عیسا گدیش، دەمە كەي بەردىكى پېۋەزابۇو، 39 عیسا فەرمۇوى: «بەرەدە كە زانى لەعازر وَا چوار رۇژە لە گۈردىيە. 18 بېتەن ئىش تىزىكى لادەن.» مەرساى خوشكى مەدەوە كە بیچ گوت: «گورەم، پازىدە تىرها بىر لە تۈرلە ئەمە دوور بۇو، 19 ژمارەيەكى زۇر لە بۇنى كەدە دەرۈم، چونكە چوار رۇژە»، 40 عیشاش بیچ فەرمۇو: جولەكان ھاتىبونە لای مەرسا و مەريم تاکو سەرەخوشى «ئەي بېم نەگوقى ئەگر باوھەر بەكەيت شىكۆي خودا دە بینىت؟» بىرا كەيانلى بىكن. 20 کاتیک مەرسا بىستى عیسا ھاتووه، 41 ئەوسا بەرەدە كەيان لاردە، عیشاش چاۋى ھەلبىرى بئامان بەرەپىرى چوو، بەلام مەريم لە مال مایەوه، 21 ئىنجا و فەرمۇوى: «باوکە، سوپاست دەكەم كە گۈپىتلى گەتم، مەرسا بە عیسای گوت: «گورەم، ئەگر لىزە بۇویتايە، 42 دەمنەن كە تو ھەميشە گۈپىتلى دەگریت، بەلام لەبەر ئەم بىكەيت، خودا دەتەنەن،» 23 عیسا بیچ فەرمۇو: «برا كەت كە تۆ منت ناردەوە»، 43 كە ئەمە فەرمۇو، بە دەنگىكى بەرز زېندىوو دەپەتەوە، 24 مەرساش بیچ گوت: «دەزانم لە ھاوارى كەد: «لەعازر وەرە دەرەمە!»، 44 ئەوسا مەدەوە كە زېندىووبۇونەوە رۇژى داپىدا ھەلە دەپەتەوە، 25 عیسا بیچ هاتە دەرەمە، دەست و قاچى بە كەن بەستارابۇو، رۇوشى بە فەرمۇو: «من زېندىووبۇونەوە و زىيان، ئەمۇي باوھەرم پى بېتەت، دەسمالىك پېچىرابۇو، عیشاش بیچ فەرمۇون: «بېكەنە، بېلەن ئەگر بىشمەریت زېندىوو دەپەتەوە، 26 ھەرەنە ھەركەسيك با بۇوا، 45 لەبەر ئەمە ژمارەيەكى زۇر لە جولەكان كە بۇ كە زېندىوو و باوھەرم پى بېتەت، ھەرگىز نامریت، باوھەرم لای مەريم ھاتىبون و ئەمەيان بىنلى كە عیسا كەرىدى، باوھەر يان دە كەيت؟»، 27 بیچ گوت: «بېلەن گورەم، باوھەرم بیچ ھەنەن، 46 بەلام ھەندىكەن چۈونە لای فەرسىيەكان و ھەنەنە كە تو مەسېيەكىت، كورى خوداى، ئەمۇي بۇ جىيان ئەمە دەرەمە، دەست و قاچى بە كەن بەستارابۇو، رۇوشى بە ھەنەنە كە زېندىوو دەپەتەوە، 28 پاشان كە ئەمە گوت، چوو مەريمە خوشكى بالا و فەرسىيەكان ئەندامانى ئەنجومەنلى بالايان كۆكىدەوە، بانگىكەد و بە نېھىتى گوتى: «مامۇستا لىزىيە، بانگىت دەكەت،» گوتىان: «چى بىكىن؟ چونكە ئەم پاوا پەرجۇوي زۇر دەكەت، 29 ئەپىش كە ئەمە گوتى بىست خىرا ھەستا و هاتە لای، 30 عیسا 48 ئەگر بەم شىۋىيە ئىليگەر بىن ھەمو خەلەكە كە باوھەرم پى بېتەت نەھاتىوو ناو گوندە كە، بەلکو لەم شوېتە بۇو كە دەھىن، رۇمانىيە كانىش دىن، پەرسىگە كەمان دەپروو خىنەن مەرساى لى بىنلى، 31 ئەم جولەكانە لە مالەوە لەگەل بۇون و نەتەوە كەمان پاپىچ دەكەن، 49 يەكىكەن لەوان، بە ناوى دەلنىوايان دەكەد، بىننەن مەريمە خىرا ھەستا و چووو دەرەمە، قەيافا، ئەم سالە سەرۇكى كەھىنابۇو، بیچ گوتى: «ئىمۇھە ھېچ دواى كەوتىن، وايازىنى دەچىتە سەر گۈرە كە تاکو لەمۇي نازان! 50 ئىنگەن كە باشتە بۇتان پاپا ئىك لە جىاق گەل

بمریت، لوهی که گل هه مووی لمناو بجیت». 51 ثهوا له کاهینانی بالا ته گبیریان کرد له عازریش بکوژن، 11 چونکه خویه وه ئەمهه نه گوت، بهلکو لهو سالهدا سه رؤکی کاهینان ژماره یه ک زور له جوله که کان بهه یه ک زور و ده رؤیشن و بوو، پیشینی کرد که عیسا له جیانی گل ده مریت، 52 نه ک با وه ریان به عیسا ده هینا. 12 بویانی ئه و ٹاپزره یه له خه لک ته نهانه له جیانی ئه و گله، بهلکو تاکو پوچلکانی خودا که که هاتیوون بوجه زن، بیستیان که عیسا دیت بوقرشەلیم، پەرتەوازه بوبون کۆزبکانه وه و یەکانجاتەوە. 53 ئیتر لهو پروژه وه 13 لقه دار خورمایان برد و بەرە پېرى چوون، هاواریان ده گرد: پیلانی کوشتیان دارشت. 54 لەبئر ئه و چیتر عیسا به «ھۆسانا! پیروزه ئەوهی به ناوی یەزدانه وه دیت!» پیروزه ئاشکرا بەناو خه لکی يە هودبادا نده گەر، بهلکو له ویو چوووه پاشای ئیسرايل! 14 عیسا جاشکیکی بىنی، سواری بوو، وەک ناوجە کانی تزیک چوأه افانی، بۆ شاریتک ناوی ئە فرايم بويو، نووسراوه: 15 «ئە شاری سییون مەرسە، ئەوەتا پاشا کدت له گەل قوتا بییه کانی له لوئی مایه وە. 55 لەو کاڭهدا جەزنى پەستخەی دیت به سواری جاشی ما گریزک.» 16 سەرەتا قوتا بییه کانی جوله کە کان تزیک بوو، زور کەس له گوندە کانه و پیش جەزۇن لەمانه تېئە گەيشتن. بەلام پاش ئەوهی عیسا شکودار گرا، بۆ تۈرشه لەم هاتیوون تاکو خۆزیان پاڭ بکەنەوە. 56 جا به بیریان کەوتەوە کە ئەمانه دەربارەی ئەو نووسراون، ئەوانیش دواى عیسادا دەگەران، هەرەوەها کاپیک لە حەوشە کانی ئەمانه یان بۆ ئەو کەدووە. 17 هەرەوەها ئەو خەلکەش کە پەرنىگا پاوه ستابون بە يەكتىيان دە گوت: «رەاتان چييە؟ ئایا بۆ له گەل بوبون کاپیک لە عازری لەناؤ گۇزە کەوە بانگىد و لەتىو جەزۇن نايەت؟» 57 کاهینانی بالا و فەرسىيە کانىش فەرمانىان مەردوواندا هەلىستاندەوە، شايەتىيان بۆزى دەدا. 18 لەبئر ئەو دەرگىدبوو ئەگەر هەركىسىك بزاينىت ئەو لە كويىيە، دەبىت بۆ خەلکەکە چۈونە دەرەوە بۆ ئەوهى پېشوازى لى بکەن، ئاشكىراى بىكتا، تاکو پېگىن.

12

شەش پۆز پېش جەزنى پەستخە عیسا ھاتە بىت عەنیا کە لە عازری لېبۈو، ئەوهى عیسا لەتىو مەردووان ھەلىستاندەوە. 2 لەوی شىۋىنېكىان بۆ ئامادە گەر، مەرسا خزمەتى دە گەر، لە عازریش يەكىك بوبو لەوانە لە گەل پايدا بوبەوە. 3 مەمېش نيو ليتر بۆنی ناردىنى پېگەردى گارابەھاى ھىنبا و پېنە کانی عیسای پىن چەوركەد، ئېنجا بە قۇرى پېنە کانی عیسای سېرىيە و مالە كەش پېرىوو لە بۆن خوش. 4 يەھوزاي ئەستخە رېوتى کە يەكىك بوبو لە قوتا بییه کانی و بەتە ما بابو بە گىتنى بىدات، گوت: 5 «بۆچى ئەم بۆنە بە سى سەد دىنار نەفروشرا و نەدرابە بە هەزاران؟» 6 ئەمهە گوت نەك لەبئر ئەوهى خەمى هەزاران دەخوارد، بهلکو لەبئر ئەوهى دز بوبو و سندوقى پارەشى لەلا بوبو، لەو پارەيە دەبرد كە تىيىدا دادەنزا. 7 عىساش فەرمۇسى: «وازى لى بېنن، بۆپۈزى ناشقىم ھەلەگەر تىوو، 8 چونکە هەزاران ھەمېشە لە گەلتان، بەلام من ھەمېشە لەلاتان نىم». 9 كاپیک ژمارە یه ک زور له جوله کە کان خزمەتم بىكتا باوکم رېزى لى دە گېت.» 27 ئېستا خەمبارم، زانىيان عیسا لە ویيە، ھاتن، نەك تەنە لەبئر عیسا، بهلکو بۆ بىنەنی لە عازریش كە لەتىو مەردووان ھەلىستاندەوە. 10 ئەوسا چى بىلمىم؟ باوکە لەم کاڭه رېزگارم بکە؟ بەلام نە خېز، من بۆ ئەم کاڭه ھاتووم. 28 ئەم باؤك، ناوت شکودار بکە!

(g166) 26 ئەوهى خزمەتم دەكتا با بەدام بکەويت. ئىتى من

لە هەر شوئىنېك بىم، خزمەتكارىشم لەو یيە، ئەگەر يەكىك خزمەتم بىكتا باوکم رېزى لى دە گېت.» 27 ئېستا خەمبارم، زانىيان عیسا لە ویيە، ھاتن، نەك تەنە لەبئر عیسا، بهلکو بۆ بىنەنی لە عازریش كە لەتىو مەردووان ھەلىستاندەوە. 10 ئەوسا چى بىلمىم؟ باوکە لەم کاڭه رېزگارم بکە؟ بەلام نە خېز، من بۆ ئەم کاڭه ھاتووم. 28 ئەم باؤك، ناوت شکودار بکە!

جا ده نگیک له ئاسمانه وه هات: «شکودارم کردووه و نه مینیته وه. 47 ئەگر يەکیک گوئى له وتكانم بwoo و کاري شکودارىشى دەكەمه وه.» 29 ئەو خەلکە لەوى ئامادەبۇون پى نەركد، من حوكى نادەم، چونكە نەھاتۇوم تاکو جىهان حۆكم گۈپىان لېبۇو و گوتىان: «ھەورە ترىشقە بولۇ!» ھەندىتىكى دىيكتىان بەلکو جىهان رېڭار بکەم. 48 ئەوهى دەتم بەكتانه وھ و گوتىان: «فېلىشىتىيەك بwoo قسىە لە گەل كەد.» 30 عىسا وتكانم وەرنە گۈزىت، يەکیک ھەيدى حۆكمى بەدات، ئەو قسىە يەي فەرمۇسى: «ئەو دەنگەي هات بۇ من نەبۇو، بەلکو بۇ شىوھ كەم دەركەم دەدات، 49 من لە بۇو. 31 ئىستا كاتى حۆكمىنى ئەم جىهانى يە. ئىستا سەرۋىكى خۆمە وھ قىسمە نەكەرەدۇوه، بەلکو ئەو باوکى كە تارددۇومى، ئەم جىهانە دەرەدە كۈزىت. 32 كاتىك منىش لە زەۋىيە وھ بەرز رايسبارددۇوم كە چى يەلىم وچ قسىەك بکەم. 50 دەزانم دەركىيە وھ، ئەواھەمۇان بۇلاي خۆم رادەكىيەم.» 33 ئەمەي رايسباردىي ئەو خەلکى بۇزىيان ھەتاھەتىلىي دەبات، ھەر بۇيە گۈرت تامازەي كەد بەو شىوھ مردەنە كە دەبىت بىرىت. **13** ھەرچى يەلىم، بەو جۇرە دەيلەم كە باوکم يېنى فەرمۇم.» (aiōnios)

34 خەلکە كە ولامىان دايە وھ: «لە تەھراتدا بىستۇومانە كە (g166)

مەسیح ھەتاھەتىلە دەمینیتە وھ، ئېتىز چۈن دەلىنى كۈرى مرۇف دەبىت بىرىت دەبىت بەرز بىرىتە وھ؟» 51 ئەم كۈرى مرۇف كە كىيە؟» (aiōn g165) 35 عىساش يېنى فەرمۇن: «روونا كىيە كەتان بۇ كاتىكى كورت لەسەر دەمینیتە وھ. بېرىن ھەتا روونا كىتىان لە گەلە، نەوهە تارىكىتىان بەسەردا بىت، چونكە ئەوهى بە تارىكىدا دەرۋات نازارى بۇ كۆي دەرۋات. 36 باوھە بە روونا كىيە كە بېرىن ھەتا روونا كىيە كەتان لە گەلە، تاكو بىنە رۇلەيى روونا كىيە كە.» 37 عىسا ئەمانەي فەرمۇو، بۇلىشت و خۆى لىيان شاردەدە. ھەزەنە زۇرپەرجۇرى لە بەرەدەميان كەد، بەلام باوپەيان خاولىيەكى ھەلگەت وە ناوەقەدى بەست. 5 پاشان عىسا ئاواي پى نەھىتىنا، 38 تاكو وتهى ئىشىيا پېنگەمبەر بىتە دى كە گۈتكى: كەد ناولە گەتىك و دەستى بە شوشتنى يېنى قوتاپىيە كان كەد و ھېزى ھەي يەزدان، كە باوھەر بە پەيامە كەمان كەد و ھېزى بەخاولىيەكى كە بە ناوەقەدىيە وھ بەستىبوسى پېيانى دەسپىيە وھ. 39 لە بەر ئەوه نەيانتوانى باوھەر بېتىن، چونكە ئىشىيا لە شوينىتىكى دىيەك گۈتكى: 40 چاوابانى «گەورەم تو يېنى من دەشۈت؟» 7 عىسا لە ولامدا يېنى كۆيىر و دەليان رەقكەر دەرەنە، بۇ ئەوه بە چاوابان نەھىتىن و بە دەليان ئېتىنە گەن، نەوهە بگەرەنە و منىش چاکىان بەكەمە وھ.» 41 ئىشىيا ئەمانەي گۈتكى، چونكە شكۈزى ئەوي بىنە و باسى عىساش ولامى دايە وھ: «ئەگر پېت نەشۇم، لە گەل من بەشت كەد. 42 ھەزەنە زەرمارىيەكى زۇر لە بارەرە كەنەش باوپەيان نايتى.» (aiōn g165) 9 جا شىعۇن پەترۇس يېنى گۈتكى: «گەورەم، يېنى ھىتىنا، بەلام لە بەر فەرسىيەكان رايانتەدە گەيىاند نەوهە كە تەنبا يېم نا، بەلکو دەست و سەرېشىم!» 10 عىساش يېنى فەرمۇرۇ: كە نىشت دەرىكىن، 43 چونكە شكۈزى خەلکىان لە شكۈزى ئەوهى خۆى شوشىتىت تەنها پېسىستى بە پى شوشتن ھەيدە، خودا زىيات خۆشەدەيىست. 44 ئېنچا عىسا بە دەنگى بەر زەۋاوى چەستەي پا كە. ئىۋەش پاكن بەلام ھەمووتان نا، فەرمۇسى: «ئەوهى باوھەرم پى بېتىت، باوھە بە من ناھىتىت، 11 عىسا فەرمۇسى: «ھەمووتان پا كە نىن،» چونكە دەمىزانى بەلکو بەوهى تارددۇومى، 45 ئەوهەش كە دەمینىت، ئەوه كى بە گەتنى دەدات. 12 پاش شوشتنى پېيان كەوا كە دەبىتىت كە تارددۇومى. 46 من وھ كە روونا كە ھاتۇومە تە خىستە وھ سەرشارى و دانىشىتە وھ، ئېتى پېسىن: «ئايا لەوه تىگەلەشىن جىهان، تاكو ھەركەسىك باوھەرم پى بېتىت لە تارىكىدا

که بوم کردن؟ 13 یعنی به "ماموستا" و "گوره" باشکن ده کن کرا، خوداش کوره که له خویدا شکودار ده کات، ده ستبه جی و پراست ده کن، چونکه من وام. 14 جا که من گوره شکوداری ده کات. 33 «روله کام، ماوهیه کی کورت له گهستاندا و ماموستاتانم و پیم شوشن، یعنیه ش له سره تانه یعنیه یه کتری ده بم. جا بد واما ده گبرین، به لام وک چزن به جوله که کامن بشون. 15 من ثنوونه یه کم پیمان تا کوئنه وی بوم کردن یعنیه ش گوت، ئیستا به یعنیه ش دلیم: یعنیه ناتوان یعنیه نه و شوینه یه پیکن. 16 راستی راستیان پی ده لیم: کویله له گوره که که من بومی ده چم. 34 «من راسپاراده یه کی نوبیان دهده می: زیارت نیمه، تیردراویش له وی ناردوییه زیارت نیمه. 17 هه گدر یه کتریان خوشبوی. وک خوشبویست، یعنیه ش بهو جوزه نه ماشه تان زانی، خوزگه ده خوازیرت به شویه نه گدر پیچه و تان یه کتریان خوشبوی. 35 بهمه هه مو خه لک ده زان که قوتا بی کرد. 18 «باسی هه مو وان نا کدم، نه وانه هه ملباردون من، هه گدر خوشبویستیان بومیه کتری هه بیت». 36 شیمون دیانتاسم، به لام تا کوئنه وی له نوسراوه پیروزه که هاتووه بیته په ترسیش لی پرسی: «گورهه، بوم کوئی ده چیت؟ عیاش دی: «نه وی کرد و ده لیم، ناپا کی له گلم کرد.» 19 «له ولام دایه واه: «نه و شوینه بومی ده چم، ئیستا ناتوانیت ئیستاوه پیتان ده لیم پیش نه وی رو و بات، تا کو کاتیک دوامیکه ویت، به لام دوات دوام ده کویت.» 37 دیسان پرویدا باوه بکهن که من نهوم. 20 راستی راستیان پی ده لیم: په ترسیش لی پرسی: «گورهه، بوم کوئی ده چیت؟ عیاش دی: «نه وی پیشوازی له وه بکات که ده بینیم، ههوا پیشوازی له من زیانم بوم تو داده تهم.» 38 عیاش ولام دایه واه: «زیان ده کات، نه وی پیشوازی له من بکات، پیشوازی له وه ده کات داده نیتیت؟ راستی راستیت پی ده لیم: پیش خویندنی کله شیئر، که ناردویی.» 21 کاتیک عیاش نه ماشه فرموده، روحی تو سی جار نکولی له ناسینی من ده که کیت!

خه مبار بوم و شایه تی دا: «راستی راستیان پی ده لیم: یه کیکان به 14 (یگه ران مه بن، پشت به خودا بیهست، پشت به منیش گرتم ده دات.» 22 قوتا بیه کان سه بیری یه کتریان ده گرد و دلنيا بیهستن. 2 مالی باوکم ژوروی زوری ایمه، هه گدر تاوا نبواهی نه بون مدبهستی له کییه. 23 یه کیک له قوتا بیه کان که عیاش پیم ده گون. من ده چم تا کو شوینتنان بوم تاماده بکم. 3 جا خوشی ده ویست له ته نیشی پالیدایروهه، 24 شیمون په ترسیش که رویشم و شوینم بوم تاماده کردن، دیمه وه و ده تانبه هه لای تامازه دی بوم کرد تا کو پرسیار له عیاش بکات که مه بهستی له خویم، تا کو شویه ش له و شوینه بن که من لی ده بم. 4 یعنیه ش کییه. 25 هه ویش شان دا به سر سنگ عیاسدا و پیچ گوت: «رینگا کی نه و شوینه ده زان که بومی ده چم.» 5 قوماس یعنیه «گورهه، کییه؟» 26 عیاش ولام دایه واه: «نه و که سدیه گوت: «گورهه، نازانین بوم کوئی ده چیت، چون رینگا که که نه ده که هه لده کیش و ده دیده می.» ئینجا پاروهه که له قاپه که هه لکیشنا و دای به یه هوزای کوری که ده نایه ته لای باوک له رینگه منه وه نه بیت. 7 هه گدر یعنیه شیونی نه سخه ریوی. 27 هر که پاروهه که و هر گرت، شهیان متنان پناسیا، باوکیشمستان ده ناسی. له ئیستاوه ده نیاسن و چووه ناویه وه. عیاش یعنی فرموده: «نه وهی به ته مای پیکه کیت، بینیو تانه.» 8 فیلیپس یعنی گوت: «گورهه، باوکان پیشان بده خیرا پیکه.» 28 هیچ که سیک له وانه هه سر خوانه که له گدی دایشتبون تینه گلیشتن بومی عیاش نه مهی پی فرموده. 29 هه ندیکان وايانزاني عیاش یعنی ده فرمومی که چیان پیویسته منی بینیو باوک بینیو. ئیتر چون ده لی: «باوکان نیشان بده؟» 30 تایا باوهه ناکه که من له باوکدام و باوکیش له مندایه؟ پاره که له لای یه هوزا بوم، 30 نه ویش که پاروهه که و هر گرت نه و قسانه هی پیشانی ده لیم له خویمه وه نایلیم، به لکو باوک که یه کسره چووه ده رهه وه. نه و کاته شه و بوم. 31 کاتیک چووه له مندا نیشته جیهیه، نه و کاره کانی خزی ده کات. 11 باوهه ده رهه، عیاش فرمومی: «ئیستا کوری مروف شکودار کرا و پی بکن که من له باوکدام و باوکیش له مندایه، هه گدر نا خوداش تییدا شکودار کرا. 32 جا هه گدر خودا تییدا شکودار

به هۆی کاره کان خۆيانه وه باوه بکەن. 12 راستى راستييان گوتن، تاکو كاتىك پروويدا باوه بېئن. 30 لەمە ولا زور پى دەلىم: ئەوهى باوه برم بى بېئنەت، ئەو كارانه دەكتات كە قىستەن لە گەل ناكەن، چونكە سەرۇنى ئەم جەمانه وا دىت. من دەيکەم، لەمانەش گۇورە تر دەكتات، چونكە بۇ لاي هيچ دەسەلا ئىكى بەسەر مەندا نىيە، 31 بەلام ئەو دىت تاکو باوك دەچم. 13 هەرچىيەك بە ناوى منهود داوا بکەن جەمان بزاينت باوك خوشەدەويت و بەو شىۋىيە كار دەكەم كە دەيکەم، تاکو باوك لە كۈرە كەدا شکۈدار يېت. 14 ئەگەر باوك راپساردۇوم. «ھەستن، با لىزە پۇزىن.

شىئىگان بە ناوى منهود داوا كەد، دەيکەم. 15 ئەگەر مەنغان 15 «من مىيۇ راستەقىنە، باوكىشم پەزەوانە كەيە، 2 هەر لقىك لە مندا يەرنە گۈرىت لىي دەكتانە وە. هەر لقىكىش بەر بگۈرىت پاكي دەكتانە وە تاکو بەرھەمى زىيات بادات. 3 ئىيە ئىستا لە گەلتان بېئنەتەوە، (aión و 165) 17 روحى راستى، كە جەمان بەھۇنى ئەو قىسەيە بۇم كەدىن پاكن، 4 بە منهود پەيپەست بن تاواتىنت و درىيگۈرىت، چونكە تابىيەت و نايىناسىت. بەلام و منيش بە ئىيە وە. چۈن لىق بە تەنە تاواتىنت بەرھەم بادات ئىيە دەبناسن، چونكە لە گەلتان دەمەنەتەوە وە لەناو ئىيە دەيکەر بە دار مىيە كەوە پەيپەست نەيېت، ئىيەش ئاوان، ئەگەر دەيېت. 18 بە هەتىو بە جەيتان ناھىيەم، دېمەوە لاتان. 19 پاش بە منهود پەيپەست نەبن. 5 «من مىيۇ كە و ئىيەش لەتكەن، ماوەيەكى كەم ئىتە جەمان نامېنەت، بەلام ئىيە دەمېنەن. ئەوهى بە منهود پەيپەست يېت و منيش بەھەمە، ئەوا بەرھەمى لەبەر ئەوهى من زىنەدۇوم، ئىيەش دەزىن. 20 لەو روژەدا زور دەگۈرىت، چونكە بەيى من ناتوانن هيچ شىئىك بکەن. دەزان من لە باوكىدام، ئىيەش لە مندان، منيش لە ئىيە دەم. 6 ئەوهى بە منهود پەيپەست نەيېت وەك لىق فېيەدرىتە 21 ئەوهى راپساردەكانى منى لەلایە و كاريان پى دەكتات، دەرھەوە، وشك دەيېت و كۆدە كەتتەوە، فېيەدرىتە ناولانگ ئەوا منى خوشەدەويت. ئەوهى منى خۆشىبىي، باوكىشى دەسسوپىت. 7 ئەگەر بە منهود پەيپەست بن و وتكەنام لە خوشەدەويت، منيش خوشەدەويت و خۆزمى بۇ دەردەخەم»²² ناخختان بېچە سېپىت، هەرچىيەگان دەھى داواى بکەن بېرتان 22 ئىنجا يەھۇزايىكى دىكە، كە يەھۇزاي ئەسخەرىوپى نەبۇو، ئىي دەيېت. 8 باوك شکۈدار دەيېت ئەگەر ئىيە بەرھەمى زور پرسى: «گۇورەم، بۇچى دەتەوى خۆزت بۇ ئىيە دەرېخەيت، بگەن؛ بەوه دەردە كەوى كە ئىيە قوتابى من. 9 «ھەروەك بەلام بۇ جەمان نا؟»²³ عيسا وەلام دايەوە: «ئەوهى منى چۈن باوك منى خوشۇسىتەوە، ئاوا ئىيەم خوشۇسىتەوە، جا خۆشىبىي كار بە وتكەنام دەكتات، باوكىشم خۇشى دەويت و بە خوشەویستىيە كەمەوە پەيپەست بن. 10 ئەگەر ئىيە كار من و باوك دېئىنه لاي و لەلاي ئەۋىش نىشەجى دەبىن. بە راپساردە كانم دەكەن، بە خوشەویستىيە كەمەوە پەيپەست 24 ئەوهىش كە منى خوشانويت كار بە وتكەنام ناكات. ئەم دەبن، هەروەك من كارم بە راپساردەكانى باوك كەدووە و وتانەي گۇييان لىي دەيېت هي من نىيە، بەلکوھى ئەو باوكىيە بە خوشەویستىيە كەيەوە پەيپەست دەبىم. 11 ئەم شتاندەم پى كە ناردوومى. 25 ئەمانەم بى گوتن كە هيشتا لەلاتانم. گوتن تاکو خۇشىي مەنغان تىدايىت و خوشىيان پىر و تەواو 26 بەلام يارمە تىدەرە كە، روحى پېرۇز، ئەوهى باوك بە ناوى يېت. 12 راپساردە من ئەمەيە: يەكترييان خۆشىبىي وەك منهود دەيېتىت، ئەو هەموو شىئىگان فيرەدەكتات و هەممو خوشۇستىن. 13 كەس خوشەویستىي لەمە كەرورە تىي نىيە كە ئەو شتانەي بىم گوتون بېرتان دەخاتەوە. 27 ئاشتىيان بۇ يەكىك ژياني خۆزى بۇ دۆستەكانى دابىت. 14 ئىيە دۆستى بە جىيەدەھىلەم، ئاشتى خۇمتان دەدەمى. ئەوهى من دەتاندەمى من، ئەگەر كار بەوه بکەن كە راتاندەسېزىم. 15 ئىتەر بە وەك ئەوهى نىيە كە جەمان دەتانداتى. نىگەران مەبن و مەترىن. كۆليلە ناوتان نابەم، چونكە كۆزىلە نازانىت گەرورە كەي چى 28 «گۇييان لېبۈپ بىم گوتن:» دەرۇم دېمەوە لاتان، ئەگەر دەكتات. بەلام ناوى دۆسم ئىتانا چونكە هەرچىيە كە باوكەوە مەنغان خۆشىبىي، دەلشاد دەبن كە دەچە لاي باوك، چونكە بىستىووپىم را گەيانىد. 16 ئىيە مەنغان ھەلەئىارد، بەلکو من باوك لە من مەزىتەرە. 29 ئەوهەتا ئىستا پىش پۇودانى بىم

ئیوهم هەلبزارد، دەستىشانم كىدن تاڭو بېرىن بەرھەم بېتىن دىت، دەيسەلەيتىت كە جىهان بەھەلە تىكىيىشتوون لە گوناھ و
 و بەرھەمە كەتان بېتىت، تاڭو ھەرچىيەك بە ناوى منهو پاستوروسى و حۆكمدان: 9 لەسەر گوناھ، چونكە باۋەرم
 لە باوک داوا بىكن بىتىندىق. 17 بەمانە پاتاندە سېرىم تاڭو پىن ناھىين، 10 لەسەر پاستوروسى، چونكە دەچە لای
 يەكتىريان خۇشىبىي. 18 «ئەڭ كەر جىهان پۇلىتىن دېيىتەوە، ئۇو باوک و ئىتەنامىيىن، 11 لەسەر حۆكمدىيىش، چۈنكە گەورەي
 بىزان پېش ئۇو رېتىن بۇوهتەوە. 19 ئەڭ گەر ئۇو ھى جىهان ئەم جىهانە حۆكم دراوه. 12 «ھىشتا شى زۆرم ھەيدە پېتىنى
 بۇنانىيە، ئەوا جىهان وەكۆ ھى خۆرى خۆشى دەۋىستەن. ئىستا ئۇو بلەم، بەلام ئىستا ناتوان بەرگەي بىگىن. 13 بەلام كاتىك
 ھى جىهان تىن بەلام من ئۇوھەم لە جىهانە وە ھەلبزاردۇوە، لەبەر ئەو دىت، كە رۆحى راستىيە، ئەو بۇ راستى تەواو پېتىتىيان
 ھەوە جىهان رېتىتەنە. 20 بېتىندەو بېرتان چىم پىن گوتۇن: «كۆپلە دەكەت، چۈنكە لە خۆرى وەھىچى ئەنلىت، بەلكۇ ئەوھە گۇنى
 لە گەورەكى زىيات نىيە،» ئەڭ كەر مىيان چەپسانىتەوە، ئۇوھەش لى دەبىت دەيلەت و رايدە گەيەنەت چى پروودەدات. 14 ئەو
 دەچە و سىتىنەوە، ئەڭ كەر و شەمىيە مىيان پاراستىت، ھى ئۇوھەش شەكۈدارم دەكەت، چۈنكە ئەوەتەن پىن رايدە گەيەنەت كە لە
 دەپارىزىن. 21 بەلام ھەموو ئەمانەتان لەبەر ئەن ناوى من بىن مەنە وەردىدە گەيىت. 15 ھەموو ئەوھە ھى باوکە، ھى
 دەكەن، چۈنكە ئەوھە ناردۇمى ئەوان نايىاسن. 22 ئەڭ كەر مىنيشە، لەبەر ئەوھە گۆتم، رۆحى پېرۇز لە ھى من وەردە گەيىت
 نەھاتىم و قىسم بۇ نەركىدبان، گوناھيان نەدەبوبۇ، بەلام ئىستا و پېتىنى رايدە گەيەنەت. 16 «پاش كەمىك نامىيىن، ئېنجا
 پاپوانيان نىيە بۇ گوناھە كەيان. 23 ئەوھە رېتىن بۇوهتەوە، پاش كەمىك دىسان دەمەيىن.» 17 ھەنديك لە قوقا بىيە كانى
 رېتىن بَاو كىشىمە، 24 ئەڭ كەر لەتىوانىاندا ئەو كارانەم نەركىدبوايە بە يەكتىريان گوتۇن: «ئەم چىيە كە پېجان دەفرەرمۇئى:» پاش
 كە كەسى دىكە نېتكەردىوە، گوناھيان نەدەبوبۇ، بەلام ئىستا كەمىك ئىتەنامىيىن، پاش كەمىكىش دەمەيىن» چۈنكە¹
 بىننەيان و رقىان لە من و لە باوكم بۇوهتەوە. 25 بەلام ئەمە رۇویدا دەچە لای باوک؟؟ 18 گوتىيان: «ئەم كەم» يە چىيە كە
 تاڭو ئەو و تىتىيە بىنە دى كە لە تەوراتە كەياندا نۇرسراوە: «بېنى باسى دەكەت؟ نازانىن چى دەفرەرمۇئى!» 19 عىسا زانى كە
 ھۇرۇقان لېم بۇوهتەوە. 26 «جا كاتىك يارمەتىدەرە كە دىت، دەيپۇرلىست پەرسىيارى لى بىكەن، بۇيە يېچى فەرمۇون: «ئاپا لەبەر
 ئەوھە لەلايدەن باوکەدە بۇتافى دەتىرم، كە رۆحى راستىيە كە ئەمە پەرسىيار لە يەكتىرى دەكەن كە گۆتم:» پاش كەمىك ئىتەن
 لە باوکەدە ھەلەققىت، ئەو شاپەتىم بۇ دەدات. 27 ئۇوھەش نامىيىن، پاش كەمىكىش دەمەيىن؟ 20 راستى پاستىيان پىن
 شاپەتى دەدەن، چۈنكە لە سەرەتاوا لە گەل من. 16

دەپىن، خەمبار دەن، بەلام خەمبارىيە كەتان دەپىتە شادى. 21 كاتىك ژۇ مندالى دەبىت خەم دايدە گەيىت، چۈنكە كاتى
 كەنىشىتەكان دەردىه كەن، لەپاستىدا كاتىك دىت ئەوھە دەتائىكۈزىت وادەزائىت خزمەتى خۇدا دەكەت. 3 ئەمانەش
 دەكەن، چۈنكە تەباو كان ناسىيە و نە من. 4 بەلام ئەمانەم پىن گوتۇن، تاڭو بۇوم. 5 «ئىستا دەچە لای ئەوھە ناردۇمى
 و كەستان لېم ناپرسىت:» بۇ گۆئى دەچىت؟؟ 6 كەچى دلگازان
 بەھەيى كە ئەمەم پىن گوتۇن. 7 بەلام پاستىيان پىن دەلەم:
 خۇشىيەت كەتان كاملىن و تەواو بىت. 25 «ئەم شتائەم بە پەند
 باشترە بۇتان كە بېرۇم، چۈنكە ئەڭ كەر نەرۇم، يارمەتىدەرە كەتان
 بۇ نايدىت. بەلام ئەڭ كەر بېرۇم بۇتافى دەتىرم. 8 كاتىك ئەو
 بەلكۇ بە ئاشكرا باسى باوگان بۇ دەكەم. 26 لەو رۇۋەدە يە

ناوی منهوه داوا ده کهن. شیئر پیستان نالئم لدلای باوک بوتان چونکه من ده گهړیمه وه لای تو، ئهی باوکی پیروز، به ناوی داوا ده کهن، 27 چونکه باوک خوشی ګیوهی خوشده ویت، خوت پیانپارېزه که به منت داوه، تاکو بینه يه ک وه ک ټیله له بهره نهوهی متنان خوشویستو و باوهړتان کرد که له لای یه کین. 12 کاتیک له ګهڻیان بوم به ناوی که تو به منت خوداوه هاتوم. 28 له لای باوکوه هاتوم بوجیهان، ئیستاش دایوو دمپاراستن و پاسه وائیم ده ګردن. کسیان له ناویه چورون جیهان به جینه دهیم و ده گهړیمه وه لای باوک. 29 قوتاییه کافی کوری له ناوچو نه بیت، بوقوهی نوسراوه پیروزه که بیته ګوټیان: «وا ئیستا به روونی و بهنی پندن قسه ده کهیت. 30 ئیستا دی. 13 «ئیستاش دېمه لای تو، بهلام له جیهاندا باسی ئه مانه دلنيان که تو همه موو شتیک ده زانیت و پیویست بهوه نیبه ده کم، تاکو به تهواوی شادی منیان له دلدا بیت. 14 من که س پرسیارت لی بکات. بهمهش باوهړ ده کمین که له خوداوه وشهی توم دایه ئهوان و جیهان رقی لیشان بورووه، چونکه هی هاتوویت.» 31 عیساش وه لامی داندوو: «ثایا ئیستا باوهړ جیهان نین، وه ک منیش هی جیهان نیم. 15 داوا ناکم له ده کهن؟ 32 وا کاتیک دیت و ئیستاش هاتووه، که په رهوازه جیهاندا پیانه یهوه، بهلکو له شهې یان پیانپارېزی. 16 ئهوان ده بن، هدریه که بومالی خوشی و به تهناها به جنم ده هیلأن. بهلام هی جیهان نین، وه ک منیش هی جیهان نیم. 17 به راستی من به تهناها نیم، چونکه باوک له ګهلمدایه. 33 «ئه مانه م پن ګوتن خوت پیروزیان بکه، وشهی تو راستیه. 18 وه ک چون منت تاکو ئاشتیان له مندا هه بیت. له جیهاندا تووشی ته نگانه ده بن. نارد بوق جیهان، منیش ئهوان نارد بوق جیهان. 19 بوق ئهوان بهلام ورهتان به رز بیت، من جیهانم به زاندووه.»

20 «نهنها بوق ئهمان داوا ناکم، بهلکو بوق ئهواندش که به قسهی که عیسائیه مانه هی فرمومو، چاوی به رهه و ئاسمان هلهېږي
ئه مانه وه باوهړم پن ده هین، 21 تاکو همه موو یک بن، باوکه،
هه روهه ک تو له مندای و منیش له تودام. باهه وانیش له ئېډه دا
بن، تاکو جیهان باوهړ بېښت که تو منت ناردووه. 22 منیش
هه شکوړیهم داونهټی که تو به منت داوه، تاکو بینه يه ک،
وه ک چون ټیمه یه کین. 23 من له دواندام و تو له مندای، تاکو به
تهواوی یک بن، بوق ئهوهی جیهان بزانتیت تو منت ناردووه
وئه وانت خوشویستووه هه روهه ک چون منت خوشویستووه.
24 «باوکه، ددهمه ویت ئه وانهی که به منت داون له کوئی ېم
له ګهلم بن، تاکو شکوډه نديې کم بیین که به منت داوه،
چونکه پیش دامه زارندی جیهان منت خوشویست. 25 «ئهی
باوکی راستوروست، جیهان تو ناناسیت، بهلام من تو دناسم،
ده زان هرچیه کت پېم داوه له خوته ویه. 8 ئه و شانه
پیدان که تو پیت دابووم، ئه وانیش وریانګړ و به راستی
زانیان له تروه هاتوم، باوهړیان هینا که تو منت ناردووه. 9 بوق
ئهوان داوا ده کم، بوق جیهان داوا ناکم، بهلکو بوق ئهوانهی به

18 له دواي ئهوهی عیسا نویزه کهی ته اوو کرد، له ګهلم
منت داون، چونکه هی توں. 10 هه رچیه کهی منه، هی قوتاییه کافی به پنکوټ بوقوهه ری دوئی قدرون که باخچه یه کی
تیوه، هه رچیه کیش هی تیوه، هی منه، من له ئهواندا شکوډار لبیوو، خوشی و قوتاییه کافی چونه ناوی. 2 یه هوزاش ئهوهی به
بوم. 11 ئه مان له جیهان دده مېټنه وه، بهلام من تییدا نامینمه وه، ګرفتی دا، شوينه کدی ده زانی، چونکه عیسا زور جار له ګهلم

قوتابیه کافی لهوی کۆزدەبووه و 3 ئىنجا يەھوزا تېپىشك سەرباز خەلکم قىرده كرد، كە هەموو جولە كە كان ئىچى كۆزدەبەوه و خزمەتكارانى كاهينانى بالا و فەرسىيەكائى بىد، بە مەشخەن هيچم بە نېتىنى نەگوتۇوه 21 بۇ پەرسىيام لى دە كەيتى؟ لەوانە و چرا و چە كەوه هاتە ئەۋىرى. 4 عىساش ھەموو ئەۋە شەنانە بىرسە كە گۈپىان ئىبۈوه چىم بىنيان گوتۇوه، ئەمانە دەزانن چىم دەزانى كە بەسىرى دەھات، چۈچ و يېنى فەرمۇون: «كېيان گوتۇوه» 22 كاپىك ئەمەمى فەرمۇوي يېكىك لە خزمەتكاران دەۋىت؟²³ 5 وەلامىان دايەوه: «عىسای ناسىرەيى». عىسا يېنى كە لهلايىدە راوهەستابۇ زەللەيەكى لە عىسا دا و گوقى: «ئاوا فەرمۇون: «من ئەوم». يەھوزاش ئەھوەي بە گۈتى دا لەگەلىان وەلامى سەرۈكى كاهينان دەدەتەۋە؟» 23 عىسا وەلامى دايەوه: راوهەستابۇ. 6 كاپىك عىسا يېنى فەرمۇون: «من ئەوم»، «ئەگەر قىسەى خراپم كردووه، شايەتى لە سەر خراپە كە بدە. گەپانەو داواه و كەوتە سەر زەۋى. 7 لې پەرسىنەوە: «كېيان ئەگەر راستىشە، بۆچى ئېم دەدەتى؟» 24 ئىنجا حەنا عىسای بە دەۋىت؟²⁵ گۈپىان: «عىسای ناسىرەيى». 8 عىسا وەلامى دايەوه: دەستى بەستراوهە بۇ قەيافە سەرۈكى كاهينان تاراد. 25 شىيون «پېم گوتۇن من ئەوم، ئەگەر بەدواى مندا دەگەرتىن، با ئەمانە پەتەۋىسىش ھېيشتا لهوی راوهەستابۇ و خۇى گەرم دەكەدەوه، ئەوانەي پېت دابۇم كەسىانم ون نەكەد». 10 شىيون پەتەۋىس گوقى: «نەخىر». 26 يەكىك لە كۆيىلە كافى سەرۈكى كاهينان شەمشىزىكى پېيۇ دەرىپەتىا، لە كۆيىلە سەرۈكى كاهينانى دا و خۇمى ئەۋو بۇ كە پەتەۋىس گۈنچىلىكىدەوه، گوقى: «ئەكى لە گۈنچىلىكى بىرى. ئەكۆ كۆيىلەيەش ناوايى مەنلۇس بۇو. 11 عىسا باچە كەدا تۆم لە گەل ئەو نە بىنى؟» 27 دىسان پەتەۋىس نكۆلى بە پەتەۋىسى فەرمۇو: «شەمشىزە كەت بگەپتەۋە كەللانەكەي. كەد، دەستبەجى كەلشىز خۇىتىدى. 28 بەيانى زۇۋا بابەرانى ئاپا ئەو جامەمى كە باوک پېيداوم نەتەختەمەوه؟» 12 ئىتتى جولە كە عىسایان لەلای قەباقاوه بۇ كوشكى فەرمانزەۋەيەقى تىپە سەربازە كە و فەرماندە كەيان و خزمەتكارانى جولە كە كان بىد. ئەوان نەچۈونە ژۇورەوهى كوشك، نەوهى كەللاۋىن عىسایان گۆت و بەستىانەوه. 13 يەكەم جار بىردىانە لاي حەنا، و نەتوان نانى پەسخە بىخۇن. 29 پلاكتۇسىش هاتە دەرەوه و چونكە خەزۇورى قەباقا بۇ كە ئەۋالا سەرۈكى كاهينان بۇو. گوقى: «ج سکالا يەنگان لەسەر ئەم پىاواھەيە؟» 30 وەلامىان 14 قەباقاش ئەو پىاواھ بۇو راۋىزى بۇ رابەرانى جولە كە كەدبىوو كە دايەوه: «ئەگەر خراپە كار نەبوايە، نەماندەدا بە دەستتەوه». باشتىر واپە پىاۋىك لە جىان گەل بىرىت. 15 شىيون پەتەۋىس 31 پلاكتۇسىش يېنى گوتون: «بىبىن، بەگۈزەي شەرىعەتى خۇتىن لە گەل قوتاپىيەكى دىكە شۇن ئىپاھىسا كەتون. لەبەر ئەھوەي ئەو حۆكمى بىدەن». جولە كە كان وەلامىان دايەوه: «درۇست نىبىھ قوتاپىيە لەلای سەرۈكى كاهينان ناسراو بۇو، لە گەل عىسا ئىتە كەس بىكۈزىن». 32 ئەمەش روویدا تاكو ئەو قىسەيەي چۈچ بۇ كوشكى سەرۈكى كاهينان، 16 بەلام پەتەۋىس ناچار عىسا يېتە دى كە لە سەر شىۋازى مەرنە كەي فەرمۇوبۇوى. بۇو لە دەرەوه لە بەرەرگا كە رابۇھەستىت. قوتاپىيەكى دىكە 33 لەبەر ئەھوە پلاكتۇس چۈچ ناو كوشككە، بانگى عىسای كە سەرۈكى كاهينان دەنیاىيى هاتە دەرەوه و قىسەى لە گەل كەد و يېنى گوت: «تىپاشاي جولە كەي؟» 34 عىسا وەلامى كارە كەرە دەرگاوانە كەدا كەد و پەتەۋىسىتى ئەتىنە كەن جولە كەم؟ گەلە كەت و كاهينان بالا تۆيان داوهە دەستى من. 17 كارە كەرە كە بەتەۋىسى گوت: «تىش لە قوتاپىيەكەن ئەم نەن ئەم بۇ كەدوو؟» 35 پلاكتۇس وەلامى دايەوه: «ئايان من كاراپايدى ئەتىت؟» گوقى: «نەخىر». 18 خزمەتكار و پاسەوانە كان جولە كەم؟ گەلە كەت و كاهينان بالا تۆيان داوهە دەستى من. ئاگەريان كەدبىووه و راوهەستابۇ خۇيان گەرم دەكەدەوه، چىت كەدوو؟» 36 عىسا وەلامى دايەوه: «پاشايەتى من سەر چونكە سەرما بۇو، پەتەۋىش لەگەلىان وەستابۇ، خۇى گەرم بەم جىيانە نىبىھ. ئەگەر پاشايەتى من سەر بەم جىيانە بۇوايە، دەكەدەوه. 19 سەرۈكى كاهينان دەرbaraھى قوتاپىيەكەن و ئەوسا خزمەتكاراھى كەن دەجەنگان تاكو نەدرەپە دەست رابەرانى قىرکەنە كەي پرسىيارى لە عىسا كەد، 20 عىساش وەلامى دايەوه: جولە كە، بەلام پاشايەتى من سەر بە ئېرە نىبىھ. 37 ئىنجا «بە ئاشىكرا بۇ جىيان دوا، بەرەۋام لە كەنېشىت و پەرسىتگادا پلاكتۇس يېنى گوت: «كەۋاھ تۆپاشاي؟» عىسا وەلامى دايەوه:

«تُر ده لَيْ که من پاشام. بُوئه مه لدایک بیوم و بُوئه مهش کورسی دادوه‌ری دانیشت، له شوینیتک بیچی ده گوتروی هاتو و مهه جیان، تاکو شایه‌قی بُوراستی بدهم. هر کسیک «بهردرپرگارو»، که به عیری بیچی ده لَنی «گبارسا». 14 رُوژی له راستیه وه بیت گوئی له ده نگم ده گریت.» 38 پیلاتوس ئاماده‌کاری جه‌ژنی په سخنه بیو، تزیکه‌کی کاترمیز دوازده بیو، بیچی گوت: «ئوه‌تا پاشا که تان.» که نهمه‌ی گوت دیسان چوروه ئینجا پیلاتوس به جوله‌که کافی گوت: «ئوه‌تا پاشا که تان.» ده رهه وه بُولای جوله‌که کان و بیچی گوت: «هیچ خراپه‌یده ۴۵ ئه‌وانیش هاواريان گرد: «بیه! بیه! له خاچی بده!» پیلاتوس تیدا ناینم. 39 بِلَام تهربیکان ههیه که له جه‌ژنی په سخنه‌دا لَی پرسین: «پاشا که تان له خاچ بدەم؟» کاهینان بالا و هلامیان یه‌کیکان بُر ئازاد بکم. بُریه ده تانه ویت پاشای جوله‌که تان بُر دایه وه: «جگه له قیسه‌ر پاشامان نییه.» 16 ئیتر پیلاتوس ئازاد بکم؟ ۴۰ هاواريان گرد: «ئه‌مه نا! به‌لکو باراباس!» دایه دهستیان تاکو له خاچ بدريت. سه‌ربازه کانیش عیسیان باراباسیش یه‌کیک بیو له ياخیبووان.

19

شوینیه‌ی که بیچی ده گوتروا «شوینی کاسه‌سەر»، به عیریش ده بیته «گولگوتسا». 18 له‌وی له‌گەل دوو که‌سی دیکه له خاچیان دا، هه‌ریه که له لایه‌کیه‌وه، عیساش له ناوه‌راستیان. 19 پیلاتوسیش ته‌ختیه‌کی له‌سەر خاچه که داکوتا که له‌سەری نووسیبوو: «عیسای ناسیره‌ی، پاشای جوله‌که.» 20 جوله‌کیه‌کی زور نووسراوه‌کدیان خوینیده وه که به عیری و لاتینی و یونانی نووسرابوو، چونکه نه و شوینیه‌ی عیسای تیدا له خاچ درابوو له شاره‌وه تزیک بیو. 21 کاهینان بالا و جوله‌که به پیلاتوسیان گوت: «منووسه: پاشای جوله‌که، بِلَام بنووسه: «خزی گوئی من پاشای جوله‌کم.» 22 پیلاتوس وه‌لای دایه وه: «ئوه‌هی نووسیومه، نووسیومه.» 23 کاتیک سه‌ربازه کان عیسیان له خاچ دا، جله‌کانیان برد و کردیان به چوار به‌شوه، هه‌ر سه‌ربازنک به‌شیکی به‌رکه‌وت. کراسه‌که‌شیان برد، کراسه‌که که دروومان بیو، له‌سەر ربرا یه ک پارچه چنزاپوو. 24 له‌بر ئه‌وه بیه‌کتیران گوت: «پیوست نا کات بیدریتین. با تیروپیشکی له‌سەر بکین بزانین بُو کی ده بیت.» ئه‌مه ش روویدا تاکو نووسراوه پیروزه که بیته دی که فەرمۇوه‌تى: «جلویه‌رگه کەم نیان له تیو خویان بەشكەد و تیروپیشکان له‌سەر کراسه‌کەم کرد.» جا سه‌ربازه کان ئەمەیان گرد، 25 له‌لای خاچه کەم عیساء، دایکی و پورى و مریه‌مى رُنی کلۇپا و مریه‌مى مەجدەلی راوه‌ستاپوون. 26 کاتیک عیسا دایکی بینی له‌گەل نه و قوتا بیه‌دا راوه‌ستاوه که ئەم خۇشى دوویست، به دایکی فەرمۇو: «زەنە کە، ئەوه‌تا کورى تو.» 27 به قوتا بیه‌کەشی فەرمۇو: «ئوه‌تا دایکی خوی بکانه پاشا، له دزى قیسەر دەدویت.» 13 کاتیک پیلاتوس گوئی لهم قسانە بیو، عیسای برد ده رهه و له‌سەر له‌بر ئەوه‌ی عیسا زانی کە هەموو شتیک تەواو بیوه،

ههروههای بۆ ئەمە نووسراوه پیروزه کە بیتە دی، فەرمۇوی: «گەورەيان له گۆرە کەدا بىدوووه و نازانىن له کۆئى دايابناوه!» (تىنۇوەمە، 29) گۆزەيەکى پەل سرکە دا زابۇو، ئىسەنەنچىنىكى 3 ئىنجا پە ترۆس و قوتايىيە کەدى دىكە بەرەنگوتىن. پەل سرکەيان خستە سەر لقە زوفايدە و بەزىزان كەدەو 4 هەردووكان بەيە كەدە راياندە كەد، بەلام قوتايىيە کەدى دىكە بۆدەمى. 30 كاتىك عيسا تاىى سرکە كەدى كەد، فەرمۇوی: بېش پە ترۆس كەوت و زووتە گەيشتە سەر گۆرە كەد. «تەواو بۇو،» لە دوايى ئەمە دانەواند و گانى سپاراد، 5 دانەۋىيە و بىنى كەدانە كە دانزاوه، بەلام نەچووه ژۇورە وە. 31 پاشان راپەرانى جولە كە داوايان له پلاطۆس كەد قاچى 6 ئىنجا شىمۇن پە ترۆس كە دوايىكەتتۈوھات و چۈرۈھ ناو لە خاچىداش بىشىنەن و تەرمەكەن يان ھەلبىگىردىن، چونكە گۆرە كە، بىنى كەدانە كە دانزاوه، 7 ئەو دەھىلەي كە بەسەرى پۇزى ئامادەكارى بۇو، ئەو شەمەيە پۇزىتكى گۆرە بۇو، تاڭو عيساوا پېچىرابۇو، لەگەل كەدانە كە دانزاوابۇو، بەلگۇ بە جىا له تەرمەكەن له شەمەدا لە سەر خاچ نەمىتىن، 32 ئىنجا سەر بازەكان جىئىكى پېچىرابۇو وە، 8 ئەو سا قوتايىيە کەدى دىكەش كە يە كەم هاتان و ھەر دوو قاچى ئەمە يە كەم و ئەم دىكەيان شىكەند جار ھاتتۇبۇ سەر گۆرە كە چۈرۈھ بە جۈرۈھ نەتىن. كە لەگەل عيسا دادا له خاچ درابۇون، 33 بەلام كاتىك هاتانه 9 ئەو كاتە هيشتە لە نووسراوه پیروزەكان تېنە گەيشتىوون كە دەنلى لاي عيسا بىنەيان وار مەدەوە، قاچىيان نەشكەندى. 34 بەلام عيسا لە تىيو مەر دووان ھەستىتە وە، 10 دواتر قوتايىيە كان گەرانە وە يە كىك لە سەر بازەكان رېمىكى لە كەلە كەدى دا، دەستبەجىن شويىنى خۇيان. 11 بەلام مەرىم لەلائى گۆرە كە لە دەرە وە خۇنىن ئاۋا دەرچۈرۈ، 35 ئەو پاوهى ئەمە بىنى شاپىقى دا، راۋە ستابۇ دەگرىي، كاتىك دەگرىي، دانەۋىيە و سەرىي ناو شاپىقى دەزىتە، خۇرى دەزىتە كە راست دەزىت، گۆرە كەدى كەد، 12 بىنى دوو فرىشىتە بە جىل سېپىيە وە دە تاڭ عىوە باودە بېتىن، 36 ئەمە پروویدا تاڭو نووسراوه پیروزە كە شۇينەي تەرمە كەدى عىسایلى دا زابۇو دانىشتوون، يەكىك بېتە دى: «ھېچ ئىسکىيکى ئەو ناشىكىنریت!» 37 ھەر دەنلى سەرپەيە وە ئەم دىكە لەلائى پېتىيە وە، 13 لىيان پرسى: نووسراو ئەتكى پیروزى دىكەش دە فەرمۇوی: «تەماشى ئەمە «خانم، بۇچى دەگرىت؟» وە لامى دانەوە: «گەورە مىان بىدووە، دەكەن كە رېميان لىداوە،» 38 پاش ئەمە يو سەنى خەلکى نازانىم لە كۆئى دايابناوه، 14 كە ئەمە گوت ئاپرى دايە وە، ۋامە كە لە ترسى راپەرانى جولە كە بەنېنى قوتاپى عيسا بۇو، بىنى عيسا راۋە ستابۇ، بەلام نەيزانى عىسایە، 15 عيسا بىنى داواي لە پلاطۆس كەد تاڭو تەرمە كەدى بىد، 39 نېقۇدەپۇشىش واپىزانى باخوانە كەدە، بىنى گوت: «گەورەم، ئەگەر تۆر دووته هات، ئەمە بە كەم جار بە شەھەنەت لاي عيسا، لەگەل بېم بىل لە كۆئى داتتاوه تاڭو بىبەمە وە،» 16 عىساش بىنى خۇرى نزىكى سى لىيت مۇرىتىكەللا و بە ئەلوايەتىن، 40 جا فەرمۇو: «مەرىم! ئەپەيش ئاپرى دايە و بە عىبرى بىنى تەرمە كەدى عىسایان بىد و بە كەدان لەگەل بۇن پېچىانە وە، وە گوت: «بىرلەنەن!» كە بەراتى مامۆستا دېت، 17 عيسا بىنى نەرىتى جولە كەدە كەن كەن، 41 لەو شۇينەي عىسای تىدا فەرمۇو: «دەستىلى مەددە، چونكە هيشتە بۇ لائى باوک بەر زە لە خاچ درا باخچىيەكى لېبۈو، لە باخچە كەشدا گۆرەتكى نۇنى لېبۈ نەبۇمەتە وە، بەلام بېرۇلاي بىلەن بىلەن: «من بەر زە دەمە وە كەسى تىدا نەئىزابۇو، 42 لە بەر رۇزى ئامادەكارى جولە كەكان بۇ لائى باوک و باوگان، خودام و خوداتان،» 18 مەرىمە عىسایان لەۋى دانا، چونكە گۆرە كە تزىك بۇو.

20 لە كەم پۇزى هەفتەدا، هيشتە تارىك بۇو، مەرىمە ئەمە شىپۇن كە بىنى گوتىن كە بىنى فەرمۇوبۇو، 19 ئىوارەي ھەمان مەجدەلى هاتە سەر گۆرە كە و بىنى بەرە كە لە سەر گۆرە كە بۇزى، كە يە كەم بۇزى هەفە بۇو، لە ترسى راپەرانى جولە كە، كڭۈز كراوهەتە وە، 2 ئەپەيش پايكەد و هاتە لاي شىمۇن پە ترۆس دەرگا كانى ئەمە شۇينە دا زابۇون كە قوتايىيە كانى لېبۈ، عيسا و ئەمە قوتايىيە دىكە كە عيسا خۇشى دە ويست، بىنى گوت: «ھات و لە ناواهە راستدا راۋە ستابا و بىنى فەرمۇون: «سلاـوتانلى بېت!» 20 كە ئەمە فەرمۇو، دەستى و كەلە كەدى پېشاندان،

جا قوتاییه کان که مه سیحی خاوهن شکویان بینی دلشاد 6 بینی فرمون: «توره که هله لبدنه لای راستی به له مه که، ماسی بیون. 21 ئىنجا دیسان عیسا پیچی فرمون: «سلاواتان لى بیت! ده بینته ووه.» جا هله لاندا و ئیتر له بهر زوری ئه و ماسیبیانه تىیدا هه روهک چۈن باوک منی ناردووه، منیش ده تانیرم.» 22 کە بیو نېیاتنۇی توره کە راپکىشنه ناو به له مه کە. 7 ئه و قوتاییه کە ئەمە ئو گوت، فروی لېرىدەن، بینی فرمون: «رۇھى پېرۋۇز عیسا خوشى دەویست بە پەتروسى گوت: «ئەوه عیسای وورگەن. 23 ئەوهی ئیوه گوناھى بېخشن، بەخشاوه، ئەوهى خاوهن شکویه!» کاتىك پەتروس بیسیتى «ئەوه عیسای خاوهن ئیوه گوناھى نەبەخشىن، نەبەخشاوه.» 24 بەلام قوماس کە شکویه، «خۆى بە جله كانى داپۇشى چۈنكە رپوت بیو، خۆى يەكىنکە له دوازده قوتاییه کە و بە دیدمۇس ناسراوه، له گەل ھەلدایه ناو ئاوه کەوە. 8 قوتاییه کانى دېكە بە بەلەمە کە هاتن و قوتاییه کان نەبۇو كاتىك عیسا هات. 25 قوتاییه کانى دېكە تۈرى ماسیبە كەيان راپدە كىشە، چۈنكە تەنها دوو سەد بال لە پېيان گوت: «گەورەمان بینى!» ئەۋىش بینى گوت: «ئەھر وشكەنیيە دوور بیوون. 9 کاتىك دابەزىيە وشكەن، بینيان جىنگىگەي بىزمارەكان بە دەستىيە و نەبىن، پەنجە نەخەمە شوپىنى واخەلۇرۇ ئامادە كەواه و ماسى خراوهە سەرى و نان دازراوه. بىزمارەكانەوە، دەست لە كەلە كەي نەدەم هەرگىز باوەر ناكەم.» 10 عیسا بینى فرمون: «لەو ماسیبەنەن ھېپىن كە ئېسستا گۈستان.» 26 لە دواىيە هەشت رۈز، قوتاییه کانى دیسان لە ژۇورەوە بیوون 11 شىمۇن پە ترۆسىش سەركەوت و توره کەي راپكىشىيە سەر و تۇماشىش لە گەلیان بیو، دەرگا كائىش داخراپۇن، عیسا وشكەن، سەد و پەنجا و سى ماسى گەورەي تىدابۇو، له گەل هات و لە ناوه راستىان راوهستا، فرمۇو: «سلاواتان لى زۇرەيە كەشى توره کە نەدرپا. 12 عیسا بینى فرمون: «وەرن بینى!» 27 ئىنجا بە تۇماسىي فرمۇو: «پەنجەت بىنە ئېرە و دەستم بىخۇن.» ھېچ كام لە قوتاییه کان نەيانۋىزا پېرسىيارى لى بىكەن: بىنە، دەستت بىنە و لە كەلە كەمى بىدە. بىباورەر بەمە بەلکو «تۆ كىتى؟» زانيان عیسای خاوهن شکویە. 13 عیسا هات، باوەر بېتتە. 28 قوماس وەلامى دايەوە: «ئەھى خاوهن شکو نانە كەي ھەلگەرت و پېيدان، ماسىبە كەش بە ھەمان شىۋوھە خوداى من!» 29 عیسا بینى فرمۇو: «لەبەر ئەوهى منت 14 ئەمە سېيھم جار بیو كە عیسا پاش ھەستانەوەي لە تىو بىنە، باوەرپىت كەردى خۇزىگە دەخوازىت بەوانە نېيانبىنی و مىدووان بۇ قوتاییه کان دەرگەوت. 15 دواى ئەوهى نانيان باوەریان هېتىا، 30 عیسا لەبەر دەم قوتاییه کائىدا زۇرەرچۈسى خوارد عیسا بە شىمۇن پە ترۆسىي فرمۇو: «شىمۇنى يۇتا، منت دېكەي كەد كە لەم پەرىتوكەدا نەنۇرساوه. 31 بەلام ئەمانە لەوانە خۇشتە دەۋىت؟» بینى گوت: «بەلنى گەورەم، دەزانىت نۇوسراون تاكو ئىۋە باوەر بېپىن كە عیسا مەسيحە كەدە، كۈرى كە تۆم خۇشتە دەۋىت؟» بینى فرمۇو: «بەرخە كاتم بەلە وەرپىنە،» خوداىيە، تاكو بە باوەرھېتىان بە ناوى ئەو زىياناتان ھېيت. 16 دیسان بینى فرمۇو: «شىمۇنى يۇتا، منت خۇشتە دەۋىت؟»

21

دواى ئەمە دیسان عیسا بەم شىۋوھەي لە دەرياچەي
چەللىخۇى بۇ قوتاییه کان دەرخىست: 2 شىمۇن پە ترۆس و
تۇماش كە بە دیدمۇس ناسراپۇو، له گەل ناتائىل كە خەلکى
قاناي چەللىب بیو، هەرودە كۈرە كانى زەبدى و دوو قوتاي
گوت: «گەورەم، تۆ ھەموو شىئىك دەزانىت. دەزانىت دېكەي ئەو پېنگە بیوون. 3 شىمۇن پە ترۆس بینى گوت: «بۇ راوا دەچم،» پېيان گوت: «ئىتەش لە گەل ئەنەن،» ئىنجا رېيشتن
و سوارى بەلام بیوون، بەلام لەو شەھەدە هيچيان نەگەت.
4 كاتى بەزەبىيان، عیسا لە كەنارى دەرياچە كە راوهستا،
بەلام قوتاییه کان نېيانزىنى ئەوه عىسایە. 5 عیسا بینى فرمۇو:
«كۈرەيە، ھېچ ماسىتىان پى نىيە؟» وەلامىان دايەوە: «نە خېزىر.»
وەك ئاماڭە كەدىتىك بۇ مردى پە ترۆس كە بەھۆيە وە خودا

شکودار ده کات. له دوای ئەمە پىچى فەرمۇو: «دۆام بىکەوە!»
20 پەترۇس ئاپىرى دايەوە و بىنى كە ئەو قوتايىيە كە عيسا
خۇشى دەۋىست دوايان كەدوووه، ئەوهى لە كاتى نانى ئىوارەدا
شانى بە سنگى عيساوه نابۇو و پىچى گوتىوو: «گەورەم، كىيە
ئەوهى بە گۈزىت دەدات؟» 21 كاتىكى پەترۇس ئەمەي بىنى بە²¹
عيساى گوت: «گەورەم، ئەمە ئەمە چى لىدىت؟» 22 عيساش
پىچى فەرمۇو: «ئەگەر بىمە وېت دەمېنېتەوە هەتا دىئەوە، بە تو
چى؟ تو دۆام بىکەوە» 23 ئېتىر ئەم قىسىيە له تىپ برایان وا بلاو
بۇوهە كە ئەو قوتايىيە نامىرىت. بەلام عيسا پىچى نەفەرمۇو كە
نامىرىت، بەلّكۈ «ئەگەر بىمە وېت دەمېنېتەوە هەتا دىئەوە، بە تو
چى؟» 24 ئەمەش ئەو قوتايىيە كە دەربارەي ئەم شنانە شايەتى
دەدات و ئەم شنانەي نۇرسىيە، ئېش دەزانىن شايەتىيە كەدى
پاستە. 25 زۇر شى دىكە ھەيدە عيسا كەدووېتى، ئەگەر يەك
له دوای يەك بنوسرايەتەوە، وا بازام خودى جىڭىگەي ئەو
پەپتوو كە نۇرسراوانەي تىدا نەددە بۇوهە.

گدار

1

برایان، دهبووایه نوسراوه پیروزه که بیته دی، پیشتر لهبارهی یه هوزاوه پرچمی پیروز لهسر زمانی داده فرمومه‌تی، که ۱ به پریز ساوفیلوس، له پرتوکی یه که مدا دهربارهی هه مموو بمو به پریهه بورئه وانهی عیسایان گوت. ۱۷ به یه کیک که له ئوهی که عیسا دهستی کرد به ئنجامدان و قیرکدنی نوسیمه، ۲ هه تا ئه و پوژهه تییدا به رزکایهه، دواي ئوهی له پرگی پاداشتی ناپاکی یکلگیهه کی دهستکهوت، بهلام بهده مدا کهوت پرچمی پیروزهه وه ئو نیزدراوانهی راسپارد که هه لیزاردن. ۳ دواي ئازارچیتی به چنهنین به لگه به زیندویی خوی پیشاندان، له ماوهی چل روزدرا بیان دهركهوت و سهبارهت زمانی خویان ئه و یکلگیان ناو نا حدقه دخن، که به واتای یکلگهه کی خوین دیت. ۲۰ په ترؤس دریزهه پندا و گوقی: «له په رتوكی زهبووردا نوسراوه: «با مالهه کهی چول بیت، باوک بکدن که له منهه و بیستان. ۵ یه حیا خه لکی له ئاو هه لده کیشا، بهلام عیوه پاش چهند پرچمی کهم له پرچمی دیکه ئه رکه کهی ئه و هرگیت. ۲۱ کهواته با یه کیک لهو پیروزه هله ده کیشرین». ۶ ئهوانهی پنکهه که کوبونهه لیان پهانهی که یاوه رمان بون به دریانی ئه و ماوهیهی عیسای پرسی: «ئهی خارون شکر، لم کانهدا پاشایق بزیمسراشیل ده گهرینیته و؟» ۷ وهلاهی دانهه: «بیتان نیبه ئهه و کات و سهرهه مانه بزانن که باوک به ده سهلاقی خوی دایانون. شاهیتی هه ستانهه کهی». ۲۳ جا دووانیان هتایه پیشهه وه، ۸ بهلام کاتیک پرچمی پیروزتان دیته سهه، هیز و هردهه گن و بیو یوسف که به بارساباس ناوده بردا و نازناوی یوستوس بمو، من ده بنه شایهت، له ئورشلیم و هه مموویه هودیا و سامیره، له گمل مه تیاس. ۲۴ نویزیان کرد و گوتیان: «ئهی یه زدان، تو تاکو ئه و پری زهی زهی!» ۹ ئه مههی فرمومه و ئهوانیش ته ماشیان به دلی هه مووان ده زایت، بومان ده رخنه له دووانه کامه بیانت ده کرد، به رزکایهه، هه وریک له برچاویان شارديهه وه. ۱۰ کاتیک ئه و ده پرچمی، ئهوان سه رنجیان له ئاساندا بمو، بگریهه وه، که یه هو زانی لادا، بز ئوهه وه چیته شویخی خوی!» ئوهه بمو دوو پیاو به جل سپیهه وه لدایانه وه پراوه ستاون. ۱۱ پیان گوت: «ئهی چه لیلیه کان، بزچی راوه ستاون سهیری له گمل یازده نیزدراوه که ژمیردراء. ئاسمان ده کهن؟ ئه عیسایه، که له تیواندا بواهان به رزکایهه وه،

چون بینیتان ده چووه ئاسمان، ئاوش دیته وه. ۱۲ ئینجا له ۲ که پرچمی پهنجایه مین هات، هه ممو باوه رداران پنکهه وه کیوهی بیچی ده گوترا زه یتونون گه رانهه وه ئورشلیم که به قهد له یه ک شویندا بون، ۲ لهنا کاو ده نگیک که ئاسمانهه وه ک رپوشتنیک شه مهه له ئورشلیم نزیک بمو. ۱۳ کاتیک گهیشن، ره شهبا هات، ئه و مالههی پرکرد که تییدا دانیشبوون. ۳ ئینجا چوونه ژوویک له نهومی سده روهه، ئوهه که تییدا ده مانهه وه، چهند ده مانیکی دابه شبوو وه ک ئاگر بیان ده رکهوت و له سر ئهوانیش ئه مانهه بون: په ترؤس و یؤحه نا و یاقوب، ئاندر اوس و هه ریه کدیان بیشته وه، ۴ جا هه ممو بیان پرپیون له پرچمی پیروز فیلیپس و توماس، به تولماوس و مهتا و یاقوبی کوری حلاني، و دهستیان پنکهه به زمانه کافی دیکه بدؤین، وه که رپوح یچی شیمونی دلگههم و یه هو زای برای یاقوب. ۱۴ هه ممو به یه ک دل به خشین، ۵ لهو کانهدا جوله کهی له خواترسی هه ممو نه کافی به رده وام بون له سره نویزکردن، له گمل ژنه کان و مریه می دایکی ژیز ئاسمان له ئورشلیم مابونه وه. ۶ کاتیک ده نگه که هات، عیسا و برآ کافی. ۱۵ پرچمیکان په ترؤس که له تیوان نزیکه خلک کوبونهه و بمو په شیوی، چونکه هه ریه کدیان سه د بیست باوه رداردا بمو، هه ستا و گوقی: ۱۶ «خوشک و گرگی له زمانی خوی دهبوو یچی ده دوان. ۷ حه په سابون و

به سه رسامیه و گوتیان: «باشه هه موو ئه وانه قسه ده کن 25 سه بارهت به ئهو داود گوتوبهقی: «هه میشه يه زدامن جه لیلی نین؟ 8 ئهی چون هریه کمان گوئی له زمانی دایکی لابه رده مم ده بینی، لابه رهه دهه دهسته راسمه وهیه، خوی ده بیت؟ 9 ئیهی خله لکی پهرتیا و میدیا و ئیلامی، ناههژیم. 26 بیوه دلشام و زارم خوشی ده رده بیت، تهنانه دانیشتووانی میسپوتوامیا، يه هودیا و کهپه دوکیا، پونتوس و جهسته له هیوا دا نیشته جی ده بیت، 27 چونکه تو گیانم ئاسیا، 10 فرجیا و پامفیلیا، میسر و ناوچه کافی لیبیا یرووه له جیهانی مردواندا به جیاتیهایت، هه رووهها پینگا ناده بیت کورین، هه رووهها میوانه کافی روما، 11 جوله که و ئه وانه شی دلسوزه که تو لاناو گفر بیگن بیت. 28 Hadēs g86) 28 ریگا کافی بیون به جوله که، کریتی و عده رب، ئه وهه تا گوینان لیبانه ژیانت پن ناساندم، تیریون له شادی له ئاماذه بیو و تدایه.» به زمانی خۆمان باسی کرداره مه زنه کافی خودا ده کن. 29 (برایان، با به راشکاوی پیتان بلیم که داودی باوکان مرد 12 هه موو سه رسام و حه پهسا بیون، به یه کتیران ده گوت: و نیزرا، گوره که شی تا کو ئەمرو لە لامانه. 30 ئەمیش که «ده بین ئەمە واتای چی بیت؟» 13 ههندیکی دیکه به گالته پیغەمبەر بیو، دهیزانی خودا سویندی خواردوووه و به ئېنى پېکردنەوە ده بانگوت: «شەرای نوپیان زۆر خواردوووه تەوه.» پەداوه که له بەری پشى ئەو له سەر تەخته کەی داده نیشیت. 14 په ترۆس له گەل یازدە تیرداوه کەی دیکەی عیسا راوه ستا، 31 پیشیبینی کرد و باسی هەستانه وەی مەسیحە کەی کرد، به دەنگی بەرز بە خله لکی را گیاند: «ئەی پیاوی جوله که و کە نه له جیهانی مردواندا به جیپیلار و نه جهسته شی بیگن هه موو ئه وانه لە تۈرۈشەلەم دانیشتوون، با ئەمە لەلاتان زانزاو بیو. 32 Hadēs g86) 32 ئەم عیسایه خودا هە لیستاندەوە، ئېھ ش بیت و گوئی له قسه کانم بېگن، 15 چونکە وەک بىرده کەنەوە هه موومان شایه تین بۇی. 33 ئېنجا بۇ لای دەسته راستى خودا ئەمانە سەرخۆش نین، لابه رئە وەی ھیشنا کاشتەمیز تۆی بەینیه! بەرز کاریه وە کە بەلینچ رۆحى پېرۈزى له باوکو وەرگەت، 16 بەلکو له پینگى پیغەمبەر بۇئىلە و گوتراوه: 17 «خودا ئەمەی رېزاند کە شیوه دە بیین و دە بیستن. 34 داود بۇ ئاسمان دەھرمۇی، له رۆزىنى كوتاپیدا رۆحىم بە سەر هه موو خله لکدا بەرز نە کارا بەر، بەلکو خوی دەلیت: «بەزدان بە خاوند دەریزم. كوران و چکانان پەيامى خودا را دەگىدەن، گەنجانان شکوئى منى فەرمۇو: «لە دەسته راستم دابىشە 35 هەتا دۇۋەنانت يېنینيان بۇ تاشكرا دەگریت، پېرەمیزدە كاتان خەون دەپىن. دە كەمە تەختەپى بۇ پىلە كات.» 36 «بۇيە با هه موو مائى 18 تهنانهت بە سەر بەندە و كەنیزە كاپىشىم، لەو رۆزىانە دا رۆحى ئىسرايىل بە دلىنيا بەر بىزان كە ئەم عیسایەت شیوه له خاچتان خۆم دەبارىم و ئەوانىش پەيامى خودا را دەگىدەن. 19 لە داء خودا دە خەنەوە دووكەل. 20 خور دەپىتە بە په ترۆس و تىرداوانى دیكەيان گوت: (برایان، چى بکىن؟» تارىكى و مانگىش دەپىتە خۆزىن، بەر لە وە رۆزى گوره و 38 په ترۆس وەلەم دانووه: «توبه بکن، با هەریه کەتان بە شکۈدارى يەزدان بیت. 21 جا هەركە سېنک بە ناوى يەزدانووه ناوی عیسای مەسیحە وە ئاۋەل بەلکىشىریت بۇ ئېخۇشۇنى پاپارىتەوە، رېزگارى دەپىت.» 22 (پیاوانى ئىسرايىل، گوئى لەم گوناھە كاتان و رۆحى پېرۈز بە دىاري وەر دەگەن. 39 ئەم قسانە بېگن: عیسای ناسىرەپى پیاوىتكە بۇتان سەلەنیزرا، بە پەرجۇو بەلینچ ش بۇ خۇتان و مەندا لە كاتان و بۇ هەموو ئەوانەيە کە دوورن و كارى مەزن و ئىشانە لەلا يەن خوداوه لا يەنگىرى كاروه، كە و يەزدانى بە رەرگەر كارمان بانگان دەكتا.» 40 بە زۆر قسەي خودا له پىنگەي ئەوە وە له تۇتان ئەنجامى دا، وەک خۇتان دېكەش ئاگادارى كەنەوە و ئىشان پاپلىيە: «خۇتان نەوە دەزانى. 23 ئەم بە گۈرۈھى خواتىقى بېيارلە سەردرار و زانىنى لار و چەوەنە پىرگار بکەن.» 41 ئەوانەي کە قسە كەيان وەرگەت پېشىوو خودا داتانە دەست، بە دەستى گوناھباران له خاچتان له ئاۋەل كىشىران، لەو رۆزە دا تىزىكى سى ھەزار كەس هاتى دا و كوشستان. 24 بەلام خودا هە لیستاندەوە و له ئازارى پىزى باورەدارانەوە، 42 ئېت ئەوان پە بیوه سەتىوون لە سەر فېرگەدنى مەدن ئازادى كەد، لابه رئە وەی نەدە كەلا چىنگىدا بېئىتەوە. تىرداوان و ھاۋىيەشىيەتى، لە تىكىدى نان و نوپەرگەدن. 43 هەموو

له ناخه و سام دایگر تیوون، چونکه زور په رجرو و نیشانه له سه رئیس اسرائیل، بوقچی له مه سه رسامان؟ بوقچی چاوتان تیپریون و هک دهستی نیز در او اوان کران. 44 باوه برداران هه مو پککوه بعون ئه وهی به تو اانا يان به له خوات رسیمان و امان گردوهه بپرات؟ و له هه رچچی هه بانبو هاویهش بعون. 45 مال‌مولوکی خیزان 13 خودای ئیبراهم و ئیسحاق و یاقوب، خودای باوکانان، ده فریشت و به گویزهه پیشیتی هه رهه که بان دابه شیان ده کرد. عیسای خرمە تکاری خوی شکودار کرد، ئه وهی به گرتنان 46 پژوانهه به یه ک دل به رده وام له حوهش کافی په رسنگا دا و له برد هم پلاټس نکولیتان لیکرد، که پیراپی دابوو ده بعون، له ماله کاندا نانیان له تد کرد، به خوشی و دلپاکیهه وه به ریدات. 14 گیوه نکولیتان له پیروز و پراستور وسته که کرد پککوه نانیان ده خوارد، 47 ستایشی خودایان ده کرد و له لای و داوای تازاد کردن بکوژیکان کرد. 15 سه روکی ژیانتان هه مو خه لک په سند بعون. مه سیحی خاوهن شکوش پژوانهه کوشت، به لام خودا له تیو مردووان هه لیستانده وه و ئیهه تهوانهه ده هیتاپه پایان که پرگاریان ده بعون.

3

رژوانیکان کاڭزیمیر سین پاش نیوه ره، که کاتی نوچر ببوقچی به ناوی عیسا و ئه و باوه رهی به هه وه دیت، له بېرچاوه بیو، په ترۆس و یۆخهنا سه رکەتت بق په رسنگا. 2 له برد هم ده رگای په رسنگادا که بیچن ده گوترا ده رگای جوان، پاپویک بزگاک ئېفلچ دایشتوو، هه مو پرژوانک هه لیاندە گرت و له ولی دایاندەنا تاکو سوال بکات له وانه ده هاته حوهش کان په رسنگا کوهه. 3 کاتیک ئه و پاپاوه بینی که په ترۆس و یۆخهنا به نیازان بیچن ناو حوهش کافی په رسنگا، داواخ خېرى خودا تاکو گوناھه کاتان بسپیوه، بوقچوهی له لای یەزدانه وه ئیکردن. 4 په ترۆس و یۆخهنا به وردی تیپانپوانی، ئینجا کاتی حسانه وه تان بیت و 20 مه سیحستان بوقچیتیه وه، ئه و په ترۆس گوچى: «سەرەمان بکە» 5 گەوش چارى تېپىن و عیساییه که پیشتر بیتاف دیاری گردیوو، 21 ئه وهی ده بیت له چاوه رېنی ده کرد شتیکان لى وەر بگریت. 6 په ترۆس گوچى: «زېپ و زیوم نیيە، به لام ئه وهی هەممە ده تدەمی. به ناوی ئاسمان بېتىتىه وه، هەتا کاتی چاڭکەرنە وهی هه مو شتىك، ئه وهی له كۈنە وه خودا له سه رازى پېغەمبەر پیروزە کاتىيە وه باسى گردوو. 22 موساش گوچى: «بەزدانى پەروردگارتان له تیو بایاتاندا پېغەمبەر ئىك وەك مەنتان بوقچە کافى، 8 ئىتەر هەلبىز چەپە و راوه ستا و دەستى بە رۆشتن داده بیت، دە بیت، دە گوترا جۇوه ناو حوهش کافی په رسنگا، دەرپیشت و کرد، لە گەلیان چووه ناو حوهش کافی په رسنگا، دەرپیشت و ھەلدە بېز چەپە و ستایشی خودای ده کرد. 9 هه مو خه لک بېنیيان دەرروات و ستایشی خودا دەکات. 10 جا کاتیک خەلکە کە زانیان ئەمە ئەمە كەسەمیه کە بوقالىکەن له لای دەرگای په رسنگا داده نىشت، ئه وهی بیچن ده گوترا جوان، سەرسامى و حەپەساوی دایگرگەن له وەھی بەسەری هاتووه. 11 کاتیک پاوه کە خوی بە په ترۆس و یۆخهنا وھە لەواسیبیوو، هه مو خەلکە کە بە سەرسامىيە وھە رايانگرەدە لایان بوقچو يە كەم جار بوقچوی نارد، بوقچوهی بەرە كەتدار تان بکات بە پرېپە وھی کە بیچن ده گوترا پرېپە وھی سلیمان، کە هەردو ولاي گەران وھی هەریه کەتان له خاپە کافى. 12 په ترۆس ئەممە بیچن، بیچن گوچى: «پاوانى بە كۆلە كە گىرا بۇو.

کاتیک په ترؤس و یوچهنا قسهیان بُخه لکه که ده کرد، هه رهشهیان لی ده کهین ئیتر له لای کس باسی ئەم ناوه کاهینان و سه روکی پاسهوانی په رستگا و سه دوقیه کان هاته نه کدن.¹⁸ ئینجا بانگان کردن و فرمانیان پىدان که به هیچ لایان، 2 زور لیيان پهست بیون، چونکه خلکیان فېرده کرد شیوه يه ک به ناوی عیسا دم نه کنه و و کدیش قېزنه کدن. و دیانگوت که مردووان زیندوو دېنهو هروهک چۈن¹⁹ بەلام په ترؤس و یوچهنا و لامیان دایه و: «بەلای خوداوه عیسا زیندوو بیووه وه.» 3 بُويه په ترؤس و یوچه نایان گرت و کامیان دروستره: «گوئی له شیوه بگرین يان له ئە؟ شیوه حۆم له بەر ئەوهی دەمەو شیواره بیو، هەتا بەیانی له زیندانیان کردن. بدەن!» 20 بەلام ئېچە ئەوهی بینیمانه و بیستومانه ناتوانین باسی 4 بەلام زور له وانھی گوئیان له قسە کان بیو باوه ریان هینا و نه کین.» 21 دواى هه رهشهی زیاتر، بەریاندان، نیازنان چۈن زمارهی پاوان گدیشته پېتچ هزار. 5 بُويه بەیانی پېشەوانی و سزايان بدەن، له بەر ئەوهی هەموو ستاشی خودایان ده کرد پیران و مامۇستایانى تهورات له تۈرشهلم کوبۇنوه و، 6 له گەل بەھوی ئەوهی ړووپادابوو، 22 چونکە تەپاواھی ئەم نیشانەی حەنای سه روکی کاهینان و قەیافا و یوچەنا و ئەسکەندەر و چاکبۇنوه و چاکبۇنوه و چەل سال زیاتر بیو. 23 کە هەموو ئەوانھی له تېرەی سه روکی کاهینان بیوون. 7 په ترؤس و په ترؤس و یوچەنا بەربۇن، هاتە لای هاواریپە کانیان و ئەم بیوچە نایان له ناوه راست را گرت و پرسیاریان لېکردن: «بەچ شتانەی کاهینان بالا و پیران پېیان گوتیبون بۇیان گېزانە وه. ھیزىك و بەچ ناویک ئەمەتان کرد؟» 8 لەو کاتەدا په ترؤس 24 کاتیک ھاپریپە کانیان ئەممەیان بیست، هەموو بیان بە یەک پېرىپوله رۆحى پېرۇز، بېچى گۈن: «ئەپېشەوانى گەل و ئەم دەنگ ھاواریان بۇ خودا کرد: «ئەپەزدانى بالادەست، پیران، 9 نەگەر ئەمەرۇ لە سەر چاک كەيەک کە بۇ پەتكەوەتەيەک توی دروستکەرى ئاسمان و زەھۆ و دەريا و هەموو ئەم کراوه، لېکىلەنە وەمان لە گەل دەکەن دەپىن دەپىن دەپىن کە بەچى شتانەی تېياندە. 25 لە پىنگەی رۆحى پېرۇز لە سەر زارى چاک بۇوهتەوە، 10 ئەۋا با لەلای ھەمووتان و ھەموو گەلى داودى باوکان و بەندە خۆز فەرمۇوت: «(بۇچى نەتەوە کان ئىسرايىل زانزاو بیت، بە ناوی عیسای مەسیحی ناسىرەنی، ئەم دەورۇزىن و گەلان پىلان لە شتى پوچى دەگېپىن؟» 26 پاشابانى ئېقىلچە کە بەو تەندروستىيە لە بەرەدە مەتان راوه ستاوه چاک زەھۆ خۇيان پېنک دەخەن، سه روکە کانیان پېتکەوە كۆدەنەوە بۇوهو، بە ناوی ئەم عیسایەی کە شیوه له خاچتان دا و له دژى يەزدان و مەسیحە كەي.» 27 لە بەر ئەوهى بە راستى خوداش لەنان مەدووان ھەلىستاندەوە، 11 ئەمە «(ئەپەزدەيە لەم شارەدا، ھېرۇدس و پلاكتىسى پېتى و ناجولە كەن و گەل كە شیوهى وەستا پەتىان گەزدەوە، ئەوهى بۇ بە گۈنگۈن ئىسرايىل له دژى عیسای خزمەتكارى پېرۇزىت يەكىنگرت، بەردى بىاغە.» 12 بېچگە لە عیسا رېزگار بۇون بە كەمى دىكە ئەوهى كە دەستىشانت كرد. 28 ئەم کارهیان ئەنجام دا ئىيە، چونکە لە ۋىز ئاسماندا ناوېنى دىكە بە مرۇقە کان نەدرابو كە ھېز و خواتى تۆ پېشەخت نەخشەيان بۇ كېشاپوو كە بەزىيە و بتوانين رېزگار بىن.» 13 کاتیک ئازايىقى پە ترؤس كە دەپىت پوچەدەن، 29 ئېستاش ئەپەزدان، سەپىرى و یوچە نایان بىنى و زانیان خلکىيى نەخۇندا وار و سادەن، هه رهشه کانیان بىكە، تواناي ئەم بە خزمەتكارى كانت بە خشە سەرسام بۇون و بۇيان دەركەوت كە ئەم پاوانە پېشەت لە گەل كە بەپەزى ئازايىقى بە و شەكەت بە دەپىن. 30 دەست عیسادا بۇون، 14 بەلام کاتیک ئەپاوهشيان بىنى لە گەلیان درىز بە تاكو چاکبۇنوه و نىشانە و پەرجۇو بە ناوی راوه ستابوو، ئەوهى چاک بۇوهو، ھېچيان نەبیو و لامى عیسای خزمەتكارى پېرۇزەتەوە بکریت.» 31 کاتیک لە خودا پى بەدەنەوە، 15 ئەوسا فەرمانیان پىدان لە ئەنجومەنی بالا دەپارانەوە، ئەم شوئىنە كە تىدا كۆپبۇنوه ھاتە لە رزىن و پېچە دەرەوە و لەناو خۇياندا كەوتە گەفتۈگۈ: 16 «چى لەم ھەموو بیان پېرىپوله رۆحى پېرۇز، بە چاونە ترسىيە و پەيامى پېوانە بکىن؟ ئاشكرايە بۇ ھەموو دانىشتۇوانى تۈرشهلم كە خودایان را دەگەياند، 32 كۆمەل باوه رەداران يەك دل و گان نىشانەيەكى بەرچاوا لە رېنگى ئەمانەوە كراوه، ناتوانىن نىكۆلى بۇون، كەس نەيدە گوت ئەوهى ھەيدىقى هي خۇيەقى، بەلکو لى بکىن، 17 بەلام نەوهە كە زیاتر لەتىو گەل بالا بىتەوە، لە ھەموو شىتكىدا ھاوبىش بۇون، 33 نېزدراوان بە ھېزىكى

گوره و شایه تی ههستانه و هی عیسای خاوهن شکریان دهدا، یه ک دل له پریه وه کدی سلیمان له په رستگادا کزده بونه وه نیعمه تیکی گوره ش به سه ره همو ویانه وه بوبو. 34 کدی 13 کدی 3 کدی نهیده ویرا بچیتے پالیان، به لام گدل زور پریه بان نهبو ویانه تیدا نه بوبو، چونکه هه مو وهوانه هی خاوهن کلکه ده گرن. 14 له گدل ئه وه شدا هه تا دههات زن و پاوه به کومه ل و مال بون دینغروشت، پاره که کیان دههینا و 35 له بردیتی باوه بیان به مهسیحی خاوهن شکر دههینا و دههاتنه پالی. نیز دراوان دایانده، ئه وانیش به گوییه کی پیوستی کدسه کان 15 له ئه بخاما، وای لیات نه خوشیان دههینایه سه ره قام دابه شیان ده گرد. 36 یه کیک لهوان پایاویتک بوبو به ناوی و له سه ره جینگا و نوین دایانده نان، به لکو ئه گدر په ترس س یوسف که لیشیه کی قوریسی بوبو. نیز دراوان پییان ده گوت هات، سینه ره کدی بکدویته سه ره همندیکان. 16 خه لکی به رهاباس که به اتای «کوپری هاندە» دیت. 37 کلکیه کی شاره کافی دهه رویشی تو شله بیمیش کوچبو وه وه، نه خوش و هه بوبو، فروشی و پاره کدی هینا، خستیه بردیتی نیز دراوان. ئهوانیان هله لکرتبو که به دهست روحی پیس دهیانلاد، جا

5

پایویک ناوی ههنانیا بوبو، له گدل سه فیره ره زنی پارچه زه ویه کی فروشت. 2 به ئا کاداری زن کدی به شیک له پاره کدی بون خوی هله لکرت، نهوده مایه وه هینای و خستیه بردیتی نیز دراوان. 3 به ترس س گوتی: «ههنانیا، بوجی شه بتان کرده وه و بردنیه دهه وه و گوتی: 20 بیرون بون خوشه کافی په رستگا و راوه ست، ته اوی په بیا یه ئه زیانه به خه لکی بلین»، 21 هر که گوپیان لیبیو، بیانی زوو چوونه حه ووشکافی په رستگا نه تده توانی کلکه که بون خوت دابنیت و نه یفروشی کاتیک که هی خوت بوبو؟ پاش فروشتنی تایا مافی نهوده ته بوبو نرخه کدی هه لکرگیت؟ شیت بوجی له دل خوتدا ویست نایا کی بکهیت؟ تو دروت له گدل خه لک نه کرد، به لکو له گدل خودا». 5 کاتیک حهنانیا گوتی لهم قسه یه بوبو، که و مرد، هه مو وهوانه هی گنجیک ههستان و کفینان کرد، هه لیانگرت بون دهه وه و ناشیان. 7 پاش نزیکه کی سی کاتزمیر، زن کدی هاته ژوروه و نهیده زانی چی رو ویداوه. 8 په ترس س لی پرسی: «پیم بلی، زه ویه که تان بهم پره فروشت؟» گوتی: «بلی، بهم پره» 9 په ترسیش بیی گوت: «بوجی پریکه وتن روحی به زدان تاق بکنه وه؟ ئه وه تا ئه وانه هی میرد که تان ناشت له به رده رگان، تو ش هله گرن و ده تبه نه دهه وه وه». 10 ده ستبه بچی زن کدی له بردیتی په ترسدا که و مرد، کاتیک گنجه کان هاته رزو وه و بینیان مردووه، هه لیانگرت و له ته نیشت میرد که ناشیان. 11 ئیتر ترسیکی گوره هاته سه ره همو کلیسا و کردن خه لکی بهم ناوه قیر نه کدن، ئه وه تا تو شله بتان له هه مو وهوانه هی ئه ما نهیان بیست. 12 له سه ره دستی نیز دراوان رزور نیشانه و پرجو له تیو گلدا کرا، هه مو باوه پداران به ئه سترمان. 29 په ترس و نیز دراوان وه لامیان دایه وه: «ده بیت

گوئیزایه‌لی بُخودا بیت زیاتر لهوهی بُخلهک! 30 خودای نیز دراوه که هه مو قوتاییه کایان بانگکرد و گوتیان: «باش نیمه با پاپر امان عیسای هستاندهوه، گهوهی به هه لواسینی له سه ر بُمان را گهیاندن پیامی خودا پشتگری بختهین و خرهیک دار کوشتن. 31 خودا ئههی و هک سدرؤک و بِرگارکر بُخازووقة دابه شکردن بین. 3 خوشک و برایان، له تیو خوتاندا دهسته راستی خوی به رز کردوه، تا کروتیه کردن و لیخوشبوونی حهوت پیاو هلهبیزین که ناویانگان باش بیت و پرین له روحی گوناه به ئیسرائیل ببه خشیت. 32 ئیه شایه قئم شنانین، پیروز و دانایی، تاکو له سه ر ئهه که دایانین. 4 ئیه ش هه روهها روحی پیروزیش، گهوهی خودا به خشیویه تیهه ئهوانهی خۆمان تەرخان ده کمین بُخ نویزکردن و بُخ خزمەتی را گهیاندن گوئیزایه‌لن بُئی.» 33 کاپیک گوئیان لیبیو زور توووه بیون، پیامی خودا. 5 هه مو کومەله که ئهه پیشناهه یان بدله بیو، ویستان پانکوئن. 34 بلام فه رسیبیه ک بنه ناوی گمالا میل جاستیفانوسیان هله باراد، که پیاویکی پرله باوهه و بروحی پیروز که ما مۆستای تهورات بیو و هه مو گل ریزیان ده گرت، له بیو، له گل فیلیپوس و پرو خوروس و نیکاتور و یون و په رمنیاس نهنجومەنی بالا هه ستا و فورمانی کرد که نیز دراوان بُخ ماوهیک و نیکولاوسی ئهنتاکی که بیوه جوله که. 6 له پیش نیز دراوانیان کم ببردیه ده روهه. 35 ئی گوت: «پاوانی ئیسرائیل، را گرن، ئهوانیش نویزیان کرد و دهستیان له سه ر دانان. ئا گداری خوتان بن لهوهی ده تانه وی بهم پیاوانهی بکهن. 7 ئیتر پیامی خودا له گشە کردندا بیو، ژمارهی قوتاییه کانیش 36 ماوهیک له مهوبه سوداس ده رکوت و خوی بشهت له تورشە لیم زور زیاتر بیون، ژمارهیکی زوریش له کاهینان ده زانی، هه روهها تزیکدی چوار سدد پیاوی لی کوپیونوه، باوهه یان به مه سیح هینا و گوئیزایه‌لی بیون. 8 سیفانوس بهلام کوژرا و هه مو ئهوانهی دواي که موتیون بلاو بیونوه پر بیو له نیعمەت و هیزی خودا، په رجۇو و نیشانهی گورهی و ئاسه واریان نه ما. 37 دواي ئه مەش له کاتی ناونو سینه کدادا له تیو گلدا ده کرد. 9 جا ههندیک لهوانهی لهو که نیشانه یه هوزای جه لیلی هه ستا و خەلکاتیکی به دواي خۆیدا له خشته که ئیچی ده گوترا کەنیشى تازادکراوان، له گل کورتیبیه کان و برد، ئه ویش لدان اوچجو و ئهوانهی دواي که موتیون بلاو بیونوه. ئەسکەندەریه کان و ئهوانهی له ناوجە کانی کیلیکا و ئاسیان، 38 ئیستاش ئامۇزگاریتان ده کم، لهم پیاوانه دوور بکونه و هه ستان و دەمدە قالیان له گل سیفانوس کرد. 10 بلام و ازیان لی بېتین، چونکه ئه گەر ئه گەر له خوداوه بیت، قسە کردندا بیلدابو. 11 بُئیه بەزیبە و خەلکیان هاندا تاکو بېتین: ناتوانن تېکی بدهن، ئەگپینا خوتان ده بېتنه و له دڑی خودا «گوئیمان لی بیو سەبارەت به موسا و خودا کفرى دە کرد.» 12 دەجه نگن.» 40 و تەکانی قالیلی کردن، بُئیه نیز دراوانیان بانگکرد 12 ئىنجا گل و پیران و مامۆستایانی تهوراتیان جوشدا، هاتە فورمانیان دا که بدرییه بەر قامچى. ئىنجا فورمانیان پېگىدن سەرى و گرتیان و بُخ نهنجومەنی بالا يان هینا. 13 شایهنى ناوی عیسا نه ھین و تازادیان کردن. 41 ئیتر نیز دراوان به درۆز نیان دانان، دەیانگوت: «ئەم پیاو و هستانی نییه له قسە کردن دلشادییه و له بردەم ئهنجومەنی بالا هاتە ده روهه، چونکە به له دڑى ئەم شوئىن پیروزه و تهورات، 14 ئیچیش گوئیمان لی شیاوى ئەم داتزان کە له پىتاو ناوی عیسادا سوو کایه تیيان پى بیو دەیگوت کە عیسای ناسیرەبى ئەم شوئىن تېکەدەت و ئەم بکریت. 42 ئیتر هه مو روژیک لە حەوشە کانی پەرسگا و له نەریتانه دە گوریت کە له موساوه وەرمانگتۇوه.» 15 جا هه مو مالاندا، بیوچان خەلکیان قىزىدە کرد و مزگىنیان دەدا کە عیسا ئهوانهی له ئهنجومەنی بالا دانىشىبۇون چاوبان تېرى و بىنیان رووی وەک رووی فەيشە وايە.

مه سیحە کييە.

6 له روژانەدا کە قوتاییه کان زیادیان ده کرد، جوله که 7 سدرؤکی کاهینان لی پرسى: «ئایا ئەم توچەتانه راستن؟»

بۇنانیيە کان بېلە بېلیان له سه ر عېرانييە کان کرد کە له دابه شکردنی 2 ئه ویش گوقى: «برایان و باوکان گوئی بگەن، خودای نافى روژانە بیوه ئەنە کانیان پشتگوئی دە خرىن. 2 بُئیه دوازدە شکۆمەندى بُخ ئېراھىمى باوکان دەركوت کاپیک له

میسپوپوتامیا بwoo، پیش ئوهی له حاران نیشته جی بیت، کرد، ناچاری ده کردن مندالله ساوا کانیان دوور بخنه نه و تاکو 3 بیچ فرمومو: «خاک و کسوکارت به جیهله و برقه و نه و بن». 20 «لهو کانهدا موسا له دایک بwoo، له به رچاوی خودا خاک کی پیشانت ددهدم.» 4 «خاکی کلدانیه کانی به جیهله شت جوان بwoo، سی مانگ له مالی باوکی به خیکرا، 21 کاتیک وله حاران نیشته جی بwoo، دوای مردنی باوکی، خودا له اویوه دوور خایده و، کچی فیرعهون هدیگره وه و کرد په کوری خوی گواستیه وه بؤهه خاک کی شوه تیستا تییدا نیشته جین. 5 لیرهدا و به خیوی کرد. 22 موساش لمناوه همو دانایی میسریه کاندا هیچ میراتیکی نه داین، تهاته شوتن بیله کیش. به لام خودا په دروده ده کرا، به توانا له قسه و کرداردا. 23 «کاتیک ته منه نی بله لینی پیدا که به مولک پیداهه خوی و وچه که لهدوای بwoo چل سال، پریاری دا سمردانی برایانیه کانی بکات، خوی، هه رچهنده هیشتا مندانی نه بwoo، 6 خوداش ئاوای 24 بکیکانی بینی ستھی لی ده کریت، به رگی لیکرد و دادوه رنی فرمومو: «نهوه کات ل خاکیک نامه دهن که هی خویان بُو سته میکراو کرد، میسریه که کوشت. 25 واپسانی برایانی نیمه، ده به کویله بیان و چوار سه د سال دیانچه و سینته وه. تیده گدن که خودا له سهر دهسته ئه و پر زگاریان ده کات، به لام 7 بلام ئه و نهه وهه ش حکوم ددهم، که ئه وان وه کویله تینه گه بشتن. 26 بُو بیانی دوو له برایانیه کانی بینی که خزمه تیان ده کهن،» خودا فرمومویه تی، «دوای ئه وه دینه شپریان ده کرد، هه ولی دهدا ناشتیان بکاته وه، گوق: «عیوه ده رهوه و لم شوینه ده مپه رستن.» 8 خوداش په بیانی بران، بُوچی دهست بُو بکتری دریزه ده کهن؟» 27 «به لام خه ته نه کردنی له گکل ئیراهم بھاست. ئاوا ئیسحاقی بwoo، له ئه وهی سته می له تزیک که ده کرد، پائیکی پتوهنا و گوقی: ته منه نه هشت رُوژیدا خه ته نهی کرد، ئیسحاقیش یاقوی «کی توی کردووه به گهوره و دادوه ره سرمانه وه؟ 28 ئایا بwoo، یاقویش دوازده باوکانیه که مین بwoo. 9 «باو کانیش ده ته وی بکوڑت هر ووه ک دوئنی میسریه کدت کوشت؟» چاویان به یوسف هله هات، فروشیانه میسر، به لام خودای 29 موساش به هنی ٹئم قسه یه وه هه لمات، له خاک میدیان بwoo له گکل بwoo، 10 له همو ناخوشیه کانی پر زگاری کرد، له به ردهم پیگانه و له وی دوو کوری بwoo. 30 «دوای ئه وهی چل سال فیرعهون پا شای میسردا نیعمه و دانایی پیدا، ئه ویش کردی ته او بwoo،» فریشته یه که بیانی شاخی سینا له تیو ده وهه تیکی به فرماته وای میسر و سه په رشیاری هه مو ما لاه که دا گیراسودا بُوی ده رکوت.» 31 موساش ئمههی بینی و له خوی. 11 «ئینجا قاتقری و ته نگانه به سه ره مو میسر و دینه نه که سه رسام بwoo، ده چووه پیش تاکو له تزیک و سه ره که ناعاندا هات، باو پاپر امان خواردنیان دهست نه ده کوت. بکات، ده نگی یه زدان هات: 32 «من خودای باوکات، 12 یاقوب بیستی له میسر دانویله هه یه، جاری یه کدم باو کانی خودای ئیراهم و ئیسحاق و یاقویم» به لام موسا له رز گرتی و نار، 13 بُو جاری دووهم یوسف به برایانی ناسرا، بنه مالهی نه یوپرا سهیر بکات. 33 «جا یه زدان بیچ فرمومو: پیلاوه کات یوسفیش بُو فیرعهون ده رکوت. 14 ئیتر یوسف ناردي یاقوی له پیت دابکه نه، چونکه ئه و شوینه تی تو له سه ری و هستاویت باوکی به هه مو کسوکاری وه بُو میسر بانگکرد، که حه فا و خاکیکی پیروزه. 34 به راستی من ئهزیه تی گله که دی خویم له پیچ کد س بون. 15 جا یاقوب بُو میسر دابه زی و مرد، میسر بینی و گوئم له نالهیان بwoo، هاته خواره وه تاکو ده ربانیان خوی و باو پاپر امان، 16 ئینجا بُو شه خدم گدراندیانه وه و بکم. ئیستاش وهره، ده تیزمه میسر.» 35 «ئه و موسایهی له و گوره ناشتیان که ئیراهم له شه خدم به بُریک زیوله ره تیان کرده وه و گوییان: «کی توی کردووه به گهوره و کوره کانی حه موری گپی. 17 «به لام ئه و کانه بله لینه که دادوه ره سه رمانه وه؟» هه ئه و بُو خودا وه که گهوره و تزیک ده بوهه وه که خودا به ئیراهمی دا، گکل له میسر ئازاد کر به دهسته ئه و فریشته ناردي که له ده وهه کددا بُوی په ریان ده سه ند و زور ده بون، 18 تاکو «له میسر پا شایک ده رکوت. 36 جا موسا گله که دی له میسر هینایه ده ره وه، نوی هاته سه ره ته خت که یوسفی نه ده ناسی.» 19 له گکل په جو و نیشانه کرد له خاکی میسر، له ده ریان سوور، گله که مان به قیل ده جولا یه وه و خراپهی له گکل باو پاپر امان هه روهها له ماوهی چل سالدا له چوله وانی. 37 «ئه مه ئه و

موساییه که به نهودی ئیسرائیل گوت: «خودا له تیو بر اکانتان ئه وانه شیان کوشت که زو باسی هاتنی راستودروسته کهيان پنجه مبه رینکی وک متنان بوداده نیت.»³⁸ 38 هر ئوهیش ده گرد، ئوهیش نیستا میوه به گرتنان دا و کوشتنان. 53 میوه بولو له چوله وانی له ناو کلیسا کهدا بولو، له گدل ئوه فریشته یهی تهور انتان به ریختانی فریشته کان و هرگوت به لام په بره و تان نه کرد. له شاخی سینا قسهی له گدل ده گرد، له گدل باوبایرانیشمان، 54 کاتیک ئندامانی ئه نجومه فی بالا گوپیان لام قسانهی ئوهی وشه زیندووه کانی و هرگوت تاکو بمانداق. 39 «بلام سیفانوس بولو، دلیان په بولو له قین و ددانیان لیتی جیرکده ووه باوبایرانیان نه یانو بست گوپیا یهی بن. ئوهیان ره تکرده ووه 55 به لام سیفانوس په بولو له پوچی پیروز، چاوی پریه ئاسمان، دلیان بون میسر لیتی ده دا. 40 به هاروینان گوت: «چهند شکو خودای بینی و عیاش لاه دهسته راستی خودا و هستابو. خودا وندیکان بون دروستبک تاکو پیشنه و عبان بکدن، چونکه 56 گوت: «دېیم ئاسمان گراوهه ووه و کوری مرؤفیش له ئهم موسایه، ئوه پاوهی ئیهی له خاکی میسره ووه ده رهیتا دهسته راستی خودا را و هستاوه.»⁵⁷ بهمه گوچی خویان توند نازانین چی لیات.»⁴¹ له دو روزانه دا بیتکان له شیوهی گولک گوت و هه مووان به ده نگیکی به رز هاوایان گرد و تیکرا دروستکرد و قربانیان بون گرد، به دهستکردي خویان دلشاد په لاما ریان دا،⁵⁸ بر دیانه ده رهه ووه شار و بهربارانیان گرد. بون. 42 به لام خودا پووی لی و هرگیزان و واژی لی هینان شایه ته کانیش جله کانیان دا کند و خستیانه به ریچی گنجیک هستیه کانی ئاسمان په رستن، وک له په دتروکی پنجه مبه راندا که ناوی شاول بولو. 59 کاتیک سیفانوسیان بهرباران نووسراوه: «ئەی بنه مالھی ئیسرائیل، ئایا بون ماوهی چل ده گرد، نویزی ده گرد: «عیسای خاوهن شکو، روح و هرگک!» سال له چوله وانی قربانی سه رپراو و پیشکه شکراوتان بون هینام؟⁶⁰ ئینجا چوکی دادا و به ده نگیکی به رز هاوایی گرد: «ئەی 43 نه خیز، به لکو نزگهی بحی مؤله ختان له گدل ئهستیه وی مه سیحی خاوهن شکو، ئه گوناھه یان له سرمه نووسه.» خودا ونده که تان هله لکرت، ریفان، ئوه پیکر انھی دروستان ئه مهی گوت و نوست.

کرد تاکو پیانه رستن. له بئه ووه من بون شوینیک را پیچتان 8 شاول به کوشتنی سیفانوس رازی بولو. هر له پوچه دا ده کم که له بابل دورتره.⁴⁴ «چادری په رستن شایه تیش کلیسا له تور شاهیم تووشی چه وسانه وویه کی توند هات. هه مو به ناچه کانی يه هودیا و سامیره دا په رشوابلا و بونه ووه، نیز دراوان نه بیت. 2 هه ندیک پیاوی له خواترس سیفانوسیان ناشت بینیویه تی. 45 جا باوبایرانیان چادری په رستیان و هرگوت و پرسه یه کی باشیان بون دانا. 3 به لام شاول دهستی کرد به له گدل یه شوی بر دیانه ناو مولکی ئه گدلانی خودا له بردھی له اناوردن کلیسا، مال ب مال ڙن و پیاوی را ده کیشا و باگانان ده ریکردن هه تا روزانی داود، 46 ئوه وی له لای خودا په زامه ندی به دهسته نهان، ئوه وی هدوی دا شینیگیه ک بون و من گنجینی په یامی خودایان بلا و ده گه ران فرنیده دانه زیندان. 4 ئه وانهی په رشوابلا و بونه ووه ده گه ران خودای یاقوب دروستیکات. 47 کچی ئه ووه سلیمان بولو که مائیکن بون دروستکرد. 48 «بلام خودای هره بره رز له مائی دهستکردي نیشته چی نایت، هر ووه ک پنجه مبه ئیشایا گوتو ویه تی: 49 «ئاسمان ته ختی منه و زه ویش ته ختنه پیه، چ مائیکن بون له ده گرگت که را گیاند. 6 خله لکه که به یه ک دل گوپیان له ووه ده گرگت که فیلیپوس ده گوت، کاتیک ئه و نیشانه یان بندیست و ده بینی که ده یکرد. 7 پوچی پیسیش له زور ده کس له وانهی تیاندا بولو به ده نگی به رز هاوایان ده گرد 50 تایا دهستی من هه مو و ئه شتاهی دروسته کردووه؟»⁵⁰ و ده رده چوون، زور گوج و شه لیش چاک بونه ووه، 8 جا 51 «ئەی کللله ره قان، ئەی دل و گوئی خه تنه نه کراوان! خوشیه کی گوره ئوه شارهی گرته ووه شاره که پیشتر له شاره که پاویک هه بولو ناوی شیفون بولو، جادووی ده گرد و خله لک ده کهن! 52 باوبایرانیان چ پنجه مبه رینکان نه چه وساند و وه ته ووه؟

سامیره‌ی سه‌راسم کردبوو، ده‌گوت: «پیاوینکی پایه‌به‌زرم!» حبه‌شہ بیو، بُو په‌رسن هاتبیوه ٹورشله‌یم. 28 له گه‌رانه‌وهدا 10 گوره و بچوکو هه‌موو گوپیان لی ده‌گرت و ده‌یانگوت: بیو، لمانو گالیسکه‌کی دانیشتبیو، په‌تروکی ئیشایا پنځمه‌بری «ئم پاوه به هیزی خودای گوره ناوده‌بردیت.» 11 هوان ده‌خونیده‌وه. 29 رُوحی پرروز به فیلیپوس‌هه‌مروو: «پُو پیش و گوپی گوپیان بُوده‌گرت، چونکه له‌میز بیو به جادووه‌کی سه‌رسایی له‌گلن ئه و گالیسکه‌کیه بُرُو.» 30 ئیتر فیلیپوس په‌لاهی کرد و گوپی کردبوون. 12 به‌لام کاتیک فیلیپوس مزگینی پاشایه‌تی خودا لیبو په‌پورکو ئیشایا پنځمه‌بره ده‌خونیده‌وه. گوتی: «ئایا ئه‌وهی و ناوی عیسای مه‌سیحی پیدان، باوه‌ریان کرد و ژن و ده‌یخونیده‌وه تبیه‌ده گه‌یت؟» 31 گوتی: «چون بیوان ئه گدر پیاو له ئاو هه‌لکیشان، 13 شیونیش باوه‌ری هینا و له ئاو یه‌کیک رېخانیم نه‌کات؟» جا فیلیپوسی بانککرد سه‌ریکویت و هه‌لکیشان، ئینجا دواي فیلیپوس کووت و سه‌راسم بیو له‌گتل دابیشیت. 32 ئه و پرکیه‌ی نوسر اووه پیروزه کان که بهو نیشانه و په‌رجووه گورانه‌ی که ده‌بیېنی. 14 کاتیک ده‌یخونیده‌وه ته‌مه بیو: «ئه ووه که مه‌ر بُو سه‌ریپن بودرا، نیزدراوان له ٹورشله‌یم بیستیان سامیره په‌یامی خودای قبول وک چون به‌رخ له‌بره‌دستی ئه‌وهی خوریه‌کی ده‌پریته‌وه کرددووه، په‌ترؤس و یوچه‌نیان بُوناردن. 15 کاتیک هاتن، پیده‌نگ، ئه‌وهی نه‌کردوه. 33 له کاتی سووکا به‌ق پیکردندا نوچه‌یان بُوكدن بُه‌وهی رُوحی پیروز و درگن، 16 چونکه له داده‌په‌روهه ریهیش کرا، ئیتر کی باسی نه‌وه کافی ده‌کات؟ هینشا رُوحی پیروز نه‌هاتبیوه سه‌ر کسیان، ته‌نها به ناوی چونکه ژیانی له‌سه‌ر زه‌ی هه‌لکیگارا. 34 خه‌ساوه که پرسیاری عیسای خاوهن شکووه له ئاو هه‌لکیشابوون. 17 جا په‌ترؤس له فیلیپوس کرد: «پرسیاریکم هه‌یه: ئم پنځمه‌برهه ره باسی کی و یوچه‌نا ده‌ستیان له‌سه‌ر دانان و رُوحی پیروزیان و هرگرت. ده‌کات؟ باسی خویی یان یه‌کیکی دیکه؟» 35 ئینجا فیلیپوس لهم 18 شیون بیېن که نیزدراوان ده‌ستیان له‌سه‌ر خه‌لک داده‌نین پیروزه‌وه ده‌ستی کرد به پوونکده‌وهی ده‌قهه که و رُوحی پیروز ده‌دریت، پاره‌ی بُو هینان و 19 گوتی: «ئه و مزگینی عیسای دای.» 36 کاتیک به ریکاوه بیون، گدیشته ده‌سلاله به منیش بدنه، تاکو ده‌ست له‌سه‌ر هه‌رکسیک سه‌ر ئاویک، خه‌ساوه که گوتی: «ئه‌وه ئاوه، چی پیتم لی دابیېن رُوحی پیروز و درگیت.» 20 په‌ترؤس بیچیت! چونکه واټانی به‌هرهی ئه‌گر به هه‌موو دلت‌وه باوه‌ر بیهیت.» ئه‌ویش و هلامي دایه‌وه خودا به پاره ده‌بیېت! 21 لم شتهدنا نه بهشت هه‌یه و نه «باوه‌ر ده‌کم عیسای مه‌سیح کوری خودایه.» 38 ئینجا پشک، چونکه دلت بدرامبه خودا راست نییه. 22 لم فرماني دا گالیسکه‌که راوه‌ستی، ئه‌وسا پیکه‌وه چونه ناو خراپه‌یه توبه بکه وله مه‌سیحی خاوهن شکو پاپیوه به‌لکو ئاوه‌که و فیلیپوس خه‌ساوه که له ئاو هه‌لکیشا. 39 کاتیک له له مه‌بستی دلت خوش بیېت، 23 چونکه ده‌تیېن که پیت ئاوه‌که هاته‌دهه ده‌رهه، رُوحی یه‌زدان فیلیپوسی رفانه و ئیتر له تالی و گیروده‌ی گوناهیت.» 24 شیون گوتی: «میوه له خه‌ساوه که نه‌بینیه‌وه، به‌لام به خوشیه‌وه به ریگاکه خزیدا پیناوهی من داوا له مه‌سیحی خاوهن شکو بکن، تاکو هیچ رؤیشت، 40 فیلیپوسیش له ئه‌شدوو پیزایه‌وه، دواتر به هه‌موو شتیک له‌وهی باستان کرد به سه‌ر مدا نه‌یه‌ت.» 25 دواي شاره‌کاندا ده‌گبرا و مزگینی ده‌دا هه‌تا گدیشته قیسه‌ریبه.

ئه‌وهی په‌ترؤس و یوچه‌نا له‌باره‌ی عیساوه شایه‌تیان دا و 9 شاول هینشا هه‌رشه‌ی له قوتاییه‌کافی عیسای خاوهن په‌یامی مه‌سیحی خاوهن شکویان را گدیاند، گه‌رانه‌وه ٹورشله‌یم شکو ده‌کرد و هه‌ولی کوشتنی ده‌دان. چو بُولای سه‌رؤکی و مزگینیان دایه زور گوندی سامیره‌ی. 26 فریشته‌یه که کاهینان، 2 دواي نامه‌ی لیکد بُوكنیشته‌کافی دیه‌شق، تاکو یه‌زدان به فیلیپوسی گوت: «هه‌سته و به‌رهه باشور بُرُو، له‌سه‌ر ئه و بریکاگیه‌ی له ٹورشله‌یه‌وه بُوغزه شُزْر ده‌بیهه‌وه، که پیاو، به بندکراوی بُو ٹورشله‌یمیان بیات. 3 که ده‌پریشت چو‌له‌وانییه، 27 ئه‌ویش هه‌ستا و بیهیت، پیاویکی خه‌ساوه وله دیه‌شق تزیک بیوه‌وه، له‌پر رونوکیه که له ئاسماهه وه حه‌به‌شی بیېن که وه‌زیری کاروباری دارایی کندا که شازن

له دهور و بهری بریسکه‌ی دایه‌وه، ۴ کوته سه زه‌وهی و ئهوانه‌ی گوپیان ده‌گرت سه‌رسام بیون و ده‌یانگوت: «ئه‌مه گوپی لاه ده‌نگیک بیو، پیچ فرمومو: «شاول! شاول! بیچ همان ئه‌وه کوته نیبه ئهوانه‌ی لەتاوده‌برد که لاه تورشلیم ده‌چه‌و سینیتیوه؟» ۵ شاول پرسیاری کرد: «گوره‌م، تو بیم ناووه‌وه ده‌پارانه‌وه؟ بیچ نه‌مدش نه‌هاته بیزه، تاکو به کیتی؟» فرموموی: «من عیسام، ئه‌وه‌ی تو ده‌چه‌و سینیتیوه. بەنکاراوی بیکاهنیانی بالا پیانات؟» ۲۲ بەلام شاول تو اندارتر بیت زه‌جهه‌ته لوشکه لاه نه‌قیزه‌ی من باوی. ۶ بەلام هسته، ده‌بیو، جوله‌که‌ی دانیشتووی دیمه‌شقی ده‌مکوت ده‌کرد و پیاوانه‌ی له گشتة‌که دا له‌گکلی بیون به بیده‌نگی و هستان، جوله‌که پلانیان دانا پیکوژن، ۲۴ بەلام شاول به پلانه‌کدیانی دنگه‌که‌یان بیست به‌لام کسیان نه‌بینی. ۷ ئه‌وه ده‌ریده خست که عیسا مسیحه‌که‌یه، ۲۳ پاش ماویه‌کی زور، بیرون ناو شار، له‌وهی پیت ده‌گوتی ده‌بنی چی بکیت.» ۸ شاول له‌سه‌هه، ده‌بیو، جوله‌که ده‌رازد کانیان ده‌کرد تاکو زه‌وییه که هه‌ستایه‌وه، بەلام کاتیک چاوی گرده‌وه هیچی پیکوژن. ۲۵ بیوه قوتاییه کان به شهو بردیان و لم‌تاو سه‌بهتیه‌که‌یانی نه‌بینی، بیوه ده‌ستیان گرت و هتینایانه ناو دیمه‌شق. ۹ سی روز له شورواری شاره‌که‌و شیزیریان گرده‌وه. ۲۶ کاتیک شاول گه‌رده‌وه هیچی نه‌بینی، هه روه‌ها هیچی نه‌خوارد و هیچی نه‌خوارد‌وه. گدیشته تورشلیم، هه‌ولی دا بچیتیه پال قوتاییه کان، بەلام هه‌موو ۱۰ له دیمه‌شق قوتاییه‌که هه‌بیو ناوی حه‌نایانی بیو، مه‌سیحی لیچی ترسان و باوه‌پیان نه‌هه‌کرد که بوبیتیه قوتایی. ۲۷ بەلام خاوهن شکو لاه بینیندا پیچ فرمومو: «حه‌نایا!» گوته: «ئه‌وه‌تام بەرناباس بردی و هتینایه لای نیزدراوان، بیو گیپرنه‌وه چۈن لاه گه‌رده‌وه!» ۱۱ مه‌سیح پیچ فرمومو: «هه‌سته و بیچ نه‌شە قامەهی پینگکادا عیسای خاوهن شکوی بینیو و قسەی له‌گکل گرده‌وه، پیچ ده‌گوتی راست، له مالی يه‌هوزا پرسیار لاه پیاویتکی هه‌روه‌ها چۈن لاه دیمه‌شق ئازایانه به ناوی عیساوه مزگینیی تەرسوسوی بکه ناوی شاوله، وا نویز ده‌کات. ۱۲ لاه بینیندا پاگدیاند ووه. ۲۸ ئیتر له‌گکلیان لاه تورشلیم ده‌هات و ده‌چوو، پیاویتکی بۆ ده‌رکوت به ناوی حه‌نایانی که دیته لای و ده‌ستی لاه بە چاونه‌ترسییه‌وه به ناوی عیسای خاوهن شکوو مزگینیی سه‌ری داده‌نیت تاکو بینیانی بۆ بگەریتیه‌وه.» ۱۳ حه‌نایانی و لامی پاده‌گیاند. ۲۹ هه‌روه‌ها قسە و مشتومری له‌گکل جوله‌که دایه‌وه: «گه‌رده‌وه، له رزور کەس ئه و خرایانه بیستووه‌تهوو یونانییه کان ده‌کرد، ئهوانیش هه‌ولیان دا پیکوژن. ۳۰ کاتیک که ئەم پیاوه لاه تورشلیم به گەله پیرۆزه‌کەتی توی گردووه. باوه‌پاران بەمه‌یان زانی بردیانه قییسەرییه و بۆ تەرسوسيان ۱۴ هه‌روه‌ها لاه کاھینانی بالا و ده سەلاق پىدرارو و هاتووه بۆ تارد. ۳۱ کلپیش لاه هه‌موو يه‌هودیا و جه‌لیل و سامیره‌دا لاه نه‌وهی هه‌موو ئهوانه بگیت که به ناوی تروه ده‌پاریتیه‌وه.» ئارامیدا بیو، بنیاد دنزا و لاه سایه‌ی ترسی مه‌سیحی خاوهن ۱۵ بەلام مه‌سیح پیچ فرمومو: «پۇ! ئەم پیاوه بۆ من ئامیزیتکی شکو و دلنه‌واي پرۆزدا لاه زیادبووندا بیو. ۳۲ کاتیک هەلپىزىدرارو بۆ هەلگرتى ناوی من لەبەر دەم ناجوله‌کەكان و کەپەتروس به هه‌موو نارچە‌کاندا تىدەپەری، بۆ لای گەل پاشایان و نه‌وهی ئیسرائیل. ۱۶ پیشانی دەدەم دەبیت لەبەر پیرۆزى خودا لاه شاری لوده دابه‌زى. ۳۳ له‌وهی پیاویتک ناوی من چەند ئازار بچىزىت.» ۱۷ حه‌نایاش رۆپیشت و ئېغلىچى بینی که ناوی ئىنیاس بیو، هەشت سال بیو لەنانو چووه ماله‌که، دەستی لەسەر دانا و گوته: «شاول بارام، جىنگكادا كەتوپوو. ۳۴ پەتروس پیچ گوت: «ئىنیاس، عیسای عیسای خاوهن شکو منى ناردووه، ئه‌وهی له و رىنگايە پىيدا مه‌سیح چاکت دەكتاه‌وه. هەسته و جىنگاكەت كۆتكۈوه!»

هاتى بۆت ده‌رکوت، تاکو دیسان بیینیت و پېرىت لاه پرۆزى دەستیجى هەستا. ۳۵ هه‌موو دانیشتوواني لوده و شارون پیرۆز.» ۱۸ دەستیجى شتىکى وەک توپىكل لە چاوه‌کانى کەوته بینیان، ئىتر بەره و لای مه‌سیحی خاوهن شکو گەرائوه. خوارد، ھېزى هاته‌وه بدر و چەند رپۇزىتکی لە گەل قوتاییه کان لە هەميسە خەریکى كارى چاکە و يارمەتىدانى هەزاران بیو. دیمه‌شق بەسەر بىر. ۲۰ شاول يەكسەر لە كەنيشەتەن دەستى ۳۷ ئەوه بیو لە رپۇزانەدا نەخوش كەوت و مرد، جا شاشوتىيان كەد بە پاگدیاندى ئه‌وهی کە عیسا كۆرى خودایه. ۲۱ هه‌موو و لە رپۇزىتکی سەرەوه دایانى. ۳۸ لوده لە يافاوه تزىك بیو، ئىتر

که قوتاییه کان بیستیان په ترؤس لهویه، دوو پاوان نارد بُو شیوه‌ی چه رچه فیک گوره ده هاته خواره وه بُو سه رزه‌ی لای و تکایان لیکرد و گوتیان: «له هاتن بُو لامان دوامه کدهو» که له هر چوار لاوه گریدرا بُوو. 12 هه مو جوره ژاژه‌ی 39 په ترؤس هستا و له گلیان رویشت، کاتیک گدیشت، چوارین و خشونکی سه رزه‌ی و بالنده‌ی ئاسمانی تیدابوو. بردانه ژوروی سه رهه، هه مو پیوه زنه کان له لای راومستان، 13 ئینجا دنگیک باشکی کرد: «په ترؤس هسته، سه رپه و ده گریان و ئه و کراس و جلانه‌یان پیشانی دهدا که ئاسکه بختو!» 14 په ترؤس گوتی: «نه خیر، ئه په رهه دگار، چونکه کردبووی لهو کاته‌ی له گلیان بُوو. 40 په ترؤس هه مو ویان هرگیز شتی گلاویان حه رام نه خواره دهه» 15 دیسان نارده درهه وه، که وه سه رچوک و نویزی کرد، ئینجا برووی ده نگه که له گلی دوا: «نهوهی خودا پاکی کرد ووهه تو به کرده ته رمه که و گوتی: «تاپیسا، ههسته!» ئه ویش چاوی گلاوی دامنه،» 16 ئه مالی سیپاره بوهه و دهسته‌جی کرده وه و کاتیک په ترؤس بینی دانیشت. 41 شتر دهستی بُو چه رچه فه که بُو نامان به رزگایه وه، 17 که په ترؤس سه رسام پاکیشا و هه لیستانده وه، ئینجا باوه‌رداران و پیوه‌ژنانی بانگردد بُو لهوهی که ئاخو ده بیت ئه و بیننه چی بیت، ئه و پیوانه‌ی و به زیندووی را دهستی کردنده وه. 42 ئه هه واله به هه مو که کورنیلیوس ناردوون، به پرسیار مالی شیمونیان دزیبیه وه و یافادا بلاو بوهه و زور کس باوه‌ریان به مه سیع هینا. له بردهرگا وهستان. 18 بانگان کرد و پرسیان، ئاخو ئه و 43 په ترؤس چه ندین روزه له یافا له لای پیسته خوشکریک شیونه‌ی نازناوی په ترؤس لیزه‌یه. 19 له کاتیک په ترؤس هه رایده‌وه که ناوی شیون بُوو.

10 له شاری قهیسه ریبه پاونیک به ناوی کورنیلیوس هه بُوو، سه رپه بُو له ولایه‌ی بینی ده گوترا ئیتالی. 2 خوی لای پاوه کان هاته خواره وه و بین دوودلی له بردهرگا لیت ده پرسن. 20 ههسته بُو خواره وه و بین دوودلی ها و کاری خه لکی هه زاری ده کرد و هه مو کاتیک نویزی بُو خودا ده کرد. 3 نزیکه کا تشمیر سی دواي نوبه بُو، به چونکه فریشه‌یه کی خودا له بیننیتکدا هاته لای و بینی گوت: «کورنیلیوس!» 4 به ترسه وه سه ری کرد و گوتی: «بینی گوره؟» بینی گوت: «نویزه کانت و چا که کانت وه ک یاده و هری به ز بونه‌ته وه به بردهم خودا. 5 ئیستا چهند پاونیک بُو یافا بینه و ئه و شیونه‌ی بینی ده گوتري په ترؤس بینن. 6 له مالی شیونی پیسته خوشکرده، ماله که کی له سه رهه ده ریا به.» 7 کاتیک ئه و فریشه‌یه که قسه‌یه له گلی کرد رویشت، دووان له خزمه تکاره کان و سه ریازیکی خواهه رستی بانگردد که یه کیک بُو له داروده سته تایله‌ته که، 8 هه مو شتیکی بُو گیزه‌انه وه و نارديانی بُو یافا. 9 بُو بیدانی، کاتیک به ریگاوه بُوون له شاره که تزیک ده بونه وه، نزیکه کا تشمیر دوازده، په ترؤس بُو نویزکردن چووه سه ریان. 10 ئیتر برسی بُو و ده یویست نان بخوات، به لام له کان تاما ده گرفنی خواره دندان، له هوش خوی چووه. 11 ئاسمانی به کراوه‌ی بینی، شتیک له هاتم، ده کریت پرسم بُوچی منتان بانگردووه؟» 30 کورنیلیوس

گوئی: «چوار روز لمه و بهر، لم کانهدا که کاژمیز سین پاش 46 چونکه گوییان لیيان بیو به زمانه روحیه کان دهدوین و نیووه رفو بیو، لم مالی خوم نویزم ده گرد، له پایاونیک به جلی ستایشی خودا ده گدن. ئینجا په تروس گوئی: 47 «کس هدیه بریسکه داروهه له بهر ده مم راوهستا، 31 گوئی: «کورنیلیوس ریگا بگریت له له اواوه له لکیشانی ئه مانه که وک ئینه روحی نویزه کانت بیستران و خیره کانت له بهر ده خودا یاد کرناوهه. پیروزیان و هرگتووه؟» 48 بیوه فرمانی پیدان به ناوی عیسای 32 بیوه بیو یافا به دوای شیموندا بنیه که نازناوی په تروسه. لم مالی مه سیح له تاو هله لکیشان. ئینجا داوایان له په تروس گرد شیمونی پیسته خوشکه ره، له سره ده ریا». 33 منیش ده ستبه جن چهند روژیک له لایان بیتیته وه.

به دوای تودا ناردم، توش چاکت کرد که هاتی. **ئیستا 11** نیز دراوان و باوهه داران که له یه هودیا بیون بیستيان هه موو له بهر ده خودا ئامادهین، تاکو گوئی بگرین له هه موو که ناجوله که کانیش په یامی خودایان و هرگتووه. 2 کاتیک نهوهی په روهه دگار فرمانی پیکر دووی، 34 په تروس ده می په تروس گه رایه وه ټورشه لم باوهه دارانی خه تنه کراوهه خنه یان کرددهوه و گوئی: «له راستیدا تیگدشم خودا لایه نگری کس لی گرت و 3 ده یانگوت: «تو چوویه مالی خه لکیکی ناکات، 35 به لکو له هه ره نه ته و یه ک ئه ووهی ترسی ئه وی له دلدا یېت و کاری راستوروست بکات، له لای په سه نده. یه ک له دوای یه ک دهستی کرد به رونکرنه وهی ئه وانهی 36 ئه و په یامه ده زان که خودا بیو گه لی ئیسائی نارد، که ریوویدابوو و گوئی: 5 «له شاری یافا بیوم نویزم ده گرد، مز گنیی ئاشتی له پریگه عیسای مه سیحه وه پاده گهیه نیت، که له هوش خوم چووم و بینیتکم بیو ئاشکرا کرا، شتیک له ئامانه وه په روهه دگاری هه مووانه. 37 ئه و شنانه ده زان که له هه موو له دنگیک بوو یېتیک گه وره به هه چوار لایه وه بیو لای من شورکاره وه. 6 سهیرم کرد و لی وردبوو موه، چوار یېتی زه وی یه حیا له اواوه له لکیشانه که دا گهیاند، 38 چون خودا به روحی و ئازهمل کبوي، خشوك و بالندهی ئامانم بیی. 7 ئینجا گوئیم پیروز و هیز عیسای ناسیره بی ده ستیشان کرد، ئه ووهی ده گپا و چاکدی ده گرد و هه موو ئه وانهی ئیلیلس دهستی بسدره باندا بختو! 8 «به لام گوتم: «نه خیر، ئهی په روهه دگار، چونکه هه گیز گتیبوو چاک که ده گرنده وه، چونکه خودا له لکی بیو. 39 «ئینه گلاویان حرام نه چووه ته ده مم». 9 «ده نگه که دووباره له شایه ته هه موو ئه و شنانهین که له ناوجهه یه هودیا په تورشه لم ئامانه وه فرموم: «نه وی خودا پا کی کرد ووهه ته وه تو به کردی. ئه ووهی به هه لواستینی به داروهه کوشیان، 40 به لام گلاوی دامه نی: 10 ئه مه سیباره بیوه وه و هه موو شته کان بیو خودا له ریوی سیبیه مدا له تیو مردوواندا هه لیستانده وه وای کرد ئامان را کیشانه وه. 11 «ئه و بیوه کسه سین پیاو له پیش ده بکه ویت، 41 نه ک بیو هه موو گدل، به لکو بیو ئه شایه تانه که خودا په لیزاردن، بیو ئینه که پاش هه ستانه وهی که خودا پیشتر هه لیزاردن، بیو ئینه که پاش هه ستانه وهی نیز درابون، له گلیدا خواردمان و خواردمانه وه. 42 ئینجا له گه لیان پرۆم، ئهم شه شه برایه ش له گلم هه تان و چوویه مالی فرمانی پیداین جاپیدهین بیو گدل و شایه تی بدین که خودا ئه وی به دادوهه زیندووان و مردووان داناوه. 43 هه موو پېغه مهه ران شایه تی بیو ده دهن که هه رکه سیک باوهه بی پی نازناوی په تروسه، 14 ئه و په یامیکان ده دانی به هه ووه خوت و بینیت، به ناوی ئه و گوناهه کانی ده بخشتیت. 44 کاتیک هه موو ماله کدت رزگارتان ده بیت. 15 «کاتیک دهست به په تروس باسی ئهم شنانه ده گرد، روحی پیروز رژایه سهر قسه کرد، روحی پیروزیان به سه ردا رژا، وک له سه ره تادا هاته هه موو ئه وانهی گوییان له په یامه که گتیبوو. 45 ئه و باوهه داره سه رئیه ش. 16 قسه کهی عیسای خاوهن شکوم بهیر هاته وه خه تنه کراوانهی که له گدل په تروس بیون سه ریان سورما که که فرمومی: «یه حیا خه لکی له تاو هله لدکیشان، به لام بیوه له روحی پیروز وه ک دیاریه که سه ره ناجوله که کانیشدا رژا،

رُوحی پیروز هله‌لده کیشیرین». 17 جا نه‌گدر خودا همان دیاری په تروسيشی گرت، ئەمەش له رُوژانی جەڙنی فەتیرهدا بُو، بهوان داییت هەروده که بئەپە داوه که باورمان به عیسای 4 کاتیک هېرۇدۇس په تروسي گرت، خىستىيە زىندانەوه، بُو مەسيحى خاون شىكۈھىنە، ئىتر من كىم بوانم رىنگا له خودا ئەوهى پاسەوانى لى بىرىت دايە دەست چوار كۆمەل چوار بىگرم؟ 18 کاتیک گوپان له مە بُو، پىدەنگ بُون و ستابىشى سەربازى، دەيپىست دواى جەڙنی پە سخنە بېپەننە بەردەم خوداييان گىد و گوتىيان: «كەوانە خودا توبە كەنىت تەنانەت گەل. 5 بۇيە کاتیک پە تروس زىندانى كابوو، كلىسا به گور به ناجولە كە كاپىش بە خشيوه بۇ ئەوهى ڈيانى هەتاكەتاييان له پىتاۋى ئەن نويزىيان بۇ خودا دەگردى. 6 شەوى پىش ئە و ھە بىت.» 19 ئىنجا ئە و كەسانە بەھۆى ئەو چە وسانە و مەيدى رُوژەسى كە هېرۇدۇس بەتەماپىرو پە تروس بېپەننە دەرەوه و بە سەر سەفيقات سدا ھات پە روشپلا بۇونەوه، پەپىنەو بۇ فينيكا دادگايى بکات، پە تروس له توان دوو سەربازدا نوسىبۇ، بە و قورىس و ئەنتاكا، باىي پەيامى خوداييان بۇ كەس نەدە كەد، بۇ دوو زنجىر بە ستاربۇوه، له بەرەرگاش پاسەوان ھە بُو، جولە كە بىت. 20 بەلام ھەندىكىان خەلکى قورىس و كورىن كە پاسەوانى زىندانە كەيان دەگردى. 7 لەپە فريشته يەكى يەزدان بُون، كاتيک ھاتە ئەنتاكا، قىسىان بۇ ئەننەيە كان دە كەد و دەركەوت و روونا كىيەك لەناو ژۇورە كە درەۋاشەوه، جا مزگىنەيى عىسای خاون شىكۈيان دەدا. 21 يەزدان پېشتىگىرى كەلمەكى پە تروسي جولاند و خەبەرى كەدەوه و گوقى: «خىرا كەدن، ژمارەيەكى زۇر باورپايان ھەيتا و بۇ عىسای خاون شىكۈ ھەستە!» ئىتر زنجىرە كان له دەستە كافى كەتون. 8 فريشته كە بىيى گەپانەوه. 22 ئەم ھەوا گەپىشە كلىسايى ئورشەلەم، ئەوانىش گوت: «سەرگەسە كەت لە بەر بەكە و دوام بەرناباسىان بۇ ئەنتاكا نارد. 23 كاتيک گەپىشەت و نىعەمەت كەدلى. ئىنجا بىيى گوت: «سەرگەسە كەت لە بەر بەكە و دوام خوداي يېقى، دەلشاد بُو، ھەموانى ھاندابە ھەمو دەلىنەوه بکەوه.» 9 پە تروسيش دواى كەوت و له بەندىخانە چۈوه لە گەل مەسيحى خاون شىكۈ بېتىنەوه، 24 چۈنكە پاچاڭ دەرەوه، نەيدەزانى ئەوهى له رىنگى فريشته كەدە پروودەدات بُو، پېپۇو له رُوحى پېرۇز و باوهەر، خەلکى كى زۇرىش ھاتە راستە، بەلکو وايدەزانى بېننەتكى بۇ ئاشكرا كراوه. 10 پاسەوانى پال مەسيحى خاون شىكۈ، 25 ئۇسا چۈپ بۇ تەرسوس تاڭو يە كەم و دووھە مىان بېرى و گەپىشەت دەرۋازە ئاسىنە كە بەرەو بە دواى شاولدا بېرىت، 26 كاتيک دۆزىيەوه بۇ ئەنتاكا شار، له خۇيەوه بۇيان كایاھە، تىپەرین و شەقامىنە كەن بېرى، ھەيتا، ئىتر سالىپى كەواو له كلىسا كۆپۈونەوه و خەلکى كە لەنا كاۋو فريشته كە بە جىنى ھېشىت، 11 ئىنجا پە تروس بە خۇيدا زۇرپايان فېرگەر، يە كەم جارىش له ئەنتاكا قوتا بىيە كان ناويان لىنزا ھاتەوه و گوقى: «ئىستا بە راستى زانىم كە يەزدان فريشته كەدەسىيى، 27 له و رُوژانەدا ھەندىكى پېغەمبەر له ئورشە ئەمەوه نارد و له دەستى هېرۇدۇس و ھەمو ئەوهى گەلى جولە كە ھاتە ئەنتاكا، 28 يە كىيک لەوان ناوى ئاڭاپۇس بُو، ھەستا و له چاوهپى بۇ دەربازى كەدم.» 12 هەرگە كە تەواوى زانى رىنگى رُوحى پېرۇزەوه پېشىبىنى كەد كە قاتۇرقەپە كە گوره چى پۇرۇيداوه، رۇيىشت بۇ مالى مىيەمى دايىكى يۆزھەنا كە ھەمو جىھان دە گەرتىھە، ئەوهى له سەرەھى كلەپىزىش يېي دە گوغا مەرقۇس، لەوي خەلکى كى زۇر كۆپۈونەوه و رۇوپۇدا. 29 بۇيە قوتا بىيە كان بېرىپايان دا ھەرىيە كە بە گۈپەرە نويزىيان دەگردى. 13 كە پە تروس له دەرگاڭى دالانە كە دا، تواناي خۇى يارمەتى بېرىت بۇ ئەو خوشك و برايانە له كارا كە رېنگ كە ناوى ٻودا بُو، هات بۇ ئەوهى بىانىت يەھوديا دەشىن، 30 ئىنجا ئەمەيەن كەد و له رىنگى بەرناباس و كىيە. 14 كاتيک دەنگى پە تروسي ناسىيەوه، بىيى كەدەنەوه شاولەوه يارمە تىپە كەيان بۇ پېرانى يەھوديا نارد.

12 لە كاتەدا هېرۇدۇسى پاشادەستى كەد بە چە وسانەنەوهى پە تروس له بەرەرگا راوهستاوه. 15 پېيان گوت: «ورىتە چەند كەسپىكى كلىسا. 2 ھەرەھا ياقۇپ بىرى يۆزھەنەي بە دە كەيت.» بەلام ئەو لە سەر قەسە كە سۈورپۇو، گوتىيان: «ئەوه فريشته كەپەقى!» 16 بەلام پە تروس له لىدانە كە بەرەدەوام شىشىز كوشت. 3 كە بىنلى ئەمە جىنى رەزامەندى جولە كەپە، بۇو، كاتيک لىيان كەدەوه و بىننەيان، سەرسام بُون. 17 بە

دهست ئىشارەتى بۇ كىدىن بىلدەنگ بن، ئىنجا بۇيى گىزىنەوە لەگەل سرگىيۇس پۇلسى فەرمانزەوا بۇو، كەپاونىكى تىگەيشتۇرۇچۇن يەزدان لە زىيىدان دەرىپەتتا، يېنىڭىز گۇتن: «ئەمە بە ياقوب بۇو سرگىيۇس بەرناباس و شاولى باڭكىرىد، چۈنكە دەبىۋىست خوشك و بىرايان بلىن». ئىنجا چوھو دەرەوە و بۇشۇيىتكى گۈنى لە پەيمىھى خودا بىنت. 8 بەلام ئەليماس كە جادووگەر دىكە رۇشتى. 18 كە پۇزىبۇوه ئازاۋىيەكى گورە لەتىي واتايى ناوه كەدى بۇو، بەرىھە كائىتى كىدىن و ھەولى دا فەرمانزەوا سەربازە كاندا دروستبۇ لەسر ئەوهى تاخۇپە ترۆس چى لە باۋەرلابدات. 9 كەچى شاول كە پۇلسى پى دەگۇترا، پېپۇو ئەپەتات. 19 كاپىك ھېرۈدەس داواى كەد و نەيدۈزىپەوه، لە پۇسخى پېرۇز و تېپەوانى و 10 گۇتن: «ئەمە پەلە ھەممۇ جۇزە ئىكۈلىنەوهى لەگەل سەربازان كەد و فەرمانى دا بکۈزۈن. فەتۇقلىك! كورى شەيتان! دۆزمنى ھەممۇ راستىدرۇستىيەك! ئىنجا ھېرۈدەس لە يەھودىياوه چوپۇ قەيىسەرەيە و لەسى مایەوە. لە خواركىدىن بىنگەلەپەتلىك ئەپەتات 20 ھېرۈدەس لە خەلکى سور و سەيدا زۇر تۈرۈ بۇو، ئەواينىش دەمىتى يەزدان لە دىزى تۈرى و كۆزى دەبىت، بۇ ماوەيەك خۇر بە يەك دىل بۇلايى هاتن و بلاستومى سەرەتەرشىتارى مالى ئابىنى». دەستبەجى تەم و تارىكى دايپۇشى و بەدواى يەكىدا پاشایان پازىز كەد و داواى ئاشتۇبۇنە و بىيان كەد، چۈنكە گەرا تاكو دەستى بىگىت. 12 كاپىك فەرمانزەوا كە بىنچى ئاوجە كەيان لە ئاوجە ئاپاشاوه ئازۇوقە ئۆ دەھات. 21 لە پۇویدا، باۋەرى ھەتىن، لە فيڭىزدىن كەدى مەسيحى خاوهەن شكتۇرۇشى حوكىدان دانىشتىت و وقارى ئۆپىان دا. 22 خەلکە كەش چۈنونە پەركە لە پامفiliا. بەلام بۆحەنا ئەليان جىيا بۇوهە و ھاوارىيان كەد: «ئەمە دەنگى خوداوهندىكە هي مەۋە ئىنەيە! گەرا يەوه ئورشەلەيم. 14 ئەواينىش بە پەركەدا ھاتىئە ئەنتاڭىزى 23 دەستبەجى فەتۇقلىكى يەزدان ئىيدا، چۈنكە شكتۇن نەدaiيە پىسىدىيە، شەمەش چۈنونە كەنىشتىت و دانىشتن. 15 پاش خۇدا، كەميش ئىيدا و مەرد. 24 بەلام پەيمىھى خودا بەردەوام خۇيىنەوهى تەورات و پەرتۈوكى پېغەمبەران، پېشەوابىانى لە پەرهەسەندەن و گەشە كەندىدا بۇو. 25 بەرناباس و شاولىش كەنىشتە كەپەيمىان نارد و پېيان گۇتن: «بىرايان، ئەگەر شەتىكەن داوا ئەواوەكىدىن خىزمەتە كە لە ئورشەلەيم گەرا نەوه، يۆحەنا شىان ئەنەن بىلەن». 16 پۇلس ھەستا و بە دەست لەگەل خۇر ئەليان بىردى، كە بە مەرقۇس ناسرا بۇو.

13 كە لە خودا دەتسىن، گۈنى بىگىن: 17 خەدai ئەم گەلمەي كەلىسای ئەنتاڭىزىدا چەند پېغەمبەر و مامۇستايەك ھەبۇن: بەرناباس، شىمۇنى ناسراو بەرەش، لوکىيىسى كورىنى، مەنابىچى شىرىراي ھېرۈدەسى ئەنتىپاس پاش، لەگەل شاول. 2 كاپىك عىسائى خاوهەن شكتۇيان دەپەرسىت و بە رۇزۇو بۇون، بەھىزى لەۋى دەرىپەتتا. 18 تىزىكەي چىل سالىش لە چۈلەوانى پۇسخى پېرۇز فەرمۇسى: «بەرناباس و شاولى بۆتەرخان بىكەن، بۇ لە خاڭى كەنغان لەناوېردى و خاڭە كەيانى بە میرات پىدان. ئەن كارەي بانگى كەدوون بۇيى. 3 ئىنجا بېرۇزۇو بۇون و نويزىيان كەد، دەستىيان لەسر داتان و بەرىپاڭىرىدىن. 4 ئەواينىش كە بە پۇسخى پېرۇز ئېردىران، بەرە سولوڭا دابىزىن و لەملىنىدەوە بە دەرىيادا بۇ قۇرىس. 5 كاپىك گەيشتە سەلامىس، پەيمىھى خودايان لە كەنىشتە كافى جولە كە راگەيىند، يۆحەناش وەك يارىدەدەر لەگەليان بۇو. 6 بە ھەممۇ دۇرگە كەدا گەران ھەتا گەيشتە پاقۇس. لەسى تۈوشى جادووگەرلىكى جولە كە بۇون بە داودى كەد پاشایان، ئەوهى شايقىتى بۇ دا و فەرمۇسى: ناوى بارىھە شوع كە پېغەمبەرىكى درۆزىن بۇو. 7 بارىھە شوع داودى كورى يەسام دۆزىپەوه، پاپاونكە بە دلى خۆم، ئەوهى ھەممۇ خواتى من جىيەجى دەكتا.» 23 «خودا

به گویزه‌ی به لئنه که‌ی، عیسای پر زگارکردی له نهوده ئه ووه بُو چونکه له سه رده‌می عیوه‌دا کاریک ده کدم، کاریک که ئیسرائیل هینا. 24 پیش هاتنی عیسای، یه حیا له تاوهه لکیشان هرگیز باوه‌را ناکن ئه گدر بُوتان باس بکریت.⁴² کاتیک تو بهی بُو همهو گدی ئیسرائیل را گدیاند. 25 کاتیک یه حیا پُولس و برناباس له که نیشت ده هاته ده رده‌وه، داوایان لی خه ریک بوو ئرکه که‌ی ته او ده کرد، گوئی: ”وا دزانن من کرا شه مهدی داهاتوش ئهم قسانه‌یان بُو بکن. 43 دوای کیم؟ ئه و نیم. ئه ووه تا ئه ووهی له دوای من دیت، ئه ووهی من کوکبوونه ووه که، زور له جوله که و خواپه‌سته کان که بیونه شایانی ئه ووه نم که قهیانی پیلاوه کانی بکمده ووه.“²⁶ 26 «خه لکینه، جوله که، به دوای پُولس و برناباس کدوت، ئه مانیش قسیان برایان، کورانی پشیتی ئیبراهم و ئه و ناجوله کانه له تیوتاندا بُو ده کردن و هانیان ده دان له نیعمه‌قی خودا بمنین. 44 له خودا ده ترسن، پهیامی ئهم پر زگاریه بُو ئینه نیز دراوه. روژی شه مهدی داهاتوودا تزیکدی هه موو دانیشتوانی شاره که 27 دانیشتوانی ترشیم و رابرهه کانیان مه سیحیان نهانی، کوکبوونه ووه، تا کو گوئی له پهیامی مه سیحی خاوهن شکو که چی کاتیک تاوانباریان کرد و تهی پیغمه‌مه رانیان هینیانه دی بگرن. 45 کاتیک جوله که خه لکه کدیان بینی، ئیره‌ی دایگر تن که هه موو شه مهدیه که ده خویزیریته ووه. 28 جا له گهْل ئه ووهی و به ریه ره کانی قسه‌کافی پُولسیان ده کرد و جنیوان پنده‌داد.

هیچ هر یه کان بُو مردن نه دوزیه ووه، داوایان له پلاطوس کرد 46 پُولس و برناباسیش به چاونه ترسیمه وه ولامیان دانه ووه: پیکوژیت. 29 دوای ئه ووهی هه موو ئه و شنانه‌یان ته او و کد که «پیویست بوو یه کدم جار پهیامی خودا بُو شیوه باس بکین. له سره‌ی نوسراوه، له دار هینیانه خواره وه و خستیانه گکر. به لام له بره ئه ووهی ره تان کردده و خوتان به شیاوی ژیانی 30 به لام خودا له تیو مردووان هه لیستانده ووه، 31 ماوهیه کی دریزش بُو ئه وانه ده رکه‌وت که له چه لیله وه ههتا ترشیم (g166) 47 چونکه مه سیحی بالاده‌ست بهم جووه ریسپارگن: له گهیدا هاتیون. ئیستا ئه وان له برددهم گهل شایه‌قی ئه مه «من قوم کرددوه ته درونا کی بُو نهده وه کان، تا کو پر زگاری ده دهن. 32 «ئینهش من گکنی ئه و به لئنه تان پنده‌دهین که بُو به پهیزی زه وی بگدیه نیت.»⁴⁸ کاتیک ناجوله که کان گوپیان باوبایران امان هات، 33 ئه ووهی خودا بُو ئینه هینیانه دی که وچه‌ی ئه وانین، به هه ستانه ووهی عیسا، وه که له زه بوری شکودار کرد، هه موو ئه وانه ش که بُو ژیانی هه تاوهتایی دووه‌مدا نوسراوه: «قوه کبری مفی، من ئه مرغ بومه ده سیستان کرایون، باوه‌ریان هینا. (aiōnios g166) 49 پهیامی باوکت.⁴⁹ 34 خودا ئاوا ده فرمومیت سه بارت بدوهی له تیو مه سیحی خاوهن شکو له هه موو ناوچه که دا بلاو بوبوه وه. مردووان هه لیستانده ووه بُو ئه ووهی هرگیز نه رزیت: «ئه و به لئنه 50 به لام را به رانی جوله که خانمه پر زداره له خواترسه کان و پیروز و مسوگه ره تان دده می که به داودم دابوو.»⁵⁰ بُویه پاوماقلانی شاریان جو شدا، چه وسانده وهیان له دزی پُولس له زه بوریکی دیکه ده فرمومی: «رینگا ناده دیت دلسوژه که و به رناباس به ریا کرد و له سنوره کانی خویان ده ریانکردن. تو له ناو گکر بُو گهن نیت.»⁵¹ چونکه داود دوای ئه ووهی 51 ئه وانیش تو زی پیان ته کند و به ره و شاری کونیا رویشن. به گویزه‌ی مه بستی خودا خزمتی نهودی خوی کرد، نوست و 52 قوتاییه کایش پر ده بون له خوشی و روحی پیروز.

چووه پال باوبایرانی و ته رمه که‌ی بُو گدن بُو. 37 به لام ئه ووه 14 له کونیا پُولس و برناباس وه که هه میشه چجونه خودا هه لیستانده ووه بُو گدن نه بینی. 38 «بُو یه برایان، با له لاتان ناو که نیشتی جوله که کان و به شیوه‌یه کی قسیان گوناه به شیوه زماره‌یه کی زور له جوله که و پیانیه کان باوه‌ریان هینا. 2 به لام را گدیه زرا. 39 به باوه‌ریان به ئه و بیتاوان ده کرین له هه موو ئه و شتانه‌ی نه تانیونی به ته واران موسا لی بیتاوان بکین. 40 جا ئاگدارین، ئه ووهی پیغمه‌رهان گکوتووانه به سرتاندا نه بیده: 41 «ئه و گالنه جاره کان سهیر بکن، سه رسام بن و مرن،

عیسای خاوهن شکو قسهیان ده کرد، ئەویش شایهتی بۆپهیامی مردووه، 20 بەلام کاتیک قوتایییه کان دهوریان دا، هەستا و نیعەمەتى خۆئى دەدا و پرێن دابوو نیشانە و پەرجوو له سەر گەرایەوە ناو شار، بۆ رۆژى دواتر له گەل بەرناباس بۆ دەربە دەستیان بکریت، 4 ئیتر دانیشتووانی کۆنیا بونە دوو بەش، رۆیشت، 21 مزگینییان بەو شارە دا و ژمارەیەکی زۆریان کردە هەندیکان له گەل جولە کە بون و ھەندیکان له گەل نیزدراوان، قوتايی، ئینجا گەرانەوە لیسترا و کۆنیا و ئەنتا کا، 22 ورەی 5 کاتیک ناجولە کەکان و جولە کە و سەرۆک کانیان بەه ما بونون قوتایییه کانیان بەر زەد کە دەدان له باوە پەچە سپین: سووکایەتی بە نیزدراوان بکەن و بەردباریان بکەن، 6 نیزدراوان «پیویستە به تەنگانەی زۆردا بچینە ناو شاشینی خودا،» 23 له زانییان و بۆ شارى لیسترا و دەربەی لیکاونیا و بۆ ناوجە کانی هەر کلیساییەک پۆلس و بەرناباس پیرانیان بۆ ھەلبازاردن، دەوروپەشیان ھەلاتن و 7 له وئش مزگینییان دەدا، 8 له لیسترا ئینجا به رۆژوو گەتنەوە نویزیان کرد و پیرە کانیان دایه دەست کاپرایەک دانیشتبوو، ھیز لە پییە کاپیدا نەبوبو، بە رگاک ئیقابیج مەسیحی بالادەست کە باوەریان بیچی هەنتاواه، 24 ئینجا به بوبو، ھەرگیز بە بیچی خۆئى نەبرۆیشتبوو، 9 گۆنی لە پۆلس بوبو کە پیسیدیادا تیپەرین و گەشتنە پامغیلیا، 25 له شارى پەرگە قسەی دەکرد، پۆلسیش چاوی تیپەری، کاتیک بیقى باوەری پەیامی خودایان را گەیاند و پاشان بۆ بەندەرئی ئەنتالیا دابەزین، ھەیە چاک بیتەوە، 10 بە دەنگیکی بەرز گوچی: «ھەستە بە 26 له وئشەوە بە رینگاکی دەریا بۆئەنتا کا گەرانەوە، ئەو شوینەی پیوە را بوبەستە!» کاپرا دەستبەجى ھەلبەزیبەوە و دەستى بە لیوەری درانە دەست نیعەمەتى خودا بۆ ئەو کارەی جىيەن جىيەن زانی لیکاونیا ھاواریان کرد: «خوداونەدەکان شیوەی مروقیان ئەو شتائیان کرد کە خودا له گەلیان کەدبوبى، ھەرەوەها کە وەرگۆتوو و ھاتۇونەتە خوارەوە بۆ نامان!» 12 جا بەرناباسن دەرگاکی باوەری بۆ ناجولە کە کانیش کەددووهەوە، 28 جا له وئى ناونا زیپۆس، پۆلسیش ھەرمەس، چونكە قسە کەری سەرەکی ماوەیەکی زۆر له گەل قوتاییه کان مانەوە.

بوو، 13 ئینجا کاهىنی زیپۆس، کە پەرستگاکەی له دەرەوەی 15 هەندىک کەس له يەھەدیاوه بۆ ئەنتا کا ھاتن و شار بوبو، له گەل خەلکە کە گا و تاجەگولىنىە هەنباپوو لاي برایانیان قىرده کرد و دەيانگوت: «ئەنگەر بە بیچى ئەو نەرىتەی کە دەرۋازە کان و دەيویست قوربانى پېشکەش بکات، 14 بەلام موسا قىرى کردن خەتەنە نەکرین، ناتوان بىزگارىن.» 2 کاتیک دەمە قالە و مىشۇمىنى بىزى زۆر لەملاين پۆلس و بەرناباس له گەل ئەوان رەۋىيدا، پۆلس و بەرناباس له گەل چەند كەسىكى دىكە دىيارى گان، تاڭو سەبارەت بەم بابەتە بۆ لاي نیزدراوان سروشى شیوه، مزگینییان دەدەبىنچى واز لەم شتە پوچانە بېتىن و بۆ لاي خوداى زىندىوو بگەرىيەوە، دروستىگەر ئاسمان و مالاۋاپىان لېكىدىن، بە ناو فىنيكى و سامىرەدا تیپەرین، باسى زەوی و دەریا و ھەموو ئەو شتائەي تېيانىدای، 16 ئەوەي له نەوە كانى پاپدوددا، ھېشىتى ھەموو نەتەوە کان بە رینگاک خۇياندا بېزۇن، 17 له گەل ئەوەي خۆئى بە شایەتى نەھېشىتەوە، چاک دەكەت، لە ئاسمانەوە باران و وەرزى بەرپۈومتەن دەداتى دەلتان لە خوارەن و لە خۆشى تېز دەكەت، 18 بە گۆنی دەم قسانە و ھەولدا ايتىكى رۆر توانىيەن و لە خەلکە کە بکەن کە قوربانىيەن بۆ نەکەن، 19 هەندىک جولە کە له ئەنتا کا و کۆنیاواھاتن، قەناعەتىان بە خەلکە ھەنبا، ئەوانىش پۆلسىان بەردباران گەرد و پايانكىشایه دەرەوەي شار، وايانزانى

موسا بکن.» 6 جا نیز در اوان و پیران بُلیکوئینه و هی عهم ناسراو به هرساباس و سیلايان هه آبزارد، که پیشه‌وای تیو باهته کتو بونه وه. 7 پاش مشتمری نکی زور، په ترؤس هستا و باوه رداران بون. 23 به دهستی خویان تاوایان نوسی: له یئی گوت: «ئهی برایان، چیوه ده زان پیش ماوهیه ک، خودا نیز در اوان و پیرانه وه، برایان تان، بُئه و باوه ردارانه جوله که له تیو چیوهدا هه آبزارد که له ده می منه ناجوله که کان مزگنی نین له ناوچه کافن ئه تاکا و سوریا و کلیکا: سلاو. 24 بیستمان مه سیح بیست و باوه رهتین. 8 عه و خودایه که ده زانیت چی که هندیک که س بی ئه وهی یئه رایانسپیرن له لای ئیه وه له دلایه، شایه‌تی بُیان دا به به خشینی روحی پیروز بهوانیش هاتونون و به قسه کانیان بیزار و دلگرانیان گردون. 25 بُیهه هه روه ک به ئیه. 9 به هیچ شتیک جیاوازی له تیوان ئیه و به باشان زانی به یک بیروراوه چهند پیاویک هه لبژیرین ئه واندا نه کدووه، به باوه ره دلی ئه وانیشی پاک ک دردووه توه. و له گدل برایانی خوشی ویستمان به رناباس و پُؤلس پیانیزین 10 چیز بُچیه خودا تاق ده کنه نه، نیرینک ده خنه سه ر بُولاتان، 26 پیاویک گیان له سه ر دهستن له پیتاوی ناوی شانی ئه و قوتاییانه که جوله که نین، ئه وهی نه باوبالپرایان و عیسای مه سیحی خاوهن شکومان. 27 جا یه هوزا و سیلامان نه خومان توانجان هه آبیگرین؟ 11 به لام باوه رمان ههیه که به نارد بُولاتان تاکو هه مان شستان به ده می رابگدیه نن، نیعمه‌تی عیسای خاوهن شکو رزگار ده بین، هه روه ک ئه وان.» 28 چونکه روحی پیروز و ئیهش وامان به باش زانی هیچ 12 چیز هه موو ئهندامانی ئه بجومه نه که پیده نگ بون و گویان له قورساییه ک نه خهینه سه ر شستان، جگه له مانه که پیویستن: به رناباس و پُؤلس گرت، باسی ئه و نیشانه و پر جووانه یان ده گرد 29 خوتان دور بخنه نه ده لو قوربانیانه بُو بت پیشکش که خودا له سه ر دهستی ئه وان لدن او ناجوله که کان ئه نجامی داوه. کراون، هه روه ها له خواردن ئاڑه لی خنکیزراو و خوین و له 13 دواه ئه وهی ته او بون، یاقوف گوئی: «ئهی برایان گوئم داو پیسی. ئه و نجاتان له مانه پاراست، شق چاک ده کدن. لی بگرن. 14 شیمون ړوونی گرده و چون خودا یه کدم جاره مال ئاوا. 30 ئه مانیش که به ریکان و بُئه تاکا هاتن، هه موو بایه خی خوی بُوناچوله که کان نیشان داوه بُئه وهی لدن او ئه واندا کوکمه لی باوه ردارانیان کوکده وه و نامه کیان پیشکش کرد. گهیک ناوی ئه وهه آبیگن. 15 وته پیغمه مه رانیش له گدل 31 کاییک خویندیانه وه و هاندانه تییدا بُو زور دلشداد ئه مه ریتک ده که ویت، هه روه ک نوسراوه: 16 «﴿دواه یه هودا و سیلاش که خویان پیغمه بُر بون، به زور رهه ده گهربیه وه و چادره رو خواهه که داوه هله ده مه وه، ماوهیه کیان به سه ربرد، له لایهن برایانه وه و رهوانه رو خاویه کانی در وسته که مه وه، سه ره نوی بنیادی ده نیمه وه، ماوهیه کیان به سه ربرد، له لایهن برایانه وه وهه رهه 17 تاکو ئه و خه لکانه که ماونه توهه ړوو له یه زدان بکن، کراونه بُلایه نه وانه نار دبویان، [34 به لام سیلا به لایه وه هه موو ئه و ناجوله کانه ناوی کانه هه لگرتووه. ئه وه فرمایشی باشت بو له وی بیتیه وهه] 35 پُؤلس و به رناباسیش هر له یه زدانه، ئه وهی ئهم کارانه ئه نجام ده دات 18 که ههر له ئه تاکا مانه وه و له گدل زور کسی دیکدا به شداریان کرد له سه ره تاوهش زاراون.» 19 («له بُر ئه وه وای به مزگنیدان و فیکردن پیایی مه سیحی خاوهن شکو، 36 پاش باش ده زان قورسایی نه خهینه سه ر شانی ئه و ناجوله کانه که چهند روحی گوییک پُؤلس به به رناباسی گوت: «با بگه پینهو بُو بُلای خودا گهراونه توهه، 20 به لکو بُیان بُو وسین، خویان هه موو ئه و شارانه که پیایی مه سیحی خاوهن شکومان دور بخنه نه وه له گلاؤ بکان و له داو پیسی و له گوشتی تییدا را گیاندووه و سه ر له برایان بدین و هه والیان بیانین.» ئاڑه لی خنکیزراو و خوین، 21 چونکه هر له کوتنه وه فیکردن 37 به رناباسیش پیشناواری کرد که یوچه نه له گدل خویاندا موسا له هه موو شارنیک را گهیه زرابو و هه موو شه مهیه ک بیهین، ئه وهی به مه رقوس ناسراوه. 38 به لام پُؤلس پی باش له که نیشته کان ده خویرایه وه.» 22 ئینجا نیز در اوان و پیران و بُو ئه و کمه له گدل خویاندا نه بدن که له پامغیلیادا لیان جیا هه موو کلیسا به باشیان زانی دو پیاو لدن او خویاندا هه لبژیرین بُو وه و له گلیان بُر کاره که نه بُوشت. 39 له بُر ئه وه ده مقاله و له گدل پُؤلس و به رناباسدا پیانیزین بُئه تاکا، یه هوزای که وته تیوانیان، تاکو وای لیهات له یه کتری جیا بونه وه. ئه وسا

به ناباس مه رقوسی له گل خوی برد و به دهريادا بو قورس خواپه رست بوبه ناوي ليديا، خه لکي شاري سياتира و بازرگان چوو. 40 به لام پولس سيلاي هله بزاد و رؤيشن، دواي کوتالي گرانبهها بوبه، مهسيحي خاوهن شکون دلی گردهوه تاكو نهويه لدلاينه باوه ردارانه و به نيمعنه قي مهسيحي خاوهن سه رنج بدانه قسه کاني پولس. 15 کاتيک خوی و خاوه خيراني شکون سپردران. 41 ئيجا چونه ناوجه کاني سوريا و كيليكيا و له ئاو هه لكىشان، پارا يوه و گوقى: «له گهر به راستي باورتان كيليسا كانيان به هيئه گردد.

16 پولس گديشته شاري دهربه و پاشان شاري ليسترا، ماله کدم و بيمنانه وه، ئيت ناچاري گردن. 16 کاتيک بو شويچي له وي قوتا ييه ك به ناوي تمپوساوس هه بوبه، داييک جوله گديه كي نويزگردن ده چجوعين، تووشى كاره كه رېك بوبين روحى فالچىتى باوه ردار بوبه، به لام باوكى يوانانى بوبه. 2 برايان له ليسترا و تىتابوبه، به كاري فالچىتىيىه كى قازانچىكى زورى بو خاوهنه کاني كونيا به باشه باسى تمپوساوسيان ده گردد. 3 پولس حهزى ده گردد تمپوساوس ياهورى يېت، جا بردى تاكو خه تنه به بكرىت، له بهر ئهم مرؤفانه بهندىه خوداي هه ره به رزن، رېنگاي پر زكاريانه و جوله كانه ياهو ناوجانه بوبن، چونكە هه مو و ده يازانى يېزار بوبه، ئاپوري داييه و به پروخه كەي گوت: «به ناوي باوكى يوانانىه. 4 ئيت پولس و هاوارى يكاني له شارىتكوه ده چجوعين عيسى مهسيح فهرمانت پىنه ددهم، ئىنى و هره ده روهه!» يەكسەر بشارىتكى دىك و ئەفه فەرمانانى لاهىلن نيزىدراوان و پيرانه وه پورشەلم بېياريان لەسەر درابوو، پېيان رادە گياندىن تاكو پەپەرەوي بىكەن. 5 جا كيليسا كان له باوه ردا به هيئه ده بوبون و سيليان گرت، پايانكىشانه بازىر بوبه ده دەلداران. 20 بىدىانه پۇزىلدە دواي رۇز ژمارەيان زيادى ده گردد. 6 پاشان پولس و هاپرېيەكانى به ناوجه كاني فريجىا و گلا لا تىادا تېپەرىن، جوله كەن و 21 نەرىتىك بلا و دەكەن وە كەن وە كەن دەرسەت نېيە ئېھىي رۇحە پېرۇز بېن دادان له ناوجەي ئاسىا پېيامى خودا رابىگىدەن. 7 کاتيک گديشته نزىك ناوجەي ميسىا هەوليان دا بەرە ناوجەي يېسينيا بېۋن، به لام رۇحى عيسى پېنگا لىيان هەستان و دادوهران فەرمانيان دا كە جله كانيان بېرىتىن و داركاري بىكەن. 23 جا زور دار كاريان گردن و 8 ئەوسا به ميسىادا تېپەرىن و هاتە تۈۋاتىس. 22 ئيت خەلکە كە خستيانه بەندىخانە وە، فەرمانيان بە چاودىرىي بەندىخانە كە دا 9 لە شەودا پولس بىننېتىكى بۇ ئاشكرا كرا، كە تېنيدا پېاپىتىكى بە توندى پاسەوانىان بىكتا. 24 ئەويش كە ئەم فەرمانانى مەكدونى راوه ستابوو و لېي دەپارا يوه و دەيگوت: «وەرە بۇ بۇھات، فېتىدانه ناوه قولاپىي بەندىخانە كە و پېيانى خستە ناو مەكدونىيا و يارمه تىجان بىدە». 10 پاش ئەوهى بىننېتىكى بۇ كۆتەوه 25 لە نېوهى شەودا پولس و سيلا نويزىيان ده گردد ئاشكرا كرا، كە ولاندا دەستبەجى بەرلى بىكۈن بۇ مەكدونىيا، كۆتەوه و گورانى رۇحىيان بۇ خودا دە گوت، بەندىخانە دىكەش دلىنى بوبين كە خودا بانگى كردووين تاكو مەنگىننیان بەندىخانە كە دا 11 جا به دهريادا له تۈۋاتىسەوە راست بۇ سامۆسرا كى رۇشكىن كوييان لىيوو. 26 لەناكاو بوبو مەلزەزىيە كى به هيئه روپىدا، بانغاي و بۇ رۇزى دواي بۇ نىپاپلىس. 12 لەوئىش و بۇ فېلىپى كە بەندىخانە كەي هەزاند، دەستبەجى هەمەو دەرگا كان كەنەوە و گۈنگۈزىن شاري ناوجەي مەكدونىيە و جىنلىنىي رۇمانىيە كانه، كۆتى هەمووان بوبوه و 27 كە چاودىرىه كە خەبەری بوبوه له وي چەند رۇزىتكى مائىنه وە. 13 لە رۇزى شەمە دا چۈوپىه و بىنی دەرگا كان بەندىخانە كراونە تەوه، شمىشىرىي هەلكىشى دەرەوهى شار بۇ سەرپوپار، له پۇرا يەدا بوبن كە شوئىتىكى بۇ نويزگردن بدۇزىنەوە. دايىشتىن قسه مان لە گل ئەۋىزنانە گردد 28 به لام پولس هاوارى گردد: «ھېچ لە خۇت مەكە، هەموoman ئىزىدىن!» 29 ئەويش داواي بۇونا كى گردد، چووه ۋۇرورەوە كە له وي كوبۇنەوە. 14 يەك لەوان كە گۈن دە گرت زېتىكى و دەلەر زىزى، له بەر دەم پولس و سيلا چۈكى دادا. 30 ئەوسا

بردنیه دهره و گوئی: «گوره کام، پیوسته چی بکم تاکو ئازاویان له شاردا نایه وه. چونه سه رمالی یاسون و داوایان کرد پر زگارم بیت؟» 31 گوتیان: «باوره به عیسای خاوهن شکو پؤلس و سیلا بہتیرینه لای خەلک. 6 کاتیک نهاندو زینه وه، بپنه، خوت و خزانه کدت پر زگارتان ده بیت.» 32 جا پهیامی یاسون و هندیک برایانیان بولای فەرمانزه وایان شار را کیشان، مه سیحی خاوهن شکویان بولخوی و همو وئوانه له هاواریان ده کرد: «ئمانه که جیهانیان هەلگیرا وەتەو، بۆئەش ماله کیدا بون را گدیاند. 33 ئیتر چاودیزه که لەو کانه شهودا هاتون، 7 یاسون میوانداری کردون. همو ویان لە دژی بردنی و برينه کانی سارپیز کردن و پاشان دەستبەجى خۆى و فەرمانزه کان قىيسەر كار دەکەن، دەلین پاشایەک دیکە هەيە، خاوه خەزنانه کدى لە ئاواهەلکیشان. 34 ئېنجا بردنیه ماله و ناوی عیسایە.» 8 بەم قسانه خەلکە و فەرمانزه وایان شاریان و خواردنی بولدانان، خۆى و خاوه خەزنانه کدى زور دلشاد و رۇزاند. 9 ئەوانیش دەستبەر نامەیان بولیاسون و ئەوانه بیون، کە باورهیان به خودا هیتابوو. 35 کە رۇزبۇوهو دیکە کەد و ئازادیان کردن. 10 کە شەۋ داهات برایان پؤلس و فەرمانزه وایان چەند سەربازیکان نارد و گوتیان: «پاوه کان سیلايان نارده بیریه، کە گەلشتن چۈونە كەنىشى جولە کە. ئازاد بکەن.» 36 چاودیزی بەندیخانه ئەم ھەوالىدی دایه پؤلس: 11 خەلکى بیریه لە سالۇنیكىيە کان تىگىشتوت بیون، چۈنكە «فەرمانزه وایان ناردو ویانە کە ئازاد بکەن، بۆئە ئىستا وەرنە بەپەپىز پەروشىيە و پەيامە کەيان وەرگەت و بۆ دلەيابون لە دەرهە و پرۇن بە سلامەت.» 37 بەلام پؤلس بېچى گوتن: «بە راستى قىسە کانی پؤلس، رۇزانه لە نۇوسراوە پېرۇزە کان ورد بىن دادگانى کردن و بە ئاشكرا داركارپیان کردىن و فەرپیان باورهیان بەلەن ھەرەھە ۋەرگەنە ۋەرگەنە دايىه بەندىخانە، ئېھەش ھاولاتى رۇمانىن، ئايى ئىستا بە نېھىي لە زەنە خانەدانە يۇنانىيە کان و ۋەزارەتىيە کى زۇرىش لە پياوانى دەرماندە کەن؟ نەخىر! بەلکو با خۆيان بىن دەرمانىتەن.» يۇنانى. 38 بەلام کاتیک جولە کەي سالۇنیكى زاييان پؤلس لە پۇلىسە کان ئەم قسانەیان بە فەرمانزه وایان را گدیاند، ئەوانىش بېرىھەش پەيامى خوداى را گەياندووه، هاتن لەویش خەلک کاتیک زاييان پؤلس و سیلا ھاولاتى رۇمانىن ترسان. 39 ئیتر جۈش بىدەن و پيانورۇزىن، 14 دەستبەجى برایان پۇلسیان بەرەنەن و لېيان پارانەوە، بەردىانە دەرەوە و داوايان لېتكەن دەنارى دەريا نارد، بەلام سیلا و تۈۋساوس لەوى مانەوە. شارە کە بەجىپەل. 40 کاتیک پؤلس و سیلا لە بەندىخانە هاتە 15 ئەوانىيە ياوهرى پؤلس بیون ئەۋىيان ھەنیا يەسىنە، ئېنجا دەرەوە، چۈن بۆ مالى لىديا، لەۋى لەگەل خوشك و برايان گەرانەوە پاش ئەوهى پؤلس رايسباردن بە زووتىن كات سیلا باورەدار كۆبۈنەوە و ھانىان دان، پاشان رۇپىشتن.

17 دەکەن، زورپەست و بىزاز بولو كە بىن شارە كە پەرە لە بت. پاش ئەوهى پؤلس و ھاورييكان بە شارى ئەمەپۈلىس 17 بېرىھە لە كەنىشتى گفتۇرگۆي لەگەل جولە کە و خواپەرستان دەکەد، لە بازارپىش لەگەل ئەوانەری پۇزىن تووشيان دەبوبو. 2 پؤلس وەك كەدىبۈرە پېشە چۈوه لایان، سى 18 كۆمدەلىك فەيلەسۇف ئەپىكۈرى و سۆتىكى گفتۇرگۆيان رۇزى شەمە لە سەرەيەك بە نۇوسراوە پېرۇزە کان گفتۇرگۆي لەگەل دەکەن، 3 رۇرون دەگەدەوە و دەریدە خەست كە دەبوبايە مەسيح ئازار پېچىزىت و لەتىز مەدووان ھەسىتە وە، بېچى گوتن: «ئەم عىسایەي من پېتلىق را دەگەيەنم، مەسىحە كەيە.» 4 ھەندىكىان قايل بیون و چۈنە پال پؤلس و سیلا، ھەرەھا زور لە يۇنانى خواپەرست و لە زەنە خانەدان كەنىش كە ۋەزارەن دەكەت؟ 20 چۈنکە شىقى سەيرەتلى دەبىستىن و دەمانەويت دەن بوبو. 5 بەلام ھەندىكى لە جولە كە كان دىكە ئېرەپيان پى واتا كەي بزاينىن.» 21 لەبەر ئەوهى ھەمو ئەسىنایە کان و ئەو بىڭىنانەي تىدا دەزىيان دەرفەتىان بە هېيچ شىتىك نەدەدا

جگه له باسکردن و گوینگتن له بیرونها نویه کان. 22 پولس خه لکی پونتوس بیو، تازه له گل پرسکلای زنی له ئیتالیاوه له ناوهرپاستی ئاریپاگوسدا وەستا و گوق: «پاوانی ئەسینا، هاتیون، چونکه کلوپیوس فەرمانی دابوو ھەموو جوله کە رۇما دەبىم ھەموو لایه کەدە رۆز دیندارن. 23 کاتیک دەگەرام بەجىيەللىن، پولس ئېتىر چووھ لایان 3 و بەھۆي ھاوپىشەيان و سەپىرى پەرسىراوه کاتىنام دەكىد، قوريانگىلەي كىيىن له سەرىي لەلایان مایەوە ئىشى دەكىد، چونكە پىشەيان چادر دروستكىردن نووسرا بیو: «بۇ خوداى نەناسراو» جا ئەۋەتەن بۆ رادەگىدەنم بیو. 4 پولس ھەموو شەمەيەك له كەنیشەت گەنۇگۈي دەكىد كە دەپەرسەن و نايىناسن. 24 «ئەو خودايدى كە جىهان و ھەولى دەدا قەناعتەت به جولە كە و يۈنائىيەكان بېپىتەت. ھەموو شەتكانى ناوى دروستكىردووھ، پەروھەردگارى ئاسمان 5 کاتیک سىلا و تىتساوس له مەكىنیاوه ھاتىن، پولس خۇزى و زەھۋىيە و له پەرسىگاى دەستكىردىشەجى نايىت. 25 بە بۇ خزمەت پەيامى مەسىح تەرخان كەد و لەتىو جولە كەكىندا دەستى مەرۇف خزمەت تاڭىت وەك ئەۋەتەپۇنىسى بە شايقى دەدا كە عىسا مەسىحە كەيە. 6 بەلام کاتیک دىزىيە تىيان شەتىك بېت، چونكە ئەو خۇزى ژيان و ھەناسە و ھەموو كەد و جىنپىيان پىدا، كەسە كەن و ۋىچى گوتىن: «خۇبىنى شەتىك بە ھەمووان دەبەخشىت. 26 ھەموو نەتەوەكانى له پەك خۇتىان لەسەر خۇتىان! من بىتاواخىم. له ئىستاواه دەچە لاي كەسەوە دروستكىردووھ، تاڭو لەسەر ھەموو ۋۇروى زەۋىي ناجولە كەكان». 7 ئېتىپولس كەنیشە كەي بەجىيەشت و چووھ نىشەجى بن، كات و سۇورەكانى نىشەجىنپۇنى ئەوانى داناوا مالى پاپويىكى خواپەرسەت بە ناوى تىتىپس يۈستۆس، كە دەيارى كەدووھ، 27 تاڭو بىرۇلە خودا بىكەن، بەلکو پىگەن و مالەكە لەتەنیشت كەنیشە و بۇو. 8 كەپسەپسۇي پىشەوابى يىدۇزىنەوە، ھەرچەندە له ھەرىيەكىكەن دۇور نىيە. 28 «چونكە له كەنیشە كە خۇزى و خاوخۇخىزان باوھەريان بە عىسای خاوهەن ئەودا دەرئىن و دەجۈلىيەن و ھەين، وەك ھەندىك شاعيراتان شەكتۇھەن. ھەرودەھا زۇر له خەلکى كۆرنسۇس كە گۆپىان لە گوتىيان: «ئېھەش نەتەوە ئەۋىن». 29 «لەپەر ئەۋەتى كە نەتەوە پولس بۇو باوھەريان ھەتىنا و له ئاۋەھەل كەنیشەن. 9 شەۋىيىك خودايان، پېرىستە و اېرىنە كەنیتە كە خودا و كەپەيدىكەرى زېر مەسىحى خاوهەن شەكتۇ له بىنېتىكدا بە پۇلسى فەرمۇو: «مەترىسە، يان زېۋىيان بەردەيە، كە داھىتىن و بىرى مەرۇف شېۋىي بەلکو قىسە بىك و پېنەنگ مەبە، 10 چونكە من لە گەلتىدام، كەنیشاوه. 30 لە سەرددەمانى نەزايىدا خودا چاپېشى كەدووھ، كەس ھېرىش نا كاتە سەرت بۇ ئەۋەتى ئازارت بىدات، چونكە بەلام ئىستا فەرمان دەدات بە ھەموو كەسىك لە ھەموو خەلکىي زۇرمە بەلم شارە». 11 ئېتىپولس سالىك و شۇنىيىك كە تۆبە بىكەن، 31 چونكە رۆزىكى دىاري كەدووھ شەھ مانگ لە گەلەن مایەوە و پەيامى خوداى قىزدە كەن. كە ئىيىدا لە رىنگى ئەو پاپوهى كە دەستىتىشانى كەدووھ، 12 لە سەرددەمەي گالىيون فەرمانزەوابى ئەخالىا بیو، جولە كە بە دادپەرورى جىهان حۆكم بىدات. بەلگەشى بە ھەمووان ھەمووانان پېكەوە ھېرىشان كەد سەرپۇلس و بىردىان بۇ داوه كە لەتىو مەردووان ھەلىستاندەوە». 32 کاتىك گۆپىان دادگا، 13 گوتىيان: «ئەم پاپوه قەناعەتى بە خەلک دەھىتىن لە ھەستانە وەتى ھەندىكىيەن گالىتەيان پېكەد، كە بە بېچەوانەتى تەورات خودا پەرسەن». 14 كە پولس بەلام ھەندىكىيەن گوتىيان: «جاپىن دىكە لەم بارەيەوە خەرىك بۇو دەمى بىكانەوە، گالىپۇن بە جولە كەكانى گوت: گوينتى لى دەگرەن». 33 ئېتىپولس ئەۋىبەجىيەشت، 34 بەلام «جولە كەكان، ئەگەر بابەتە كە نارەۋىي يان تاواتىتى خراپ ھەندىكى كەس لایەنگى پۇلسىان كەد و باوھەريان ھەتىنا، بۇوايە، وەك ھەزىبەك گوينم لە سکالاتان دەگەت. 15 بەلام لەوانە دىيونىسيپسى ئەندىاي ئارىپاگۇس، ھەرودەھا ژەتىك بە ئەگەر بابەتە كە لەسەر وشە و ناو و تەوراتانە، خۇتىان تەماشى ئاۋا دامارىس و چەند كەسىك دىكەش لە گەلەن. 16 ئېتىلە دادگا

لەدواي ئەمە پۇلس ئەسیناي بەجىيەشت و ھاتە دەرىيەرەن. 17 ئېتىلە ھەموو خەلک سۇستانىسى پىشەوابى كەنیشەيان گەت و لەپەرددەم دادگا ئىيىاندا، گالىپۇنىش گۈنى كۆرنسۇس، 2 لەلوى جولە كەي دۆزىپەوە بە ناوى ئەگەلە، بەمە نەدا. 18 پۇلس رۆزاتىكى زۇر مایەوە، ئېنجا مائۇاوابى

18

له برایان کرد و له گهلو پریسکلا و ئەمکلا به دهربادا بەرەو گوتیان: «لەتاوهەلکیشانەکى يەحیا». 4 پۆلس گوقى: سوريا رۇۋىشت. پاشان له كەنخريا سەرى تاشى، چونكە نەزىر «لەتاوهەلکیشانەكى يەحیا لەتاوهەلکیشانى تۈبەرگەن بۇو، لەسەر بۇو، 19 كاتىك گەلىشتەئەفەسوس، پۆلس پریسکلا و بە خەلکى دەگوت باوھىر بېتىن بەھەدى لە دەۋاى دېت، واتا بە ئەمكلاى لەمۇي بە جىپىشت و خۆي چۈوه كەنىشت و له گەن عيسا». 5 كاتىك ئەمەيان بىست بە ناوى عىسای خاوند جولە كەكان دەستى بە گفتۇگۇ كىد. 20 ئەۋايىش داوايان لېكىد شکۈزە لە تاواھەلکىشان. 6 جاپۆلس دەستى لەسەر دانان، ماوەيەكى زىيات لایان بېتىنەوە، بەلام راپىز نەبۇو. 21 ئېتىر رۆحى پىرۇز ھاتە سەريان، بە زمانى رۆحى دوان و پېشىنەيان مالقاواىي لېكىدەن و گوقى: «خودا حەز بکات دەگەرىمۇو كەندا. 7 بە هەموويان نىزىكە دوازدە پاپا دەبۇون. 8 ئېنجا بۇ لاتان، ئېنجا لە ئەفەسوسەوە بە دەربادا رۇۋىشت. 22 له پۆلس چۈوه كەنىشت و بۇ زىيات لە سى مانگ ئازىيەن دەدوا، بەندەرى قەيسەر يە دابەزى، بەرەو شۇرشەيم سەركەوت و گەفتۇگۇي دەكەن و سەبارەت بە كاروبارى شانشىن خودا سلاۋى لە كلىسا كەندا، ئېنجا بەرەو خوار چوو بۇ ئەنتاكا. قەناعەتى بە خەلک دەھىتىنا. 9 بەلام ھەندىك كەللەرەقىيان 23 پۆلس ماوەيەكى لە ئەنتاكا مایەوە و پاشان رۇۋىشت و له كەندا و باورىان نەھىتىنا، لەبەر دەنم خەلکە كە جىتىيان بە رىنگا كە ناوجەكانى گەلاتىا و فەرىجىا شوين بە شوين دەگەر، ورەمى دا، جاپۆلس لىيان كشايدى و قوتاپىيەكانى بىردى، رۇزانە لە ھەمو قوتاپىيەكانى بەرز دەكەدەوە. 24 جولە كەيەكى خەلکى قوتاپاخانە تىرا توس گەفتۇگۇي دەكەن. 10 بۇ ماوەي دوو ئەسکەنەر يە بە ناوى ئەپۆلس هات بۇ ئەفەسوس، زمان پاراو سال لەسەر ئەمە بەر دەۋام بۇو، ھەتا واي لېپات ھەمو و لە نۇرساواه پېرۇزە كان شارەزا بۇو، 25 قىرى رىنگاى مەسىحى ئەوانەي لە ئاسىادا دانىشتبۇون، جولە كە و يۇنانى، پەيامى خاوند شکۇ كاربۇو، بە دلگەرمى دەدوا و بە دروستى خەلک مەسىحى خاوند شکۈزەن يىست. 11 خوداش پەرجۇوى قىرى پەيامى عيسا دەكەن، ھەرچەنەدە تەنبا لەتاوهەلکىشانەكى سەرسۈرەتىرى بە دەستى پۆلس ئەنجام دەدا، 12 تەنائەت ئەم يە حىاى دەزانى، 26 بە چاونەت رسىيە و دەستى كەن دەستەسىر و بەروانكانەش كە بەر لەشى پۆلس كەتىبۇون، كە كەنىشت. كە پریسکلا و ئەمكلا گۇپىيان لىپى بۇو، بانگىھىشى دەھىزان و دەخراهن سەرەن خۆش و تەخۇشىيە كەيان نەدەما مالى خۇيان كەن دەرسەتلىرىنىڭ خۇدايان بۇ رۇۋەتكەدەوە. و رۆحە پىسە كان لە لەشىان دەر دەچۈون. 13 ھەندىك لە دا 27 كاتىك ئەپۆلس حەزى كە بېچىت بۇ ناوجە ئەخىا، جولە كە گەرپەكانەي رۆحى بۇ ئەوانە بەكاربېتىن كە رۆحى برايان هانىان دا و بۇ قوتاپىيە كانىيان نۇرسى پېشۋازىلى بىتكەن. ناوى عىسای خاوند شکۇ بۇ ئەوانە بەكاربېتىن كە رۆحى كاتىك ھانە ئەمۇي، يارمە ئەمەكى زۆرى ئەوانە دا كە بەھۆى پىسەيان تىدايە، دەيانگوت: «بە ناوى عيسا، ئەمە پۆلس نىعمەتى خودا دەۋام بەوارىان هىتىابو، 28 چونكە بە هيچەوە رايەدەگەيەنەت، فەرمانات پى دەكەم، دەر بېچىت.» 14 سكاكا و بە گەفتۇگۇ ئاشكرا جولە كە بەرەل سەتكارە كانى پېتەنگ كە كەھىنېنىي بالا ئەللىي جولە كە بۇو، حەوت كورى ئەم كارهيان دەكەن، لە رېنگە ئۇرساواه پېرۇزە كەنەوە دەپسەمانىد كە عيسا دەكەن. 15 رۆحە پىسە كەش و ھەلامى دانەوە: «عيسا دەناسم مەسىحە كەيە.

16 ئېنجا ئەپۆلس لە كۆرنشۇس بۇو، 17 كاتىكدا كە رۆحە پىسە كە تىدا بۇو پەلامارى دان و بەسەر ھەمو وياندا زالبۇو، بە جۇرىپك تىيدان كە بە رۇۋىقى و پۆلس بە رېنگا كانى ناوهەوە ئېپەپى و ھاتە ئەفەسوس. لەمۇي چاوى بە ھەندىك قوتاپى كەدەت، 2 ئېپرسىن: «كاتىك باوهەرتان هىتىن، رۆحى پېرۇز تان وەرگەت؟» كەچى وەلامان دايەوە: «نەخىرا! تەنائەت نەمانىستۇو كە رۆحى پېرۇز ھەيە!» 18 ھەر دەۋە زۆر لەوانە بَاوھىان هىتىن، دەھاتن و بە ئاشكرا 3 گوقى: «كەۋاھە چ جۇرە لە تاواھەلکىشانىڭلەن وەرگەن توو؟» دانىان بە كەدەوە كانىاندا دەنا. 19 ژمارەيەك لەوانە خەرىكى

جادو و گه ریلچی بون، په پتووکه کایان کزده کرده و له به ردهم که زانیان جوله کدیه، نزیکه دوو کا تزمیر هه مهویان به یه کده هه موواندا دهی انسو و تاندن. ترخه کایان هه زمارد کرد، بینیان هاوایان ده کرد: «پایه به رزه ئه رته میسی ئه فه سو سیه کان!» پهنجا هه زار پارچه زیوه. 20 بهم شیوه یه په یامی مه سیحی خاوهن 35 ئینجا فرمانزه او شاره که خله لک که ده هیمن کرده و شکو به تو اناوه گشه ی ده کرد و به هیز ده برو. 21 له دوای و گوق: «پیاواني ئه فه سوس، کی هه یه نه زانیت که شاری ئه ووی ئهم شتنه رو ویاندا، پولس پریاری دا به مه کدو نیا و ئه فه سو سیه کان پاسه وانی په رستگای ئه رته میسی گهوره و ئه وه خایادا تیپه پریت و بچیه یه ٹورشله لیم، گوق: «پاش ئه ووی په یکره یه که له ئامسانه وه کوته خواره وه؟ 36 بؤیه که ئه مانه له وی ده م، ده بیت پوماش بیغم». 22 جا پولس دووان له نکولیان لی ناکریت، پیوسته هیمن بندوه و هیچ شتیک به یاریده ده ره کانی نارد بؤ مه کدو نیا که تیوساوس و ئه راستوس سره رفونی نه کدن. 37 بیوه ئدم دوو پیاوه تان هیناوه، که بون، خوشی ماوه یه که له هریئی ئاسیا مایه وه. 23 لهو نه په رستگایان بپیوه نه کفریان سه بارهت به خوازه که مان کاتهدا له به رپنگا که ئازاوه یه کی گهوره سه ریه لدا. 24 لهوی کردووه. 38 بهلام ئه گدر دیپتیوس و ئه و پیشه وه رانه ی زیوگه رنک به ناوی دیپتیوس هه برو که په رستگای بچوکی که له گل ئون سکالابان له که سینک هیه، ئهوا دادگا کان زیوین ئه رته میسی دروسته کرد و قازانجیکی باشی هه برو کراونه وه و دادوره هیه، با سکلا له یه کتری بکدن. 39 ئه گدر بؤ پیشه وه ران. 25 ئیتر کریکاره کانی خوی و هاو پیشه کانی دا وای شتیک دیکه ش ده کدن، ئهوا له کوزری یاساییدا سه ره کوکرده و گوق: «کورینه، هه رووه که ده زان له پیشه یه وه ده کریت. 40 له راستیدا له مه ترسیدا بن بهوی که تاوانبار داهاییکی باشان ده ستده کویت، 26 بینیوتانه و بیستوتانه بکریز به ئازاوه نانه وه، له به رئوه وی ئه مرو، هیچ پاساویگان نیمه که نه ک ته نهلا له ئه فه سوس، بگه له هه مو ئاسیا، ئدم پولس بؤ پا کانه ئه کوتوونه وه یه. 41 که ئه م شتنه ی گوت، فه ناعقی به خله لکیکی زور هیناوه و له بی لایداون، ده لیت کو مله که دیلاوه پنکرد.

نهوانه ی ده ستکردن خودا نین. 27 نهک ته نهایی که مان 20 دوای نه مانی ئازاوه که، پولس قوتاییه کانی بانگکرد ده کوییه مه ترسیه وه به لکو په رستگا کهی ئه رته میسی خوازی و ورهی به رزکده وه، مائلاوا لیکردن و بهره و مه کدو نیا گهوره ش هیچ به هایه کی نامینیت، ئه ووی هه مو ئاسیا و جیمان دهی په رستن پایه به رزیه کهی له ده ست ده دات. 28 کاتیک ورهی باوه ردارانی به رزکرده وه. له کو تایدا گدیشته بونان گوینیان لیبیو توپره بون و هاو ایران ده کرد: «پایه به درزه ئه رته میسی ئه فه سو سیه کان!» 29 ئهم شله زانه هه مو شاره کهی گرته وه، خله لکه که گایوس و ئه ریستارخویی مه کدو نیان را کیشایه ناو گزوره پانی شاقوی شار، که ها ورپی پولس بون له گه شته کدیدا. 30 پولس ویستی بچیه ناو خله لکه که، بهلام قوتاییه کان نهیانه شت. 31 هه رووه ها هه ندیک گهوره پیاوی ئاسیا که دوستی بون، په یامیان بؤ نارد و لی پارانه وه که نه چیه شاترکه. 32 ئیتر هه ندیک هاو ای شتیکان ده کرد و هه ندیک شتیک دیکه، چونکه کوکره که شیوا برو، زوربه شیان نهیاند زانی بچی کوتوونه وه. 33 ئینجا جوله که کان بؤ پیشه وه پالیان به ئه سکنه نده ره وه دهنا، هه ندیک لهو خله لکه هؤکاری ئه وه هفتهدادا بؤ نانله تکردن کوتوویه وه. پولس گفتگویی له گل ئازاوه یان بؤ ئه و ده گه رانده وه، ئه ویش دهستی به رزکرده وه خله لک ده کرد، چونکه به ته مابو ریزی دواتر بروات، بؤیه دهیویست له به ردهم خله لکه که به رگری له خوی بکات. 34 بهلام

ههتا نیوه شدو قسه‌ی بُو کردن. 8 ٿئو ڙوورهه سهرهه خاوهن شکتو به مني سپارد، ئهلوش ئهركي شاهيه تيدانه بُو که لئي ڪوبوبوينه و چهاري زوري اڀيوو. 9 گهنجيڪ ناوي مزگيني نيعمهٽي خودا. 25 ٽيٽستا دهزانم هيچڪام له ميوه ڀوتينجوس بو لهناو پهنجه رهدا دانيشتبو، خوهه كوتکيئه کي قورس ٽيٽر رورو نايئنه وه که به ناواتاندا ده گهبرام و پاشايهه قي خودام ده بيردهوه، پُولس و تاربيٽي دريٽي دده، جا خهوي لٽ راهه گهيانه. 26 هه رويه ئهمر و شاهيه تيٽان بُو ددهم، که له گهودت وله نهوي سيءِ مهه وه گهوده خواره وه، به مردووي خويٽي هه مووان يٽتانا، 27 چونکه له را گهياندن ته اوسي هه لگرياهوه. 10 پُولس هاته خوارهه خويٽي به سريدا دا وله خواتي خودا بُوتان دوانه کوٽم. 28 ٽاگاتان له خوتان وله باوهه شي گرت و گوٽي: «مهشيوٽين، ڦيان تيداه!» 11 دواي هه موون ميگلهه که يٽت، که روحى پيروز گهوه کردووه به پُولس چووه سهرهه، ناني له تکرد و خواردي، ههتا به رههيان چاوديز به سريانه وه. شوانيه قي گلٽيٽس خودا بکن، که قسسي گرد، پاشان له وي رويٽت. 12 گهنجه گهشيان به به خويٽي خويٽي گهيوهه. 29 دهزانم پاشه رويٽشم گورگي زيندوويٽي برد و زور دلهه اوي گران. 13 پُولس به پيگاي رفتهه دينه ناوتاب، به زميان به ميگلهه که ناييه ته وه. 30 هه رووهها وشكاني چووه بُو ئه سوس، ئيهه ش به سواري گهشتی به رهه له تيو خوتاندا خله لكتا گه پهيدا دهن که راستي دهشيوٽين، ئهوي به پرٽكهه توين، چونکه پرياري دابوو که له وي چاومان يٽي تاکو قوتايهه کان به لاي خوياندا را ٻاكيشن. 31 بُوهه ٽيشك ٻکهونت. 14 ڪاٽيک له ئه سوس توشان بُوو، هملانگت و بگن، له بيرتاب يٽت بُو ماوهه سئي سال شهو و پروز به هاتينه ميٽيليني. 15 لهلوش به دهريادا رويٽشن و بُوهه يان فرميسکوهه نهوهه ستاوم له ئاگادر گردنوهه هه رهه گيڪان، گهيشتنه به رامبهه خيوس، بُو روحى دواتر گهيشتنه ساموس، 32 ٽيٽشان به خودا و شهه نيعمهٽي که تيٽان ده سڀّم، که روحى دواي ئه وهش هاتينه ميليتوس. 16 جا پُولس پرياري تواناهه هه به بنيادتان بنت و له گهٽ هه موون هه واهه پيروز گراون دابوو که ئه فه سوس به جيٽيٽت نهوهه که ماوهه که له ئاسيا دا ميراتان پي بهه خشيٽت. 33 چاوم له زپهه و زيوهه جلي گس بمنيٽتنه وه، چونکه پهلهي گرد، به لکو بتوانيت له روحى نهبوو. 34 خوتان دهزانم پويٽي خوم و ياوهه انم، ئه دهستانه پهنجاهه مين بگاهه ٿورشه ليم. 17 پُولس له ميليتوهه ناردي بُو دايينيان گردووه. 35 هه موون شتيكم پيششاندا که پيوٽسته چونن ئه فه سوس، بانگي پيرانه گلٽيٽس گرد. 18 ڪاٽيک هاته لاي، رهنج بدنهن بُوهه رهه تيٽان لاوازان، وشكاني عيسائي خاوهن يٽي گوت: «ئيهه دهزانم له یه کهم پروزهوه که پيم خسته ناو شکرمان لمياد يٽت که خويٽي فه رمووي: «به خشين له و هر گتن ئاسيا، به دريٽائي ئهه کاته که له گه لئان بوم، چزن زيان. به خته و هر گتن،» 36 ڪاٽيک پُولس قسه کانه ته اوو گرد، له گهٽ 19 له ڪاٽيڪدا که به پلاني جوله که به رهه لستكاره کان توشيني هه مويان چوکي دادا و نويٽي گرد. 37 هه مووان زور گريان، تاقيق گردنوهه سه خت بوم، به پههري پيٽي و فرميسکوهه باوهه شيان گردووه به پُولسا و ماچيان گرد، 38 بهو قسهٽي خزمهٽي عيسائي خاوهن شکوم گردد. 20 هيچم لهو شستانه گردي خه مباربوون که گوٽي جاريٽي ديكه رورو نايئنه وه. دوانه خستووه که سوودهه خشن و بوم را گهياندون، به ئاشڪرا ئينجا تاکو لاي گهشتنه که له گهٽ رويٽشن.

و مالهوماٽ قيرم گردون. 21 شاهيه ئهوم داوه لاي جوله که **21** ڪاٽيک لينيان جيا بُوهه وه، به دهريادا رينک ويٽنانهه کان که ده يٽت ٿو به بکن و بُوهه لاي خودا بگهٽ ڀيٽنده و باوهه ره عيسائي خاوهن شکومان ٻهين. 22 «ئهه تا ٽيٽستا به رهه گه ٿورشه ليم، ده چمه ٿورشه ليم و نازانم چم و رويٽشن. 3 ئينجا قورسان يٽي و به لاي چه پدا به جيٽمان به سهه دهت. 23 تههنا روحى پيرزوه له هه مو شاريٽك شاهيه تيم هيٺشت، به رهه سوريا ده چووين و گهيشتنه سور، چونکه بُو ده دات که گرتن و ناخوشى چاوهه چم ده دات. 24 به لام گهشتنه که باره که له وي داده گرت. 4 له وي قوتايهه کانمان هيج به هاهيٽه کم بُوهه لاي خوم دانه ناوه، تههنا ئاماچنم ئهوهه، ئهه دوزيٽه و حهه روحى ماينه وه، به رينگي روحى پيرزوه تکيان پيشبر گيٽه ته او بکم و ئهه ئهركه به جيٽي گهه نم که عيسائي

له پُلُس کرد که نه چیته ژورشه لیم. 5 کاتیک ماوهمان ته او به گویه‌ی نه‌ریت نه‌ژین. 22 کواته چی بکریت؟ پیگومان ببو، به ریکه‌وتین بُو ژمه‌هی دریزه به گهشته‌که مان بدین، ده بیستن که تو هاتویت، 23 جا ته وه بکه که پیت ده‌لین: هممو قوتاییه کان هتا دهره‌وهی شار به ژن و مندالیانه و چوار پاومان له لایه نه زریان له سره، 24 پیانه و له گه‌لایان له گه‌لایان هاتن. له کناراوه که چوکان دادا و نویمان کرد. خوت پاک بکرهوه و نزخی سرتاشینه که کیان بُو بده، ئه وسا 6 پاشان ماثاواهیان له یه کتری کرد و سواری که شتینه که هممو ده زان ژمه‌هی دهرباره‌ی تو پیان گوترواهه راست نیه ببوین، نه‌وانیش گه‌رانه‌وه ماله‌کانیان. 7 له سوره‌وه بدرده‌وام و توش به‌یچی تهورات درویت. 25 دهرباره‌ی ناجوله که کانیش ببوین له گشته‌که مان و گدیشته‌پولایس، له‌وی سلاومان که باوه‌بریان هیناوه، نامه‌یه کان ناردوه و فرمانمان کرد له خوشک و برایان کرد و روزنیک له لایان ماینه‌وه. 8 بُو به‌یانی پُلُس پیاووه‌کانه برد و به‌یانی هاتینه قیسه‌ریبه و چوویه مالی فیلیپوسی مزگنیده‌ر، و له داوینیسی پاریزن.» 26 بُو به‌یانی پُلُس پیاووه‌کانه برد و که یه کیکه له حه‌وته‌که، له‌لای ماینه‌وه. 9 فیلیپوس چوار له گه‌لایان بریوره‌سی پاکبونه‌وهی ئه‌نجام دا، پاشان چووه ناو کپی پاکیزه‌یه هبو پیشینیان ده کرد. 10 که چه‌ندن روز په رستگا بُو ژمه‌هی کوتایی هاتن روزانی پاکبونه‌وهه رابگه‌یه نیت به‌سته‌وه، پیغه‌مبه‌ریک به ناوی ئا گلوبس له یه‌هدیاوه هات. و بُو هر یه کیکیشیان قوریانی بکات. 27 کاتیک حه‌وت 11 هاته لامان و پشتینه که‌ی پُلُسی برد، دهست و ویچی خوی روزه‌که بره‌وه ته‌او بیون ده چووه، جوله‌که‌ی ئاسیا پُلُسیان به‌سته‌وه و گونی: «روحی پیروز نه‌ده ده‌فرمودی: «رابه‌رانی لمناو په رستگا بینی، جا همه‌وه خه‌لکه که کیان جوشا و گریبان، جوله‌که بهم شیوه‌یه خاوه‌نی ئه‌م پشتینه له ژورشه لیم ده‌سته‌وه 28 هاوایان ده کرد: «خه‌لکی ئیسرائیل فریاکه‌ون! ئه‌م هه و ده‌دیده‌نه دهست ناجوله که کان.» 12 کاتیک ئه‌م مان بیست، پاوه‌یه که له همه‌وه شوئنیکه له دزی گل و تهورات ئیه و دانیشتوانی ئه‌وه، له پُلُس پاراینه‌وه نه چیته ژورشه لیم. و ئه‌م شوینه همه‌وه خه‌لک فیزده‌کات، تهانه‌ت یوئانیشی 13 به‌لام پُلُس گونی: «چیتانه، ده‌گرین و دلم ده‌شکین؟ هیناوه‌ته ناو په رستگا و ئه‌م شوینه پیروزه‌ی گلاؤ کردووه!» تاما‌ده نه ک ته‌نها به‌ند بکریم، به‌لکو بُو ناوی عیسای خاوه‌ن 29 له بره‌وه هیزه شه‌سوسیان له شاره‌که دا شکو له ژورشه لیم بشمرم.» 14 که پیان قایل نه‌کرا، وازمان له گه‌لی یینبیو، وايندنه‌زانی پُلُس له گه‌ل خوی هیناوه‌یه لیپیتا و گوچان: «با به خواستی مه‌سیحی خاوه‌ن شکر بیت.» ناو په رستگا. 30 ئینجا همه‌وه شاره‌که و روزه‌اء، خه‌لکه که‌ش له 15 دوای ئه‌و روزانه تاما‌ده کاریان کرد و چوویه ژورشه لیم. همه‌وه لایه‌که ده رایانکرد، پُلُسیان گرت، رایانکیشیاهه ده‌ره‌وه 16 هه‌نديکه قوتایی قیسه‌ریبه‌ش له گه‌لایان هاتن و ئیه‌يان برده په رستگا، ده‌سته‌جی ده‌رگا کان داخران. 31 کاتیک هه‌ولی لای مه‌ناسون، که قورسیه و قوتاییه کی کونه، تاکو له‌لای کوشتنیان ده‌دا، هه‌وال به فه‌مانده‌ی هیز درا که همه‌وه بیتینه‌وه. 17 کاتیک گدیشته‌پولایس، برایان به خوشیه‌وه ژورشه لیم شله‌زاوه. 32 يه‌کسه‌ر سه‌رباز و سه‌ربیله برد و رایکرده پیشوازیان لیکردن. 18 روزنیک دواتر پُلُس له گه‌لایان هاته لایان. کاتیک فرمانده و سه‌ربازه کانیان بینی، له لیدانی پُلُس لای یاقوب، همه‌وه پیرانیش تاما‌ده بیون. 19 پُلُس سلاوی وه‌ستان. 33 ئیتیر فه‌مانده که تزیک بودوه و گرنی، فرمانی لیکردن و یه‌ک به یه‌کی ئه‌وهی پی را گدیاندن که خودا له‌تیو دا به دوو زنجیر بیبه‌سته‌وه، ئینجا پرسیاری کرد ئاخنخ کیهه و ناجوله‌که کاندا له رینگدی خزمه‌ته که‌یه‌وه کردووه‌یه‌تی. 20 که چی کردووه. 34 به‌لام خه‌لکه که هه‌نديکان به ده‌نگی به‌رز گوینان لیبیو، ستایشی خودایان کرد و پیان گوت: «برا شتیکیان ده‌گوت و هه‌نديکی دیکشیان شتیکی دیکه. ئینجا ده‌بینیت که هه‌زاران که‌س لمناو جوله‌که‌دا باوه‌بریان هیناوه به‌هؤی ئا زاوه که‌وه نه‌یوانی پاستیه که برانیت، فه‌مانی دا و همه‌وه دلگرمی تهوراتن. 21 ئا گدار کراونه‌ته‌وه که تو پُلُس ببردیبه سه‌ربازگ. 35 کاتیک له‌سر قالدرمه‌کان ببو، همه‌وه جوله‌که‌کانی نیو نه‌وه کان قبری هله‌گرانه‌وه له تهوارانی له‌بره توند و بیزی خه‌لکه که سه‌رباز هه‌لینگرت، 36 چونکه ئه موسا ده‌که‌یت و پیان ده‌لی منداله کانیان خه‌ته‌نه نه‌کدن و خه‌لکه‌کی که دوای که‌وتیون هاوایان ده کرد: «له ناوی

بیه!» 37 پیش نهودی پُلُس بگهیه نزیه ناو سهربازگه که، رونوکیه که نه مده بینی، ئوانهی له گلم بیون دهستیان گتم و به فرمانده کهی گوت: «ده توانم شیئکت پن بلیم؟» گوتی: هیتاپیانه دیمهشق. 12 پیاویک به ناوی حهنانیا هات بولام، «بیوانی ده زایت؟ 38 توئه و پیاوه میسریه نیت که ماوهیه که ئه و کوسیکی له خواترس و گویزایه لی تهورات بیو، هه رووهها لمده ویر ئازاویه کی نایوه و فرماندهی چوار هزار پیاوکوژی هه مو جوله کهی ئه ویه به باشی بسیان ده کرد، 13 لمته نیشتم کرد به رهه بیان؟» 39 پُلُس گوتی: «من جوله کدم، خله لک و هستا و پیچ گتم: «شاولی برام، بیینه، یکسنه رهه مو بینی، تهرسوی کیلیکیا، هاولاتی شاریکی بچووک نیم. داوات لى 14 ئینجا گوتی: «خودای باوبایران اهله بیزاردووی تاکو ده کدم رینگام بدهی قسه بچه لکه که بکم.» 40 دوای خواستی بزایت، هه رووهها راستودروسته که بیینیت و گویت نهودی که فرمانده که رینگای قسه کردنی به پُلُس دا، له سهر له وشهی دهی ئه ویت، 15 چونکه تو بچه هه مو خله لک قالدرمه کان راوهستا و به دهست تامازه بچه لکه که کرد. ده بیته شایه ته، بهوهی بینیت و بیست. 16 ئیستا بچه خوت کاتیک پیده نگ بیون، به زمانی عیبری قسهی بچه کردن و دواهه خهیت؟ هه سته له ئاو هه بکیشی و به پارانه و به ناوی ئه و گوناهه کانت بشوره ووه.» 17 «کاتیک گهرا بومه و بچه گوتی:

22 «برایان و باوان، ئیستا گوتی له و برگیه بگون چورشه لیم و له په رستگانو نویشم ده کرد، له هوشی خوم چوم، که له خومی ده کدم.» 2 کاتیک گونیان لیبیو به زمانی 18 مه سیحیم بینی و پیچ فرموم: «خیرا که و به له له چورشه لیم عیبری قسهیان بچه ده کات زیاتر پیده نگ بیون. ئه ویش گوتی: 3 «من جوله کدم، له تهرسوی کیلیکیا له دایک بوم، بهلام له شاره گهوره بوم، له بردنه ستي گه مالاپیان به باشی به گویزه هی تهوراتی باوبایرانان قیرکاراوم. زور دلگه رم بوم بچه خودا، وکه ئه مرپه هر یه کیکان. 4 شوینکه تو وانی ئه و رینگایم هه تا مردن چه وسانده و، ڙن و پیاوم ده گرت و راده ستي زیندانم ده کردن، 5 هه رووهک سه روکی کاهینان و هه مو ئه نجومه فی پیران شایه تیم بچه ددهن. نامهه له وان و هرگرت بچه برایان دیمهشق، چووم تاکو ئه وانهی ئه ویش به بهندکراوی بهشمه چورشه لیم تاکو سزا بدیری. 6 «ئه وو بچه بکیک بده رویشم و له نیوه روودا له دیمهشق نزیک ده بومه ووه، لهنا کاو له ئاسانه و رووناکیه کی گهوره له دهورو به رم دره و شایه ووه. 7 که وقه ئاوا هاوریان لیتی ده کرد، 24 فرمانده که فه رمانده ده بچه سهربازگه بیردیت و له زیز قاچیدا ای بکونه وه، بچه ووهی بزایت بچی قاچی بیونه و سیتیه ووه.» 8 «وهلام دایکه: «گورهه، تو کیتیت؟» پیچی فرموم: «من عیسای ناسیره لیم، ئه ووهی تو ده چه و سیتیه ووه.» 9 ئه وانهی له گلم بیون رونوکیه کیان بینی، بهلام له ده نگه یئنه گهیشن که قسهی له گلم ده کرد. 10 «گتم: «ئهی خاوهن شکر، چی بکم؟» مه سیحی خاوهن شکر بچه فرموم: «هه سته بچه دیمهشق، له وی هه مو ئه ووه شتائنت پی ده گوتتیت که ده بیت پیکیت.» 11 جا له بھر هیزی گوتی: «بیم لی، تو هاولاتی رومانیت؟» گوتی: «بھلی.» 28 فرمانده که به پاره یه کی زور ئه مه چه گزنانه یه و هرگرت.» پُلُس

گوئی: «به لام من به زگاک هاولاتیم». 29 ئوانهی که بدهیت، 12 کاتیک پوش هه لات جوله که پیلانیان کیشا، به ته مابون لی بکولنه وه، دهسته جی لی دوور کوتنه وه، سویندیان خوارد و گوتیان که نه بخون و نه بخونه وه هتا فرمانده کش ترسا که زانی هاولاتیه کی پۇمايىچى كوت پۇلس ده كۈزىن. 13 ئوانهی ئەم پیلانیان کیشا له چل پاپا كىزووه، 30 بۇ يېيانى فرمانده که وسقى به ته او وي زىانىت زىات بروون. 14 چونه لاي كاهينانى بالا و بيران و گوتیان: بۇچى جوله که تۆمه تبارى ده كەن، بۇيە ئازادى كرد و فەرمانى «سویندیان خواردۇو تامى هيچ نەكىن هەتا پۇلس ده كۈزىن. دا كاهينانى بالا و ھەموئەندامانى ئەنجومەنى بالاى جوله که 15 ئىستاش مۇيە و ئەنجومەنى بالا به فەرمانده کە راباگىيەن، كۆپىنه وه، ئىنجا پۇلسى بانگىرىد و لمبىردىمىاندا رايگرت.

23 پۇلس روانىيە ئەنجومەنى بالا و گوئى: «برایان، هەتا بېھىتت بۇ لاتان. ئېش ئامادەن بۇ كوشلى، پىش ئەوهى بىگانە لاي ئەنجومەن». 16 به لام كاتىك خوشكىزا كىي پۇلس به پیلانە كىي زانى، هانە سەربازگە و ھەواىي دايه پۇلس. 17 جا پۇلس سەرپەلىكى بانگىرىد و گوئى: «ئەم گەنجە بىي لاي فەرمانده کە، چونكە ھەوالىتكى پىيە بيداتى». 18 ئەويش بىردىيە لاي فەرمانده کە، گوئى: «پۇلسى بەندىراو بانگى كىدم و داواىي لىكىرىم ئەم گەنجە بېھىتمە لات، شىتكى ھەيە بېقىيەت». 19 فەرمانده کش دەستى گرت و بە تەنها بىردىيە ئەوا لاوه و لىچى بىسى: «جىت ھەي بېقىيلىق؟» 20 گوئى: «جولە كە رېنگىكوتون داواتلى بىكەن كە بېيانى پۇلس بېزىتىيە ئەنجومەنى بالا، وەك بىانه ويت وردتر لىپى بکولنه وه. 21 بۇيە پازىي مەبەد داوا كارىيە كىيان، چونكە زىات لە چىلىپايان لە بۇسەدان بۇيى، سویندیان خواردۇو نەخۇن و نەخۇنەوە هەتا دېكۈزىن. ئىستا ئامادەن و چاۋەرىتى بېلەين لە دوونا لە سەرپەلە كافى بانگىرىد و گوئى: «دۇو سەد سەرباز تۈوه». 22 فەرمانده کە گەنجە كىي بەرنىكىد و فەرمانى پىدا: «بە كەس نەلەيىت كە ئەمەت بە من گۇتۇوه». 23 ئىنجا كاتىمىز تۈرى شە و بېچەنە قەيسەرييە. 24 ھەروھا والان ئامادە بىرىتى تاكىپۇلس سوارى يېت و بە سەلامەتى بېگەيىتى لاي فەلىكسى فەرمانزەوا». 25 نامەيەكى نۇوسى ئەمەتى تىدايوو: 26 لە كۈدۈيىس لىسياس، بۇ بېرىز فەلىكسى فەرمانزەوا، سلالو. 27 ئەم پاپاوه، جولە كە گەتىيان و خەرىك بۇ يېكۈزىن، به لام لە گەل سەربازان چۈرم و پەزگارىم كرد، چونكە بىستبۈوم كە هاولاتى بېلەنەوە سەربازگە. 28 دەمۈليست بىزام بە چى تاوانىبارى دەكەن، بىردىيە سەربازەكان دا دابەزىن، لە تۈريانىدا بېرقىنن و بۇيە فەرمانى بە سەربازەكان دا دابەزىن، لە تۈريانىدا بېرقىنن و يان فەرىشىتىيەك لە كەلەپەدا دوايىت؟ 10 كاتىك ناكۆكىيە كە پەرەي سەند، فەرمانده کە ترسا پۇلس پارچەپارچە بىكەن، بۇيە فەرمانى بە سەربازەكان دا دابەزىن، لە تۈريانىدا بېرقىنن و بېلەنەوە سەربازگە. 11 بۇ شەوى پاشتىر، مەسىحى خاودن شىڭ رۇمانىيە. 29 دەمۈليست بىزام بە چى تاوانىبارى دەكەن، بىردىيە سەربازەكان دا دابەزىن، لە تۈريانىدا بېرقىنن و ئەنجومەنەكىيان. 29 بىنەم لەبەر كاروبارى تەوراتە كىيان تاوانىبار كراوه، به لام تاواتىكى لە سەرنەبوو كە شاياني سزايى مردن

یان به ندکردن بیت. 30 کاتیک ثاگدار کرامه و کپلایتک مشتمر له گل کمیک بکم و نه خلکم و روژاندووه، نه له لم پیاوه ده گیزدریت، ده سبته جن بو لای تو م نارد، فرمانم که نیشه کان و نه له هیچ شوینیکی ئام شاره. 13 ناتوان ئه و به سکالا کاران کرد چیان لمه ری ههیه له لای تو باسی شنانه بسلیمن که ئیستا پیچ تاونبارم ده کدن. 14 به لام من دان بکدن. 31 بویه سهربازان وک فرمانیان پی کرابوو، پولسیان بهوهدا ده ئیم که به گوییه هئو پیکایه که ئهوان پیچ ده لین برد و به شمو بوئه تیپاتریسیان هینا. 32 بویه ایق سواره کایان ریپاری چهوت، خودا باوپیرانم ده پرسن. باورم ههیه به له گل نارد و خوبان بوئه سهربازگه گرانه ووه. 33 سواره کائیش هه مو ئه ووهی به گوییه تهوراته و له په رتووکی پیغمه راندا چوونه قیسه ریه و نامه کدیان دایه فرمانزهوا و پولسیان برد نوسراوه، 15 هه رووهها هه مان ئه و هیوا بهم به خودا ههیه به برده می. 34 خوینیده وه و پرسی خلکی ج ناوجه ههیه که، زانی که ئه و پیاونه ههیانه، که ههستانه و بو راستودروستان و خلکی کلیکایه، 35 گوق: «کهی سکالا کاران گیشتن، خرابه کارانیش ده بیت. 16 لمبه رئه وه پیله کوشم تاکو هه میشه گوییت لی ده گرم». ئینجا فرمانی دا له کوشکی هیروودس ویژتکی پاکم بهرامبه رخودا و خلک هه بیت. 17 «لهدوای سالاتیک زور گه رامه وه تاکو پیتاک بو گله کدم بهم و پاسه وانی بکریت.

24

پاش پینچ روز حمانیای سرۆکی کاهینان و هندیک قوربانی بکم. 18 منیان له حه و شه کانی په رستگادا له کاتی خوپا کردنده وه دا بیفی، به لام نه لمانو خلک و نه لمانو ئازاوه. 19 به لام هندیک لدو جوله کانه ئاسیا، ئه گهر شیکیان له لدای فرمانزهوا سکالایان له پولس کرد. 2 کاتیک پولس بانگکرا، ته رتولوس دهستی به سکالا که کرد و گوق: «فیلیکسی پایه به رز، به خوی دورو بینیت وا له ئاشتیه کی زورداین و هم گله چاکسازی بو ده کریت، 3 به هه مو شیوه ههک و له هه مو شوینیک به سویاسه وه بهمه ده زانی. 4 به لام تاکو زیاتر ماندووت نه کدم، دوا کارم به نه مو نیانی خوت، به کورنی گویمان لی بگریت. 5 «بینیمان ئه م پیاوه گیزه شیوه هه و له ناو هه مو جوله کهی جهاندا ئازاوه ده بینیت وه. پیشه وانی ریپاری کانه و 6 هه ولی دا په رستگا گلا و بکات، بدلام ئیهه گمان. [ویستان بگوییه تهوراتی خومان حکمی بدین. 7 به لام لیسیاسی فرمانده هات و به زمیری هیز له دهستی سهندین و 8 فرمانی به سکالا کارانی کرد بینه لات]. جا ئه گهر خوت لیکزیله وهی له گل بکیت، راستی سکالا کانی ئیههت بو ده رده کویت». 9 جوله که کانی دیکه پشتگیری خوبان نیشان دا و پندا گریان لمه ریاستی قسە کانی کرده وه. 10 کاتیک فرمانزهوا ئاماژه بو پولس کرد قسە بکات، ئه ویش وه لای دایه وه: «ده زانم سالاتیک زوره تو دادوه ری ئه گله بیت، بویه به خوشیه وه به رگی له خوم ده کدم. 11 ده توانیت دلیاییت، دوازده روز ئیه پری له کردووه که بو په رستن هاتو ومه ته گرشه ایم. 12 نه له په رستگا منیان بینیو جوله که به دهستپنیت، پولسی له بهندخانه هیشت وه.

کاتیک فیستوس گیشته هریمه که، لدوای سکالا که هه بیت. 17 کاتیک لیزه کوبونه وه، خیرا بو سی روز له قهیسه ریبه وه چووه تورشه لم. 2 کاهینانی بالا بهیانیه کهی له سره کورسی دادوه ری دانیشم و فرمانم دا که و رابه ای جوله که سکالا یان له پولس کرد و له فیستوس پیاوه که بهین. 18 کاتیک سکالا کاران بهرامیه ری وهستان، پارانه وه، 3 تکیان لیکرد چا که کیهان له گل بکات به وهی تومه ییکی وایان نهایه پالی که من چاو پرم ده کرد، 19 به لکو پولس بنیریته تورشه لم، چونکه له سر پریکا بوسه یان بو نابو ووه مشتوم یان له سر هندیک باهقی تاییه به ٹایینه کیان و تاکو پیکوون. 4 فیستوس وهلام دایوه: «پولس له قهیسه ریبه پیاویکی مردو بو به ناوی عیسا، که پولس ده لیت زندوه وه. ده ستبه سه ره و خوشم به زوویی ده چم بوئه وی». 5 ئینجا 20 کاتیک دلیانه بیوم چزن لیکولینه وه لدم شتابه بکم، گوتم گوق: «با گدوره پاواننان له گلم بین، نه گدر پیاوه که خراپیه کی لهوانیه حمز بکات بجهیه تورشه لم و لموی له سره ره شتابه ههیه، با سکالا لی بگدن.» 6 دواهی که فیستوس دادگایی بکریت. 21 به لام کاتیک پولس داوا کاریه کهی هشت بو ده روزیک لدگلیان مایه وه، چوو بو قهیسه ریبه، بو به رزگرد وهه هتا بو قهیسه ری ده نیزم. 22 نه گرپیاس به فیستوسی بهین. 7 کاتیک که هیتایان، نه جوله کانه لی تورشه لیه وه گوت: «من حمز ده کم خوم گوی لدم پیاوه بگرم.» گوقی: هاتیون لی کوبونه وه و تاوانی زور و ترسناکان خسته پالی، «بهیانی گوییت لی ده بیت.» 23 بو بهیانی نه گرپیاس و بهرنیکی به لام ندیاتوانی بیسهمین. 8 نه گرپیاس به رگری لی خوی به پیشوایه کی گدوره و شکداره وه هاتن و له گل فرمانده کرد: «هیچ شتیکم له دڑی تهوراتی جوله که یان په رستگایان و پیاوماقلا نی شاردا هاتنه هری گوینکن. فیستوس فرمانی قهیسه ره کدودوه.» 9 به لام فیستوس دوپیست چا که له گل دا و پولس هنزا. 24 فیستوس گوقی: «شا نه گرپیاس و هه مو جوله کدا بکات، له پولسی پرسی: «ده ته وی بچیته تورشه لم تاما ده بیوان که له گلمندان، نه پیاوی ده بین، نه کدسهیه وه موی سباره دادگایی بکریم. خراپه له گل جوله که نه کدودوه، وک هیچی نه کدودوه شایانی مردن بیت، به لام له برئه وهی که چون خوت باش ده زایت. 11 نه گدر تاوانیکم کردیت شایانی خوی داوا کاریه کهی دایه ییبراتور، پیارم دا بینیم بولای سزای مردن بیت، نهوا له مردن رامنده کرد. به لام نه گرئه و 26 له برئه وهی له بارهی نه مه وه شتیکم نیمه که به دلیایه وه بو شتابه می پی تاوانیار ده کدن راست نه بیت، نهوا کهس قهیسیه ری خاونه شکوی بیووسم، بویه هیتمه به رده متنان، به ناتوانیت بدهاته دهستیان. داوا کدم ددهمه قهیسرا!» 12 دواهی تاییه به رده می تو، شا نه گرپیاس، تاکو که لیکولینه وه کرا، نه وهی که فیستوس له گل را اویکارانی قسیه کرد، گوقی: شتیکم هه بیت بینووسم، 27 چونکه به لای منه وه شیاو نیمه «داوا کدت دایه قهیسیه ره، ده چیته لای قهیسرا!» 13 دواهی گیاویک بینم بی تاوانه لی له هه ستیقه!»

چهند روزیک شا نه گرپیاس و بهرنیک هاتنه قهیسیه ریبه تاکو 26 نه گرپیاس به پولسی گوت: «رینگات دراوهتی باسی سلاوه فیستوس بگدن. 14 کاتیک چهند روزیکان له اوی خوت بکدیت.» ئینجا پولس دهستی دریزگرد و به رگری کرد: به سه رید، فیستوس باهقی پولسی خسته به ردهم پاشا و گوقی: 2 شا نه گرپیاس، خوم به بهخته ور ده زانم که نه مرو له به ردهم پیاویک لیزه وه فیلیکس به گیاوی به جنی هیشت. 15 کاتیک تو به رگری له خوم بکم، سه باره ده به هه مو نه وه شتابه چوومه تورشه لم، کاهینانی بالا و پیرانی جوله که داوایان خسته جوله که مینان پی تومه تیار کدودوه، 3 به تاییه تو له هه مو پیشم تاکو تاوانیار بکریت. 16 «جا پیم گوت نه ریتی رومانیه کان نه ریت و کیشی جوله که شاره زایت، بویه لیت ده پاریمده نیمه پیش رووه و رکدنوه سکالا لیکراو و سکالا کاران به ئارای گوتم لی بگریت. 4 «هه مو جوله که کان به باشی که سینک به دسته و بدنه، تاکو ده رفتی به رگری له دڑی

دهزانن که زیانی لاویه‌تیم چون بوده، هر له سرهاتای را گدیاند، که توبه بکن و بولای خودا بگرنیه و له ریانمهوه که له تیو گله کدم و له تورشه نیدا بوم. ۵ ئهوان له میزه رینگی هسلسوکه و تیانهوه توبه کردنه کیان دهربخنه. ۲۱ له بهر ده مناسن و ئه گدر بیانه‌ویت ده توان شایقی بدنه که وک ئهمه جوله که کان له حهوشه کانی په رستگادا منیان گرت و فریسی ژیام، توندترین ریازی ٹاینیه که مان. ۶ ئیستاش هولیان دا بیکوژن. ۲۲ بهلام ههتا ئه مرؤش خودا یارمهقی حکم ده دریم له بهر ئهه ویام بهو بهلینه هیه که خودا به داوم، بولیه و مستاویم و شایقی بولگوره و بچووک دهدم، باوپایرانمانی داوه. ۷ ئهمه ئهه بهلینه که دوازده هوزه که مان هیچ نالیم جنگ لهوهی که پیغمه‌هه ران و موسا له بارهی ئهه ویام شه و بروز به هیوای هاته‌دی، به په‌روشنه و خواهی‌رسنی خه‌ریکه برووده دات گوت‌تویانه، ۲۳ که مه‌سیجه که ئازار ده کدن. ئهی پاشا، له بهر ئهه هیوایه جوله که تومه تبارم ده کدن. بچیزیت ویه که می هه‌ستانه ویه مردووان بیت و برووناکی بول ۸ بچیزیه باوه‌نا کدن که خودا مردووان هه‌لده سیتیته ووه؟ گله که کی و نه‌هه و کان رابکه‌هه بیت. ۲۴ کاتیک پولس بهم ۹ «له راستیدا خوم پیم وا بو که پیویسته زور شت له دزی قسانه به‌رگری له خوی ده‌کرد، فیستوس هاواری کرد: «پولس ناوی عیسای ناسیره بی کدم. ۱۰ له تورشه لیم ئه‌هه کرد، شیت بیوت! ئه‌هه نه‌هه خوینده ووه که شیت بیوت!» ده سه‌لاتم له کاهینانی بالا و هرگرت و زور کدم له گه‌ل ۲۵ پولس گوئی: «فیستوسی پایه به‌رز، شیت نیم، بهلام قسه‌ی پیروزی خودا خسته زیندانه ووه، بول کوشتنیان ده‌نگ دهدا. راست و شیاو ده کدم. ۲۶ ئهه پاشایه‌ی ئازادانه قسه‌ی له گه‌ل ۱۱ له هه‌مو که نیشته کان زور جار سرام ده‌دان تاکو ناچاریان ده کدم، ئهه شنانه ده‌زانیت، دلیلیم هیچ له‌مانه له‌لای شاراوه بکدم کفر بکدن. ئه‌هه نه‌هه رقم لیبان بیو ته‌نانه‌ت له شاره کانی نییه، چونکه ئهه کارانه له سووچیک نه‌کراون. ۲۷ ئه گریاپی ده‌ره‌وهش ده‌چجه و ساندنه ووه. ۱۲ «جاریکان به ده‌سه‌لات و پاشا، باوه‌رت به پیغمه‌هه ران هه‌هه؟ ده‌زانم باوه‌رت هه‌هه.» موله‌تی کاهینانی بالا ده‌چوومه دیه‌شق. ۱۳ جا ئهی پاشا، له ۲۸ ئه گریاپا به پولسی گوت: «ده‌هه ویت بهم کانه که مه نیوه‌رودا به رینگاوه برووناکیه کم له ئاسمانه ووه بینی، دره‌شاوه‌تر قه‌ناعه‌تم پیه بینی بهه مه‌سیحی؟» ۲۹ پولس گوئی: «کانی کدم له تیشکانه ووهی بروز، ده‌روبره‌ی من و هاپریانی چووناک یان زور، له خودا ده‌پاریمه وه نه که ته‌نا تو، به‌لکو هه‌مو کرده‌وه. ۱۴ هه‌مو و مان کدوتیه سه‌ر زه‌وهی. ئینجا گوئیم له ئه‌هه نه‌هه ئه مرؤ گوئیم ل ده‌گرگن وه که متنان لی بیت، بهلام ده‌نگیک بیو به زمانی عیبری بیچی فرمومو: «شالو، شالو، بن ئهه زنجیرانه». ۳۰ جا پاشا و فرمانبه‌ها و باریکی و بچی ده‌چجه و سیتیته ووه؟ بزت زه‌جمه‌هه لوشکه له نه‌قیزه‌ی من ئاماده بیوان هه‌ستان، ۳۱ ده‌بریشتن و به که تیران ده گوت: باوی. ۱۵ «منیش گوئم: «بوز کیت گه‌وره؟» مه‌سیحی «ئهه پاوه شیتکی نه کردووه شایانی سزای مردن یان گرتن خاوهن شکو فرموموی: «من عیسام، ئهه ووهی تو ده‌چجه و سیتیته ووه. بیت.» ۳۲ ئه گریاپا به فیستوسی گوت: «ئه گه‌ر ئهه پاوه ۱۶ بهلام هه‌سته و له سه‌ر بیله کانت را بیوه سه‌سته. له بهر ئهه ووه بزت داوا کاریه که نه دابوواهیه قفسه‌ر، ده کرا ئازاد بکایه.»

ده‌ركوتم، که وک خزمه‌تکار و شایهت هه‌لېزیم بول ئه‌هه وی ۲۷ کاتیک پریار درا به ده‌ریادا بول ئیتالیا برقین، بینیت وه‌وهی تییدا بزت ده‌رده که‌وم. ۱۷ پرگارت ده کدم له پولس و هه‌ندیک به‌ندکراوی دیکه درانه دهست سه‌ر به‌لیک گله‌کدت و له و ناجوله کانه تیوان بول ده‌تیم ۱۸ تاکو چاوانی به ناوی بولیوس که له سویایی ئیپراتور بیو. ۲ سواری بکدیته‌وه، تاکو له تاریکی بگرنیه ووه بول روناکی، له ده‌سلاطی کشتیه‌کی ئه‌درامیتی بیوین و به‌رینکه‌وتین، که دیویست بول شه‌یان بول خودا، ئه‌وسا لیچوشنبوونی گوناه و هرده‌گرگن و چه‌ند به‌نده‌رینکی ناسیا بروات. ئه‌ریستارخویسی مه‌کدونیان له گه‌ل ئه‌هه ویه به باوه‌پیان به من پیروزکراون به‌شیان ده بیت.» له گه‌ل بیو، که خله‌لکی سالونیکیا بیو. ۳ بول بیانی گه‌شیتیه ۱۹ «ئهی شا ئه گریاپا، لهو کانه به‌لاوه سه‌ر بیچی بینیتی ئاسمانیم سه‌یدا، بولیوس له گه‌ل پولس باش بیو، رینگاوه دا بچیته لای نه کردووه. ۲۰ يه کدم جار بول دانیشتووانی دیه‌شق، پاشان براده‌رانی تاکو پیوستیه کانی دایین بکدن. ۴ ئینجا له‌مویوه تورشه‌لیم و هه‌مو ناوچه کانی یه‌هودیا و دواتر به ناجوله که کانم

به پرینکه و تین و به پهنانی قورسدا رویشتن، چونکه با پیچه وانه و نه ئاستیره، هفتاد ههات ره شه با که به هیزتر ده بیو، له بیو. 5 که ئهو ده دریایه مان بپری، ئوهودی لته نیشت کلیکا کوتاییدا همو هیوا یکی رزگار بیو نمان بپری. 21 کاتیک ماوهیه کی و پامفیلیایه، له میرای لیکیه دابزین. 6 له اوی سه رهله که زور بیو نایان نه خوارد بیو، پولس له ناوه راستیان راوه ستا و کشتبیه کی دوزیبه و ئه سکنده ری بیو ده چوروه ئیتالیا، سواری گوئی: «کوریه، ده بیواهی گویان له من بگرتایه و کریتان کردین. 7 کشتبیه که ماوهیه کی دریز به هیواشی ده رویشتم و به بجه نه هیشتایه، ئه وسا لام تیکشکان و زیانه دوره بیوون. زه حممت له کنیدوس نزیک که ونیهه و، بایه که نه پیشست زیاتر 22 ئیستاش ایتان ده پاریهه و وره بدرنه دهن، کهستان ژیانی بروین، به پهنانی کریتا و له بدرامبه سه لون رویشتن. 8 به لدهست نادات، تنهما کشتبیه که تیکده شکیت، 23 چونکه زه حممت تیپه رمان کرد و گهشتبیه شویتیک یېچی ده گوتی ئه مشه و فریشته ئه و خودایه من هی ئهوم و ده پهرسنم، بهندره باشه کان، که له شاری لمسانیه نزیکه. 9 له دواي هاته لام و 24 گوئی: «پولس مهترس! ده بیت تو له به ردهم تیپه رپخ ماوهیه کی زور، گهشته ده دریایی ترسناک بیو، چونکه قیسیه راوه ستیت و خودا ژیانی ههمو و نه وانه ده دان که روزی که فارهت به سرچوویوو، هر بپیه پولس ئاگداری له گهلت گهشت ده کهن». 25 که وانه کوریه، وره به رزن، کردنوه و 10 یېچی گوتن: «کوریه، ده پیم گهشته که به چونکه باورم به خودا ههیه که ئاوا ده بیت، وه ک ئوهودی تیکشکان و زیانیکی گهوره و ده بیت، نه ک تنهما بپو کهشته یېچی فرموم. 26 به لام ده بیت بکوینه سه دوورگه که ک». و باره که کی، بله کو بپو ژیانیشمان. 11 به لام سه رهله که 27 له شه وی چواردهه میندا که هیشتا تو فانه که له دریای لایه نگری که شتبیان و خاوهنه که ده کرد، نه ک قسه هی ئه دریا کشتبیه که له گهل خوی ده برد، له نیوه شه و دا پولس. 12 له بهر ئوهودی بهندره که بپو به سربردنی زستان که شتبیان وایانزافی له وشكانی نزیک ده بنه وه. 28 که باش نه بیو، بپویه زوربیان بپیاریان دا ئوهیش به جیپلان، به پیوایان بینیان بیست بالایه. که مینک رویشتن و پیوایانه و هیای ئوهودی بگنه فینکس تاکو زستانی تیدا به سربریه، بینیان پازده بالایه. 29 ده تسان نه وک بکوونه سه بر برد، له که بهندره بکی کریت بیو رپووه باشوروی روزه لات و پشته وه چوار له نگهربان شورکده وه و ده پاره وه تاکو روزه باکوری روزه تاوا. 13 که شه بای باشورو هلیکد، وایانزافی به هله لیت. 30 که شتبیان هه ولیان دا له کشتبیه که هله لین، مرازیان گهشتن، له نگهربان به رزگرده وه و بپیه که شه بای باشورو هلیکد، وایانزافی به هله لیت. 31 پولس کریتا تیدوه پرین. 14 به لام دواي که مینک تو فایک که به دیانه وی چمند له نگهربانکی له پیشنه و شورکده وه و 32 ئهوسا سه ریازه کان خومان به دهسته وه دا و تو فانه که ئیمه هی له گهل خوی برد. گوریسی به لامی رزگار بیو نیان بپری ههیان بکوهیت. 16 تو فانه که ئیمه هی بهره و پهنانی دوورگه که کی پیووک برد که 33 کاتیک خریک بیو روزه هله لدهات، پولس تکای له ناوی کدووا بیو، به زه حممت تو ایمان به لامی رزگار بیو ههمووان کرد نان بختون و گوئی: «ئه گه ره مانه له کشتبیه که دا بخنه بیه ژیز رکیفمانه وه. 17 کاتیک به لام که کیان به رز کده وه، و شیوه چاوه روان و به رده وامن بی ئوهودی هیچ بختون و هیچ گوریسیان بپو بهسته وه کشتبیه که به کارده هیتا، ده تسان و هر بگن. 34 بپویه تکاتان لی ده کم نان بختون، چونکه ئه مه بپو بکوهن ناو نه کاوی سیرتیس، بپویه له کشتبیه که وکه له نگهربانی رزگار بیو نیانه. کهستان تالیک له قزی سه ری نافه و تیت.» ده ریایان دابه زاند، بهو شیوه هیه تو فانه که کشتبیه کدی برد. 35 که ئه مهی گوت، ناتیک هله لگرت و لمبه ردهم ههمووان 18 بپو بیانی ره شه باکه توند بیو، دهستیان به سووکردنی سوپاسی خودای کرد، ئینجا له تی کرد و دهستی به خواردن باره که کرد. 19 له روزی سییم به دهستی خویان کله لپه لی کرد. 36 ئیتر هه مویان و رهیان به رز بیوه و نایان خوارد. کشتبیه که کیان فریدا. 20 ماوهیه کی دریز نه خورمان بینی 37 ئهوانه ناو کشتبیه که ههمو وان دوو سه د و حه فتا و

شەش كەس بۇوين. 38 كە تىر نانىيان خوارد، بە فەيدانى خۆشىيە وە میواندارى كەردىن. 8 وا پىتكەكەت باوکى پۇبلېيىس دانەوئىلە كە بۇ ناو دەريا كەشتىيە كەيان سوو كەردى. 39 كاتىك لەناو جىيەگادا كەوتىبو، تا و سكچوونى هەبۈو. پۇلس چووه لاي رۇزبۇرۇوه، كەشتىيە كەيان نەيزانى لەچ شۇنىتىكەدان، بەلام و نۇرىشى كەردى، دەستى لەسرە دانا و چا كىكەدەوهە. 9 كاتىك كەندابىتكان بىيى كەنارى هەبۈو، دەيانيلىست ئەمە روپويدا، نەخوشە كافى دىكەت دوورگە كە دەھاتن و چا كەشتىيە كە بەرە ئەھۋى بىدن. 40 ئىنجا لەنگەرە كەيان پىساند و لە دەبۈونەوهە. 10 ئىتەر بە زۆر شىۋە پىزىيان گىرين، كە بەرپىتكەكەت ئەندا بىتكان بىيى كەنارى هەبۈو، دەيانيلىست ئەمە روپويدا، نەخوشە كافى دىكەت دوورگە كە دەھاتن و چا كەشتىيە كە بەرە ئەھۋى بىدن. 41 ئىنجا لەنگەرە كەيان پىساند و لە دەبۈونەوهە. 11 دواي سى دەريادا بەجىيان حېشتن، لە هەمان كاتدا گورىسى سەولەكانى گەرەپەن بۇ دابىن كەردىن. 11 دواي سى ئاراستە كەدىن ئەنداشلىكىدەن شەركەد و بىباوهانە كەي پىشە وەيان كەرده و بۇ مانگ بە كەشتىيە كى ئەسەكەندەرەي بەرپىتكەكەت، كە زىستانى لە بايە هەللىكەرە كە، بەرە كەنارە كە رۇشىتن. 42 بەلام كەوتە دوورگە كە بەسەرپىردى بۇو، كەشتىيە كە و ئېنى دوو خودا وەندى تەنكەو و كەشتىيە كەيان بەرە و شەكەن بىردى، كە پىشە كەي جىكە بە ناوى كاستور و پۇلوكس لەسەر بۇو. 12 كاتىك گىرىبو و نەجۇلا، لەبەر توندى شەپەلە كان پاشتە وەي تىكەدەشكە. لە سىرا كۆسا دابەزىن، سىن پۇز لەمۇي ماينە وە. 13 ئىنجا 42 بىلەنى سەربازە كان ئەمە بۇو كە بەندىكەوان بکۈزۈن نەوهە كە لوئى رۇشىتن و گەيشتىنە پىكىقىم. بۇ بىيان باي خواروو كەسىان مەلە بىكتا و ھەلىت. 43 بەلام سەرپەلە كە دەبۈيلىت هەلىكەد، لە رۇزى دوووم هاتىنە پۇتۇلى. 14 لوئى بىرایغانان پۇلس پارزىت، بۇيە پالانە كەي را گەن و فەرمانى دا ئەوانە دوزىيە وە، داوايان لېكىدىن ھەفەيە كە بىنېنە وە. بەم شىۋەيە دەتوانى مەلە بىكتا يە كەم جار خۇيان فەيدەن و بىگەنە هاتىنە رۇما. 15 دەۋىپەر كە بىرایان ھەۋالى ئېڭىيان بىست، تاكو و شەكەن، 44 ئەوانى دىكەش ھەندىكەيان بە تەختە و ھەندىكەيان گۈرەپان ئەپپىس و سى خانە كە هاتىتە پىشواز ئەمان. كاتىك بە پارچە كافى كەشتىيە كە خۇيان بگەنەن و شەكەن. بەو شىۋەيە بۇلس بىنېيىان سوباسى خوداى كەد و ورەي بەرزىبۇوهە. 16 كاتىك گەيشتىنە رۇما، پىنگا بە پۇلس درا بە تەنها لە گەلەنەمە بە سەلامەتى گەيشتە و شەكەن.

28 كە پىزگارمان بۇو زانىمان ئەمە دوورگەيە بىچى دەگۈرە ئەمە سەربازە پاسەوانى دەكەن ئەنۋەتىت. 17 دواي سى مائىتا. 2 دانىشتوانە كەي چا كەيە كە لە راپەدە دەريان لە گەل بۇرۇنەوهە، كاتىك كۆپۈرنە، چىلىكە كۆكەدەوهە و خىستىيە ئا گە كە، تىرەمارىنىڭ لەبەر كەردىن. ئا گۈيان بۇ كەدەنەن و پىشواز ئەمان كەدەن، دەستى رۇمانىيە كەن. 18 ئىلکۆلەنە وەيان لە گەلم كەدەن كەدەن، ئەنداشلىكەن، چونكە ھۆيەكەيان بۇ كۆشتمە دوزىيە وە. 19 بەلام ئازادم بىكتەن، چونكە ھۆيەكەيان بۇ كۆشتمە دوزىيە وە. 20 كاتىك جولە كە تاپازى بۇون و مەنيش تاچار بۇوم داوا كارپىيە كەم بەدەم قىلىسەر، مەبەسم ئەمە بەسەن ئەمە بۇو سكالا لە گەلى خۇم بىكتەن. 20 لەبەر ئەمە داوا كەد بىانىم و قىستان لە گەل بىكتەن، چونكە لە دەريя پىزگارى بۇو، بەلام خودا وەندى دادپەرەورى ناھىيەت بىزىتت. 5 بەلام پۇلس تىرەمارە كەي راواھشاندە ناو ئا گە كە و تووشى هېچ زىباتىك نەبۈو. 6 ئەنۋەنچ چاوهپەرىپان دەكەن بىناسىت يان لەنا كاۋ بە مر دۇوپى بىكتەن. بەلام زۇر چاوهپەرىپان كەد بىنېيىان هېچى بەسەرنەھات، ئەمە سا بىرۇرایان گۆرى و سەبارەت بە پۇلس گۇتىان: «ئەمە خودا وەندىكە!» شۇنىتىكە كە بەرپەرە كەنچى ئەم پىزىازە دەكتا». 23 رۇزبۇرۇكەن دەورپەرە ئەم شۇنىتە زەۋىيە زەۋىيە و زارى پاواڭەرە دوورگە كە بۇ دىتىنە پۇلس دىيارى كەد و زۆر كەس هاتىتە مالە كەي. بۇو كە ئەنلىكەن بۇبلېتىسىمە. ئەم پىشوازى لېكىدىن و سىن پۇز بە ئەويش لە بەيانىيە و تاكو ئىوارە بۇياني پۇون دەكەدەوهە و

شایه‌تی بۆ پاشایه‌تی خودا دهدا، هەولى دهدا به تەوراتى موسا و پەرتوكى پېغەمبەران دەربارەي عيسا قەناعەتیان پى بەپێزیت. 24 جا هەندىكىان بەو قسانەی قابيل بون، هەندىكىش باوەربىان نەکرد. 25 ئېنجا به جىاوازى بىرپراوه ئەوپىان بە حىپىشت كاتىك پۇلس دواين قسەي بۆ كەدن: «بۇخى پېرۋۆلەز پىنگى ئىشايا پېغەمبەرهەوە راستى بە باوپاپىراتان فەرمۇوه: 26 «بىرۇ لای ئەم گەله و يېنى يان: «ئۇوه ھەمېشە دەبىستن بەلام ھەرگىز ئىننا گەن، ئۇوه ھەمېشە سەير دەكەن بەلام ھەرگىز ناپىن!» 27 چۈنكە دەلى ئەم گەله رەق بۇوه و گوپىان قورس بۇوه، چاوابان نوقاندۇوه، نەوهك بە چاوابان بېيىن و بە گوپىان بېيىن و بە دىلىان ئېنگەن و بىگرىيەوه، منىش چاڭان بىكمەوه. 28 «با لەلاتان زازاو يېت، پىزگارى خودا بۆ ناجولە كەكان نېردرە، ئەوانىش گوئى دەگەن.» 29 [كاتىك ئەمەى گوت، جولە كەكان بۇيىشىن و دەمەقائىيەكى زۇرپان ھەبۇو.] 30 پۇلس دوو سالى تەواو لەو مالەى بە كىنى گەرتىبو مايەوه، پىشوازى لە ھەموو ئەوانە دەكەد كە دەھاتنە لاي، 31 بەوەپىزى ئازىي و بىن كۆسپ شانشىنى خوداى رادەگەياند و سەبارەت بە عىسای مەسيحى خاوهن شكتۇ خەلکى قىردا كەردار.

وهک نوسراوه: «ئەوهى راستورoste به باوهپ دەزىيەت».

18 له ئامانهوه تۇرپىرى خودا له دىزى هەموو خوانهناسى و خاپەكارىيەكى خەلک دەرەدەكويت، ئەوانەي بە خاپەكانىان راستى دادەپوشىن، 19 چونكە ئەوهى كە دەبىت لمبارەي خوداوه بىزازىيت، لەلاي ئەوان ئاشكرايە، لەبەر ئەوهى خودا پىنگە پېغەمبەرە كانەوه له نوسراوه پىرۆزە كاندا بەلىنى دابو، 20 لەبەر ئەوهى سيفەتە نەپىزاوه كانى خودا، بىزى دەرخستۇون. 21 لەبەر ئەوهى تەۋەنەن بەرىنچى دادۇ، 3 سەبارەت بە كۈرە كەي كە بە جەستە له نەوهى دادۇ بۇو، 4 ھەروەها بە گۈزەرى پۇچى پىرۆز و بە ھىزى ھەستانەوهى له تىو مەردووان عىسای مەسيحى خاودەن شىكۈمان بە كۈرە خودا دىيارى گەل، 5 لە پىتاوى ناوى مەسيح و لە پىنگە ئەوهە، 6 ئەمەت و نىزىداۋىتىمان وەرگەت، تاكو كە هەموو نەتەوەكان بانگ بىكەن بۇ ئەوهى باوهپ بە مەسيح بېتىن و گۈزەپەلى بىن، 7 بۇ ھەموو ئەوانەي خۇشەسىتى خودان عىسای مەسيح بن. 8 سەرتەت، لە پىتاوى ھەمووتان بەھۇي عىسای مەسيحە و سۈپەمى خودام دەكەم، چۈنكە باوهپ تان له ھەموو جىياندا بىلا بىووهتەو، 9 خودا، ئەوهى بە پۇچى خىزمەت دە كەم لە جاپانىي مەگىنېي كۈرە كەيدا، شايقى منه كە چۈن دەست ھەوهەسە ئاپرۇبەرە كانىان، چۈنكە ژەكانىان جووتىونى بىن بىرائىوه ياداتان دە كەم و 10 بەردەوام له نۇزىرە كامىن دەپارىمەوە كە ھېچ نەبىت ئىستا بە خواستى خودا بۇم رىنگ بىكۈپتەيە لاتان، 11 تامەززۇي يىنلىي ئىيۇم تاكو بۇجىڭىرىپۇتنان بەھەرى پۇچىتىان بەندەم، 12 ھەموومان پىكىكەوە يەتكىزى ھانىدەم، 13 بە باوهپ زەپەش بە باوهپ زەپەش، 14 ئەمەت دەست مېشىكى كەندەلەن، تاكو ئەوهى بىكەن كە لاتان، تاكو لەتىو ئۇيەشدا بەرەمم ھەبىت، ھەروەك لەتىو ناشىت. 29 پېپۇون له ھەموو ناپەۋايى و خاپە و چاچتوکى و نەتەوەكان دىكە ھەم، بەلام ھەتا ئىستا بېتلىي گىراپوو، 15 من بەدكارىيەك، پېن لە ئىرەپى و كوشتن و دەزايىتى و فىلبازى و قەرزاى يۇناني و بەرەرم، دانا و نەزان، 30 بۇختانكىرن، رېقان له خودايه، مەگىنېي بەدەم ئۇيەي دايىشتۇوانى پۇچى، 16 شەرمەم بە پەيامى شەپرەپۇش، لۇوتەرزن، خۇۋەلەكىشىن، داهىتەرى خاپەن، ئېنجىلى ئەپەر ئەوهى ھىزى خودايه بۇزىگاربۇنى ھەموو ئەوانەي باوهپ دەھىن، يەكەم جار بۇ جولە كە ئىنچا بۇنا جولە كە، 17 لە پەيامى ئېنجىلىدا بېتاۋانكىدىن له خوداوه ئاشكرا دەكىت، ئەم بېتاۋانكىدەش لە دەستپېكەوە ھەتا كۆتايى بە باوهپ،

مردنه، به لام نه ک تهنا خویان ۰ه و کارانه ده کدن، به لکو ۰ه و هه یه بیریان تاوانباریان دهکات و جاریش هه یه به رگریان لی دهکات، ۱۶ لهو پژوهدا کاتیک خودا نهپنیه کافی خه لک اه که سانه ش پسنه ده کدن که ده یکن.

۲ کهواهه ئهی مرؤوف، هیچ بیانوییک نیبه که حوكى که سینکی دیکه دهده دیت، چونکه بهوهی خه لک پی حوم دهده دیت، خوت تاوانبار ده کدیت، لمبهر ئوهوهی تو که حوكى دهدویت، خوتشت هه مان شت ده کدیت، ۲ به لام ده زانی حوكى خودا پاسته بهسره ئوهانهی ئهم شنانه ده کدن. ۳ کهواهه ئهی ئوه مرؤوفه که ئوهانه حوكى دهده دیت که ئهم شنانه ده کدن و خوتشت هه مان شت ده کدیت، وا ده زانیت له حوكى خودا دهرباز ده دیت؟ ۴ یان گلائیت به دهوله مهندی نهرمونیانی و نارامی و پشوددریزیه که دیت؟ نازایت نهرمونیانی خودا بهره و توبه کردنت ده بات؟ ۵ به لام تو لمبهر کللررقی و دلی توبه نه کردووتو، له رژوی توپرهی و ئاشکرا کردنی حوكى دادپه روهرانهی خودا، توپرهی له سهر خوت کزده که یتهوه. ۶ خودا پاپاداشتی هر یه کیک به گویزه که ده داهه ووه. ۷ ژیانی هه تاهه تاییش بوئهوانیه که به دانبه خوتدا گرتنه و له کاری چا کددا داوای شکو و پریز و نهمری ده کدن. ۸ (aiónios g166) به لام رق و توپرهی بوئهوانیه که داوای خوپه رستی ده کدن و ملکهچی راستی نابن، بو ناره وایی ملکچ ده بن. ۹ ناخوشی و تنهگانه بو هر مرؤفیکه که خراپه دهکات، يه کدم جار بو جوله که ئینجا بو ناجوله که. ۱۰ شکو و پریز و ئاشتی بو همومو چا که کارنکه، يه کدم جار بو جوله که ئینجا بو ناجوله که، ۱۱ چونکه خودا لایه نگری ناکات. ۱۲ هه مووه ئوهانه که شهريعه تیان نیبه و گوناه ده کدن، بی شهريعه لمناوده چن، هه مووه ئوهانه ش که لمزیر ده سلاقی شهريعه تدا گوناه ده کدن، به شهريعه حوكى دهدرن، ۱۳ چونکه ئوهانه له لای خودا بیتاوان نین که شهريعه ده ییستن، به لکو ئوهانه بیتاوان ده کرین که کار به شهريعه ده کدن. ۱۴ پیکومان ئوهانه که شهريعه تیان نیبه، کاتیک به شیوه کی سروشی شهريعه تیان پهپه و کرد، ئوهانه بو خویان شهريعه تن، له گل ئوهوهی شهريعه تیان نیبه. ۱۵ ئوهانه به لگه کی وا نیشان دهدن که فدرزه کانی شهريعه له دلیاندا نوسراوه، ویزدانیان لمناوباندا شایه قی ده دهات، جار خه لک نیبه، به لکو له لای خودایه.

که از اینها، جو لعنه کان چیزیان لعنه توه و کانی دیگه زیارتی؟ خود او همیشه با و پر به عیسای مسیح، پر همه مهو و توانده بیان سودای خدته نه کردن چیزی؟ 2 زور شتیان لعنه توه و کانی که با و پر ده هیزن، به بنی جیاوازی، 23 لامبر توه و همه مهو وان دیگه زیارتی! پیش همه مهو شتیک، و شه کانی خودایان پی گوناهیان کرد و له شکوی خودا دور که تو وه و 24 به خواری سپید ردا. 3 که از اینها چی دهیست نه که هاتو هندیکان بیباور به نیمه حق نه بیتاوان کران، بهو کریمه ویه که له بیگنی بیون؟ 25 خودا مسیحی وک کفاره ت 4 نه خیر! به لکو با خودا راستگو بیت و همه مهو مرؤوف در روزن. پیشکش کرد، نه که با و پر به خوبی نه و بیتن. نه مهی پر وک نوسراوه: «تاکو له قسه کانت راست بیت و سه رکوتلو ده رخستنی داد په روه بیه که خوی کرد، پر چاوه پوشکردن له بیت له حوكه کانت.» 5 به لام نه که راهه ویه ایان ده کانه وه؟ عیسای مسیحه وه هیه. 26 هره وه ها پر درده خات، چی بیلین؟ 27 ایا خودا رزورداره نه گر تروپه دی ده رخستنی داد په روه بیه که له کانی تیستاد، تاکو داد په روه خوی به سه رماندا برزینیت؟ (وهک مرؤوف قسه ده کهم). بیت و نه وانه بیتاوان بکات که با و پر بیان به عیسایه. 27 پویه 6 نه خیر! نه گیننا چون خودا جهان حکوم دهدات؟ 7 نه وانه بیه له خوبی بیرون له کویه؟ نه ماوه. بدیجی ج به مايه ک؟ 28 ایا به پی یه کیک لان: «نه گه در روی من راستی خودا بُوشکوی نه وه مای کردار؟ نه خیر، به لکو به پیی بهه مایه که؟ 29 ایا به پی زیارت بکات، پوچی من هیشتا وک گوناهباریک تاوانبار بومان ده رده که ویت که مرؤوف به با و پر بیتاوان ده کریت، ده کریم؟» 30 ایا بیلهان: «با خراپه بکین تاکو چا کهی به دادوا نه که به جیهه جی کردن فرزه کانی شریعته.» 31 ایا خودا بیت، وک هندیک بونختان به ده مانه وه هله ده به ستن؟ نه وه تنها هی جو لعنه کهی؟ نه هی نه توه و کانی دیکه ش نیه؟ به لی، که سانه تاوابارک دنیان داد په روه رانه! 9 که وانه چی بیلین؟ هی نه توه و کانی دیکه ش، 30 چونکه تنها به ک خودا همه ایا نیمه جو لعنه که له خه لکانی ترا بشترین؟ نه خیر، چونکه نیمه که خه توه کراوه به با و پر بیتاوان ده کات و خه توه نه کراویش جو لعنه که ناجو لعنه که مان تومه تبار کرد که هر دو و کان له لژیر به هموی همان با و پر وه بیتاوان ده کات. 31 ایا شه ریعت ده سلاطی گناهن، 10 وک نوسراوه: (کس بیتاوان نیه، به هموی با و پر وه پوچه ل ده که نیمه وه؟ نه خیر، به لکو شه ریعته توانه ت یه ک کسیش، 11 کس نیه تیگات، کس نیه ده چه سپیتنین.

به دوای خودا بگذریت. 12 همه مهو رو ویان و هر گیپا و تیگا بن 4 آیت چی بیلین، ئیبراهم که به جهسته با و کانه، چی پر سود بون. کس نیه چا که بکات، توانه ت یه کیکیش ده رکوت؟ 2 نه گه رئیبراهم به کردار بیتاوان بولایه شانازی نیه. 13 «قورگان گوریکی کراوهیه، به زمانیان فیلزاری ده کرد، به لام نه که له لای خودا. 3 ایا لمو باره بیه نوسراوه ده کن.» 14 «زهه ری تیره مار له لژیر لیویانه.» 15 «ده میان پیروزه که چی ده فرمی؟» ئیبراهم با و پر به خودا هینتا پرله نه فرهت و تالاو. 16 «پیشان خیرایه پر خویزیشن، و نه مدشی به راست دروستی پر دازار.» 4 نه و کسیه ویزانی و ده رده سه ری لسر پر یگانه 17 پریگای ثاشتی کار ده کات، کریمه کهی به دیاری دانازیت، به لکو ماف پیشان از ان. 18 «ترسی خودایان له بچاوه نیه.» 19 تیستا خویه قی. 5 به لام نه وه کار ناکات، به لکو با و پر به وه ده زانی هه رچی شه ریعت دهیلت، به وانه دهیلت که ههیه که خودا گوناهبار بیتاوان ده کات، نه وه با و پر کهی به له لژیر سایه شه ریعته دان، تاکو همه مهو ده میک دابخیریت و راست دروستی پر داده تریت. 6 داده له خوزگه خواستن به و همه مهو جهان بکویه زیر لیپرسینه وه خودا. 20 به کرداری کسیه که خودا به بنی کردار راست دروستی پر داده دیلت، شه ریعت دکس له لای خودا بیتاوان ناییت، به لکو گوناه همان شت دهیلت: 7 «خوزگه دخوازیت به وانه دی له ریگه شه ریعته وه ده ناسریت. 21 به لام تیستا به بنی له یاخیبوونه کانیان به خشراون، گوناهه کانیان دا پوشراون، شه ریعت بیتاوانکردن له لایدن خوداوه ناشکرا کرا، تهورات و خوزگه دخوازیت به و کسیه که یزدان گوناهی له سدر پهیامی پنجه مه رانیش شایقی پر دده دن. 22 نه تم بیتاوانکردن له

نارمیریت.») 9 ئایا ئدم خۆزگەخواستىنه تەنها بۇ خەتهەنە كراونە 24 بەلکو له پىتاوى ئېھەشدا بۇ، جا بۆمان بە راستودروستى يان بۇ خەتهەنە كراونىشە؟ ئېھە دەلىن باوھر بۇ شيراهىم بە دادەنرىت، كە باوھرمان ھەيە بەھۆى عىسای خاوهن شىكۈمانى راستودروستى دازرا. 10 كەواتە چۈز دازرا؟ بە خەتهەنە كردىن لەتىو مردۇوان ھەستاندەدۇ. 25 ئەھۆى لە پىتاوى گوناھە كامان يان بى خەتهەنە كردىن؟ بە خەتهەنە كردىن تا بەلکوبى خەتهەنە كردىن! بە گىتنى درا و لە پىتاوى يىتاۋانلىرى داشن ھەستىزىيەدە.

11 ئىتەپراهىم نىشانەي خەتهەنە كردىن وەرگىت، لە پىنگەي باوھرەدە بى خەتهەنە كردىن مۇرى راستودروستى وەرگىت، تاڭو عىسای مەسيحى خاوهن شىكۈمانەوە لە گەل خودا تاشىيمان ھەيە، 2 لە پىنگەي ئەھۆشەوە پىپەدارلىقىمان وەرگىت بەھۆى باوھر بىئىنە ناو ئەم نىعەتمەدى كە ئىستا تىپىدا ئىشتەجىن. شانازىش بە ھيواي شكتى خودا دەكىن. 3 تەنها ئەم ئا، بەلکو لە تەنگانەشدا شانازى دەكىن، دەزانىن تەنگانە دابەخۇدا گىتن دروستىدەكەت، 4 دانىيە خۇدا گۈرتىبىش ئەزمۇنۇ، ئەزمۇنىش ھىوا، 5 ھياش نايىتە هۆرى شەرمەزارى، چۈنكە خۇشەويسى خودا رۈزاوەتە ناو دىلان، بە رۆحى پىرۇز كە بىغان دراوه. 6 كاتىك ھىشتا لاواز بۇونىن، مەسيح لە كاتى دىيارىكىدا دە پىتاوى گوناھباران مەرد. 7 لەبەر ئەھۆى بە دەگەن كسىك لە پىتاوى مەرقۇيىكى راستودروست دەمىرىت، لەوانەيە لە پىتاوى ئېھە دە مرد، كاتىك ھىشتا گوناھبار بۇونىن. 9 ئىستاش كە بە خۇيىت ئەو يىتاوان كراونە، لە پىنگەي ئەھۆهە چەندە زىاتەر تورپەدى خودا رىزگار دەبىن! 10 لەبەر ئەھۆى ئەگەر كاتىك دۈزىن بۇونىن لە گەل خودا، بە مردى كورە كە ئاشت بۇونىوە، ئەى دواى ئەھۆى كە ئاشت بۇونىوە چەندە زىاتەر بە ژياني ئەو رىزگار دەبىن! 11 نەك تەنها ئەمە، بەلکو بەھۆى عىسای مەسيحى خاوهن شىكۈمانەوە شانازى بە خودا دەكىن، ئەھۆى ئىستا بەھۆيەوە ئاشتىبونەوەمان وەرگەتوو. 12 لەبەر ئەھۆى چۈن لە پىنگەي مەرقۇيىكەوە گوناھ ھەنە جىيان، لە پىنگەي گوناھىشەوە مردىن، بەم شىۋىيە مردىن ھەمو خەلکى گەھۆ، لەبەر ئەھۆى ھەمو گوناھيان كەد، 13 پىگومان، پىش ھاتنى تەورات گوناھ لە جىياندا بۇ، بەلام كە شەرىعەتى تەورات نە يىت گوناھ نارمېرىدىت. 14 كەچى مردىن لە ئادەمەمەوە هەتا موسا حوكىمانى دەكىد، تەنانەت بەسەر ئەوانەشەوە كە لە شىۋىيە ياخىبۇونە كە ئادەم گوناھيان نەكىدبوو، كە ئۇنۇنەي نۇرسراوه: «بۇيى دازرا» تەنها لە پىتاوى ئەودا نېبوو،

ئو کەسیه کە دىت. 15 بەلام ديارى وەکو گوناھ نىيە. ئەگەر دەزىن، 9 دەزانىن مەسيح كە له تىو مردووان ھەستىزىا يەوه، زۆر كەس بە گوناھى كەسيك مردن، جا چەند زىات نىعەمەتى جارىتى كە نامىيەوه. ئىت مردن دەسەلەتى بەسەريدا خودا و ديارىپە كە بهھۇي نىعەمەتى مرۇققىكەو كە عىسىاي نىيە. 10 ئەو مردنەي مرد، تەنها جارىك لەپەر گوناھ مرد، مەسيحە، بەسەر زۆر كەس رىزا. 16 هەروەھا ئەو ديارىپە بەلام ئەو زىانەي دەۋىت بۆ خودا دەزىت. 11 ئېھەش گوناھى كەس بە گوناھى مرۇققىكەن نىيە: چونكە حوكىدان لە يەك سەبارەت بە گوناھ خۇتان بە مردوو دابىن، بەلام بە يەكبوتنان گوناھەوە تاوابىكاردىنى هيئىا يەوه، بەلام ديارى لە گوناھى كەن دەۋىت بۆ خودا بە زىندۇرۇز زان. زۆرەوە بىتاوانىي هيئىا يەوه. 17 ئەگەر بە گوناھى كەسيك، 12 كەواتە مەھىلەن گوناھ حۆكمىانى لەشى لەناوچۈوتان بىكت، مردن لە پىنگەي ئەو كەسەوە حۆكمىانى كرد، ئىت چەند زىات تاکو گۆپۈرەلىلى تارەزۈزۈۋەكەن بن. 13 ئەنداماتنان وەك ئامىرى ئەوانەي پېرىي نىعەمەت و ديارىپە راستودروستى وەردەگەن، ناپەوابى بۆ گوناھ پېشىكەش مەكەن، بەلكو خۇتان پېشكەشى لە زىاندا حۆكمىانى دەكەن بە كەسيك كە عىسىاي مەسيحە. خودا بىكت، وەك زىندۇرۇز تىو مردووان و ئەنداماتنان وەك 18 كەواتە وەك چۈن بە يەك گوناھ تاوابىكاردىن بۆ ھەموو ئامىرى راستودروستى بۆ خودا. 14 چىرتى گوناھ دەسەلەتى مەرۇف ھاتە كایەوه، بەھمان شىيە بە كارىكى راستودروست بەسەرتاندا نايىت، چونكە لەزىز سايىي شەرىعەتدا نىن، بەلكو لەزىز سايىي 19 بەندەر ئەوهى وەك چۈن بە ياخىيوفى كەسيك زۆر چۈنكە لەزىز سايىي شەرىعەتدا نىن بەلكو لەزىز سايىي كەس گوناھبار كران، بەھمان شىيە بە گۆپۈرەلىلى كەسيك نىعەمەتداين؟ نەخىرا! 16 ئايا نازانىن كاتىك خۇتان وەك كۆيلە زۆر كەس بىتاوان دەتكىن. 20 تەراتەت تاکو گوناھ ملکەچى كەسيك دەكەن، دەبەن كۆيلە ئەوهى ملکەچىن زۆر يېت. بەلام لەكۆئى گوناھ زۆر بوبو، نىعەمەت زۆر زىاتر بۆئى، جا بۆ گوناھ كە بەرەو مردنە يان بۆ گۆپۈرەلىلى كە بەرەو بوبو، 21 تاکو چۈن گوناھ بە مردن حۆكمىانى كرد، ئاواش بە راستودروستىيە؟ 17 بەلام سوپاس بۆ خودا لە گەل ئەوهى راستودروستى نىعەمەت حۆكمىانى دەكتات بۆزىانى ھەتاهەتايى كۆيلە گوناھ بوبون، لە دلەوە ملکەچى ئەو شىيە قىركەدەن بوبون كە پىتەن سېزىدرار. 18 ئىيە لە گوناھ ئازاد كران و بوبونە بە عىسىاي مەسيحى خاوهەن شىكۈمان. (aiōnios g166)

6 باشه چى بىلەن؟ ئايا لە گوناھ بەردەوام بىن تاکو نىعەمەت بەندەر پاستودروستى. 19 بەندەر لەوازى جەستەتان وەك زىياد يېت؟ 2 نەخىرا! ئېمە كە سەبارەت بە گوناھ مردىن، مرۇققىكى سادە دەدۇم. ئىت وەك چۈن بەپىشىدا ئەندامەكانى ئىت چۈن تىيدا بىزىن؟ 3 ئايا نازانى ئېمە ھەموومان كە بە لەشتان وەك كۆيلەن گلاؤى و خاپە پېشكەشى خاپە لەتاوهەل كىشان لە گەل عىسىاي مەسيح يەكەنگىرتووه، ھەروھا لە كەد، ئىششاش ئەندامەكانىن وەك بەندەر پاستودروستى بۆ مردنە كەشىدا يەكەنگىرتووه؟ 4 بۇيە بە لەتاوهەل كىشان لە گەل ئەو پېرۇزى پېشكەش بىكت، 20 چۈنكە كاتىك كۆيلە گوناھ بوبون، سەبارەت بە راستودروستى ئازاد بوبون. 21 ئەو كاتەج بەرەمەيىگان ھەبوبولو شەنۋەتى ئىيىتى لە بەرامبەريان ھەست بە تەرىق بوبونە دەكەن؟ چۈنكە دەرئەنجامى ئەو شەنۋەت مردنە، 22 بەلام ئىيىستا كە لە گوناھ ئازاد كراون و بوبونەتە بەندەر خودا، بەرەمەتان بۆپېرۇزى ھەيە و دەرئەنجامە كە دەياني، ھەتاهەتايە، (aiōnios g166) 23 چۈنكە كېنى گوناھ مردىن، بەلام ديارى خودا دەياني ھەتاهەتايە كە لە پىنگەي عىسىاي مەسيحى خاوهەن شىكۈمانە وەيە. (aiōnios g166)

ئەی خوشک و برايان، بۇ شىوه دەدۈم كە لە تەورات رۆحىيە، بەلام من دىنايىم و وەك كۆپلە فرۇشراوم بە گوناھ. دەزانىن، ئايا مىۋو نازانى شەرىعەتى تەورات دەسەلاتى بەسەر 15 ئېت نازانىم چى دەكەم، چونكە ئەوەي دەمەۋىت نايكىم، مەرقۇدا ھەيە ھەتا ئەو كاتىدى زىنەدۇوه؟ 2 بۇ نۇوونە، ژن بەلگۈ ئەو دەكەم كە بىق لىيەتى. 16 ئەگەر ئەو دەكەم كە بېيىنى شەرىعەت بە مىزىدە زىنەدۇوه كىيەو بە سەتراوەتتەوە، نامەۋىت، ئەوسا تەورات پەسىندە دەكەم كە باشى. 17 ئېت من بەلام كە مىزىدە كە مرد، ئەوا لەو شەرىعەتە ئازاد دەبىت نىم كە وا دەكەم، بەلگۈ ئەو گوناھى لە مندا نىشىتە جىيە، كە بە مىزىدە كىيەو بە سەتىووېوە. 3 كەواتە ھەتا مىزىدە كە 18 چونكە دەزانىم ھىچ چا كەيەك كە لە مندا نىشىتە جىن نىيە، واتا زىنەدوو يېت، ژنە كە بە داونىپىس ناودەبرىت ئەگەر بۇوە لە سروشى دىنابىجدا، خواتىت لەلام ئامادىيە، بەلام توانىي ھى پىاوىنىكى دىكە. بەلام ئەگەر مىزىدە كە بىرىت، ئەوسا لە چا كە كەردىن نىيە، 19 چونكە ئەو چا كەيەي دەمەۋىت نايكىم، دەسەلاتى شەرىعەت ئازادە داونىپىس نىيە ئەگەر بۇوە بەلگۈ ئەو خراپەي كە نامەۋىت ئەو دەكەم. 20 ئەگەر ھى پىاوىنىكى دىكە. 4 ئېت برا كامىن، ئېوەش بە لەشى مەسيح ئەو دەكەم كە نامەۋىت، ئېت ئەو دەكەم، سەبارەت بە شەرىعەت مەرن، تاكو بىنە ھى كەسلىكى دىكە، بەلگۈ ئەو گوناھى لە مندا نىشىتە جىيە. 21 كەواتە ئەم ياسايدە ئەو كەسەي لەناو مەردووان ھەستىتىرايەوە، تاكو بۇ خودا دەپىم: كاتىك دەمەۋىت چا كە بەكەم، خراپە لەلام ئامادىيە، بەرەم بەدىن، 5 چونكە كاتىك لەزىز كارىگەرى سروشى 22 چونكە لە ناخىدا بە شەرىعەتى خودا دەلشادم، 23 بەلام دىنابى دەزىيان، ئارەزووە كافى گوناھ بەھۇي شەرىعەتەوە لە ياسايدە كىيەك كە لە ئەندامانى جەستەمدا دەپىم، كە بەرەرە كائى ئەندامە كافى لەشاندا كارى دەكەد، بۇيە ئەو كارانى دەمانكىد ياساى ھزرم دەكەت و دەمكەتە دىلى ياساى گوناھ كە لە دەبورەنە ھۇي مەرن. 6 بەلام ئېستا ئازاد بۇولن لە شەرىعەتى ئەندامە كافى جەستەمدايە. 24 ئاي لە مخى مەرۇنى بەدەخت! تەورات، مەردىن سەبارەت بەھۇي ئېڭىھى بە سەتىووە، تاكو كى فريام دەكەۋىت لە دەستت ئەم جەستەيەم كە بۇ مەرنە؟ بە رېڭىڭى نۇفۇ رۆحى پېرۇز خزمەت بىكىن، نەك بە رېڭىڭى 25 سوپاىى خودا دەكەم كە لە رېڭىڭى عيساى مەسيحى كۆنۈ شەرىعەت نۇوسراو، 7 كەواتە چى بىلنى؟ ئايىا تەورات خاوهەن شەكۈمانوھ دەر بازىم دەكەت! كەواتە بە بىرلى خۆم خۆي سەرچاواھى گوناھى؟ حاشا! چونكە لە رېڭىڭى شەرىعەتى خزمەتى شەرىعەتى خودا دەكەم، بەلام بە سروشى دىنايىم تەوراتەو نەبىوايە، گوناھىم نەدەنامى، ھەرۇھا واتاى تەواوى خزمەتى ياساى گوناھ دەكەم.

چاچۇنچىكىم نەدەزانى ئەگەر تەورات نەيگوتايە چاچو مەپە 8 كەواتە ئېستا تاوانباركىدىن بۇ ئەوانە نىيە كە لە گەل عيساى ھىچ شىتىك كە ھى كەسلىكى دىكە يېت. 8 بەلام گوناھ مەسىحدا يەكىن، 2 چونكە لە رېڭىڭى عيساى مەسيحە و ياساى ئەم پاسپاردىيە قۇستەوە و ھەموو چاچۇنچىكىيە كە لە مندا رۆحى ژيان لە ياساى گوناھ و مەردىن ئازادى كەدىت. 3 خودا ورۇزىاند، چونكە گوناھ بەھۇ شەرىعەت مەردووە. 9 منىش بېشتر ئەو دەكەم كە شەرىعەت بەھۇي لە شىۋىيە مەرسەتى دىنابى بەنی شەرىعەت دەزىيان، بەلام كاتىك پاسپارده هات، گوناھ نەيتىانى يېكتا: كورە كەي خۆي لە شىۋىيە مەرسەتى مەيەي ژيان، بۇ من مەردىن، 11 چونكە گوناھ پاسپارده يەي گوناھبار نارد بۇ ئەوھى بىيىتە قوربانى گوناھ. لە جەستەي مەيەي ژيان، بۇ من بۇوەتە مەيەي مەرن؟ حاشا! بەلگۈ گوناھ بەھۇي پېرۇز، پاسپارده ش پېرۇز و دادپەرورە و چا كە. 12 كەواتە تەورات شەرىعەت تەورات لە ئېمەدا بېتە دى، كە بەگۈزىھە دەركەۋىت 13 ئايىا دىنابى نازىن، بەلگۈ بەگۈزىھە رۆحى پېرۇز. 5 ئەوانەن چا كە بۇ من بۇوەتە مەيەي مەرن؟ حاشا! بەلگۈ گوناھ بەھۇي چا كە كەوە مەرنى لە مندا هىتىباھ كەيەوە، بۇ ئەوھى دەركەۋىت دىنابى دەدەن، بەلام ئەوانەن بەگۈزىھە رۆحى پېرۇز دەزىن، كە گوناھ بە راستى گوناھ و تاكو كە بە رېڭىڭى پاسپارده كەوە بايىخ بە كاروبارى رۆحى پېرۇز دەدەن. 6 بايىخ دەن بە ئاشكىرايەت كە گوناھ تەواو خراپە. 14 ئېمە دەزانىن تەورات

سروشتی دنیای مردنه، به لام بایه خدان به پروجه که زیان و ناجماندا دهنالینین و به پرشهوه چاوهبری له خوگرته وهین، تاشتییه. 7 بایه خدان به سروشتش دنیای دوزمنایه تیبه له گهله واتا پرزگاری جهسته مان، 24 چونکه به هیواوه رزگارمان خودا، چونکه ملکه چی شهربیه تی خودا ناییت، لمبهه ئوهی بوبه. به لام هیوای پیزاوه هیوا نییه. ئوهی ده ییینی هیوا ناتوانیت. 8 جا ئوانهی له ژیر کاریگری سروشتش دنیاین چی پی ده خوازیت؟ 25 به لام ئه گهر هیوای شتیک بخوازن ناتوان خودا رازی بکهن. 9 به لام ئوه، ئه گهر پروجه خودا که پیزاوه هیوا نییه، ئهوا به دانه خودا گرته وه چاوهبری ده کدين. لمانواندا نیشته جی بیت، ئهوا له ژیر کاریگری سروشتش دنیای 26 به همان شیوه روحی پیروز له لاوازیه کاماندا یارمه تمیان نین، به لکو له له ژیر کاریگری پروحدان. ئه گهر کسیکیش ده دات، نازانین له پیناوه چی نویز بکین، به لام پروجه پیروز روحی مه سیحی نه بیت، ئهوا هی مه سیح نییه. 10 ئه گهر مه سیح خوی به نالهوه داکوکیمان لیده کات به شیوه یه ک که باس له شیوه داده بیت، ئهوا جهسته به هزوی گوناه مردووه، به لام پروجه ناکریت. 27 ئوهی دلی مروف دپشکیت، ده زانیت پروجه به هزوی پاستوروسی زیندووه. 11 ئه گهر پروجه ئوهی عیسای پیروز بایخ به چی ده دات، چونکه به گویزه هی خواستی خودا له تیو مردووان ههستاندهوه له شیوه دا نیشته جی بیت، ئهوا داکوکی له گهله پیروزی خودا ده کات. 28 ئیه ده زانین خودا ئوهی مه سیحی له تیو مردووان ههستاندهوه به پروجه خوی له هه موو شته کاندا کار ده کات بچا کهی ئوانهی ئه ویان که له شیوه دا نیشته جیهی له شی مردوشتان زیندووه ده کاته وه. خوشده ویت، ئهوانهی به گویزه هی مه بستی ئه و بانگراون، 12 پویه ئهی خوشک و برایان، ئهی قه رازی، به لام قه رازی 29 چونکه ئهوانهی پیشتر ناسیبیونی، پیشتر دیاری کردن بچ سروشتش دنیای نین، تاکو به گویزه هی ئه و بیزین. 13 ئه گهر بیتو ئوهی وهک و بیهی کوره کهی ئه ویان لی بیت، تاکو له تیو شیوه به گویزه هی سروشتش دنیای بیزین ده من، به لام ئه گهر به زورنک له خوشک و برایاندا ئه و بیته پویه ره. 30 ئهوانهی پروجه پیروز کداره کافی سروشتش دنیای بیتان مراند، ئهوا ده زین، پیشتر دیاری کردن بانگیشی کردن، ئهوانهی بانگی کردن 14 چونکه هه موو ئهوانهی پروجه خودا به پرجهه بیان ده دات، بیتاوانیشی کردن، ئهوانهی بیتاوانی کردن شکوداریشی کردن. پرله خودان. 15 شیوه پروجه کویله بیتان و هرنجه گرتووه 31 ئیتر چی به مانه بلین؟ ئه گهر خودا له گهلهان بیت، کی دزمانه؟ تاکو بچو ترس بتابانگه پینتیه وه، به لکو پروجه له خوگرته وه تان 32 ئوهی دهسته به کوره کهی خویه وه نه گرت، به لکو له ودرگرگرتووه، به هزویه وه هاوار ده کدين: «بابه! باوکه!» 16 پروجه پیناوه هه موومان پیشکشی کرد، ئیتر چون له گهله ئه و هه موو پیروز خوی شایه کی بچو روحان ده دات که مندالی خودان. شتیکان به خویابی ناداتی؟ 33 کی سکالا له هه لبزیر دراوانی 17 ئه گهر مندالی بین، میراتگریشین، میراتگری خودا و هاویراتی خودا ده کات؟ خودایه ئوهی بیتاوان ده کات. 34 کیهی تاونیار مه سیح، ئه گهر له راستیدا له گهله ئه و تازار بچیزین، بچو ئوهی ده کات؟ کدس نییه. عیسای مه سیحه که مرد، به لکو له مه ش له گهله ئه و شکودار بین. 18 پیم وايه تازاره کافی ئیستا له گهله زیارت هه سیتیزایه وه، هر ئه ویش له دهسته پرستی خودایه و شکوتی داهاتوو که تیماندا ئاشکرا ده کریت به اورد ناکریت، داکوکیمان لیده کات. 35 کی له خوشوه ویستی مه سیح جیمان 19 چونکه به دیپنزاوه به پروجه وه چاوهبری ده کات روله کافی ده کاته وه؟ ناخوشی یان ته نگانه یان چه وسانه وه یان قاتو قری خودا ئاشکرا بکرین. 20 بدیپنزاوه ملکه چی پینز خبوون ببو، یان رپوئی یان مه ترسی یاخود شمشیر؟ 36 وهک نووسراوه: نهک به ویستی خوی، به لکو به ویستی ئوهی که ملکه چی (له پیناوه تو به دریزابی پرژو و برووی مردن ده بینه وه، کرد، به هیواي ئوهی 21 که خودی به دیپنزاوه له کویلایه تی وهک مه ربو سه رپین داده نزین). 37 به لام له هه موو گندمی تازاد بکریت تاکو هاویه ش بیت له سره بستی ئه مانه دا له پاده دهه سره که و توین له پینگهی ئوهی که شکومه ندی مندالانی خودا. 22 ده زانین هه موو به دیپنزاوان خوشیوستون، 38 چونکه دلیام نه مردن و نه ژیان، نه هه تا ئیستا به کدهوه دهنالین و ژانیان گرتووه. 23 ته نهایه مه نا، فرشته کان و نه سه روکه کان، نه شتنه کافی ئیستا و نه شتنه کافی به لکو ئیه کیهه که یه که مین به رهه می پروجه پیروزمان و هرگرت، له داهاتوو، نه هیزه کان، 39 نه به رزی و نه قویلی، نه به دیپنزاوه

دیکه، ناتوانیت له خوشه و سقی خودا جیامان بکاته وه که له دهیه ویت و هه وهش دلجهق ده کات که دهیه ویت. 19 ئینجا

بریگهی عیسای مهسیحی خاوهن شکومانه وه بومان دیت. پنجم دهیکی: «ئیتر بچی خودا هیشتا خه تابارمان ده کات؟ کی

ده توانیت له دزی خواستی ئه رابویه سیت؟» 20 ئهی مروف 9 مهسیح شایه ته که راستی ده ایم و درونا کهم، ویژدانیشم

به روحی پرورز ئه وه دووبات ده کاتده، 2 که زور دله تگ و توکیت و لای خودا ده دهیه وه؟ 『تایا دروستکرا به

تازارنکی بی پرانه وهم له دلایه، 3 خوزگه خوم نه فرهتم لی بکایه 21 تایا دروستکرا به

گوزه کر ده سلاتی به سفر قوردا نیه له همان قور ده فرنیک بُوه له مهسیح بیمهش برومایه، له پیناوی برایتم، هاونهزاده کامن،

4 ئیسرائیلیه کان. له خوزگه وه و شکو و پیمانه کان و هرگزخن تهورات و پیوره سمه کانی په رستن و به آنیه کان هی ئه وانه.

تاشکرا بکات، به پشوود دیزی زوره وه به رگهی ئه و ده فرانهی 5 باوکانیش هی ئه وان و مهسیحیش به گویزه هی جهسته له دهانه و

هاتوه، ئه وهی له سه رووی هه مو وانه، هتاهه تایه خودایه کی 6 واتای ئه وه نیه که فرمایشی

پیروزه! تامین. 『aiōn g165』 خودا کاریگه ری نه ماوه، چونکه هه مو وهانه هی له نه وهی

ئیسرائیل، گهلى هه لبزید راوی خودا نین. 7 هه رووه ها هه مو و

نهانه هی نه وهی ئبراهمین، مندالی ئه و نین، به لکو: 『له

پرینگه ئیسحاقه وه نه وهی تو ناوده بردیت.』 8 واتا ئه و

مندالانه که به خواستی مروفانه بون، مندالی خودا نین،

به لکو ئه و مندالانه که به به لئنی خودا بون، ئه وانه به

نه وهی ئبراهم داده نین، 9 چونکه وتهی به آنیه که ئه مهیه: 『له

کانی دیاریکار دیمه وه و ساراش کورینک بوهه.』 10 نه ک

نه نهانه هم، به لکو رفقة ش له یه کیک سکی کرد که ئیسحاق

باوکانه، 11 بچوئه وهی خواستی خودا له هه لبزید دندا بچه سپیت

که به کدار نیه، به لکو بونه بانگهیشته که خوی دهیکات،

به راهه وی لادایک بن و چا که و خراپه بکن، 12 خودا به

دایکانی فرمومو: 『گهوره که خزمتی بچوو که ده کات.』

13 وه ک نوسراوه: 『یاقوم خوشیست به لام رقم له عیسو

بوده وهه.』 14 که وانه چی بلین؟ تایا خودا دادپه روره نیه؟

حاشا! 15 چونکه به موسا ده فرمومی: 『میزه بان ده بم له گهل

نه وهی میزه بان ده بم و به بچه ده بم له گهل ئه وهی بز زیم

پییدا دیته وهه.』 16 که وانه، به ئاره زووی یه کیک و هه ولدانی

یه کیک نیه، به لکو له خودا وهی که بچه دنی هه يه. 17 نوسراوه

پیروزه که فیرعهون ده فرمومی: 『له بره ئه وه توم هیشتوده وه

بو ئه وهی خواره وه، به لام ئه وهی پشتنی پی به سیت شه رمه زار

نایت.』 18 که وانه خودا بچه دنی به وه دیته وه که

نام رابگهیه نریت.』 18 که وانه خودا بچه دنی به وه دیته وه که

ئەی خوشک و برايان، ئارهزووی دم و پاپانهوم له 18 بەلام دەلەم: ئايا گوپيانلى نەبۇو؟ بىكۈمان گوپيانلى خودا له پىتىنلى پىزگارىي نەوهى ئىسرايىلە. 2 شايىھ تىپيان بۇ بۇو! «پەياميان بە زەھەر زەھىر گىشىت، وە كاتىپان بە پەپەرى دەدەم كە دلگەرمىيان بۇ خودا هەيە، بەلام بە زانىارىيە وە جەجان». 19 بەلام دەلەم: ئايا ئىسرايىل تىنە گەپىشت؟ يە كەم نىيە. 3 لەپەر ئەوهى يېتاوانلىنىان لە خوداوه نەزانى، جار موسا دەلىت: «من واتان لىدە كەم ئەۋەھى بە واتان بېنەن هەۋلەن دا يېتاوانلىنى خۆيان بچەسپىن، ملکەجى يېتاوانلىنى كە گەل نىن، بە نەتەوهە كى گىل پەستان دەكەم». 20 بەلام خودا نەبۇون. 4 بەلام مەسيح تەواو كەرى شەر يەعەتە، تاكو ئىشىيا ئازابانە دەلىت: «دۇزرامەوه لەلاين ئەوانەي بە دوامدا راستودروستى بۇ هەموو ئەوانە بىت كە باوهەر دەھىنەن، نەگەران، دەركەوتىم بۇ ئەوانەي پرسىيارى منيان نەكەد». 5 موسا لەبارەي ئەو راستودروستىيە بېيى شەر يەعەتە تەوراھە 21 بەلام دەربارەي ئىسرايىل دەلىت: «بە درىئاپى رۇۋە دەسىم دەنۇسىتەت: ئەو كەسەپى پەپەرەپيان بکات، بە هوپانەو بۇ گەلەكى ياخى و بەرھەلسەتكار را گەت».

11

لېرەدا دەپرسىم: ئايا خودا گەلە كە خۆى رەتكىدەوە؟ دەفەرمۇي: «لە دلى خۇتاندا مەلئىن، كى سەرەدە كەپەيە ئەخىرا منىش ئىسرايىلەن، لە نەوهى ئىبراھىم لە ھۆزى بىنامىن، 2 خودا گەلە كە خۆى كە پىشىر ناسىيەتى رەتى نەكەدەوە. ئايا نازان نۇوسراوه پېرۋەزە كە لەبارەي ئەليلاس چى دەفەرمۇي؟ چۈن لەلای خودا لە دەزى ئىسرايىل دەپارىتەوە: 3 ئەمەي يەزدان، پېغەمبەرە كانى تۈيان كوشتوو، قوربانڭا كانى تۈيان كەپەر دەرەنەتە، بۇ ئەنەنەن بە دەۋامدا وېزان كەپەر دەرەنەتە، من بە تەنەنما مامەتەوە، ئەۋانىش بە دوامدا دەگەرپىن هەتا بىكۈژەن». 4 بەلام خودا چۈن وەلەمى دايەوە؟ دەھوت هەزار پاپوم بۇ خۆم ھېشىتەرەتەوە، ئەوانەي چۈشكەن بۇ بەعل نەچەماندۇوەتەوە. 5 لەم سەرەدەمەي ئىستاش، پاشماويىكە كەپەر دەرەنەتە، بۇ ئەنەنەن بە دەۋامدا دەنچەنەمەت كەپەر دەرەنەتە، 6 بەلام ئەگەر بە ئىنعمەت بىت، ئىتىر بە كەدار نىيە، ئەگىنە ئىتىر ئىنعمەت ئىنعمەت نىيە. 7 كەواتە چى؟ ئەوهى ئىسرايىل ھەۋلى بۇ دەدا دەستى ئەنەنەن، بەلگۇ ھەلبىزىدرەوان دەستىيان كەوت، ئەوانى ئەنەنەن، بەلگۇ ھەلبىزىدرەوان دەستىيان كەوت، ئەوانى دىكەش دىلەق بۇون، 8 وەك نۇوسراوه: «خودا رۆحى خەۋى قۇولى داونەتى، چاوى داونەتى بېيىن و گۈنى داونەتى بېيى نەيسىن، تاكو ئەمەرۇش». 9 دادىش دەلىت: «با خوانە كەيان بىتىتە داو و تەلە، كۆسپ و سزا بۇيان. 10 با بەرچاوابان تارىك بىت تاكو نەبېن، ھەميشە پېشىيان چەماوه بىت». 11 دىسان دەپرسىم: ئايا جولە كە كان ساتەن يان كەد تاكو بىدون و ھەلتەستەوە؟ حاشا! بەلگۇ بە گۇناھى ئەوان بىزگارى ئەگەر نەتىزىدا؟ وەك نۇوسراوه: «چەند جوانە پېيە كان ئەنەنەن بىت ئەنەنەن، 15 ھەروھە چۈن رادە كەپەر دەپارىتەوە كە باوهەر بىت ئەنەنەن، 16 بەلام ھەموو نەوهى دەھىنەن ئەگەر نەيانيستىتتى؟ چۈنىش دەبىستىن بى ئەوهى يەكىك پېشىان راپاگىيەتتى؟ 15 ھەروھە چۈن رادە كەپەر دەپارىتەوە كە باوهەر بىت ئەنەنەن، 16 بەلام ھەموو نەوهى ئىسرايىل گۈپۈرەلى پەيامى ئېنجىل نەبۇون، چۈنكە ئىشىيا كەللى ئىسرايىل. 12 جا ئەگەر گۇناھى ئەوان دەولەمەندى بىت دەلىت: «ئەي يەزادان، كى باوهەر بە پەيامە كەمان كەد؟» بۇ جىھان و دۇراندىن ئەوان دەولەمەندى بىت بۇ نەتەوە كان، ئاخۇ 17 كەواتە باوهەر بە بىستەنە، بىستىش بە وشەي مەسيحە.

دهیت گهرا نهاده بیان به تهواهقی چ دهوله مهندیه که له گل بانگکردن کهی بی په شیمانیه، 30 هه روک چون یعنو پیشتر خوی بینیت؟ 13 ئهی نهاده کان، قسنهان بی ده کم: شانازی به گوپایه ل خودا نهبوون، بهلام ئیستا به هوی گوپایه ل نهبوونی خزمه ته که مهه ده کم، چونکه نیز دراوم بونهاده کان، 14 تاکو ئهوان یعنو بدر بزهی کوتن، 31 ئهوانیش ئیستا گوپایه ل ئیوهی هاووه چه له که کام بجوانیم و ههندیکان رزگار بکم، نین، تاکو بوده بزهیه بی یعنو برو ئهوانیش بدر بزهی بکمون، 15 چونکه ئه گدر ره تکردن وهیان شاشتبونه وهی جیهان بینت، ئه 32 خودا هه موافی له گوپایه ل بوندا بمندکرد، تاکو بزهی بیه په سهندکردنیان چی دهیت، ئه گدر ژینه وهی مردووان نه بینت؟ هه موادنا بینته وهی (eleēē g1653) 33 ئاه له قوی دهوله مهندی 16 ئه گدر يه که مین بدرهه می هه ویره که که پیشکش کرایت و دانایی و زانیاری خودا! حوكه کانی له سه رووی تیگکشته وهی پیروزه، ئهوا هه موو هه ویره که ش پیروزه، ئه گدر ره که که پیروز و پریگا کانی له سه رووی وردبوونه وهیه، 34 (کی بیری بیدانی بینت، ئهوا لقه کایش، 17 بهلام ئه گدر ههندیک لق پرا نهاده، زانی؟ یان کی بروه راوبیت کاری؟) 35 (کی شنیکی پی به خشیوه توش له داره که موتوره کرایت که زه یتووتیکی کیوت و بهمه تاکو بیت بدریته وهیه، 36 چونکه هه موو شته کان له ئهاده و له رهگ و شیری زه یتوونه که به شدار بروویت، 18 شانازی به هوی ئاده و بونهاده، هه تاھه تایه شکومهندی بونهاده! ئامین، به سه رله کانه وه مه که، ئه گدر شانازی ده کدیت، بزانه که (aiōn g165)

تقره گه هه لانا گریت، به لکو ئاده هه لتده گریت، 19 پیتر 12 بیوه ئهی خوشک و برایان، لمبر مهره بانی خودا لیتان دهلهی: «لله کان برانه وه تاکو من موتوره بکرم»، 20 راسته، ئهوان لمبر بیباوه پری پرا نهاده، توش به باوهر جیگیر برویت، پیروز و په سهندکراو له لای خودا، که پهستنی هر شهندانه تانه، 2 شیوهه ئهه دنیایه و هرمه گرن، به لکو به نیزکردن وهی بیراتان بکورین، تاکو بیه لیکدانه وه بتوان ده ریخنه خواستی خودا جیهی، که باش و په سهندکراو و تهواهه، (aiōn g165) 3 به و نیعهمه تهی پیم دراوه به هر یه کیک ده لئم که له تیوتانایه: با له ترخ بی خوی دانان زیده رویی نه کات، به لکو له ترخاندن هوشیار بینت، به و پره باوهه هی خودا به هر یه کیکی به خشیوه، 4 وک چون له یه ک جهسته دا ئندامی زورمان ههیه، هه موو ئهندامه کائیش يه ک کاریان نیبه، 5 پیچه ش به هه مان شیوه، هه رچه نده زورین، به یکبیون له گل مه سیح ئهندامی يه ک جهستهین و هه ئهندامیک په یوه سته به ئهندامه کافی دیکه وه، 6 بهلام به هر هی جیاوازمان ههیه، به گوپیه هی ئاده نیعهمه تهی پیان برایان، نامه ویت ئهه نیپنیه نه زان، نهاده ک خوتان به دانا برایان: که لله رهقی به شیک له ئیسرائلی گرته وه هه تا تهواوی نهاده وکان بینه ناوه وهه، 26 بهم شیوهه هه موو ئیسرائلی رزگاری دهیت، وک نوسراوه: «رزگارکر له سیپونه وه دیت، خوانه ناسی له یاقوب دوورده خاتمه وه، 27 ئه مدش په یماق منه له گل ئهوان کاپیک گوناھه کانیان داده مام»، 28 به گوپیه هی په یامی ئینجیل له پیناواری یعنو دوڑمن، بهلام به گوپیه هی هه لبرادرن له گهرا به هر هی بزهی ههیه، با به دلخوشیه وه بینت، 9 با پیناواری باو کاندا خوش ویستن، 29 چونکه به خشینه کانی خودا و

خوشه ویستی بی دووبرویی بیت. رفغان له خراپه بیت و به له بهر ویژدانیش. 6 ههر له بهر ئەمەشە باج دەدەن، چونکە چاکوه بنووین. 10 به خوشه ویستی برايانه به دل يەكتريان ئەوان خزمەتكارى خودان و بەردەوام لەسەر ئەم کاردن. خوشبويى، له خوتان زياتر بىزى له يەكترى بگەن. 11 سىست مەبن 7 مافى هەمووان بەدەن: باج به خاونە باج، سەرانە به خاونە له دلگەرمى، له رۆچ گەرم بن، خزمەقى مەسيحى خاونە سەرانە، ترس له خاونە ترس، بىزى به خاونە بىزى. 8 به شکو بکەن. 12 له هيوا دلشاد بن، له تەنگانە تارام بگۇن، له ھيچ شىتىك قەرزازى كەس مەبن، جىڭە له وەدى يەكتريان نويىزىرىن پەيوەست بن، 13 بەشدارى بکەن له پۇيەستىيەكانى خوشبويى، چونكە ئەمەدە خەلکى دېكەي خوشبويى، شەرىعەتى گەلى پېرۈزى خودا، میواندارى خوشك و برا نامۇكەن بکەن. تەوراتى هىتاواهە دى. 9 راسپارده كانى وەك داداينىسى 14 ئەوانە دەتائىچە و سىنتە داواى بەرە كەتىان بۆ بکەن. مەكەن، 『مەكۈن』، 『دزى مەكەن』، 『چاوجەپەنە داواى بەرە كەت بکەن و نەفرەت مەكەن. 15 له گەل دلشادان ھيچ شىتىك كەھى كەسيكى دېكە بىت』 و راسپارده دلشاد بن، بگەيىن له گەل ئەوانە دەگۈيىن. 16 سەبارەت بە دىكەش لەم راسپارده يەدا كۆزدەنەوە: 『زىكە كەت وەك يەكترى هاوبىر بن، بىر له بلندى مەكەنەوە، بەلكو تىكەلاوى خوت خوشبويىت.』 10 خوشە ویستى خراپه له گەل نىزبەكەي پایەنزمەكان بن. خوتان بە دانا مەزانىن. 17 خراپەي كەس ناكات، بۇيە خوشە ویستى هىتاۋەندى شەرىعەتە. 11 جىڭە به خراپە مەدەنەوە. وریا بن له بەرە دەھىمە هەموو خەلک ئەمەدەن دەۋەش كەنە كە دەزانىن، وا كاتى ئەمەدەن دەۋەش كەنە باوهەمان هىتاۋەن، بکەن كە به چاڭ دەزانزىت. 18 بەيىت تواناتان ھەول بەدەن چونكە ئىستا پېزگارىمان تىزىكترە لهو كەنە باوهەمان هىتاۋەن، كە له گەل هەموو خەلک بە ئاشتى بىن. 19 خوشە ویستان، 12 شەو له تەواوپۇونە، وا پۇزى ھەلدىت. با كەدارى تارىكى خوتان تۆلە مەسىتىن، بەلكو پىزى به توپوەنە خودا دەدەن، داكەنن و چەكى پۇونا كى له بەر بکەن. 13 با پېزىدەن پەفار چونكە نووسراوە: 『يەزدان دەفرمۇئى، تۆلەسەندەنەوە هي منە، بکەن وەك چۈن له پۇزىدا پەفتار دەكەيت، نەك له پاباردن من سزا دەدەم.』 20 بەلام: 『ئەگەر دۈزىمنە كەت بىسى بۇو و سەرخۇشى، داوىنىسى و بەرەلايى، ناكۆكى و ئېرىھى. نانى بەدرى، ئەگەر تىنۇيو بۇو ئاۋىي بەدرى، بەمە پېشكۈ 14 بەلكو عىسای مەسيحى خاونە شکو له بەر بکەن، بىر له داگىرساو لەسەر سەرى كەلە كە دەكەيت.』 21 با خراپە تىزىكدىن تارەزۈوەكانى سروشى دىنالىي مەكەنەوە. نەتبەزىتىت، بەلكو بە چا كە خراپە بېزىتە.

14

ئەمەدە با هەموو كەسيك ملکەچى دەسەلەندا رەبى حۆكىدايى بېرۇراكان. 2 هەيە باوهەر پەزىز بەرە كەن، فەرمانزەوا كان بىت، چونكە دەسەلەلت نىيە له خوداوه نەبىت، شىتىك بخوات، بەلام ئەمەدە باوهەر لَاوازە پېشوازى لى بکەن، جا ئەمەدە باوهەر لەلايەن خوداوه دازداوه. 2 ئىت ئەمەدە دەخوات. 3 با بختور سوو كاپىتى بە نەختۇر نەكەت، نەخۇرىش بەرەلەسى دەسەلەلت دەكەت، بەرەلەسى دازداوی خودا بختور تاوانبار نەكەت، چونكە خودا پېشوازى لېكىدوو. 4 تۆ دەكەت، بەرەلەسىتەكارنىش حۆكمەن بەسەر خۇيان دەھىن. كىنى تاڭ خزمەتكارى كەسيكى دېكە بەدەيت؟ سەركەتون 3 فەرمانزەوايان جىنى ترس نىن بۇ چا كەكارى، بەلكو بۇ يان سەرنە كەوتى خزمەتكار لە خزمەتە كەيدا پەيوەندى بە خراپەكارى، ئايى دەتەوەيت له دەسەلەلت نەتسىت؟ چا كە گەورە كەيدەن وەيە، بەلام سەرەدە كەوەيت، چونكە مەسيحى بکە، سەتىلى ئەمە بەدەستەھېنىت، 4 چونكە خزمەتكارى خاونە شکو دەتوانىت سەربەختا. 5 كەسيك پۇزىك لە خودايه و بۇ چا كەدى تۆ كار دەكەت. بەلام ئەگەر خراپەت پۇزىك دېكە بە پېرۇزى دادەنىت، كەسيك دېكە هەموو كەد بىرسە، چونكە لەخۇرا شىھىزەنلەنگەيت، ئەمە خزمەتكارى پۇزىك لەرچاوجا دەگۈيىت. با هەر يە كە له بېرۇرا خەرىخە و بە توپوەنە خودا سزا خراپەكاران دەدەتات. دەلىيەت. 6 ئەمەدە بايەخ بە پۇزى دەدەتات، له بەر يەزدان 5 بۇيە پۇيەستە ملکەچى بن، نەك تەنەما له بەر توپوەنە، بەلكو بايەخى پى دەدەتات. ئەمەدە گوشت دەخوات، له بەر يەزدان

13

دهینهوات، چونکه سوپایی خودا دهکات، ئوهش که ناخوات، ئوهشی گومان بکات، ئه گر بخوات تاوابار دهکیت، چونکه له بهر يه زدان ناخوات و سوپایی خودا دهکات، 7 له بهر له باوهرهوه نیيه، هر شئیك له باوهرهوه نه يېت گوناهه.

نهوهی كه سمان بُخزی نازیت، كه سیش بُخزی نامیت. **15** به لام ئېھى بەھىز لە سەرمانە بەرگى كەموكپى

8 له بهر ئوهشى كەر بىزىن بُمىسىحى خاودەن شکۇدەزىن، لاوازان بگۈن و خۇمان راپىزى نەكىن. 2 با هەر يەك له

ئەگر بىشمەن لە پىناۋى ئەو دەمرىن، كەۋاھە بىزىن يان بىزىن، ئېھى تىزىكەدى بۇ چا كە راپىزى بکات له پىناۋى بىيادنان.

ئېھى هي مەسيحىن، 9 هەر له بهر ئەم ھۆيە مەسيح مرد و زيندو بىووهوه تاكو بىييە كەورەزىندووان و مەدووان.

وەك نوسراوه: «جىتىوي ئەوانەن جىتىوت پىپەدەن كەۋە سەر من». **4** چونكە هەرقچى لە پىشدا نوسراوه، بۇ قېرىبۇنى

تەنەنەت مەسيحىدەش بىرى لە خۇشى خۇزى نەكىدەدە، بەلکو زيندو بىووهوه تاكو بىييە كەورەزىندووان و مەدووان.

10 ئىتەر توپچى خوشكت يان برا كەت تاوابار دەكەيت؟ يان بۇچى سووكاڭيە تىيان پى دەكەيت؟ چونكە هەممومان لە بهر دەم

تەختى دادگايى خودا رادەھەستىن، **11** چونكە نوسراوه: «يەزدان دەفرمۇي: بەچانى خۆم، ھەموو ئەرتۇرىيەك بۇ من

چۈك دادەدەت، ھەموو زماڭىك دان بە خودا دەنیت. **12** كەۋاتە، ھەريەك لە ئېھى دەبىت حىسابلى خۇزى بىدانە خودا.

13 له بهر ئەم ئىتەر با يەكتىرى تاوابار نەكىن، بەلکو باشترە پەرپارە بىدەن: كۆسپ و تەگەرە لە بهر دەم خوشك يان برا

داھەنرېت. **14** بەھۆي عىسای خاودەن شکۇدە دەزانم و دلىام كە هېچ شئىك لە خۇيدا گلاۋ نىيە، به لام ئەگر كەسىك بە

كلاۋى بىنائىت، ئوهش تەنەنە لە لاي ئەو كەسە گلاۋە. **15** ئەگر بەھۆي خۇراڭو خوشك يان برا كەت دەلەنگ بىن، ئىتەر

بەگۈزە خۇشە وىستى نازىت. بەھۆي خۇراڭو خەم كەسە لەنار مەبە كە مەسيح لە پىناۋىدا مەدوو، **16** مەھىن خەللى كە

خراپە باسى شئىك بکات كە بۇ چا كە، **17** چونكە پاشىيەت خۇدا خواردن و خواردنەنە نىيە، بەلکو راستەرسىت و

ئاشىنى و خۇشىيە لە رۇچى پىرۇزدا. **18** هەركەسىك بەم شىۋىيە خزمەتى مەسيح بکات، جىڭىز رەزامەندى خۇدا دەبىت و خەلکىش مەتمانەنە پى دەكەن. **19** كەۋاتە با تىيېتكۈشىن

لە پىناۋى ئوهشى بەرەن ئاشتى و بىيادنانى يەكتەمان دەبات.

20 لە پىناۋى خۇراڭ كارى خودا و يەران مەكە. ھەممۇ شىئە كان پاكن، به لام خراپە ئەگر بىتو كەسىك بە خواردنى

بىتىنە كۆسپ بۇ كەسىكى دىكە. **21** باشە گوشت نە خۇرىت و شەراب نە خۇرىت و شىئىك نە كەيت بىتىنە ھۆكارى كەۋەن

خوشكە كەت يان برا كەت. **22** ئەو باوهەرەي ھەتە، با لمەر دەم

خودا بۇ خۇت بىت. خۇرگە دەخوازىت بەوهە خۇزى وەك بەيادھەنە و تان، لە بهر ئەنەن يەمعەتە خودا پېيداوم،

16 تاكو بەم خزمەتکارى عىسای مەسيح بۇ نەتەوە كان، وەك كاھىن لە ئەركى را گەياندى مەتكىنى خودا، تاكو قورىانى

تاوابار ناكات لەو شەتى كە پەسەندى دەكات. **23** به لام

نهاده و کان په سه ندکارو بیت، به روحی پیروز کارو بیت. به دلشادیه وه بیه لاتان و له گه لاتان پشوو بددهم. 33 خودای 17 له بهر ئوه به هزوی عیسای مهسیحه وه شاناڑی ده کم بهو ئاشتی له گه ل هموتوتان بیت. تامین.

کارانهی که بخ خودای ده کم. 18 ناویزم باسی شتیک بکم 16 سهباره به فیبی خوشکان که خزمه تکاره له کلیساي جگه لهوهی مهسیح بؤ گوپیزیاه لیوونی نهاده و کان بؤ خودا له کنخیرا، راتانده سپیرم 2 به ناوی عیسای خاوهن شکوهه رینگهی منوه ئهنجامی داوه، به وته و کدار، 19 به هیزی پیشوازی لی بکدن، به پیشوازیه که شایانی خوشک و نیشانه و پرجوو، به هیزی روحی خودا، تهناهت له ٿورشه لم و برای پیروز بیت. له هر شتیک پیوستی پیتان بسو بارمهه دهورو پیشتي تاکو ئیلیلیریکوم، به ته اوی مزگینی مهسیح بدنهن، چونکه یارمهه زور کهسی دا، به منیشه ووه. 3 سلاو له را گدیاند. 20 بؤیه ئاماڻجی به رزم ئوه بوهه که مزگینی بدنه پرسکلا و ئیکلا بکدن که هاوکاري منن له خزمه تکردنی عیسای ئهوانهی که ناوی مهسیحي تیدا نههیزاوه، تاکو له سه ره بناغهه یه کیکی دیکه بنیاد نهند. 21 به لام وک نوسراوه: «ئهوانهی باسی ئه ویان بونه کرايوو ده بین، ئهوانهی نه بانیستبوو تیده گهن.» 22 له بهر ئه مهش بسو چه ندين جار پرم لی ده گیرا بیه لاتان. 23 ئیستا لم ناوجانه شوین نه ماوه ئیشی لی بکم و له بهر ئاسیایه بؤ مهسیح. 6 سلاو له مریم بکدن که زور پیتانه وه ماندوو بسو. 7 سلاو له ئهندرونيکوس و یونیاسی خزمانم بکدن، که له گه ل بهند کرابون، ئهوانهی دیارن له ناو نیز دراوان و کلیسا کافی ناجوله که کابیش. 5 سلاو له و کلیسا یه بکدن له ماله کدیانه. سلاو له ئه پینه توسي خوشه ويست بکدن که توبه رهی ئاسیایه بؤ مهسیح. 24 ده مدوی له ماندوو بسو. 25 به لام ئیستا ده چمه ٿورشه لم تاکو خزمتی گه ل پیروزی کاتی پویشتم بؤ ئیسپانیا سه ردانان بکم. هیوادرام به لاتاندا تپه ره و بتائیم، دواي ئوهی چیزم له بینستان و هر گرت، ئه گدر پیش من له گه ل مهسیحه بسو نههه ته یه ک. 8 سلاو له ئه مپلیاتوس بکدن، که به یه کبون له گه ل مهسیحی خاوهن شکودا بسو به هاپریهه کی خوشه ويست. 9 سلاو له ئه بارا توں بکدن که هاوكارمانه له خزمه تکردنی مهسیدا، هروهه ستابخیسی خوشه ويست. 10 سلاو له ئه پیله س بکدن، ئوهی که دلسوزی خوشه ويست. 11 سلاو له هیرو دیونی خزم بکدن. سلاو له اوانه بکدن که له مالی ئه رستوپولس بکدن. 12 سلاو له خوشکان تریفینا و تریفوسا بکدن، که له پیناوی ماددیه کان یارمهه که گه ل مهسیحی خاوهن شکودا بسو نههه یه ک. 13 سلاو له چمه ٿورشه لم جوله که کان بدهن. 28 بؤیه، کاتیک ئه مهه ته او کرد و ئهه برهه مهه بؤ موزکردن، له سه ره رینگام بؤ ئیسپانیا، سه ردانان ده کم. 29 ده زانم که بیه لاتان، شکودا زور ماندوو ده بیت. 30 ئیستاش ئه خوشک و به یه کبون له گه ل مهسیحه وه دیم. 31 ئیستاش ئه خوشک و برایان لیستان ده پاریهه وه، له بهر عیسای مهسیحی خاوهن شکو و به خوشه ویست پیروزی پیروز، له گه ل تیکوشن له نویزه کان بسو چه سینکریتوس، فلیگون، هرماس، په ترویاس، هرماس و ئه خوشک و برایانهی له گه لیان. 32 سلاو بکدن له فیلولوگوس پرگاریم، هروهه تاکو خزمه ته کم بؤ ٿورشه لم له لای گه ل و جولیا، نیزیوس و خوشکه کهی و ٿوله مپاس و هه مو و ئه پیروزی خودا په سه ندکارو بیت، 33 بؤ ئوهی به خواتی خودا خله لکه پیروزه خودا که له گه لیان. 16 به ماچی پیروز

سلاو له يه گترى بکدن. هه مهو كلیسا کافی مه سیح سلاوتان
لیده کدن. 17 ئەی خوشک و برایان، لیتیان دەپاریمەوه، ئاگاتان
لهوانه بیت کە ناکزکى و كۆسپ دەنیته ووه، به بچە وانه
ئەو قىرકىدنه فېرىي بۇون. لیتیان دوور بکۈونەوه. 18 ئەو
كەسانەي بەم شىۋىيەن خزمەتى مەسيحى خاوهن شكۈمان
ناكەن، بىلگۈ خزمەتى سكى خۇيان دەكەن، به قىسى خۇش
و زمانلوسى دلى ساكارەكان هەلددە خەلەتىن. 19 هەروهە
ھەوالى ملکەچىتان بۆ خودا بە هەمووان گىشىتووه، بۆ يە
پېتان دەنخۇشم، بەلام دەمەۋىت لە چا كە دانا بن و لە خراپە
بىيەرى بن. 20 خوداي ئاشتى بەم زووانە شەيتان لەرئىر پېتان
پان دەكتەوه. با نىعەتى عىسای خاوهن شكۈمان لەگەلتان
بیت. 21 تېپۆساوسى ھاوکارم سلاوتان لىدەكتات، هەروهە
لوكىوس و ياسون و سۈسيپاتىرى خزمانم. 22 من، تەرتىپس،
نووسەرى ئەم نامەيەم، بە ناوى عىسای خاوهن شكۈوه
سلاوتان لىدەكم. 23 گاپىوس كە خانە خۇقى من و هەموو
كلىيتسا سلاوتان لىدەكتات. ئەراستۇسى خەزىنەدارى شار و
كوارتۇسى برا سلاوتان لىدەكەن. [24 با نىعەتى عىسای
مەسيحى خاوهن شكۈمان لەگەن هەمووتان بیت. ئامىن.]

25 شكۈمەندى بۆ ئەو خودايەي كە تواناي ھەيە بىانچە سېپىتىت
بە گوئىرەي مزگىننەيە كەم و جاردانى عىسای مەسيح، بە گوئىرەي
ئاشكرا كەنى ئە و نېپىننەيە لە كائە ئەزەلىيە كانوه بە شار او مىنى
ماپۇوه، بەلام ئىستا لە رىنگى نۇوسراوى
پىغە مبەرانەوه، بە گوئىرەي راسپارده خوداي ھەمېشەيى،
ئاشكرا و زاتراو بۇوه تاڭو ھەموو نەتەوه كان باوەر بە خودا بېتىن
و گوئىرەيلى بن، (aiōnios g166) 26 بەلام ئىستا لە رىنگى نۇوسراوى
بۆ تاقە خوداي دانا، بەھۆي عىسای مەسيحەوه! ئامىن. (aiōn)

(g165)

یه کدم کورنسوس

1

دانایی و قسیه زیره کانه، نهوده ک هیزی خاچی مهسیح بوجله

بیتنه وه ۱۸ پهیامی حاج ب لمناوشوان گیلاهیه تیه، بهلام بُر

له پُلُس، بانگکراو له سهر خواستی خودا، تاکو ئېنە پرگاربیوان هیزی خودایه. ۱۹ له برهه نهوده نوسراوه:

بیتت به نیزدر اوی عیسای مهسیح، هدروهه له سوتانیسی دانایی دانا کان لمناوده بهم، تیگکیشتنی شیگکیشتووان بهلاوه

برامانه وه، ۲۰ بُر کلیساي خودا له شاري کورنسوس، ئوانهه ده

کوبون له گدل عیسای مهسیح پیروزگراون و بانگکراون

ده موزاری ئەم دنیاھی؟ ئایا خودا دانایی ئەم جیپانه نه گردوده ته

بُر پیروزبیون، له گدل ئوانهه له هەموو شوپنیکا به ناوی گیلاھیتی؟ (aiōn g165) ۲۱ خودا به دانایی خۆی، مەبستی بُو

عیسای مهسیح خاوهن شکومانه وه تزا دەکن، کە گورهه کە خلک بیناسیت، نهک له پرگى دانایی جیپانه وه، بهلکو

ئېنە ئەوانیشە: ۳ با نیعمەت و تاشقى له خودای باوکان و

خودا وستى له پرگى مزگىنیه وه باوپرداران رزگار بکات،

عیسای مهسیح خاوهن شکوره له گلستان بیت. ۴ بههۇي ئەم مزگىنیه ي خەلکانیك ب گیلاھیتى دەزانان. ۲۲ جوله کە

ئۇوه و ھەمبىشە سوباسى خودام دەکم، بُر ئەو نیعمەتە خودا

کە بههۇي عیسای مهسیحه وه پیتان دراوه. ۵ به کوبون ئېنە مهسیحى له خاچدار او جارىدەن، بُر جوله کە كۆسپە و

له گدل ئەودا له هەموو بوارىکوھ دەولەمەند بُوون، له هەموو

بُر نەتەوھ کان گیلاھیتى، ۲۴ بهلام بُر بانگکراوان، جوله کە و

وته و زانیتىك. ۶ خودا بُر شوپنە شایقى ئېنە بُر مهسیح اه

ناجوله کە، مهسیح هیز و دانایی خودایه، ۲۵ چونكە گیلاھیتى

ئۇوه دەچە سپنیتىت. ۷ بُر بُر لە هېچ بەھرىيەك كەمکورپيان

نىيە، له كاتىكدا ب پەرۋەشە چاوه روانى دەركەوتى عیسای

مهسیحى پەروردەگارمانى. ۸ ئەو هەتا كۆتايى دەنچە سپنیتىت،

تاكو له پۈزۈي عیسای مهسیحى پەروردەگارماندا بى گلەن

کەممان دانا بُوون، هەروھا کم كەستان توانادار و له

بەنەلەھى نادار بُوون. ۲۷ بهلام خودا ئەوانەنە ھەلبازارد کە

لە گدل كوره کەي، عیسای مهسیحى خاوهن شکومان. ۱۰ ئەي

خوشكان و برايان، بە ناوی عیسای مهسیحى خاوهن شکومان

ھەلبازارد تاكو بەھیزە کان شەرمەزار بن. ۲۸ خودا پايەزەمە کانى

ئەيتان دەپارىمە و كە ھەمووتان يەك ھەلۈيىت بن، دووبەرەك

جهان ورق لېيىوه وھ ئەوانەنە ھەلبازارد كە هېچ بُوون،

لە تیواناندا نەبیت، بەلکو ھەمووتان يەك بىر و راتان ھە بیت.

تاكو ئەوانەنە لمناوبیات كە خۆيان بە شت دەزانان، ۲۹ بُر ئەوهى

خوشك و برايانم، مالى خلۇقى ھەوالىان دايى كە ناكوکى

لە تیواناندا ھەيە. ۱۲ مەبىستم ئەمەيە: يەكىكىان دەبیت: «من

ھى پۇلّىم»، يەكىكى دىكە: «من ھى ئەپۇلۇم»، يان «من ھى

خودا بُر ئېنە كەد ب دانایي و راستىدروستى و پىرۇزىرىدىن و

پەترۇسم»، يان «من ھى مەسيحىم». ۱۳ ئایا مەسیح بەشكراوه؟

كېنەنە، ۳۱ تاكو وھ ک ئەوهى نوسراوه: ئەوهى شانازى

يان پۇلس لە پىتائاندا له حاج دراوه؟ يان بە ناوی پۇلس لە تاوا

دەكتات، باشانازى بە يەزادانەوھ بکات. ۱۴ سۈپاس بُر خودا كەستانم لە تاوا ھەلەنە كېشا،

ھەلکىشان؟

کېپسەپس و گلپىس نەبیت، ۱۵ نەوهە كە كەتكەن بلىت به

2

ئەي خوشك و برايان، منىش كاتىك ھاعە لاتان،

ناوى منهوه له ئاوا ھەلکىشراوه. ۱۶ ھەروھا سېقاناس و

بە قسەي گوره يان دانايى نەھاتم شایقى خودا را بىگىيەنم،

خاوه خېزانە كەيم له ئاوا ھەلکىشاوه، جىڭ لە تیواناندا ھەموو شىتىك لە بىر بکم، يېڭىكە لە

ديكەم له ئاوا ھەلکىشايىت، ۱۷ چونكە مەسیح نەيباردۇم عیسای مەسیح، ئەلوش بە له حاج دراوى. ۳ منىش بە لاوازى

بُر ئاواھەلکىشان، بەلکو بُر مزگىنيدان، ئەمەش نەك بە و ترس و لەرزىكى زۇرەوھ لەلاتان بُوم. ۴ كاتىك مزگىنى

و تارم پنده دان، قسمی دانایانه و قایلکرم به کارنده هستا، خواردن، چونکه هیشتا نه تانده تواني، ئیستاش ناتوان. 3 عیوه به لکو پشم به به لگه‌ی هیزی پرخی پیروز ده بست، 5 تاکو هیشتا دنیابین. که ئیره‌ی و ناکزکی له تواناندا هه بیت، ئایا باوه‌رتان به دانایی مرؤوف نه بیت، به لکو باوه‌رتان به هیزی دنیابی نین و تنهها وک مرؤوف نازین؟ 4 چونکه کاتیک يه کیک خودا هه بیت. 6 ئیله له تیو پنگه‌یشتواندا به دانایی ده دوین، ده بیت: «من هی پولس»، ئوهی دیکه: «من هی ئپولوس»، ئایا داناییک که نه لم دنیاوه‌یه و نه له دمه‌لا تدارانی ئهم وک خله‌کی دیکه نین؟ 5 ئپولوس چییه؟ پولس چییه؟ تنهها دنیابیه، که له تاوده چن. (aiōn g165) 7 به لکو باسی دانایی خودا خزمه‌تکاران که له پنگه‌ی ئهوانوه باوه‌رتان هیتاوه، هه رووه ک ده کین که نه پنیه، شاراوه ببو، ئوهی خودا له ئزده‌له وک چون مه سیحی خاوهن شکو به هه ریکیکی داوه. 6 من شکری ئیله‌ی داناوه. (aiōn g165) 8 هیچ کام له دمه‌لا تدارانی چاند و ئپولوس ئاوی دا، به لام خودا ببو گشه‌ی پکرد. ئهم دنیاوه تینه‌گیشتن، چونکه ئه گهر تینگه‌یشتنایه، مه سیحی 7 ئیله توقچن گنگه و نه تاودری، به لکو تنهها خودا گرنگه خاوهن شکویان له حاج نه ده دا. (aiōn g165) 9 به لکو وک که گشه‌ی پن ده کات، 8 توقچن و ئاودری‌یه کن، هه ریه که نوسراوه: «ئوهی هیچ چاویک نه بینیبو، هیچ گوییه ک بگوییه ماندو بیرونی خوی کرنی خوی و هرده گریت. 9 جا نه بیستووه و به بیری هیچ مرؤفیکدا نه هاتووه، ئوهی خودا ئیله هاوکاری خودابن، عیوه‌ش گلگه‌ی خودا و خانووی ئاماذه‌ی کردووه بونه‌وانه خوشیان ده دویت. (aiōn g165) 10 به لام خودان. 10 به گوییه ئوه نیعمته‌ی خودا پیداوم، وک خودا به هه‌ی پرخی ختری بوزی ئاشکرا کردن. پرخی پیروز له گندازیاریکی دانا بناغه دارشت و یه کیکی دیکه له سه‌ری هه موو شیتیک ده کوتایته‌وه، تهنانه‌ت له قولایی ناخی خوداش بنیاد ده بیت. به لام با هه ریه که ئاگادار بیت چون له سه‌ری ده کوتایته‌وه. 11 ج مرؤفیک ده زانیت ناخی مرؤوف چی بنیاد ده بیت. 11 کهس ناوانیت بناغیه‌کی دیکه دانیت له تیدایه، جگه له پرخی مرؤوف که له تاودایه؟ بهم شیوه‌یه پال ئوهی داناوه، که عیسای مه سیحه. 12 به لام ئه گهر کس نازانیت ناخی خودا چی تیدایه پرخی خودا نه بیت. هر که سیک له سره‌ئه و بناغیه به زیب، زیو، به ردي گرانبه‌هاء، 12 ئیله‌ش پرخی جیمان و هرنگه‌گرتووه، به لکو وه پرخه‌یه دار، پوش بان کا، بنیاد بینت، 13 کاره‌کی ده رده‌کویت، له خوداوه‌یه، تاکو له شانه تینگین که خودا به خواری چونکه پرخی لیپرسینه‌وه ئاشکرا ده کات، له بره‌ئه وهی به بیچی به خشیوین. 13 ئوهی باسی ده کین له دانایی مرؤفه‌وه ئاگر ئاشکرا ده گریت و ئاگر چونیت کاری هر که سیک نه هاتووه، به لکو له قیرکدنی پرخه‌وه هاتووه، بهم شیوه‌یه ده رده‌هات. 14 ئه گهر کاری يه کیک بمیتیته‌وه که له سه‌ری که سی سروشی ئوهی هی پرخی خودایه و هرینا گریت، يه کیک سوتا، ئهوا هرچه‌نده بنیاده‌ره که زیانی پن ده گات، چونکه له لای ئه و گلایه‌تیبه و نایانزانیت، چونکه به پرخ جیا به لام ریزگاری ده بیت، وک يه کیک له دناو ئاگر هه لایت. ده کریته‌وه. 15 کسی پرخانی هه موو شیتیک هله لدسه‌نگیتیت، 16 ئایا نازانن بیوه په رستگای خودان و پرخی خوداتان تیدا که چی کهس ناوانیت ئه و هه لبیس‌نگیتیت. 16 (کی بیری نیشته‌جییه؟ 17 ئه گهر ریه کیک په رستگای خودا ویران بکات، یه زدانی زانی، کی قیری ده کات؟) به لام ئیمه بیری مه سیحمان خودا ویرانی ده کات، چونکه په رستگای خودا پیروزه، عیوه هه په رستگایه‌ن. 18 با کس خوی هه لنه خله‌له تینیت، ئه گهر هه‌یه.

3 خوشکان، برایان، کاتیک من قسم له گل کردن، يه کیک له تیوان خوی به دانای ئهم دنیابه ده زانیت، با بیتیه هه متانی عیوه وهک ئهوانه دانیم که به پنچایی پرخی پیروز گل تاکو به راستی بیتیه دانا. (aiōn g165) 19 دانای ئهم جیمانه ده زین، به لکو وهک ئهوانه که هیشتا دنیابین، هه رووه ک له لای خودا گلایه‌تیبه، له بره‌ئه وهی نوسراوه: «ئه و دانا کان مندالی ساوا بن له خانه‌واده مه سیحدا، 2 شیرم پداون نه ک به فیلبازی خوبانه و ده گریت. 20 هه رووه‌هه: «یه زدان بیرکرده‌وهی دانا کان ده زانیت که پوچه. 21 که واته، با

کس شانازی به مروقفه نه کات! چونکه هممو شیئک هی 14 نه مانه نانو سوم تاکو شهرمه زارتان بکدم، به لکو و هک رفله
تیویه، 22 پؤلس یان ئېپۇلوس یاخود پەتروس، جىيان یان خۇشەوستە کامن ئاگادار تان دەکمەوه. 15 تەنەنەت ئەگەر دە
ژيان یان مردن، شتەكانى ئىستا ياخود داھاتوو، هممو شیئک ھەزار كەس لەتىو باۋەرداران سەرپەر شىتىار تان بن، بەلام
ھى تیویه، 23 تیوېش ھى مەسيحن، مەسيجىش ھى خودايە. چەندىن باوگان نىيە، چونکە لە رىنگى پەيامى ئىنجىلەوە من

بۇوم بە باوگان، لە ئەنجامدانى ئەو كارەي كە عيسى مەسيح
4 بەم شیئویە با خەلک بە خزمەتكارى مەسيح و سەركارى
كىدى. 16 جا تكتانلى دەكەم، لاسىي من بکەنەوه. 17 لەپدر
تەنپەنەيە كەن خودامان دابىتن. 2 جا ئەوهى لە سەركاران داوا
دەكىرىت ئەوهى كە مەمانەبى بىسلەپىن. 3 بەلامدە گۈنگ ئىيە
ئەگەر ئىوھ بان ھەر دادگەلەكى مرۆفانە حۆكم بىدات، بەلام من
حۆكم بەسەر خۆمدا نادەم. 4 ھېچ كە موکورپەك لە خۆمدا
تاپىنم، بەلام بەمە يېتىاوان نەبۇوم، بەلکو مەسيحى خاوهەن
شەكۈيە ئېپەچىنەوەم لە گەل دەكەت. 5 كەۋاھ پېشەخت حۆكم
بەسەر ھېچ شىئىكا مەددەن، هەتا مەسيحى خاوهەن شەكۈ دىتەوه.
يېت بە پەلە دېيە لاتان، ئەوسا نەك قەسە كانى ئەو لووتەر زانە
دەزانغ بەلکو تونانشىان، 20 چونكە پاشىيەقى خودا بە قەسە ئىيە،
لە تارىكىدا شارداراوه تەوه و نىازى دل دەردەخات. ئەوسا
ھەر يەكىك لەلايەن خوداوه ستايىش دەكىرىت. 6 خوشكان،
خۇشەوستى و رۇوحى دەئرمى؟

5 لە راستىدا دەنگۇي ئەوه ھەيدە كە داوىنىپسى لەتىو ئۇيەدا
كىدە نۇونە، تاکو لە ئىيەوە قىرىن: «زىدەپۈرى مەكەن لەوانەي
نووسارون». ئېنجا كەس خۇرى بە يەكىك ھەلەنکىشىت لەسەر
ھەيدە، جۇھە داوىنىپسىيەك كە لەتىو بەرەستە كەنلىشدا ئىيە:
ئەوي دىكە. 7 كى تۈجىا دەكانەوە؟ چىت ھەيدە وەرتەگىزىت؟ پاوا لە گەل باوهۇنى دەزىيەت! 2 تیوېش لووتەر زىن! باشتى
ئەگەر وەرتىگەتوو، بۇ شانازى دەكەت وەك وەرتەگىزىت؟ نەبوو ماتەمدار بن و ئەو كەسەش كە ئەم كارەي كەدوووه لە
8 وا ئىربۇون! وا دەولەمەند بۇون! بەيى ئىيە بۇونە پاش! خۇزگە خۇتائى دوور بىخەنەوە؟ 3 ھەرچەندە بە جەستە لەلاتان نىم،
ئۇيە بە راستى پاشا بۇونا يە ئەوسا لە گەلتان بەشدارى حۆكم اينيان بەلام بە رۇح ئامادەم. وائەو كەسم حۆكم داوه كە ئەمەي
دەكىد! 9 چونكە وا بازام خودا ئىيەي ئىزىدرابى لە دواوهى كەدوووه، وەك ئەوهى لەۋى ئامادە بۇوم: 4 بە ئاوى عيسى
كەۋاوه دەرخست، وەك ئەوهى حۆكمى مەدغان بەسەردا مەسيحى خاوهەن شەكۈ، ئۇيە و رۇوحى من لە گەل ھېزى مەسيح
درایت، چونكە بۇونە ئاپىشى جىيان و فريشە و خەلک. كۆدەبەوه، 5 ئەم كەسە دەيېت بەرەتىيە دەست شەيتان تاکو
10 لە پېتىاوى مەسيحدا ئىيە بە گىل سېير دەكىن، بەلام ٹۈيە سروشى دىنايى بەھەتىيەت، بۇ ئەوهى رۇوحە كە لە رۇزى
بەھۆي مەسيحە و بە زىر سېير دەكىن! ئىيە لازىن و ٹۈيە يەزداندا بىزگارى يېت. 6 شانازىكەدتتانا باش ئىيە. ئاپا نازان
بەھېزىن! ئۇيە شەكتۈران و ئىيە سووکىن! 11 هەتا ئېستا سەرىسى و ھەۋىر تېشىكى بېچۈك ھەمو ھەۋىرە كە ھەلەنېتتى؟ 7 خۇتان
تېنۇو و ٻرووتىن، لىدان و بى لانەنې دەچىزىن. 12 بە دەستى لە ھەۋىر تېشى كۆن پاك بەكەنەوه، تاکو بىنە ھەۋىرلىك نوى،
خۇمان ئىش دەكىن و ماندوو دەبىن. جىنۇمان پىدەدرىت و چونكە ئۇيە بە راستى فەتىرەن. لە بەر ئەوهى مەسيحى بەرخى
داواى بەرە كەت دەكىن، دەچەو سېئىز بىنەو و بەرگە دەگىن. پەسخەمان سەرپەردا. 8 كەۋاھ با جەزىن بىگىن، نەك بە
13 بۇختىغان بۇ ھەلدەبىن و نەرمى دەنۋىتىن. هەتا ئېستا ھەۋىر تېشى بەسەرچوو كە ھەۋىر تېشى كىنە و خاپا يە، بەلکو
وەك زىلى جىيان و پاشماوهى ھەمو شىئىكانلى ھاتووه. بە فەتىرە بى دۇورپۇنى و پەرسى. 9 من پىشىتلە نامە كەى

دیکم بوم نووسین تیکل به داوینیپسان مهبن، 10 مه بهسته من دروسته، بهلام هیچ شتیک به سه مردا زال نایت. داوینیپسان و چاچتوک و تالانکر و بتپه رستانی ئەم جیهانه 13 «خواردن بۇورگە و ورگیش بۇ خواردن»، کەچى خودا نییە، ئەگىننا ناچار دەبۇن لەم جیهانه بچېنە دەرەوە. 11 بهلام هەردووچان لەناوەبات، بهلام جەستە بۇ داوینیپسان نییە، ئىستا بۇتان دەنووسىم تیکل يەكىك مەن بە خوشك يان برا بەلگۈكۈ مەسیحى خاون شىكۈيە و مەسیحىش بۇ جەستىدە، ناودەبرىت و داوینیپسان يان چاچتوک ياخود بېپەرسە 14 خوداش مەسیحى خاون شىكۈيە هەستاندە و بە ھىزى و بۇختانکەرە يان سەرخۇشە و تالانکەرە. نايش لەگەن خۆى ئېچەش ھەلەدەستىتىتە وە. 15 ئايى نازاتن لەشتن ئەندامى كەسى ئاوا مەخۇن. 12 بە من چى ئەو بىباوهەرەنەی دەرەوەدى جەستەي مەسیحە؟ ئايى ئەندامى جەستەي مەسیح بەكمە كلىسا حۆكم بەدم؟ ئايى عىيە ئەوانەي ناواوەدى كلىسا حۆكم ئەندامى لەشفرۇشىكى؟ نە خىرا! 16 ياخود نازان ئەۋەدى خۆى نادەن؟ 13 ئەوانەي دەرەوەدى كلىسا خودا حۆكمىان دەدات. بە لەشفرۇشىكەو نووساندۇوو، لەگەن بۇوەتە يەك جەستە؟ چۈنكە دەفرمۇئى: «ھەردووچان دەبىن يەك جەستە.»

﴿خراپەكار لەتپۇ خۆتان دوور بىخەندە وە.﴾

6 كەيىكىغان سكالا يەكى لە كەيىكى دىكە ھەبۇ، چۈن 17 بهلام ئەۋەدى لەگەن عىسای خاون شىكۈيە كېڭىرىت، دەۋىزى كېشە كەيى بىاتە لاي بىباوهەرەن بۇ ئەۋەدى ئەوان لەگەن دەبىن بە يەك پرۇح. 18 لە داوینیپسان رابكەن. ھەر حۆكمى بۇ بەدن و لاي گەلى پېرۈزى خودا نەيت؟ 2 ئايى گۇناھىكى مەرۇف بېكەت، لە دەرەوەدى جەستەيە، بهلام نازان گەلى خودا جىهان حۆكم دەدەن؟ ئەگەر عىيە حۆكم دەكەت، 19 ياخود نازان كە لەشتن پەرسىگەي پۇزى پېرۈزە بەسەر جىهاندا بەدن، ئايى شايىستە نىن حۆكم بەسەر فەريشىتە كاندا دەدەن؟ عىيەش ھى خۆتان شىدا بەدن؟ 3 ئايى نازان ئېچە حۆكم بەسەر شتە كانى ئەم ژيانە دەدەن؟ 4 جا چەندە زىيات حۆكم بەسەر لەشنى دەدەن؟ 5 جا ئەگەر لە ژيانى پۇزىانەدا كېشەتان ھەيت، ئايى دەبىنە لاي خودا بگەن.

7 سەبارەت بەو شتائى ئەم دادوھرى بىباوهەر كە كلىسا پەسەندىيان نا كەن؟ 5 من ئەم دەلەم بۇ ئەۋەدى شەرم بەكەن. ئايى يەكىكى داناتان تىدا نىيە پاوا ۋىن نەھىيەت.» 2 بهلام لەبەر زۆرىي داوینیپسى، باھەر بۇۋانىت دادوھرى لەتپۇ براياني بېكەت؟ 6 بهلام برا براي خۆى پاوا ئىك ڏىن خۆى ھەيت، ھەر زىتىك مېرىدى خۆى ھەيت. بۇ دادگا دەبات، لەبەردەم بىباوهەرەن ئەمە دەكەت! 7 لە 3 مېرىد لەسەرىيەتى ئەركى سەرشانى بۇ زىنە كەيى بەجىنگەيەنەت، پاسىتىدا شورەھىيە بۇتان لەتۇتانا سكالا لە يەكتەر بەكەن. باشتىر ھەرودەھا ئىنىش بۇ مېرىد، 4 ڏىن دەسەلەتى بەسەر لەشى خۆيدا نەبۇو زۆرلىكىاو بن؟ باشتىر نەبۇو فىللىكىاو بن؟ 8 بهلام ئىۋو نىيە، بەلگۈ كەيى بەزىدە كەيىتى. ھەرودەھا مېرىدىش دەسەلەتى زۆردارى و فىل دەگەن، تەنانەت لە خوشك و برايىنىشان! بەسەر لەشى خۆيدا نىيە، بەلگۈ كەيىتى. 5 خۆتان لە 9 ئايى عىيە نازان كە زۆرداران نابەن مېرالگى شاشنىنى خودا؟ يەكتىرى بېيەش مەكەن، مەگەر بە رېنگەكتۇن بۇ ماويىك تاكو ھەلمە خەلەتىن. نە بەرەلا و نە بتپەرسە، نە داوینیپسان و نە بۇ نويزىكەن دەست بەتال بىن دواتر بگەرىنەتە بۇ ژيانى ئاسايى ھاۋەرگەز بازار، 10 نە دىز و نە چاچتوک، نە سەرخۇش و ۋىن و مېرىدەيەتى، نەوەك بەھۆي بەسەر خۇدا زالىل بۇتانەوە نە جىنپۇرۇش و نە تالانکەر، نابەن مېرالگى شاشنىنى خودا. شەيتان تاقىتىن بىكانەوە. 6 بهلام ئەمە دەلەم، وەك رېنگادانە 11 جا ھەندىنگان بەم شىۋىيە بۇون. بهلام شۇرانەوە و پېرۇز نەك فەرمان. 7 ھيوادارم ھەموو خەلک وەك من بىن، بهلام كەن و بىتاوان كەن بە ناوى عىسای مەسیحى خاون شىكۈرە كە لەلایەن خەداوە بەھەرە خۆى ھەيدە، ھى يەكىك و پۇزى خودامان. 12 «ھەموو شتىك بۇ من دروستە»، ناوايە ئەۋەدى دىكەش ئاوا. 8 بهلام ئەوانەي ھاوسەرگەرىپيان بهلام ھەموو شتىك سوودە خىش نىيە، «ھەموو شتىك بۇ نەك دەرەوە و بېۋەزنانىش، پېيان دەلەم: بۇيان باشە ئەگەر وەك

من بینیته وه. 9 به لام ئەگر خویان رانه گرت، با هاوسه رگیری به زهی پىدا هاتبیته وه که جىي متمانه يېت. 26 وايزا نم، له بىر بىكىن، چونكە هاوشه رگيرى لە گۈزىن باشتە. 10 به لام بۇ ئەم تەنگانىيە ئىستا، باشە بۇ مرۇف ئاوا بىنیته وه. 27 ئايا هاوشه ران، راياندە سېئرم، من نم بەلکو مەسيحى بالا دەستت تو بە زىنه وھەسترا وىته وھ؟ داواي جىابونو نەمە كە. ئايا تو راياندە سېئرىت: با زىن لە مېزدە كى جىا نە يېتىھە، 11 به لام بە زىنه وھەسترا وىته وھ؟ داواي زىن مە كە. 28 به لام ئەگر ئەگر لېنى جىا بۇوه وھ، با بىن مېزدە بىنیته وھ يان مېزدە كى زىن بېتىت گوناھت نەكىدو وھ، ئەگر پا كىزە ش مېزد بكت ئاشت بكتا وھە، مېزدىش با زىنه كە تەلاق نەدات. 12 ئەوانى گوناھى نەكىدو وھ. به لام ئەوانە لەم ئىانەدا تووشى كېشە و دىكە من پېيىان دەلەم نەك مەسيحى بالا دەستت: ئەگر برايدىك گرفت دەن، جا من دەمەوى تووشان نەكەم. 29 خوشكان، ژىتىكى بىباورى ھەبو، زىنه ش رازى بۇولە گەلىدا بېرىت، با برايان، ئەمە دەلەم: كاغان كەمە، لەمە دەۋا ئەوانە ئىيان تەلاق نەدات. 13 ئەگر ژىتىكى مېزدىكى بىباورى ھەبو، ھەيە دە يېت بە جۇرىكى بېن وھ كو ئەۋەھى كە ئەيابىت، مېزدە كە رازى بۇولە گەلىدا بېرىت، با زىن لېنى جىا نە يېتىھە، 30 ئەوانە دەگرگىن وھ كە نەگىين، ئەوانە ئىشادن وھ كە 14 چونكە مېزدە بىباورە كە لە زىندا پېرۇزگارە و زىنى بىباورە لە شاد نەن، ئەوانە دەكەن وھ كە مۇلچان نە يېت، 31 ئەوانە پىاوا دېپەرۇزگارە، ئەگىنا متالان گلاوه، به لام ئىستا پېرۇزە. جىيان بەكاردەھېتىن وھ كە ھەر بەكارىيەھېتىن، چونكە وىنەي خودا بېپەرۇزگارە كە خۆزى جىا كەددەھە، با جىا يېتىھە، 32 جا دەمەوى ئىيە بىن خەم بن. 15 به لام ئەگر بىباورە كە يان خوشكە كە نەھەسترا وھە، بەلکو ئەۋەھى زىنى نەھەتىۋە بایخ بە كاروبارى پەروردەگار دەدات، لە بارى ئاوادا برا كە يان خوشكە كە نەھەسترا وھە، بەلکو ئەۋەھى زىنى نەھەتىۋە بایخ بە كاروبارى پەروردەگار دەدات، خودا بۇ ئاشتى بانگى كەددو ون، 16 چونكە ئەن ئەن مېزد، چۈن چۈن پەروردەگار رازى بكتا. 33 به لام هاوشه ردار بایخ دەزانى تاخۇ زىنە كەت پەزگار دە كەيت؟ يان ئەن مېزد، چۈن بە كاروبارى جىيان دەدات، چۈن زىنە كەدە رازى بكتا. دەزانى تاخۇ زىنە كەت پەزگار دە كەيت؟ 17 لە گەل ئەۋەشدا، با 34 ئەو كاروبارى دلى بەشكراوە. زىن بىن مېزد و پاكىزە گۈنگى ھەرىيەكى بەيىن ئەو بىشەي مەسيحى خاوهن شكۇ پېيدا وھ بە كاروبارى پەروردەگار دەدەن، چۈن دەتونىت جەستە و بەھو شىۋىيەي كە خودا بانگى كەددو وھ بېرىت، لە مەمو روھى خۆزى بۇيەزدان تەرخان بكتا. به لام شۇوكەدو بایخ كلىسا كان ئاوا فەرمان دەدەم. 18 ئەۋەھى بە خەتەنەنە كراو، ئەۋەھى بە خەتەنەنە كراوى بۇ چا كەتكان دەلەم، نەك تووشى كۆتۈكەن بەكەم، بەلکو بۇ بانگكراوە، با جىيەتە و خەتەنەنە كراو، ئەۋەھى بە خەتەنەنە كراوى بۇ چا كەتكان دەلەم، نەك تووشى كۆتۈكەن بەكەم، بەلکو بۇ خەتەنەنە كەندىش ھېچ نىيە، بەلکو جىيە جىتكەرنى پەسپارە كافى 36 به لام ئەگر كەسىك نېڭرائە لەۋەھى كە بە شىۋىيەكى شىاوا خودا گۈنگە. 20 با ھەرىيەكىك لە بارودۇخە بىنیته وھ كە لە گەل دەستگىرانە پا كىزە كەدە لەلسۈكۈت نا كات، ئەگر تېيدا بۇوه كاتىك خودا بانگى كەددو وھ، 21 ئايما با كۆيلەنی حەز و ئاڑەزۇوپى زۇر بۇو و پۈلىست بۇو هاوشه رگيرى بىكىن، گوناھى بانگكرايەت؟ گۇنچ مەدرىز، به لام ئەگر توانىت ئازاد يېت، چى حەز لېئە با ئەۋەھە بكتا، با هاوشه رگيرى بىكىن، گوناھى بىكىك، 22 چونكە ئەۋەھى كۆيلە بۇوه كاتىك يەزدان بانگى نەكەددو وھ، 37 به لام ئەۋەھى لە دلەوھ بېرىارى دايىت و ناچار كەددو وھ دەيىتە ئازاد كراوى يەزدان. بە ھەمان شىۋە نە يېت، بەلکو بەسەر خۇاستى خۇيىدا زال يېت، ئەۋەپېرىارەش ئەۋەھى كە ئازاد بۇوه، كاتىك بانگكراوە ئەۋەھە دەيىتە كۆيلە خەلک. ئەوا چاڭ دەكەت، ئەۋەھەش كە هاوشه رگيرى نا كات، مەسيح. 23 ئىيە بە تەرىخىك كراون، مەبەھە كۆيلە خەلک. ئەوا چاڭ دەكەت، 38 كەوا ئەۋە كەسەي هاوشه رگيرى 24 خوشكان، رايان، با ھەركەسىك بەھو شىۋەيە لە گەل خودا دەكەت، چاڭ دەكەت، چاڭ دەكەت، ئەۋەھەش كە هاوشه رگيرى نا كات، بىنیته وھ كە تېيدا بۇوه لەو كاتەي بانگكراوە. 25 دەربارە ئەچ كاچتى دەكەت. 39 زۇن ئەۋەندە بە مېزدە دە بەستەيە وھ كەپان و كوربان، ھېچ فەرماتىك لە مەسيحى بالا دەستە وھ نىيە، هەتا مېزدە كەدە زىنندو وھ. به لام ئەگر مېزدە كە مرد، ئەۋە به لام من بۇچۇونى خۇمتان پى دەلەم وھ كە يەكىك يەزدان ئازادە شوو بە ھەر پاپىك بكتا كە دەيە وىت، بە مەرجىك

باوه‌ری به مهسیحی خاوهن شکو هه بیت. 40 به لام به بُوچوونی دیکه نیزدراو نه بم، ئهوا بُوشیوه نیزدراوم، چونکه عیوه موری من، به خته و هر تره نه گهر ڭاوا بېئنیتەوە، وا بىزام منىش پۇچى نیزدراویتى من لە مەسيحدا. 3 بُۋەوانە دادوھرىم دەگەن ئەمە يە بەرگىم: 4 ئایا مافى خواردن و خواردنه و مان نىيە؟ خودام هەيد.

5 ئایا ماقان نىيە خانلىكى باوه‌ردار بکىيە هاوسەر و هاپرمان
لە گەشتە كاماندا، وەك نیزدراواني دیکە و برا کانى مەسيح
و پە ترۇس؟ 6 ياخود تەمنا من و بەرناباس ئەمە مافەمان
نىيە، دەبىت هەر ئىش بىكىن؟ 7 كى ھەبووه بە خەرجى
خۆى سەرپازى گۈدىت؟ كى پەزىنک دەچىتىن و لە
بەرپۇومە كەن ناخوات؟ يان كى شوانايەقى مىنگەلىك دەكەت
و لە شىرە كەن ناخوات؟ 8 ئەم قسانە وەك مروۋ دەكەم؟ ئایا
بەكان، دەزانىن كەت لە جىهاندا هېچ نىيە و تەنە يەك خودا
ھەيد. 9 ئەگەر ھەندىك ھەن پېيان بىگوتىت «خوداد» لە
ئاسمان بىت يان لەسەر زەوي، ھەرودەك زۇر «خوداوند» و
گا دەدات؟ 10 پېگومان لە پېتاو ئىيە واي فەرمۇوه، مە گەر
زۇر «گورە» ھەيد، 6 به لام بُۋەچە تەنە يەك خودا ھەيد،
ئەوپۇش ئەو باوكىيە كە ھەمو شىتىك لەھەوەيە و ئىيەش بۇ
ئەو دەزىن، ھەرودەها تەنە يەك گورەش ھەيد، عىسى
مەسيحە، ھەمو شىتىك بەھەزى ئەھەوەيە و ئىيەش بەھەزى
ئەھەوە دەزىن. 7 به لام ھەمو خەلک ئەمە نازان، چونكە
ھەندىكىان هەتا ئىستا خۇويان بە بت گۈرۈپ و ئەھە دەھىخۇن
وەك بلىنى قوربانى بىتە، وىژدانيان گلاؤ دەبىت، چونكە لاوازە.
8 به لام خواردن لە خودا نىزىكىان ناكائەنە، ئەگەر نەيمقۇين
كەم ناكەن و ئەگەر خواردىشمان زىداد ناكەن. 9 به لام
ورىابن سەربەستىتان نەيىتە كۆسپ بۇ لاوازە كان. 10 ئەمە
خاوهن زانىارى، ئەگەرييەكىك توپى بىنچى لە پەرسىگەي بىت
دەھۈزىت، ئایا وىژدانە كەي كە لە لاوازە ھاننادرىت تاكولە
قوربانى بەكان بخوات؟ 11 جا بەھەزى زانىارىتەوە، ئەو خوشك
يان برا لاوازەت لەناودەچىت، كە مەسيح لە پېتاویدا مرد.
12 ئاواش گوناھ لە دۈيان دەكەن و وىژدانى لاوازىان بىنداز
دەكەن، گوناھ لە دىرى مەسيح دەكەن. 13 لەپەر ئەۋو، ئەگەر
خۇراك بىتە ھۆكارى كەوتى خوشك و برا كەم، ئەۋا
ھەرگىز گوشت ناخۇم تاكۇنەم بە كۆسپ بۇيان. (aiōn g165)

9 ئایا سەربەست نىم؟ ئایا نیزدراو نىم؟ ئایا عىسى خاوهن
شکۇمانم نەيىنیو؟ ئایا ئىيە ئەنجامى ئەو كاره نىن كە يەزدان مزگىتى دەددەم!
پۇيىستە و خراوهتە ئەستىم. قوربەسەرم ئەگەر مزگىتى نەددەم!
18 ئىتپاداشتەم چىيە؟ ئەھە كاتىك مزگىتى دەددەم!
ئەگەر خۆبەخش ئەھە بىكم، ئەۋا پاداشت دەكىم. به لام
بىكانە و. 16 ئەگەر مزگىتى بىدهم شانازم پۇچەن
بىكانە و. 17 ئەگەر خۆبەخش ئەھە بىكم، ئەۋا پاداشت دەكىم. به لام
تەگەر بە ناچارى بىت، ئەۋا مەتمانى بىركارىيەتىم دراوهقى.

به لام خوم کرده کویله‌ی همموان تاکو زور که س بُ مهسیح نه کدین و هک هندیکان داوینیپسیان کرد و له رُوزنیکا بیست بهده ستپهنم. 20 بُ جوله که خوم و هک جوله که لیکرد، تاکو و سی هزاریان کدت. 9 ناییت مهسیح تاق بکینه‌وه، و هک جوله که بهده ستپهنم، بُ هوانه‌ی لهژیر سایه‌ی شهربعه‌تن، هندیکان تاقیان کردده و مار لمانوی بردن. 10 بُله بُول خوم و هک که‌سیک لیکرد که لهژیر سایه‌ی شهربعه‌نداییت، مه کدن و هک هندیکان بوله بولیان کرد و فریشته‌ی لهنا بهره هرچه‌نده لهژیر سایه‌ی شهربعه‌نانم، تاکوئه‌وانه بهده ستپهنم کوشیان. 11 جا ئەم شتائیان و هک پهند به سرهات، بُ که لهژیر سایه‌ی شهربعه‌تن. 21 بُئه‌وانه‌ی بی شهربعه‌تن، ئاگاداری ئیهش نوسراوه، که له کوتایی زهمان دهژن. (aiōn) خوم و هک بی شهربعه‌لت لیکرد، هرچه‌نده بی شهربعه‌قی خودا (g165) 12 که‌واته ئوهی وا ده زاییت راوه‌ستاوه، با وریاییت نیم، به لکو لهژیر سایه‌ی شهربعه‌قی مه‌سیحدام، تاکوئه‌وانه نه کدویت. 13 هیچ تاقیکردن‌وهیگان تووش ناییت که هاویه‌ش بهده ستپهنم که بی شهربعه‌تن. 22 بُلوازان بومه لاواز، نه بیلت همیتوان مروفه کاندا، به لام خودا داسوزه، که ناییت تاکو لاوازه‌کان بهده ستپهنم، بُ همموان بومه هممو شیک، زیارت له توانای خوتان تاق بکینه‌وه، به لکو له گل تاقیکردن‌وه تاکو به هه رشوه‌یک بیت هندیک بزگار بکم. 23 همه‌مو در چوون ده کانه‌وه، تاکو بتوان بدرگه بگن. 14 بُریه ئامانه‌له پیتاوی پهیاچ ئینجیدا ده کم، تاکو ئیبیدا به‌شدارم. خوش‌ویستانم، له پېرسیتی رابکن. 15 و هک بُ هوشیاران 24 ئایا نازان همه‌مو ئهوانه‌ی له گوره‌پان راوه‌کدن، همه‌مو بیت ده دوئم، ئیوه حکم بدهن لهوهی دهیلم: 16 ئایا ئە راوه‌کدن، به لام تهنا یه کیک خه‌لات ده کریت؟ که‌واته جامه‌ی سوپاسکوزاری له پیتاوی سوپاسی خودا ده کدین، رابکن تاوه کو خه‌لاته که بهده ستپهنم. 25 هریکیک میلانی به‌شداری نییه له خوینچ مهسیح؟ ئە و نانه‌ی لهق ده کدین، بکات له همه‌مو شیک ئاماچی نه بیت، بُکسین ده کم له یک ناندا ده کدین. 18 سییری ئیسرائیل بکن که به‌گوییه‌ی راوه‌کدم نهک وه کوییکیک ئاماچی نه بیت، بُکسین ده کم له یک ناندا ده کدین. 26 که‌واته هه‌یه، ئیهه که زورین، یه ک له‌شین، چونکه همه‌مومان به‌شداری لمناچوو بهده ستپهنم، به لام هی ئیهه لمناو نه چووه. 27 به لکو له شم توند ده بم و جه‌ستیه: ئایا ئهوانه‌ی قوریانی ده خون له قوریان‌گادا هاویه‌ش دهیکمه کویله، نه وک له دوای ئوهی بُخه‌لک دیکه جاپم نین؟ 19 جا چی ده لئم؟ ئایا ئوهی بُ بت سه‌بردراوه شیکه، یان بنه که شیکه؟ 20 نه خیز به لکو ئوهی سه‌ری ده‌پن، بُ داوه، خوم رهت بکریمه‌وه.

10 خوشکان، برایان، نامه‌وی نه‌زان که باوبایران امان روحه پیسه‌کان سه‌ری ده‌پن نهک بُخ خودا. جا نامه‌ویت هه‌مو لهژیر هه‌وردا بون و هه‌موشیان ده‌ریان برى. 21 ناتوان جامی مه‌سیحی له گل روحه پیسه‌کان هاویه‌ش بن. 22 خاوهن شکو و جامی روحه پیسه‌کان بخترنه‌وه، ناتوان به‌شداری خوانی خاوهن شکو و خوانی روحه پیسه‌کان بکن. 22 یاخود ئیره‌ی خاوهن شکو هه‌لده ستینین؟ ئایا ئیهه له و به‌هیزترین؟ 4 همه‌مویان هه‌مان خواردنه‌وه پُوحیان خوارده‌وه، چونکه له تاشه به‌رده پُوحیان ده خوارده‌وه که دوایان کوتویو، 23 همه‌مو شیک بُ من دروسته،» به لام همه‌مو شیک سوود به‌خش نییه. «همه‌مو شیک بُ من دروسته،» به لام رازی نه‌بوو، ئاهو بُوو ته‌رمه کایان له بیان په‌رشوبلاؤ بُوهه‌وه. 6 ئدم شتائیه‌ی پُوه‌یاندا پهندن بُمان، تاکو ئاره زروی خراپه نه کدین، و هک ئهوان ئاره زروویان کرد. 7 پېرسیت مه‌بن و هک هندیکان، و هک نوسراوه: «گل بُخ خواردن و خواردنه‌وه دا لیشت، پاشان بُ پایواردن هه‌ستانه‌وه.» 8 با داوینیپسی بکات و ئیوه‌ش ویستان بچن، جا هه‌رجیه‌گان له پیش دارا

یختون، بى لىكۆئىنەوە، لمبەر وىزدان. 28 بەلام ئەگەرىيەكىك حۆكم بۇ خۆتان بەدەن: ئايادەشىت ئەن بە سەر دانەپۇشراوى يېنى گوتۇن: «ئەمە كزاوهە قوربانى بىت» مەيختۇن، لمبەر ئەھوەدى نويىز بۇ خودا بىكەت؟ 14 باشە سروشت خۆرى قىرتان نا كات يېنى گوتۇن و لمبەر وىزدان، 29 دەلئىم وىزدان، هي تۇن، كە شەرمەزارىيە بۇ پاوا قۇرى درىز بىكەت، 15 بەلام بۇزۇن بەللىكىوھى ئەۋىدىكە. جا بۇچى سەرەھىستىم لەلایەن وىزدايىكى شىكۈمىندىيە ئەگەر قۇرى درىز بىكەت؟ چونكە لمجىاپ پۇشەر دىكىوھە حۆكم بەرىت؟ 30 ئەگەر بە سپايسكىرنەوە بەشدارى قۇرى دراوهەقى، 16 بەلام ئەگەرىيەكىك حەزىز لم ناكۆكىيە، بىكم، ئىتەپ بۇچى تاوانبار دەكىم لەسەر ئەھوەدى سوباسى خودا ئېھە و كلىسا كانى خوداش جىڭ لەمە نەرىيەتكى دىكەمان نىيە. لم سەر دەكەم؟ 31 بۇرە ئەگەر خوارداتان يان خوارداتان بەن 17 بەم ئامۇزگارىيە سەتايىشان نا كەم، چونكە كۆپۈونەوە كاتنان هەر شىتىگان كەد، هەممو شىتىك بۇ شىكۈي خودا بىكەن. زىيانى لە سوود زىاتەرە، 18 پىشەنەمە مو شىتىك، دەپىستم 32 بۇ جولە كە ناجولە كە و كلىساي خودا مەبەنە كۆسپ. كاپىك وەك كلىسا كۆزدەبەنە دووبەرەكى لم تىواتاندا هەيە و 33 هەر وەك منىش لە هەممو شىتىك هەمۈوان رازى دەكەم، هەتا زادەيەكىش باوھەر دەكەم. 19 پىگومان دەيىت لم تىواتاندا بەدوابى بەرۋەهندى خۆمدا نا گەرىم، بەللىكى هى زۇران، تاكو ناكۆكى و دووبەرەكى هەيىت، تاكو ئەمە باوھەردارانە كە جىنى پەزگارىيان بىيىت.

بۇ خواردنى شىيىت مەسيحى خاوهەن شىكۈنەيە، 21 چونكە

ھەريە كە زۇو شىيىت خۆزى لم خواردنداد بەبات، جا يەكىك

برىي دەيىت، ئەۋىدىكە سەرخۇش دەيىت. 22 ئايادەللتان

نىيە تىيەدا بختون و بختونەوە؟ ياخود كلىساي خودا سووک

دەكەن و ئەوانە تەرىق دەكەنەوە كە ھەزار و نەدارن؟ چىتان

پىن بلېم؟ ئايادە سەر ئەمە سەتايىشان بىكم؟ پىگومان نەخىرا

23 ئەھوەدى بە ئۇمۇم دا لە مەسيحى خاوهەن شىكۈن وەرگەتوو:

ئەھوەدى بۇ عىسىاى خاوهەن شىكۈن لەو شەھوەي تىيەدا بە گەتن درا،

تايىتىكى هەلگەت، 24 سوباسى خودا ئىد و لەتى كەد و

فەرمۇسى: «ئەمە جەستەي منە كە لە پىتىاوي ئۇھەيە، ئەمە بۇ

يادكەرنەوەي من بىكەن». 25 بە ھەمان شىيە پاش ناخواردن،

جاچە كەي هەلگەت و فەرمۇسى: «ئەم جامە پەيمانى نوييە بە

خۆيىتى من، ھەر جارىك دەيىخۇنەوە، ئەمە بۇ يادكەرنەوەي من

بىكەن». 26 جا ھەر كاپىك لەم نانەتان خوارد و لەم جامەتان

خواردەوە، ئەوا مردىنلى عىسىاى خاوهەن شىكۈن راھىدەيەن،

ھەتا دېتەوە. 27 كەواتە ئەھوەدى بە شىۋاپىزىكى ناشايىستە نانە كە

بختوات يان لە جامە كەي مەسيحى خاوهەن شىكۈن بختواتەوە، ئەوا

بەرامبەر بە جەستە و خۆتى مەسيحى خاوهەن شىكۈن تاوانبارە.

28 با ھەركەسىك خۆزى تاق بىكتەوە، ئېنجا لە نانە كە بختوات و

لە جامە كە بختواتەوە، 29 چونكە ئەھوەدى بختوات و بختواتەوە و

بىزىل جەستەي مەسيح نەگەرت، ئەوا بۇ خۆزى حۆكم دەخوات

و دەخواتەوە. 30 لمبەر ئەمە يە زۇر نەخۇش و لاوازانان تىيدا،

11

لاسايى من بىكەنەوە ھەر وەك چۈن منىش لاسايى مەسيح دەكەمەوە. 2 جا سەتايىشان دەكەم كە لە هەممو شىتىكىدا يادم دەكەن، ئەو دابونەرپاتەنە دەپارىزىن ھەر وەك پىداوان. 3 بەلام دەمەويت بىان كە سەرەي ھەمۈپاۋىنەك مەسيحە و سەرى ژىيش پىاوه و سەرى مەسيحىش خودا دەيە. 4 ھەر پاپوئىك بە سەرى داپوشراو نويىز بىكەت يان پەيامى خودا را بىگەيەنېت، ئەوا سەرى خۆزى شۇرۇدەكەت. 5 ھەر ژىيەكىش بە سەر دانەپۇشراو ھەمان شىن و يەكەن. 6 ئەگەر ژىن سەرى دانەپۇشىت، با قۇرى بېرىت، بەلام ئەگەر بۇ ژىن شۇرۇي بۇ قۇرى بېرىت ياخود بىتاشىت، با سەرى داپوشىت. 7 كەواتە پىاوه ناپىلت سەرى داپوشىت، كە وىنە و شىكۈي خودا دەيە، بەلام ژىن شىكۈي پىاوه، 8 چونكە پىاوه لە ژىن نەھاتوو، بەللىك ژىن لە پىتىاوي پىاوه لە چىتارا، بەللىك ژىن بىتاشىت، با سەرەلەتلىقى بەسەر دەھىنەرەت، 10 لمبەر ئەمە و لمبەر فەرىشەكان، پۇيىستە ئەھەشدا، لم پاشايىقى مەسيحى خاوهەن شىكۈماندا ژىن سەبارەت بە پىاوه سەرەبەخۇن نېيە و پىاواش سەبارەت بە ژىن سەرەبەخۇن نېيە، 12 چونكە وەك ژىن لە پىاوه، ئاواش پىاوه بەھۆى ژىن لە دايىك دەيىت، بەلام ھەممو شىتىك لە خودا دەيە، 13 ئىمە بىزىل جەستەي مەسيح نەگەرت، ئەوا بۇ خۆزى حۆكم دەخوات

هندیکیش نوستون. 31 به لام ئەگر خۆمان حۆكمی خۆمان ئەوهی چاو نیم، هی له ش نامیتت؟ بدایه، ئەوا حۆكم نەدەدرا، 32 به لام کاتیک مەسیحی خاوهن 17 ئەگر هەموو له ش چاو بولایه، ئەی کوا بیستن؟ ئەگر شکو حۆكمان بادات، ئەوا تەمپی دەکریئن، تاکو له گەل جیاندا هەمووی گوئی بولایه، ئەی کوا بۇنکردن؟ 18 به لام ئیستتا تاوانبار نەکرین. 33 کەواه ئەی خوشک و برايانم، کاتیک خودا ئەندامانی دانا، هەر يەکیک له لەشدا، وەک ویستى، بۇ خواردن كۆدەبەوه، چاوه پېتى يەكترى بکەن. 34 ئەگر 19 ئەگر هەموو يەك ئەندام بولایه، کوا له ش؟ 20 جا ئیستا يەکیک بولى بوا لە مالەوه بخوتا، نەوهەك بۇ حۆکدان ئەندام زۇرن، به لام له ش يە كە. 21 چاواناتوانیت به دەست كۆبىنهوه، کاتیک هاتم بۇ لاتان، رېتايىز زیارتىشان دەدەمى، بلیت: «پېۋىستىم پېتى نېيە»، يان سەر بە پېتى كان بلیت: «پېۋىستىم

12

خوشکان، برايان، نامەويت بى ئاگا بن لەبارەي پېتىان نېيە»، 22 به لام بە پېتەوانەو، ئەۋەندامەي له ش كە بەھەكان روھى پېۋۆزەوه، 2 دەزانن کاتیک بېتەرسەت بولۇن، دەزانن دیارا ئەندامەي دەۋەتەن، 23 ئەۋەندامەي له ش كە لەۋازىر دیارا ئەۋەپېۋىستە، 24 به لام بە پېتەوانەو، ئەۋەندامەي له ش كە دەزانىن برىزى كەمترە، زیاتر برىزى بۇ دادەتىن، ئەۋەندامەي مایەي شەرمەزارىغان برىزى تاپىھقىلى دەگىن، 25 تاکو كەسىش ناتوانیت بلیت: «عىسا پەروەردگارە»، بە روھى پېۋۆز نەبىت، 4 جۈرەھا بەھەرە، به لام ھەمان روھە، 5 جۈرەھا خزمەت ھەيدە، به لام ھەمان پەروەردگارە، 6 جۈرەھا كار ھەيدە، به لام ھەمان خودايە، ئەوهەي ھەموو كارىتكە كەسىك لە پېتىا سوودەندى گشتىي دەدرىت، 8 جا يەکىكى له پېنگەكى روھە كەوھ قىسى دانايى پەددەرىت، بۇ يەکىكى دىكەش قىسى زانىن بە گوئىرەي ھەمان رۇخ، 9 بۇ يەکىكى دىكەش باوەر بە ھەمان رۇخ، بۇ يەکىكى دىكە بەھەرە چاڭىرىندا بە ھەمان روھ، 10 يەکىكى دىكەش كارى پەرجۇو، بۇ ئەۋى دىكە را گەياندى پەيامى خودا، بۇ ئەۋى دىكە جىا كەندهوھى پۇرەكەن، بۇ ئەۋى دىكە جۈرەھا زمان روھ، بۇ يەکىكى دىكەش لېكەنەوھى زمانەكان، 11 ئەمانە ھەممۇي كارى يەك پۇرە، ھەمان روھە، بۇ ھەر يەکىكى بە تاپىھت دابەشى دەكەت، چۈن پېھوپىت، 12 ھەروك چۈن له ش يە كە وەندامى زۇرى ھەيدە، ھەممۇ ئەندامانى له ش له گەل زۇرپىان يەك له شن، مەسيحىش بەم شىۋىيەيە، 13 چۈنكە ھەممۇمان خۇشەۋىستىم نەبىت، ئەوا بۇمەتە دەھۆلى بە گەرم و زۇرتانى بە يەك پۇرە بۇ يەك جەستە له ئاۋەنەلکىشىرلىن، جولە كە يان بە زېزەن زېر، 2 ئەگر يەيائى خودا پەيگەيەن و ھەممۇ نەھىي و ناجولە كە، كۈيەلە يان ئازازە، ھەممۇمان يەك پۇرەمان پىدىرا تاکو زاپىارىيەك بىنام و باوهېنىڭ تەواوېشىم ھەبىت بۇ ھەلکەندىن يېقىنەوه، 14 له گەل ئەمەشدا له شە كە يەك ئەندام نېيە بەلکو چىا، به لام خۇشەۋىستىم نەبىت، ئەوا ھېچ نىم، 3 ئەگر ھەممۇ زۇرە، 15 ئەگر قاچ بلیت: «لەبەر ئەھوھى دەست نىم، هى له ش سامانىم بەدەم ھەزاران و ھەتا سووتان له ش دابىم، به لام نىم»، ئاپا ئەيتىر ھى له ش نامىتت؟ 16 ئەگر گوئى بلیت: «لەبەر خۇشەۋىستىم نەبىت، ئەوا ھېچ سوودىلەك نايىت، 4 خۇشەۋىستى

13 ئەگر بە زمانەكانى خەلک و فريشته بەدوئىم، به لام يەك له شن، مەسيحىش بەم شىۋىيەيە، 13 چۈنكە ھەممۇمان خۇشەۋىستىم نەبىت، ئەوا بۇمەتە دەھۆلى بە گەرم و زۇرتانى بە يەك پۇرە بۇ يەك جەستە له ئاۋەنەلکىشىرلىن، جولە كە يان بە زېزەن زېر، 2 ئەگر يەيائى خودا پەيگەيەن و ھەممۇ نەھىي و ناجولە كە، كۈيەلە يان ئازازە، ھەممۇمان يەك پۇرەمان پىدىرا تاکو زاپىارىيەك بىنام و باوهېنىڭ تەواوېشىم ھەبىت بۇ ھەلکەندىن يېقىنەوه، 14 له گەل ئەمەشدا له شە كە يەك ئەندام نېيە بەلکو چىا، به لام خۇشەۋىستىم نەبىت، ئەوا ھېچ نىم، 3 ئەگر ھەممۇ زۇرە، 15 ئەگر قاچ بلیت: «لەبەر ئەھوھى دەست نىم، هى له ش سامانىم بەدەم ھەزاران و ھەتا سووتان له ش دابىم، به لام نىم»، ئاپا ئەيتىر ھى له ش نامىتت؟ 16 ئەگر گوئى بلیت: «لەبەر خۇشەۋىستىم نەبىت، ئەوا ھېچ سوودىلەك نايىت، 4 خۇشەۋىستى

پشودریزیه، خوشهولیستی نیانیه، خوشهولیستی ئیره بی نیه، له خوداوه يان به قىركىدىك بۇتان بدۇم؟ 7 تەنانەت ئەو شانازى نىيە، لووتېر زى نىيە. 5 بەدېرەوشى ئىيە، بۇ خۆى شتە بى رۇغانەن دەنگ دەردەكەن، شىمىشال يان قىسارە، داوا نا كات، ززو توورە ئايىت و خراپەكان تۇمار نا كات. ئەڭگەر ئاوازى جاواز نەدات، چۈن بىزازىت ئەوهى دەزەزىرت 6 بە خراپە دىلخۇش نايىت، بەلکو بە راسلى دىلشاد دەھىت. شىمىشال يان قىسارە بى؟ 8 ئەڭگەر كەپەنا دەنگىكى پروون نەدات، 7 خوشەولىستى بەرگەي ھەموو شىتكى دەگرىت، باوهېر بە ھەموو كى بۇ شەپ خۆى ئامادە دەكەت؟ 9 ئىۋەش ئاوا، ئەڭگەر بە شىتكى دەكەت، ھىوا بە ھەموو شىتكى دەخوازىت، بۇ ھەموو زمان قىسييەكى پروون نەكەن، ئەوهى گۇتراوه چۈن دەزانى؟ شىتكى ئارام دەگرىت. 8 خوشەولىستى ھەرگىز نافەوتىت، چۈنكە هەر لە ھەوا دەدۇن. 10 يېگومان لە جەياندا چەندىن بەلام را گەياندىنى پەيامى خودا دەھوستىت، قىسە كەن بە زمانە جۇر زمان ھەيە و ھېچىان بى واتا نىن. 11 بۇيە ئەگەر لە زمانە بۇچىيە كاپىش كۆتاپى پەدىت، زاييارىش نامىنەت، 9 چۈنكە ئىتەنگەم كە قىسىي پى دەگرىت، بۇ قىسە كەر دەمە بەربرى، زانىارىمان سۇوردارە، ھەروەها توانا ئې بۇ را گەياندىنى قىسە كەرىش بەربرىيە بۇ من، 12 ئىۋەش بە ھەمان شىۋەن. پەيامى خودا سۇوردارە، 10 بەلام كاپىك تەواوه كە دېت، لەبەر ئەوهى بە پەرۇشنى بۇ بەھەركانى رۇحى پېرۇز، كە واتە سۇوردارىيە كە نامىنەت. 11 كە مەندا بۇوم، وەك مەندا ئىك ھەول بەن لە بەھەن زىاد بەكەن كە لە پېتىاوى بىنادانى قىسە دەگەد، وەك مەندا ئىك بىرم دەگەدەوە، وەك مەندا ئىك كلىسايە. 13 لەبەر ئەم ھۆيە ئەوهى بە زمان دەدۇن، با ئىكىانەوەم دەگەد. كە بۇومە پاپو، ئەوهى هي مەندا بۇو نويز بکات تاكو ئىكى بەدانەوە، 14 چۈنكە ئەگەر بە زمانە دەگەد، كە بۇومە پاپو، ئەوهى هي مەندا بۇو نويز بکات، بەلام مىشكىم بى بەرۇومە. وازم لى ھيتا. 12 جا ئىستا لە تەمدا تەماشى ئاۋىتى دەكەن، نويز بکەم، رۇحى نويز دەكەت، بەلام مىشكىم بى بەرۇومە. بە تەواوى دەزانىم، ھەروەك چۈن تەواو ناسراوم. 13 ئىستا نويز دەكەم، بە رۇح گۇرانى دەلىم، ھەروەها بە مىشكىشىم ئەم سېيىانە دەمەنەوە: باوهېر و ھىوا و خوشەولىستى، بەلام گۇرانى دەلىم. 16 ئەگىنما، ئەڭگەر بە رۇحى پېرۇز ستابىشى خودا بکەت، چۈن كەسىكى ناشارەزا بە سۈپاسكەرنە كەت بلېت كەرەتلىك خوشەولىستىيە.

14 بە دواى خوشەولىستى بکۈن، تامەززىرى بەھەركانى باشە، بەلام ئاپىتە مایەي بىنادانى كەسىكى دىكە. 18 سۈپاسى خودا دە كەم كە لە ھەمووتان زىات بە زمانە كان دەدۇم، 19 بەلام لە كلىساياد، ئەو پىنج و شە پروونەي كە دەپىتە ھۆى بۇ خودا، كەس لى ئىتىنگات، چۈنكە بە رۇحى پېرۇز بىمى قىركىدى خەللىكى، باشتە لە دەھزار وشەي بە زمانە ئىك. 20 خوشكان، بىرایان، لە بېرگەنەوەدا مەندا مەبن. لە خراپەدا وەك مەندا بىيەرى بن، بەلام لە بېرگەنەوەدا پېگەيشتۇن، 21 لە تەوراتدا نۇوسراوە: «يەزدان دەفرمۇي، »²¹ بە زمانى پېگانەكان و بە ئىرىي ئامۇكان قىسە بۇ ئەم گەلە دە كەم، لە گەل ئەوهى بە زمانە كان دەدۇن، 22 كەواتە زمانە كان ئىشانەن، خودا را بىگەنەن. ئەوهى پەيامى خودا را دەگەيەنەت گورە تە دە كەم ھەمووتان بە زمانە كان بەدوين، بەلام باشتە پەيامى خودا را بىگەنەن. ئەوهى پەيامى خودا را دەگەيەنەت گورە تە لەوهى بە زمانە كان دەدۇن، مەگەر ئىك بەدانە، تاكو كلىسا بىنادانى دەستېكەوەت. 6 ئىستا ئەم خوشك و بىرایانم، ئەگەر بەيامى خودا بۇ بىيَاوۇرەن ئىيە، بەلکو بۇ بىيَاوۇرەن، بەلام را گەياندىنى پەيامى خودا بۇ بىيَاوۇرەن ئىيە، 23 بۇيە ئەگەر كلىسا ھەموو بەيە كەوە كۆبۈنەوە و ھەموو بە زمانە كان هامە لاتان و بە زمانە كان دوام، چ سوودىكىم بۇتان دەپىت، بەدوين، ھەركەسىكى ناشارەزا يان بىيَاوۇرېنىك بىتە ئۇرۇرەوە، مەگەر بە ئاشكرا كاۋىنەك يان بە زانىارىيە كە يان بە پەيامى ئايا ئاپىت كە ئىۋە و پىتە دەكەن؟ 24 بەلام ئەگەر ھەموو

پیامی خود را بگهیه ن و یه کیک بیباوه پر یاخود که سینک پر زگارتان ده بیت، ئه گهر دهستان بهو پهیامه وه گرت که ناشاره زا یته ژورده وه، لمبردهم هه مووان ویژدانی تاوایباری پیم پرا گدیاندن. ئه گینا بن سوود باوه رتان هیناوه. 3 ئه وهم ده کات، لدلا یهن هه مووانه وه حوم ددریت، 25 نهینیه کان پیدان که یه گدمین و گنگتریه و منیش و هرمگربیو: که دلی ئاشکرا ده بیت، کپوش دهبات و خودا ده پرسیت، مهسیح له بیناوی گوناهه کاثان مرد به گویه هی نوسراوه پرایده گهیه بیت: «به راستی خودا له تیواندایه» 26 ئه خوشک پرزو زه کان، 4 ئه ویژرا و له پرزوی سیم ههستایه وه به گویه هی و برایان، ئیتر چی بلین؟ کاتیک کوذه بنه وه هر یه کیک نوسراوه پرزو زه کان، 5 ئینجا بو په ترس و دوازده له گیوه زه بوریک، فیکر دتیک ئاشکرا کردیک، زماتیک قوتایبیه که ده رکوت، 6 پاش ئه وه به یه ک جار بو زیاتر یان لیکدانه وه یکی ههیه. با هه مو شنیک بو بنیادنان بیت. له پینچ سه ده خوشک و برایان ده رکوت که زوره یان 27 ئه گهر که ساتیک به زماتیک بدوین، با دوویان ته پیه ری ههتا ئیستا ماون، به لام هندنیکان نوستون، 7 دوازده سی که س بن و له دوازی یه ک بدوین، که سینکیش ایکی بو یاقوب ده رکوت، ئینجا بو هه مو نیز دراوان، 8 پاش بداته وه. 28 به لام ئه گهر لیکده رهه نهبو، با له کلیسا پیده نگ هه مووان بو منیش ده رکوت، من وه ک مندالیک بروم که بداته وه. 29 با دوویان سی پیغمه بر به نا کامی له دایک بروم. 9 له راستیدا من بچوکترين نیز دراوم بدويین، ئه وانی دیکه ش و ته کانیان هه لبسته نگین. 30 به لام و شایانی ئه وه نیم به نیز دراون ناو پیردریم، لمبره ئه وه من ئه گهر ئاشکرا کردیک بو یه کیک له دانیشتونان هات، با کلیسا خودام چه وساندو وه ته وه. 10 به لام به هزی نیعمه تی یه که میان پیده نگ بیت، 31 چونکه هه مووان ده توان یه ک به خوداوه من ئه وه که هه، هه رو هه نیعمه تی ته و بو من بی یه ک پهیامی خود را بگهیه ن، تاکو هه مو قیرین و هاندربن. سوود نهبو، به لکو من له هه مو نیز دراوان دیکه ماندو وتر 32 روحی پیغمه بران بو پیغمه بران ملکه چه، 33 چونکه خودا بروم، به لام من نا، به لکو نیعمه تی خودا بو که له گه ملدا یه، خودای شیواندن نیه، به لکو خودای ئاشتیه. هه رو هک 11 ئیتر من بم با خود ته وان، ئاوا را ده گهیه نین و ئاواش باوه رتان له هه مو کلیسا کانی گهی پرزوی خودا، 34 با ژنان له هیتا. 12 به لام ئه گهر را گهیه نزاوه که مهسیح له تی مردووان کلیسا کاندا پیده نگ بن، چونکه ریبان پیته دراوه بدوین، به لکو هه سیزیزیه وه، ئیتر چون ههندنیکان ده لین مردووان زیندو و وک ته راتیش ده فرمی با ملکچ بن. 35 به لام ئه گهر تابه وه؟ 13 ئه گهر ههستاوه له تی مردووان ته بیت، ئه وه ویستان شنیک قیرین، له ماله وه لم بزده کانیان پرسن، چونکه تهانه ته مهسیحیش هه لنه سیزیزیه وه ته وه. 14 ئه گهر مهسیح شوره یه بو ژن له کلیسا دادا بدويت. 36 ئایا پهیامی خودا له هه لنه سیزیزیه وه، ئه وسا من گئیند امان بی سوود ده بیت، یه وه سفر چاوه گتووه، یان ته نهایه بو یه وه هاتووه؟ 37 ئه گهر باوه ری یه وه ش هیچ سوودی نایت. 15 ئیه ش ده بینه شایه تی یه کیک خوی به پیغمه بریان که سیکی روحانی بزانیت، با باش دروزن بو خودا، چونکه یه وه سه باره به خودا شایه تیان دا که بزانیت ئه وهی بو تان دنووسم را پسارد هی مهسیحی بالا دسته. مهسیحی هه ستاندو وه ته وه، به لام ئه گهر مردووان هه لنه ستنه وه، 38 به لام ئه گهر یه کیک پشتگویی خست، با هر پشتگویی هه لینه ستاندو وه ته وه. 16 ئه گهر مردووان هه لنه سیزیزیه وه، بخیریت. 39 کواته خوشک و برایانم، تامه زرزوی را گهیاندن کواته مهسیحیش هه لنه سیزیزیه وه. 17 ئه گهر مهسیح له تی پهیامی خودا بن و پریگری مه کدن له دوان به زمانه کان. 40 به لام مردووان هه لنه سیزیزیه وه، ئه وسا باوه رتان پوچ ده بیت و با هه مو شنیک به درستی و پریکو پیکی بیت.

15 ئهی خوشک و برایانم، دهمه وی ئه و مز گئینیه تان به یه کبوون له گهی مهسیدا نوستون، لمنا و چون. 19 ئه گهر بیر بخنه وه که پیم پرا گهیاندن، ئه وهی و هر تانگر و هه تا بیتو ته نهایه هیوامان به مهسیح بیت، ئه وا ئیه نه گهه ترنی ئیستا له سه ری چه سپاون. 2 به هقی ئه و مز گئینیه وه شیوه خلک ده بین له تی مرزو. 20 به لام له راستیدا مهسیح له تی مردووان ههستایه وه و بووه تو په رهی نوستوان. 21 هه رو هک

مردن به هؤی مرؤفینکه و بیو، هستانه وهی مردووانیش تزویتکی دیکه. 38 به لام خودا ئه و لهشی ده داتی که خوی به هؤی مرؤفینکه وهی. 22 هر روهها چژون هه مهوبه هؤی ئاده مهوب ده یه وی، هر جزره تزویتکی له شیکی تایپیتی داوهقی. 39 هه مهوب ده مرن، به همان شیوه هدمه وه وانه ش که له گل مه سیح جدا جه ستهیه که وه کویه ک نییه، مرؤف جه ستهیه کی هه یه، ئازه ل بوونه ته یه ک، زیندو و ده کریپه وه. 23 به لام هر ریه که به تورهی جه ستهیه کی دیکه، بالنده جه ستهیه ک و ماسی جه ستهیه کی خوی: یه کدم جار مه سیح وه ک توبه ره، تیچاه ل کاتی هاتنی، دیکه. 40 تمنی ئاسما نیه هه یه و تمنی زه مینیش هه یه، به لام ئه وانه هی مه سیحن، 24 دواي ئه مه کوتایی دیت، کاتیک شکوی تنه ئاسما نیه کان شیکه و شکوی تنه زه مینیش کانیش پاشایه تیبیه که راده سی خودای باوک ده کات، پاش ئه وهی شیکی دیکیه. 41 شکوی خور شیکه و شکوی مانگ هه مهوب سه رکدایق و ده سه لات و هیزیکی لانا ورد، 25 چونکه شیکی، شکوی ئه ستهیه ش شیکی دیکیه، ئه ستهیه ش له گل ده بی پاشایه قی بکات، هه تا هممو دوز منافی ده خاتمه ژیر پیله وه. تمسیه شکوی جیاوازی خویان هه یه. 42 بُه هستانه وهی 26 دوا دوز من که لانا ود بر دریت، مردن. 27 هه روهک مردووانیش به همان شیوه ده بیت: له فه و تاوی ده چیزیت، نوسراوه پیروزه کان ده لین: «هه مهوب شیکت خستو وهه ژیر پیچی لنه فه و تاوی هه لدہ ستهیه وه. 43 له سوو کابه قی ده چیزیت، ئه و.» به لام کاتیک ده فرمومی «هه مهوب شیکت خستو وهه له شکوی مهندی هه لدہ ستهیه وه. له لاوازی ده چیزیت، له ژیر پیچی،» پروونه که ئه مه خودی خودا ناگریتیه وه، چونکه هیز هه لدہ ستهیه وه. 44 به لاشی سروشی ده چیزیت، به خودا هه مهوب شیکی ملکچی مه سیح گردووه. 28 کاتیک له شی روحی هه لدہ ستهیه وه. ئه گل له شی سروشی هه یه، هه مهوبی ملکچی کرد، ئه سا کوره کش خوی ملکچی له شی روحیش هه یه. 45 ئاواش نوسراوه: «پیاوی به کدم، ئه وه ده بیت که هه مهوبی ملکچی گردووه، تاکو خودا ئاده بوده گاتیکی زیندو و.» به لام دوا ئاده، روحکی ژیان بیتیه هه مهوب شیک که هه مهوب شیکدا. 29 ئه گینا ئه وانه ده بخشتیت. 46 به لام روحیه که ئه وهی یه کدم نییه، به لکو له جیاق مردووان له ئاوه لدہ کیشترین چی ده کدن؟ ئه گل له شی سروشیه و ئه وهی دواتر روحیه. 47 مرؤفی یه کدم له مردووان هه رگیز هه لاستیزیتیه وه، جا بُچی له پیتاو مرؤف دووه له ئاسما نه وهی. 48 ئه وانه ل له ئاوه هه لدہ کیشترین؟ 30 بُچی ئیه هه مهوب کاتیک خویان خویان، لمو کده ده چن که له خویله وه هاتوه، ئاسما نیه کانیش ده خه بیه مه ترسیه وه؟ 31 ئهی خوشک و برايانم، رُژانه لمو کده ده چن که له ئاسما نه وه هاتوه. 49 وه ک چون به ره نگاری مردن ده بمه وه، وه ک به دلیایه و شانازیتان ئه و وینه به مان و هرگز تووه که له خویل بیو، به همان شیوه پیوه ده کدم، به هؤی عیسای مه سیحی خاوهن شکومان. وینه ئاسما و هر ده گرین. 50 ئهی خوشک و برايانم، پیتان 32 ئه گل به بیرگزنه وهی مرؤف بیت کاتیک له ئه فه سوں ده لیم که گوشت و خوین ناتوانیت بیتیه میراتگری شانشینی به ره نگاری درنده کان بیو مه وه، چ چونکه سبیه ئهی نیتیه کان پی ده لیم: هه مومان ناخه ون، به لکو هه مومان مردووان هه لنه ستهیه وه: «با بختون و بخوبیه وه، چونکه سبیه ئهی نیتیه کان پی ده لیم: هه مومان ناخه ون، به لکو هه مومان ده مرن.» 33 هه لمه خه لمه: «پیوه ندی خراب ره وشی جوان ده گوردرین، 52 له ساتیکا، له چاوتر کاتیک، کاتیک دوا تیکده دات.» 34 هرُش بیتنه وه بهر خویان هه روهک پیوسته، کده نا لیده دریت. له بده ئوهی کده نا ده نگ ده داته وه، گوناه مه کدن، چونکه هه ندیگان زانیاریتان سه بارهت به خودا مردووانیش بی فه و تان هه لدہ ستهیه وه، ئیه ش ده گوردرین، نییه، ئه مه بُشه رمه زار بیو و تان ده لیم. 35 لموا نهیه که سیک بیت: 53 چونکه هر ده بی ئه و سروشیه فه و تاوی هه فه و تاوی پیوشت و «چون مردووان هه لدہ ستهیه وه؟ به چ جزره جه ستهیه کده سروشیه مردوونه مری پیوشت. 54 کاتیک فه و تاوی هه فه و تاوی دینه وه؟» 36 ئهی چیل! ئه وهی ده پیچنیت، زیندو و نایتنه وه ده پیوشت و مردن نه مری ده پیوشت، ئه سا وشهی نوسراوه هه گل نه مریت. 37 ئه وهی ده پیچنیت، ئه و لشه نییه که دینه دی: «مردن به سره کوه و تلوش در اووه.» 55 «ئهی ده رده که ویت، به لکو تنه ده نکیکه، جا گنم بیت ياخود هه مردن، کوا سره کوه و تلوش در اووه.»

(Hadēs 98) 56 جا پیوه دانی مردن گوناهاه، هیزی گوناهیش 16 که میوه ش ملکه چی وه ک ئهوانه بن، هه موو ئهوانهی شه ریعه ته. 57 به لام سوپاس بُو خودا! له پریگهی عیسای له گلیان ئیش ده کدن و ماندو ده بن. 17 به هانى ستیقاناس و مه سیحی خاوهن شکومان سه رکوتون به ئیمه ده به خشیت. فه رتون توس و ئەخایاکوس دلشاد بوم، چونکه شوینچی میوهیان 58 که واهه، ئەی خوشک و برايانی خوشنه ویسم، چەسپاو و گرتەو، 18 هروههها چونکه ئهوان روحی من و ئیوهیان جیگیر بن. خوتان به ته اوی بُو کاری عیسای خاوهن شکتو گشانده دوه، بُویه ئەو جۆرە کسانه بناسن. 19 کلیسا کافی ئاسیا ته رخان بکدن، چونکه ده زان ئەو رنجه به فیروز ناپرات که سلاواتان لیده کدن. ئەمکلا و پریسکلا، له گل ئەو کلیسا یاهی له ئیوه به یه کیبونن له گل عیسای خاوهن شکودا ده بکشن. ماله کدیان به ناوی عیسای خاوهن شکوه به گدری سلاواتان

لیده کدن. 20 هه موو خوشک و برايان سلاواتان لیده کدن. 16 به لام له بارهی کومه ک بُو گل پیروزی خودا، چون کلیسا کافی گلاتیام راسپاردووه، عیوه ش ئاوا بکدن. 21 من پُولس، ئەم به ماچی پیروز سلالو له يەکتری بکدن. 22 به لی ئەو کسەی عیسای خاوهن سلاوه ده ستخەتی خۆمە. 23 نیعەمەتی عیسای مه سیحی خاوهن شکوتان له گل وەرە! 24 خوشەویستی من له گل هه موو تان بیت! ئەی په روهرد گار، شکوئی خوشناویت با نەفرەتی لی بیت! ئەی په روهرد گار، 3 کاتیک گلیشتمه لاتان، جا ئەوانهی په سندکراون به لاتان. 4 کاتیک دهیاننیزم تاکو دیار پەھکاتان بگەینە نە ۋۆرەلیم. 5 کاتیک به باشم زانی که منیش بچم، ئهوا له گل من دەچن. 6 له دەنیا تېپەریم دیئە لاتان، چونکە به مە کۇئیادا تىدەپەرم. 7 جونکە ماوەیەک لەلاتان بەم، ياخود هەموو زستان، تاکو ریگای گەشتىم بُو ئاسان بکدن بُو هەر شوینیک کە بُوی دەچم، 8 جونکە ئەم جارە نامەویت تەنها به سەرپیلىي بانیزم، بەلکو ھیوا دارم ئەگر عیسای خاوهن شکو خواتى لە سەر بیت ماوەیەک لەلاتان بېتىمەوە. 9 به لام هەتا رۆزى پەنجابەمین له ئەفەسسوس دەمېتىمەوە، 10 ئەگر تېپساوس هات، ئاگادارن با له لاتان زۆرىشىم ھەيدى. 11 با کەس بە سوکى سەیرى نەکات، وەک میش دەیکم. 12 هه رووهە سەبارەت بە ئەپنۇسى برامان، زۆر پارامەوە کە لە گل برايان بیتە لاتان، ئەو ھەرگىز نەپویست ئېستا بیتە لاتان، به لام کە بُوی پریگەوت، دیت. 13 ئىشک بگن، له باوه پچەسپىن، ئازا و بە هیز بن. 14 ھەرچىيەک دە کدن له خوشەویستىيەوە بىگەن. 15 عیوه ده زان مالى ستیقاناس لە ئەخایا پىشەبەرە بون و خۇيان بُو خزمەتكىدى گل پیروزى خودا تە رخان گر دبوو. خوشكان و برايان، لیتان دەپارىيەوە،

دوروه م کورنسوس

1

شانازی گیوه بین، وهک چون گیوه ش له رژوژی عیسای خاوهن شکومان مایهی شانازی نیهنهن. 15 جا بهم دلیایهوه به نیاز بوم که یه کدم جار بجهه لاتان، تاکو دووباره نیعمه تسان بُویت. 16 ده مویست له سر پریگام به رهه و مه کدوییا سه ردانان یعنمهت و ثاشتی له خودای باوکان و عیسای مه سیحی خاوهن یه هودیا بدپرم بکهن. 17 که به نیازی نهمه بوم، تایبا به راپاری شکووه له گلستان بیت. 3 ستایش بُو خودا، باوکی عیسای جولا مهوه؟ ياخود به شیوه یه کی دنیایی پلانه کانم داناوه، که مه سیحی په رهه ردگارمان، باوکی مهراه بان و خودای هه مهه بُو له کاتیکا ده لیم: «بهلی، بهلی» و «نه خیر، نه خیر»؟ 18 به لام دلنه واپیک، 4 نهوهی له هه مهه ته نگانه یه کاندا دلنه واپیان هره روک چون خودا دلسوزه، وته کامان بُو گیوه هه «بهلی» ده کات، تاکو بتوانین بهو دلنه واپیهی له خوداوه دلنه واپی و هه «نه خیر» نیهه. 19 عیسای مه سیحی کوری خودا، کراین، دلنه واپی نهوانه بکین که له هه ته نگانه یه کدان، که به ههی من و سیلا و تیپوساوهه له ته نیوتاندا من گتھی درا، 5 چونکه هه روک چون به شداری زورمان کردووه له ظازاری «بهلی» و «نه خیر» نه بوم، به لام له لایه ن نهوهه هه «بهلی» مه سیح، به هه مان شیوه له پریگی مه سیحه وه دلنه واپی زور بومه. 20 بد لینه کانی خودا هرچیه که بن، به یه کبون له گدل ده گریین. 6 ئەگدر ترووشی ته نگانه ده بین ئهوا بُو دلنه واپی و مه سیح ده بن به «بهلی»، بُویه به ههی نهوهه ده لیم: «ئامین» پر زگاریانه، ئەگدر دلنه واپی کراپین ئهوا بُو دلنه واپیانه، که له دانیه خودا گرتني گیوهدا بهرگە گرتني بهرهم هیناوه بُو هه مان به یه کبون له گدل مه سیدحا ده چه سپیتیت. ئە ده سپتیشانی ئەو تازارانه کی ئېیه ش ده پچیزین. 7 جا هيومان بُو گیوه کردوون و 22 خودا مۆری خوی لیداپین و وهک پیشە کی چەسپاوه، ده زانین وهک له ئازار به شدارن، له دلنه واپیشدا ئالوان، 8 خوشکان و براپان، نامانه ویت ئەو ته نگانه یه که ئالسانا 23 خوداش ده کده شایهت له سر خوم، به زهیم پیتان هاتهوه به سه رهمان هات له لاتان شاراوه بیت، که زور قورس بوم که نه هاتمه وه کورنسوس. 24 نهک به سر باوره تان سalar بین، وله سه رووی تو انمانه وه بوم، همتا نهوهی له ژیان بیهوده بىلکو هاوکارین بُو خوشیان، چونکه به باور چەسپاون. بومون. 9 پیگومان هه سستان ده کرد حوكى مردمان بُو دراوه،

2 تاکو پشت به خومان نه بستین، بىلکو بهو خودایهی مردووان تاکو پشت به خومان نه بستین، بىلکو بهو خودایهی مردووان هه لدە سپتیشیه وه. 10 نهوهی له مردىتیک ئالوا گوره ده بیازی تاکارم له گل گیوهدا نه بیت، 2 چونکه ئەگدر من خه مباراتان کردن و ده بارزمان ده کات. هيومان پیچی همیه که دواتریش بکدم، کی دلشادم ده کات، جگک له گیوه که خه مبارم کردوون؟ ده بارزمان ده کات، 11 گیوه ش به پارانه وه کاتان یارمه تیده رن 3 يوم نووسین، بُو نهوهی کاتیک هاتم به ههی نهوانه وه خه مبار بُو ئېیه، بُو نهوهی خەلکیتیکی زور له پیتاوی ئېیه له سر ئه و نېیم که پیویسته پیيان شادیم. له هه مووتان دلیام، که شادی یعنمه تهی پیيان دراوه، سوپاسی خودا بکهن، که وه لامی من هی هه مووتانه. 4 له ته نگانه یه کی زور و دلنه نگیه وه به پارانه وه خەلکیتیکی زوره. 12 ئېیه شانازی به مهوده ده کهن: فرمیسکی زوره و بوم نووسین، نهوهک خه مبار بن، بىلکو تاکو و پردامان شایه تی ده دات که هەلسوکه و تمان له جیهاندا، به بزان خوشە ویستم بُو گیوه چەند قوله. 5 به لام ئەگدر گەریکیت تاییه تی سه بارهت به گیوه، له دروستی و بى دووبرووی بوم بُو بُو وهه خه مبار، ئهوا تەنها منی خه مبار نه کردووه، بىلکو که له خودایه، نهک به دانایی دنایی بىلکو به نیعمه تی هەتا زاده دیکه که هه مووتان خه مبار کردووه، ئەگدر زیاده رفییم نه کرد بیت. 6 ئېیر به سه ئهوا سزایهی که له لایه ن رزوریتیه، خودا. 13 شتیگان بُو نانووسین که نه تو ان بخونینه وه یان ایپی 7 بېچەوانه وه، باشتره گەردەن ئازاد بکن و دلنه واپی بکن، تېنە گەن. هیوادارم به ته اوی لیمان تېیگەن، 14 تاکو مايهی

نوهه ک لخه فهی زوره وه هلبلو شریت، 8 له بهره وه تکلاتان به لام روحه که زیان دهدات، 7 ئه گهر بیتو ئه و خرمه تهی ل ده کم خوشی ویستی خوتانی بو دوپات بکنه وه، 9 چونکه که بوبه هوی مردن و به پیت له سهه بر هرد هله که نزاو بوئه مه بزم نوسین تاکو به سه ملائد تان بازام، تاخو له همه وبو به شکووه هاتیت، ته نانهت نوههی ئیسرايل نهیان تواني شتیکدا گویزیلهن، 10 منیش گردنی ئه و که سه ئازاد ته ماشای رووی موسا بکن، له بهر شکوی پرووی که فه تواده، ده کم که شیوه گردنی ئازاد ده کهن، هه رووه هاهه گهه پیوستی 8 ئیتر چهند زیاتر خزمتی روحی پیروز شکودارتر ده بیت؟ بهوه کرد بیت گهه ردنی گهه سیک ئازاد بکم، ئهوا له بردهم 9 چونکه ئه گهر خزمتی تاوانبار کدن شکومهندی بیت، تاخو مه سیح له بهر شیوه گردنی ئازاد کردووه، 11 نوهه ک شهیان دهی خزمتی بیتا انکردن چهند زیاتر له شکومهندیدا بیت؟ له خشته مان بیات، چونکه له مه بهسته کانی بینا گانی، 12 کاتیک 10 شکودار کراویش له بهراورد به شکوی له راده بهدر شکوی هاته شاری ترؤتاس بوئه وی مزگینی مه سیح رابگیه نم، نه ماوه، 11 چونکه ئه گهر فه تواده شکومهندیدا بیت، ئهی مه سیحی بالاده دست ده رگایه کی بو کردمه وه، 13 به لام گانم ئه وی هه میشه یه چهند زیاتر له شکومهندیدا ده بیت! 12 له بهر پشووی نه دا، چونکه بیتوسی برام نه دوزیمه وه، ئیتر مائلاوایم ئه وی هه وایه کی تا امان ههیه، زور ئازایانه ده جولینه وه، لیان کرد و چووم بو مه کدؤیا، 14 به لام سوپاس بو خودا، 13 نه ک وکو موسا که پیچهی له سهه رووی دادهنا تاکو نوههی ئه وی هه موو کاتیک له کژاوی هه رکه وی مه سیحدا ئیسرايل ته ماشای کوتای شکوی فه تواده نه کهن، 14 به لکو راب رایه تجان ده کات، له هه موو شویزیک به هزی پیوه بوئی میشیکان تاریک بووه، چونکه ههتا ئه مرؤش، کاتیک په میانی خوشی ناسینه کهی بلاو ده کاتوه، 15 چونکه پیوه بوئی خوشی کون ده خویزیه وه هه مان پیچه ماوه و لانه دراوه، چونکه ته نهه مه سیحین بو خودا، له نیوانهی رزگاریان ده بیت و له نیوان به یه کبوون له گهه مه سیحدا ده توازیت لایبردیت، 15 ته نانهت ئه وانهی لمناوه دچن، 16 بوئه وانه بوئی مردن، بو ههتا ئه مرؤف کاتیک تهورانی موسا ده خویزیه وه پیچه له سهه ئه وانی دیکه بوئی زیانه بو زیان، تایا کی شیاوه بو ئه م شتنه؟ دلیان دانزاوه، 16 به لام ئه گهه یه کیک بویه زدان گهه رایه وه، 17 پیوه وک زور کهس بازگانی به پهیا خوداوه نا کهین، ئهوا پیچه که لاده چیت، 17 چونکه یه زدان روحه کهیه، هه رووهها به لکو به بی دوپرووی له خوداوه له بردهم خودا به ناوی روحی یه زدان له کوی بیت، ئازادی له ویه، 18 هه موومان به مه سیح ده دوین.

3 تایا دیسان دهست بهوه بکه بیوه و به خوماندا هه لبدهن؟ له شکویه ک بو شکویه ک بو هه مان ویه ده گوردریزین، ئه وش تایا وک ههندیک کهس، پیوستیمان به راسپارده نامه ویه بو له یه زدانه ویه که روحه کیه.

پیوه یان له شیوه وه؟ 2 عیوه نامهی ئېهن، که له دللاندا نوسراوه **4** له بهر ئه ویه به هزی خوداوه ئه خزمه ته مان و هه موو خلک ده بخوننه و ده بیزان. 3 ده رکوت ههیه، بن هیوانا یین، 2 به لکوئه و پینگایانه مان ره تکرده و که عیوه نامهی کن له مه سیحه وه، که پیوه خزمه تان کردووه، شاراوهن و شهه مه زاری ده هین، فیل نا کهین و ده ستکاری به مه ره که ب ته نوسراوه به لکو به روحی خودا زیندووه، وشهی خودا نا کهین، به لکو به ده خستنی راستی، له بردهم نه ک له سهه ته خسته برد، به لکو له سهه ته خسته دلی مرؤف، خودا بو ویزدایی هر که سیک خومان ده سه لیتین، 3 به لام 4 به هوی مه سیحه وه متمانهی ئا امان به خودا ههیه، 5 پیوه ئه گهه مرذه که مان شاراوه بیت، ئهوا بوئه وانه شاراوه ویه که خومان لیهاتو نین که بیر له شتیک بکه بیوه و بیان وايت له لمناوه دچن، 4 لیهدا خوداوه ندی ئه دنیا یه بیری بیلواه رانی خومانه ویه، به لکو لیهاتو بیان له خوداوه ویه، 6 ئه و لیهاتو کویز کردووه، تاکو رونا کی مزگینی شکوی مه سیحیان کردن تاکو بینه خزمه تان کاری په میانی نوی، په میانی روح نهک بو نه دره و شیتنه، ئه ویه وینهی خودایه، 5 پیوه په میانی نوسراوه بیت، چونکه ئه و پیته نوسراوه ده کوشیت، خومان رانا گهیه نین، به لکو عیسا که مه سیحی بالاده سته،

خوشنمان له پیناوی عیسا بهنده گیوهن، 6 چونکه خودا، 5 خودایه گهوهی ئیمه‌ی به تاییهت بۆ ئەمە دروستکردووه، گهوهی فرموموی: «با له تاریکیدا روناکی بدره و شیته‌وو،» ئەویش وەک پیشکەکی رۆحی پرۆزی پیان داوه بۆ دەسته به رى گهوا له دلماًدا دره‌وشایه‌وو، بۆ روناکردن گهوهی ناسینی شکوئی ئەوھی دیت. 6 بۆیه ھەمو کات دلپاین و دهزانین کە هەتا خودا له چووی عیسای مەسیحدا، 7 بەلام ئەم گەنجیبەی له جەستەدا نیشته جى بىن، له عیسای خاوهن شکوک دورىن، ھەمانه لەناو گۆزەی گلپایا، تاکو دەربکەویت کە وزەی له 7 چونکە به باوھە دەرپىن نەک به پىزاو. 8 ئىتر دلپاین و پادە بدەر له خوداویه نەک له ئیمه‌وو. 8 له ھەمو لایه‌کەوە به باشتىرى دهزانين کە له جەستە دوور بکەوینەوە و لەلائى پەستىن، بەلام تەنگتاو نىن؛ دەشىپىن، بەلام بى ئومىد نىن؛ عیسای خاوهن شکوک نیشته جى بىن. 9 بۆیه ئامانىجى بەزمان چەوسېزاوەن، بەلام بەجىتەھەيلدراوين، بەزويىدا دەدرپىن، پازىكىدى خودا دەپىت، جا ئىتر له جەستەدا نیشته جى بىن يان بەلام لەناو ناچىن. 10 ھەميشە مردىن عیسا له جەستەماندا دوور بىن لىپى، 10 چونکە دەپىت ھەمو مان لەبەر دەم تەختى ھەلدەگىن، تاکو ژيانى عیسا له جەستەماندا دەربکەویت، دادگايى مەسیح دەربکەوین، تاکو ھەرييە کە بۆ ئەھە شنانەي چونكە ئیمه‌ی زىندۇو ھەردەم له پیناوی عیسا دەدرپىن بەھۆى جەستەوە گردوویەقى شايستە في خۆزى و بىرگىت، دەست مردن، تاکو ژيانى عیسا له جەستەي مردوو مان جا باش بىت يان خراب. 11 لەبەر ئەوھى ترسى مەسیحى دەربکەویت. 12 گواتە مردن له ئیمه‌دا كار دەكتات، بەلام خاوهن شکوک له دلماًنه، ھەر بۆیه ھەول دەدەن خەلکى قاپىل ژيان له گیوهدا. 13 كە ھەمان رۆحى باوهەرمان ھەيە، بەگۆزەي بکىن. بۆ خوداش دەركوتىن، ھیوادارم بۆ وېۋەنى ئیمه‌ش نۇوسراو: «باوهەر ھەبوب، بۆیه قىسم كەد.» ئیمه‌ش باوهەرمان بە تەواوى دەربکەوین. 12 ئیمه ئامانەوی جارىتكى دىكە له ھەيدى بۆیه قىسە دەكىن. 14 دەزايىن گەوهى عیسای خاوهن لاي گیوه بەخۆزەن دەلەن، بەلكو دەرفەتىكەن دەدەنچى شکوئى ھەستاندەوە ئیمه‌ش لەگەل عىسادا ھەلدە سەتىنيتەوە، شانازىمان پىوه بکەن، تاکو بتوان وەلامى ئەوانە بەدەنەوە لەگەل گیوهش دەمانپاتە بەرددەمى خۆزى. 15 ھەمو ئەم ئازاز كە شانازى بە روالەتەوە دەكەن، نەک بە دل. 13 ئەگەر چىزىتە له پیناوی گیوه، تاکو ئەنۈيەمەتەي كە ئىستادەگانه مېسىكەن تىكچۈپلىت، لەبەر خودایه، ئەگەر ھۆشمەند بىن، خەلکىكى زىيات بىيىتە مایەي زىرادەن دەنەنەن، ئەگەر بە روالەتەش دەنەنەن، 14 خوشەویسى مەسیح دىلى كەدەن، چونكە شکوچەندى خودا، 16 بۆیه ورە بەرنادەن، ئەگەر بە روالەتەش دەنەنەن، كە يەكىك لە جىاتى ھەمو خەلک مرد، لەناوچىن، ئەوا ناخمان رۆز بە رۆز نويىر دەپىتەوە، 17 چونكە بۆیه ھەمو خەلک مردن. 15 ئەلەبرى ھەمووان مرد تاکو تەنگانەي سووك و كاتىمان شکوچەندىپەكى گزانى ھەتاكەتايى زىندۇوان ئىتر بۆ خۇيان نەزەن، بەلكو بۆ ئەن دەسەى لە بۆ ئىتە لى دەپەت كاپىيەوە. 16 لەبەر ئەوھە بە چاۋى دىنایاپەوە پىزاوەكان نا كەن، بەلكو شىتە نەپىزاوەكان، چونكە بىپزاوەكان چاۋى سەرىيەوە سەرىي كاتلىن، بەلام نەپىزاوەكان ھەمېشە بىن. (aiōnios g166)

لەبەر ئەوھى ئیمه دەزائىن، ئەگەر چادرە زەمینىيە كەمان 5
پرووخا، خانوپىكان لە خوداوه ھەيدى كە ھەتاكەتايى لە ئاماندا بە، خانوپىكى دەستكەر دەپىتەيە. (aiōnios g166) 17 ئیمه ش لەم چادرەدا دەنالىتىن و تامەززۆي ئەوەن كە مالى ئامانىمان پۇشىن، چونكە كەپۈشمان ئىتر بە رۇوتى ناپىزىن، 4 لەبەر ئەوھە لەم چادرەدا 3 چونكە كەپۈشمان ئىتر بە رۇوتى ناپىزىن، 4 لەبەر ئەوھە لەم چادرەدا ئەنەن لەبەر بارگانى دەنالىتىن، كە ئامانەویت دايىكەنин بەلكو پۇشىن، تاکو مردن لەلايەن ژيانەو قوقۇت بىرىت. 20 كەوانە ئیمه بائۇيىزى مەسیحىن، خوداش لە پىنگە ئیمه وو

جهیان با نگهیش特 دهکات، له برى مه سیح لیتان ده پارینه وه: برپنه ده روه و به جیان بهتلن، دهست له هیچ شتیک گلاو له گل خودا تاشت بهوه. 21 ثهودی گوناهی نه دنای خودا مدهدن، ئینجا و هر تانه گرمدهوه، 18 『یه زداني هره به تانا له پیناوی ئیه کرد په گوناه، تاکو به یه کیون له گل مسیحدا ئهمه ده فرمومیت: من دهمه باوکی ئیوه و شیوه ش دهنه کور و بین به راست دروستی خودا. ۱۹

چی من؟

6 وه ک هاوکاری خودا لیتان ده پارینه وه که نیعمتی خودا ۷ خوشیه ویستان، له برهه وهی ئهه به لیتانه مان ههیه، با بنی سود و درمه گز، 2 چونکه ده فرمومی: «له کات په سهندیم خومان له هه مو گلاویه کی جهسته و بر قوح پاک بکه یه وه، گویم لیگرتیت، له روزی رزگاریدا یارمه تم دایت.» ۸ ثهودتا له ترسی خودا پیروزی تهاو و بکین. 2 دلیان بیمان بکنه وه، ئیستایه کاتی په سهندی خودا و ئیستایه روزی رزگاری. 3 له سته مان له کس نه کردووه، رهوشی که سمان تیک نه دادوه، هیچ شتیکدا نایینه کو سپ، نه وه ک گله بیه سه رخمهت، که سمان بوقوتاندنه و به کارنه هیناوه. 3 ئهه نالیم بونه وهی 4 به لکو له هه مو شتیکدا وه ک خزمت تکاری خودا خومان تاوانباراتان بکم، چونکه پیشتر گوتومه که ئیوه له دلنان دان ده سه لیتین: به دانه خودا گرتی زورمان، له تهگانه، ناخوشی به پادهیه ک که ئاماده بن له گل تان بمن و له گل تان بژین. 5 له لیدان و زیدان و ئازاوه، ماندو و بیون و 4 متمانه یه کی زورم پیتان ههیه و زور شانازیشان پیوه ده کم، شه و خونی و بر سیتی، 6 به پاکی و زایباری و ئارامگرن و ئانیان، له هه مو ته نگانه کاغاندا پر پیوم له دلنه وابی و خوشیه کی له به روحی پیروز و خوشیه ویستی بنی دو برو و بی، 7 له قسی راده به دهه. 5 راسته، له کاتوهی هاتو وینه ته مه کذونیا، راستدا، له هیزی خودا، به چه که کانی راست دروستی له دهستی جهسته مان حه سانه وهی نه بیوه، به لکو له هه مو لا یه کوه راست و چهپ، 8 به شکو و سوکایه قی، ناو زراو و ناویانگ، هه رسان کراوین، له ده روه ناکوکی و له ناووهه ترس. که راستگرین و وه ک فیلباز ده بیزین، 9 وه ک نفاسراو به لام خودا ک دلنه وابی ماتومه لوله کان دهکات، به هاتنی ناسراوین، وه ک مردو وه ته زیندو وین، وه ک سزادراو به لام تیتوس دلنه وابی کرین، 7 نه ک ته نهها به هاتنی، به لکو به و نه کرژراوین، 10 وه ک خه مبار، به لام هدر ده دلشادین، وه ک دلنه وابی هلا لایه ن یعیوه و کراوه. زیاتر دلشاد بیوم کاپیک که هه ژار به لام زوران دهوله مهند ده کین، وه ک هیچمان نه بیت تیتوس باسی په روشی و په ژاره و دلگرمی ئیوهی بون من کرد. و هه رچه نده هه مو شتیکان ههیه. 11 ئهی کور نسوسیه کان، 8 جا ئهگه به نامه که خه مبارم کردن، په شیمان نیم، هه رچه نده به راشکاوی قسه تان بونه ده کین و دلیان فراوانه. 12 ئیه هست په شیمان بومه وه، چونکه ده بین نامه که بونه ویه ک خه مباری و سوزی خوماتان لی ناسیتین، به لکو یووه له ئیه دهستین. کردن. 9 بدلام ئیستا دلشادم، نه ک له برهه وهی خه مبار 13 ئه مه ئالو گور کاریه، وه ک بونه مهند ده دویم، یعیوه ش دلیان بون، چونکه بونه له برهه که ته تویه کردن په شکیکی له گل بیباوه ران له ژیریه ک نیردا مه بن، چونکه برد. پیگومان به گوییه ویستی خودا خه مبار بون، تاکو چ هه ما هنگیه ک له تیوان راست دروستی و خراپه دا ههیه؟ به هوی ئیه و هیچ زیاتیک نه کدن، 10 چونکه ئه و خه مباریه هی ياخود چ هاویه شیه که له تیوان تاریکی و برونا کید؟ 15 چ له خه مباریه، ده بیتنه هوی توبه کردن، ئه مه سه ئه نجامه که کی پیشکیکه له گل بیباوه ردا ههیه؟ 16 په رستگای خودا ش ج له جهیانه وهی ده بیتنه هوی مردن. 11 کواته سهیر بکدن پیشکیکه له گل بت ههیه؟ چونکه ئه په رستگای خودا ش خه مباری به گوییه ویستی خودا چهندی له یئوهدا به رهم زیندو وین، وه ک خودا فرمومیه قی: 『تیاندا نیشته جی ده بم و هیناوه: چ په روشیه ک، چ پاکانه یه ک، چ توپره یه ک، چ لگه لیان ده پر، ده بم به خودای ئهوان و ئهوانیش ده بن به ترسیک، چ تامه زر یه ک، چ دلگرمیه ک، چ حه زیک بون گل من.』 17 『یه زدان ده فرمومی: له برهه وه له ناوه راستیان داد په رهه ری! له هه مو شتیکدا خوتان سه ماند که بیتاوان له و

باشد. 12 که اگر بوم نووسیون، له پیناوی تاوانبار کرد، نه ک ته‌نها ئەمەتان کردووه، به لکو ئارهزۇشتان دەکرد ياخود تاوان لېکارو نىيە، به لکو بۇ ئەوهى لەپەرەدە خودا بىيىن كە ئەنجامى بىدەن. 11 ئىستا كاره كە تەواو بىكەن، هەروەك كە ئىيە چەند پەرۇشى ئېھەن، 13 بۆيە دلەۋاپى كراین. بەلام پەرۇشى خواتى بۇون، ئاۋا تەواو كەنلىش بە خواتى خۇزانە، لە سەر دلەن وايەك، بەھۆى دلخۇشى ئېتىس زور زياتر دلخۇش 12 چونكە ئەگر پەرۇشى ھېبىت، ئەوا خودا بە گۈزىرە ئەوهى بۇون، چونكە گانى بە ھەمووتان حەسایەوە. 14 ئەگر بەرامبەر كە كەسە كە ھەيەتى پەسەندى دەكتات، نەك بە گۈزىرە ئەوهى ئەو شانا زىم بە شىوه وەركىدىت، شەرمم نەكىدووه، به لکو وەك نىيەتى. 13 مەبىستم ئەوهى نىيە خەلکى دىكە بەخەسېنەوە و فشارم ھەموو شىتكان بە راستىگۈنى پىن گۆتن، شانا زىمان لاي ئېتىس لەسەر ئىيە بىتت، به لکو بە يەكسانى. 14 لە كاتى ئىستادا با بۇوه راستى. 15 دلىشى زياتر بۇتان دەچىتت كاتىك يادى پېرى ئىيە كە موکورى ئەوان پېر بکالەوە بۇ ئەوهى لە داھاتوودا گۈزىرە ئەمەتوتان دەكتەوە، كە چۈن بە ترس و لەرزەوە پېرى ئەوانىش كەموکورى ئىيە پېر بکالەوە، تاكى كە كسان پېشواز يitan لېكىد. 16 دلشادم كە لە ھەموو شىتكىدا ئitan بىتت. 15 وەك نووسراوه: «ئەوهى زورى كۆكىدووه تەوە دەلىم.

8

ئىستاش خوشكان، برايان، حەز دە كەين نىعەتى خودا بىزان كە دراوهە كلىسا كانى مەكەنۋىيا. 2 ئەوان لە خستە دلى ئېتىس بۇ ئىيە، 17 چونكە ئېتىس نەك تەنها پېشوازى لە داوا كارپىيە كە كرد، به لکو بە دەستپېشخەرى تەنگانەيەكى زور گورەدا بۇون، بەلام ژيانيان پې بۇو لە خۇشى، لە گەل ئەوهى زور ھەڙاپ بۇون، بەلام دلەرداۋان و بەخشنەدە بۇون. 3 شايقى دەدەم كە بە گۈزىرە تواناى خۇيان و تەنانەت لە سەرەتتەن ئەرەپ خۇشىانەوە بە خشىنيان كلىسا كانى ستايىشى دەكەن. 19 نەك تەنها ئەوهى، به لکو لەلايەن داوه، دەستپېشخەرىپان كرد و 4 زور ئىمان بارانەوە تاكو كە شەتە كەماندا، لە كاتىكدا كە ئىيە بەخشىنە كە ھەلدەگىن و 5 زياترپان كرد لەوهى ئېھە چاوه بېتىمان دەكەد ئيان، چونكە بۇ پېشاندان پەرۇشىمان بۇ خزمەت. 20 ئېھە خۇzman لە ھەموو سەرەتا خۇيان پېشىكشى عىسى خاونەن شىڭو كرد، ئىنجا كەلپىيەكى دەپارىزىن، نەوهەك كەسىك رەختەنە لە شىۋازى بە خواتى خودا خۇيان پېشىكشى ئېھە كرد. 6 ئەوه بۇو تىكامان لە ئېتىس كە كە ئەم نىعەتەي لەلاتان دەستى پېكىدووه تەواوى بکات. 7 بەلام وەك چۈن لە ھەموو شىتكىدا زىدادتان کردووه، لە باوهەر، لە قىسە كەن، لە زانىاري، لە ھەموو كوششىك، لە خۇشەوېستيان بۇ ئىيە، ئاۋا لەم نىعەتەي بەخشىنىشدا زىاد بىكەن. 8 ئەمەتان وەك فەرماتىك پىن ئالىم، به لکو بە بەراورد لە گەل پەرۇشى كەسانى دىكە، پەيامبەرى كلىسا كانىن و مائىي شىكەمنىن بۇ مەسيح. 24 بۇيە پەستەقىنەي خۇشەوېستيان تاق دە كە مەوهە. 9 نىعەتى عىسى مەسيحى خاونەن شىكەمان دەزانىن، ھەرچەندە دەولەمەند بۇو، لە پیناوى ئىيەدا بۇوه ھەڙاپ، بۇ ئەوهى ئىيە بە ھەڙاپى ئەو دەولەمەند بن. 10 لە مەشا بېرپارى خۇمتان پى دەلىم، 9 سەبارەت بە خزمەتكەنلىكى دەلىم، پېلىست چونكە ئەم بەسۋوو دەلتان: ئىيە پار دەستان بە بەخشىن ناكلات بۇتان بۇوسم، 2 چونكە پەرۇشىتەن دەزانىم و لەلاي

مه کوئنیه کان شانازم پیوه کردووه، کدوا ییوه له ئەخایا له 10 من وەک پۇلس، کە بە من دەلین لهو کاتىھى پاره وە ئاماھىبۇن دلگەرمىتان زۇربىياني جۇشدا 3 بەلام لە گەلتام شەرمن، بەلام كە اپitan دوورم بەرامبەر بە ییوه بىرايان دەنپۇرم، نەوەك شانازىكەدەمان پېتائىو بە فېرىۋې برووات، بۇزىم، بە يېغىزى و نەرمۇنىيەن مەسيح لىتىان دەپارىمەو و تاكو ئاماھىن هەروەك گۆتم، 4 چونكە ئەگەر هەندىك لە 2 دوايانلى دەكەم ناچارم مەكىن كاتىك لە لاتام ئەو بۇزىمەم مە كەدۇنىيە كان لە گەلم یىن و بىيىن كە ییوه يېشتە ئاماھىن بىن، ئەوا بەكاربېتىم، چونكە پېم وايە هەر دەيىت بەكاربېتىم بەرامبەر بەو ئېچە شەرمەزار دەبىن بەھۆي ئەو مەتمانىيە بە گۈرەمان هەبۇو، كسانەيى كە پېيان وايە ئېچە بەگۈرەي بەھەمان دەزىن، ئېتىر باسى ئەوهش نەكەم كە ییوه چەندە شەرمەزار دەبىن. 3 هەرچەندە لە جىهاندا دەزىن، بەلام بەگۈرەي بەھەمان 5 بۇيە بە پۇيىستىم زانى لە بىرايان پاپارىمەو، تاكو پېشىرەوى جىهان ناجەنگىن، 4 چونكە ئەو چەكى شەپرى پىدە كەن بىڭىن بۇ لاتان و زۇۋ ئەم بە خشىنەتان رېتكەخەن كە پېشىر جىهان ئىيە، بەلکو چەكى خۇدايە كە توانىي وېزانىكەن بە ئەيتان دابۇو، تاكو وەك بە خشىنېتىكى لە دلغاوانىيە و بىت، قەلايى هەيدى، 5 هەموو بەلگىكەك و هەر شىتىك كە بۇ نەك لە تاچارىيە و بىت. 6 ئەمەش بىزان: «ئەوهى كەم بەرھەلسى زانىارى خودا دەركەۋىت لەناوى دەبىن، هەموو بېجىتىت كەم دەدرەتىتەو، ئەوهى بە دلغاوانىي بېجىتى بېرىتكەش بۇ گۈرەيەلى مەسيح بە دىل دەگرەن. 6 هەر دلغاوانىي دەدرەتىتەو» 7 با هەرييە كە ئەوهەنەدى لە سەر كاتىك ییوه تەواو ملکچى بۇون، ئەم كاتە ئاماھىن سزاى دىلەقى بىدات، نەك بە دەلەنگى و ناچارى، چونكە ئەوهى هەموو ياخىبۇتىكى بىدەن، 7 ییوه سەرىر ۋوالەت دەكەن. بە دلخۇشىيە و بې خشىت خودا خۇشى دەۋىت، 8 خوداش ئەگەر يېتكىك دەلىيەت كە هي مەسيحە، بائەوه بىزانىت كە دەتاۋىتتەمەن بە سەردا پېزىتىت، تاۋەككىو چۈھەر وەك چۈن ئەم مەسيحە، ئېچەش بەھەمان ئەندازە هي هەميشە هەموو ئەم شىتەنەتان هەيىت كە پۇيىستىنە، بۇ ئەوهى مەسيحىن، 8 ئەگەر تۈزىك زىيات شانازم بە دەسەلەتىنە وە هەموو كارىتىك باشدا سەرپىزىن. 9 وەك نۇوسراوه: كەدىتتە، ئەوهى مەسيحى بالا دەست داوەتلىقى بۇ بىناداناتان بە دلغاوانىيە و بەھەرانىي بە خشىو، راستەر دەرسىتىيە كەن نەك بۇ وېزانىتەن، ئەوا شەرمەرم پېتىنەي، 9 نامەۋى وَا هەتاھەتايە چەسپاوه،^(aión g165) 10 جا ئەم خۇدايە ئۆ دەركەم كە بە نامە كان دەتاتىرىسىن، 10 لەوانەيە هەندىك بۇ جوتىار و نان بۇ خىزراك دايىن دەكتەت، تۇرتان بۇ دايىن بلىقىن: «نامەكان قورس و بەھىزىن، بەلام ئاماھىبۇنى خۇي دەكتات و چەندەن ئىتەدى دەكتات و بەرھەمى راستەر دەرسىتىان لَاوازە و قەسە بەتالە». 11 با ئەم جۇرە كسانە بىزان، ئەوهى لە زىياد دەكتات، 11 لە هەموو شىتىكىدا دەولەمەند دەبىن تاكو دوورەو و بە رېنگى تامە بۇتان دەنۇسوسىن، هەمان ئەم شىتە هەموو كاتىك دلغاوان بن، دلغاوانىيە كەن لە رېنگى ئېمەو دەكەن كاتىك لە لاتان بىن. 12 ئېچە ناۋىزىن خۇمان لە گەل سوپايسى خوداى ئىلە كەۋىيە وە. 12 ئەم خزمەتەي ییوه دېيىكەن، ئەوانە بەراورد بىكىن ياخود خۇمان بىخە يېن بېرىزى ئەوانەي تەنەپا پىداوارىستىيە كافى كەلى پېزىزى خودا بېرنا كەنەوە، بەلکو وا كە بە خۇياندا هەلدەدەن، كاتىك خۇيان بە خۇيان بەراورد دەكتات كە زۇر كەس سوپايسى خودا بىكەن. 13 لە رېنگى ئەم دەكەن و دەپىتون، ئىتەر دەرەدەكەۋىت كە نەزان، 13 بەلام خزمەتەوە كە دېيىكەن ییوه خۇتان سەماندۇوە، شىكتەنەدى ئېچە زىياد لە پۇيىست شانازم بە خۇمانەوە نا كەن، بەلکو خودا دەرەدەخەن بە گۈرەيەلى و دانپىداناتان بە پەيامى ئېنجىلى بە گۈرەي بە ئەۋاسىتە خودا بۇي داناوىن شانازم دەكەن، مەسيح، هەر دلغاوانىيەن لە بەشدارىتىان لە گەل ئەوان و كە ئاسىتىكە دەگاتە ییوهش، 14 ئېچە سنورى خۇمان نابەزىتىن هەموو لايەك، 14 هەروەھا لە پاپانە وەيان بۇ ییوه، تامەززۇي كە شانازم ئەنپەرە خۇدا كە دەكەن، بەوهى گەيشتىنە ییوه، چونكە يېنىتى ییوهن لە بەر ئەم نىعەتە لە راپەمەدەرە خۇدا كە پېتائىن بە خزمەتى را گەيدانلى مەگىنىي مەسيح گەيشتىنە ییوهش، دراوه، 15 سوپايس بۇ خودا لە پېتائى ئەم بە خشىنەي كە بە 15 زىياد لە راپە خۇي شانازم بە رەنخى خەلگىكەي وە نا كەن، بەلام ھيوادارىن كاتىك باوەپتان گەشە دەكتات، لە تۇرتاندا دەم باس نا كېتتە.

سنوری خرمده که مان زور زیاتر بیست، 16 تاکو مرگینی بدینه 14 سهیر نیمه، چونکه شهیتان خویی له شیوه‌ی فریشته‌ی ته و ناچانه‌ش که له شیوه دوور تن، نامه‌نویت شانازی بکین رپونا کی دهرده خات. 15 کواته شتیکی سهیر نیمه ئه گدر به و کاره که پیشنه خست له سنوری به کیکی دیکه نهنجام خرمده تکارانی خویان له شیوه‌ی خرمده تکاری پاستوروسی دراوه. 17 ئه‌وهی شانازی ده کات، با شانازی به یه زدنه‌وه ده رخنهن، دواپریزان به گویه‌ی کرداریان ده بیست. 16 دیسان بکات. ۱۸ ئه‌وهی به خویدا هله‌دادت په سهند ناکریت، ده یلیمه‌وه: کس به گلنم نه زانیت، به لام ئه گدر به گلنم ده ران به لکو ئه‌وهی مه‌سیحی خاوون شکر پییدا هله‌دادت. ئهوا وک گلینک به رگدم بگرن، بوئه‌وهی منیش تو زیک شانازی بکم. 17 به متمانه و شانازی ده کم، نه ک به و

11 هیودارم به رگه‌ی هندیک گلایه‌تی من بگرن، شیوه‌یه که مه‌سیحی بالاده‌ست قسه ده کات، به لکو وک هه رچنه‌ده به رگه‌شم ده گرن. 2 به ئیره‌په کی خودایانه ئیره بیتان پن ده بم، چونکه له پیاویک نیشانم کردن، تاکو وک پاکیزه‌یه کی پاک پیشکشی مه‌سیحستان بکم. 3 به لام ده ترسم، وک ماره که حه‌وای به فیله‌که هه‌تلله‌لاته‌دان، بیری عیوه‌ش له دلسوزی و پاکیه بُو مه‌سیح چه واشه بکریت، 4 چونکه پاکیزه‌یه کی دیکه رابگه‌یه نیت جیاواز به کاره که حه‌وای به فیله‌که هه‌تلله‌لاته‌دان، بیری عیوه‌ش له وهی راما لگیاند، یان روحیک دیکه و هر بگرن جیاواز له وهی و هرتانگرت، یان مرگینیبه کی دیکه رابگه‌یه نیت جیاواز له وهی و هرتانگرت، ئهوا به ثانانی و هریده گرن. 5 پن وایه هیچم له و «نیز دراوه به رزانه» که متر نیمه. 6 ئه گدر له قسه کردندا زمان پاراونه، خرزانیاریم هه‌بیه، به لکو له هر لایک وله هه‌ممو 22 تایا ئهوان عیبرانی؟ منیش، ئایا ئیسرائیلین؟ منیش، ئایا شتیک بُو شیوه‌مان ده رخست. 7 یاخود گوناهم کردووه که خومم تزم کرده‌وه تاکو گیوه به رز بنه‌وه، چونکه به خواری مژده‌ی لینجیل خودام بُو جاردان؟ 8 کلیسا کانی دیکم تالان کرد که خه‌رجیم لیبان و هرگرت بُو خرمده‌که ده کاتان. 9 کاییک برایان له مه کذنیاوه هاتن پیویستیه کانی منیان پرکرده‌وه. له هه‌موو شتیکدا خومم پاراست بُو ئه‌وهی بارگاری نه خمه سه‌رتان و به ده‌واام خویی لی ده‌پاریم. 10 به دلاییه‌وه، هروه ک راستی مه‌سیح له مندایه، له ناچوچه کانی ئه خایا ئه‌م و پوژنیکم له قوولایی ده‌ریادا به سه‌ربرد. 26 به هه‌وهی زور کشترک‌نمده و توشی مه‌ترسی رووبار و چه‌ته بوم، مه‌ترسی شانازیم لی ناسه‌تریه‌وه. 11 بُوچی؟ ئایا له بره که مویه که عیوه خوشناییت؟ خودا ده زانیت خوشنده‌وین. 12 به لام ئه‌وهی ده‌کم، وا ده‌کم بُو ئه‌وهی هه‌لی هه‌لپرستان بیرم که شانازی ده کن و ده‌یانه‌نویت ده‌رخنهن گوایا ئهوان تینوویچی، به روز و گرخی زور، به سه‌رما و پرووتی. 28 ئه‌مانه وک یېهن، 13 چونکه ئه‌مانه نیز دراوه دروزن و کارگری قیلبازان، خویان له شیوه‌ی نیز دراوه مه‌سیح ده‌رده‌خنهن. له سه‌رم کله‌که ده بیست. 29 کی لاوازه و من له گه‌لی لاواز

نام؟ کی که تووه ته گوناه و من ناسووئم؟ 30 ئەگر پتویست به نیشانه و کاری مه زن و په رجوو، 13 چیتان له کلیسا کافی به شاناژیکدن بکات، ئەوا بدو شنانه و شاناژی دەکم کە دیکە کەمتره، جگە لەوەی کە خۆم نەبۇمەتە بارىكى گزان لاوازم دەردەخەن. 31 خودا، باوکى عیسای خاونەن شکو بەسەرتانه وە؟ لەم ھەلمىيە گەردەنم ئازاد بکان! 14 ئەوا سېیەم ئەوهى ھەتاھەتايە سەتايىش دەگۈزىت دەزايىت درۇنا کەم. (ajon) جارە ئامادەم يېھ لاتان، نابەه بارگانى بۇتان، داواي شەتكەنەن ئەم (g165) 32 له دىيەشى، فەرمازەوايەكى ئاربىاتى پاشا پاسوانى ناکەم، بەلکو داواي ئىۋە دەکم، چونكە پتویست ناکات شارى دېھشقىيان دەکردى، بۇ گۈرتم. 33 بەلام لەندا سەبەندەدا و مەندال بۇ دايىك و باوک كۆبەنەوه، بەلکو پتویستە دايىك و لە پەنجەرەي شوراى شارەگەوە نەنیان شۇرۇكەدەوە و لە دەستى باوک بۇ مەندال كۆبەنەوه. 15 منىش بەپەرى شادىيە وە بۇ ئىۋە خەرج دەکم، خۆم خەرج دەکم، ئەگر ئىۋەم بىزگارم بۇو.

12

پتویستە بەردەوام بىم له شاناژیکدن، ھەرچەندە هېچ بەدەست ناھىيم، بەلام بۇ يېنىنى يەزدان و ئاشكرا كراوى ئەو دېم، 2 مەرۇقىك دەناسم كە لەگەل مەسيحدا ببۇوه يەك، پىش چواردە سال خودا بىردى بۇ ئاسمانى سېيەم، جا بە جەستەو ياخود بى جەستە، نازانم، خودا دەزايىت. 3 دەزانم ئەم مەرۇق، بە جەستەو ياخود بى جەستە، نازانم، خودا دەزايىت، 4 بۇ بەھەشت بىردا، قىسىيەكى بىست كە دەرنابىپدرىت و مەرۇق ناپېت باسى بکات. 5 شاناژى بەو كەسەوە دەکم، بەلام شاناژى بە خۆمەوە ناکەم، مەگەر بە لاوازىيە كامن نەپېت، 6 چونكە ئەگر بەھەپەيت شاناژى بکەم، گل نام، چونكە راستى دەلەم، بەلام خۆم دەپارىزىم نەوه كە كىك والە من بىگات زىاتەلەوەي دەمبىن و لەم دەبىستن. 7 بۇ ئەوهى بە گورەن ئەو بىنینەن بۇم ئاشكرا كزان لووتەر زەبم، لە جەستەدا درېكىم درايىن، وەك ئەوهى لەلایەن شەيتانەوە نېزدرارىيەت تاكو ئازارم بىدات، تاكو لووتەر زەبم، 8 بۇ ئەمە سى جار ھەپەيت. 21 ھەروھا جارىيى تر كە دېھەوە لاتان، دەترسم خودا من لەتىواناندا ناڭوکى، چاپىسى، توپرەنى، خۇپەرسى، بۇختان، قىسە هيتنان و بىردىن، لەخۇبايىبۇون، يېسەر وەرى ھەپەيت. 22 ھەروھا جارىيى تر كە دېھەوە لاتان، دەترسم كە پىشىتەر گوناھيان كەدەوە و تۆۋەيان نەكەدەوە لەو گلاۋى و بەپەلائى و بەدېرەۋەشىتىيە كە كەدەوەيانه.

13

ئەمە سېيەم جارە كە دېھەلەت، ھەربابەتىك لەسەر چەوسانەوە و تەنگانە دەلىوش دەبم، چونكە ھەر كاتىك زارى دوو يان سى شايىت راستىيە كە دەسەلەنيرىت. لە ئەۋازىم ئەوا بەھېزم، 11 بۇومە گل، بەلام ئىۋە ناچاراتان 2 پىشىتەر گۇتۇرمە وەك دووھم جار لەلاتان بۇوم و ئېساتاش كە كەدم. دەبۇوايە ئىۋە پېندە ھەلبەن، چونكە ھېچم لە نېزدراروھ لېتان دوورم دەيلىمەوە، بۇ ئەوانەي پىشىتەر گوناھيان كەدەوە بەرەزەكان» كەمتر نىيە، ھەرچەندە هېچ نىم. 12 بەپەرى و بۇ ھەمو ئەوانەي دىكىش: كە دېھەوە بەزەيم ناپېت، دانبەخۇدا گۈرته و نىشانە كافى نېزدرارو لەتىواناندا ئەنجام درا، 3 چونكە ئىۋە داواي بەلگە دەكەن كە مەسیح لە پىنگى مەنەوە لە پىتىاوى مەسيحدا، بە لاوازى و سووكەيەقى و ناخوشى و

دهدویت، ئولو له هەلسۆکەوتکردن له گەل ئیوه لاز نییه، بەلکو له تیوتاندا بهیزە. 4 ھەرچەندە له لاز زیدا له خاچ درا، بەلام بەھیزى خودا دەزیت. ھەروھا ئیھەش بە يەکبۇون له گەل مەسیحدا لاوازىن، بەلام ئیھە لە هەلسۆکەوتکردىغان له گەل ئیوه بەھیزى خودا له گەل ئەودا دەزىن. 5 خۇتان تاقى بەكتەنەوە تاخۇ ئیوه باوھىدارن. له خۇتان بکۈلەنەوە، ئىيا نازانن كە عىسى مەسیح له شیوه دایە؟ مەگەر ئەۋەي لە تاقىكىردىنەو سەركەوتتو نەبۇون. 6 بەلام ھیوادارم بزان كە ئیھە نەتكەن و توپوين. 7 ئىنجا له خودا دەپارىيەنەو كە ئیوه ھېچ خراپەيەك نەكتەن، ئەمەش لە بەرئەنەو نییە كە دەربەكەوتیت ئیھە بەرگەي تاقىكىردىنەوە مان گەرتۇوە، بەلکو تەنەبا بۇ ئەۋەيە كە ئیوه چى چاڭ و راستە پىكەن، ھەرچەندە خەلکى بە سەركەوتومان نەزانىن، 8 چۈنكە ناتوانىن ھېچ شىتىك لە دىرى پاستى بکىن، بەلکو له پىتاۋى پاستى. 9 شادىن كە لاوازىن و ئیوه بەھیزىن، نویزى ئیھەش بۇ تەواولى ئیوه يە. 10 بۇيە ئەمانە دەنۈسىم و دوورىم، تاۋە كو كاتىك لەلاتان ئامادە دەم بە رەقى نەجۇڭىھە، بەگۈزەي ئەو دەسەلاتەي مەسیحى بالادەست يېنى بەخشىم بۇ بىناداتان، نەك بۇ وېرائىكەدتان. 11 له كۆتايىدا، خوشكان، بىيان دلشاد بن، بۇ كاملى و تەواولى ھەول بىدەن، يەكتىرى ھابىدەن، ھاوپىر بن، بە ئاشتى بىزىن، ئەوسا خوداي خۇشەويسىتى و ئاشتى له گەلتان دەيىت. 12 بە ماچى پىرۇز سلاّو له يەكتىرى بکىن. 13 ھەموو گەلى پىرۇزى خودا لىرە سلاّوتان لىدەكەن. 14 با نىعەمەتى عىسى مەسیحى خاوهن شىڭو خۇشەويسىتى خودا و ھاوپەشى پۇچى پىرۇز له گەل ھەمووتان بىت.

گلا تا

1

تُورشِه لیم بُو لای ئەوانەھى پىش من نىزدراو بۇون، بەلکو رُويشىم بُو عەرەبستان و دىسان گەرامەھ دىھەشق. 18 ئىنجا دواي سى سال سەركوچە تُورشِه لیم، بُۋەھى دەرس بىنام، بازدە رۈز لاي ئە و مامەھ. 19 بەلام جڭە لە ياقۇنى بىرىدى دەزىت ئە وەھى بېتاتان دەنۇسۇم درۇنىيە. 20 دواي چوومە ھەرىكەكانى سورىيا و كېلىكىا، 22 بەلام ھىشتا لەلای كلىسا كانى يەھودىيا كە سەر بە مەسيحىن بە رۇخسار نەناسراو بۇوم، 23 تەنها يىستبۇويان: «ئەھوھى جاران ئىيە دەپھوساندەھە، ئىستا مەردەھ ئەھو باوهەرە دەدات، كە جاران لەناوى دەبرد». 24 ئىتر بەھۆي منه و سەتايىش خوداييان دەكىد.

لە پۇلسەوە، ئەھوھى نە لەلایەن خەلک و نە بەھۆي مرۇقىكە وە نىزدراوە، بەلکو لەلایەن عىسى مەسيح و خوداي باوکەوە، كە لەتىو مردووان ھەلىستاندەوە، 2 ھەروھەداھەمەو ئەھو بىرایانە لە گەلەدان، بۇ ئەھو كەلىسايانە لە گلا تىان: 3 با نىعەمەت و ئاشتى لە خوداي باوکان و عىسى مەسيحى خاوهەن شكتۇوه لە گەلەدان بىت، 4 ئەھوھى لە پىتىاوى گۇناھە كامان خۆي بە خىشى، تاكو بە گۆزىرىخى خواتى خوداي باوکان، لەم دەنیا يە خرپاھى ئىستا پۈزگارمان بىكەت. (aiōn g165) 5 ھەتاهەتايە شكتۇمندى بۇ ئەھو، ئامىن. (aiōn g165) 6 پىم سەبىرە چۈن وا بە خىزايى، لەھى بە نىعەمەت مەسيح بانگى كەرددون، بۇ 2 دواي چواردە سال لە گەل بەرناباس گەرامەھ تُورشِه لیم مەزگىننېھى كە دىكە وەردە گېرىن! 7 مەزگىننېھى كە دىكە بۇونى ئىيە، بەلکو ھەندىك كەس دەيانوپىت سەرتاتان لە بشىئېن و تىپسىشىم لە گەل خۇم بىد. 2 گەرامەھ دەكم بە گۆزىرى پەيداىي مەزگىننېھى مەسيح بگۈرن. 8 بەلام تەنانەت ئەگەر ئىمە يان ئاشكرا كەرىدىتىك بۇو و ئۇپەيامە ئېنجىلى كە لەتىو نەتهوھە كان فەريشتە ئاسغان مەزگىننېھى كەن پىدان، جڭە لەو مەزگىننېھى ئىمە جاپى دەدەم، تەنبا خىستە بەرەدەم گەورە پىاوانى كلىسا، بېتان دان، با نەفرەتى لى بىت. 9 وەك پىشتر پىتان گۇتوون ئىستاش پىتان دەلەمە: ئەگەر كەسىك مەزگىننېھى كە پىدان جڭە لەھۆي پەسەندىتەن كەرددووه، با نەفرەتى لى بىت. 10 ئايا ئىستا بۇ بەدەستپەتلىق رەزامەندى خەلک ھەول دەدەم، كە ھەندىك لە بىرایانى درۆزىن بە نېتىن ھاتبۇونە ناومان بۇ ياخود رەزامەندى خود؟ يان ئايادا داواي ئەھو دەكم خەلک سېخۇرىكىدىن لە سەر ئەۋازادىپەي لە عىسى مەسيحدا ھەمانە، پارازى بەكم؟ ئەگەر ھەتا ئىستا خەرىكى پارازىكەنىش مەلکەچىان نەبۈون، تاكو بىنائىكەن كۆيە، 5 بۇ كاتشمىزلىكىش مەلکەچىان نەبۈون، بۇو مايە، ئەمە نەدەبۈوە بەندە مەسيح. 11 پىتان دەلەم، تاكو پاستى ئېنجىلى لە گەلەدان بىنېتىھە وە. 6 بەلام ئەۋانەھى بە خوشكان، بىرایان، ئەپەيامە ئېنجىلى كە جاپى بۇي داوا، لە گەورە پىا دادەنزا، ھەرچىيەك بىن، بەلاي مەھو گۈنگ مەرۇقەوە ئىيە. 12 لە كەسىشىم وەرنە گۇتوو و قىرىش نەكراوم، ئىيە، چۈنكە خودا تەماشىا ۋوالمەتى مەرۇف ناكات، ئەوان زۆر دلگەرمەت بۇوم لەوان بۇ دابۇنەرىتى باوکان. 15 بەلام دەكىد، لە مىشىدا بۇ ناجولە كە كان كارى دەكىد، 9 كاتىك كاتىك خودا كە لە سكى دايىكەوە تەرخانى كەن، بە ياقوب و پەتروس و يۈزھەنا كە بە كۆلە كە دازىبۇون، بەم نىعەمەتى خۆي باڭىڭ كەن، خۇشحال بۇو 16 كۆرە كەي لە مندا دەرىبکوپىت، تاكو لەناو نەتهوھە ناجولە كە كاندا مەردە بەدەم، لەو ھاۋايوشىيان بۇ من و بەرناباس درېڭىد، تاكو ئىمە بۇ لاي كاتىدە دەستبەجى راۋىژم بە كەس نەكىد، 17 سەرنە كەۋەتە ئەھەنە كەن بىچن. 10 ئەنها

گلا تا

داوایان کرد ههژاران لدیاد نه کین، عمه‌ش شنیکه هه میشه 3 ئایا هه تا ئەم را دیده یه گلگن؟ شوھ که بههۇي رۇوحى پېرۋۆزە وە كۆشىم بۇيى كىدوووه. 11 بەلام كاتىك پەتروس هاته ئەتنايىك، دەستتان پىكىد، ئايى ئىلىستا دەتاهەنە وىت بههۇي جەستە وە كۆتايى رووبەرە كائىم كرد، لەپەرئەوهى كەلەپى لەسەر بۇو، پىپەتنى؟ 4 ئايى لەخۇرالى ئەوهەندە ئازارتان چۈزت؟ ئايى بەراستى 12 چۈنكە پېش ئەوهى كەسايتىك لەلایا ياقۇبە وە بىن، ئەم وە لەخۇرالى بۇو؟ 5 ئەوهى رۇوحان پى دەبەخشىت وە لەتۈنلەندا لە گەل ناجولە كەكان نانى دەخوارد، بەلام كاتىك ئەوان هاتان، پەرجۇو دەكەت، ئايى بەهۇي كاركىدەن بە شەرىعەت، ياخود لە ترسى ئەم تاقەھى كە دەلېن دەبى باوهەردار خەتهنە بىرىت، بههۇي باوهەر بەوهى بىستار؟ 6 وەك چۈن شىراھىم «باوهەر خۇرى كېشىلە»، 13 جولە كەكان دېكەش لە گەلدا دەستتىان بە خوردا هەينا و ئەمدەشى بە راستىدرۇسى بۇ دازنا. 7 جا بىزان دوپەروپى كىد، ئەنانەت بەرناباسىش بە دوپەروپىان چەواشە ئەوانەنە لە باوهەردا، نەوهى ئىپراھىمەن. 8 نۇوسراوه پېرۋۆزە كە بۇو، 14 كاتىك يېنىم بە گۇزىھى پەنگاڭلار راستى پەيامى ئىنجىل پېشتر يېنىۋەتى كە خودا نەتەوە كەن بەهۇي باوهەر بىتاوان ناپۇن، لەپەرچاۋى ھەموموان بە پەتروس گوت: «ئەگەر تو دەكەت، پېشتر مىزەدى بە شىراھىم دا، يېنى فەرمۇو: «ھەمۇ جولە كەدى، وەك ناجولە كە دەزىت نەك وە كو جولە كە، ئىتتەنە دەنەنە لە پىنگەتى تووھ بەرە كەتدار دەن. 9 كەۋاتە چۈن ناجولە كە كان ناچار دە كەيت نەرىتى جولە كە كان پەپەر و ئەوانەنە باوهەردارن، لە گەل ئىپراھىمى باوهەردار بەرە كەتدار بىكەن؟ 15 «يېنى بە جولە كەدىي لەدایك بۇوين و لە نەتەوە دەن. 10 ھەمۇ ئەوانەنە لەپشت بە كەدارى شەرىعەت كۇناھبارە كان بىن، 16 دەزانىن مەرۆف بە كاركىدەن بە شەرىعەت دەستن، لەزېر نەفرەن، چۈنكە نۇوسراوه: «ھەركەسىك بىتاوان ناكرى، بەلگۇ بە باوهەر بە عىسای مەسيح. جا ئېنى بە ھەمۇ نۇوسراوى پەرتۇوكە كەن ئەچەسپىت بۇ باوهەرمان بە عىسای مەسيح هەتتا تاڭو بە باوهەر بە مەسيح پەپەر و كەن، نەفرەت لېكراوه. 11 تاشقىرايدە بەرامبەر خودا بىتاوان بىكىن، ئەمەش نەك بە كاركىدەن بە شەرىعەت، كەس بە شەرىعەت بىتاوان ناكرىت، چۈنكە: «ئەمەش چۈنكە لە پىنگە كاركىدەن بە شەرىعەت كەس بىتاوان ناكرىت. راستىدرۇستە بە باوهەر دەزىتت». 12 بەلام شەرىعەت پاشت 17 بەلام ئەگەر ئېنى بە ھە ولدانىن بۇ بىتاوانبۇون بە مەسيح، بە باوهەر ئەپەتتىت، بەلگۇ: «ئەم كەسە پەپەر ويان بىكەت، خۇمان دۇزىيە وە كە گوناھبارىن، ئىتتە ئايى مەسيح خزمەتكارى بەهۇيئەنە دەزىتت». 13 مەسيح ئېنى بە نەفرەت، چۈنكە نۇوسراوه: گوناھە؟ پىنگومان نەخىز! 14 ئەگەر من شىئىك بىناد بىنەمەوە كە كېپەر وە، بەوهى لە بىتاواندا بۇو نەفرەت، چۈنكە نۇوسراوه: لەپېشدا تىكمىدايىت، ئەمدا دېسەلمىت سەرىجىچىكارم. 19 «چۈنكە «ھەركەسىك لەسەر دار ھەلۋا سەرىت نەفرەت لېكراوه. 15 لە پىنگەتى شەرىعەت بۇ شەرىعەت مەرمىد، تاڭو بۇ خودا 14 ئەم ئېنى كېپەر وە بۇ ئەوهى لە پىنگەتى شەرىعەت كەن بەنەنەنەن، با 16 ھەر دەن ئەگەر بە باوهەر بە كورى خودا دەزىم، ئەوهى منى ئەۋۇنەيەك مەرۇقلانەتلىق بۇ بېتىمەوە: ئەگەر يەكىك بە يەتاكى خۇشۈزىت و خۇرى كەدە قورىبانى بۇ مەسىحە لە مەندە دەزىتت. ئىستاش كەوا بە بەتىنى رۇوحى پېرۋۆز بەدەستېتىن. 15 خوشكان، بىيان، با چەستە دەزىم، ئەوا بە باوهەر بە كورى خودا دەزىم، ئەوهى منى ئەۋۇنەيەك مەرۇقلانەتلىق بۇ بېتىمەوە: ئەگەر يەكىك بە يەتاكى چۈنگەل نا كەمەوە، چۈنكە ئەگەر بىتاوانبۇون بە شەرىعەت بىخانە سەر. 16 ھەر دەن ئەم ئېنى كەن بۇ شىراھىم و نەوهە كەدى گۇتراوه، نۇوسراوه پېرۋۆزە كە نافەرمۇيىت: «بە نەوهە كان» وەك بۇوايە، ئەمدا مردىن مەسيح بى سوود دەبۇو.»

3 ئەم ئەلا تايىپە گلەكان! كى جادۇوو ئېكىدۇون؟ لەپېش ئەوهى زۇر بن، بەلام «بە نەوهە تو،» واتا يەك، ئەوهى مەسىحە، 17 مەبەستم ئەمەيدى: ئەم و شەرىعەتە پاش چوار سەد و سى سال ھات، پەيمايىن چەسپاۋى پېشىموسى خودا دەمەوى ئەوهەتان لى قىرىم: ئايى بەهۇي كاركىدەن بە شەرىعەت رۇوحى پېرۋۆزتەن وەرگەت، ياخود بەهۇي باوهەر بەوهى بىستان؟ مېرات بەهۇي شەرىعەتە وە ھەبىت، ئىتت، ئەر بەهۇي بە ئېنى وە ئېنى.

به لام خودا به نیعمه‌تی خوی به لینی به عیاراهم دا. 19 کهواهه خودان، خودا روحی کوپه‌کهی خوی ناردہ دلتنانوه، به شهربعدت بُو چیه؟ به هوی پیشیلکردن کاهنوه زیادکاروه، هتا هاواروهه دیفه‌رمومو: «با به! باوه!» 7 کهواهه شتر کویله نیت، ئوه کاتنه نهوهی به لیندراو دیت، له رینگدی فریشته کاهنوه به لکو رُوله‌ی ئوهیست، ئه‌گه رُوله‌ش بیت، ئه‌وا خودا تویی به دهستی پهیوه‌ندی رینکخرا. 20 پهیوه‌ندی کردودوهه میرانگر. 8 به لام ئه و کاته که خوداتان نهده‌ناسی، رینکخدر تهنا نوینه‌ری يه ک لایهن نییه، به لام خودا يه که. کویله‌ی ئه‌وانه بون که به سروشت خودا نین. 9 به لام 21 ئایا تهورات له دزی به لینه کانی خودایه؟ حاشا! چونکه ئیستا خودا ده‌ناسن، راسترش له‌لای خوداوه ناسران، ئه‌گه رشهربعدت یک هه‌بواهه بتوانیت زیان بیه‌خشیت، ئه‌وا ئایا چژن دیسان ده‌گه‌برینه‌وه لای بندما سه‌رهکیه لاواز و راستوروسنی به شهربعدت تهورات دهبوو. 22 به لام نووسراوه هه‌زاره‌کان؟ ئایا ده‌تنه‌نوی سه‌رله‌نوی بینه‌وه کویله‌ی ئه‌وانه؟ پیروزه که هه‌مووی کردودوهه به‌ندی گوناه، تاکو ئه‌وه به لینه 10 ئایا بایه‌خ به رُوز و مانگ و وهرز و سالی تایه‌ت دده‌دن؟ له رینگدی عیسای مه‌سیحه‌وه و به هوی باوه‌ردهه دراوه، بُو 11 ده‌ترسم به‌خیزابی له پینتاوتان ماندوو بویم. 12 خوشکان، ئه‌وانه بینه دی که باوه‌رده‌هیین. 23 پیش ئه‌وهی باوه‌رینت، برایان، لیتان ده‌بارینه‌وه، وه‌کو من بن، چونکه من خوی وه کو له‌لاین تهورات‌وه به‌ند کراوبون، له رُوزورهه کراوبون هه‌تا شیوه‌م لیهات. هله‌تان له‌گه‌نم نه‌کردوده. 13 هه‌روهک ده‌زان تاشکرا کدنی باوه‌رده‌کهی داهاتوو. 24 تهورات په‌رورده‌هی به هوی ته خوشیه‌که‌مه‌وه بون که یه‌کم جار مردهم پندان، ده‌کردن تاکو بماننیت بولای مه‌سیح، بُو ئه‌وهی به باوه‌ر 14 ته خوشیه‌که‌تم تاقیکردن‌وه‌هیکی ئاسان نه‌بورو بُوتان، به لام پینتاوتان بکرین. 25 به لام دوای هاتنی باوه‌ر، ئیه شتر له‌زیر به چاویکی سووک سه‌یرتان نه‌کردم و رقتان لیم نه‌بوه‌وه، سایه‌ی ته‌میتکار نین. 26 هه‌مووتان له رینگدی باوه‌ردهه به لکو وه ک فریشته خودا، وه‌ک عیسای مه‌سیح پیشوازیان رُوله‌ی خودان، به‌ویه‌کبوبونه‌ی که له‌گه‌ل عیسای مه‌سیحدا لیکردم. 15 ئه‌وه خوشیه‌تان چی به‌سرهات؟ چونکه شایانه‌تیتان بُو هه‌نانه، 27 چونکه کاتیک له ئاو هه‌لکیشان، هه‌مووتان له‌گه‌ل ده‌دهم ئه‌گه‌ر بتازینه‌یاه چاوی خوتان درده‌هیتا و ده‌ناندایی، مه‌سیح یه‌گانگرت و مه‌سیحستان وه ک جلویه‌رگیک له‌رگرد. 16 ئایا ئیستا بونمه‌ته دوشنی چیوه، چونکه پاستیتان پی ده‌لیم؟ 28 جوله‌که و ناجوله‌که نییه، کویله و تازاد نییه، ڙن و پیاو نییه، 17 ته‌وانه‌که دلگه‌رمن بُو چیوه، نیازیان باش نییه، چونکه چونکه هه‌مووتان به هوی یه‌کبوبوتان له‌گه‌ل عیسای مه‌سیح، ده‌بانه‌ویت له یه‌تان له‌گه‌نم 18 دلگه‌رمی شتیکی باشه، ئه‌گه‌هه‌موو کاتیک به مه‌بستیکی یه‌کن. 29 جا ئه‌گه‌ر چیوه هی مه‌سیح بن، ئه‌وا له نه‌وهه 18 دلگه‌رمی شتیکی باشه، ئه‌گه‌هه‌موو کاتیک به مه‌بستیکی ئیباراهمین و به‌گویزه‌ی به لینه که میرانگن.

4 ده‌مه‌ویت ئه‌مه‌تان پی بلیم: ئه‌گه‌ر میرانگر ناکام بیت جیاوازی نایت له‌گه‌ل کویله، هه‌رچه‌نده میرانگه که خاوه‌نی هه‌موو میراکه کیه، 2 به لام له‌زیر ده‌سه‌لاتی سه‌رپه‌رستیکار و سه‌رکاردا ده‌میتیه‌وه هه‌تا ئه‌وه ماوه‌یه‌ی که باوه‌ک دیباری کردووه. 3 ئیه‌ش به هه‌مان شیوه، کاتیک ناکام بونی کویله‌ی دهستی بنه‌ما سه‌رهکیه کانی جیهان بون. 4 به لام که کاتی ته‌واوی خوی‌هات، خودا کوری خوی نارد، له رُتیک له‌دایک بون، له سایه‌ی شهربعدتی تهورات له‌دایک بون، 5 بُو به لام ئه‌وهی له تازاده‌که، به بدلین بونو. 24 هه‌موو ئه‌مانه‌ش هیمان، چونکه ئه‌وه دوو ڙنه دوو په‌مانه‌کدن، یه‌کیکان له شاخی سیناوه‌یه، بُو کویلایه‌ق مندائی ده‌بیت، ئه‌وهه ش هاجه‌ره.

25 هاجه ر هیمایه بُو شانخ سینا له عهده بستان، ئەو ئورشه لیھى لادراوه. 12 خۇزگە ئەو كەسانه دەخەسینزان كە دەتاشییەن. ئىستا دەنۋىيەت، ئەویش لەگەل مەندالاكانى كۈيلەن. 26 بەلام 13 ئەھى خوشك و برايانم، ئىھو بۇ تازادى بانگكارون، بەلام ئورشه لىي سەرەوە تازادە، دايىكى ئىچىدە، 27 چونكە نۇوسراواه: تازادى مەقۇزەوە بۇ پازىكىدى سروشى دىنيابى، بەلکو بە ئەھى ئەرۇشك، دلشادبە، ئەھى ئەھەي مەندالات نېبووه، ئەھى خوشەسىتى خرمەقى يەكترى بىكىن، 14 چونكە تەورات ئەھەي ئات ئەرگتووه، لە خوشىدا بە دەنگى بەرز ھاوار ھەمووى لە يەك پاسپارەددا دىنە دى: «نىزىكەت وەك بىكە، چونكە مەندالى ئۇنى بەجىپلىراو زىياتن لەھەي مېرىدى خۇشت خۇشبویت». 15 ئەگەر پەلامارى يەكترى بەدن و لەگەلەق». 28 بەلام ئىھو، خوشكان و برايان، وەك ئىسحاق يەكترى بەخون، ئاگادارىن يەكترى لەناونەبەن، 16 پېتىان دەلەم: بە مەندالى بەلەن. 29 جا چۈن لە كاپىكدا ئەھەي بەگۈزىرى جەستە پۇچى پېرۇز بىزىن، ئىنجا ئارەززوو سروشى دىنيابى تېرنا كەن، لەدايىك بىوو، ئەھەي چەھو ساندەوە كە بەگۈزىرى پۇچى پېرۇز 17 چونكە ئارەززوو سروشى دىنيابى لە دىزى پۇچە كەيە، لەدايىك بىوو، ئىستاش ئاوایە. 30 بەلام نۇوسراواه پېرۇزە كە چى پۇچە كەش لە دىزى سروشى دىنيابى، هەريه كەيان بەرەرەكائىنى دەھەرمۇي؟ 『كەنیزە كە و كورە كەي دەرېكى، چونكە كورى ئەھى دىكە دەكەت، تاكو ئەو نەكەن كە دەتائەنەوت. 18 بەلام كەنیزە كە لەگەل كورى تازادە كە نايىتە میراتگە. 31 كەواتە ئەگەر ئىھو بە پۇچە كە بەپرۇھن، ئەوا لە ئەزىز سايەي شەرىعە تەدا ئەھى خوشك و برايان، ئېمە مەندالى كۆيلە كە نىن، بەلکو بىي نىن. 19 ئىستا كەدەوە كافى سروشى دىنيابى مەرۇف پروون، تازادە كەين.

5 مەسیح ئازادى كەردىن تاكو بە تازادى بىزىن. بۇ يە خۇپەرسق، دووپەركى، ناكۆكى، 21 چاپىسى، سەرخۇشى، چەسپاوبن و جارىنىكى دىكە ملکەچى نېرى كۆيلايەق مەبن. 2 ئاگادارىن، من پۇاسم پېتىان دەلەم: ئەگەر پېتىدەن خەتەنە بىرىن ئەوا مەسیح ھېچ سوودىتى بۇتان نايىت! 3 دىسان شايەت نابەن میراتگىرى شاشىنى خودا. 22 بەلام بەرپەپووپى پۇچى پېرۇز دەدەم، هەر مەرۇفيتىك پىي بەرات خەتەنە بىرىت، دەبىت كار بە ھەموو شەرىعەت بىكەت. 4 ئەھوانەي دەتائەنەوت دىسۈزى، 23 دەلەرمى و بەسەرخۇذا زالبۇون، شەرىعەت نىيە بە شەرىعەت بىتاوان بىرىن، ئەوا لە مەسیح جيا بۇونەوە لە دىزى ئەمانە يېت. 24 بەلام ئەوانەي هي عىسای مەسیحەن سروشى دىنياپىان لەگەل حەز و ئارەززوو كەنیان لە خاچ داوه. 25 ئەگەر بە پۇچى پېرۇز بىزىن، با ھەنگاوهە كافى پۇچە كەش پارىزىن. 26 با لەخۇبارى نەبىن، يەكترى توپورە نەكەن، ئېرىبى بە يەكتى نەبىن.

6 خوشكان، برايان، ئەگەر كەسىك تووشى گوناھىن كە باڭغان دەكەت. 9 «ھەپەرتىشىك بچووك، ھەموو ھەورە كە بۇو، با ئىھەي پۇچەن كەسى ئاوا بە بىرچ نەرمى راست ھەلەنەتتىت». 10 لەپەر ئەھەي ئېمە لەگەل مەسیح يەكىن، دلىيام بىكەنەوە. سەيرى خۇشت بىكە، نەوەك توش تاقى بىرىتىتەوە. كە بە شىوهەيەكى دىكە بېرنا كەنەوە. ئەھەي تاششۇپىنى سزاي 2 بارى يەكترى ھەلبىگەن و بەم شىوهەيە شەرىعەتى مەسیح خۇى وەردە گېيت، جا ھەركەسىك بىت. 11 بەلام خوشكان، بېتىنە دى. 3 ئەگەر يەكىك خۇى بە شىتكى زانى، بەلام برايان، ئەگەر هەتا ئىستا من خەتەنە كەن راھە گەيدەنم، ئىرت لەپاسىدا ھېچ نېبوو، ئەوا خۇى ھەلددە خەلە تېتىت. 4 بەلام با بۇچى هەتا ئىستا دەچە و سېمەوە؟ ئەگەر وا بىت، كۆسپى خاچ ھەريه كە كەدارى خۇى تاقى بىكانەوە، ئەوسا با تەنە شانازارى

به خویه وه بکات، نه ک به کسیکی دیکه وه، 5 چونکه هه رکه سینک بازی خوی هه لده گریت. 6 ئه و کسەی فیرى و شەی خودا ده گریت، دمیت فیرکاره کدی له هه موو شتیکی باشدا به شدار بکات. 7 خوتان هەلمە خەلەمیز، خودا گالەی پى ناکریت. مرۆف چى بچیتیت، ئه و دە دروییه وه. 8 ئه و هی بۇ سروشى دنیای خوی بچیتیت، گەندەلی له سروشى دنیای دە دروییه وه، بدلام ئه و هی بۇ رۆحى پېرۇز بچیتیت له رۆحە کدە 9 زیانی هە تاھەتايی دە دروییه وه. (aiōnios g166)

چا کە کاری نه کوین، چونکە ئەگەر ورە بەرنە دەین له کانی خوتیدا دروییه دە کەین، 10 ئىتىجا هەتا دەرفە تمان ھە يە، با چا کە له گەل ھە مووان بکەين، بە تابىيەتى له گەل خېزىنى با وەرداران. 11 سەير بکەن، ئە و پىتانە كە به دەستى خۆم نو سیومە چەندە گورەن. 12 ئەوانە دەيانە وىت له جەستە دا رو الەتىكى چاک دروستىكەن، نەوانە ناچارتان دە کەن خە تە نە بکرىن، تەنە تاڭو له بەر خاچى مەسيح نە چە و سېنېرىيە وه. 13 ئەوانە خە تەنە کاون، شەر يەقى تەورات پەپە و نا کەن، تەنە دەيانە وىت گۈچە خە تەنە بکرىن، تاڭو شانا زى بە جەستە ئىچە و بکەن، 14 لە من بە دوور يېت شانا زى بە ھېچ شتىكە كە بکەم، جىڭ لە خاچى عيسى اى مەسيحى خاون شکۇمان، كە بەھۆيە و جىهان بۇ من لە حاج دراوه، مەنيش بۇ جىهان، 15 چونكە نە خە تەنە كەن سوودى ھە يە و نە خە تەنە كەن دىزىش، بەللىكۇ بە دېپەتراوى نوي. 16 با ئاشتى و بەزۋىي بۇ ھە موو ئەوانە يېت كە ئەم ياسا يە پەپە و دە کەن، بۇ گەل ئىسرايىل خوداش. 17 ئىتىر با كەس گەرمى بۇ دروستە كات، چونكە نىشانە كانى عيسىام لە شدا ھەلگەرتۇوه. 18 خوشكان و بىرایان، با نىعەمەتى عيسى اى مەسيحى خاون شکۇمان له گەل رۇختان يېت. ئامىن.

ئەفەسۆس

شکویەکدی. 15 لەبەر ئەم ھۆیە کاتىك منىش باوهپى ئۇيۇم

بىست بە عىسای خاونەن شکو و خوشەویسىتىان بۇ ھەموو

گەلى پىرۇزى خودا، 16 بىن وەستان لە پېتاتۇندا سۈپاسى مەسيحە، بۇ گەلى پىرۇزى خودا لە شارى ئەفەسۆس، بۇ خودا دەكم، لە نۇزىڭىڭىدا يادتان دەكم، 17 داوا دەكم لە ئەوانەنە كە بە يەكبوون لە گەل عىسای مەسيحدا دىلسۆزىن: باوكى شىكىدار، كە خوداي عىسای مەسيحى پەروھەر دگارمانە، 2 با نىعمەت و ئاشتى لە خوداي باوكان و عىسای مەسيحى خاونەن شکووه لە گەلتان بىت. 3 ستابىش بۇ خودا، باوكى عىسای مەسيحى خاونەن شکومان، كە ئىچى بە يەكبوون لە گەل مەسيحدا بە ھەموو بەرە كە تىكى رۆخى لە شوينەكانى ئامساندا بەرە كەتدار گەدووه، 4 وەك پىش دامەز زاندى جىچان تىيىگەن، 19 ھەروھا گەورەمى بىن سۇنورى ھېزە كەشى بۇ ئىچە بە يەكبوونمان لە گەل مەسيحدا ھەلبىزادىن، تاكو لە بەردەمى كە باوهەدارىن. ئەم ھېزە ھەمان ئەم توانا مەزنەيە 20 كە خودا پىرۇز و بىن كەموکورى بىن. 5 پىشتر بە خوشەویسىتى ئىچە دىيارى كەد، تاكو لە پىنگەي عىسای مەسيحە و بەگۈرۈھى خواستى خۇشىلاڭەي، وەك كە مندالى خۆزى لە خۇزىمان بىرىپەوهە، 6 ئەمدەش دەيىتە مايدى ستابىشىكىنى نىعمەتە شكىدارە كە كە بە يەكبوون لە گەل مەسيحى خوشەویسىتە بە خۇرالى پىيەداوەن. 7 ئىچە بە يەكبوون لە گەل مەسيحدا و بەھۆزى خۇنى ئەوهە كە دەرسەلەنە، تاكو ھەموو شىتىكدا كەدىيە سەر بۇ كلىسا، 23 كە جەستەي مەسيحە، واتا پېرى ئەم بە ھەموو شىوھىيەك ھەموو گەردوون پەركات.

2 7 ئۇھىش بەھۆزى خارابە و گوناھە كاتانەوە مەدبۇن 2 كە پىشتر تىيىدا دەرىيان كاتىك پەپەھۆزى پەيپەھۆزى ئەم جىمانە مەسيحە و مەبەستى بۇو، 10 بۇ بەجىڭىيەنلىنى لە تەۋاوى زەمانەدا، تاكو ھەموو شىتىك لە زەۋى و ئامسان لەۋىز و سەرۋەكى دەسەلەتى ھەواتان دەكەد، ئەم و رۆخەي ئىستا دەسەلەتى مەسيحدا و لە پىنگەي ئەمودە يەك بىخات. 11 خودا لە ياخىبۇواندا كار دەكت. 3 ئىچەش ھەموو پىشىۋەخت بە يەكبوون لە گەل مەسيحدا ئىچە ھەلبىزاد تاكو لەوان بۇوین، لە ھەوهەسە كافى سروشىتى دىنياياندا دەزىلەن، بە بەگۈرۈھى پالانە كە بۇ ئەم بىن، خودا ھەموو شىتىك بەگۈرۈھى خواستە كافى ئەم سروشەتە بىرە كاتىيان دەكەد، وەك خەلەكى مەبەست و وىستى خۆزى بەپىۋە دەبات، 12 بۇ ئەم بىن دىكە بە سروشەت شايابىنى توپۋەنى خودا بۇوین. 4 بەلام خودا كە يە كەمین بۇوین ھىوابى خۆمان بە مەسيحە و گۈزى بەدىن، كە دەولەمەندە لە بەزەپى، لەبەر ئەم بەزەپى، مەزىنە بىيىنە مايدى ستابىشىكىنى بۇ شكۈرى مەسيح. 13 ھەروھا بۇ ئەم بەزەپى، 5 ئىچە كە بەھۆزى گوناھە كان مەدبۇن، ئۇھىش، كاتىك گوپىيان لە پەيامى ရاستى گرت كە مزگىننى لە گەل مەسيح زىنەدۇوى كەدىنەوە. بە نىعمەت رېزگارتان چۈچە، خودا ئۇھىش بە گەل مەسيحدا كەد بە يەك، چۈنكە بۇوە، 6 خودا ئىچە كە گەل عىسای مەسيحدا ھەستاندەوە و كاتىك باوهەرتان هېتىا رۆخى پىرۇزى بەلىندرار وەك مۇرۇنىك بەھۆزى يەكبوون لە گەل ئەمودا لە شوينەكان ئامسان دايىنان، دەستىيشانى كەن. 14 رۆخى پىرۇزىش پىشىكى دەستەبىرى 7 تاكو لە دنیاى داھاتو دەولەمەندى نىعمەتى بىن ھاوتاى مەزىتە كەمانە، بۇ كېنەوە كە گەلى تايىھقى خودا، بۇ ستابىشىكىنى خۆزى لە پىنگەي مەھرە بانىيە كەيەوە بۇ ئىچە دەر بىخات كە لە گەل

عیسای مهسیح دایکین. (aiōn 165) 8 لمبهر ئوهی به نیعمت 3 که خودا به تاشکرا کردن نهینیه کدی بُو ده رخسم، هرهوک پرگارهان بولو له پرگاهی باورده، ئەمدش له خوتانه وه نییه، پیشتر به کورنی نووسیم. 4 به خویندنه وهی ئەم نامدیه، ده توانن بەلکو دیاری خودایه، 9 به کدار نییه، تاکو کەس شاناڑی لە تیگیگاشتی من له نېچى مهسیح حالی بن، 5 ئەو نهینییه نهکات. 10 ئېئه دروستکاراوی دەستی خودان و به يەکبۈۋەن بۇ ھېچ كەسىك لە نەوهەكانى پیشتر تاشکرا نەکراوه، وەک لەگەل عیسای مهسیح دەینە بە دېپەتزاویك بُو کارى چاڭكە، ئىستا بە بُو سى بېرىز بۇ دەراوه پېرۇزە كانى و پېغەمبەران كە خودا پیشتر ئاماڻادى گردووه تاکو بە ئەنجامى بگىيەنин. تاشکرا گوا 6 نهینییه کە ئەو وەھى كە له پرگاهی پەيامى ئىنجىلە و 11 بُويە وەپېرتان يېتەوه، ئىوھ بە جولە كەپى لە دايىك نېبۈون، ناجولە كە بولو بە ھاوميراتى جولە كە و پېكەوە بۈونە ئەندامانى پېتان دەگوترا «خەتەنە كراو» لەلاین ئەوانەپىيان دەگوترا يەك جەستە و ھاوايەشى ئەو بەلینە كە بەھۆى عیسای «خەتەنە كراو»، ئەو وەھى لە جەستەدا به دەست گراوه، 12 ئەم مهسیحە و پىان دراوه. 7 بەپېچى ھېزە گرددېيە كە خودا و كاتەن بى مهسیح بۈون، لە ھاولا تىپى ئىسرائىل يېگانە بۈون و لە بەگۈزەي بەخشىنى نیعمەتە كەپى لەپەدراء بۈونە خزمەتكارى بېمانەكانى يەلىن نامۇ بۈون، لە جەباندا بى ھىوا ونى خودا بۈون. پەيامى ئىنجىل. 8 ھەرچەندە من بېجۇوكترىنى ھەموو گەلى 13 بەلام ئىوھ ئىستا لە گەل عیسای مهسیح دایک، ھەرچەندە پېرۇزى خودام، ئەم نیعمەتە درايە من: مژدهى دەولەمەندى پیشتر دورو بۈون، بە خۇرىنى مهسیح تىزىك بۈونەوه. 14 لمبهر بى سنورى مهسیح بەدەمە نەتەوەكان و 9 پالانى ئەم نهینیيە ئەو وەھى مهسیح ئاشتى ئېپەتە، جولە كە و ناجولە كە گردد بە بُو ھەمووان بۈون بگەمەوه، ئەو وەھى لە دېرۈزەمانوھ بەھۆى يەك، دیوارى ناپىرى دوزمناھىتى رووخاند، 15 به جەستە خوداوه شاردار اوته وە، ئەو وەھى ھەموو شىتىكى بە دېپەتاوه، خۇرى شەرەعەتى تەوراتى بە فەرمان و فەرۈزەكانىيەوه بەلاوه نا، (aiōn 165) 10 بُويە وەھى ئىستا لە پرگەي كلىساوه، دانانى بە ئامانچى ئەو وەھى بە يەکبۈنیان لە گەل خۇرى لە ھەردووپەكان ھەمچۈرە خودا بۇ فەرمانىزەوا و دەسەلاتداران لە شۇيەكانى مرۇقىكى نوى دروستېكەت و بەم شىوھىيە ئاشتى بچەسپىنەت، ئاسمان زانزاو يېت، 11 بەگۈزەي خواستى ھەتاھەتايى، ئەو وەھى 16 تاکو ھەردووپەكان لە يەك لەشدا لە گەل خودا ئاشت بكتەوه بەھۆى عیسای مهسیحى خاوهن شىكۈمانوھ ھەتىيە دى. (aiōn

باچاج، بەوهش دوزمناھىتى لەناورىد. 17 مهسیح هات (aiōn 165) 12 بەھۆى يەکبۈۋەن لە گەل مهسیح و باورەپەتىمانان و مژدهى ئاشتى بە ئىوھ دا كە دوورن ھەروھا ئەوانەش يېتى، بە دانىارىيەوه ئەۋ ئازادىيەمان ھەيە بۇ چۈونە لاي خودا، كە نزىكىن، 18 چونكە لە پرگەي ئەو وەھى ھەردوو لامان لە 13 بُويە داواتانلى دەكم لە ناخوشىيەكەن ورە بەرنەدەن كە بۇ يەك پۇچىدا پېتىدا راۋىتىمان ھەيە بۇ چۈونە لاي باوک. شىوھى، شىكۈمەندى ئىوھىيە. 14 لمبهر ئەمە چۆك بۇ باوک 19 بُويە ئىتە نامۇ و يېگانەن، بەلکو دەبەھا ھاولا تى لە گەل دادەمم، 15 ئەو وەھى ھەموو خىزاتىك لە ئاسمان و سەر زەھوی گەلى پېرۇزى خودا و بەھەمالە خودا، 20 لەسەر بىناغەي بۈونىان لە ئەو وەھى سەرچاوهى گىرتووه. 16 ئى دەپارىتە وە كە ئىندراراون و پېغەمبەران بىناد زراون، عیسای مهسیحىش خۇرى بەپېچى دەولەمەندى شىكۈي خۇرى بەھېزىتەن بكتا لە پرگەي گۈنگەتىن بەردى بىناغەيە. 21 ھەموو خانووکە كە بە يەکبۈون روھە كە كە لە ناخاندايە، 17 تاکو بە باورەپەتى مهسیح لە دەلتاندا لە گەل مهسیحدا پېكەوە بەستراوه و گەشە دەكەتەن بەنەن ئىشەجىن يېت و رەھگ و بىناغەتان لە خۇشۇويستىدا دابەزرىت، پەرسەتگايكەپىرۇز بۇ مهسیح. 22 ئىوھ ش بە يەکبۈون لە گەل 18 تاکو توانداران، لە گەل تەواوى گەلى پېرۇزى خودا ئىيگەن ئەو دەكەن بىناد زراون، تاکو بىنە خانووپەك بۇ روھى خودا. كە پانى دەرىزى و بەرەزى و قۇولى خۇشەویسى مهسیح 3 بهھۆى ئەمەوه، من كەپۇاسم، لە پېتىاوى ئىوھى ناجولە كە چىھى، 19 تاکو ئەم خۇشەویسىتىيە بىناسن كە لە سەھرووی ئىستا دېلىي عیسای مهسیح... 2 پېگومان گۆيتان لەدە بۈوه كە زانىارىيەوه، بۇ ئەو وەھى پېن لە ھەموو پېرىتى خودا. 20 بۇ ئەو ئەرکى پاگىيادنى نیعمەتى خودا بۇ ئىوھ بە من سېپىزدراوه، خودايەي تواندارە ھەموو شىتىك بكتا زۇز زياتر لەوەي كە داواى دەكەن يان بىرى لى دە كەنەوه، بەگۈزەي ئەو ھېزەي

که تیاماندا کار دهکات، 21 با نهوه لهدوای نهوه، خودا بُو مهژین، ئهوانهی که بیریان پوچه، 18 که میشکان تاریکه، همه تاهتایه له کلیسا و له عیسای مهسیحدا شکودار بیت. تامین. له بهر ئه و نهانیهی تیاندایه و له بهر دلهه قیان له زیانی خودا داپراون. 19 ئهوانهی هەستیان نه ماوه خوبان داوهه دهست

4 منی بهندکارا له پینتاوی مهسیحی خاون شکو ایشان ده پاریمده به شیوه یه ک بئن شایانی ئەم بانگوازه بیت که بیچ بانگکراون. 2 بهو پری پیغیزی و دلهه ری و ئارامگارتەو، به خوشەویستی بەرگەی يەكتى بگرن. 3 تیکو شهر بن بۇ پاراستنى يەكتى روھ پیروز بە لېشتىنى ئاشتى. 4 هەروه ک يەک جەستە و يەک پرخ هەيد، بۆیەک ھیواي بانگوازه کەتان که بانگکران، 5 يەک پەرەردگار، يەک باوهپ، يەک لەتاوھەلکیشان، 6 يەک خودا، باوکی ھەمووانە، گەورەی ھەمووانە، لەناو ناخى ھەموواندا کار دهکات و له تیو ھەموواندایه. 7 بەلام بەگویزە پچانەی بەخشىنى مهسیح نىعمەت بە هەر يەکكىان دراوه، 8 بۆیە دەھرمۇی: «کاتىك ئەو بەرزبۇوه و بۇ بەرزبۇوه و بۇ چىيە»، 9 مەبەست لە «بەرزبۇوه و بۇ چىيە، جەک لەوهى كە دابەزىۋەتە نىزمەتنى شۇنى زەۋى؟ 10 ئەوهى دابەزى ھەر خۆى بەرزبۇوه و بۇ سەر ھەمو و ئاسمان، تاكو ھەموو پې بکاتەوە. 11 ئىتر مهسیح بە هەندىكى دا بىنە بىزى دراوا، هەندىكى پېغەمبەر، هەندىكى مەگىنەدەر، هەندىك شوان و مامۆستا، 12 بۇ ئامادە كەدنى گەلى پېرۇزى خۆى بۇ كارى خزمەت، بۇ بىنادانلى جەستەي مهسیح، 13 هەتا ھەمو مان بگىن بە يەكتى باوهپ و ناسىنى كۈرى خودا، بىنە مەزۇقى پەگەيشتوو، بگەينە ئەندازەت تواوى پېسىتى مهسیح، 14 بۇ ئەوهى لەمە ولا ساوا نەين، شیواو و ھەلگىراو بە ھەمو بایکى قىرکىن، بە فىلى خەلکى، بە مەڭ بەرهو چەواشە ئەلە كەبازى، 15 بەلكو له خوشەویست، لاساي خودا خوشەویستدا راستگۇ بىن، با له ھەمو شىتىكدا گەشە بگىن، بکەنوه، 2 له خوشەویستدا گەشە بئىن، وەک مهسیح خوشەویستىن لەناو ئەوهى سەرە، واتا مهسیح، 16 بەھۇي مهسیحەو ھەموو و له بىنائى ئىھەدا خۆى بەختىرد، قوربانىيەک و سەرپاۋىنەك، كلیسا له خوشەویستىدا گەشە دەکات و خۆى بنياد دەبىت، بۇنۇش بۇ خودا. 3 بەلام داوىنپىسى و ھەمو گلاپويەك وەک چۈن ئەندامە كانى لهشى مەرۋە ئىك ھەلکىشراون و بە يان چاوجۇتكىيەك با له تیوتاندا ناوى نەبىت، چونكە ئەمانە جومگەكان بەيەك دەکەن، ھاوا كارى يەكتى دەكەن. لە گەلى پېرۇزى خودا ناوهشىتەو، 4 نەك بى شەرمى و 17 له بهر ئەوه پېتان دەلئىم و بە ناوى مهسیحی خاون شکووه قسەي ناشيرىن و سووک كە ناشىت، بەلكو له جيان ئەمە پىندا گىش لەسەر ئەمە دەكەم، كە ئىتر وەک ناجولە كەكان سوپاسىرىدەن. 5 پىگومان بن لەوهى ھەمو داوىنپىسىك يان

گلادویان چاوهنونکیک له شاشینی مهسیح و خودا میراتی خوشبویت، ئوههی ئئی خۆزی خوشبویت خۆزدەوی. نییه، چونکه چاوهنونکیک پیپرسته. 6 کەس بە قىسى پۈوج 29 كەس بقى له جەستەی خۆزى تايىئەوە، بەلکو نافى دەدات هەلتانەخەلە ئىئى، چونكە بەھۇي ئەمانە تۈورەپ خودا دېيە و بەخۆزى دەدات، ھەرەوک چۈن مەسیح بايەخ بە كلىسا سەر كورەكانى ياخىبىون. 7 بۆيە ھاۋەشىيان مەكەن. 8 پېشتر دەدات، 30 چونكە ئىئە ئەندامى جەستەی ئەوين. 31 لەپەر ئىۋە تارىكى بۇون، بەلام ئىستا رۇونا كىن بەھۇي يەكۈوتتەن ئەوه پاوا دايىك و باواكى خۆزى بەجىدەھىلىت و بە ژەنەكەيەوە لەگەل مەسیحى بالادەدست. وەك رۆلەي رۇونا كىرىن، دەنووسيت، ئىتەر ھەردووکان دەبنە يەك جەستە. 32 ئەمە 9 چونكە بەرپۇومۇ رۇونا كى له ھەموچا كە و راستىدرۇسىتى نەھىئىكى گورەيد، بەلام من باسى مەسیح و كلىسا دەكەم. و راستىيەكىدای، 10 ھەرەۋەها زان كە چى جىنگىز پەزامەندى 33 ئىۋەش با ھەر يەكىنغان ژەنەكى وەك خۆزى خوشبوی، مەسیحى خاوهن شکۈكىه. 11 بەشدارى كەدارى تارىكى ئىش پىزىلە مېردىكى بىگرىت.

بىن بەرھەم مەكەن، بەلکو ئاشكارى بەن، 12 چونكە ئەو 6 ئەندالان، ئىۋە وەك شوينىكەوتەي مەسیحى كارانە بى دىزى دەيىكەن، تەنانەت ناھىيەنىشى شەرمەزارىپە. 13 بەلام ھەمو شىتىك لە رۇونا كىدا ئاشكارا بىكىت دەپىزىت، 14 چونكە ھەر شىتىك بىيىزىت رۇونا كىيە. بۆيە دەلىت: «ئەي نوسىتو ھەستە، لەتىو مەر دەوان ھەستە، ھەمىسەر دەدرە وشىتەوە». 15 ئاڭادارىن چۈن دەزىن، نەك وەك دەدرە وشىتەوە. 16 كات بقۇزۇنەوە، چونكە زەمانە نەفام، بەلکو وەك دانا، 17 گىل مەن، بەلکو تىېڭىن خواتى مەسیحى بەدكارە. 18 بە شەراب سەرخۇش مەن كە بەرەلايى پىتىدای، بەلکو پېرىن لە رۆحى پېرۈز: 19 لەگەل يەكترى بە زەبور و سرورد و گۈرافى رۆحى بەدونىن، لە دەلتانەوە گۈرافى و ستران بۆ يەزدان بائىن، 20 ھەموچا كاتىك و بۆ ھەموو شىتىك بە ناوى عىسای خاوهن شکۈكى بەن نەك بۆ خەللىك، 21 بە ترسى مەسیح ملکەچى يەكترى بەن. 22 ئەي ژنان، ملکەچى مېردىكانتان بن ھەرەۋەك چۈن ملکەچى مەسیحن. 23 وەك چۈن مەسیح سەرى كلىسايە كە جەستەي خۆزىتى و خۆزى رىزگار كەرىيەتى، ئاوا پاوا سەرى ژنە. 24 وەك چۈن كلىسا ملکەچى مەسیحە، ژنانىش دەبىت لە ھەموو شىتىك ملکەچى مېردىكانتان بن. 25 ئەي مېردىكانتان خۆشبوى، ھەرەۋەك مەسیحىش كلىساي خۆشبوىت وە پېناوى خۆزى بەختىرىد، 26 تاڭو پېرۈزى بکات و بە شۇشتى زورانىزى ئىچە لەگەل گۈشت و خۆزى نىيە، بەلکو لە درى سەرەتكەن و دەسەلاتدار و فەرمانزەوابان ئەم جىھانە تارىكىيە، 27 بۇ ئەوهى كلىسايە كى شەكتۈدار بۆ خۆزى ئامادە بکات، لەكە و لۇچ و ھېچ شىتىك ئاواى ئەپتىت، بەلکو پېرۈز و بى كەموكىرى بىت. 28 بە ھەمان شىپوھ پېوستە پاوان ژنەكانتان وەك جەستەي خۆزى ئاسمان. 13 بۆيە چەكى تەواوى خودا خۇتان چەكدار بەن،

تاکو بعوانن له رۆزى بهدكاردا خۇراڭ بن و دواى تەواوپۇنى
ھەموو شىيىك، بچەسپىن. 14 بە بەستى لېشىنى پاستى بە
ناوقەدتان و زىزى پاستودروسى بە سىنگانه وە، 15 ئامادەدى
لە پى بىكەن بۇ را گەياندۇ مىزگىنى ئاشتى، 16 لە سەررووى
ھەموو ئەوانە قىلغانى باوهەر ھەلبىرىن، بەمە دەتوانن ھەموو تىرە
گەدارەكانى شەيتان بىكۈزىتنەوە. 17 ھەرودەها كلاۋى ئاسلىنى
پىزىگارى لەسەر بىكەن و شىمىزىرى رۇحى پىرۇز ھەلبىرىن كە
پەيامى خۇدايە. 18 بە ھەموو جۇرە نوئىر و پاپانەوە يەك، ھەموو
كايىك لە رۇحى پىرۇزدا نوئىر بىكەن. بۇ ئەمەش ئىشىك بىرگەن و
بە بەردەوامى بۇ تەواوى گەللى پىرۇزى خودا پاپاينەوە. 19 نوئىر
بۇ منىش بىكەن تاکو ھەر كايىك دەمم دەكەمە وە قىسەي
گۈنجاوم بىرىتى و ئازىيانە نېتىپەيامى ئىنجىل րابىگەيەنم.
20 من لىرە بالوئىزى ئىنجىل، ھەرچەندە لە پىتىايدا كۆت و
بەند گۈاوم، نوئىر بىكەن بۇ ئەوەي بە گۈرۈھى پۇيىست ئازابم
بۇ قىسە كەرنى. 21 تىجىيكوس كە بىرایەكى خوشەویست و بە
يەكۈون لە گەل مەسيح خزمەتكارىنى دىلسۈزە، ھەموو شىيىكان
پى دەلەيت بۇ ئەوەي ئىوهش ھەوالى من بىزان و ئاگادارى
ئەوە بن كە خەريكى چىم. 22 بە تايىقى بۇ ئەمە ناردەمە
لاتان، تاکو ھەوالى ئىمە بىزان و ورەتان بەرز بىكتەوە. 23 لە
خوداي باوك و عيسىاي مەسيحى خاون شىكىۋە، ئاشتى
و خۆشەویستىيەكى لە گەل باوهەر بۇ بالوئىزداران. 24 نىعمەت
لە گەل ھەموو ئەوانە بىت كە بە خۆشەویستىيەكى نەم عيسىاي
مەسيحى پەرەردگارى ئىمەيان خۆشىدەويت.

18 ئیتر چی؟ به هه رحال، به روالدت بیت یان به راستی، مه سیح

راده گدیه نزیت، بهوهش دلشادم. به لی، زیارتیش دلشاد دهم،

19 چونکه ده زانم له پر نگدی پارانه وه کاتان و پشتگیری پر حی

عیسای مه سیح نهمه ده بینه هوی تازاد کرد من، 20 به په روش وه

چاوه روان و ظمینه ده اور که له هیچ شنیکدا شده مه زار نه بم،

به لکو ورم به رز بیت بئه وهی ئیستاش وه کو هه میشه مه سیح

له جه سته مدا پایه دار بیت، نگدگر به زیان بیت یان به مردن،

21 چونکه بُو من زیان مه سیحه، مر دنیش قازاخ. 22 به لام

هه مووتان دواه دکم، 5 چونکه له که م روزه وه هتا ئیستا

بهداریان له خزمتی ئینجیلدا کردووه. 6 له مه شدا دلیام،

خودا که له ئیوهدا ئهم ئیشه چا کهی ده سپیکردووه، هه تا

رُوزی عیسای مه سیح ته اوای ده کات. 7 کواته نهمه راسته

سه باره ت به هه مووتان ئهم هه سته هه بیت، چونکه ئیوه له

دلی مندان. نگر به کوت و زنجیره وه بم، ياخود له کاتیکا

برگری له په یامی ئینجیل و چه سپاندی ده کم، هه مووتان له

نیعمه ت له گدم به شدارن. 8 خودا شایه قه چه نده به په رو شم بُو

لهه مووتان به سُری عیسای مه سیح. 9 له خودا ده پاریکه وه که

شیوه یه ک بئن ک شایسته په یامی ئینجیل مه سیح بیت، تاکو

خوش ویستیان به زانیاری و ئه و په ری تیگلیشته وه زیارت و

کاتیک بِم و بتانیم یان له لاتان نه بم و هه والتان بیستم، زانم

زیارت بکات، 10 تاکو باشترین شت جیا بکنه وه، بُو ئه وهی

که عیوه له یک روحدا چه سپاون و به یک دل تپیده کوشن له

له رُوزی مه سیح پاک و بُنی گله لی بن، 11 تاکو پرین له

پیتاوی ئه و باوه رهی که له سره بنا غای په یامی ئینجیله، 28 به بُنی

به رهه می راست دروستی له پر نگدی عیسای مه سیحه و بُو شکو

ئه وهی له هیچ شنیکی رکابه ره کاتان بترسن. ئه مه به لگه یه بُو

له ناچوونیان، به لام رزگاریه بُو ئیوه، ئه مه ش له خودا ویه،

29 چونکه خودا له بره مه سیح ته نه باوه رهیان به ئه وی پی

نه به خشیون، به لکو تازار چیزیتیش له پیتاوی ئه و، 30 له بره

ئه وهی هه مان تیکوشان تان هه یه، ئه وهی له منتان بینیو و ئیستا

کراوم. 14 مه سیحی بالا ده ست به هه کوت و بهندی منه وه

له می ده بیستن.

وای له زوره بی خوشک و برایان کردووه پشت به ئه و

2 ته گریه کبوونیان له گدم مه سیح مایهی هاندان بیت،

بیستن، تاکو بیوان بورا زه تر و به چاونه ترسیمه وه په یامه کدی

پرگه نه. 15 پیگومان هندیک له بره تیزه و ناکوکی مزگنی

نه گدر خوش ویستیه کهی دلنه وايتان بکات، نگدگر به رُوزی

مه سیح راده گدیه نه، به لام هه ندیکی دیکه به خواستیکی باش. پیروز هاویه بن، نگدگر به سوز و میهربان بن، 2 ئه و دلم به

16 ئه وانه لبهر خوش ویستی مزگنی ده دهن، ده زان له بره

به رگریک دنم له په یامی ئینجیل خراومه ته زیندان. 17 ئه وانه هیچ شنیک به

دیکه که له خوچه رستیه وه مه سیح راده گدیه نه، دل سوز بن، خوچه رستی و لوتو به رزیه وه مه کدن، به لکو به شیوه یه ک پیغیز

مه زنده ده کدن به کوت و زنجیره که حالم ناخوشت ده کدن. بن که برام به ره که تان له خوتان به باشتربازان. 4 ته نه بايه خ

به برزه و ندی تایه‌تی خوستان مهدمن، به لکو با هر یه که تان کارو بارم چون به پریوه ده چیت، یه کسره ئه و بنیزم. 24 متمانه م بهایخ به برزه و ندی خهلکی دیکش برات. 5 وه ک عیسای به مسیحه که خوش بهم زوانه دیم. 25 به لام به پیوستم مسیح بیر بکنه وه: 6 ئه وهی به سروشی خوی خودایه، زانی ئپه فروود بیوس بیزمه لاتان، که له گلم برا و هاکار و نهیوست یه کسانیه کهی له گل خودا بخوی بقورزینه وه، هاوسریازه، نیز دراوی گیوه و خرمه تکاری پیوستیه کافنه. 7 به لکو خوی کرده هیچ، شیوهی بندیه و درگت، وه ک 26 ئه و پهروشی دیداری هه مووتانه و دلتهنگ برو، چونکه مرؤث لیبات، 8 که به روخساری مروف بینا، خوی نزم هه ولی نه خوشبوونی ئه وtan بیستوه. 27 به راستی نه خوش کرده و هه تا مردن ملکچ برو، تدانهت مردنی سر خاج. برو، خه ریک برو بمیریت، به لام خودا به زینی پدا هاته وه، 9 له بره ئه وه خودا رور به رزی کرده وه ئه و ناویه داینی که نک تهناها به ئهودا، به لکو به زینی به منیشا هاته وه، بخه وهی له سه رووی هه مو ناویکه وهی، 10 تاکو به را گدیاندنی ناوی خه ففت لمدوای خه فتم نه بیت. 28 بزیه خیارتاردم، تاکو به عیسا هه مو ئه رتویه ک چوک دابدات، له تاسمان و سه رزه وی بینینه وهی دلشداد بن و منیش خه فتم کدم بیته وه. 29 که واته و زیز زه ویش، 11 هه روهها هه مو زماتیک دان بنتیت به وودا به وهی شادیه وه به ناوی مه سیحی خاوهن شکووه پیشوازی که عیسای مسیح خاوهن شکویه، بخ شکوی خودای باوک. لی بکن و پریز لموانه وه ک ئه و بگرن، 30 چونکه له پیناوی 12 بزیه خوشویستانم، هه روه ک چون کاتیک له لاتان بروم کاری مه سیحدا رهویه برووی هرگ بروم و زیانی خوی هه میشه گوپرایه لی پیغایه کانم بون، ئیستاش که له لاتان نیم خسته مه ترسیه وه، تاکو ئه و خرمه ته بکات که گیوه نه تانعواني زور گرگته که گوپرایه لی. به ترس و له رزه وه کوشش بکن بخ منی بکن.

بوقه او کردنی رزگاریان، 13 چونکه خودا خوی له عیوه دا 3 له کوتاید، خوشکان، برایان، دلشداد بن به مه سیحی کار ده کات تاکو بتانه ویت و کار بکن بخ ره زامندی ئه وه. خاوهن شکو نووسینه وهی هه مان ئهم شنانه ماندووم ناکات، 14 هه مو شتیک بی بولله بول و شه ره قسه بکن، 15 تاکو بجی به لکو بپاراستنی گیوه وه، 2 ئاگداری سه گکان بن، ئاگداری که موکوری و پاک بن، مندالانی خودا لمانو نه وهی کی چهوت بدکاران و جه سته بره کان بن! 3 له بره ئه وهی ئیه به راستی و خواردا بن له کدن، له تیو ئه واندا وه ک ئهستیه له گدر دووندا خه ته کراوین، که به روحی پیروز خودا ده په رستین و شنانزی ده دره و شینوه، 16 کاتیک که گیوه دهست به وشهی زیانه وه به عیسای مه سیحه وه ده گکین، پشت به جه سته نابهستین. ده گرن. شیز له روزی مه سیحدا ده توام شنانزی بکم که 4 هه رجه نده منیش هوکارم ههی پشت به جه سته بجه ستم. بخووده رام نه کرد و پره نهم نه کیشاوه. 17 به لام ئه گدر برم و ئه گریه کیک و ایزانت هوکاری هه بخ وهی پشت به خوینم وه ک شه رابی پیشکشکارو به سر قوریانی و خزمه قی جه سته بجه ستم، من له پیشترم: 5 کوریهی ههشت روز باور تاندا پژیم، ئه و دلشداد و دلخوشم له گلستان. 18 جا گیوه ش بروم که خه ته کراوم، له ره گزی ئیسرائیل، تیرهی بنیامین، ئاوا دلشداد بن و له گلم دلخوش بن. 19 هیوادرام به یارمه قی عیرانی کوری عیرانی. به گوپرایه تهورات فه رسی بروم، عیسای خاوهن شکو بتوانم ززو تیوساوس بینم بخ لاتان، تاکو 6 به گوپرایه دلگرمی چه وسینه ری کلیسا بروم، به گوپرایه به زانیه هه واندان منیش دلخوش بم، 20 چونکه کسم نیه ئهم راستوروسیه که به بیچ شه ریعته، بن گلهین بروم. وه ک ئه و به دلسوزی بایخ به کارو بارتان برات، 21 له بره 7 به لام ئه وهی بخ من قازانه برو، له پیناوی مه سیحدا ئه مانه به ئه وهی هه مویان به دوای به رزه و ندی خویاندا ده گپرین، زیان ده زانم. 8 له مهش زیاتر هه مو شتیک به زیان ده زانم نه ک هی عیسای مه سیح. 22 به لام گیوه ئاگداری شاره زانی له بره به رزی به های ناسینی عیسای مه سیحی خاوهن شکو. له پیناوی ئه ودا هه مو شتیکم له دهست دا و هه مو ئه وه شنانه به خرمه ته کات، ئه ویش به هه مان شیوه له گل من خرمه قی له زبل دانا، بخ وهی مه سیح به ده ستیم و 9 وه ک کسیک من گینیدان کردووه. 23 بزیه هیوادرام هر که بزم رون بروم

که له گل مه سیحدا بیو بیته یه ک هه زمارد بکریم، نه ک به ئهی هاوپری دلسوزم، داوات لی ده کم یارمه تبیان بدھیت، پراستوروسی خوم که له شه ریعه ته ویدیه، به لکو له رینگی چونکه هردوویکان له را گیاندنی پهیامی ئینجیلدا شابه شانی باوه رهه به مه سیح، ئه و پراستوروستیه که له خوداوهه و من تیکوشان، له گل کلیمنتس و هاوکارانی دیکم که پشت به باوه ر دهیه سیتیت، 10 ئاماچم ئه ویه مه سیح باسم و ناویان له په پتووکی ژیانه، 4 هه میشه به عیسای خاوهن شکو هیزی هه ستانه وه کدی زانم و هاوه بشی تازاری بم، وہ ک ئه و م دلشاد بن، دیسان ده یلیمه وه، دلشاد بن! 5 با هه مو خدک به له مردنی، 11 تاوه کو بگمده هه ستانه وه تیو مردووان، 12 من رو و خوشیتان بزانیت، هاتنه وهی عیسای خاوهن شکو نزیکه، ئالئم پیشوه خت هه مو و ئه مه بده دسته تناوه یان گیشتوومه ته 6 نیگران مه بن، به لکو باله هه مو شتیکدا داوا کاریتان به ئاماچم، به لکو کوشش ده کدم ئه و بده دسته پیشم که عیسای نویز و پارانه وه و سوپاسگوزاریه وه له لای خودا زانراو بیت، مه سیح له پیتاویدا منی بده دسته تناوه، 13 خوشکان، برایان، من 7 ئاشتی خوداش، ئه وهی بهزتره له هه مو تیگه شتیک، دل وا دانیم ک بده ستم هیناوه، به لام تهناهیه ک شت ده کدم؛ و بیراتان بیه کبوبتیان له گل عیسای مه سیحدا ده پاریزیت، رابردو و لمیر ده کم و به ره و داهلوو بدو پهه بردی کوششوه 8 له کوتایدا خوشکان و برایان، بیر له هه مو ئه و شتانه بکنه وه هه نگاو دهیم، 14 به ره و ئاماچم تیده کوشش تاکره و خه لاته که راست و پریزدارن، داد په رهه و پاکن، خوش ویست و بده دسته پیشم که خودا له رینگی عیسای مه سیحه وه با نگهیشی ناو بانگ باش، ره وشت بهز و شیانی ستایشن، 9 چی له کردووم بز نامسان، 15 با هه مو ئه وانه مان که له بروو مندا قبریون و وره تانگر و بیستان و بینیان، ئه وه جیه جی روحیه وه پنگه شتوون، ئاوا بیر بکنه وه، ئه گدر بیراتان له بکن، خودای ئاشتیش له گل تان ده بیت، 10 زور دلشاد شتیک جیاوازش کرده وه، خودا ئمه شتان بز تاشکرا ده کات، بروم به مه سیحی خاوهن شکو، که ئیستا دیسان بایه خم 16 با دهست به ووهه بگرین ک بده ستمان هیناوه، 17 ئهی پنده دهن، به دلیایه وه پیشتریش بایه خختان پیم ده دا، به لام خوشک و برایانم، پنکووه لاسایی من بکنه وه و بروانه ده رفته ئه و تان نه بیو که ده بیخه دن، 11 من ئه مه ئالئم لدبر ئه وانه ئاوا ده زین، به گویزه ئه شعوویه ئی چیه پیمان دان، ئه وهی پیویستم بیه یارمه تیه، چونکه قبریووم له هه در دخیکدا 18 زورم پنی گوتون، ئیستاش به گیانه وه دلیم، زور که س به بم خویزیو بم، 12 ده زانم نه بونی چیه و ده زانم هه بونیش شیوه وه ک ده زین، دوزمنی خاچ مه سیحن، 19 ئه وانه کوتایبان چیه، له هه شتیک و له هه مو شتیکدا فیرقی نیشی ئه وه لدانو چوونه، خودایان سکیانه و شانا زی به شرمه زاری بونیانه وه بروم له هه بونی و نه بونیدا ئاسو وده بم، 13 ده تانم هه مو ده کدن، بیر له شتی دنیایی ده کنه وه، 20 به لام ئیه هاولاتی ئه م شتانه له رینگی مه سیحه وه بکم، ئه وهی به هیزم ده کات، ئاسمانین، به په رو شوه چاوه ری ده که دن بزگارکر له اوی 14 له گل ئه وه شدا چاگان کرد که به شداری ته نگانه تان بیته وه، عیسای مه سیحی خاوهن شکو، 21 ئه وهی جه سته کردم، 15 ئهی فیلیپیه کان، ئیوه ش ده زان، له سه ره تای که سامان بو ویهی له شی شکو داری خوی ده گوریت، بلا و کرده وهی پهیای ئینجیل له تیو یوه، کاتیک له مه کوئیا بگویزه و کارکدنی هیزی خوی که ده تانیت هه مو شتیک رویشتم، هیچ کلیسا یک له بابق و هرگز ن و پنداشدا هاو کار پیان ملکه چی خوی بکات.

4 بؤیه خوشکان و برایانم، ئهی ئه وانه خوش مده وین و پیویستم بیه یارمه تی برو، 17 نک له بده رئوه هی حهم له بخشین بیت به لکو حه زم لهو برهه مهیه که له لای خودا بؤتان تومار ده کریت، 18 ئیستا هه مو شتیک هه یه، زیاتر له پیویست، ئه و شتاهی ئه په فرود دیتوس له لای یوه هینای و هرمگرت و که بیه کبوبنیان له گل مه سیح هاو بیر بن، 3 به لئن توش تیز بروم، بؤییکی خوش، قوریانیه کی قبول کراوه، دلی خودا

خوش ده کات. 19 خودای من هه مهو پندا او سیستیه کاتنان داین ده کات به یعنی دهوله مهندی ئەو شکرکیهی لە عیسای مه سیحدا ھەیەتى. 20 ئیستاش شکر مهندى بۇ خودای باوچان ھەتاھەتايە. 21 به ناوى عیسای مه سیح سلاّلە هه مهو گەللى خودا بىکن. ئەو خوشك و برايانەي لە گەنلەن سلاۋاتان لىدەكەن. 22 هه مهو گەل خودا كە لېزەن سلاۋاتان لىدەكەن، به تايىھتى ئەوانەي لە خانە وادەي قەيىسىرەن. 23 با نىعەتى عیسای مەسيحي خاوهن شىڭ لە گەل رۇختان بىت.

و له سه رزه‌وی، پیزاو و نهپیزاو، ته خت یان ده سه‌لات،

سه روکایه‌تی یان حوكومرانی، هه مووی له پریگدی ٹه‌وه‌وه و بو
ئه‌وه بدهیپیزاو. 17 ئه‌وه پیش هه موو شتیک و هه موو شتیکیش
به و یه کیگرتووه. 18 ئه‌وه سه‌ری جه‌سته‌یه که کلیسا‌یه، ئه‌وه
سره‌تایه و توبه‌رهی تیو مردووانه، تاکو له سه‌رووی هه موو
شتیکه‌وه بیت، 19 چونکه خودا خوشحال برو به هه موو پریت
باوکانه‌وه له گه‌لان بیت. 3 کاتیک نویشان بود که‌نین هه ردم
خویی له مه‌سیحدا نیشته‌جی بیت، 20 له پریگدی ٹه‌وه‌وه هه موو
سوپاسی خودا، باوکی عیسای مه‌سیحی خاوند شکومان
شتیک له گه‌ل خویدا شاست بکانه‌وه و به خویخی خاچه‌که
ده که‌نین، 4 چونکه هه‌واالی باوه‌ری عیوه‌مان به عیسای مه‌سیح
شاشی بینته‌وه، ئه‌گه‌ر له سه رزه‌وی بیت یان له نامان. 21 یه‌وه
پنگکیشت له گه‌ل ئه‌وه خوشوه‌ویستیه بود هه موو گه‌لی پریزی
بیشتر له خودا دابراوون و دوزمن بون له بیرکردنه‌وه به
خودا هه‌تائه. 5 ئه‌وه باوه‌ر و خوشوه‌ویستیه ده‌رئه‌نجامی ئه‌وه
هیوایه‌که له ناماندا بوتان دازراوه، ئه‌وه‌وه پیشتر له پدیامی
پرستی یئنچیل بیستان، 6 که گه‌شته لاتان، وک هه موو
و بیت که‌موکوری پیشکه‌شنان بکات، 23 ئه‌گه‌ر بردده‌وام بن
جیهان، ئه‌م یئنچیله به‌ره‌مداره و له‌تیواناندا زیاد ده‌کات،
له‌سه‌ر ئه‌وه باوه‌ر و دامه‌زراو و چه‌سپاون، لان‌ده‌دن له هیوای
ئه‌وه مزگینیه‌ی بیستان، ئه‌وه‌وه بود هه موو بدهیپیزاوانی ژیر
ناسان را گه‌نه‌زاوه، خوش وک پولس بیو بومه خزم‌هه‌تکار،
7 وک له ئه‌په‌فراسی هاوکاری خوشوه‌ویستمان فیربیون،
که له پیتاوتاندا خزم‌هه‌تکارنیک دل‌سوزه بود مه‌سیح و 8 باسی
خوشوه‌ویستی یه‌وه کرد له پوچی پریزداد. 9 له‌به‌ر ئه‌م هویه
ئه‌ش له‌وه‌زه‌وه‌وه بیستانان، بی وه‌ستان له پیتاوی یه‌وه نویز
ده که‌نین، داوا له خودا ده که‌نین که له پریگدی هه موو دانای
کلیسا بیچی ئه‌وه‌وه که له‌لایهن خوداوه پم سپیدراءوه،
و تیگه‌شنتیکی رؤحیه‌وه پر بن له زاییخ خواتی ئه‌وه، 10 بود
تاوه‌کو ته‌واوی په‌یامه‌که که خودا ته‌واو ده کم، له پیتاوی
جه‌سته‌یه ئه‌وه، که کلیسا‌یه. 25 من بوم به خزم‌هه‌تکاری
نه‌کانه‌یه مه‌سیح له جه‌سته‌ی خزم‌دا ته‌واو ده کم، له پیتاوی
نه‌کانه‌یه ئه‌وه، که کلیسا‌یه. 26 واتا ئه‌وه
نه‌پینیه‌یه سرده‌هه‌ماتیکی زور و نهوده لدداوی نهوده شاردارواه
بوو، ئیستا بود گه‌لی پریزی خودا ثاشکرا کرا (aión g:165)

ئه‌وه‌وه بشه‌یه‌ک بژین که شیاوی مه‌سیحی خاوند شکو
بیت و به ته‌واوی جنگلی ره‌زامه‌ندی ئه‌وه بیت، له هه موو
چا که‌کاریه‌ک به‌ره‌مدار بن و له ناسینی خودا گه‌ش به‌کن. 27
با مه‌سیح به‌گویزه‌یه توئانای شکوی خوی به هه موو هیزیک
گه‌ل خودا له‌تیو نه‌تاهه‌کاندا ثاشکرا بکات، نه‌پینیه‌که‌ش ئه‌وه‌وه
به‌هیزانتان بکات، بود هه موو دانبه‌خزدا گرتن و تارامگرتنیک،
که مه‌سیح له‌ناوتاندایه، ئه‌مه‌ش هیوای شکوداریه. 28 یه‌وه ئه‌وه
به خوشیه‌وه 12 سوپاسی خودای باوک به‌کن ئه‌وه‌وه که
راید‌گه‌دین، هه موو کسیک ئاگدار ده‌که‌نیه‌وه و به‌وه‌پری
دانایه‌وه قیریان ده که‌نین، بود ئه‌وه‌وه بتوانین هر یه‌کیکان وک
خوی له پاشایه‌تی رپونا کیدا. 13 خودای باوک ئه‌وه‌وه که
کسیکی پنگکیشتوبه یه‌کبیون له گه‌ل مه‌سیحدا چه‌نینه به‌ردم
ده سه‌لاتی تاریکی ده‌ربازی کردن و یه‌مه بود شانشینی کوره
خودا. 29 بوده‌ده ماندوو ده‌بم و تیده‌کوشم، به‌گویزه‌یه
کاره‌که که به‌هیزه‌وه له مندا کار ده‌کات.

کردا رایه‌وه، واتا لیخوشبوونی گوناهمان و درگت. 15 کوره‌که
ویه‌ی خودای نه‌پیزاوه، توبه‌ره‌یه و له سه‌رووی هه موو
ده‌هیزانتان، 16 چونکه به و هه موو شتیک به‌هیزانتا له ئاسمان شاری لا و دیکیان و هه موو ئه‌وانه‌ی رپو و به‌پریه منیان نه بینیوه،

2 تاکو ورهیان به رزیتته و له خوشه ویستیدا یه کبگن بُو بکن. هه و جوهره که سانه زور به وردی باسی هه و شتاهه ده کهن ته و په ری دهوله مهندی له تیگلیشنی تهواو، تاکو نینی خودا که بینیوانه، له خوایانه، له خوایانه بون بهو بیرونکه پوچه دنیایانه که بناسین، واتا مهسیح، 3 که له ئهودا هه مو گنجینه که دانای و له میشکاندایه. 19 هه و جوهره که سانه دهست به مهسیحه وه زانیاری شاردراوه ته وه، 4 هه ده لیم تاکو کس به قسمی ناگن، ئوهی که سه ری تهواوی چهسته وه و بهه ویه وه هه مو و لوس چه واهشان نه کات. 5 هه رچه نده به جهسته له لاتان نیم، جهسته که هیز ورده گریت، له رینگی جومگه و بهسته رکانه وه به لام به روح له گه لاتانم، دلشادم کاتیک پیکی و چه سپاوی به یه کتر به استراوه ته وه، به و شیوه یه که خودا ده بیه ویت باوه ریتان به مهسیح ده بیم. 6 ئیتر هه روکه کچون عیسای گدش ده کات. 20 له کاتیکا ئیوه سه بارهت به بنه ما کافی مهسیحه تان به پروه رگاری خوتان ورگرتووه، به یه کبون جیهان له گه مهسیدا مردن، ئیتر پیچی وه که ئوهی له له گه ئه و به رده وام بن له زیان، 7 له ئهودا ره گه دابکوتن جیهاندا بین، ملکه چی ئم ئه رکانه ده بن: 21 «مهیگرا تامی و خوتان بینیاد بینیز. وه ک فیربون چه سپاون له باوه ردا، مه که! دهستی لی مهده؟» 22 ئه مانه هه مو ویان ئه رکی تایه تن هه روهها با دلخان پر له سویاسکوزاری بینت. 8 ئاگادارین به و شتاهی که له ناوده چن، تهنا چهند یاسا و فیکر دیکن که که س به فله سه فهی پوچ و هه تله له تینه دلخان نه کات، خه لک دایاون. 23 به پوالهت شیوهی دانایان هه بیه، له که پشت به نه ریتی خه لک و بنه ما بنه ره تیه کافی جیهان په رستنی هه آبه ستراو و خوذه رخستن به پیغیزی و توندوتیزی ده به سیتیت، نه ک به مهسیح. 9 خودا به هه مو و پرپی خوی له جهسته، به لام ئهوانه له دامر کاندنه وهی هه و سه کافی جهسته مهسیدا نیشته جیهی، 10 ئیوه ش به یه کبون له گه کاریگه ریان نیه.

3 له به رئوهی ئیوه له گه مهسیدا هه سیز انه وه، و ده سه لاتیکه. 11 هه روهها به یه کبوبتاتن له گه مهسیدا که اوته بُو ئه و شتاهی سه روهه کوشش بکن، لهوی مهسیح له ئیوه خه ته نهیه ک کراون که به دهستی مرؤف ناکریت. پیشتر ته اوی سروشنه گوناھباره که تان له لایهن جهسته وه بر توهده بدره، به لام کاتیک ئیوه له لایهن مهسیده وه خه ته کران، سروشته گوناھباره که داما لارا. 12 له کان له تاوه له لکیشاناتن له گه ئهودا نیژران، له گه ئه دیش هه سیز انه وه بهه ویی شکومه ندیدا درده کون. 5 که اوته ئاره زووه دنیایه کاتان باوه ریتان به توانای خودا، که له تیو مردووان هه لیستانده وه. بمنین: داو نیپسی، گلاوه، هه و سیازی، ئاره زووه خراب، 13 ئیوه ش که بهه وی گوناه و خه ته نه کدنی جهسته تان چاوبر سیتی که جو ریکه له بتپه رستی، 6 چونکه بهه ویانه وه مردبوون، خودا له گه مهسیدا زیندووی کردنده وه. له هه مو تووره بی خودا دیته سه ریاخیبووان. 7 ئیوه ش جاران ئاوا گوناھه کافان خوشبوو. 14 هه و توماره یاساییه سپریه وه که هه لسوکه و سان ده گرد، کاتیک تیاندا ده زیان. 8 به لام ئیستا ئیمه پی گوناھبار بیوون و له دژمان بوب، هه لیکرت و به هه مو و ئهوانه فرییده: هه لپوون، تووره بی، قین، بوختان، خاچه وه بزمار کوتی کرد. 15 سه روکه کان و ده سه لاتدارانی قسمی ناشیزین له زارتان. 9 له گه یه کتری درو مه کدن، چونکه چه ککرد و به ئاشکرا کردنیه پهند و له خاچدا به سه ریاندا زالیبوو. 16 بُویه با کس له خواردن و خواردننه وه یان له بارهی جه زن یان ئاهه نگی ده سیپیکی مانگ یان شه مه حوکمان به ناسیفی نوی بوده ته وه. 11 له ویدا جوله که و تاجوله که نیه، نه دات. 17 ئه مانه سیبیه ری داهاتون، به لام راستیه که له خه ته نه کراو و خه ته نه کراو، به ره بی و سکیسی، کویله و مه سیحدایه. 18 مه هیلین ئهوانه که حه ز ده کدن خویان به ئازاد نیه، به لکو مهسیح هه مو و شتیکه و له هه مو واندایه. درو نزم بکنه وه و فریشته کان په رستن له خه لاته که بیهه شتان

12 بُويه، گیوه که گهلى پیروز و خوشه ويست و هلهبزیر دراوي بُو بکاته وه بُو په يامه که، بُو ئه وهی نهانی مهسيح را بگهيه نين، خودان، ميهره باني و نيانی و پيغيزى دلهنرى و ئارامگرن هر لابه رئه مهش گيرام. 4 هه رووهها نويز بکهن بُو ئه وهی لدبه ر بکدن، 13 به رگى يه كترى بگرن، ئه گدرى يه كيك سكلاي و هك پپريسته به ropyونى په يامه که را بگهيه نم. 5 به دانايى له گل لسىه ر يه كيك هه بيو، گه ردنى يه كترى ئازاد بکهن، و هك ئهوانه يى ده رده وه رفقار بکهن، كات بقورن وه. 6 با قسه تان مهسيحي بالاده ست لياتخ خوشبوو، گیوه ش لينان خوشبن. هه ردەم پپريست له نيعمهت، به خوى سويز كراييتس، تا كوك 14 له سه رووي هه مووه ئه ماشه شه و خوشه ويستى لدبه ر بکدن، بزان چۈن پپريسته وللامى هه ر كسيك بدهنه وه. 7 ئېغىن كوس كه له يه كيتىيەكى ته اوادا هه موويان ده سىتىته وه. 15 با ئاشتى هه مووه هه والىكى متنان دهداتى، برايەكى خوشه ويست و مهسيح حوكى دلتان بكتا، چونكە وھ كوندamanى جه ستييەك خزمەتكارنىڭ دلسۇز و هاوكارى ئېمەيە له خزمەتكەن دىمىسى بُو ئاشتى بانگىگران، هەرووهها سوپاسگۇزارى بن. 16 با پەيامى بالاده ستدا، 8 به تايىھتى بُو ئەمە ناردمە لاتان كه هه والى مهسيح به دەولەمەندى له گیوهدا نىيشتەجى يېت، بەھې بېرى ئېمە بزان و ورەتان بەرز بکاته وه. 9 ئەمە له گل ئۆنسىمۇسى دانايى يه كترى قىر بکەن و ئاگادار بکنه وھ، بە زەبور و سرورد براي خوشه ويست و دلسۇز، ئەمە لە خۇتانە، هه والى هه مووه و گۈراني روحى بە سوپاسگۇزارى له دلتاندا گۈراني بُو خودا شىتىكى ئېرەتان دەدەن. 10 ئەرىستار خوشى هاپرىنى بەندىيەتىم بلىن. 17 هەر شىتكى دەلین و دەيگەن، هه مووي بە ناوى سلاۋاتان لىدەكتا، مەرقۇسى ئامۇزى بەنابايسىش، دەربارەي عيساى خاوهن شىكۈوه بېكەن، لە پىنگى عيساواھ سوپاسى ئەمە راسپارداھ تان و هەركۈتووه. ئەگەر هاتە لاتان پىشاۋازى لى خوداي باوک بکەن. 18 ئەمە ژنه كان، ملکەچى مېزدەكتان بکەن. 11 هەرووهها عيسا كە بە يوستوس ناودە بىردىت، ئۇيىش بن، و هك لە شوينكە توپى مهسيح دەوه شىتەه وه. 19 ئەمە سلاۋى بۆتەن هەيدە، تەنە ئامانە له تۈن ئەنامنەن بۆ ئاشتىنى مېزدەكتان، ژنەكتانت خوشبوى، لە گەلەن رەق مەبن. 20 ئەمە خودا له جولە كەكتان، ئەوانەي بۇونە هاندەرم. 12 ئەپە فراسى مەنداان، لە هه مووه شىتكىدا گۈزىيەلى دايىك و باوگان بن، بەندەي عيساى مهسيح، ئەويش لە خۇتانە سلاۋاتان لىدەكتا، چونكە ئەمە جىيەكى پەزامەندى مهسيحي خاوهن شىكۈي. هەردەم لە نويزكە كەندا لە پىناوتاندا تىلە كوشىت، تا كوك لە 21 ئەمە باوکە كان، مەنداڭ كاتان توپورە مەكەن، تەوهەك نائومىد تەواویدا بچەسپىن و تەواو دلتىا بن لە هه مووه خواتى خودا، بن. 22 ئەمە كوييلەكان، لە هه مووه شىتكىدا گۈزىيەلى گورەكەن 13 شايەتى بُو دەدەم كە زۇر ماندوو دەيىت بُو ئىيە و ئەوانەي دەكەن بُو ئەمە لىتىن راىزى بن بەلکو دلسۇزانە، چونكە گیوه خوشه ويست و دىعاس سلاۋاتان لىدەكتەن. 15 سلاۋ بکەن لە لە مهسيحي گورە كەتەن دە ترسن. 23 هەر جىيەك دەكەن، خوشكان و برايانى لاودىكىيان و هېرپاپلىسەن. 14 لۇقاى بېلىشكى دەكەن بُو ئەمە لىتىن راىزى بن بەلکو دلسۇزانە، چونكە گیوه خوشه ويست و دىعاس سلاۋاتان لىدەكتەن. 15 سلاۋ بکەن لە بە دلى پەكتەن، و هك بُو مهسيح يېت، نەك بُو خەللىكى، 24 بزان مالە كەيەتى. 16 كاتىك ئەم نامە يەتان بُو خوتىرايە وە، وابكەن لە لە لايدىن مهسيجه و پاداشتى ميرات و ورده گەن، چونكە خزمەتى كلىساى لادىكىيە كائىش بخۇتىرىتەه و، ئەمە هى لادىكىيە كائىش مهسيحي خاوهن شىكۇ دەكەن. 25 بەلام ئەمە كارى خراپ ئىيە بخۇتىرىتەه و، 17 بە ئەرخىپۆس بلىن: «سەيرى ئەمە خزمەتە بكتا سزاي خراپەي خۇرى ورده گېيت، خودا لايەتگىي بکە كە لە مهسيحي بالاده ستە وە ورتكۈترووه، تا كوك تەواوى بکىتە». 18 من پۆلسەم، ئەم سلاۋە دەستخەتى خۆمە، يادى ناكات.

4 ئەمە گورەكان، لە گل كوييلەكان بە دادپەرورى و كۆتكام بکەن، نيعمهت لە دلتان يېت.

يەكسانى هەلسوكوت بکەن، چونكە دەزان ئىيەش گورەتان هەيدە ئەتسامان. 2 پەيوه سەت بن بە نويزگەندە وە، بە سوپاسە وە ئېشىكى لى بگەن. 3 بُو ئېچىش نويز بکەن كە خودا دەرگا يەكان

یه کەم سالۇنىكى

1

دەدوين، ئەمەش بۇ بەدەستېتىنى رەزامەندى خەلک نىيە، بەلگۈرەزامەندى خودا، كە دىلان تاقى دەكتەوه. 5 خودا شایىھە، زەمانلىوسىستان بۇ دەكىن و نە لەبەر چاچقۇتكىيە، كە لەگەن خوداى باوک و عىسای مەسيحى خاونەن شىكودا بۇونەتە يەك: با نىعەمەت و ئاشىتىان لەگەل بىت. 2 ھەممو وەك دەزانىن، 6 چاوهپوانى ستايىش و پىداھەلدانى خەلک كات لە پىتىاوى هەرىيە كىيڭىندا سپاپى خودا دەكىن و بىن مەسيح دەماتىوانى بارگانى بىن لەسرەرتان، 7 بەلام نەرمۇنیان بۇونەتە لە نىزىھە كەمان يادتاتن دەكىن، 3 بەردەۋام لەبەر دەم خوداى باوچاندا ئەو كارانەتان بەبىر دەھىتىنەتە كە بەرھەمى باوهەرتابان، هەر روھە ئەو رەنجلەتەن كە لە خۆشە و سىتىيە و بىدە ئەو دانبەخۇدا گەرتەشتان كە سەرچاوه دەگۈت لە ھىواتان بە ئىغۇر ئەللاي ئېھ زور ئازىز بۇون. 9 خوشكان و بىرايان، دلىيام عىسای مەسيحى خاونەن شىكومان. 4 ئەى خوشكان و بىرايان، رەنچ و ماندووبۇونى ئەختان لە يادە، شە و بۇزۇر كارمان خۆشە و سىتىيە خودا، دەزانىن كە خودا ئىغۇر ھەلبىزادوو، 5 چونكە تەنھا بە قىسە پەيامى ئىنجىلمان بۇ نەھىتىان، بەلگۈرەتىنەتەن بە ھېز و بە رۇسلىق پىرۇز و بە دلىيام ئەۋەھە، وەك دەزانىن لە پىتىاوى ئىغۇر لەتىوانىندا چ جۈزە كەسىك بۇون. 6 ئىغۇر ش لاساين ئېھ و مەسيحى خاونەن شىكۈزان كەدەدە، لە تەنگانىيەكى گەورەدا بە خۆشى رۇسلىق پىرۇز پىشوازىتىان لە پەيامە كە كەد، 7 تاڭو بۇونە ئەنەن بۇ ھەممو باوهەرداران لە مەككۇنىا و ئەخىايى، 8 پەيامى مەسيحى خاونەن شىكۈلەللاي ئىغۇر و بلاو كەيابىدە، نەك تەنھا لە مەككۇنىا و ئەخىايى، بەلگۈرەن باۋاتىن بە خودا لە ھەممو شويىتىكىدا بلاو بۇوەتەوە، لەبەر ئەتەو پىشوازىت ناكات، 12 ھاتان دەدان و ورەمان بەرز دەگەنەتە و لەتىان دەپارايىھە، بە شىۋىيەك بېرىن شىلاني خودا بىت، ئەوەد بۇ شاشىن و شىكۈر خۆي باڭغان دەكتات. 13 لەبەر ئەمە بىن بىرەنەتەوە بۇ لای خودا، تاڭو خودا زىندىوو و راست بىرەنەتەوە بۇ لای خودا، تاڭو خودا زىندىوو و راست ناكات هېچ شىتىك بلىيەن، 9 چونكە خۇيان باسمان دەكەن كە پىشوازىتىان لە ئېھ چۈن بۇوە و چۈن لە پېرىستىيە و كەپاۋەنەتەوە بۇ لای خودا، تاڭو خودا زىندىوو و راست بىپەرسەن و 10 چاوهپىنى كۈرە كەدى بىكەن لە ئاسمان، ئەوەد لەتىيور مەدووان ھەلىستاندەوە، مەبەست لە عىسایە، كە لە ئەوانەتە ئەنەن كە لەگەل عىسای مەسيحىدا بۇونەتە يەك، چونكە توپرەپى داهاتووى خودا دەريازمان دەكتات.

2

ئەى خوشكان و بىرايان، خۆتان دەزانىن ھاتنان بۇ كىشا كە باوهەرداران يەھودىيا بە دەستى جولە كە كان كېشىيان، لاتان بى سوود نېبۇو، 2 بەلگۈرە وەك دەزانىن پىشتر لە فېلىپى 15 ئەوانەتىيە عىسای خاونەن شىكۇ و پېغەمبەرانىيان كوشت و تازارمان چىزىت و سوو كايدەتىان پى كرائ، بەلام بە پېشىوانى خودا ئېھىيان چەسۋاندەوە، خودا رازى ناكەن و لە دىرى ھەممو سەرەپاي دىزايەتىيەكى زور، ئازابانە باسى مزگىنلى خودامان بۇ خەللىك، 16 ۋىنگامان لى دەگۈن لەمۇسى بۇ نەتەوە كەن بەدوينى كەن. 3 مەبەستى ئېھ لە ھانداتان چەواشە كەن و بەرلەپى و تاڭو بىرگۈزگۈر، بەمەش كاسەيى گوناھە كەنبايان سەرپىز دەكەن. خەلەتىندىن نىيە، 4 بەلگۈرە وەك چۈن لەلایەن خودا بەلام لە كۆتۈپىدا توپرەپى خودا ھاتووەتە سەريان. 17 بەلام پەسەند كۈاين كە مەمانەتىيە مزگىنلىمان بىرىتى، بە ھەمان شىۋىھ ئەى خوشكان و بىرايان، ئېھ كە بۇ ماۋەيەكى كورت لەتىان دوور

که و تینه وه، به چاو نه ک به دل، زور شهیدا و پهروشی بینیتان **4** له کوتایدا خوشکان، برایان، ئیمه قیرمان گردون که بوبن. 18 ویستمان بینه لاتان، له راستیدا خوم وک پوئس ده بیت چون بژن تاکو خودا پرازی بکن، وک ئاواش چهند جاریک هولم دا، بهلام شهیان پری لیگرین. 19 هیوا و ده زن، ئیتر داواتان لی ده کین و لیتان ده پارینه وه به ناوی خوشی و تاجی شانا زمان له بردتم عیسای خاوهن شکومان عیسای خاوهن شکوه تاکو زیاتر خوتان ته رخان بکن، چییه له کاتی هاتنید؟! ئایا شو نین؟ 20 شو هه شکو و خوشیمان. 2 چونکه دهزان ئه و پراسپارادانه چی بون که به ده سه لاتی **3** بؤیه، کاتیک به رگهی دوری شو همان نه گرت، به باشان عیسای بالا دهست پیاندان. 3 خواتی خودا ئه وهیه که زانی به ته نهار له ئه سینا بینینه وه. 2 تیوساوسن نارد که برا و پیروزکارا بن، واتا واز له داوینیسی بینن 4 هه ریه کدان فیری ها و کارمانه بؤ خودا له مزگینی مسیحدا، بؤ ئوه وی باورپران ڭویه بیت که چون چهسته خوی پاک و پیروز پارپریت، به هیز بکات و هاتنان بادات، 3 تاکولام ناخوشیانه دا کەس 5 نه ک به تاره زووی هه و مسازی وک ئو نه ته وانی خودا نهه زیت. خوتان دهزان که بؤ ئەم دیاری کراوین. 4 له ناناسن؛ 6 هه رو ها لم باره و کەس بؤ مه رامی خوی سوود له توو شی چه وسانه وه ده بین، وک دهزان پروویدا. 5 لمبر ئوه نه کهن، چونکه يه زدان تولهی هه مو و ئه مانه ده کاتنه وه، وک منیش کاتیک به رگهی نه گرت، تیوساوسن نارد بؤ ئوه وی دوختی پیشتر پیان گوتون و ئاگادارمان گردونه ته وه. 7 خودا باوه رپتان بزانم، نه وک تاقیک دروهه تاقی کردنیه و برهنجان بانگی نه گردوبون بؤ گلاوی، به لکو بانگی گردوبون تاکو به به فیرپو بچیت. 6 بهلام ئیستا تیوساوسن لالای شو هه وه هاتن و بؤ پاک و پیروزی بژن. 8 کدو ته ئوهی ئەم فیرکردن رهت لامان، مزدھی باوه رخوشەویستی شویه پیدان، هه رو ها بکاتنده، مرۇف رهت نا کاتن و بەلکو خودا رهت ده کاتنده، چون هر ددم به چا که یادمان ده کەن و پهروشی بینینمان، که بروحی پیروزی خوی پیدان. 9 ده باره خوشەویستی هه رو وک چون ئیمه ش به پهروشین بؤ بینینی شو. 7 لمبر برایان، پیوست نا کات بوتان بوسن، چونکه خوتان له خودا وه ئه وه خوشکان و برایان، له کاتی ته نگانه و چه وسانه وه ماندا، قیربون يەكتريان خوشبوی. 10 له راستیدا، هه مو خوشک و باوه رپتان هاندەریتکی گدورو بو بۆمان، 8 چونکه شو به هۆری برایان تان له ته اوی مه گۈنیا خوشدە ویت. له گەل ئوه شدا يەکبۈنلەن له گەل مەسیحی بالا دستدا چەسپاون، ئیستا ئیمه ش ئەی خوشک و برایان، تکاتان لی ده کین که زیاتر و زیاتر به راستی ده زن. 9 نازانین به چ شیوه یەک سوپاسی خودا بهم شیوه یەن. 11 با ئاماچى شو به پېرکەنی زیاتیکی ئارام و بکەن لمبر ئەو هه مو دلخوشییه لە بردەم خودامان بە عیو هینم بیت. سەرتان له کاری خوتاندا بیت و بە دەستی خوتان هەمانه. 10 شەو و پروز گەرمەت دەپارینه وه، تاکو باتانیین و کار بکەن، وک ڈامانسپاردون، 12 تاکو به لیو شاوهین کەموکورپی باوه رپتان داین بکەن. 11 با خودای باوچان و بېن لە گەل ئوهانە دەره و پېرىستیان به کەس نه بیت. عیسای پهروهەر دا کارمان پېنگای هاتنان بؤ لاتان ئاسان بکات، 13 خوشکان، برایان، نامانه ویت سەبارەت بە نوستوان بى ئاگا 12 هه رو وکا داوا کارین عیسای خاوهن شکر خوشەویستیان بن، تاکو وک ئوهانە دیكە خەمبار نەن که هیوايان نیيە، بؤ یەکتى و هەمو خەلکى دیكە زیاد و سەرپریز بکات، 14 لمبر ئوه وی باوه رپمان بە وه هەیه که عیسا مرد و هەستایه وه، بە ئەندازە خوشەویستی ئیمه بوتان. 13 با عیسای خاوهن بە هەمان شیوه باوه رپشمان بە وه هەیه که خودا ئەو باوه رپدارانە شکومان دلتان بە هیز بکات تاوه کو له کاتی گەران وهی لە گەن بولای خوی دەبات کە بە یەکبۇن له گەل عیسادا نوستون. هەمو گەل پیروزە کەی، لم بردەم خودای باوچان بى گەلی 15 ئیمه ش به گویزە فیرکەنی مسیح ئەممەتان پى را دەگەن، ئیمه زیندوو کە ماوین هەتا هاتنە وی مەسیحی خاوهن شکر خوی بە دەنگی بەرز فەرمان دەداد، بە دەنگی سەرۆکی پېش نوستوان نا کەوین، 16 چونکه مەسیحی خاوهن

فریشته کان و به کهربه نای خودا، له ئاسمانه وه دىئته خواره وه و دىكەش باش بن. 16 هەميسىھە دلشاد بن، 17 بەردەوام نویز يە كەم جار ئەو مەردووانە ھەلەستەنەوە كە لە گەل مەسىحدا بکەن، 18 له هەموو بارودۇخىكىدا سۈپاسى خودا بکەن، بۇونەتە يەك. 17 ئىنجا ئېھى زىندۇو كە ماوين، ھەموومان چۈنكە ئەممە وىسى خودا يە بۆ ھۇرۇن لە گەل عىسائى لە گەل لىان له ھەوردا دەرىقىزىن بۇ پېشوازى مەسيحى خاوهن مەسىحدا. 19 رۇھى پىرۇز مەكۈزىنەوە، 20 پەيامى ئەوانە بە شکۇر لە ئاسمانان، ئىتەر ھەميسىھە لە گەل ئەو دەبىن. 18 بۇيە بەم سووڭ مەزانىن كە دەلىن پەيامى خودا ۋادەگەيەن، 21 بەلام ھەموو شىتىك تاق بکەنەوە، چى باشە دەستى پۇھ بگەن، 22 له

5 خوشكان، برايان، سەبارەت بە كات و بەروار پېویست ھەموو جۇزە خرآپەيەك دوور بکەنەوە. 23 خوداي ئاشتى نا كات بۇتان بۇوسىن، 2 چۈنكە خۇتان باش دەزانىن، ھاتنى رۇزى يەزدان وەك ھاتنى دز وايە لە شەهدە. 3 كاتىك خەللىكى و جەستەتان لە كاتى ھاتنەوەي عىسائى مەسيحى خاوهن دەلىن: «ئاشتى و ئاسايشە»، دەستىھە جى مردن دىئته سەريان، شکۇماندا بىن گەلدى پارىزىن. 24 ئەو خودايى بانگان دەكت، دلسوزە و بەلئىنى خۆزى دەباتە سەر، 25 خوشكان و برايانم، وەك ڑانى ئىنى سكىپ لە ناوه خىتدا دىت و ناشتوان دەربازيان بىت. 4 بەلام ىشۇ خوشكان، برايان، له تارىكىدا بىن تاكى ئەو نویزمان بۆ بکەن. 26 بە ماچى پىرۇز سلاو لە ھەموو گەل چۈنكە دەلناكا لوپەتە سەرتان، 5 چۈنكە ھەمووتان رۇلەي چۈزە وەك دز لەنەكەلوپەتە سەرتان، 6 كەۋاھىنەمەن دەستىشان رۇلەي چۈزەن. رۇلەي شەويان تارىكى بىن. 6 كەۋاھىنەمەن دەستىشان رۇلەي چۈزەن. 7 چۈنكە خودا ئېھى بۇ توپورەن دەستىشان نەركەدۇوه، كە ئەنم نامەيە بۇ ھەموو باوهەداران بخۇتنى بەتەن. 28 با نىعەمەن ئېھى وەك خەللىكى دىكە ناخەوين، بەلکو با ئىشىك بگەن و عىسائى مەسيحى خاوهن شکۇمان لە گەلتان بىت.

ورىابىن، 7 چۈنكە ئەوانەن دەخەون بە شەو دەخۇن و ئەوانەن سەرخۇش دەبن بە شەو سەرخۇش دەن. 8 بەلام ئېھى رۇلەي رۇز باورىا بىن و زىزى باوهەر و خۇشە وىسى لە بەر بکەن و ھىواتى پىزگارى وەك كلاۋى ئاسىن لە سەر بکەن، 9 چۈنكە خودا ئېھى بۇ توپورەن دەستىشان نەركەدۇوه، بەلکو بە دەستىپەتلىق پىزگارى لە پىنگى عىسائى مەسيحى خاوهن شکۇمانەوە، 10 ئەوهى لە پىنتاوى ئېھىدا مەد، تاكو ئەگر بە خەبەر بىن ياخود نوستۇو، لە گەل ئەو بىن. 11 لە بەر ئەوهى يەكتىرى ھانبەن و يەكتىرى بىناد بىن، وەك دەيگەن. 12 ئىتەر خوشكان و برايان، داواتانلى دەكەن بىزى ئەوانە بگەن كە لە تىوتاندا زەھەت دەكىش و بە يەكىون لە گەل مەسيحى بالا دەستدا سەرپەرشتى و ئامۇزگارىتان دەكەن، 13 لە بەر كارەكانيان ئەوپەرى پىزى و خۇشە وىستىيان بۇ دەپىن، بە ئاشتى لە گەل يەكتىرى بىن. 14 ئەمى خوشكان و برايان، لېتانا دەپارىيەنەوە كە سەرزەنشتى تەمبەلە كان بکەن، وەرە ترسىتكە كان بەر زەنەوە، يارمەتى لاوازە كان بەن و لە گەل ھەمووان پىشودىر ئىن. 15 ئاڭادارىن پاداشتى خرآپە بە خرآپە مەدەنەوە، بەلکو ھەميسە ھەول بەن بۇ يەكتىرى و بۇ خەللىكى

دوم سالونیک

1

لی دهکین 2 خیرا بیرتان نه ههڑیت و نه ترسن لوهی که دهکین روزی یمزدان هاتووه، به پشتهستن به بینی رووحی، پهیامی زاره کی، یان به نامه کی که دهکین گواهه له ئیه و مهیه. 3 به هیچ شیوه یک کس ههڈانه خله بینی، چونکه ئه و روزه بوونه ته یه ک: 2 با نیعمه و ئاشتی له خودای باوکان و عیسای مهسیحی خاوهن شکودا که له گکل خودای باوکان و عیسای مهسیحی خاوهن شکروه له گکان بیت. 3 خوشکان، عیسای مهسیحی خاوهن شکروه له گکان بیت. 4 خوشکان، واتا کوری ویزانیو درنه کوپت، 5 ئه و مهی بدره لستی برایان، دبیت هردم له بیر گیوه سوبایسی خودا بکین، وک شایسته یه، چونکه باوهرتان رزور گکشده دهکات و خوشه ویستی هر یه کیکان و همه مووان بیه کتری زیاد دهکات، 4 بیه ئیه خۆمان له کلیسا کافی خودا شانا زیان پیوه دهکین، داده نیشت و بانگه شی خودایهت دهکات. 5 ئایا له یادتان ئیه که له لاتان بوم ئه مانهم پن ده گوت؟ 6 ئیستاش ده زان به هوی دابه خودا گرن و باوهرتان لهو همه موو چه وسانه وه و ناخوشیانه که بدرگهی ده گرن. 7 ئه مه به لگه که که هیزی سه ربیچی به نهیانی کار دهکات، بهلام تهنا ههتا ئه و حومکی خودا دادپه روهرانیه، تاکو شیاوی شانشین خودا کانی بدره است له سه ری لاده چیت. 8 ئه و سا سه ربیچی کار بن، ئه و مهی که له پیتاویدا ئازار ده چیز. 9 له بیر ئه و مهی خودا دادپه روهره، ئه وانه ته نگان پن هه لده چن به ته نگانه سرايان ده داهه وه، 7 هروهه ما ئیوه که له ته نگانه، له گکل ئیه ده هنیت. 9 هاته وهی سه ربیچی کار پیوه استه به کاره کافی شه یانه وه. ئه و همه موو جۆره په رجوو و نیشانه و کاریکی چه واهه کردنی له ناچوچوان همه و بدرکاریه که بکاره هنیت، سه رسوره هنیه ری دروین به کاره ده هنیت، 10 هروهه باوهر شکو له ئاسمان له گکل فریشه به توانا کانیدا له گری خاوهن شکو له ئاسمان له گکل فریشه به توانا کانیدا له گری ئاگدا ده ده کوپت. 8 سراي ئه وانه ده دات که خودا ناناسن و گوپایا لی پهیامی ئینجیلی عیسای خاوهن شکومان تابن، 9 ئه وانه به له ناچوچونی هه تاهه تابن سزا ده درین، دوور له ئاما ده بونی مهسیح و شکوی توانا که کی، (aiōnios g166)

10 کاتیک له پروره دا دیته وه، تاکو له لاین گکله پروره کمیوه و ستایش بکریت و بیتنه جیچی سه رسمای له توت همه موو ئه وانه باوهرتان هنیاوه، چونکه له لای گیوه شایه تیبه که مان باوهرتان پن کرا. 11 هر ده دزم نزاتان بیوه دهکین، تاکو خودامان و ا atan لی بکات شایانی بانگکوازه که کی بن، همه موو ئاره زوونیک بیوه بکات شایانی بانگکوازه که کی بن، همه موو ئاره زوونیک بیوه به هوی پروره کردنان له لایه نه روحی پروره و باوهرتان به چا که و ئه و کداره هی له باوهرتون سه رجاوه ده گکیت به راستیه که، رزگار تان بیت. 14 بیوه دهستکه و تی شکوی عیسای ئینجیله که کی ئیه وه بازگی کردن، بیوه دهستکه و تی شکوی عیسای شکومان به هوی ئیوه و شکودار بیت و ئیوه ش به هوی ئه و مهیه شکودار بن، به گویزه هی نیعمه تی خودامان و عیسای مهسیحی چه سپاون و دهست بگن بهو نه ریته که له ئیه و قیربون، چ به وشه بیت یان به نامه. 16 با عیسای مهسیحی په روهر دگارمان

2 ئیتر خوشکان و برایان، ده باره هی هاته وهی عیسای خوی له گکل خودای باوکان، ئه و مهی خوشیویستن و دلنه واپی مهسیحی خاوهن شکومان و کوپونه وه مان له گکلیدا، داوانان هه تاهه تابن و هیواهه کی باشی به نیعمه پیداین، (aiōnios g166)

17 ورهتان بهرز بکاتهوه و له هه موو گردار و قسهیه کی چاک ئەم سلاوه دەستخەتى خۇمە، ئەمەش نىشانەيەكى راستىي ھەموو باتانچە سپېنیت.

ئامەكانى منه، من بەم شىيەيە نامە دەنۈوسم . 18 با نىعەتى عىسای مەسيحى خاوهن شىكۈمان لەگەل ھەمووتان يېت.

3

لە كۆتاپيدا ئەنە خوشكان و برايانم، نويزمان بۆ بىكەن، تاڭو پېيابى مەسيحى خاوهن شىكۈر بە خىرایى بلاولۇپەتەوە و شىكۈدار يېت، ھەروهك ئەوهى لەلاي ئىۋە پۇرويدا، 2 ھەروهە تاڭو لە كەسانى بەد و خراب پىزگارمان بىكەت، چۈنكە ھەمووان باوهپريان نىيە. 3 بەلام مەسيحى خاوهن شىكۈر دلسۈزە، ئەوهى دەتانچە سپېنیت و له شەيتان دەتاناپارىزىت. 4 بەھۇى مەسيحى خاوهن شىكۈر مەمانەمان بە ئىۋە ھەيدە كە ئەوهى پىرامانسىار دون دەيکەن و بەردەوام دەن لەسەرى. 5 با عىسای مەسيحى خاوهن شىكۈر خۇشەويسى خۇدا و دابەختۇدا گۆتخى خۇرى بىخانە دەتىنەوە. 6 ئىستاش خوشكان، برايان، بە ناوى عىسای مەسيحى خاوهن شىكۈمانەوە پىراتاندە سپېنیز كە ھەر خوشك يان برايەك دوور بىكەونەوە كە بە تەمبەلى ژيان بەرى دەكەت و بەگۈزىرە ئەو قىرگىزە ناپروات كە لە ئىتەوە وەرىگۈزۈوە. 7 ئىۋە خۇرتان دەزانى كە دەيىت چۈن لاساي ئىمە بىكەنەوە، چۈنكە كاتىك لەلاتان بۈرۈن تەمبەلى نېبۈرۈن، 8 بەخۇپارى نافى كەسمان نەخواردووو، بەلگۈ شە و پۇز بە رەنخ و ماندووبۇن كارمان گىدووە، تاڭو نەيىنە بار بۇ كەستان. 9 ئەمەش نەك لەبەر ئەوهى ماغان نىيە، بەلگۈ بۇ ئەوهى خۇمان بىكەن بە غۇونە بۆ ئىۋە تاڭو لا سايجان بىكەنەوە. 10 تەنانەت كاتىك لەلاتان بۈرۈن ئەم پىساپاردىيەمان پىدان: «ئەوهى كار نەكەت، ناخوات». 11 ئىمە بىستۇرمانە ھەندىگان بە تەمبەلى دەزىن و كار ناكەن و خۇرتان لە كاروبارى كەسانى دىكەدا ھەلەقۇرىتىن. 12 بە ناوى عىسای مەسيحى خاوهن شىكۈر ئامۇزىگارى و فەرمان بەو كەسانە دەكەن كە بە ھېمەن كار بىكەن و نافى خۇيان بىخۇن. 13 خوشك و برايان، ئىۋەش لە چا كەكارى ماندوو مەبن، 14 ئەنگەر كەسىك گۈزىپايەلى ئەو پىساپاردا نەبۈر كە لم نامەيەدا ھاتۇوه، دىيارى بىكەن و ئىتەكلى مەبن تاڭو شەرمەزار يېت. 15 بە دۇزمى دامەتىن، بەلگۈ وەك برايەك ئاگادارى بىكەنەوە. 16 با مەسيحى پەروەردگارى ئاشتى خۇرى له ھەموو كات و دۆخىتكەدا ئاشتىيان بىداقى. با مەسيحى خاوهن شىكۈر لەگەل ھەمووتان يېت. 17 من بۇنىمىم،

یه کدم تیووساوس

1

له پُرسه وه که نیز دراوی عیسای مسیح به فهرمان خودای پر زگارکه رمان و عیسای مسیحی هیامان، 2 بُو تیووساوس، کوری راسته قینه له باوه‌رد: با نیعمت و پی ده سپیرم، به گوییه‌یه نه و پیش‌بینیه‌یه پیشتر ده باره‌یه تو بهزیه و ثاشی له خودای باوک و عیسای مسیحی خاوند شکومانه‌هه له گلّت بیت. 3 کاتیک بُو ناوجه‌یه مه کدنیا باوه‌ر و ویژداتیکی چاکه‌وه بگره، که هنديک کس ره‌تیان چووم، لیت پارامه‌وه له‌وی له شاری ئه‌فه سووس بیتیه‌وه، کردده، جا کشتی باوه‌ریان تیکشکا، 20 له‌وانه هیمینیوس تاکو خله‌لکیک راسپیزی قیکردتیکی جوازار نده‌ده و 4 گوئی و ئه‌سکنده‌ر، ئه‌وانم دایه ده‌ستی شه‌یان، بُو نه‌وهی قیربن که نده‌نه ئه‌فسانه و پره‌چله‌کی بُن کوتایی، چونکه ده‌مه‌قاله‌یه لی کفر نه‌کدن.

ده‌کدویته‌وه، له‌بری پلانی خودایی که له باوه‌رده‌وهی. 5 ئامانجی

2 بُویه پیش همو شیک تکا ده‌کم، نویز و نزا و ئام راسپارده‌یه بریتیه له خوش‌ویستی له دلیکی پاک و ویژداتیکی چاک و باوه‌ریکی بُن دوپرووی. 6 هنديک له‌مانه پارانه‌وه و سپايسگوزاریان بُو همو خله‌کی بیت، 2 بُو پاشا و دسه‌لأتداران، تاکو به‌ثاشی و هیمنی و به‌وه‌بری له‌خواترسی لایانداوه، به‌لای قسه‌ی پوچدا رؤیشتروون، 7 ده‌ینه‌وی بینه مام‌وستای ته‌ورات، هره‌چه‌نده تینا‌گدن له‌وهی که ده‌یان و ویزیه‌وه بُشن، 3 ئه‌مه‌ش چاک و په‌سندکراوه له‌لای خودای ده‌چه‌سپین. 8 به‌لام ده‌زانین ته‌ورات چاک، ئه‌گریه‌کیک به رزگارکه رمان، 4 ئه‌وهی ده‌یه‌ویت همو خله‌کی پر زگاریان دروستی به‌کاریه‌تیت، 9 هره‌وه‌ها ده‌زانین ته‌ورات بُو که‌سی راسته دروست دانه‌زاوه، به‌لکو بُو سه‌ریچکار و یاخیبووان، یه‌ک ٹاشتکرده‌وه له‌تیوان خودا و مرؤفایه، ئه‌ویش عیسای خوانه‌ناس و گوناهباران، پیس و گلاوه‌کان، دایک و باوک کوزان، بکوزان، 10 داویتیپسان و نیزبازان، بازگانانی کولیه، بُو هه‌مووان، شایه‌تیدانیش له کات گونجاو بُو. 7 بُو نه‌مه من به پیاوان له هه‌مو شویتیکا نویز بکدن و بُن توره‌یی و مشتوم‌پر دروزن و سویندخواری به درو، هر شتیکیش له دزی مزگنیده و نیز دراو ده‌ستیشان گراوم، راست ده‌لیم و درو فیکردنی دروست بیت، 11 به‌گوییه‌یه په‌یامی ئینجیلی شکوی خودای به‌ره که‌تدار، ئه‌وهی به من سپیردراوه، 12 سپايسی عیسای مسیحی خاوند شکومان ده‌کم، ئه‌وهی به‌هیزی کردم و به دلسوزی دانام و بُو خزمه‌تکردن ده‌ستیشان بیت، به‌پریز و شیاوی خویان برازینه‌وه، نه‌ک به ئه‌گریجه کردم. 13 هره‌چه‌نده جاران کفرکه‌وه چه‌وسته‌ر و توندره‌وه چاک شیاوی ژتیک بیت که بالگه‌شهی له‌خواترسی بکات. بُووم، به‌لام عیسا به‌زه‌یی پیدا هاته‌وه، چونکه به نه‌زانی و بیاوه‌ری دمکرد. 14 سه‌ریز بُووم له نیعمتی مه‌سیحی خاوند 11 ژن باله هیمنیدا و ئه‌وه‌بری ملکه‌چی قیر بیت. 12 رینگا نادهم ژن فیکردن بدات و ده‌سلاق به‌سه‌ر پیاودا هه بیت، شکومان، له گلّ تهو باوه‌ر و خوش‌ویستیه که به‌ههی به‌لکوون له گلّ عیسای مه‌سیحدا به‌ده‌ستیت. 15 ئه‌نم قسیه‌یه یه‌کبیون له گلّ عیسای مه‌سیحدا به‌ده‌ستیت. 16 چونکه یه‌کم جار نادهم شیوه‌یه کیشرا، ئینجا حه‌وا. 14 هره‌وه‌ها نادهم هه‌لنه‌له‌هه تا، راسته و ته‌وا شیابانی قولکردن: عیسای مه‌سیح بُر زگارکدن گوناهباران هاته جیهان، هیچ کسیک به ئه‌ندازه‌یه من به‌لکو ژن هه‌مله‌لتا و که‌وه گوناهه‌وه. 15 به‌لام به‌مندابون شیاویدا بیتیه. 16 به‌لام به‌زه‌یی پیدا هاته‌وه، تاکو یه‌کم جار شیاویدا بیتیه وه، له مندا عیسای مه‌سیح به‌وه‌بری پشوودریزی ده‌رکه‌ویت،

3

ئەم قىسىم يە راستە: ئەگەر يە كىك چاوى لە چاودىرىي وىزدانىان داخىراوه. 3 ھاوسەرگىرى قەدەغە دەكەن، فەرمان بىت، حەزى لە چا كەكارىيە. 2 چاودىرى دەبىت گلەبى لەسەر نەخواردن دەدەن لە خۇراكى كە خۇدا بەدىيەتىناو بۇ نەبىت، مېرىدى يە كە ژىن بىت، وريا و زىر و بەپىزى و میوان ئەوهى بە سۈپاسى باوهەداران و رېاستىيانسان وەرگۈزۈرىت. دۆست بىت، بتوانىت خەلک قىرىبات، 3 سەرخۇش و 4 ھەموو بەدىيەتلىرى خۇدا چا كە، ئەگەر شىيىك بە سۈپاسە دەن تۈندۈتىز نەبىت، بەلکو دەلەرم بىت، شەرفۇوش نەبىت، وەرگىرا بەت ناكىتىيە، 5 چونكە بە وشى خۇدا و نويزە وە حەزى لە پارە نەبىت. 4 خېزانە كەي باش بەپىزە بىات، پېرۇزگەراوه. 6 ئەگەر تو بەمانە پىشىنى خوشكان و بىرایان بىكىت، مەندەلە كافى بەپەرىپىزە وە ملکەچ بن. 5 ئەگەر كەسىك ئەوا دەبىتە خزمەتكارانىكى باشى عىسى مەسيح، كە بە وشە كافى نەزانىت خېزانە كەي بەپىزە بىات، چۈن چاودىرىي كلىساي باوهە كە و قىرىكەن باش پەرورەد كەيات و شۇنىڭ دەكەن. خۇدا دەكەت؟ 6 تازە نەبىت لە باوەر، نەوەك لۇوتەرەز بىت و 7 ئەفسانە پۇچق و ھەقايقى پېرەزىنان پەرت بىكەن، بەلام ھەمان سزاي شەيتانى بەسەردا بدرىت. 7 دەبىت ناويانىڭ خۇت لەسەر لەخواتىسى را بەتە. 8 وەرزىنى جەستە بى بۇ ھەموو باش بىت لەلائى ئەوانەى لە دەرەوەن، نەوەك قىسىم يەتتەن دەنديك شەت سووبەخشە، بەلام لەخواتىسى بۇ ھەموو سەر و بکەۋىتە بەر داوى شەيتان. 8 خزمەتكارانىش دەبىت شىيىك سووبەخشە، چونكە بەلنىڭ ئىستانى داھاتۇسى بەپەرىزىن، دوو زمان نەبن، شەراب زۇر نەخۇنەوه، چاوان تىدايدا. 9 ئەم قىسىم يە راستە و شىيافى پەسەندىكەن ئەواوه. لە دەستكەنلىق ناپەوا نەبىت، 9 بە وىزدانىتىكى پاڭ دەست 10 بۇ ئەمە رەنچ دەدەن و تىدەكوشىن، چونكە ھيوامان بە بە راستىيە قۇولە كافى باوهە كەدە بىگن. 10 با يە كەم جار تاقى خۇدai زىنەدەوە، ئەوهى رېزگاركەرى ھەموو خەلکە، بە بىكىتىوە، كە بۇ گلەبى بۇن، با وەك خزمەتكار خزمەت تايىھەتىش باوهەداران. 11 بەم شىنان را سىپەر و قىرىبىك. 12 با بىكەن. 11 ئۇنەكائىش دەبىت بەپەرىزىن، بۇختانكەر نەبن، وريا كەس سووكاپىتە بە گەنجىيەت ئەكتە، بەلکو بىبە ئەنونەن، لە ھەموو شىيىكدا دلسۈز بن. 12 با خزمەتكار مېرىدى يەك بۇ باوهەداران لە قىسە و رەفتاردا، لە خۇشە وىسى و باوهەر و ژىن بىت و مال و مەندالى باش بەپىزە بىات. 13 ئەوانەى پاكىتىدا. 13 هەتا دىيم بایخ بە خۇيىتەنەوهى گىشى نۇرساوه باش خزمەتىان كەدووه، پەلەيەكى باش و مەتمانەيەكى زۇر لە پېرۇزەكان و تارادان و قىرىكەن بەدە. 14 ئەن بەھەرەيە لە تۆدايدا باوهەريان بە عىسى مەسيح بە دەستىدەھىن، 14 هەرچەندە لەشىتكۈنى مەخە، ئەوهى بە پېشىپەن وەرگۈتۈرە كاتىك پېران ھىوارام زۇوبىتە لات، بەلام ئەمانەت بۇ دەنۇسوم، 15 تاڭو كلىسا دەستىيان لەسەر دانايىت. 15 بایخ بەم شىنان بەدە، ھەموو ئەگەر من لە ھاتىم دوا كەوتم، تۆبازنى خەلک چۈن لە مائى توانى خۇتى تىدا بەكاربەتتە، تاڭو پېشىكەن و تەن بۇ ھەمووان خۇدا رەفتار بەكەن، كە كلىساي خۇدai زىنەدەوە و كۆلە كە و دەركۈويت. 16 ئاڭادارى خۇت و قىرىكەن بە، لەسەرەي بىاغەي راستىيە. 16 يېگۈمان نېھى ئەخواتىسى كەورەيە، كە بەرەدەوام بە، چونكە ئەگەر ئەمەت كەد خۇت و گوڭىزائىشت ئەمەيە: «ئەن لە جەستەدا دەركەوت، لەلايدن رۇچى پېرۇزە وە رېزگار دەكەت.

پاكانە بۇ كە، لەلايدن فەلىشتەكانە بىتزا، لەتىونەتە وە كان 5 پېر سەر زەنلىشت مەك، بەلکو وەك باوک ھان بەدە.

جارپى بۇ دراء، لە جىپاندا باوهەرپى ئېتزا و لە شىكەمەندىدا وەك بىرا لەگەل گەنجان ھەلسۈكەوت بىك، 2 وەك دايىك لەگەل بېرۇزىن، لەگەل كچانىش وەك خوشك بەپەرىپى باكى.

بەرگۈزگەيە و..»

4

پەرچەنە دەفەرمۇئى كە لە كۆتايى پۇزگاردا 3 پېزى لەو بېۋەژانە بگە كە بە راستى بېۋەژىن. 4 بەلام ئەگەر ھەندىك كەس لە باوهەر كە ھەلەدە كەپىتەنە و بە دواي بېۋەژتىك مەندال و وەچەي ھەبۇو، با قىرىن يە كەم جار وەك پەرچەنە و قىرىكەنە كافى پۇزەنە پىسەكان دەكەن. 2 ئەم ئەرگى باوهەرپە رېز لە خانە وادەيان بىگن و چا كەي دايىك جۈرە قىرىكەنە لە پىگەي دەرۇزەنە دوورۇو وە كانە وە، چونكە ئەمە پەسەندىكەواه لاي خودا.

۵ پیوه‌ژنی راسته‌قینه به تنهایه، هیوای به خودایه، شهو و به پاکی را لگره. 23 ئیتر ته‌نها ئاو مخوره‌وه، به لکو له‌بهر گهده رؤز بـرده وامه له نویز و پارانه‌وه. 6 بـلـام ئـوهـی به چـیزـی و نـهـخـوـشـیـه زـوـرـهـکـاتـ، هـنـدـیـکـ شـهـراـبـ بـخـوـهـ. 24 هـنـدـیـکـ دـنـیـانـیـ دـهـزـیـتـ، بـهـ زـینـدـوـوـیـ مـرـدوـوـهـ. 7 جـاـ ئـهـمـانـیـانـ پـیـ کـسـ گـوـنـاهـهـ کـانـیـانـ ئـاشـکـارـیـهـ وـ پـیـشـیـانـ دـهـ کـوـیـتـ بـوـ حـوـکـدانـ، رـاـبـسـپـیـرـهـ تـاـکـوـبـیـ گـلـهـیـ بنـ. 8 بـلـام ئـهـگـهـ رـیـهـکـیـکـ بـایـخـ بـهـ بـلـامـ هـنـدـیـکـ دـیـکـهـ دـوـیـانـ دـهـ کـوـیـتـ. 25 بـهـ هـمـانـ شـیـهـ نـزـیـکـهـ کـهـیـ نـادـاتـ بـهـ تـایـهـ ئـهـنـدـامـانـیـ خـیـزـیـ، ئـهـواـ نـکـوـلـیـ لـهـ کـوـدـارـیـ چـاـکـ ئـاشـکـارـیـهـ، تـهـنـانـهـ ئـهـوانـهـیـ ئـاشـکـارـشـ نـیـنـ باـهـرـ کـرـدوـوهـ وـ خـرـاـپـهـ لـهـ بـیـباـورـ. 9 ئـهـگـهـ پـیـوهـژـنـیـکـ تـهـمـهـنـیـ نـاتـوـازـیـ بـشـارـدـرـیـهـوهـ.

له شـهـسـتـ سـالـ کـمـتـرـ نـهـ بـیـتـ وـ یـهـکـ مـبـرـدـیـ هـهـبـوـیـتـ، لـهـ 6 هـهـموـئـهـوانـهـیـ لـهـزـیـرـ نـیـرـیـ کـوـیـلـاـیـهـ تـیدـانـ، باـ گـهـوـرـهـ کـانـیـانـ لـیـسـتـ بـوـوـسـرـیـتـ. 10 هـهـروـهـهـ دـهـبـیـتـ بـهـ چـاـکـهـ کـارـیـ شـایـهـیـ بـهـ شـیـاـوـیـ ئـهـوـهـپـرـیـ رـیـزـبـانـ، تـاـکـوـ کـفـرـ بـهـ نـاوـیـ خـوـدـاـ وـ بـوـ بـدـرـیـتـ، مـنـدـالـیـ بـهـ خـیـوـ گـرـدـیـتـ، مـیـوـانـدارـیـ گـرـدـیـتـ، یـیـ بـاـوـهـرـدـارـانـیـ شـوـشـتـیـتـ، یـارـمـهـقـیـ لـیـقـهـ وـمـاـوـانـیـ دـایـتـ، بـهـ هـهـموـ جـوـرـهـ چـاـکـهـ کـارـیـهـکـ هـهـسـتـاـ بـیـتـ. 11 بـلـامـ بـیـوهـژـنـانـ گـلـخـ لـمـ لـیـسـتـیـهـ دـامـهـنـیـنـ، چـوـنـکـهـ کـاتـیـکـ ئـارـهـزوـهـ کـانـیـانـ زـالـ دـهـ بـیـتـ پـلـشـتـ لـهـ مـهـسـیـحـ دـهـ کـدـنـ، حـزـ لـهـ شـوـوـکـدـنـهـوـهـ دـهـ کـدـنـ. 12 ئـیـنجـاـ تـاـوـابـارـ دـهـ کـرـنـ، چـوـنـکـهـ پـهـیـانـیـ یـهـ کـمـیـانـ شـکـانـدـوـوـهـ. 13 هـهـروـهـهـ قـیـرـیـ پـیـکـارـیـ وـ مـالـهـ وـمـالـکـدـنـ دـهـ بنـ، نـهـ تـهـنـاـ پـیـکـارـیـ، بـلـکـوـ غـیـبـهـ تـکـارـیـ وـ خـوـخـسـتـهـ کـارـوـبـارـیـ خـلـلـکـ، بـهـرـیـوـ بـهـنـ وـ دـهـرـفـتـ نـهـدـهـنـ دـوـزـمـنـ بـوـخـانـبـیـکـدـمانـ، 15 چـوـنـکـهـ هـنـدـیـکـانـ گـوـمـیـاـ بـوـونـهـ وـ بـهـدـوـایـ شـهـیـانـ کـوـتـوـونـ. 16 ئـهـگـهـ رـنـهـ بـاـوـهـرـدـارـیـکـ پـیـوهـژـنـیـکـ لـهـ کـهـسـوـکـارـیـ هـهـبـوـ، بـاـیـارـمـدـقـیـ بـدـاتـ وـ نـهـبـیـتـ بـارـ بـهـسـرـ کـلـیـسـاـوـهـ، تـاـکـوـ کـلـیـسـاـ یـارـمـهـقـیـ ئـهـوانـهـ بـدـاتـ کـهـ بـهـرـاسـتـیـ پـیـوهـژـنـ. 17 ئـهـوـپـیـانـهـیـ کـهـ بـهـ باـشـیـ کـلـیـسـاـ بـهـرـیـوـهـدـهـبـنـ، شـیـانـیـ رـیـزـیـکـ دـوـوقـاتـ، بـهـ تـایـهـتـ ئـهـوانـهـیـ لـهـ وـتـارـدـانـ وـ فـیـرـکـدـنـ وـشـهـیـ خـوـدـاـ مـانـدـوـوـ دـهـبنـ، 18 چـوـنـکـهـ نـوـسـرـاـوـهـ پـیـرـوـزـهـ کـهـ دـهـفـرـمـوـیـ: «لهـ کـاتـیـ گـیـرـهـ کـرـدـنـ دـهـمـیـ گـاـ مـاـگـهـ»، هـهـروـهـهـ: «کـرـیـکـارـ شـایـانـیـ کـرـنـ خـوـیـهـتـ». 19 سـکـالـاـ لـمـسـرـهـ هـیـچـ پـرـیـنـکـ قـبـولـ مـهـکـ، بـهـ دـوـوـ یـانـ سـیـ شـایـهـتـ نـهـ بـیـتـ. 20 ئـهـوانـهـیـ گـوـناـهـ دـهـ کـنـ لـهـبـرـدـمـ هـهـنـدـیـکـ کـهـسـ بـهـدـایـداـ گـهـرـانـ وـنـ بـوـونـ لـهـ بـاـوـهـرـ کـیـانـ وـ هـهـموـانـ سـهـرـزـهـشـتـیـانـ بـکـ، بـوـ ئـهـوـهـیـ ئـهـوانـهـ دـیـکـشـ بـتـسـ. 21 لـمـبـهـرـدـمـ خـوـدـاـ وـ عـیـسـایـ مـسـیـحـ وـ فـرـیـشـهـ هـهـلـیـزـیرـدـارـهـ کـانـ رـاـتـدـهـسـپـیـرـمـ، ئـهـمـ رـاـسـپـارـدـانـ بـهـ بـیـ لـایـهـنـگـرـیـ بـهـجـیـگـیـهـنـ وـ هـیـچـ شـتـیـکـ بـهـ دـهـمـارـگـیـرـیـهـوـهـ مـهـکـ. 22 بـهـ لـهـ دـهـسـ لـهـسـرـ کـهـسـ دـامـهـنـیـ وـ بـهـشـدارـیـ گـونـاهـیـ خـلـلـکـ دـیـکـهـ مـهـکـ. خـوتـ

ژیان هه تاهه تایه وه بگره، ئوهی خودا باڭى گردووی بۇی،
کاتىك لەبرەدم چەندىن شايەتدا بە باشى دانت پىدا نام
13 راتىدە سېپىم لەبەردەم خودا، ئوهى زىيان

بە ھەمووان دەدات و لەبرەدم عىسىاي مەسیح، ئوهى
شايەقى باشى دا لەلای پەلاتوسي پۇنتى، 14 كە بە پاڭى و
بن گلهى ئۇ راسپاردانە پارىزىت، هەتا بىۋىزى دەركەوتى
عىسىاي مەسیحى خاوهن شىكۈمان، 15 ئوهى خودا لە كاتى
دىيارىگەوا دەرىيەدە خات، خودا، بەرە كەتدار و تاقە سەرۋىك،
پاشاي پاشابان، گورە ئۆرە كان، 16 تەنها ئۇ نەمرە،
لە ٻۇوناڭى نىشتەجىئە و كەس لىنىزىك نايىتەوە، ئوهى
كەس نە يېنىبۇو و ناتوانى بىبىنېت، بۇ ئەوه بىزى و تواناى
ھەتاهەتاي! ئامىن. (aiōnios g166) 17 دەولەمەندە كافى ئەم
پۇزىگارە راپىسىپە لۇتەرز نەبن و ھيوابان بە سامانلى لەناوچوو
نەيىت، بەلگۈر بە خودا، كە ھەمو شىتكەن بە تېروپىرى دەداتى
تاڭو خۇشىي لى بىبىنەن. (aiōn g165) 18 راپاپىسىپە چا كە بىكەن
و لە كارى چا كەدا دەولەمەندەن، دلەراوان بن و ئامادەن
بەشى خەلکى دىكە بەدەن، 19 بەم شىۋىيە گەنجىنە و بناگىدەكى
چاڭ بۇ دوارپۇز دادەنن و ژىياتىكى راستەقىنە بەدەستىدەھىن.
20 تېۋساوس، سپارادە كە پارىزە. خۇت دوور بىخەرەوە لە
ھەموو كفرىك ھىچچۈپوچ و لە وته بىن كەلگانە بە درۇ
ناوزاون زانست، 21 كە ھەندىك كەدیانە پىشە و لە گەنگەي
باوەرە كە گۈرمى بۇون. با نىعەمەستان لە گەل بىت.

دومین تیوتساووس

1

مه سیحدا هیده، 14 سپارده چاک که به روحی پیروز پیاریزه که تیاماندا نیشته جنیه، 15 ئەمە دهزانی، هەموو ئەوانەی لە ئاسیدان وازیان لى هیتام، لدواهه فیگەلۇس و هەرمۇگىنیس، مەسیحە، بەگۈزىھى بەلئىنى ژیان کە بە يەکبۈون لەگەل عیسای 16 با مەسیحى بالادست بەزەنی بە خىزانى گۈنیسیغۇرۇسدا نىعمەت و بەزەنی و ئاشتى لە خوداي باوک و عیسای مەسیحى كۆت و زنجىرم نەبوبو، 17 بەلکو كاپىك لە رۇما بۇو، بە خاونەن شىكەمانەوە لەگەل تىت، 2 بۆ كورى خۆشەویستم تیوتساووس: با بېتەوە، چونكە زۆر جار ورە بەرگز كەدەمەتەوە و شەرمى بە پەروشىيەوە بە دوا مدا گەپا و منى دۆزىپەوە، 18 با لە رۆزى ئەرەپەنەنەدە بەھۆى مەسیحى بالادستەوە بەزەنی خوداي تېرىسىنەنەنەدە بەھۆى باپارانەوە لە كاپانەوە كاڭاندا يادت باوک بە دەستبەنیت، تو باش دهزانىت كە لە ئەفنسوس بە دەكم، 4 كاپىك يادى فرمىسکە كايت دەكەمەوە، پەرۋىشى چەندىن شىۋە خزمەتى كەدم، يېنىت دەم تاڭوپىم لە خۇشى، 5 باوھىرى بىن دوپرۇوپى تۆم

2

بۇيە كورى خۆم، تۆ بەھىز بە بەي و نىعمەتەي كە لە عیسای مەسیحەدایە، 2 ئەمە لە بەردەم چەندىن شايدەندا لە منت يېستووە، بە خەللىكى دلسۇزى بىپەرە كە لېپاتۇن بۇ ئەوهى خەللىكى دىكەش قىربىكەن، 3 وەك سەرپارىزىكى چاڭ دەستم لە سەرت دانا خودا بىچى بەخشىت، 7 چونكە خودا رۆحى تىمىن نەبەخشىوە، بەلکو روحى ھىز و خۆشەویستى بۇ عیسای مەسیح، لە كەلەن بەشدارى لە ئازار بەك، 4 ھېچ سەرپارىزىكى خۆم بە كارپارى پۇزگارەوە خەرىك ناڭات تاڭو فەرماندە كەي پازى بىكەت، 5 ئەگر يەكىك پېشپەرىكى بىكەت، خەلات ناكىت ئەگەر شوين ياساى پېشپەرىكىكە نەكەوتىت، 6 جوتىيارى پەنځەر دەبى يەكەم كەس بىت بەشى خۆم لە بەرھەمە كە بىبات، 7 بېرگەوە لەوھى دەيلەم، مەسیحى خاونەن شىكۈزۈ يارمەتىت دەدات لە هەموو شىتكەن تىيگەيت، 8 يادى عیسای مەسیح بەك، كە لە تۈر دەوانەنەستىيەوە و لە نەوھى داود بۇو، ئەمە پەيام ئىنچىلە كەمە، 9 كە لە بېتاویدا ئازار دەچىزىم و وەك تاوانپارىزىك كۆت و زنجىر كەرم، بەلام و شەرى خودا كۆت ناكىت، 10 بۇيە بەرگەي هەموو شىتكەن دەگەم لە بەر ئەوانەنە خودا ھەلىيەردىن، تاڭو كەنۋانىش و بىزگارىيە بە دەستبەنەن كە بەھۆى عیسای مەسیحە و يە، 11 ئەگەل شىكتى ھەتاهەتايى، (alōnios g166) 11 ئەم قىسىمە راستە: «ئەگەر لە كەلەدا مەدەن، لە كەلەشى دەزىن، 12 ئەگەر دانابەخۇدا بىكىن، لە كەلەدا پاشايىقى دەكەن، ئەگەر نكولى لى بىكىن، ئەۋىش نكولىمان لىدەكەت، 13 ئەگەر دلسۇز ئەبىن، ئەمە هەر بە دلسۇزى دەمەنیتەوە، چونكە ناتوانىت نكولى لە خۆم بىكەت،» 14 ئەمانەيان بېرىنخەوە و لە شەرەقىسە ئاڭداريان بىكەوە لە بەردەم ئەباوھى و خۆشەویستىيە كە لە يەكبۈون لەگەل عیسای

خودا، چونکه سوودی نیمه، به لکو ییسه ران دهرو و خیست. له خوباین، زیاتر حمزیان له چیزه نه ک خوشوه ویستی خودا، 15 کوشش بکه و هک کارگرینکی بی شه مرمه زاری خوت ۵ پرالهقی خواترسیان هیده، بهلام نکول له هیزه که ده کدن. بسه لئینی بور خودا، به پریگای راست و شهی راستی لیک جا لهوانه دور بکونه وه. ۶ هوانه لهو جوزه کسانه که به بدیته وه. ۱۶ خوت له قسهی هیچچو وچ پاریزه، چونکه مالاندا ده گهربن، زنه لاوازه کان دهسته مو ده کدن، که به زیاتر و زیاتر مرؤف بهرهو خوانه ناسی ده بات. ۱۷ وشه کایان بارگانی گوناهه وه شوئنی هه مو جوزه هه وسیک که وتوون، و هک لاره شهیه تده نه ده کات. لهوانه هیمینایوس و فیلیتوس، ۷ هردم فیردهن، بهلام هرگیز تاوان راستی بناسن. ۸ و هک ۱۸ که له راستی ده رچون و ده لین هسته وه رو ویداوه، ئیتر چون یه نیس و یه میریس به ره کانی موسایان کرد، هوانه ش باوه ری هندیک هه لد هگهینه وه. ۱۹ بهلام بناغه تونه کهی به ره ره کانی راستی ده کدن. ئه پاوانه میشکان گندله بوروه خودا چه سپاوه، ثم مژدهی له سره: «بیزدان نهوانه و له لاین باوه ره کهوه ره تکارنه ته وه. ۹ بهلام زیاتر پیش هی خویه تی دهیاناسیت،» هه روهها «نهوهی ناوی یه زدنی ناکون، چونکه گلایه تیان بور هه مو وان ده رده کویت، و هک له سره، باله بدکاری دور بکو ویه وه.» ۲۰ بهلام له مائیک گلایه تی نهوانی لهات. ۱۰ بهلام تو، فیرکردن و شیوازی ژیان، گهوره دا تهنا قاپو قاچاغی زیپ و زیو نیمه، به لکو دارینه و نامانچ و باوه ره، ئارامگرن و خوشوه ویستی و دانبه خوادا گرت، گلینیش ههیه که هندیکان بور ریزیان و هندیکی دیکه شیان ۱۱ چه وسانه وه و تازاری منت زانی، نهوهی له نهیتا کا و کونیا و بور باری ناساین. ۲۱ بزیه ئه گدریه کیک خوی له مانه پاک لیسترا به سه ره هات و به رگهی چ چه وسانه وه کم گرت، بهلام بکاته وه، ئه وا دهیته جامیک بور ریزیان، پیروز و سود به خشن مه سیحی بالا دهست له هه مو ویان ده ریازی کردم. ۱۲ هه مو و بور گهه کهی، ئاماده بور هه مو و کاریکی چاک. ۲۲ له نهوانه دهیانه ویه له خواترسیه وه به یکبون له گل عیسای هه و سه کانی گهنجیه تی رابکه، کوشش بکه بور راستوروستی مه سیح بیث، ده چه وسیترینه وه، ۱۳ بهلام خراپه کار و فیلیزان و باوه ره و خوشوه ویستی و ئاشتی له گل نهوانه به دلیکی بهره و خراپت ده رون که چه واشکار و چه واشکارون. ۱۴ بهلام پاک له مه سیحی بالا دهست ده پاریته وه. ۲۳ له گفتگوی تو، له سره نهوهی به نیته وه که قیری بویت و دلیابویت، چونکه پوچ و نه زان دور بکوه، برانه شه ری لی ده کدویته وه. رانیت له کی قیری بویت، ۱۵ هه روهها له مندالیه وه له نوسراوه ۲۴ به ندهی مه سیحی خاون شکو تایت شه رفروش بیت، پیروزه کانه وه ده زانیت که ده توانن له پریگهی باور به عیسای به لکو دهیت له گل هه مو وان مهربان بیت، توانای قیرکدنی مه سیح بتکنه دانا بور به دهسته نانی ریزگاری. ۱۶ هه مو و نوسراوه هه بیت، هه روهها پیویسته له کات ته نگانه دان به خویدا پیروزه کان له سروشی خودان، سود به خشن بور قیرکدن و بگریت. ۲۵ نهوانه به ره ره کانی ده کدن به دلنه رمی راستیان سه رزه نشت و راسته ریکردن و لیره ایتان له راستوروستی، بکاته وه، به هیوای نهوهی خودا توبه کردنی راستی ناسینیان ۱۷ تاکو پای او خودا ته او و ئاماده بیت بور هه مو و کاریکی باش. بداقی ۲۶ و له داوی شهیان هوشیان به خویاندای بیته وه، نهوهی ۴ له بدردم خودا و عیسای مه سیح، نهوهی له داهاتو دا بور نه جامداني خواستی خوی بهندی کردن.

3 نهوه زانه که له روزانی کوتاییدا کاتیکی ته نگانه دادیت، شانشینه کهی راتده سپیزم: ۲ و شهی خودا رابگدیه نه، ئاماده به ۲ چونکه خلکی خویان خوشده وی، پارهیان خوشده وی، له کات گنجاو و نه گنجاو، خلکی راسته ری بکه، سه رزه نشت لو و به رزن، خوھه لکیش، زمانپیس، گوچی ایه لی دایک و بکه و وریان به رز بکره وه، به ویه پری پشوور دیریزی و هه ولی باوک نابن، سوپاگوزار نین، گلاون، ۳ بی خوشوه ویستین، قیرکدن، ۳ چونکه کاتیک دیت خلک به رگهی قیرکدن گه دردن ئازاد ناکدن، بوختانکردن، به سه رخودا زالنه بیون، دروست ناگرن، به لکو به گوچیه یه ئاره زووی تایه تی خویان درنده ن، حمز له چاکه ناکدن، ۴ نپاکن، سه ره پر و ماموستا کوده کنه وه تاکو ختووکهی گوچیان بدت. ۴ بور

پرستی گوییان داده خن، بۆ ئەفسانە لادەدەن. 5 بەلام تو، له
ھەموو شیئىکا وریابە، له ئازاردا دان به خۇتىدا بگە، بە کارى
مېگىنيدەرى ھەستە، خزمەتى خوت تەواوبكە. 6 سەبارەت به
من، وا وەك شەرابى پىشىكشىڭراو دەرىزىم و كاتى كۆچگۈردىم
ھاتووه. 7 تىكۈشتنىك باش تىكۈشلەم، پىشىپ كېكەم تەواو
كەد و باورە كەم پاراست. 8 ئىيىستا تاجى راستودروستىم
بۇ دازاروه، ئەوهى مەسيحى خاونە شىڭ كە دادوھرى
پاستودروستە لهو پۇزۇدە دەمداتى، تەنها بۇ من نىيە، بەلكو
بۇ ھەموو ئەوانەشە كە پەرۋىشى دەركەوتىن. 9 كۆشش بىكە
زوو بىيىته لام، 10 چونكە دىماس بە جىيە هيىشم، ئەم جىيانە
خۇشىسىت و چوو بۇ سالۇنىكى، كېلىكىنېش بۇ گەلا تىا و
تەنۋىس بۇ دەلاتىا. 11 بە تەنها لۇقام لەلايە، مەرقۇس
لە گەل خۇت بىيىته، چونكە له خزمەت كەرندا سوودى بۇم ھەيە.
12 يېنىكىكۆسم ناردووه بۇ ھەفەسوس. 13 كاتىك ھاتىت، ئەم
كەوايە له گەل خۇت بىيىته كە له ترۋاس لەلايى كارپۇس
بە جىيە هيىشت، تۇمارەكانىش بىيىته، بە تايىت دەستنۇسەكان.
14 ئەسکەنەدەرى مىسگەر زۇر خرائې لە گەل كەدم، مەسيحى
خاونە شىڭ تولەى لىدەكەتكەدەوە لەسەر كەدارەكانى. 15 خۇتى
لى پىارىزە، چونكە زۇر بەرھەلسى پەيامە كەمانى كەد. 16 له
بەرگى يە كەمم كەس لە گەلم نەھات، بەلكو ھەموو بەجىيان
هيىشم، خودايە، لەسەريان ھەزەمارد مەكە. 17 بەلام مەسيحى
خاونە شىڭ لە گەلم وەستا و بەھىزى كەدم، تاكو بە منهۇ
جاپىدانە كە بە تەواوى بدرىت و ھەموو گەلان بىيىستن، ئىتر لە
دەمى شىئىر دەرباز بۇم، 18 مەسيحى خاونە شىڭ لە ھەموو
خراپىدەك دەربازم دەكەت و ېزگارم دەكەت بۇ شاشىنە
ئاسمانىيە كەي، با هەتاھەتايە مەسیح شىڭدار بىت! ئامىن، (aiōn)
19 سلاؤ لە پىرسىكىلا و ئەپەپلە خەپلە خەپلە ئۇنىسىقۇرۇس
بىكە. 20 ئەرastos له كورسۇس مایەوە، بەلام تروفىمۇس بە
نەخۇشى له مىلىتۇس بەجىيېشت. 21 كۆشش بىكە پىش زستان
بىن، يۈرۈلۈس و پۇدىس و لېتۇس و كلاوديا و ھەموو خوشكان
و بىرایان سلاؤت لىدەكەن. 22 مەسيحى خاونە شىڭ لە گەل
پۇخت بىت. با نىعەتىان لە گەل بىت.

تیتوس

1

له پُرسه و، بهنده خودا و نیز در اوی عیسای مسیح،
ویژانیشیان گلاو بوده. 16 بازگشته که و دکن که خودا
له پنایوی گشکردند باوری نهادنی خودا هدیه اردوون بُو
گوپرایل بن و به کلکی هیچ چاک کاریه ک نایه.

ناسبنی اه و راستیه که به رو له خواتر سیان دهبات، 2 به
هیوای ئه و زانه هاتاهه تایه که خودا، نهادنی هرگیز در رو
ناکات، له پیش دهستپیکی زهمان بهائی داوه. 2 پرمه میرده کان قیر بکن که وریان، بهریز، زیر، دروست
3 له کاتی خویدا و شه که ب را گیاندن ده رخست، نهادنی بن له باور و خوشی ویستی و دانبه خودا گرن. 3 هروهها
به گویه دی فرمانی خودای رزگار کرمان به من سپیدرا. پریزنه کان قیر بکن که به ریزه و بیش، بوختانه رنه بن و خو
4 بُو تیتوسی کوری راسته قینم به گویه دی باوری هاویه شمان: به شه رابوه نه گرن، به لکوشی چاک قیری خلکی بکن،
با نیعمه و ثاشتی له خودای باوک و عیسای مسیحی 4 تاکو ثاموزگاری ژنه گنجه کان بکن که میرد و مندایان
رزگار کرمانه و له گلت بیت. 5 له بهر ئه مه تو مه دهور گهی خوشبویت، 5 زیر و پاک بن، به ماله و سه رقال بن، چاک
کریت به جیبیشت، تاکو نهادنی ماونه ته وه رینکان بخهیت بن و ملکه چی میرده کانیان بن، نهادنی کفر به وشهی خودا
و له همو شارنکا پیران دابنیت، وک رامسپار دوویت. بکریت، 6 به همان شیوه، هانی پاوه گنجه کان بده زیر بن. 7 له
6 پر ده بیت گله دی له سه ر نه بیت، میردی یه ک ژن بیت، همو شتیکا بؤیان ببه به ثونه دی چاک کاری. له قیرکردندا
منداله کانی باوه پدارن و کس له سه ر بهره لای و یاخیبوون دروستی و دلسوزی پیشان بده، 8 با قسهت دروست بیت و
سکالایان لی نه کات. 7 له بهر نهادنی چاودیز سرکاری ره خنه لی نه گیریت، تاکو ناحه ز شرم مزار بیت، چونکه
خودایه، پیوسته گله دی له سه ر نه بیت، خوشی پین و توره و هیچی خراب نادوزیه وه له دژان بیت. 9 کوله کانیش
سه رخوش و شه ر فروش نه بیت، چاوی له دهستکوقی نارهوا له همو شتیکا ملکه چی گهوره کانیان بن، رازیان بکن،
نه بیت، 8 به لکو میوان دوست بیت، حمز له چاک بکات، به ره رچان نه دنه وه، 10 هیچیان لی نه دزن، به لکو نهادنی
زیر بیت، راسته دروست و پیروز و خوارا گر بیت. 9 دهست دهستپاکی پیشان بدنه، تاکو له همو شتیکا قیرکردنی
به پهیامی متمانه وه بگریت که به گویه دی قیرکردن، تاکو خودای رزگار کرمان براز ینه وه. 11 نیعمه خودا ده رکوت
بتوانیت به قیرکردنی دروست خلک هابدات، سه رزه شتی و بزگاری پیشکشی همو خلک ده کات. 12 نهادنی
به ره لستکاران بکات. 10 باسی ئه شانه ده کم، چونکه فرمان ده کات نکوی له خوانه نامی و هه و سه دنیا یه کان
خلکی یاخی زورن که فیلبازن و قسهی پوچ ده کدن، به بکن، به زیری و راسته دروستی و له خواتر سی بیش لدم دنیا یه،
تایه تی له و تاقهه که ده لیز دهی باوه پدار خه ته نه بکریت. 13 له چاوه روانی هیوای به ره که تدار، ده رکوتی
11 ده بیت ده می ئه مانه دابخیریت، چونکه بُو دهستکوقی نارهوا، شکوی خودای گهوره و رزگار کرمان، عیسای مسیح،
به قیرکردن ناپه سه نده کانیان ته اوی خیزانه کان هله لده گه پرینته وه. 14 نهادنی بُو یه خوی به ختکرد، تاکو له همو سه ریچیه که
12 یه کیک له پیغمه رانی دهور گهی کریت گوتوبیه قی: یمانکپیه و گئیک تایه ت بُو خوی پاک بکاته و، دلگرم
«کریتیه کان هه میشه درو ده کدن، ده عبای به دکارن، نهوسنی بُو چاک کاری. 15 ئه شانه قیری خلکی بک، هانیان بدنه و
نه مه آن.» 13 ئه م شایه تیه راسته. له بهر نهادنی به هه مه ده سه لاتیک سه رزه شتیان بکه. پریگا مده ده کس به
سه رزه نشیان بکه، تاکو له باوه ره که دا دروست بن و 14 سه رخج که مت برانیت.

نه ده نه ئه فسانه جوله که و راسپارده دی ئه و کسانه دی که له 3 یادی باوه پداران بخه ره وه ملکه چی فرمان په اویان و
راسته هله لده گه پرینته وه. 15 بُو پاک هه مه شتیک پاک، به لام ده سه لاتداران بن، گوپرایل بن، بُو هه مه مو کاریک چاک

ئاماده‌بن، 2 قسه به کهس نهائين، شه‌رفوش نهبن، خۆنەویست بن، له گەل هەمو خەلک دلنه‌رمى پيشان بدهن. 3 پىشتر ئىھەش گەل وياختى و گۈمرا بۇون، كۆتىلەي هەمو جزره هەوھىسازى و چىز وورگەتنىك بۇون، له قىن و ئىرەپيدا دەزىيان، ئىسسەگرگان بۇون، رقان له يەكترى بۇو. 4 بەلام، كاتىك مېرىھەبانى خوداى رىزگاركەرمان و خۆشەویستىيەكى دەركەوت، 5 نەك بهەزى كارى پاستوردوست كە ئىھە كەدوومانە، بەلكۇ بەزەپنى خۆى رىزگارى كەردىن، ئەۋىش له رىنگى ئەو شۇشتەوەيە بۇو، كە بەھۇيەوە رۇحى پېرۋز لەدایكبوونەوەيەكى نوى و زىياتىكى نوپى پىچەخشىن، 6 ئەوهى لە رىنگى عىسايى مەسىھى رىزگاركەرمانەوە بە دەلۋاوانىيەوە رېشى بەسەرماندا، 7 تاكو، پاش ئەوهى بە نىعەمەتى ئەو بىتاقان كارىن، بەگۈزەرە هيواى زيانى هەتاھەتايى بىبىنە ميرانگر.

8 ئەم قسەيە راستە، دەمەۋى سوور بىت لەسەر ئەم شتانە، تاكو ئەوانەي باوهەريان بە خودا هىتىا بايەخ بەوه بەدن كە بۆ كەدارى چاڭ خۇيان تەرخان بىكەن. ئەم شتانە باش و سوود بەخشە بۆ خەلک. 9 بەلام لە گەفتۈرى گلاڭانە و پەچەلەك و ناكۆكى و شەر لەسەر تەورات دوور بىكەوە، چونكە بىن سوود و پوچە. 10 ناكۆكىكار ئاڭدار بىكەوە، لەدوايى جارىيەك و دوowan، ليلى دوور بىكەوە. 11 دەزانىت كەسان وەك ئەو، لادر و گۇناھارە و خۆى حۆكمى بەسەر خۇيدا داوه. 12 كاتىك ئەرتىماس يان تېتىكىوس دەنېرەم لات، ھەول بىدە لە نىكۆپۈلىس بىت بۇلام، چونكە بەتەمام زستان لەۋى ئېتىمەوە. 13 ھەول بىدە زيانىسى پارىزەر و ئەپەلۈس بىزىي، تاكو پەنۋىستىان بە ھېچ نەبىت. 14 پەنۋىستە خەلکە كەمان فيزىن كە خۇيان بۆ كەدارى چاڭ و پىداویستىيە گۈنگەكان تەرخان بىكەن، تاكو بىن بەرھەم نەبن. 15 ھەمو ئەوانەي لە گەلەدان سلاؤوت لىدەكەن. سلاؤلەوانە بىكە كە لە باوهەردا ئىھەيان خۆشىدەوېت، با نىعەمەت لە گەل هەمو واتان بىت.

فليمون

1

پولس، به دهستی خوم نووسیومه، من دهیدمهوه. نامه وی پیت بلم تو خوشت قرزاری منی. 20 برا گان، له پیناوی عیسای خاون شکومان ئەم چا ککيدهم له گەل بکە، به مهسيح دنلۇشم بکە. 21 ئەمەت بۇ دنلوسم، چونكە دلئام گۈپايەل دەيىت و دەزانم كە زىاتلەوه دەكىيت كە داوات لىندە كەم. 22 له گەل ئەمەشدا، ژوررى میواندارىم بۇ ئامادە بکە، چونكە هيوا دارم بەھۆى نۇرۇھە كاتانەوە بە ئىۋە بېھ خىشىم. 23 ئەپە فراس كە له نۇرۇھە كەندا ناوى تو دەھەتىم، 5 چونكە باودەرلى تۇ بە عیسای خاون شکو خوشەويىتى قۇم بۇ ھەموو گەللى پىرۇزى خۇرى لۇقا، كە هاوا كارمن. 25 با نىعەتى عیسای مهسيحى خاون بىستووه. 6 نۇرۇھە كەم كە باوهرى هاوبەشان كارىيگەر يېت شکو له گەل رۇختان يېت.

له زانىنى ھەموو چا ککيەك كە له پیناوی مەسيحدا بەشدارى دەكەين. 7 ئەى برا، بەھۆى خوشەويىتىنەو زۇر شادبۇوم و هاندرا، لمبەر ئەوهى بەھۆى تۇرو دىلى گەللى پىرۇزى خودا گەشايەوه. 8 بۇيە ھەرچەندە بە يەكبوون له گەل مەسيحدا مافى ئەوەم ھەيە بۇ ئەركى بەجى فەرمانت پى بکەم، 9 بەلام بەھەر خوشەويىتى تۈمانان، مىن پۇلسى پىرەمىزىد، ئىستا كە له پیناوی عیسای مهسيح گىراوم، 10 داوا كارىيە كەم اىت ھەيە سەبارەت بە ئۇنىسيمۇسى كۈرم، ئەوهى له بەندىخانە له رىنگىدى منه و باؤھرى ھەيتا. 11 پېشتر بۇ تۇرى كەلك بۇو، بەلام ئىستا كەلك بۇ من و بۇ تۇھەيە. 12 ئەو دەنيرەمەوە لات، كە جىڭرمە. 13 حەزم دەگەد لەلاى خوم بېپەلەوه، تاكو له جىانى تو خەزمەقى مىن كۆت و بەندىكاو له پیناوی مزگىنلى مەسيح بىكلەت. 14 بەلام نەموىست بى رەزامەندىنە تو ھېچ شىتىك بکەم، تاكو چا كە كەت بە خواستەوە يېت نەك بە ناچارى. 15 لەوانەيە لمبەر ئەمە بۇ يېت بۇ ماوەيەك لىت دوورگەوەوه،

تاكو بۇ ھەتاھەتايە بىگەر يېھە لات، (aiōnios g166) 16 جا
لە ئەمۇر بەدواوه كۆيلە نىيە، بەل كۈوكە كۆيلە باشتە، بىرایەكى باوهەرلى خوشەويىتە. ئەگەر بىرایەكى خوشەويىت يېت بۇ من، ئاخۇچەند زىاتر دەيىت بۇ تۇ، كە بە لەش وەك مەرۇف و بە يەكبوون له گەل مەسيحدا وەك برا هاوبەشىن. 17 لمبەر ئەوهە، ئەگەر تۇ من بە هاوبەش دادەنېتىت، وەك من و دەنيرەمەوە. 18 ئەگەر خازاپەيەكى لە گەل كەدووپەت يان قەرزىيكت بەسەرپەيدە ھەيە، لەسەر مىن بتووسە. 19 من

عیبرانیه کان

1

2

له بهر ئەمە دەپن وریاتر بین لەوھى بىستمان، نەوهەك

لە سەرەدەمانى كۆنهو خودا زۇر جار و بە رېڭىڭى
جۇراوجۇر بەھۇي پېغەمەرانەو له گەل باوبايغاندا دواوە،
بەلام لەم بۇزەنە كۆتايىدا بەھۇي كورە كەيەو له گەل مان
دوا، نەوهە دەستىشانى گىدووو وەك میرانگىر ھەموو
شىئىك و لە رېڭىڭى ئەۋىشەو گەرددۇنى دروستىرىدۇوو،
3 كورە كە تىشىكى شکۈرى خودايە و بە تەوابى
وينەي كۈپەكىتى، ھەلگىر ھەموو شىئىك بەھىزى فەرمائىتى
خۆرى، لە دواى ئەۋەھى ھەموو گۇناھە كانى پاك كەددەوە،
لە دەستە راستى خودايە مەزن لە ئاسمان دايىشت. 4 بەم
شىئىه كورە كە فەرىشەكان پايەبەر زىرت بۇو، بەۋەندازىمەي
ناوىنلىك بە ميرات بۇ مايەوە زۇر لەوان شىكۈدارت. 5 ئىتر
شایەتى داوا: «مۇرۇش چىيە تاكى بىرلى ئەتكەنە؟ كورى
چ جارىك خودا بە كام لە فەرىشەكان فەرمۇوە» 6 تو
كۈرۈ منى، من ئەمەر بۇومە باوكت؟ ھەروەھا: «من
دەبە باوکى ئەن و ئەۋىش دەيىتە كۈرى من؟» 6 دىسان
كاشتىك خودا تۆبەرە كەيىدەنەنەوە، دەفەرمۇيەت:
«با ھەموو فەرىشە خودا كېتۈشى بۇ بېن». 7 لەبارەي
فەرىشەش دەفەرمۇي: «خودا و لە فەرىشەكان دەكەت وەك
با بن، خىزمەتتەكارە كەنلىسى وەك بىلىسە ئاگر». 8 بەلام
لەبارەي كورە كەدە دەفەرمۇيەت: «ئەن خودايە، تەختى تۆبۇ
ھەتاھەتايە، داردەسى شانشىنەت داردەسى دادپەرەپە.

9 تو حەزىز لە راستودروسى گىدووو و پەقت
لە خراپە بۇوهە، بۇيە خودا، خوداي خۇت لە سەرۇوو
هاوەلە كاتىتە دايىنى، بە رۇنى شادى دەستىشانى گەدىت. 10
ھەروەھا: «تۆيەزىدان، لە سەرەتاوھ بىناغى زەۋىت دانان
ئاسغانىش دەستىرىدى تۆيە. 11 ئەوان لەناوەچىن، بەلام
تۆ دەمەنلىت، ھەموو وەك كەس كۈن دەن. 12 وەك
كەدا دەپىچىتەوە، وەك بەرگى كۆن دەگۈردىت، بەلام تۆ
ھەروەك خۇقى، سالانى تۆ كۆتايى تايىت. 13 ئابىا خودا
كۆمەلدا ساڭىشت دەكەم. 14 ھەروەھا: «من پاشت بەو
چ جارىك بە كام لە فەرىشەكان فەرمۇوە» لە دەستە راستى
دەبەسم. 15 دىسان: «ئەۋەتا خۇم و ئەن و مەنلاانەي كە خودا
بىلەدۇم». 14 بۇيە كە مەنلاانە كان لە كۆشت و خۇپىن بەشدارن،
ھەموويان رۇحى خىزمەتتەكارانە نىن كە نىزىدراون بۇ خىزمەتى
ئەۋەنەي لە داھاتو بىزگارى بە ميرات دەگەن؟

هیزی مردنی ههیه، ۱۵ ئەوانەش ئازاد بکات کە بە درېزایی دەگۆترى **﴿ئەمۇرۇ﴾** تاکو كەستان بە فىلى گۈناھ دلى رەق ژىانىان لە ترسى مردن ملکەچى كۈپلايەتى بۇون. ۱۶ بە رېاستى نەبىت. ۱۴ بۇونىته هاوابەشى مەسیح، ئەگەر هەتا كۆتايى ئەوه بۇ يارمەتىداني فرىشته نىيە، بەلگۇ بۇ يارمەتىداني نەوهى دەستېگىن بەنەومنانىيە لە سەرەتاوه ھەمانە، ۱۵ وەك چۆن ئېراھىمە. ۱۷ لەبەر ئەوه پېپىست بۇ لە ھەموو رووئىكەوە لە گۇرتاواه: **﴿ئەمۇرۇ﴾**، كاتىك گۈيانان لە فەرمائىشى ئەو دەبىت، خوشكان و بىرانى بچىت تاکو بىيىتە سەرۋوک كاھىنىكى بە دلى خۇتان رەق مەكەن وەك لە ياخىبۇونكە پەروویدا. ۱۶ جا بەزەنەي و دلسۇز لە نخزمەتكەرنى خودا، ھەروھا بىيىتە كەفارەت كىن ئەوانەنى يېستىان و ياخىبۇون؟ ئايا ھەموو ئەوانە نەبۇون لە پېنناوى گۇناھەكانى خەللىك. ۱۸ لەبەر ئەوهى خۆئى ئازارى كە لە مىسر بە رېابەرىقى موسا ھاتە دەرەوه؟ ۱۷ خودا بۇ چىزئەتوھ و تاقى گراوهەتە، دەتۋايت يارمەتى ئەوانەش بىدات ماوهى چىل سال لە كى توپرە بۇو؟ ئايا لەوانە نەبۇو كە گۇناھىان كە تاقى دەكىنەوه.

3 كەواتە ئەھى خوشك و بىرانى پېرۇز، ئىۋە كە لە ياخىبۇون؟ ۱۹ ھەر بۇيە دەبىنلەبەر بىباوهەرپان نەباتۇنى باڭگۇازى ئامىنى بەشدارن، سەھىرى عيسا بىكەن كە نىزدراو و بچەنە شۇنى خەسانەوه كەدى. سەرۋوکى كاھىنانى دانپىدانغانە. ۲ ئەو دلسۇز بۇ بەرامبەر ئەو كى خوارد كە ناجىتە حەسانەوه كەدى؟ ئايا لەوانە نەبۇو كە

4 بۇيە كە بەلگىنى چۈونە ناو شۇنى خەسانەوه خودا ھەر خودا دلسۇز بۇو. ۳ عيسا بۇيى دازرا شايافى شىكۈيەكى زىياتىت ماوه، دەبى بىرسىن نەوهى يەكىگان ئەو بەلئىھى لە دەست لە موسا، وەك چۆن دروستىدىرى خانۇويكى پېزى لە خۇرى بچىت. ۲ ھەرچەندە ئېھەش وەك ئەوان مزگىنیمان درايى، خانۇوه كە زىاتە. ۴ لەبەر ئەوهى ھەموو خانۇويكى كەسىك بەلام ئەو پەيامەرى ئەوان بېستوپانە سوودى بۆيان نەبۇو دروستى كەردووه، بەلام ئەوهى ھەموو شىتىكى دروستىرىدووه چۈنكە ئەوانەنى ئەو پەيامەيان بىست لە دلىنەوه بە باوهەرپان خودايدى. ۵ موسا وەك نخزمەتكارىيەكى دلسۇز لە ھەموو مالى نەگرت. ۳ ئىھەي باوهەردار دەجىنە ناو حەسانەوهى خودا، خودا بۇو و شايەقى بۇ ئەو فەرمائىشانە دەدا كە لە داھاتوودا ھەرۋەك خۆئى فەرمۇويەتى: **﴿بۇيە لە توپرەپىدا سوينىدەم خودا دەيەرمۇو، 6 بەلام مەسیح وەك كورپە كە لە سەر خوارد: (نایەنە ناو حەسانەوهى من...) ھەرچەندە كارەكان لە مالى خودا دلسۇزە، ئەو مالەش ئىھەن، ئەگەر دەستېگىن بە دامەززانىنى جىھانەوه تەواو بۇون. 4 لە شۇنىتىكدا دەرپارەي مەتمانە و ھېبىاھى كە شانازارى پىنه دەكىن. 7 لەبەر ئەوه، رۇزى حەوتەمى ھەفەنە فەرمۇويەتى: (ئىتە خودا لە رۇزى كە دەپەدا وەك رۇزى پېرۇز دەفەرمۇيى: **﴿ئەمۇرۇ﴾**، كاتىك گۈيانان لە حەوتەم لە ھەموو كارەكان فەشى دام) 5 دىسان لەو دەقەدا ياخىبۇونە كە رۇزانى تاقىكىردنەوه لە بىبان. 9 لەۋى مزگىنیسان درايى نەباتۇنى بچەنە شۇنى خەسانەوهى خودا، باۋاپېراتان ئەزمۇنیان كەدم و تاقىيان كەدمەوه، ھەرچەندە چۈنكە ياخىبۇون. ئىتە شىتىكى رۇونە كە شۇنى خەسانەوهى بۇ ماوهى چىل سال كەدارەكان مەنيان بىنى. 10 لەبەر ئەوه خودا چاوهرىنى كەسافى دىكە دەكەت. 7 دىسان خودا رۇزىكى لەنەوە تۈپرە بۇوم، فەرمۇوم: **﴿دلىان ھەر بەرھەو گۈرمىنى دىيارى كەد، ناوى ئەو رۇزەشى نا (ئەمۇرۇ...)﴾**، كاتىك لە دەۋاي دەپۋات و پىنگلەي مەنيان نەناسى. 11 بۇيە لە تۈپرەپىدا ماوهىكى زۇر لە پىنگى داۋىدى پېغەمبەرە قىسى كەد، سوينىدەم خوارد: **﴿نایەنە ناو حەسانەوهى من...)﴾** 12 خوشكان، ھەرۋەك پېشتەر باسمان كەد: **﴿ئەمۇرۇ﴾**، كاتىك گۈيانان لە بىرایان، ئاگادارى خۇتان بن، نەوهى يەكىگان دلىكى خرآپ فەرمائىشى ئەو دەبىت، دلى خۇتان رەق مەكەن. ۱۳ لەبەر و بىباوهەر ئەيت كە لە خوداى زىندىوو ھەلبىگەر ئەتەوە. ئەوهى ئەگەر يەشۈ ئەۋانى بىخەساندابىاھە، وە ئواپاش ئەوه بەلگۇ ھەموو رۇزىكى يەكتىرى ھانبىدەن، ئەوهندە يېخى خودا باسى رۇزىكى دىكە ئەدە كەد، 9 كەواھە حەسانەوهى**

رُؤُزِي حه وته م بُو گهلى خودا ماوه، 10 چونکه ئوهى بجهىتە پارانوهى پېشکەش بە خودا گرد، ئوهى تواناي رىزگاركىدىنى ناو حەسانوهى خودا لە كارەكانىشى پشۇو دەدات، وەك هەبۈولە مردن، ئىتەلەپەر لە خواتىسييە كەي گۆپى لى گىرا. خوداش لە كارەكانى پشۇوي دا، 11 بُويە با تېتكۈشىن تاكو بچىنە 8 ھەرچەندە عيسا كورى خودا بولۇ، بىلام بەۋە ئازارانە كە ناو ئوهى حەسانوهى يە، بُو ئوهى هېچ كەسىك دىسان دواي چىزلىق فېرى گۈزىيەلى بولۇ 9 لە بېنى ئازارە كانىھە بۇوە ھەمان پەندى ياخبىرون نەكەپەت و لەناونەچىت. 12 چونكە مەرقۇقىكى پېر و تەواو، بەم پېتكىيە بۇوە سەرچاوهى رىزگارى پەيامى خودا زىندىووه، كارىگەرە، لەممو شىشىرىكى دوودەم ھەتاهەتايى بُو ھەممۇ ئەوانەي گۈزىيەلى دەبن. (aiōnios g166)

تېزترە، تۇوانى دەرۈون و رەفح و جومەك و مۇخى ئىسىك 10 ئىتەلەللاي خوداشهو بە سەرچىكى كەھىننان ناوزرا، لە دەپىرىت، نياز و بىرى دەل جىا دەكانەوە. 13 بەدىپەنزاو نىيە پەلەي مەلکىسادق. 11 لەم بارەيەوە قەسمان زۆرە پېكىن، لەپەرچاوى خودا شارداراوه يېت، بەلکو ھەممۇ شىشىكى ۋوقۇت بەلام ۋوونكەنەوەي زەحەتە، چونكە گۈيىنان گان بۇوە. و ئاشكرايە لەپەرچاوى خودا كە هەرىيەكىك لە ئىتەلەپىت 12 ھەرچەندە دەبۈوايە چۈھ ئىستا مامۇستا بۇونايانە، پۇيىستان بە حىسالى خىرى بخاتە بەرددەستى. 14 لەبەر ئوهى ئەو سەرچىكى كەسىكە دىسان بىنەما سەرەكىيە كانى وشەي خوداتان قىربات. كەھىننان پايدەر زەمان ھەيە كە بە ئاسماندا تېپەرى، عىسىا واتانلى ھاتۇوە پۇيىستان بە شىر يېت نەك خۇراكى بەھىز، كورى خودا، با دەستېگىن بۇ باوهەرەي كە دامغان پىدا ناوه، 13 ھەرىيەكىك شىرە خۇرە يېت ئەوا لە قىرકەنلى ۋاستودروستى 15 چونكە سەرچىك كەھىنەكەن نىيە كە نەتائىنەت ھاوخەمى رانەھاتۇوە، چونكە ساوايە. 14 بەلام خۇرَاكى بەھىز بُو ئەوانەيە لاوازىيە كاخان يېت، بەلکو سەرچىك كەھىنەكەن ھەيە كە وەكۇ كە پېڭەلىشتۇن، ئەوانەي كە بە بەرددەوابى مەشقىيان گىددووه ئىتەلە ھەممۇ شىشىك تاق گراوهەتەوە، بەلام بىن گوناھ دەرچوو. بُو ئوهى بتوان چا كە و خراپە جىا بکەنەوە.

16 بُويە با بە مەتمانەوە لە تەختى نىعەمدەت بچىنە پېش، بُو ئوهى 6 بُويە كە وازمان لە قىرکەنلى سەرەتايى لەبارەي مەسيح بەزەبى وەرېگىن و نىعەمدەت بەزۇزىنەوە تاكولە كەنلى پۇيىستاندا ھەتاهەتايى، با بەرەو پېڭەلىشتۇن بۇزىن، دىسان بىناغەرېزى ناكىن بُو تېبەرگەن لەو كارانە كە دەبەن ھۆزى مردن و باوهەرەتىنان بە يارىمەتىمان بادات.

5 ھەر سەرچىك كەھىنەكەن لەتىو خەلک ھەلبىزىدرەواه، خودا، 2 قىرکەن دەربارەي لەئاوهەلەكىشان و دەست لەسەر داتان و ھەستانەوە مەردووان و ئىپرسىنەوەي ھەتاهەتايى. تاكو دىيارى و قوربانىيەكانى گوناھ پېشکەش بىكت. 2 دەتەنائى لەگەن نەزان و چەواشە كراوان دلەرم يېت، چونكە خۇشى 4 ناكى ئەوانەي جارىك ۋوتوڭ كەواهەتەوە و تامى بەھەرەي وەك نويەردى خەلک لە كاروبارى خودا دەستىشان گراوه، تاكو دىيارى و قوربانىيەكانى گوناھ پېشکەش بىكت. 2 دەتەنائى لەگەن نەزان و چەواشە كراوان دلەرم يېت، چونكە خۇشى 4 ناكى ئەدان ئەگەر ھەلگەپانەوە، بُوتەرگەن بۇ خۇزى گوناھەكانى كەسانى دېكە دەيكت. 4 كەس ئەم رېزە بۇ خۇزى وەرنىڭرىت، بەلکو دەپىت خودا بانگى بىكت، ھەرەكەن چونكە بۇ خۇزىان كەددووھ و بەشدار بۇونە لە رېھى پېرۇز، 5 ھەرروھا ئاسمانىيان گەر خودا بىنگا بىلت. 5 بەھەر ئوهى زۇمى لەو بارانە دەخواتەوە كە چۈن خودا ھارۇنى بانگىدەن، 5 بەھەمان شىۋى، مەسيح خۇزى شەكتىدار نەكەن تاكو بېيتە سەرچىك كەھىنەن، بەلکو خودا بېيچى چەندين جار دىتە سەرى، ۋووه كىيى كە سوود دەدات بۇ ئەوانەي بۇيان كېلىدراوه، لە خوداشهو بەرە كەندار دەپىت. فەرمۇو: «تۇ كورى منى، من ئەمرۇ بۇومە باولىت.» 6 وەك لە شۇيىتىكى دېكەش دەفەرمۇي: «ھەتاهەتايى تۇ كەھىنەت، 7 عيسا لە ماوهى نزىكە لە نەفرەت، كۆتاپىيە كەشى سووتانە، 9 خۇشەویستان، لە پەلەي مەلکىسادق.» (aiōn g165) 7 عيسا لە ماوهى ئەلەپەن ئەسەر زەھۆي، بە ھاوارى توند و فەمىسکەوە نویز و ھەرچەندە ئاوا قىسە دەكىن، دلىبا بۇزىن لەبارەي ئۇوهەوە ۋىيانى ئەسەر زەھۆي، بە ھاوارى توند و فەمىسکەوە نویز و ھەرچەندە ئاوا قىسە دەكىن، دلىبا بۇزىن لەبارەي ئۇوهەوە

پرهوشیک باشتر ههیه که تایلهه به پرگاری. 10 خودا زوردار که به گویه هی تهورات دهیه که له خلک و هر بگون، و اتا نبیه کاری میوه له بیر بکات، هروههها ته و خوشه ویستیه تان له برا کانیان، هرچه نده له پشتی ئیراهیمن. 6 ئه ووهی له هر بیر ناکات که بخودا له خزمته تکدنی گلی پیروزی خوی ره چه له کی ئه وایش نبیه، دهیه کی له ئیراهیم و هرگوت و ئه ووهی ده رتائبی و ههتا ئیستا بهرد و امان. 11 ئیش خوارزیارین به لینه کافن ههیه به رهه که تداری کرد. 8 پیگومان بچو و کترین هر یه کیگان هه مان دلگرمی ده ربختا نب دلایی ته اوی له لایین گوره تهیه وه به رهه که تدار ده کیت. 12 پیگومان خه لکی هیوا ههتا کوتایی، 12 بخوهی ته مبهل نه بن، به لکو لاسایی که ده من دهیه که وردگون، به لام له وی شایه تی بخوه دریت ههوانه بکندوه که به باوهه و ئارامگرن میراتگری به لینه کان. که زیندووه. 9 ئاوا قسیه کد ده کیت: تهنانه ت لینه که 13 کاتیک خودا به لینه به ئیراهیم دا، سویندی به خوی دهیه که وردگری، خوی له پیگدی ئیراهیمه و دهیه کی خوارد، چونکه که سی پایه بزرگتری نه بو سویندی پی بخوات، داوه، 10 چونکه کاتیک مهلکیسادق تووشی ئیراهیم بwoo، 14 فه رمووی: پیگومان به رهه که تدارت ده کم و نه ووه کدت هینشنا لینه له پشتی باوکیدا بwoo. 11 ئیستا ئه دگر به پنگی زرر ده کم. 15 بهم شیوه هی ئیراهیم ئارامی گرت ههتا کاهینیتی لینه ته واهقی به ده سه تاییه، که گلیش له سه ره لینه که ده سه تاییه بخوه که ده سه تاییه. 16 خلک سویند به گوره تر ده خون، ئه مه تهوراتی و هرگوت، ئایا پویسته کاهینیکی دیکه له پله هی کوتایی هه موو دهه قالدیه ک بخچه سپاندن سوینده. 17 خودا مهلکیسادق و نه ک له پله هی هارون دابزیت؟ 12 چونکه ئه دگر سویندی خوارد، چونکه ویستی خواتی نه گوری خوی به کاهینیتی بگوردریت، ئهوا پنچه سه شه رعیه تایش بگوردریت. میراتگری به لین پیشان بدات. 18 خودا ئه مه کرد تا کو 13 ئه ووهی ئه مه باسه هی له سه ره کری، سه ره به هوزنکی جیاوازه، له پنگی دوو شتی نه گوره وه که مه حاله خودا تیباندا درو که سیش لهم هوزه خزمته قور بانگای نه کردووه. 14 تاشکاریه بکات، دهیه ویت ئیچه زور هاندرین، که پهنانم بخوه ورد ووه که مه سیحی خاوند شکومان سه ره به هوزی یه هودایه، موسا ش بوئه ووهی ده سبکرین بهو هیواهی که پیان دراوه. 19 ئه مه لدباره هی کاهینیتی باسی ئه مه هوزه هی نه کردووه. 15 زور هیواهی مان ههیه که وه ک له نگره بخه ده رو غمان، چه سپاو پووتیشه، نه کر له شیوه هی مهلکیسادق کاهینیکی دیکه و را گره. ده چیته ناو شویچی هه پرگاری لوهه زوره ناوی، هه تاهه تایه بwoo که له پیگدی ره چه له که ووهی، به لکو به بیچی هیزی ئه و زینه که له ناوناچیت، 17 چونکه شایه تی ده دات: «هه تاهه تایه سه روکی کاهینان، له پله هی مهلکیسادق.» (aiōn g165)

تو کاهینیت، له پله هی مهلکیسادق.» (aiōn g165) 18 ئیتر راسپارده دی پیشوو لا بردارا، لم به رهه ووهی لاواز بین سوود بwoo، 19 چونکه تهورات هیچ شتیکی ته اوونه کرد، به لکو هیواهی که چاکتر هاته کایوه که به هویه وه له خودا نزیک ده بینه وه. 20 ئه مه ش بین سویند نه بwoo، ئهوانه دیکه بین سویند بون به کاهین، 21 به لام ئه مه به سوینده و بwoo، له ووهی بیچی فرمومو: «بیدزان سویندی خواردووه و بپیاری نا گوریت: «هه تاهه تایه تو کاهینیت..» (aiōn g165) 22 به گویه هی ئه مه سوینده ش عیسا بووه ده سته به ری په یاتیک باشتر. 23 کاهینه کان زور بیون، چونکه مهرگ بwoo کو سپ له ووهی بهرد و امان. 24 به لام لم به رهه نه ووهی عیسا هه تاهه تایه ده مینیته وه، کاهینیتییه کی نه گوری ههیه. 25 به و هویه وه ده توافق ئهوانه به ته اوی

7 ئه مه مهلکیسادقه پاشای شالیم بwoo، هه رههها کاهین خودای هه ره بزرگ بwoo، کاتیک ئیراهیم له بهزاندنی پاشا کان گه رایه وه، تووشی بwoo و داوهی به رهه کفتی بخ کرد، 2 ئه ووهی ئیراهیم دهیه کی هه موو شتیکی بخ جیا گرده وه. یه کم جار ناوی به واتای «پاشای راستودروسی» دیت، دواتر «پاشای شالیم» و اتا «پاشای ئاشتی»، 3 بی دایک و باوک، بی پره چه له کد، بی سره تای رپروان و کوتای زیان، به لکو وه ک کوری خودا وايه، هه تاهه تایه وه ک کاهین ده مینیته وه. 4 سرخ بدهن چهند که سیکی گوره بوه، تهنانه ئیراهیمی بایه گوره دهیه کی ده ستكه وقی داوهقی. 5 به لام ئهوانه لیه نه ووهی لیشین و کاهینیتییان و هرگوت ووه، راسپارده بیان ههیه

پر زگار بکات که له پر نگهی ئوه ووه ده چنه لای خودا، ئهو ئوه وهی له خاکی میسر ده ریانبیم، چونکه له سه رپه یمانه کدم هه میشه ده زیست تاکو دا کوکیان لی بکات. 26 له راستیدا ئهو نه پریشتن، ئیتر منیش پشتگویم خستن، ئوه وه فرمایشی به زدانه، جوره سه رؤکی کاهینانه هه مو و پپوستیه کامان داین ده کات، 10 یه زدان ده فرمومیت: ئهمه ئه و په یمانه يه که له دواي ئه و پر زانه ئوه پیروز و بنی گله بی و پیگه ده، له گناباران جیا کرایه وه و له گل بهمه ماله ای نیسرا ایلدا ددیمه ستم، فیزکردنه کامن ددهمه ناو له ئاسمان بهر زتر کرا. 27 ئه و پیوستی بهوه نیه وهک سه رؤکی میشکان و له سه ر دلیان ده بیووس، من ده به خودا ئهوان کاهینانی دیکه پر زانه قوربانی بکات، يه کدم بئو گوناھه کافی و ئه وایش ده بن به گل من. 11 له مه ددوا کس ها پر نگهی خوی و دواي بئو گوناھه کافی گله کدی، چونکه يه ک جار خوی يان برا کدی خوی قبرناکات و بلیت، «یه زدان بناسه»، خوی کرد به قوربانی بئو هه مو وان. 28 تهورات کاساتیک له چونکه هه مو وان ده منان، له بچو و چانوه هه تا گه ورهیان، پیگه سه رؤکی کاهینان داده نیت که لاوازیان هه يه، بهلام 12 چونکه له تاوانه کایان خوشده بم، چیتر گوناھه کایان بهیری و شهی سویند که دواي تهوراته، کوره که داده نیت که بئو خزم ناهینمه ووه. 13 کاتیک باسی ئهم په یمانه ده کات و ده فرمومی: «نوی»، په یمانی يه کدم کون ده کات، شتیکیش هه تاھه تایه کامل و ته او گراوه. (aiōn g165)

8 گرگترین خال له وهی گوترا ئه مه يه: ئیه سه رؤک که کون و پر بوب، ئهوا له نه مان تزیکه.

کاهینیکی ئاومان هه يه که له ئاسماندا له ده سته راستی ته ختی 9 راسته که په یمانه کدی يه کدم پریوره سی خزمه دت و پیروزگای خودا پایه به رز دانیشت، 2 خزمه تکاری پیروزگا و چادری زه مینیه، 2 چادری په رستن هه دلرا، له ژوروی يه کدم چرادان په رستنی راسته قینه يه، ئوه وهی په ره دگار دایناوه نهک مرؤف. و میز و نانی ته رخانکراوی تیدابوو که بیچی ده گوترا شوینج پیروز، 3 لمبهر ئوه وهی ههر سدرؤک کاهینیک بئو پیشکش کردنی 3 پشته په ده دووه، ژورویک هه بوبیچی ده گوترا شوینج به خشین و قوربانی دازراوه، هه رپه بی پیوست بوو ئه ویش هه رپیروز، 4 بخور داتیکی زین و سندوق په یمانی تیدابوو شتیکی هه بیت که پیشکشی بکات. 5 ئه وانه خزمه تی ویه و سیبیه ری هارون که گلای سه وزی کردبوو، هه رووهها دوو ته خته شته ئاسمانیه کان ده کمن، که موساش به ته مابوو چادری به ره ده کدی په یمان. 5 له سه ریشی که بوبه کافی شکو سیبیه ریان په رستن دروستیکات، ئاگدار کرایه وه: «پروانه که هه موو کردبوو سه رق پاغی که فارهت، لیزدا به وردی ناتوانین باسی شتیک له سه ره و شونه يه دروستیکه که له سه ر کیوه که ئه مانه بکمن. 6 کاتیک شته کان ئاوا پیکخارابون، کاهینان پیشانت دراوه. 6 بهلام له راستیدا ئه و خزمه تهی که عیسا هه موو کاتیک ده چونه ژوروی يه کدم بئو جیبیه جینکردنی وه ریگرت له خزمه تی ئه وان زور نایابته، بهو ئاستهی که خزمه دت. 7 بهلام بئو ژوروی دووه ته نه سه رؤکی کاهینان خوی په بوندی پیکخه ره بئو په یمانیکی باشت، چونکه یهانه سالی جاریک ده چوو، ئه ویش بنی خوی نه ده بوبو، خوینه کدی نویه کدی له سه ره لیتی باشت بنیاد نزاوه. 7 لمبهر ئوه وهی له پینناوی خوی و گوناھه کافی گل پیشکش ده کرد که به ئه گدر په یمانی يه کدم بی که موکوری بولایه، ئیتر شونت بئو نه زانی کردبوویانه. 8 بهمه ش روحی پیروز ئاماره ده کرد دووه م داوا نه ده کرا. 8 بهلام خودا که موکوری له گله کدی که هه تا چادری په رستن له سه ره زوی بیت، پیگای شوینج دوزیه وه، بوبه پییان ده فرمومی: «یه زدان ده فرمومی: ئه وهتا هه ره پیروز له ئاسمان ئاشکرا ناکریت. 9 ئه وهش هینما بوبه ئه م سه ره ده میک دیت، په یمانیکی نوی له گل بهمه ماله ای نیسرا ایل سه ره ده، که تییدا دیاري و قوربانی پیشکش ده کریت، و بهمه ماله يه ههودا ده بدستم. 9 وهک ئه وهه تا نایت که ناتوانیت ئاسووده يه به ویژانی ئه وانه بېه خشیت که خودا له گل باو پیپاریاندا بستم ئه و پر زهی ده ستی ئه وانم گرت بئو ده په رستن. 10 ئه وانه ته نه ره پریوره سی پواله تین که چىدە بیتە وه

له سر خواردن و خواردن‌هه و شیوازه کانی شوشت، هه تا کاتی پیشکهش بکات، و هک سه‌روکی کاهینان سالی جاریک دارشته‌هه نیه. 11 به لام کاتیک مهسیح و هک سه‌روکی به خونینیک که هی خوی نیه ده‌چیته شوینی هه‌پیروز. کاهینان هات بُئه و شته باشانه‌ی تیستا هن، چووه ناوَه و 26 نگینا ده‌بوروایه مهسیح له دامه زراندنی جیهانه‌هه و چهندین چادره‌ی که گهوره تر و تهواره و ههروهه ده‌ستکرد نیه، جارثازاری بچیزتی‌سوانیه، به لام تیستا له کوتایی زه‌مان ته‌منا واتا هی به‌دیپنزا نیه. 12 به خوینی بزن و گویره که نه‌چووه، جاریک ده‌کوت تاکو گوناه بسیریتده، به‌وهی خوی کده به‌لکو به خوینی خوی یه ک جار چووه ناو شوینی هه‌پیروز و قوربانی. 13 چونکه بمریت، دواتر لپرسینه‌هه ویه، 28 مه‌سیحیش، جاریک خوی کرنینه‌ههی هه‌تاهه‌تایی ده‌ستکدوت، (aiōnios g166) چونکه بمریت، دواتر لپرسینه‌هه ویه، 28 مه‌سیحیش، جاریک خوی
نه‌گهر خوینی بزن و گا و خوله‌میشی گویره که به‌سره کرد به قوربانی تاکو گوناه خه‌لکیکی زور لابات. به لام گلاوه‌کاندا ده‌پریتیت، پیروز بکات بُپا ککردن‌هه ویه جه‌سته، هاته‌هه ویه عیسا بُو جاری دووم بُولابدنی گوناه نیه، به‌لکو بو رزگارکدن نه‌وانه‌هه که به په‌روشه‌هه چاوه‌ری ده‌کدن.

14 شیتر خوینی مه‌سیح چهند زیارت، نه‌وهی به روحی پیروزی هه‌تاهه‌تایی فی که موکوری خوی پیشکشی خودا کرد، نه‌وهی به روحی پیروزی 10 تهورات ته‌منا سیه‌ری شته باشه کانی داهاتووه، نه‌ک ویزدانمان لهو کارانه پاک ده‌کاته‌وه که ده‌ببه هوی مردن، تاکو نزمه‌تی خودای زیندو و بکین. (aiōnios g166) 15 به‌هر نه‌مه مه‌سیح پیشکخه‌ری په‌یمانی نویه، تاکو بانگکراوان به‌لختی میراتی هه‌تاهه‌تایی و هریگن، چونکه مردنکه به‌های خوینه بُو 2 نگینا، تایا له پیشکشکدن نه‌ده‌وهستا؟ لمبه‌ر نه‌وهی نه‌گهراز ازادکدن لهو گوناهانه‌ی که له بیمانی به‌کدمدا کردو و بانه. (aiōnios g166) 16 نه‌گهراز وسیه‌تامه هه‌بن، پتویسته مردنی ویزدانیاندا هه‌ست به گوناه ناکدن. 3 به‌لام لهو قوربانیانه‌دا وسیه‌تکار سه‌ملیزی، 17 چونکه وسیه‌تامه کاتیک کاری پی سالانه یاده‌وری گوناه ده‌کریته‌وه، 4 چونکه مه‌حاله خوینی ده‌کری که خاوه‌نه که‌ی مردیت، به‌لام نه‌گهراز زیندو و بیت گا و بزن گوناه لابات. 5 لمبه‌ر نه‌وهی کاتیک مه‌سیح هاته ناو هیچ کاری پی ناکریت. 18 بُویه په‌یمانه کدی یه که میش فی چیان فرموموی: «به قوربانی و پیشکشکارو رازی نه‌بوویت، خوینی به‌جنبه‌گهی‌نزا، 19 چونکه موساء دوای نه‌وهی هه‌موو به‌لکو جه‌سته‌یه کست بُو دابین گردم. 6 به قوربانی سووتاند و راسپارده‌کانی به‌گویره‌ی تهورات به هه‌موو گل را‌گهی‌باند، قوربانی گوناه دلخوش نه‌بووی. 7 ینیجا گوتم: «نه‌وهتا هاتم، خوینی گویره کدی هیتنا له‌گل ناو و خوری سوور و زوفا، هه‌روهک له تو ماره کدادا له‌سه‌رم نووس اووه، تاکو خواستی تو به‌جیهی‌نم، نه‌ی خودا!» 8 لم‌سه‌ره‌وه فرموموی: «تو خوینی نه‌وهی که خودا فرمانی پی کردن.» 21 هه‌روه‌ها خوینی که‌ی پرژانده سر چادری په‌رسن و هه‌موو کلوبه‌له‌کانی نه‌ویست و بینی دلخوش نه‌بووی، نه‌وهی به‌گویره‌ی تهورات خزمه‌تکدن. 22 به‌گویره‌ی تهورات نزیکه هه‌موو شنیدک به ده‌کریت، 9 ینیجا مه‌سیح فرموموی: «نه‌وهتا هاتم تاکو خوینی پاک ده‌ینته‌وه، لیختوشبوونی گوناهیش بی خوینی‌شن خواستی تو به‌جیهی‌نم.» یه کدم لاده‌بات، تاکو دووم دابنی. ناییت. 23 پاک‌کردن‌هه ویهی شته تاسمانیه کان ده‌بوروایه 10 به‌خواسته خودا به یه ک جار به‌هوزی پیشکشکردنی تاوا بکریت، به‌لام خودی شته تاسمانیه کان به قوربانی باشترا جه‌سته‌ی عیسای مه‌سیحه‌وه پیروز بون. 11 هر کاهینیک له‌مانه پاک ده‌ببه‌وه، 24 چونکه مه‌سیح نه‌چووه پیروزگایی هه‌موو رژوژیک راده‌وه‌ستیت و خزمه‌ت ده‌کات به‌رده‌وام ده‌ستکرد که لم‌بهرگیراوه شته راسته‌قینه کدیه، به‌لکو خودی هه‌مان قوربانی ده‌کاته‌وه، که هرگیز ناتوانیت گوناه لابات. تاسمان، ئیستاش لهوی لم‌بدردم خودا بُونه ده‌رد که‌ویت. 12 به‌لام کاتیک مه‌سیحی کاهین له جیانی گوناه یه ک قوربانی 25 هه‌روه‌ها بُئه‌وه نه‌چووه تاسمان که چه‌ند جاریک خوی

بُوهه موو کاپیک پیشکهش گرد، له دهسته‌راستی خوداوه پیروز دهکات که نیعمه‌تی لی و درگتووه؟ 30 له بهر ئوههی ئهو دانیشت، 13 لهو کاته‌وه چاوه‌روانه، تاکو خودا همه‌مو خودایه دهناسین که ئەمەی فرموموه: «تولەسەندنده‌وه هى منه، دوزمنانی بکاته تەختتەپی، 14 چونكە ئهو به يك قوربانی منم سزا دەدم». 31 ھەروهه: «يەزدان حۆم بەسر گەلى بُوهه میشە ئوانەی تەواو گرد کە ئهو پیروزیان دهکات، خۆیدا دهدادت». 32 کوتە ناو دهستی خودای زیندوو 15 بُوحى پیروزیش شایه‌تیمان بُوهه دهدادت، چونكە دواي ئوههی ترسنا کە. 33 رۆزانی پایردەوتان بە ياد بیتەوه کە رووناک فرموموي: 16 «يەزدان دەفرمۇئى، ئەمە ئهو پەيمانەيە كە كارانه‌وه و بەرگەي ملمانىيەكى سەختى بېلە تازارتان گرت.» له دواي ئهو پیروزانه لەگەلیان دەبىھىستم، «قىركەنە كامن دەخەمە 33 ھەندىك جار توشى جىتىو و چەوسانه‌وه ئاشكرا هاتون، ناو دەلیان و لانا مېشىكىان دەيۈسىم». 17 پاشان دەفرمۇئى: «ھەندىك جار بەشارى ناخوشى ئوانەتەن گردووه كە بە لەمە ددوا گوناھ و تاواناھ كاپيان بەپىرى خوم ناھىيتمەوه». 18 ھەمان شىوهى شىوه ھەلسوكەوتان لەگەل گراوه. 34 ھاوسۇزى لەکۈرى ئىچۈشىبىونى ئەم گوناھانە ھەبىت، ئىتىر پۇيىستىت بەندگراواتنان گرد، كاپىك سامانتان تالان كرا به خوشىيەوه ناکات قوربانى بُوه گوناھ بىكىت. 19 بُويه ئەم خوشك و قبولتان گرد، چونكە دەزانن لە ئاسماندا سامانى باشتىران ھەبىت برايانى باوه‌ردار، له بهر ئوههی متمانه‌مان ھەبىت بُچونه ناو و دەمەنیتەوه. 35 كەوانە متمانه‌تەن فېيەدەن كە پاداشتى شوئىچى هەرپېرۇز بەھۆى خرىچى عيساوه، 20 بەرپىنگا زيندوو گوره‌ى ھەبىت، 36 چونكە پۇيىستىتان بە دابەخۇدا گەن و تازىمەيى كە بەھۆى بەخشىنى جەستەن خۆى بەناو پەرەدەدا ھەبىت، تاکو له دواي ئوههی بە خوارىت خوداتان گرد، بەلەنە كە بُوي گەدىيەوه، 21 له بهر ئوههی كاھىنەتكى بەزمان ھەبىت بەدەستېپىن، 37 چونكە دواي ماوه‌ى كى زۆر كورت، «ئەمە ئوههی سەرپەرشتى مالى خودا دهکات، 22 ھەروههلا له بەر ئوههی دېت، پېگومان دېت و دوانا كەپىت. 38 ئەمە ئوههی راستو دروستە خرىچى مەسیح بەسەر دەلماڭدا پېزىتىرا تاکو له وىزدانى خراب و هي خۆمە بە باوه‌ر دەۋىتىت، ھەروهه ئەگەر ھەلگەپارايەوه، پاكان بکاته‌وه، جەستەشمان بە ئاوىتكى پاك شوشتراوه، با ئەم جىي رەزمەندى من نايىت. 39 جا ئىمە سەر بەوانە نىن بە دائىتكى راست و بە متمانه‌تى تەواوى باوه‌ر بچىنە بەرددەم كە ھەلەدە گەرىتەوه و لەناودەچن، بەلکو سەر بە ئەوانەن كە خودا. 23 باين پاپاچى دەستېگىن بە دايپىدانانى ھيوامان، باوه‌رپايان ھەبىت و پىزگار دەكرىن.

چونكە ئەمە بەلەنپىغان داوه جىي متمانىيە. 24 ھەروهه با 11 باوه‌ر دەلپاچى بەوههی ھيوامان پىيەتى، پىگومانىيە لەوهى ئاگادارى يەكتىرى بىن بُوهاندان لەسەر خوشەۋىسى و كارى ئايپىن، 2 چونكە بەم باوه‌ر پېشىنان پەسەندىز كراون. 3 بە چاڭ. 25 با واز لە كۆپۈنەوە كامان نەھىن، وەك ھەندىك لەسەرى راھاتونون، بەلکو يەكتىرى ھاندەن، بە تايىقى كە دەپىن پۇزى ھاتەوهى مەسیح تىزىك دەبىتەوه. 26 ئەگەر لە دواي ئوههی كە راستىمان ناسى، بەرددەوام بىن لەوهى بە لەوهى قاينى پېشكشى خودا گرد، بە باوه‌ر شايەقى بُو درا كە راستو دروستە كاپىك خودا شايەقى بُو قوربانىيە كە دا، گوناھە كامان پاك بکاته‌وه، 27 بەلکو تەنها چاوه‌پېتكەدنى خوڭدانى ترسناك و ئاڭرى بلىسەدار كە خەرىكە دوزمنەكان خودا دەخوات. 28 ئەمە سەرپىچى تەوارتى موسايى دەگەد، بىن بەزەپايان بە شايەقى دووپايان سى شايەت حۆكمى مردىن بەسەردا دەدرە. 29 بە راي شىوه شايلىنى سزاى چەند خراپتە ئەمە سووکاپىقى بە كورى خودا كەردووه و خۇچى بەيمان بە باوه‌ر مەحالە رەزمەندى خودا بەدەستېپىتىت، چونكە ئەمە لەو زىك يېتەوه، دەنپى باوه‌ر بە يۇنى ئەمە بىت و پاداشتى پىس دادەبىت كە پېرۇزى كەردووه، سووکاپىقى بە پۇچى

نهاندش دهاتهوه که به په روشه وه روویان لهو دهکن. داواي بهره کهنه خوداي بُو داهاتووي ياقوب و عيسو کرد. 7 به باوهه نوح کاتیک لهلايدهن خوداوه سهبارهت بهوهی 21 به باوهه ياقوب له سهرهمه رگیدا داواي بهره کهنه بُو که هیشتا نهپزابوو تاگدار کرایهوه، ترسی خوداي کهنه ههريه که له کوره کاني یوسف کرد و خوی بهسدر دهسکي دل و کشتههه کي بنیاد نا بُو رزگارکرندي خاوه خیزنهه کهنه. گوچانه کهیدا دا و ستایشي خوداي کرد. 22 به باوهه یوسف بهم شیوهه، به باوهه جیهانی حومک دا و بوبه میراتگري له سهرهمه رگیدا باسي چوونه دههوهه نهوهی ئیسرائیل له هه راستوره ستيهه که به گوئيهه باوهه بوبه 8 به باوهه میسر کرد و لبهاره گواستهه وهه یوفاتهه کهنه و هسیهه تي بُو کاتیک ئیبراهيم بانگکرا بچیتهه ئه و شوینهه خهريک بوبه کردن. 23 به باوهه کاتیک موسا لهدایك بوبه، سی مانگ میرات و هریگریت، گوئایهه بُو و چیشت، هه رچهنده دايك و باوك شاردپیانهه، چونکه بینیان مندالله که جوانه، له هيدهزانی بُو کوي ده چیت. 9 به باوهه وک بیگانه له خاکي فرماني پاشا نهترسان. 24 به باوهه کاتیک موسا گدوره بوبه، به لئيندراو نامه بوبه، له چادردا رژیا، وهک ئیسحاق و ياقوب نهیولیست به كچه زای فیرعهون بناسریت. 25 بلهایهه باشتربوو که نهوانیش میراتگری هه مان بهلین بوبون، 10 چونکه ئیبراهيم له گل خودا سووكایهه تي پی بکریت، لهوهی له زهه تیکی چاوهه پری ئه شارهه ده کرد که بناغهه کي چه سپاوی ههیه، کاتیهه له گوناهدا هه بیت. 26 موسا ئه و پرسوایهه له پیناوی نهوهی خودا ئهندازیيار و دروستکهه ده کیدهه. 11 به باوهه مهسيحدا چیتی به سامايتکی گدوره ترى دانا له گنجنهه سارا توانای سکوزای پدراء، هه رچهنده نهزوک بوبه و تهمهه میسر، چونکه چاوه له دوه بوبه که خودا پاداشت بداتهوه. سکوزاشی به سه رچجو بوبه، چونکه دلینی بوبه نهوهی بهلینی 27 به باوهه میسری به چیشت و له تورهه بی پاشا نهترسان. داوه دلسوزه. 12 بُویه له پاونیک که هه وک مردوو دانی به خیزیدا گرت چونکه نهوهی بینیه که نهپزاوه. 28 به وابوه، نهوهه که دروست بوبه که وهک ئهستیهه ئامیان باوهه په سخهه کرد و خوینه کهی پرژاند، نهوهک لمانوهه رسی و لمی سهه رکناري دهريا له زماره نهدههات. 13 هه موو توبهه دهستیان لى بدانات. 29 به باوهه به دهريا سووردا ههوانه له باوهه ردا مردن و بهلینه کانیان وورنه گرت، يه لکوله په پرینهوه وک به وشكایدایا برون، بهلام کاتیک میسریهه کان دوروهه بینیان و پیشوازیان لیکرد، دانیان پندا نا که نهوان و یستان په نهوهه نوقوم بوبون. 30 به باوهه شوروارا کانی ئه ریخا له سهه زههیدا نامه و پیگانهه. 14 ئه وانهی ئه شتنه دلینی، رووখان، داواي ئهوهی حهوت روزه به دهوريدا سورهانهه ووه. دهريدههخهن که داواي نیشیمان دهکن. 15 ئه گهر ئهوان 31 به باوهه راحابي له شفروش له گل ياخیبیوان لمانوهه چجو، يیریان لهو نیشیمانه بکرایهه وک به جیيان هیشتبوبو، ئهوا چونکه پیشوازیهه کي ناشیمانه له سیخورهه کان کرد. 32 چي همل گهرا نهوهیان بُوی دهبوو. 16 بهلام ئیستا ثاره زههودی دیکهش بلیم؟ کاتم نیهه باسي گدعنون و باراک و شه مشون نیشیمانیتکی باشت دهکن، که ئامانیهه کهیه. بُویه خودا شهرمی و يه فتاح و داود و ساموئيل و پیغمبهه ران بکهم، 33 که به پینیان نیهه به خودای ئهوان ناوبردریت، چونکه شاریک بُو باوهه پاشایهه کانیان به زاند، دادپه روهه ریان هینایه کایهه ووه، ئامادهه کدن. 17 به باوهه ئیبراهيم ئیسحاق کوری وک قوربانی بهلینه کانیان بُو هاته دی، دهه شیپیان داخست، 34 هیزی پیشکش کرد، کاتیک خودا ئیبراهیمي تاق کردهوه. ئهوهی ئاگریان کوژاندهوه، له تیخی شمشیر دهرباز بوبون، له لاوازیدا بهه لین له خودا وه ریگرت ئاماده بوبه کوره تاقانه کهنه بکاته به هیزی بوبون، له شه ردا توند بوبون، له شکری بیگانهه یان گهرا نهدهوه. قوربانی، 18 هه رچهنده خودا سهبارهت بهو فرمومه بوبوی: 35 ههندیک ژن مردووه کانیان به ههستانهه ووه رگرهه ووه. بهلام «له پنگهه ئیسحاقه ووه نهوهی ته ناوهدبردریت.» 19 ئیبراهيم خلکی دیکه نهشکنجه دران و رزگاریان نهیولیست، تاکو دلینیابو لهوهی که خودا ده توانیت ئیسحاق له دواي مردنی ههستانهه ووهه کي باشتريان دهستیکهه ویت. 36 ههندیک دیکه زیندووه بکاته ووه. به واتایه کي دیکه، خودا ئهوهی به شیوهه کي روو بېرووی سووكایقی و قامچی و کوت و زیندان بوبونه ووه. غونونه بی له تیو مردووان ههستانده ووه. 20 به باوهه ئیسحاق 37 بردباران کران، به مشار لهت لهت کران، به شمشیر

کوژران. ههندیکیش به پیشی مهر و بزن خویان داپوشی، تاکو به شداری پیروزیه کهی بکین. 11 ههمو ته مبیکردتیک له تووشی نهبوون و چهوسانهوه و زهلهی بون. 38 جیهان کاتی خویدا و ادمرده کهوبیت که تازار به خشه و خوش نیبه، شایانی نهمان نهبوون. دهربهدهری پیابان و شاخ و ئاشکوت و بهلام دواتر به رویومی ئاشتیانهی راستودروستی ده گریت بۆ کون و کلمبهدری زهولی بون. 39 ههمو ته مانهش به هزوی ئهوانهی پیچی راهیتیون. 12 کهوانه دهسته لازیووه کان و باوه پریانهوه شایه تیبان بۆ درا، بهلام به لئینی خودایان دهست ئەرثۇ لە رزۆکەن بکن، 13 پریه‌وی به ریت خوش نهکوت، 40 چونکه خودا پیشتر شتیکی باشتی بومان بینی، بکه،^{۱۴} تاکو شهل پیچی لە جى نەچیت، بەلکو چاک بیتنهوه. تاکو بی ئېمە تهواو نهبن.

12

کهوانه له بەر ئهوهی ئېمە به هورنیکی شایه تیده‌ری تاوا بشین، ههروهه‌ها پیروز بن. بی پیروزی کەس مەسیحی خاوند شکونایینت. 15 ئاگاداری ئهوه بین، کەس خوی له نیعمه‌تی خودا بیبەش نەکات، نهوه ک رەگى تالی لەناوتاندا گشە بکات و پەشیوی دروستکات، به هزوی ئەمەشەو زۆر کەس کلاو بیت. 16 ئاگادارین نهوه ک يەکیک داوتنپیس بیت يان وەک عیسو بەرلا بیت، ئهوهی ماف قوبه رايەتی خوی به ژەمیک خواردن فرۇشت. 17 دواتر وەک ئاگادارن، جا له دەستە راسقى تەختى خودا دانیشت. 3 با بیر بکنهوه چەنگەنده به فەمىسکوهش داواي بەر کەتكى كىد، بهلام دەرفەتى قوبه كەنى بۆ نەمابۇوهوه. 18 چۈھ نەھاتونەتە لای شاشیک دەستى لى بدریت، لای ئاگریکى بەتىن، لای تاریکى، لای ئەنم، لای گەردەلۈول، 19 لای دەنگى كەرەن، لای دەنگى قەسە كەتكى وا له گۈيگان بکات پاپىتەنەو شىر ئەم قسانەيان بۆ نەگىت، 20 له بەر ئە وهى نەپاتۇنى بهرگەي فەرمانەكانى خودا بگون: «ئەنانەت ئەگەر ئاراھەلىش دەستى بەر ئەو كىيەو بکەوي، دەن بەر دباران بکەيت». 21 دىيەنەك ئەوهندە تەرسناك بۇو، موسا گۇنى: «من له ترسان دەلەرزم». 22 بەلکو چۈھ نەھاتونەتە كىيى سىيۇن، بۇشارى خوداي زىندۇو، تۈرشه لېي ئاسمانى، بۇ ئاھەنگىكى كە فەيشتەيکى بىشومارى كۆك دەۋەتەو، 23 بۆ كلىساي توبەر تۇمار كاراوه کان له ئاسماندا، بۆ لای خودا ك دادوھرى هەمووانە، بۆ لای رۇھى راستودروستان كە تەواوکارون، 24 بۆ لای عيسا، كە پىتكەخرى پەيمانى نوپىيە، بۆ خۇيىتىكى پىزىتىراو كە لە خۇيىتى هايل باشتى دەدوتى. 25 ئاگادارن قەسە كەرە كە رەت مەكەنەو، چونكە ئەگەر ئەوانەتى قەسە كەرەي سەر زەۋپيان رەتكەدەو دەرياز نەبۇون، ئايابىيە چۈن دەرياز دەبىن ئەگەر لە قەسە كەرەي ئاسمان ھەلېگەر ئىنەو؟ 26 ئەوسا

دهنگی خودا زهودی ههزاد، بهلام نیستا بهلینی داوه و 14 لمبهر ئوههی لیرهدا هیچ شاریکان بۆ نامینیتەوە، بهلام دەفرمومى: «جاریکی دیکە نەک تەنها زهودی دەھەزینم، بەلکو داواى ئەوشاره دەکین کە له داهاتوودا دیت. 15 لمبهر ئوهه، ناسمانیش». 27 وشهی «جاریکی دیکە» ئاماژویه بۆ سپرینهەوە با بەردەوام له پینگى مەسیحەوە به لیوە کانمان ستایشی خودا ئەوشانەی کە دەھەزین، واتاشە دروستکراوەكان، تاکو ئەو بکەن، کە قوربانیی ئەئەیه بۆ خودا. 16 هەروەھا چا کارى شنانەی کە ناهەزین بینتەنەوە. 28 لمبهر ئوهه با سپاگسگوزار و یارمه تیدانی خلەک پشتگوی مەخەن، چونکە ئەو جۆرە بین، چونکە شانشینیک وەردەگرین کە ناهەزیت، بەھۆیەوە بە قوربانیانە خودا دلشاد دەکات. 17 گوپرایەلی راپەرەکاتنان شیوازیکی پەسند بە ترس و پریزەوە خودا پەرسین، 29 چونکە بن و ملکچیان بن، چونکە ئیشکان بۆ دەگرکن، وەک بلىنى حیساپیان پیشکەشی خودا دەکەن، تاکو بە شادیەوە ئەمە بکەن

﴿خودامان ئاگریکی بە تینە﴾

نەک بە بیزاری، چونکە ئەمە زیانی بۇتاتن دېیت. 18 نویزمان

بۇ بکەن، چونکە دللىین وىۋىداتىکى باشمان ھەيە، حەز دەکەن

لە ھەموو شىتىكا ھەلسوكەوتمان چاک بىت. 19 زیاتر لیتان دەپارىمەوە ئەمە بکەن، تاکو بە خىریا بىگرىمەوە لاتان. 20 با

خوداي ئاشتى کە بە خۇيىتى پەيمانى ھەتاھەتاي عىسای خاودەن

شىكۈمانى لەتىو مەردووان ھەستاندەوە، شوانە پاچەرەزە کەی

مەرەكان، (aiōnios g166) 21 بە ھەموو شىتىکى باش ئامادەتان

بىكەت تاکو بە خواتى ئەو ھەلسوكەوت بکەن، لە ئۇئە شەدا بەيىن

رەزمەندى خۆى كاربىكەت بەھۆى عىسای مەسیحەوە کە

ھەتاھەتاي شىكۈمنى بۇ ئەوە، ئامىن. (aiōn g165) 22 خوشكان،

برایان، لیتان دەپارىمەوە، بە سەنگفراوانىيەوە ئەم وەتەي ھاندانە

وەرگرگن، چونکە تەنها نامەيەکى كورتم بۇ نۇوسىيون. 23 بىزان

تىپسساوسى برامان ئازازد كاوه، ئەگەر زوو ھات، بەيە كەوە

دىدەيتان دەکەن. 24 سلاو له ھەموو راپەران و تەواوى

باوەرداران بکەن. باوەردارانى ئىتاليا سلاؤتان لىدەكەن. 25 با

نیعەتى خودا لە گەل ھەمووتان بىت.

9 مەھىلەن فىرقىرىنى جىزاوجۇر و نامۇ بېرىۋەتان بىات،

چونکە باشە دل بە نىعمەت بەھىز بىكىت، نەک بە ياسا كانى

خۇراكى كە سوودى نەبوب بۇ ئەوانەي يېھى دەزىن. 10 ئېھى

قوربانگىلەكان ھەيە كە ئەوانەي خزمەتى چادرى پەرسىن دەکەن

بۇيان نىيە لېيى بىختون. 11 سەرۋىكى كاھىنان خۇيىت ئاشەلان

وەك قوربانى گوناھ دەھىنتە ناو شۇيىتى ھەرەپېرۇز، بهلام

كەلا كەكانيان لە دەرەوەي ۋەردوگا دەسسوپتېزىن. 12 لمبهر

ئەوە عىساش لە دەرەوەي دەرگائى شار ئازارى چىزىت،

تاکو بە خۇيىتى خۆى گەل پېرۇز بىكەت. 13 كەواتە با بچىنە

دەرەوەي ۋەردوگا بۇ لاي عىسا، رىسوايە كەي ھەلگەرن.

13

بەردەوام بن لەسەر خۆشە ويستیان بۆ يەكتەر وەك خوشك و برا. 2 میواندارى نامۇ كان لەيداد مەكەن، چونکە بەمە كەساتىك بى ئەوەي بىزان میواندارى فرىشەكانيان كەدەوە.

3 يادى بەندىراوان بەكتەوە ھەرەوە كە ئەوەي لە گەلەن بەند كەن، ھەرەوەها زۇرلىكراۋاتىش وەك ئەوەي خۇتان لە گەل

ئەواندا زۇرلىكراۋان. 4 با لەلای ھەمووان ھاوسەرایەقى پریزى ھەيىت، نویىت ھاوسەرایەتىش پاڭ بىت، چونکە خودا بەرەلا

و داۋىنپىس تاوانبار دەکات. 5 با ڑىياتان بى خۇشىستىنى پارە

بىت و پازىز بن بەوەي ھەتائەن، چونکە خودا فەرمۇويەقى: 6 ھەرگىز پېشتىگۈت ناخەم، ھەرگىز وازىت لە ناھىم.

ناترسىم، مەرۇف دەتۋانىت چىم لى بىكەت؟ 7 راپەرەكانيان لەيداد بىت، ئەوانەي باسى و شەھى خوداتان بۇ دەکەن، تەماشى

سەرپورەيان بکەن و لاسابى باوەرپىان بکەن. 8 عىسای مەسیح وەك خۆيەقى، دویتىن و ئەمۇر و ھەتاھەتاي. (aiōn g165)

9 مەھىلەن فىرقىرىنى جىزاوجۇر و نامۇ بېرىۋەتان بىات،

چونکە باشە دل بە نىعمەت بەھىز بىكىت، نەک بە ياسا كانى

خۇراكى كە سوودى نەبوب بۇ ئەوانەي يېھى دەزىن. 10 ئېھى

قوربانگىلەكان ھەيە كە ئەوانەي خزمەتى چادرى پەرسىن دەکەن

بۇيان نىيە لېيى بىختون. 11 سەرۋىكى كاھىنان خۇيىت ئاشەلان

وەك قوربانى گوناھ دەھىنتە ناو شۇيىتى ھەرەپېرۇز، بهلام

كەلا كەكانيان لە دەرەوەي ۋەردوگا دەسسوپتېزىن. 12 لمبهر

ئەوە عىساش لە دەرەوەي دەرگائى شار ئازارى چىزىت،

تاکو بە خۇيىتى خۆى گەل پېرۇز بىكەت. 13 كەواتە با بچىنە

دەرەوەي ۋەردوگا بۇ لاي عىسا، رىسوايە كەي ھەلگەرن.

و سینه‌ری خولانه‌وهی نییه. 18 خواستی له سه‌ر بُو که به وشهی راستی له دایک بین، تاکو بینه توبه‌رهی به دیدنراوانی. 19 خوشک و برا خوشه‌ویسته کامن، شکومان ییر نه چیت: با هدر مروفیک له گوئیگرتدا خیزا بیت، له قسه کردندا له سه‌ر خو بوونه‌ته‌وه: سلاو. 2 خوشکان و برا یامن، به په‌پری خوشی دابین، کاییک ده کدونه تیو جوژره‌ها تا قیرکنه‌وه و ناخوشیه‌وه، 3 چونکه ده زان تا قیرکنه‌وهی با وره‌تان دانیه خودا گرت و گشنه‌کردیکی بدکاری دابکن، ئه و شهیه‌ی که له عیوه‌دا درسته‌کات. 4 با دانبه خودا گرت کاری خوی ته او بکات، بوئوه‌ی ته او و پیگه‌شتوون و کدموکوریان له هیچ شتیکدا نه بیت. 5 ئه گدر یه کیکان له دانایی کدموکوری ههید، با داوا کاری پی بکن، ئه گینا خوتان هم‌لده خله‌له‌تین، 23 چونکه له خودا بکات، که به دلفراوانی به هه مووان ده به خشیت و کاری پی گله‌بیش ناکات، پیشی ده به خسیریت. 6 به لام با به با وره‌وه داوا بکات و گومان نه کات، چونکه ئوه‌ی گومان ده کات خوی بکات، 24 ئینجا دوای ئوه‌ی سه‌ری خوی ده کات وک شه‌پریل ده ریا وایه، با ده بیتیت و ده بیات. 7 ئه و مروفه و ده بروات، يه کسره له بیری ده چیت چخن بیوه. 25 به لام با بیرنه کاته‌وه که شتیک له مه‌سیحی بالا دهسته وه وردگریت، هر کسیک به وردی سه‌رنجی ئوه شه ریعه‌ته ته او وه برات 8 چونکه مروف پارا، له هیچ یه که له پینگا کافی چه‌سپا و که تازادی ده به خشیت، هه رووه‌ها به دره‌وام کاری پی بکات نییه. 9 با برای پایه‌نزم شانازی به برزیه که‌یه وه بکات، و ئوه‌ی ده بیستیت له بیادی نه کات به لکو کاری پی بکات، 10 ده‌له‌مندیش به نزمه‌یه که‌ی، چونکه وک گوئی گروگا لدناده چیت. 11 له بره ئوه‌ی پرۆز به گرمیه سوویتنه‌ره که‌ی هه‌لدیت، گروگا و شک ده بیت و گوله که‌ی هه‌لدوه‌ره‌یت و دیمه‌نی جوانی نامنیت. به هه‌مان شیوه، ده‌له‌مندیش کاییک سه‌رقاله به کاره کانیه‌وه له ناده‌ده چیت. 12 خوزگاه ته‌نگانه‌یاندا، هه رووه‌ها خوی له گلاوی جیهان پاریزیت.

2 ئه‌ی خوشکان و برا یامن، ئجه‌ی با وره‌داران به عیسای سه‌لیتزا تاجی زیان و وردگریت، ئوه‌ی خودا به لیتی داوه بیدات بهوانه‌ی خوشیان ده‌ویت. 13 کاییک کسیک تاق مه‌سیحی خاوهن شکومان، ناییت جیا کاری له تیوان خه‌لکی ده کریتیه‌وه، با ندیت: «له‌لایه‌ن خوداوه تاق ده کریمه‌وه»، بکن. 2 ئه گدر پیاویک هاته ناو کوره‌کدتان، ئه‌نگوستیله‌ی چونکه خودا له کاری خراپه‌دا تاق ناکریتیه‌وه، ئوه‌یش کس زیپی له په‌نجه بُو و به رگی نایاب بُو، هه رووه‌ها هه‌زاریکیش به‌شیوه‌یه تاق ناکانه‌وه. 14 به لام هر کسیک به‌ثاره‌زووه به برگی پیس، 3 ته‌ماشای به‌رگ نایابه کدتان کرد و گوتان: خراپه‌ی که هه‌یتی تاق ده کریتیه‌وه، ئه گدر پیچی راکیشرا و «لیله دانیشنه باشه»، به هه‌زاره که‌کش بین: «له‌لوی رایوه‌سته» 15 که تاره‌زووی خراپ سک بکات گوناھی لی یان «له‌بریم دانیش»، 4 ئایا له تیوان خوتاندا جیا کاری ناکدن هه‌نخله‌لەتا. 16 که گوناھیش که‌کشی کرد مردن به‌رهم دیتیت. و به بیری خراپ حکم به‌سه‌ریه کدا ناده‌ن؟ 5 خوشک و برا خوشک و برا یانی خوشه‌ویستم، هه‌لله خله‌له‌تین. 17 هه موو خوشه‌ویسته کامن، گوئی بگرن: ئایا خودا هه‌زارانی ئه‌م جیهانه‌ی به‌خشینیتی چاک و به‌ره‌یه کی ته او و له‌لایه‌ن سه‌رده‌وهی، هه‌لنه‌بڑاردووه تاکو له باوه‌ر ده‌له‌مند بن و میرانگری شانشین له‌لای باوک رپونا کیهیه کانه‌وه دیتیه خواره‌وه، ئوه‌ی ناکوریت بن، که به لیتی داوه بیدات بهوانه‌ی خوشیان ده‌ویت؟ 6 به لام

عیو سوو کایه تیتان به هه زاره که کرد. ظایا دهولمه نده کان نین 24 دهیتن که مروف بکه کدار بیتاوان ده بیت نه ک تنه باه خویان به سره تاندا ده سه پن و رایجی داد گا کاتنان ده کدن؟ باوهه. 25 بهم شیوهه راحابی له شفروش، ظایا به کدار بیتاوان 7 ظایا ئه وان نین کفر بهو ناوه چا که ده کدن که پی بانگکارون؟ نهبوو، که پیشوازی له سیخوره کان کرد و به ریگله کی دیگدا 8 ئه گور به راستی شه ریعه تی شاهانه تان هیتاوهه دی که به ری کردن؟ 26 هروهه کچون جه سته بی پوح مردووه، به گویزه ه نوسراوه پیروزه که ده لی: «**تزيکه ده وک خوت باوهه پیش بی کدار مردووه.**

خوشبویت،» چاک ده کدن. 9 به لام ئه گور جیا کاری بکدن، 3 خوشکان و برایانم، زفرتان مه به فیرکار، بزان

نهوا گوناه ده کدن و وک سره پیچکار له لایه شه ریعه ته و لپرسینه وهی قورستمان له گل ده کرت. 2 هه موومان له زور سه رزه نشت ده کرین، 10 چونکه ئوهی هه مو شه ریعه شت هله ده کدین. ئه گوريه کیک هه به قسه کردندا هله به جیپینیت، به لام تنه باهندیک بشکنیت، نهوا له هه مووه ناکات، نهوده مرؤثیکی ته اووه و ده توائیت جله وی هه موو تاوانباره. 11 ئوهی فرمومویه ق: «**مه کوژه،**» ئه گور داوینیسیت نه کرد تاکو گوپرایلان بیت و هه موو له شی ئاراسته بکدین. 4 سهبری هه رووه ها فرموموشیه ق: «**مه کوژه،**» ئه گور داوینیسیت نه کرد تاکو گوپرایلان بیت و هه موو له شی ئاراسته بکدین. 4 سهبری به لام یه کیکت کوشت، نهوا سره پیچی شه ریعه تی کردووه. کشتی بکدن، هرچه نده گورهه و باي به هیز دویات، 12 ئاوا بدوبن و ئاوا کار بکدن، وک ئوهی به شه ریعه تی کچی به سهولیکی پچوک بُوهه لایه ک که شتیوان په ویت ئازادی حوم بدرین، 13 چونکه حومکدان بی به زه پیانه بی بُوهه و ئاراسته ده کات. 5 به همان شیوه زمانیش ئندامیکی که سهی که بی به زه بی بووه، به لام به زه بی به سره حومکداندا بچوکه، به لام شاناڑی به له خوباییوونوه ده کات. ئاگریک سه رده کویت. 14 خوشکان و برایانم، ج سوودنیک هه به یه گوریه کیک بایت باوهه هه به، به لام کداری نه بیت؟ ئاگریک ج بچوک چ دارستانتیک گورهه ده سووبنی، 6 زمان ئاگره، جیهانیکه له خراپه له تیو ئه ندامانی له شمان. زمان هه موو له ش گلاوه ده کات، ئاگر له ئریان به رددهات و خزی به گری دزدنه خ خوشک یان برایه ک پیوستی به جلوهه رگ و خواردنی رژوانه داده گیریست. 7 مروف ده توائیت هه موو

نهبوو، 16 یه کیکان پیتان گوتون: «**به خیر بجن، جل گدرم** جوزه ئاژه ئیکی کیوی و بالنه و خشک و بونه وه ریک ئاوي له بېر بکدن، تیز بختون،» و پیداویستیه کانی ئازیانیان نه ده من، ده سته مو بکات و گردووشیه ق، 8 به لام کس ناتوائیت زمان ج سوودنیک هه به؟ 17 بهم شیوهه بیش، باوهه ئه گور کداری ده سته مو بکات. خراپهه که ناگیریت، پره له ژه هری کوشنده. نه بیت، له خویدا مردووه. 18 له وانه بیه کسییک بیل: «**تو** 9 به زمان ستاشی يه زدان و خودای باوهک ده کدین، هر به باوهه رت هه به و من کداره،» نیشام بده باوهه رت چون بی هه مو خله لکه ده کدین که له شیوهه کدار ده بیت، ئه سا منیش به کداره کامن نیشانت ده ده خودا دروستکارون. 10 ستاشی و نه فرهت له هه مان ده دیته باوهه رم چونه. 19 تو باوهه رت هه به که یه ک خودا هه به، ده رهه، خوشکان و برایانم، ئه مه په سهند نیمه. 11 ظایا له یه ک چاک ده کیت. ته نانهت روحه پیسے کانیش باوهه ده کدن و کانیدا ئاوي سازگار و ئاوي سویز هله لده قولیت؟ 12 خوشکان دهلرزن. 20 ئهی مرؤثیکی، گل، ده توائیت بزاپت که باوهه و برایانم، ئایا دار هه نجیر زه تیوون ده گریت، یان میو هه نجیر؟ بی کدار نه زوکد؟ 21 ئایا ئیراهیمی باوکان به کدار بیتاوان نه کرا، کاتیک له سره قوربانگا ئیسحاقی کوری پیشکهش کرد؟ له تیوتاندا دانا و تیگه یشتووه؟ با به په وشی باشی نیشانی بدات، 22 ده بیت باوهه به کداره که که ل کاردا بیوه، باوهه که ش هه روهه باوهه کارانه که به پیغیزیه وه ئه نجاعی ده دات و له به کدار ته او بیوه. 23 نوسراوه پیروزه کش هاته دی که دانایه وه سه رچاوه ده گریت. 14 به لام ئه گور چاپیسی تال و ده فرمی: «**ئیراهیم باوهه ری به خودا هیتا و ئه مه شی به خویه رستیان له دلدا بیوه، شاناڑی مه کدن یان نکوئی له راستی راستودروستی بُوه دانرا،**» هه روهه ناوه لینرا دوستی خودا.

مه کهن. 15 ئەم داتاییه له ئاسمانه وو دانە بەزیوە، بەلکو دنیاپى و له ناویبات. بەلام تو كىي تاڭو تىزىكە كەت حۆكم بىدەيت؟ مەرۇفانە و شەيتانىيە، 16 چۈنگە چاپىسى و خۇپەرسى لەكۈرى 13 وەرن ئەوانەي دەلىن: «ئەمرۇ يان بەيانى دەزۇين بۇ فلان بىنت، كېرىزەشىپىنى و ھەممۇ كارىيەتى خراپ لەۋىيە. 17 بەلام شار، سائىكە لەوى دەبىن و كاسى دەكىن و قازالىخ دەكىن». ئەو دانايىيەي له ئاسمانه وەيە، لەپىش ھەممۇ شىتىك پاڭە، دواتر 14 ئۇيە كە نازان بەيانى چى دەبىت، زىياتان چىيە؟ چۈنگە تاشىخوازە، خۇنە ويستە، گۈرپايەلە، پەلە بەزىيە و بەررووبۇمى ھەلىيەك، ماۋەيەك دەرددە كەوپىت، دواتر نامىنېت. 15 له چاڭ، لايەنگر و دوپۇرۇ نىيە، 18 ئاشتىسازان تۇرى ئاشتى جىاتى ئەوه بىلەن: «ئەگەر مەسيحى بالادەست خواتىسى لەسر دەچىن و بەرھەمە كەدى پاستورىسى دەبىت.» 16 بەلام ئۇيە شانازى بۇ و زىيان، ئەمە و ئەوه دەكىن.»

4 ھۆكاري سەرھەلدىنى ئەم شەپ و ناڭكۈيەي تىواتان بە لوتبەرزىياتان وو دەكتەن، ھەممۇ شانازىيەكى ئاواش خراپە.

چىيە؟ ئابا بەھۆزى ئارەززۇوه خراپاكتانە وو نىيە كە له ئەندامەكان 17 بۇيە ئەوهى ئازانىت چاڭ بەكت و نەيكت، گۇناھ دەكتات. لەشتاندا دەجەنگن. 2 ئارەززۇوه دەكتەن و نىتاتان، ھەر بۇيە 5 وەرن ئەى دەولەمەندەكان، بېگىن و شىوهن بىكەن دەكۈزۈن. ئۆزىيە دەبىن و ناتواتان دەستان بەكۈپىت، ھەر بۇ ئەو دەردەسەرپىيە بەسەرتان دېت. 2 ساماتان بۇگەن بۇيە ناڭكۈي دەكتەن و شەپ دەكتەن. نىتاتان، چۈنگە لە خودا بۇوه و بەرگان مۇرانە ئىيداوه، 3 زېپ و زىوتان دادەخوربىت، داوا ناڭكەن. 3 كاپىتىك داوا دەكتەن وەرپىاڭون، چۈنگە داخرەن كەشىيان شايەتىان لەسەر دەدات و وەك ئاڭر بە پالىندىرى خراپ داوا دەكتەن، تاڭو ئارەززۇوه كاتانى پىچەستەتان دەخوات. لە رۇۋانى كۆتۈپى گەنجىندەتان بۇ ئېر بىكەن. 4 ئەى داۋىتپىسان، نازان دۆستايەتى جىهان خۇتان كۆكىدەوه. 4 ئەوهتا ئەو كىيەي كە نەتانداوه بەو دۆزىنایەقى خودايدى؟ بۇيە ئەوهى پېھوپىت بىيىتە جىهان، كىيىكارانى كە لە كېڭىكەكەن ئۇوه كاريان كەردووه، لە دىرى ئۇوه بۇوهتە دۆزىنە خودا. 5 ياخود و دەزانىن نووسراوه هاوار دەكتات. هاوارى سەپانە كانىش گەيشتە گۈيى بەزدانى پېرۇزە كە لەخۇردا دەفرمۇي، خودا بە دلگەرمى پەرۋەش بە سۈپەسالار. 5 لەسەر زۇوي خۇشتان راپارادووه و بە شۇتن پۇرەھى كە تىاماندا نىشتە جىچى كە دەفەرەپەت: «خودا بۇ رۇۋى سەرپىن را گۇتووه. 6 يېتاتانە كە تان حۆكم دا و بەرھەلسى لوتىبەرزە كان دەكتات، بەلام نىعەمەت دەداتە كۆشتان، كە بەرھەلسى ئۇوهى تەدە كەد. 7 بۇيە خوشكان بېنفيزە كان.» 7 بۇيە ملکەچى خودا بن. بەرھەلسى شەيتان و بىرایام، هەتا هاتەنەوەي مەسيحى خاوهن شكۇ ئارام بېرگەن. بىكەن، ئىتاتان هەلدىت. 8 لە خودا تىزىك بەنەو، ئىتاتان تىزىك تەماشا بىكەن چۈن جوتىار چاوهپى بەرھەمە بەھادارە كەدى دەپىتەوە. دەستان خاۋىن بىكەنەو ئەى گۇناھباران، دلتان زەۋى دەكتات، بۇ بارانى پايزىن و بەھار ئارام دەگىت. 8 ئۇوهش پاڭ بىكەنەو ئەى پاراپايەكان. 9 خەفت بختۇن و بېگىن و ئارام بېرگەن و ورەتان بەزز بىت، چۈنگە هاتەنەوەي مەسيحى شىوهن بىكەن. پېكە ئىتاتان بېگۈن بۇ گۈيان و خۇشى بۇ خەفتەت. خاوهن شكۇ تىزىك بۇوهتەوە. 9 خوشكان، بىرایان، بۇلەپۆل 10 لەپەرەم پەرەرەتكاردا بېنفيزىن، ئەلوش بەزرتان دەكتاتەوە. لەسەر يەكتىرى مەكتەن، ئەوهى حۆكم بەرگەن. ئەوهتاتا دادوھر لە 11 خوشكان، بىرایان، بە خراپا باسى يەكتات ياخود حۆكميان بەدات، لە بەرگە ئازار و ئارامگىرلى ئەو پېغەمبەرانەي كە بە ناوى خراپا باسى خوشك يان براڭ كەي بكتات ياخود حۆكميان بەدات، لە بەرگە ئازار و ئارامگىرلى ئەو پېغەمبەرانەي كە بە خەتھە وەر دەزانىن ئەگەر تەورات حۆكم بىدەيت، ئەوا تو كار بە تەورات ناڭكىت، كە دانىان بە خۇيىاندا گەرتووه. دانىخۇدا گەرتى ئەيوتاتان بىستۇوه بەلکو خۇت دەكىت بە دادوھر بەسەرپىيەوە. 12 تەنە يەك كە لە ئەنجامدا يەزدان چۈن بەرھە كە تدارى كەد، چۈنگە يەزدان شەرىعە تاداھر و دادوھر ھەيە، ئەو دەقاۋىتتى رىزگار بكتات بەزەپى زۇرە و مېھربانە. 12 خوشكان و بىرایام، پېش ھەممۇ

شئیک، سویند مه خوّن، نه به ئاسمان و نه به زهوى و نه به شتى دىكە. بەلکو با قىسه تان «بەلى» بۇ «بەلى» و «نه خېرى» بۇ «نه خېرى» بېت، نەوهەك تاوانبار بىكىن. 13 كامەتان ناخوشى ھەيدە؟ با نويز بکات. كەس دنخوشە؟ با بەگورانى ستايىش بکات. 14 كامەتان ناخوشە؟ با پىرانى كلېسا بانگ بکات بۇ ئەوهى نويزى لەسەر بکەن و بە ناوى عىسى خاوهەن شكتووه چەورى بکەن. 15 ئەو نويزەي بە باوهەر دەكىيت نەخوش چاڭ دەكانەوە و عىسى خاوهەن شكتووه ھەليدە سىتىنەتەوە. ئەگەر گوناھىكىشى گەدىيەت دەبەخشىرىت. 16 بۇ يەتكىرى دان بە گوناھە كاتاندا بىنن، نويز بۇ يەتكىرى بکەن تاڭو چاڭىبىنەوە. نويزى كەسى راستودروست زۆر بەھىز و كارىگەرە. 17 ئەلىاس مۇۋىقىك بۇو وەك ئىمە لە هەمان سروشت، بە گەرمى نويزى گەد تاڭو باران نەبارىت، ئىتىرسى سال و نىولەسەر خاڭەكەيان باران نەبارى. 18 نويزى گەدەوە، ئاسمان بارانى دا و زەۋىش بەرهەمى دا. 19 خوشكان و برايانم، ئەگەر يەكىغان لە راپسى چەواشە كىرا و يەكىك گەراندېھەوە، 20 با بىزائىت ئەوهى گوناھبارىك لە رېتگاي گومرايى بىگەر ئىتىنەوە، دەررووتىك لە مردىن پىزگار دەكات و زۆر گوناھىش دادەپۇشىت.

یه کدم په ترؤس

1

رووداونهن که فریشته کانیش به په روش لیيان ورد بینهوه.
13 بُویه با میشکان ٹاماده بیت بُو چالاکی، خُوراگِ بن،
هیوانات به تهواوی له سره ئه و نیعمهته بیت که له ئاشکاره کدنی
عیسای مهسیحه و دیت. 14 وک مندالی گوپیلهل، وک
و کپه دوکا و ئاسیا و بیسینیا، 2 که به گوپیهه زانیف
کاتی نه زانی خوتان له گەل هەوهە سەکۆنەتان مەگونجىن،
پیشوى خوداي باوك هەلبىزىدرابون، به پېرۈزكەدن رۇچى
خۆي بُو گوپیلهل عیسای مهسیح و پېرۈزندى خوینىه کى: با
نیعمەت و ئاشتیبان بُوزياد بیت. 3 ستايىش بُو خودا، باوك
هەموو هەلسوكەوتىك پېرۈز بن، 16 چونكە نوسراوه: «پېرۈز
بن، چونكە من پېرۈزم». 17 لمبەر ئەوهە لە خوداي باوك
عیسای مهسیح پەرورەدگارمان! بەھۆي بەزەپە فراوانە كىيەد
لەدا يكبوونەوهى پى بەخشىن بُو ھیوايەكى زىندۇو بە هەستانەوهى
عیسای مهسیح لەتیو مردووان، 4 بُو میراتىك کە نافەۋىتى
و گلاڭ نايىت و كال نايىتەوه. ئەو میراتە بُو ئىئەو لە ئاسمان
پارىزراوه، 5 شۇو کە بەھۆي خودا پاسەوانى گراون بە
باوهەر، بُو ئەۋرۇزگارپەي ئامادەيە لە كۆتابى زەمانە راپگەنەزىءى.
6 ئەمانە دەلىخۇشتان دەكتات، هەرچەندە لەوانەيە بُو ماۋەپەكى
كەم ناچار بن بە دەست تاقىكىرنەوهى جۇراوجۇرەوە ئازار
بېچىز، 7 تاكو سەلماندى باوهەرى راستەقىنتان، كە لە زېپى
لەناوچوو بەنرخترە، هەرچەندە بە ئاگر تاقى دەكىتەوه، كاتىك
عیسای مهسیح ئاشكرا دەكىت ستايىش و شەتكۈرپىزى بە دەواه
دەبىت. 8 هەرچەندە نەتائىنىيە خۇشتان دەوى، ئىئىشاتاش
نایيەن باوهەرى پى دەھىتن و دەنلىش دەبىن بە شىۋىيەك
ھەر باسى ناكرىت و شەكۈدارە، 9 چونكە ئامانىخى باوهەرتان
بە دەستەھىن، واتا رزگارى دەرۋوتان. 10 ئەو پېنچەمبەرانەي
كە پېشىنىييان گەدەسەر ئە و نیعمەته کە خودا بُو ئىئەوەي
ئامادە گىدبوبو، بە وردى ئىكولىئەنەيەن لە باھىن ئەو رزگاربۇونە
كەد و بەدوايدا گەرمان، 11 رۇچى مهسیح كە تىيىاندابۇو،
ئاگدارى دەكىرنەوه سەبارەت بە ئازارەكان مەسیح و ئەو
شەكۈداربۇونەي لە دواي ئازارەكانەوه دیت، هەولىان دەدا

2 بُويه هەمۇرۇق و هەمۇرقىل و دۇورۇوي و چاپىسى و
پوودانەكى يان بارودۇنخى جەپان لە كاتى رۇودانەكەي. هەمۇز مەركىتىك دابىن. 2 وک ساواى تازە لەدا يك بوبو،
12 بُويان ئاشكرا كرا كە بېيامە كە بُو خۇيان نەبوبو، بەلکو بُو ئارەزووتان لە شىرىي رۇچى پاک بیت، تاكو بەمه بُو رزگارى
ئىئەو، واتا رۇودادەكان لە سەرەدەمى ئىئەو رۇودەدەن. ئىستا گەشە بىكەن، 3 چونكە تامانان گەدەسەر كە مەسیحى بالا دەست
پەيتان را گەيەنزا بەھۆي ئەوانەي مزگىننىيەن پى بەخشىن بە چا كە. 4 وکەوي ئىئەو دېتە لاي، بەرەد زىندۇووه كەيدە، لەلایەن
يارەمەتى رۇچى پېرۈز، كە لە ئاسمانەوه تىزىدرابو. ئەمانە ئەو خەلکەوە رەتكاراوهتەوه، بەلام لەلایەن خوداوه هەلبىزىدرابو

و گرانبه‌هایه، ۵ یئوهش وهک بهردی زیندوو له خانووئیک جیئی ستایشه. ۲۰ بهلام ئەگدر هەلەتان کرد و لیتان درا و پۇچى بىناد دەنزىن، بۇ كاھينىئى پېرۇز، بۇ كىرىق قوربانىيە بەرگەتان گرت، ئەمە ج شانازىيە كە؟ بۇيە ئەگدر چا كە بىكەن و پۇچىيە قولكراوه كان بۇ خودا له رىنگى عيسىاي مەسيحىدە، له ئازاردا بەرگەتان گرت، ئەمە جىئى ستایشه لەلای خودا. ۶ چونكە له نۇرسراوه پېرۇز كاندا ھاتووه: 『ئەوقاتا بەردىك ۲۱ بۇ ئەمە باڭكراون، لهبەر ئەمە مەسيحىش له پىتاوتاندا له سېيىن دادەنەيم، گۈنگەتن بەردى بناھەيە هەلبىزىدراو و ئازارى چىزىت و تۇرونى بۇ بەجىپىشتن، تاكو بە هەنگاوهە كاپىدا گرانبەها، ئەمە پاشى بى بەستىت شەرمەزار تايىت.』 ۷ بۇيە بېرون. ۲۲ 『ئەمە هيچ گوناھىيىكى نەگىدبوو، فۇقىلى له سەر بۇ شىوه كە باوهەرتان ھيتاواه ئەم بەردى گرانبەهایه، بهلام بۇ زار نەبوبو.』 ۲۳ 『ئەمە جىتىوي پېلەدرا و جىتىوي نەددادىيە، بىياواھەران، 『ئەم بەردىيە وەستا كان رەھتىان گرددە، بۇ ئازار دەدرا و ھەرەشە نەدەكەن، بەلکو خۇي دەدەيە دەست بە گۈنگەتن بەردىيە باغە،』 ۸ ھەرەوەها: 『دەپەتە بەردىك ئەمە جىتىوي حۆكمى دادپەرورەنەيە، ۲۴ 『ئەمە خۇدى خۇى لە بۇ كۆسپ، تاشە بەردىكىش كە ئىي بىكۈنە خوارەوە.』 لەشيدا له سەر دار گوناھە كاخانى ھەلگەرت، تاكو سەبارەت ئەوانە سامە دەكەن و دەكەن، چونكە گۈزىپايەلى وشەي بە گوناھە بىرىن و بۇ راستودرۇسىتى بىزىن. بە بىرەنە كانى ئەم خودا نىن، ھەر ئەمەشە چارەنۇرسىان. ۹ بهلام یئوه گەلىيىكى چا كىبۇنەوە. ۲۵ یئوه وەك مەرى نېبۇ وابۇن، بهلام ئىستا ھەلپىزىدراون، كاھينىئى شاھانە، نەتەۋەيەكى پېرۇز، گەلى گەراونەتەوە لاي شوان و چاودىرى گېباتان.

تايىھى خودان، تاكو چا كىيەكانى ئەمە رابكىيەن كە بانگى

3 ئى زىنەكان، بە هەمان شىوه ملکەچى مېزدەكتان بن، كەدوون له تارىكىيە و بۇ رۇونا كىيە سەرسۈرەتىنەرە كەي. تەنانەت ئەگدر هەندىكىان گۈزىپايەلى وشەي خودا نەبوبون، ۱۰ پېشتر گەل نەبوبون، بهلام ئىستا كەلى خودان، پېشتر بەزەيتان وەرنەگىتىبو، بهلام ئىستا بەزەيتان وەرگەتۈو. ۱۱ خۇشەۋىستان، یئوه نامۇ و پېغانەن بەم جىيانە، ھەر بۇيە لىتان دەپاپىتەوە لە ھەمەسە كانى جەستە دوور بىكۈنەوە، كە لە دۈزى دەررۇن دەجهنگن. ۱۲ با لەتىي بىياواھەراندا رەھۋەشتان باش بىت، تاكو كاپىك يوختاتان بى دەكەن گوغايا یئوه بەدكارن، كەدوو دەجهنگن. ۱۳ لەبەر مەسيحى بالادەست، ئەوانىش خودا شىكۈدار بکەن. ۱۴ با لەتىي بىياواھەر خەن دەگەن گۈزىپايەلى ئېراھىم بۇو، بە ملکەچى ھەمۇ دامودەزگايەكى مەۋقەنە بن: بۇ پاشا وەك دەسەلاتدار، ۱۵ يان بۇ پارىزىگاران وەك نېرداوی ئەم بۇ سزادانى بەدكاران و ستايىشى چا كەكاران، ۱۶ چونكە خواتى خودا ئاوايىه، بە چا كەكارى نەزانىي گېڭىلەكان پېدەنگ بکەن. ۱۷ وەك مەرۇقى ئازاد بىزىن، بهلام نەك ئازادى پەردى بەدكارى بىت، بەلکو وەك بەندە خودا بىزىن. ۱۸ بۇيە لە ھەمووان بىگەن، ھاوباوهەرتان خۇشبوىي، لە خودا بېرسن و بېرىز لە پاشا بىگەن. ۱۹ ئەمە كۆپلەكان، بە ھەمۇ تىرسەوە ملکەچى گەورەكتان بن، نەك تەنها بۇ چا كە دەلەرمەكان، بەلکو بۇ توندەكتانىش، ۲۰ چونكە ئەگدر كەسىك لەبەر وېردىنى بەرامبەر خودا بەرگەي ڈانى ئازارى زۇردارى بگىرىت، ئەمە

خوشبویت و روزگاری خوش بیینیت، با زمانی له خراپه بیباوه ران به سه رтан برد به سه، له بهره لایی، هه و هسبازی، پاریزیت و لیوه کافی له فیلیزی. 11 با له خراپه لابدات سه رخوشی، را بواردن، ئاهه نگی شه را بخوارنه ووه، بتپه رستی و چا که بکات، با بهدوای ئاشتیدا بگدریت و کوششی بو قیزهون. 4 لمده سر سام دهن که له گلایان رانا کهن بو لا فاوی بکات، 12 چونکه چاوی یه زدان له سه راستوروستانه و همان به دره وشتی و جنتیوان پنده دهن. 5 به لام ئه وانه حیسابی گوئی له پارانه وه کایان را گرووه. به لام رپووه یه زدان له دژی خریان دهدن به ووهی که ئاماده يه مردووان و زیندووان خراپه کارانه. 13 کی ئازار تان دهدات ئه گر بو چا که دلگرم حوم بدات، 6 چونکه بهم هزیه ووه مرد دایه مردووانیش، بن؟ 14 به لام ئه گر له بهر راستوروستی ئازار تان چیزت، ئوا تاکو به گوئیه خلک له جهسته دا حوم بدرين، به لام خوزگ به گیوه. ۷ مه ترسن له ووهی که ئه وان لی ده ترسن، به گوئیه خودا له روحدا بیزن. 7 کوتایی هه موو شتیک مه توغون. 15 به لکو مه سیح وه ک په روه دگار له دلتاندا تزیک بووه توه، بویه زیر و چاکراوه بن تاکو توییز بکن. 8 له ته رخان بکن، هه ردم ئاماده بن بو وله ماده ووهی پرسیاری سه رووی هه موو شتیکه وه خوش ویستیان بو به کتری به هیز هر يه کیک سباره بهم هیوایه لیه شیوه دایه، به لام به بیت، چونکه خوش ویستی گوناهی زور داده بیشیت. 9 بی دلتمرجی و پیزه ووه. 16 هه روه ها ویژداتیک باشتنان هه بیت، بوله بول میوانداریه قی يه کتری بکن. 10 هه ریه که به گوئیه هه تا ئه وانه ی بوختان به سه روورده باش کاتان ده بکن که ئه و به هر یه دی وه ریگتووه، خزمتی يه کتری پی بکن، وه ک به رهه می يه کیوبوتانه له گل مه سیح، له قسے کایان شرم زارین، سه رکاریکی باش له سه رنیعمه ته جوزا جوزه کانی خودا. 17 چونکه باشته، ئه گر خواستی خودا بیت، له بهر چا که کاری 11 ئه گر کسیک و تار دهدات، با به جوزیک بدويت ئازار بدرين، نه ک خراپه کاری. 18 له بهر ئه ووهی مه سیح ته نه، وه ک کسیک که په یاهی خودا را لگه بیت. ئه گر کسیک جاریک له بهر گوناه ئازار درا، بیتاوان له پیتاوی تاوان بران، خزمت ده کات، با بهو هیزه ووه پیکات که خودا دایینی کردووه، تاکو له ریگکی عیسای مه سیحیان کوشت به لام خودا به روح زیندووی کرده ووه، 19 به مه ش روحی شتیکدا شکودار بیت. هتاهه تایه شکو و دسه لات بو ئه ووه. مه سیح چوو مزگنی دا به روحه زیندانیه کان، 20 به وانه ئامین. (aiōn g165) 12 خوش ویستان، له لاتان سهير نهی له که له کوندا ياخی بون، کاتیک خودا له ریزنان نوحدا به تاقیکردن وه تان به لای سوویتیه توشستان دیت، وه ک بلیک پشووردیزیه و چاوه روان بون، که کشته بیه که ئاماده ده کرا. شتیکی سیریتان به سه رهاتووه، 13 به لکو دنلوش بن وه کو ته نهه هشت کهس له و که شتیکه دا بون و به ئاو ریزگار بون. ئه ووهی که به شدار تان له ئازاره کافی مه سیحدا کرد بیت، تاکو 21 ئه مه ش هیمای لە تاوهه لکیشانه که یئیستا ریزگار تان ده کات، له ئاشکرا کردن شکویه که دنلوش و شادمان بن. 14 ئه گر نه ک سپرینه ووهی پیسی جهسته، به لکو به لاینی ویژداتیکی باش به ناوی مه سیح جنتیوان پندراء، خوزگ ده خوازیت به گیوه، بو خودا، به هه ستانه ووهی عیسای مه سیح، 22 ئه ووهی به ره و چونکه روحی شکو و خودا دیتنه سرتان. 15 با کستان وه ک ئاسمان روحیت و له دسته راستی خودا دانیشت، فریشته و بکوشیک یان دزیک یان به دکاریک یاخود به کیک دهست ده سه لاتدار و هیزه کان ملکچن بوی. 16 به لام له کاروپاری خلک و هرب دات ئازار نه چیزی،

4 وه ک مه سیح به جهسته ئازاری چیزت، گیوه ش خوتان بهم بیروایه چه کدار بکن، چونکه ئه ووهی به جهسته ئازار بچیزی له گوناه کردن دوه وستی، 2 تاکو ئه و کاته ي به جهسته له ژیاندا ماوه بو هه ووهی مرؤفانه نهیز، به لکو بو خواستی خودا. 3 ئیتر ئه و کاته ي له ئه نجما دانی خواستی ره جهت ریزگاری بیت، ئه چاره نووسی خراپه کار و گونا هبار

چون ده بیت؟^{۱۹} بؤیه ئەوانەی بەگۈزىھى خواتى خودا
ئازار دەدرىن، با خۇيان بەدەنە دەست بەدىپىنەرى دلسوز و
بەردهام بن لە چا كەكارى.

5 وەك پېرىيىكى هاۋپىتىان، داوا لەو پېرانە دەكەم
كە له تىوتاندان، شايەقى ئازارەكانى مەسيح و ھاۋابەشى ئەو
شکۈھى وارادەگىھەنرى: 2 ئەو مىنگەلە خودا بله و پېرىن
كە له تىوتاندا نايە، وەك چاودىر خزمەتىان بىكەن، نەك بە
ناچارى، بەلکو بە ويستەوە وەك چىزنى خودا دەھىۋېت،
نەك بۇ دەستكەقى شەرمەزارى، بەلکو بە چالا كىيەوە،
3 خۇتان بەسەر ئەوانەدا مەسەپىن كە دراونە دەستان،
بەلکو بىنە ثۇونە بۇ مىنگەل. 4 كاتىكىش سەرۇكى شوانان
دەرەكەھۆى، تاجى شکۇ وەرەدەگۈن كە كال نايىتەوە. 5 ئەى
لاۋەكان، بە هەمان شىۋە ملکەچى بىران بن، ھەمووتان بەرامبەر
بە يەكتىر پېغىزىن، چونكە: «خودا بەرھەلسى لووتەرزە كان
دەكەت، بەلام نىعمەت دەداتە پېغىزەكان». 6 بؤیە له ئىزىز
دەستى بەھىزى خودا پېغىزىن، تاكو لە كاڭى خۇيدا بەرزاڭان
بىكەنەوە. 7 ھەمو خەمېڭان بە خودا سېپىن، چونكە ئەو
بايەختان پىدەدات. 8 چاوكراوه بن و ئىشىك بىگن، شەيىنانى
دوڑمتان وەك شېرىيىكى بە نەپەنە پەرسەنە دەسۋورپەنەوە، بەدواى
يەكىكىدا دەگەرى بۇ ئەوەي بىخوات. 9 بەرەدەكانى بىكەن، لە
باوهەرە كە بېچەسپىن، بىزان خوشك و بىرا كائىشان لە جىپاندا
ھەمان ئازار دەچىزىن. 10 خوداي ھەمو نىعمەتىك، ئەوەى
بە يەكۈون لەگەل عىسای مەسىحدا بانگى كەدون بۇ شکۈھى
ھەتاھەتايەكەي، كە ۋۆزىنگى ئازاراتان چىزىت، خۇرى راستە
پېتىان دەكەت و واتان لى دەكەت كە بەھىزى و چەسپاۋ و
دەمەزراو بن. 11 ھەتاھەتايە دەسەلات بۇ ئەوە.
تامىن. 12 بەھۆى سىلا، كە بىراى دلسوزى
دەنام، بە كورقى بۇم نۇوسىن، ھانتان دەدەم و شايەقى دەدەم،
ئەمە نىعمەتە راستەقىنەكە خودايە. تىيىدا بېچەسپىن. 13 ئەوەى
لە باپل وەك ئىيە هەلبىزىدراوه، سلاۋاتان لىدەكەت، ھەروھا
مەرقىسى پۇلەم. 14 بە ماچى خۇشەوىسى سلاۋ لە يەكتىرى
بىكەن. ئاشتى بۇ ھەمووتان بىت كە لەگەل مەسيح يەكىن.

دوم په ترۆس

1

مه سیحی خاوهن شکومان و هیزه که عیان پی ناساندن، ئیمە به دوای
کوئەلە ئەفسانەیکی زیرە کانەی هەلبەستراونە کە و تیوین، بەلکو
بۇ ئەوانەی لە رېنگەدی راستودروستی خودا و عیسای مەسیحە و
شایه تھالى پایە بەرزیپەت ئەو بۇین. 17 بىز و شکوئى لە
خوداى باوک و مىرىكت کاتىپك ئەم دەنگە لە شکودارى
پىزگارکەرمانە و باوه پىنگى بەھادارى وەک باوه پى ئیچەيان
پایە بەرزەوە بۇ هات: «ئەمە كەپورى خوشەویستم، ئەمە دىز زۇر
دەستكەوتەوە. 2 با لە رېنگەدی ناسىنى خودا و عیسای خاوهن
شکومانە و، نىعەمەت و ئاشتىتان بۇ زىياد بىت. 3 بىزە
خوداپە كەدى مەسیح ھەموئە و شنانەي پى بە خشىوين كە بۇ
پەيامى پېغەمبەر امانە ھەيدە كە بە تەواوی پاشى پى دەبەستىت،
ژيان و لە خواترسى پۇيەستە، ئەمەش لە رېنگەدی ئەو ناسىنى
كە ھەمانە بۇ ئەو خوداپە كە باڭى كەدىن بۇ شکو و
بەو چۈرایە دەدەن كە لە شۇئىنىكى تارىكدا دەدرەوشتىنە و
چاکىيە كەى. 4 خودا بەھىز ھەموئەمانە و بەلەنە بەھادار و
ھەتا ئەو كاتە ئەپەتەنە و ئەستىزەرە بەيان لە دلتاندا
گەورە كافى پىداين، تاكو ٹۇۋە بەھىز ئەم بەلەنە و بۇان لەو
گەندەلىيە جەپان دەريازىن كە لە تارەزووی خراپادايە و
پېشىنىيەك لە نۇوسراوە پېرۇزە كاندا بە يىكىانە وە خودى
بەشدارىن لە سروشى خوداى. 5 ھەر لەبەر ئەمدەش، تېتكۈشىن
پېغەمبەرە كە نەنۇوسراوە، 21 چونكە ھەرگىز پېشىنى بە خواتسى
تاكو لە باوه زاتان چا كە بىكۈپە وە، لە چا كەش، زانىاري،
مرۇف نەھاتووە، بەلکو بۇ ئەپەتەنە و بەلکو بۇ ئەپەتەنە و
6 لە زانىارىش بە سەرخۇدا زالبۇنىش، لە بە سەرخۇدا زالبۇنىش
كەرددوو، بۇ ئەپەتەنە بەيامى خودا دەلەجەيەن.

دانە خۇدا گەرتەن، لە دانە خۇدا گەرتەن لە خواترسى، 7 لە

2 بەلام لەتىو گەلە كەدا پېغەمبەری درۆزىن ھەبۇون،
لە خواترسىش ھەست و سۆزى ھاوېش، لە ھەست و سۆزى
ھاوېشىش خۆشە وىستى، 8 چونكە ئەگەر ئەوانەتان پىدايت
وەك لەتىوان چۈھەشدا مامۆستايى درۆزىن دەپت، ئەوانەي
زىياد بىكەت، واتان لىيدەكەت بۇ ناسىنى عیسای مەسیحى
بە نېھىت قىتكەنلىقى چەوقى لەناوبەر دەھىنە تاوهەوە، تەنانەت
پەروردەگارمان تەمبەل و بى بەرھەم تەبن. 9 بەلام ئەپەتەنە
ئەمانەي نەپت، ئەوا كۆزى و كەمبىنە، لە يادى چووە كە
لەناوچۈتكى خېرا بە سەر خۇياندا دەھىن. 2 زۆر كەميش
گوناھە كۈنە كەنلىپاڭ بۇ ھەتكەن، لە بەر ئەوان كفر بە پىيازى
زىياتىش تېتكۈشىن بۇ چەسپاندىنە ھەلبازاردىن و بانگەوازە كەتان،
چونكە ئەگەر ئەمانەتان كەد ئەوا ھەرگىز نا كەن، 11 ھەرەوە
پېشىۋازىيە كى گەرمەنلى دەكىرىت بۇ چۈونە ناو شاشىنى
ھەتاھەتايى عیسای مەسیحى پەروردەگار و رېزگار كەرمان.
بەلاوه نەزاوە. 4 خودا بەزەپى بە فەريشتەنەدا نەھاتەوە كە
گوناھىان كەد، بەلکو فەريذانە دۆزەخ و لەتىو تارىكىدا بەندى
كەن و بۇ بۇزى ئەپەتەنە و ھەلگەرن. (aiōnios g166)
بە بىر بېتىمەوە، ھەرچەنە دەيازان و لەو پاپىتىيە ئېستادا
چەسپاون. 13 باوه پەرم وايە ھەتا لەم جەستىيەدا بىم، ئەركى
خۆمە بە بىر تان بېتىمەوە، 14 چونكە دەزانم بە زۇۋى ئەم جەھان
ھېتايە سەر جەپان خراپەكاران، بەلکو نوحى را گەيدەنەرى
بە جىيەدەھىلەم، ھەرەوە كچۈن عیسای مەسیحى پەروردەگارمان
پاستودروستى لەگەن حەوت كەسى دىكە پاراست. 6 كاتىپك
بۇي دەرخىستم. 15 ھەرەوە تىدە كۆشم تاكو دواى دەرچۈونم
شارە كانى سەدۇم و عەمۇرای تاوانبار كەد بە تىكىانى تەواو و
ھەر دەم ئەم شتەنەتان وە بېرىپەتەوە. 16 كاتىپك ھاتنى عیسای
ئەوانى كەد خۇلەمېش، كەننەپەند بۇ دەھاتووی خراپەكاران.

7 کاتیک لوپی پاچاکی دهرباز کرد که له بهلهای به دکاران باشتر بود پرینگلی راستوروسیان نهانسیبیوایه، لهوهی ناسیان بیزار بود، 8 چونکه ئه و پاچاکه که له تیوباندا دهڑیا، و دوای له راسپارده پیروزه‌ی پیبان دراهه لگرنهوه. 22 ئه و کردهوه خراپه کانیانی ده بیتی و ده بیست، پیوژ به پیوژ گیانی پهنده راسته‌یان له سر ده چه سپیت: «سه‌گ گهراوه و سره راستوروسی تازار ده درا، 9 نه‌گهرا و بیت، یه زان ده زانیت رشانوه که‌ی،» ههروهه: «به رازی شوشتاو گهراوه ناو چوچن له خواترسان له تاقیکدنهوه دهرباز بکات و خراپه کاران چلپاوه.»

ههتا پیوژ لیپرسینهوه له زیر سزاداندا بېنیتلهوه، 10 به تایه‌تی 3 خوشه‌یوستان، ئه مه دووه‌مین نامه‌یه بېتان ده نوسم، ئهوانه‌ی که توونه‌ته دوای لهوهی گلاوی سروشی دنیا، تیياندا به يادان ده هینمه‌وه تاکو بیری پاگان بوروزئم، سووکایه‌تی به ده سه‌لات ده کدن، چاونه‌رس و کله‌پهقون، 2 ههروهه‌ها تاکو و ته‌کانی پیغه‌مبهره پیروزه‌کان بینه‌وه يادان، ناترسن لهوهی بوخنان به فریشته‌کان بکدن، 11 هرچنده ههروهه راسپارده‌ی مسيحي خاوهن شکو و بزگارکه‌رمان فریشته‌کان لهوان به توانتر و به هیزترن، بهلام له بردم يه زداندا که له پیگه‌ی نیدراواتان دراون. 3 پیش ههموو شتیک حوكى بوخنانکردنیان به سه‌ردا نادهن، 12 بهلام ئه و خراپه‌کارانه پیوسته‌ئه و بزان که له كوتای زه‌مانه‌دا خه‌لکی گالله‌جار کفر له شتیک ده کدن که لیتینا گدن، ئهوانه وک تازه‌لی دین و گائنه ده کدن، دواي ئاره‌زووه خراپه کانیان ده کدون، به سه‌زمان که له دایک بیون بیوه‌ی راوبکین و بکوژرین، 4 ده‌لین: «کوانی بەلینی هاته‌وهی؟ لهو کانه‌وهی باوبایرانمان به گندهل خوچان له ناوده‌چن، 13 كرپی خراپه‌کارپه کانیان مردوون، له سه‌ره‌تاي به دېنیانه‌وه ههموو شتیک وک و هرده‌گون. وا داده‌تین چېروه‌رگتن لهوهی که به درېلای پیوژ خويه‌تی، 5 به نه‌قسته‌ئه و پشکوچی ده خنه که له كونه‌وه سه‌لنه‌تت لېدەن، ئهوانه له که و كمومکوري بیون، کاتیک به شداری له خوانه‌کاتان ده کدن چېز له فیله‌کانیان ورده‌گون. 14 چاویان پره له داوینپیسی و له گوناه ناوه‌ستن، دهروونه لرزوکه‌کان هه‌لده‌خله‌تین، دیلان به چاپرسی راھینزاوه، و ئاسعاني ئیستا به هه‌مان فهرمايشت بئۇ ئاگر هه‌لگیراون، بی ئهوانه روله‌ی نه‌فره‌تن، 15 له پیگای راستی لایانداوه و پیوژ لیپرسینه‌وه و له ناوچوونی خراپه‌کاران پاریزراون. 8 بهلام چه‌واشه کراون، دواي پیتازی به‌لامعا کبری به عزور که‌تون، خوشه‌یوستان ته‌نام شته‌تان لمیاد نه‌چیت، پیوژیک له‌لای ئه‌وهی حه‌زی له کرپی خراپه‌کاری بیو، 16 بهلام سه‌رزه‌نشتی يه زدان وک هه‌زار ساله و هه‌زار سالیش وک پیوژیک. سه‌ریچیه‌کدی ورگرت، گویدریزی بیزمان به ده‌نگی مروقانه و يه زدان سه‌باره‌ت به بەلئیه‌کدی خاوه‌نی، وک هه‌نديک هاته دوان و سه‌رشیتی ئه و پیغه‌مبهرهی پاگت. 17 ئهوانه کافی بی ئاون، ههورن به گرده‌لول ده بردیز، ئه و په‌پری تاریکایان کس له ناوچیت، به‌لکو دمیه‌ویت هه‌مووان بی توبه‌کردن بیو هه‌لگیراوه. (questioned) 18 چونکه به قسەی گهوره و بین، 10 بهلام هاتنچ پیوژی يه زدان وک هاتنی دز وايه، پوچ ده دوئن، به تازه‌زووه کانی سروشی دنیا و به بهله‌لای، تېيدا به ده‌نگیک بەرز ئامسان نامیتیت، به سووتان تونجه‌کان ئهوانه هه‌لده‌خله‌تین که تازه هه‌لاتوون له دهست ئه و له ناوده‌چن، زه‌وی و ئه و کارانه‌ی تېيدا يه نامیتیت. 11 که که‌سانه‌ی له گوماپیدا ده زن، 19 به‌لئی ئازادپان پنده‌دهن، که‌چى خوچان كويله‌ی گندله‌لین، چونکه مروف كويله‌ی هه‌شیتکه به سه‌ریدا زال بیت. 20 نه‌گهرا به‌هه‌زی ناسیفی خودا ده کدن و پهله له هاتنی ده کدن، چونکه تېيدا ئامسان به بزگارکه‌رمان عیسای مسيحي خاوهن شکووه له گلاوی جهان ئاگر له ناوده‌چیت، تونجه‌کانیش به سووتان ده توبه‌وه. 13 بهلام هه‌لاتین، بهلام دیسان لهو گلاویه بەلئینه‌وه و به سه‌ریاندا زال بگویزه‌ی بەلئینه‌که‌ی، تېیه چاوه‌روانی ئامسانی نوی و زه‌وی بیت، ئه و کانه كوتایيان له سه‌رەتایان خراپه‌ر ده بیت، 21 چونکه

نویین، که راستودروستی تییدا نیشته جیهه. 14 خوشویستان، که چاوه‌ریئی ئهو شته ده کەن، تیکوتۇش بۆ ئەوهى بن لەکىنى و بن گلەپى لە ئاشتىدا لەلای ئهو بىزۇنەوه. 15 بىان كە پشۇدرىئى پەروھەردگارمان ھەلەكە بۆزگارى، وەك پۇلسى براي خوشەویستان بەگۈزەھى ئەو داناپەھى خودا پىيىداوه بۇي نۇوسىن. 16 ئەو لە ھەموو نامە كاپىدا لەبارەھى ئەم شەستانوھ دواوه، ئەوهى ھەندىك شىقى تىدابەھى گۈانە بۆ تىگەيشتن كە نەزان و نەچەسپاوه كان، وەك نۇوسراوه پېرۇزەكانى دىكە، بۆ لەناوچوونى خۇيان دېشىۋىن. 17 بۇيە خوشەویستان، چۈنكە ئىبە لەپىشىدا دەزانن، ئاگادارى خۇتان بن، نەوهەك بە خىابەھى سەرپىچىكاران چەواشە بن و لە چەسپاوى خۇتان بىكون.

18 بەلكو لە نىعەمەت و ناسىنى عىسى مەسيحى پىزگاركەر و پەروھەردگارماندا گەشە بىكن. شكتى ئىستا و ھەتابەتايە بۇ ئەوهە ئامىن.

(aiōn g165)

یه کم پرچه نا

1

شیوه یه بژیت که عیسا ژیاوه ۷ خوشه ویستان، راسپارده یه کی نوینان بُو نانووسم، به لکو راسپارده یه کی کون که هر له سره تاوه هه تابنبو. راسپارده کونه که ئهو په یامه یه که له سره تادا خومان بینیمان، ئه وهی ته ماشمان کرد و ده سقان لیدا. گوینان ای بُو. ۸ له گل ئه وه شدا راسپارده یه کی نوینان بُو ده نووسم، ئه و راستیه که له مه سیح و یوهدا هه یه، چونکه تاریکی به سرده چیت، وا روونا کیهه راسته قینه که هتاهه که ده رکوت، ئیه بینیمانه و شایه قی بُو ده دهین، ژیانه چونکه که تان بُو راده گدیهین، ئه و یهانه که له لای باوک هتاهه که ده رکوت، ئیه بینیمانه و شایه قی بُو ده دهین، ژیانه ئاسما نی بو و بُو ئیه ده رکوت. (aiōnios g166) ۳ ئه وهی بینیمانه و بیستو مانه به عیوه راده گدیهین، بُو ئه وهی پیکدهو ژیانی هاو به شمان هه بیت، پنکه و ژیانی ئه ش په یوه سته له گل ئه وله روونا کیدا ده ژیت و هیچ شتیکی تیدا نیه که توو شی باوک ئاسما نی و عیسای مه سیحی کوری. ۴ ئیه ئه مانه تان بُو گوناهیان بکات. ۱۱ به لام ئه وهی رق له خوشک یان برای ده نووسین تاکو خوشیه که مان پر و ته او بیت. ۵ ئه مه ش ئه و خوی بیتنه و، له تاریکیدا و به تاریکیدا ده روات، نازیت په یامه یه که له مه سیحه وه بیستمان و پیتانی راده گدیهین: خودا بُو کوئی مل ده بیت، چونکه تاریکی چاوی کویز کردووه. ۱۲ نه هی روله خوشه ویسته کان، بُو یوه ده نووسم، چونکه له به ره پنکه وه ده زین و به تاریکیدا بِرْقَن، ئهوا در ده کین و راست نا کین، ۷ به لام ئه گهر به روونا کیدا بِرْقَن، هه روه ک چون خودا له روونا کیدا و، ئهوا پنکه وه ده زین و خویچی عیسای کوری له هه موو گوناهیک پاکان ده کانه وه. ۸ ئه گهر بِلَّین گوناهان نیه، ئهوا خومان هه لد خله بِلَّین و راسته له بِلَّین نیه. ۹ ئه گهر دامان به گوناهه کاغناندا نه، ئهوا خودا دل سوز و دادپه روره، ته نانهت له گوناهه کاغنان خوشده بیت و له هه موو ناره واپیه ک پاکان ده کانه وه. ۱۰ ئه گهر بِلَّین گوناهان نه کردووه، ئهوا به دروزنی داده تین و په یامه که له بِلَّین نیه. یه کیک جیهانی خوشیوی، ئهوا خوشه ویستی باوک تیدا نیه.

2 روله خوشه ویسته کانم، ئه مانه تان بُو ده نووسم تاکو گوانه ۱۶ له بر ئه وهی هه موو ئه و شتanhه له جیهاندایه، تاره زووی نه کدن. به لام ئه گهريه کیک گوناهی کرد، ئهوا له لای باوک جه سته و تاره زووی چاو و سه لته نه قی ژیانه، ئه مانه ش له دا کوکی کارمان هه یه که عیسای مه سیحی راست دروسته، ۲ ئه و باوکه وه نین، به لکو له جیهان و ئاره زووہ کانی که فارهق گوناهه کاغنانه، نه ک ته نهه هی ئیه، به لکو گوناهه کانی به سه رده چن، به لام ئه وهی خواتی خودا جیهی جن ده کات هه موو جیهان. ۳ به مه دا ده زانین که ئه مانه ناسیو، ئه گهر بُو هتاهه تایه ده ژیت. (aiōn) ۱۸ روله کان ئه مه دوا کار به راسپارده کانی بکین. ۴ ئه وهی ده بیت: «ناسیومه» به لام کاترمهزه. وه ک بیستو تانه دڑه مه سیح دیت، ئیستاش زور راسپارده کانی به جینا گدیه بیت، ئهوا دروزنے و راستی له دوا ده مه سیح هاتون، به مه دا ده زانین دوا کاترمهزه. ۱۹ ئه وان نیه. ۵ به لام ئه وهی گوپیله لی په یامی خودا بیت، ئهوا به لیان جیا بیونه و، به لام به راستی سه ره ئیه نه بیون، چونکه راستی خوشه ویستی خودا لهو کسده ده اووه. به مه دا ده زانین ئه گهر سه ره ئیه بیونایه، له گملان ده مانه وه، به لام چوون که ئیه به یه کبیون له گل مه سیح ده زین: ۶ هر رکسیک بُو ئه وهی ده بیخن که کسیان سه ره ئیه نین. ۲۰ به لام بیت: «من به یه کبیون له گل مه سیح ده زین»، ئهوا ده بیت به و مه سیحی پیروز به روحی خوشی ده سنتیشانی کردن و هه مووتان

پاستی دهزان. 21 من ئەمەتان بۇ نانووسىم لەبەر ئەوهى كە راستودروستە، وەك چۈن ئەوپۇش راستودروستە. 8 ئەوهى پاستى نازان، بەلکۇ لەبەر ئەوهى پاستى دهزان و دهزان گوناھ بىكەت لە ئىبىلىسە، چۈنكە ئىبىلىس ھەر لە سەرەتاۋە كە هيچ درۆيەك كە راستىيە كەدە نايىت. 22 كى درۆزئە؟ گوناھى كىدۇوە. كورى خودا بۇ ئەمە دەركەوت، تاڭو ئەوهى نىكۈلى بىكەت كە عىسا مەسيحە كىيە، ئەمە درە مەسيحە كارەكانى ئىبىلىس يېكىدات. 9 ھەركەسيك لە خودا وەلدايىك كە نىكۈلى لە باوک و كورە كە دەكت. 23 ھەركەسيك نىكۈلى بۇپۇيت بەرەدا وام نايىت لە گوناھى كەن، چۈنكە تۇرى خودايى لە كورە كە بىكەت باوکى نايىت، ئەوهەش دان بە كورە كەدا بىنت تىدا دەچەسپىت. ناتوانىت بەرەدا وام يېت لە گوناھى كەن، باوکى دەيىت. 24 پېيەھەست بن بەوهەى لە سەرەتاۋا دىيىستان. لەبەر ئەوهى لە خودا وەلدايىك بۇوه. 10 رۆلەي خودا و ئەگەر بەمە وە پېيەھەست بن، ئەوا بە كورە كە باوکەدە پېيەھەست رۆلەي ئىبىلىس بەمە دەرەدە كەنون: ھەركەسيك راستودروستى دەبن. 25 ئەمە مەيە ئەۋە بەلەتىنى ئەۋە پېيەداوين، ژيانى هەتاكەتايى. پېيەھە نەكەت لە خودا وە ئەوهى خوشكى دەبن. 26 ئەمانم بۇ چۈھۈر نۇرسى لەبارەي ئەوانەي ھەول يان براي خۆي خۇشىنەوەت، 11 چۈنكە ئەمە ئەم پەيامەيە (aiōnios g166) دەدەن چەواشەتەن بىكەن. 27 بەلام ئۇپە ئەدەستىشانكەرنەي كە لە سەرەتاۋا دىيىستان، كە يەكتەمان خۇشىوی. 12 وەك كە لە مەسيختان وەرگۈتووه بە ئۇپە وە پېيەھەست بۇوه، لەبەر قايىن مەبن، كە سەر بە شەيتان بۇو و ھابىلى براي خۆي ئەوهە پەيپەستان بە مرۇف نىيە قىرتان بىكەت، بەلکۇ رۆحى پىرۇز كوشت. بۇچى كوشى؟ چۈنكە كارەكانى ئەمە خەرپ بۇون و ھەمو شەيگەن قىرەدەكەت. ئەم دەستىشانكەرنەي راستە و درۇھى برا كەيى راستودروست. 13 خوشكان، بىرإيان، لاتان سەير نىيە، بۇرە پېيەھەست بن بە مەسيحە وە وەك رۆحى پىرۇز قىرى نەيىت ئەگەر جىهان رەق لىتەن بىتەوە. 14 دەزانىن لە مردىنە وە كەن، بە يەكۈون لەگەن بۇ ژيان گواستىرە وە، چۈنكە بىرایمان خۇشىدەوەت. ئەوهى مەسيح پېيەھەست بن تاڭو كاپىك ئەدەرەدە كەۋىت مەتمانەمان خۇشە وىسىتى نەيىت لە مردىنا دەمەنیتەوە. 15 ھەركەسيك ھەيىت و لە ھاتەوە كەيى شەرمى لى نەكەن. 29 ئەگەر بىزان رەق لە خوشكى يان برا كەيى بىتەوە، بىكۈرە و ئۇپە دەزان ئەو راستودروستە، دەزان كە ھەركەسيك راستودروستى هيچ بىكۈرۈشكە ئەۋە بەلەتاكەتايى (aiōnios g166) پېيەھە بىكەت لە ئەوهەوە لەدىايىك بۇوه.

16 بەمە خۇشە وىسىمان زانى: عىسىاى مەسيح ژيانى خۆي بۇ

ئېڭە دانان، ئېڭەش دەيىت ژيان خۇمان بۇ خوشك و برا كامان دابىتىن. 17 ئەوهى مالى دىنالىيەن ھەيىت و خوشكى يان برا كەيى خۆي بە نەدارى يېنى و دەلى لېپە قىقدە، چۈن خۇشە وىسىتى چۈنكە ئەنۋاسىوە. 2 خۇشە وىستان، ئىنسىتا رۆلەي خودا دەن و ھېشتا دەرنە كە توتووه دەيىنە چى. بەلام دەزانىن كاپىك ئەو دەرەدە كەۋىت ئېڭە وەك ئەو دەبىن، چۈنكە وەك خۆي راستى. 19 بەمە دەزانىن كە سەر بە راستىن، ھەرۋەھا چۈن دەبىن، 3 ھەركەسيك ئەم ھېۋاىي بە وە بىت، خۆي پاڭ دەكائەوە، ھەرۋەك چۈن ئەپاڭ كە. 4 ھەركەسيك گوناھ دەلماڭ ئاماسوودە دەيىت لە تامادە بۇونى ئەو: 20 كاپىك دەلماڭ سەرکونەمان دەكەت، چۈنكە گوناھ سەرچىيە، 5 دەزان ئەو دەرەكەوت تاڭو گوناھە كان لابىات. ئەو خۆي بىن گوناھە. 6 ھەركەسيك بە يەكۈون لەگەل مەسيح بىتەت، لە گوناھى كەن داوابىكىن لېپە وەرددە گىز، چۈنكە راپساردە كافى بە جىلدە كەنەننە كەن، ئەوا لەبەر دەم خودا لە دەلماڭ گەورە تەرە و ھەمو سەرگۈچى دەكەت، چۈنكە گوناھ سەرچىيە، 7 ھەركەسيك دەلماڭ شەيىك دەزانىت. 21 خۇشە وىستان، ئەگەر دەلماڭ سەرگۈنەمان شەيىك دەكەن، چۈنكە گوناھ سەرچىيە، 8 ھەركەسيك بە بەرەدا وام گوناھە كان لابىات. ئەو خۆي بىن گوناھە. 6 ھەركەسيك بە يەكۈون لەگەل مەسيح بىتەت، لە گوناھى كەن داوابىكىن لېپە وەرددە گىز، چۈنكە راپساردە كافى بە جىلدە كەنەننە كەن، ئەو دەكەن كە بەدەلەتى. 23 ئەمەش راپساردە كەنەتى: ئەوهە دەكەن كە بەدەلەتى. 23 ئەمەش راپساردە كەنەتى: كەس چەواشەتەن نەكت، ئەوهى راستودروستى پېيەھە بىكەت باوھەرمان بە ناوى عىسىاى مەسيحى كورە كەيى ھەيىت و يەكتەمان خۇشبوى، وەك راپساردۇون. 24 ئەگەر كەسيك

پاسپارده کافی خودا به جیگه یه نیت، ئەوا بە يەکبۇون لە گەل خۆی پىداوين. 14 ئېھەش يىنیمان و شایھى دەدەن كە باوك خودا دەزىيەت، هەروەھا خوداش بە يەکبۇون لە گەل ئەو كورى خۆز ناردووه بۇ ئەوهى بىتىتە رىزگاركىرى جىهان. كەسەدا دەزىيەت، بەمەدا دەزانىن خودا بە يەکبۇون لە گەل 15 هەركىسىك دانى پىدا بىتىت كە عيسا كورى خودايە، دەزىيەت: بۇ رۆحە كە پىداوين.

ئەۋىش بە يەگىرتوونى لە گەل ئەو كەسەدا دەزىيەت، 16 ئېھەش ئەو خۆشەویستان، بۇوا بە هەموو رۆحىك مەكەن، بەلکو خۆشەویستىيە خودا كە بۇ ئېھەي ناسىمان و باوهەمان پىكىد. بۇ رۆحە كان تاق بىكەنەوه، بىان ئايا له خوداوهى؟ چۈنكە زۇر پېغەمبەرى درۆزىن بە جىهاندا بىلاوبۇنەتەوه، 2 رۆحى خودا بەمە دەناسنەوه: هەر رۆحىك دان بەوهەدا بىتىت كە عىسائى مەسيح لە جەستەدا هاتۇوه، ئەوا ئەو رۆحە له خوداوهى، 3 بەلام هەر رۆحىكىش دان بە عىسادا نەنیت، ئەوا ئەو رۆحە له خوداوهى نىيە، ئەو رۆحە دەرە مەسيحە كە بىستۇرانە دىيت و ئىستا والە جىهاندايە، 4 رۇلە خۆشەویستەكان، ئۇرە خوداوهن و بەسر ئەو پېغەمبەرە درۆزىنەدا زال بۇون، چۈنكە رۆحى خودا ئەوهى لە ئىمەدايە گەورەترە له رۆحى شەيان ئەوهى لە جىهانەوهى و جىهان گۆيىانلى دەگرىت. 6 ئېھە دەيىن لە جىهانەوهى و جىهان گۆيىانلى دەگرىت، 7 خۆشەویستان، بایكىرىمان خۆشىويى، چۈنكە خۆشەویستى له خۆشەویستان، ئەوهە دەناسىنەوهى، 9 بەم شىيەه رۆحى راستى و رۆحى چەواشە دەناسىنەوهى، 10 خۆشەویستان، بەلگەن ئەوهە دەناسىنەوهى، 11 خۆشەویستان، ئەگەر خوداوه لە دايك بۇوه، 12 هەركىسىك باوك خۆشىويى، 13 بەم شىيەه خۆشەویستى خودا له تىواناندا دەركوكت: خودا رۇلە كانى خودامان خۆشەویستى: كە خودامان خۆشىوتى و كورە تاقانە كە خۆز نارده جىهان تاكو بەھۆيەوه بىشىن. پاسپارده کافى به جىگە یەن، 3 ئەمە خۆشەویستى خودايە، 14 خۆشەویستى لە مەدايە: نەك ئېھە خودامان خۆشىوتى، پاسپارده کانىشى قورس نىن، بەلکو ئەو خۆشىوتىن و كورە كە بۇ كەفارەتى گۇناھەكانان 4 چۈنكە هەركىسىك لە خوداوه لە دايك بۇويتىت جىهان نارد، 11 خۆشەویستان، ئەگەر خودا بەم شىيەه خۆشىوتىن، دەبەزىتىت، ئەو سەرەتكەش كە جىهان دەبەزىتىت، پېرىستە لە سەرمان يەكىرىمان خۆشىويى. 12 هەرگىز كەس باوهەمان، 5 كېيىھە جىهان دەبەزىتىت؟ تەنها ئەو كەسەي خودايە نەيىنەو، ئەگەر يەكىرىمان خۆشىويى، ئەوا بە يەگىرتوونى باوهەي كە عيسا كورى خودايە، 6 ئەمە ئەوهى كە بە ئاوا و لە گەل خودا دەزىن و خۆشەویستىيە كە لە نانچاندا تەواواه. خوين هاتۇوه، عىسائى مەسيح، نەك تەنها بە ئاوا، بەلکو بە ئاوا 13 بەمەدا دەزانىن كە ئېھە بە يەکبۇون لە گەل خودا دەزىن و بە خۇنى، رۆحى پىرۇزىش شايەتى دەدات، چۈنكە رۆحە كە و خوداش بە يەکبۇون لە گەل ئېھە دەزىيەت: ئەوا لە رۆحى راستىيە، 7 ئوانەي شايەتى دەدەن سىيانان: 8 رۆح و ئاوا و

خوین، ئەم سى شايىتە هەمان شايىقى دەدەن. 9 ئەگەر ئېئە شايىقى مەرۇۋ لەلامان قبول بىيەت، شايىقى خودا گورە ترە،

چونكە ئەمە شايىتى خودا يە سەبارەت بە كۈرە كىدى داوىيەتى.

10 ئەوهى باوەر بە كۈرە خودا بېتىت ئەم شايىتى بە خۇيدا ھىدە، ئەوهى باوەر بە خودا نەكت خودا بە درۇزن دادەتى،

چونكە باوەر بە شايىتى بە ناکات كە خودا سەبارەت بە كۈرە كىدى داوىيەتى.

11 ئەمەش شايىتى كىدە: خودا ژيانى aiōnios ھەتاھەتايى پىداوين و ئەو ژيانەش لە كۈرە كىدىيە.

(g166) 12 ئەوهى كۈرە كىدە بىت ژيانى ھەيە، ئەوهى كۈرە خودا نەيت، ژيانىشى نايىت. 13 ئەمانەم بۇ شۇو

نوسى كە باوەرتان بە ناوى كۈرە خودا ھەيە، تاكو بزانى ژيانى ھەتاھەتايىتان ھەيە.

(aiōnios g166) 14 ئەمەش ئەو متمانىيە كە بەoman ھەيە، ئەگەر بەگۈرەي ويسىتى ئەو داواى

ھەر شىئىك بىكىن، گۈيىمانلى دەگرىت. 15 ئەگەر بزانىن

ھەرچىيەك داوا بىكىن گۈيىمانلى دەگرىت، ئەوا دەزانىن

ئەوهى لە ئەoman داوا كىدوووه ھەمانە. 16 ئەگەر كىسييەك

خوشك يان برايەكى لە كاتى ئەنجامدانى گۇناھىكىدا بىنى كە

بەرەو مەردى نەبات، پىويسىتە لەسەرى لە خودا بۆي پاپىتەوە،

خوداش ژيانى دەداتى. مەبىستم ئەوانىيە گوناھ دەكەن كە

بەرەو مەردى نىيە، گوناھ ھەيە بەرەو مەردى، بۇ ئەمە نالىم

داوا بىكىت. 17 ھەمو توپەوايەك گۇناھە بەلام گۇناھىش

ھەيە بەرەو مەردى نىيە. 18 دەزانىن ھەركىسييەك لە خودا وە

لەدايىك بۇويىت بەردەۋام نايىت لە گۇناھىكىن، بەلكو ئەوهى

لە خودا وە لەدايىك بۇوه خۇى دەپارىزىت و شەيتان دەستى لى

نادات. 19 دەزانىن لە خودا وەن و ھەمو توپەوايەك لەزىز دەستى

شەيتاندا دازاوه. 20 ھەروەها دەزانىن كە كۈرە خودا ھات

و چاوى كىدىنەوە تاكو ئەو بناسىن كە راستىيە. ئېئەش لەگەن

راستىيەكدا بۇويىتە يەك، كە عىسای مەسىحى كۈرە خودا يە، ئەو خودا راستەقىنە و ژيانى ھەتاھەتايى.

(aiōnios 21 رۇولە خوشەويسىتەكان، خۇتان لە بت پاپىزىن.

دوروه میوّحه‌نا

1

له پیره کوه، بُو خانمی هه آبژیر دراو و بُو مندالانیشی که له
پرستیدا خۆشمه دوین، نهک تەنها من، به لکو ھەموو ئەوانەی
پرستی دەناسن، 2 له بەر ئەو پرستییەی تیاماندا نیشته جى
دەبیت و ھەتاھەتايە له گەلەن دەبیت: (aiōn g165) 3 با نیعمەت

و بەزەبى و ئاشیمان له خوداي باوک و عیسای مەسيحى
کورى باوکوه له گەل بیت، به راستى و خۆشەویستیيەو.
4 زۆر دلخوش بوم كە بىنیم ھەندىك لە مندالاكانت بەگۈزەي
پرستى دەرۇن، وەك باوک پاسپاردىن. 5 ئىستاش ئەمى
خانم، پاسپاردەيەكى نويت بُو نانووسىم، به لکو ئەوهى له
سەرەتاوه ھەمانبووه: داواتلى دەكەم كە يەكتىغان خۆشبوى.
6 خۆشەویستى ئەمەيدى: بەگۈزەي پاسپاردە كانى خودا بېرىن.
ھەروهك لە سەرەتادا گۈپيان لېي بۇوه، پاسپاردە كە ئەوهى
كە بە خۆشەویستى ھەلسوكەوت بەكن. 7 چەواشەكارى زۆر
بە جىھاندا بلاو بۇونەتەوە و دان بەوهدا نائىن كە عیسای
مەسيح بە جەستە ھاتووه، ئەو جۆرە كەسانە چەواشەكار و
دڑە مەسيحن. 8 ئاگادارى خۇزان بن، نەوهك كە ھەلە دەست
بەدن كە كارمان بُر كەدووه، به لکو پاداشتى تەواو وەرېگىن.
9 ھەركەسىك پىش بىكەويت و له فيئىرىدىن مەسيح بەردەۋام
نەبیت، بىلەر بىرەي له خودا ئەوهى كە فيئىرىدىن كە بەردەۋام بیت،
ھەم باوک ئاسمانى و ھەم كورە كەي ھەيد. 10 ھەركەسىك
ھانە لاتان و ئەو قىئىرىدىن نەھيتا، لە مالە كە تان پىشوازى لى
مەكەن و سلاوى لى مەكەن، 11 چۈتكە ئەوهى سلاوى لى
بىكەت، لە بەدكارىيە كابىدا بەشدار دەبیت. 12 زۆر شتم ھەيد
بُوتانى بتووسىم، بەلام نامەوېت بە مەرە كەب و كاغەز بېت،
بە لکو ئومىدەوارم له گەلتان بىم و پرووبەرپۇو بەدوين، تاكو تەواو
دلخوش بىن. 13 مندالانى خوشكە هە آبژير دراوه كەت سلاوت
لەيدە كەن.

سیّه میوّحهنا

1

له پیره کهوه، بُو گایپُسی خوشه ویست که له راستیدا خوشم ده ویت. 2 ئەی خوشه ویست، نویز ده کم که له هه موو شتیکدا سه رکه و تولو بیت و تەندر وستیت باش بیت، هه رووه ک دروونت سه رکه و تووه. 3 زور دلخوش بوم بهوهی چەند برایه ک هاتن و شایه قى دلسوزى تۇيان بُو راستى دا، هه رووه ک به گۆزى ده رپویت. 4 خوشى لەمە گەورە ترم نېيە کە گۆزى لى بیت مندالانم بە گۆزى ده رپون. 5 خوشه ویست، توبە دلسوزى يەوە هه موو شتیک بُو خوشكان و برایان ده کیت، بە تایه قى بُو نامۇ كان. 6 ئەوان له بەردەم كلىسا شایه تىيان له سەر خوشه ویستى تۈداوه. كارىيەك باش ده کیت کە بەو شىۋىيەي لە لائى خودا شايىتى يە بەرىيان بىكىت، 7 چونكە ئەوانه له بەر نارىي مەسيح ھاتۇنەتە دەرەوه و ھېچ شتىكىان له بىباوه ران وەرنە گەرتۈوه. 8 بُويە پۈيىستە پىشوازى له كەسانى وەک ئەوانه بىكىن تاكو بەيە كەوه كار بُو راستى بىكىن. 9 بُو كلىسام نۇرسىيە، بەلام دىپوتىغىس كە دەيدە ویت له تىوانىاندا بىبىتى يە كەم، پىشوازى يانلى ناكلات. 10 بُويە ئە گەر ھاتم، كەدەوه كافى وئەو غەيە تانەي كە سەبارەت بە ئېچى گۇرتووه دەيمەنەمەوە يادى. هه رووهە باھو شەوه نەوە ستاوه، بەلگۇ نايە ویت پىشوازى له خوشكان و برایان بکات و هەر يەكىك بىبىه ویت پىشوازى يانلى بکات، بىتلى دە گەرىت و له كلىسا دەريدە كات. 11 خوشە ویستم، لا ساي خراپە مە كەوه بەلگۇ چا كە. ئەوهى چا كە بکات له خودا ویه، ئەوهش خراپە بکات، خودا ئە يىنيوھ. 12 دىيەتىپۇس له لايەن هەموو كەسىك و له لايەن راستىشە و شایه قى بُو دراوه. ئېچى شایەقى دەدەين، ئۇوهش دەزانن شایەقى ئېچە راستە. 13 زورم هە بۇو بۇتى بۇوسم، بەلام نامە ویت بە قەلەم و مەرە كەپ بىت. 14 بەلگۇ ئۇمىدەوارم بەم زووانە بىتىن تاكو چەپو بەر رەپو قەسە بىكىن، سلاوات لى بىت، برا دەران سلاوات لىدە كەن، بە ناوە كەنپان سلاوات لە برا دەران بىكە.

یه هوزا

1

ههوری بی باران و با هه لیگرتوون، وهک داری بی به ری

پاییزون، له ره گدهوه هملکنزاون، دوو جار مردوون. 13 ئهوان

شه پلی دهربای هه لپوون و کاره شه مرمهته ره کانیان وهک

کهف ده رده دکون، ئه سیزههی گهپوکن که بو هه تاهه تایه

ئه پهپری تاریکایان بو هله لگیراوه. (aiōn g165) 14 حه توخ که

له نهوهه حه ووتی می تاده مه له بارههی ئهوانههه پیشینی کرد:

سهیر بکن، یه زدان له گدلهه زاران فریشتهه پیروزی خزوی

دیت، 15 تاکو هه مو خلهه حکم بدات و تاوانباریان بکات

به ئهنجامداني هه مو ئهه کردهوه خوانهه ناسیبیانه که بهه وی

خوانهه ناسیبیان ئهنجامیان داوه، هه رووهه هه مو ئهه قسهه ره قانهه

که گوناهباره خوانهه ناسه کان له دڑی ئهه گوتوبویانه. 16 ئهوانه

بوهله لکدر و گله پیکدرن، به گویزهه تاره ززووه خراپه کانیان

هه لسوکه و ده دکن و قسے گهوره ده دکن، بو بره زوههندی

خوانیان به دورو ووی سیاشی خلهه لک ده دکن. 17 بهلام عیوه

ئهی خوشه ویستان، قسے کانی نیز در اوافی عیسای مه سیحی

خاوهن شکومان بینتهه وه ياد که پیشتر گوتوبویانه. 18 چینی

گوتون: «له کوتایی روزگار، ههندیک گالتله جاپهیدا ده بن و

دوای تاره ززووه خراپه کانیان ده دکون». 19 ئهوانه دووهه ره کی

ده دینهه وه، به دوای سرو شستی مرؤفانه وه و روحی پیروزیان

نییه. 20 بهلام عیوه خوشه ویستان، خوتان له سر بر اووه ری

پیروزیان بنیاد بینی، به روحی پیروز نویز بکن، 21 خوتان له ناوا

خوشه ویستی خودا پیاریزون له کاتیکا چاوهه رووانی بهه زهی عیسای

مه سیحی خاوهن شکومان ده بن که ژیانی هه تاهه تاییتان بو

بینیت. (aiōnios g166) 22 بهزه بیتان به وانه دا بینتهه وه که گومان

ده دکن. 23 ههندیک له ئاگر برفین و پر زگاریان بکن، له

ترسدا به زه بیتان به ههندیکا بینتهه وه، تناههت رقتان لهو بره کانه

بینتهه وه که به جهسته گلاوه بونونه. 24 بو توهه وه که توانيهه

له کوتون بیان پار تیزیت، هه رووهه بی که موکوری و به ویه ری

شادیهه وه له بردتم شکویه کدی پر انانگریت، 25 بو تاکه

خودای پر زگار که رمان له ریگه عیسای مه سیحی خاوهن

شکومان، شکتو و گهورهه وه توانا و ده سه لات بو توهه وه، له

تله زله وه و ئیستا و هه تاهه تایه! ئامین. (aiōn g165)

له یه هوزاوه، بهنده عیسای مه سیح و برای یاقوب،

بو بانگکراوه کان، ئهوانهه خودای باوک خوشی دهون و

بهه وی عیسای مه سیحه وه پار تیزراون: 2 به زهی و ئاشتی و

خوشه ویستان بو زیاد بیت. 3 خوشه ویستان، هه رچهنده

زور به په روش بوم تاکو له بارهه پر زگاریه بوه شمانه وه

بوقان بنووسم، بهلام به پویستم زانی ئامده تان بو بنووسم، لیستان

ده پار تیهه وه پیکوشن بو ئهه باوهه ره که تنهها جاریک در اووه ته

ده دست گدله پیروزی خودا. 4 له بره ئهه وه که ساتیک به

دزیهه وه هاتونهه ته ناوهه وه، له میزه بو ئهه وه حوكه نوسراون،

خوانهه ناسن، نیعمهه خودامان بو برهه لایی ده گورن و نکولی له

عیسای مه سیح ده دکن، که تاقه سه روره و په روره دگارمانه.

5 هه رچهنده خوتان پیشوه خت ده زان، بهلام هه ده مه ویت

بیرتان بخنه مه وه که یه زدان گله کدی خوی له خاکی میسر

پر زگار کرد، بهلام دواتر ئهوانهه لمنا و برد که باوهه ریان نه هنیتا،

6 هه رووهه ها ئهه فریشانه که پله و پایه کانی خویان نه پاراست،

بهلکو شوختی خویان به جنیشت، به کوئی هه تاهه تایی بو

سرای روحی گهوره له میزه تاریکیدا هله لگیان. (aiōnios g126)

7 هه رووهه سه دوم و عه مهورا و شاره کاف ده ده ریان به

همان ریگا به دواوی داوینیسی و هاوهه گه زبازی که وتن، جا

به ئاگریکی هه تاهه تایی سزادران و بون به پهند. (aiē66)

8 خه یالخاوه کانیش به هه مان شیوه، جه سهه گلاوه ده دکن و

ده سه لات رهت ده دکنهه وه بوختان به فریشنه کان ده دکن.

9 بهلام میکائیلی سه روحی فریشنه کان، کاتیک دزایه تی شهیانی

کرد و سه بارهه ت به ته ری موسا مشتومی کرد، نه یو زا به

بوختان سکالای لی بکات، بهلکو گوئی: «یه زدان سه رزه نه شتت

بکات!» 10 که چی ئهوانهه قسے بو شتیک هه لدله به ستن که

لیتی تینا گهن. ئهه وه که ئاگهه لی به سته زمان به سرو شستی

ده زان، ده بینتهه هوی له ناوهه چوونیان. 11 قوریه سه ریان! ریگای

قابینیان گر توهه؛ بو پریک ده ستکه وت خویان داوهه ته ده ست

چه واشیدی به لعame وه، له یاخیبوونه کدی قوره ح له ناوهه چوون.

12 ئهوانه له داوهه ته برایه تیهه کانی شیوه دا له کدیه کن، بیشنه رمانه

نان ده خون، شواتیکن که تنهها خویان ده له وه رین. ئهوانه

ئاشکرا کردن

1

و وک بده فر سپی بون و چاوه کان و وک گزی تاگ بون.

15 پنهانی کانی و وک بروزی کی بریقه دار که له کوروه پوخته کرایت

وابون، دهنگیشی و وک هازهی تافگه وابوو. 16 حوت

ئهستیره له دهستی راستی بون، شمشیری کی دودوده میش له

دهمیه و دهرده چوو، روشماری و وک تیشک به تینخ پروژ

دده ره شایه ووه. 17 کاتیک بینم و وک مردو له بهری

کوتم، دهستی راستی خسته سدرم و فرمومی: «مه ترسه،

من سدره تا کوتایم. 18 من زیندووه که! مردووم، به لام

ئهوده تا نیستا بون همتا هتایه زیندووم! هدروهها کلیله کانی مردن و

جهانی مردووانم پنهانیه. (aiōn g165, Hadēs g86) 19 «بیوی ئه مانه

بنووسه له ووهی بینیت و ئه ووهی ههیه و ئه ووهی پاش ئه مەش

ده بیت. 20 نهینی ئه و حوت ئهستیره هی له دهستی راستم

لهو حوت پروحه وهی له بردم تەخته کیدان، 5 هروده ها

له عیسای مسیحیش وه که شایه تیده ری دلسززه، توبه رهی

ھستانه وھی نتو مردووانه و سروکی پاشا کانی سر زو پیوه.

ئدو که ئیهی خوشده ویت و به خوینی خوی له گوناهه کامان

تازادی کردن و ئیهی کرده شاشنین و کاهین بون خودای

باوکی، همتا هتایه شکو و ده سلات بون وھا! ثامین. (aiōn 165)

7 ئه وھتا له گل ههوردا دیت و هه مو جاویک ده بینیت،

چرادانه زپینه که دا هاتوچو ده کات، ده فرمومی: 2 «ئاگام له

کردار و ماندو بیون و دانبه خودا گرتته، ده زانم که ناتوانیت

بون خودا شکو و ده سلات بون وھا! ثامین. (aiōn 165)

8 يهزدانی په روده دگار ده فرمومی: «من ئەلف

خیان به نیزدراو ده زان به لام نیزدراو نین و به دروزن

دەرچوون، 3 دانت به خوتدا گرت و له بەر ناوی من بەرگەت

پیوه نای براتانم، که بیه کبون له گل عیسادا هاویه شاتانم له

تەنگانه و شاشنین و دانبه خودا گرت، له پیتاوی پەیامی خودا

و شایه تی بون عیسا له دوورگە پەتمۇس بوم. 10 له رۆزى

خوشە ویستیه که جاراتت بهلاوه ناوه. 5 بەپیرت بیتە و له چ

يەزداندا رۆحى پەرۇزم هانه سەر و له پاشتمەو گۆنیم له دهنگیکی

پاپیه کی بەر ز کوتیت! توبه بکه و کاره کانی پېشتىت دوباره

بەر زی وک کەرەنا بونو، 11 دەفەرمومو: «ئه ووهی دە بینی لە

پەرتۇوکىك بینووسه و و بون حوت کلیسا کەی بىزە، واتا

له شوینچ خوی لادەدم. 6 به لام شتىکى باشت ههیه:

تۈش وەکو من پىت له دابونه بىرىت نىكولا پىوه کان دە بیتە وە،

ئەھسوس و سېرنا پەرگامۇس و سېايىرا و ساردىس و فىلا دەلىا

7 «ئه ووهی گۈنى ههیه، با بىستىت رۆحى پەرۇز چى به کلیسا کان

دە فرمومى. ئه ووهی سەربکویت، رېنگە دە دەم له دە خى

دە دوا. کاتیک ئاولرم دایه وە حوت چرادانى زپینم بىنی،

13 له ناوه راستى چرادانه کاندا يە كىك وک كورى مەۋە

ژيان بخوات، كە له بەھەشىت خودايد». 8 بون خوتە

کلیسا کەی سېرنا بونوسە: ئه ووهی يە كەمین و دواھەمینە،

ئه ووهی مردوو بونو و زىندىو بونو ووه، دە فرمومى: 9 «ئاگام له

بە سنگىيە وە بەستبۇو. 14 سەر و قىرى سپى وەک خورى

شنانە دە بیت زو رو بودەن بە بەندە کانی پيشان بە دات. خودا

لە رېنگە ناردنى فريشته كەيە وە بولاي يۆخەنای بەندە، ئەو

شنانە دەرخست، 2 كە شایه تىي دا بۆھەمۆ ئەو شنانە كە

بىنی، واتا وشە خودا و شایه تىي عیسای مەسیح. 3 خۆزگە

دە خوازىت بە وھى و تە کانی ئەم پىشىبىنیيە دە خويزىيە و،

ھروده خۆزگە بەو كەسانش دە خوازىت كە دە بىستن و

ئهوده تىيدا نووسراوه پەپەھوی دە كەن، چونكە كانه كە تىزىكە.

4 لە يۆخەناوه، بۆ حوت كلىسا كەي هەرئى ئاسپى: با نىعەت

و ئاشتىيان بۆ بىت لە وھى كە هەھىي و هەبۈوه دېت و

لە حوت پروحە وھى لە بەر دەم تەختە كە دەنەن، 5 هروده ها

لە عیسای مەسیحیش وە كە شایه تیده ری دلسززه، توبە رەي

ھستانە وھى نتو مردووانە و سروکى پاشا کانی سر زو پیوه.

ئدو كە ئىئى خوشە دە ویت و بە خوینى خوی له گوناهه كامان

2

بۆ فريشته کلىسا كەي ئەھە سووس بونوسە: ئه ووهى

حوت ئهستیره كەي به دهستی راستى گرتووه و به ناو حوت

چرادانه زپینه کە دا هاتوچو ده کات، دە فرمومى: 2 «ئاگام له

کردار و ماندو بیون و دانبه خودا گرتته، ده زانم کە ناتوانیت

بۇ دەگىرەن. 8 يەزدانى په روده دگار دە فرمومى: «من ئەلف

خۇيان به نىزدراو دە زان به لام نىزدراو نين و به دروزن

و يېم، ئه ووهى هەھىي و هەبۈوه دېت، هەرە بە توانا». 9 من

پیوه نای براتانم، کە بیه کبون له گل عیسادا هاویه شاتانم له

تەنگانه و شاشنین و دانبه خودا گرت، له پیتاوی پەیامی خودا

و شایه تی بون عیسا له دوورگە پەتمۇس بوم. 10 له رۆزى

خوشە ویستیه کە جاراتت بهلاوه ناوه. 5 بەپیرت بیتە و له چ

يەزداندا رۆحى پەرۇزم هانه سەر و له پاشتمەو گۆنیم له دەنگىكى

پاپیه کی بەر ز کوتیت! توبه بکه و کاره کانی پېشتىت دوباره

بەر زی وک کەرەنا بونو، 11 دە فەرمومى: «ئه ووهى دە بینی لە

پەرتۇوکىك بینووسە و و بون حوت کلىسا كەی بىزە، واتا

له شوینچ خوی لادەدم. 6 به لام شتىکى باشت ههیه:

تۈش وەکو من پىت له دابونه بىرىت نىكولا پىوه کان دە بیتە وە،

ئەھسوس و سېرنا پەرگامۇس و سېايىرا و ساردىس و فىلا دەلىا

7 «ئه ووهی گۈنى ههیه، با بىستىت رۆحى پەرۇز چى به کلیسا کان

دە فرمومى. ئه ووهی سەربکویت، رېنگە دە دەم له دە خى

دە دوا. کاتیک ئاولرم دایه وە حوت چرادانى زپینم بىنی،

13 له ناوه راستى چرادانه کاندا يە كىك وک كورى مەۋە

ژيان بخوات، كە له بەھەشىت خودايد». 8 بون خوتە

تهنگانه و ههزاریته، هرچه نده تو دهولمه ندیت. هروههای سه رجیگا و نه خوش ده کدوی، هروههای ئه گدر ئهوانهی ئاگام له قسه هه لبېستنی ئهوانهید که ده لئین جوله کەن و واش داویتپیسیان له گەل گەدووه له گەداره کانیان توبه نه کەن، نین، بەلام کەنیشی شەیتان. 10 هرگیز مەرسە له تازارانە دەیانخەمە ناو تەنگانهید کی گەورەوە. 23 هروههای مەندالکانی به واپوت دیت. وا ئىلىيس خەریکە هەندىيگان بخاتە زىدانەوه، مردن لەناودېبم، ھەممۇ كلىسا كائىش دەزان من پېشكىنەرى تاکو تاق بېرىنەوه و دە ۋۆز تەنگانەت دەپت. هەتا مردن مېشك و دلەكانم، سزاى ھەر يەكىيەشان بەگۈزەي كاره کانى دلسۈزبە، مەنيش تاجى ژىانتىپ دەپەخشم. 11 «ئەوهى گۈنى دەددەم. 24 «بەلام بە ئىمە دەلەم، ئهوانهى لە سیاتىرا ماونەتەوه، ھەيدە، با بېسىتىت رۆحى پېرۈز چى بە كلىسا كان دەفرەرمۇي. ئهوانهى ئەم قىرگەنەيان نىبىه و بە قۇولابى شەيتانىان نەزانىيە، ئەوهى سەربەکەرمۇي، مردى دوووم ئازارى نادات». 12 بۇ وەک دەلئىن، من بارىتكى دىكەتەن ناخەمە سەر، 25 تەنها ئەوهى فەيشتەي كلىسا كەدى پەگاموس بىنوسە: ئەوهى شەشىرە تېرىھ هەتائى دەستى پۇھ بېگن، هەتا دېيم، 26 «ئەوهى سەربەکەرمۇي و دوودەمە كەدى ھەيدە دەفرەرمۇي: 13 «ئاگام ئىبى لەكۈنى دەزېت، هەتا كۆتايى كاره کانى من ئەنجام بىدات، دەسەلاتى بەسەر ئەو شۇينەي تەختى شەيتانى لىبىه. له گەل ئەوهشدا دەست بە نەتەوە كاندا دەدەمى، 27 «بە گۈچاتىكى ئاستىن بەرىزەيان ناوى منهوه دەگرتىت. تەنانەت لەو رۆزەنەش كە ئەنتىپاسى دەبات، وەك گۈزەمەكى گلەن وردوخاشيان دەكتە.» شایەتىدەرى دلسۈزم لەلاتان شەھيد كەن، لەو شۇينەي شەيتان ھەروهوك مەنيش لە باۋەمە دەسەلاتىم وەرگۈتووه. 28 ھەروهە ئىشىتەجىيە، نىكۆلىت لە باوهرى من نەكەد. 14 «بەلام ھەندىك ئەستىرە بەرەبەياني دەدەمى، 29 ئەوهى گۈنى ھەيدە، با شەتمەسەرت ھەيدە: هەندىك كەس لەلاتىن پابەندن بە قىرگەنلى بېسىتىت رۆحى پېرۈز چى بە كلىسا كان دەفرەرمۇي.»

بەلعامەوه، ئەوهى بالاقي قىرده كەد كۆسپ لەبەر دەم نەوهى 3 هەروههای بۇ فەيشتەي كلىسا كەدى ساردىس بىنوسە: ئىسرائىل دابىت تاكو لەو قوربانىيەنە بىخۇن كە بۇت گراون و ئەوهى حەوت رۆحى خودا و حەوت ئەستىرە كەدى ھەيدە داویتپىسى بکەن، 15 بە ھەمان شىۋە، لەلاي توش هەندىك دەفرەرمۇي: «ئاگام له گەداره کانى، توبه ناو زىنۋەوەت، بەلام ھەن پابەندن بە قىرگەنلى نىكولا وېيە كان. 16 بۇيە توبه بىك! مەر دەووەت. 2 ئىشىك بېگە! ئەوهى ماوه و خەریکە بىرىت ئەگىنە، بەم زۇوانە دېتە لات و بە شەشىرە كەدى دەمم لە گەليان بەھىزى بىكە، چۈنكە لەبەر دەم خۇدام كاره کانىم بە ناتەواوى دەجەنگم، 17 «ئەوهى گۈنى ھەيدە، با بېسىتىت رۆحى پېرۈز بىنەي، 3 ئىتەۋەشى كە قىرې بۇويت و بىستەت بەپېرخۇنى چى بە كلىسا كان دەفرەرمۇي. ئەوهى سەربەکەرمۇي، لە مەنى شاراوهى دەدەمى، ھەروهە بەردىكى سې دەدەمى كە ئىشىك نەگرىت ئەوا وەك درىزىك دېم و نازانى لەچ كاپىكدا تاۋىنلى ئۆيلى لەسەر نۇوسراوە، جىڭ لەلەپە وەرپەدەگىت دېتە سەرت. 4 «كەچى خەلکىكى كەمەت لە ساردىدا كەس نايىزايىت». 18 بۇ فەيشتەي كلىسا كەدى سیاتىرا بىنوسە: ھەيدە بەرگەنگانىان گلاؤ نەكەدووه، ئەوان بە بەرگى سېپىيە و كورى خودا، ئەوهى چاوه كانى وەك گېرى ئاگەر و پېنىيە كانى له گەل من پى دەكەن، چۈنكە شىيانى ئەونەن. 5 ئەوهى وەك بېرۇزى بىرېھەدارە، دەفرەرمۇي: 19 «ئاگام له گەدار و سەربەکەرمۇي، تاوا بەرگى سې دەپۋىشىت و ناوى لە پېرتووکى خۇشەویسىت و خزمەت و باوهەر و دانبەخۇدا گەتنە. كاره کانى ژياندا ناسىمەوه و لەبەر دەم باڭم و لەبەر دەم فەيشتە كان ئەم داپىھەت لەوانەي يە كەم جارت زىياتەن. 20 «بەلام دان بە ناوه كەيدا دەنیم، 6 ئەوهى گۈنى ھەيدە، با بېسىتىت ئەمەم لەسەرت ھەيدە: تۆپىت بە وەزئە داوه كە ناوى ئىزايىلە، رۆحى پېرۈز چى بە كلىسا كان دەفرەرمۇي». 7 ھەروهە بۇ خۇنى بە پېغەمبەر ناوېبات، بەندە كام قىرده كات و چەواشەيان فەيشتەي كلىسا كەدى فيلا دەلغا بىنوسە: ئەوهى پېرۈز و دەكەت تاكو داویتپىسى بکەن و لەو خواردەنە بىخۇن كە بۇت ۋاستە، كليلە كەدى داودى لە دەستە، ئەوهى دەيكلەھە و كراوهە قوربىانى. 21 كام بېيدابۇ تاكو توبە بىكتەن، بەلام كەس دايىخات، دايىدەخات و كەس نايىكتەوه، دەفرەرمۇي: نېپولىست توبە لە داویتپىسى بکات. 22 لەبەر ئەوه فېيىدەمە

8 «تاگام له کرداره کاتنه، ئوهتا ده رگایه کی کراوم له بردەمت سەركوتمن بەدەستپىتا و له گەل باوکم لە سەرتەختە کەدى دانىشتم. داناوه و كەس ناتوانىت دايچاڭات. دەزانم هيئىتكى كەمت 22 ئوهى گۈنى ھېيد، با بىسىتىت پۇحى پىرۇز چى به كلىسا كان ھەيد، بەلام و شەرى من دەفەرمۇي».»

نەكىد. 9 ئوهقا ئاوا لەوانەمى كەنىشى شەيان دەكەم، ئوانەمى 4 پاش ئەمە تەماشام كەد دەرگایه کى كراوم بىنى له دەلىن جولە كەمین و جولە كەش نىن، بەلكۈ درۆ دەكەن، وايان ئاسماندا، ئە و دەنگەش كە يە كەم جار وەك كەرەنا ھاتە لى دەكەم بىن و لە بەر دەم پىيە كانتدا كېتۈش بىن و بىان گۈنم، يېنى فەرمۇم: «سەرىكەو بۇ ئۇرۇم، ئوهەت پىشان دەدەم تۆم خۇشىستۇرۇم. 10 لە بەر ئەوهى بە گۈزىرە پا سپارە كەم كە دوا ئەمە پۇيىستە رووبىدات». 2 دەستبەجى رۇحى دات بەخۇتا گرت، مەنيش لە كاتى تاقىكىردنەوە دە تپارىزىم كە بە سەر ھەمو جىهاندا دىيت بۇ ئەوهى دايىشۇوانى جىهان تاقى بىكىيەوه. 11 «زوو دىم، دەست بىگە بەوهى ھەتە، تاكو كەس تاجە كەتلى نەسەتىتىت. 12 ئەوهى سەرىكەويت، دەيكمە كۆلە كەيەك لە تاپو پەرسىگە خودام و هەرگىز لىنى دەرناجىت. ناوى خوداي خۆم و ناوى شارى خوداي خۆم لە سەر دەنۇسوم، ئورشەلىي نوى، ئوهى لە لايەن خوداي خۆم لە ئاسمانەوه دېيە خوارەوه، هەروەھا ناوى نۇنى خۆم لە سەر دەنۇسوم. 13 ئەوهى گۈنى ھېيد، با بىسىتىت پۇحى پىرۇز چى به كلىسا كان دەفەرمۇي». 14 بۇ فەيشتەي كلىسا كەي لا و دىكىيا بىنوسە: ئەمە پەيامى ئەوهى كە بە «ئامىن» ناو دەپىرىت، كە شاپەتەرى دلسۇز و پا سپارە و سەرچاواھى بە دېپەتزاوه كافى خودايى: 15 «تاگام له کرداره کاتنه، تونە سارد و نە گەرمىت. خۇزىگە سارد يان گەرم بۇواي، 16 بەلام لە بەر ئەوهى شەلتىتىت، نە ساردىت و نە گەرمىت، بە تەمام لە دەمەوه بىتەقىمەوه. 17 تۈ دەلەي: «دەولەمەندم و زەنگىن بۇمە، پۇيىستىم بە ھېيچ نىيە». بەلام بىنگەكى لەوهى كە بە دەخت و نە كەبەت و هەزار و كۈزىر و رووتىت. 18 ئامۇزگارىت دەكەم زېرى يە ئاگر پۇختە كراوم ئى بېرىت تاڭو دەلەمەندى بىت، جى سېپىش تاڭو لە بەرلىكىت بۇ ئەوهى شەرمەزازىر پۇوتىت دەرنە كەويت، هەروەھا كلىش بۇ ئەوهى لە چاوتى بەدەيت هەتا بىنیت. 19 «ئوانەمى خۆشم بىن سەر زەنلىتىان دەكەم و تەمبىيغان دەكەم. بۇ يە دلگەرم بە و توبە بىك. 20 ئوهتا له بەر دەنگە و سەتاوەم و لە دەرگا دەدەم، ئەگەري كەيىك گۈنى لە دەنگ بىو و دەرگا كەيىك كەدەوه، لىي دېيە ژۇورەوه و نانى لە گەل دەخۆم، ئەۋىش لە گەل من. 21 ئەوهى سەرىكەويت، لە گەل خۆم لە سەر تەختە كەم دايىدە نىشىئىم، وەك چۈن منىش

للاهی راستی دانیشتووی سهر ته خته که وه تو ماریکم (aiōn g165) چوار بونه وره کش دهیانگوت: «ئامین»،
بینی له سه رهه رد وو رووی نوسرا بوبو، به حهوت موریش پیره کائیش که ون و گپوشیان برد.

مور کابوو. 2 هه رووهها فریشته يه کی به هیزیم بینی به دنهنگیکی 6 سهیرم کرد که بمرخه که يه کیک له حهوت موره کدی
به رهه هاواری ده گرد: «کی شایسته ئه ووهه تو ماره که بکاتهوه کرده وه، ئینجا گویم لیوو يه کیک له چوار بونه وره که
و موره کانی بشکنیت؟» 3 کدس نه ببو، نه له ئاسمان و نه به دنهنگیکی وه که هه وره گمه گوت: «ووهه!» 2 ته ماشام
له سه ره زموی و نه له زئیر زهوي بتوانیت تو ماره که بکاتهوه کرد و ئه سپیکی سیم بینی، سواره کهی که واتیکی به دهسته وه
یاخود ته ماشای بکات. 4 دهستم به گریاتیکی زور کرد، چونکه کدس شایسته ئه ووهه تو ماره که بکاتهوه یان
سه ره بکوونت. 3 کاتیک بمرخه که موری دووهه می کرده وه، چارچوو تاکو
تماشای ناوه ووهه بکات. 5 يه کیک له پیره کان بیچی گوت: «مه گری، ئه وهتا ئه و شیرهه له هوزی يه هودایه و له رهگی داوده
سدر که وختی به دهستپیه، تو ماره که ده کاتهوه و حهوت موره کدی
ده شکنیت». 6 ئینجا له ناوه راستی ته خته که بمرخیکم بینی
پیدارابوو تاشتی له زهودا نه هیلتیت تاکو خلک يه کتری
بکوون. هه رووهها شمشیریکی گهوره که پیدارابوو. 5 کاتیک
برخه که موری سیمی کرده وه، گویم لیبوو بونه وره
پیره کائیش به دهوریدا ببوون. به رهه که حهوت شاخ و حهوت
چاوه ببوو، که حهوت پوچه کهی خودان بوقه مو و زهوي
پیداراون. 7 هات و تو ماره کدی له دهستی راستی دانیشتووی
له ناوه راستی چوار بونه وره که ده دیگرگوت: «یه ک مشت
گنم به دیباریک، سی مشت جو به دیباریک، به لام زیان
چوار بونه وره که و بیست و چوار پیره که که وته به دردهم
به رهه که، هر یه که یان قیساره و جاھی زینپیخ پر بخوریان
پیبوو، ئه وهش نویزه کانی گهلى پیروزی خودایه، 9 سروونیکی
نویشیان ده گوت: «ت شایسته ئه ووهه تو ماره که ببیت و
موره کانی بکدیتهوه، چونکه تو سه رپرایت و به خوچی خوت
خلکت بون خودا گریه وه، له هه مو و هوز و زمان و گل و
نه ته وهیه ک، 10 ئه وانیشت کرده شانشین و کاهین بون خودامان
و فدرمانزه وايهقی زهوي ده گدن.» 11 ئینجا ته ماشام کرد و
گویم له دنهنگی فریشته يه کی زور ببو له دهوری ته خته که
پیامی خودا و لمبه رهه شایه تیهی له لایان ببو کوژرابون.
10 به دنهنگیکی به رهه هاواریان ھهزاران ھهزار و دهیان
ھهزار ده ھهزار ده ببو، 12 به دنهنگیکی به رهه دهیانگوت:
«به رهه سه رپرایدراه که شایسته ورگتنی توانا و دهله مهندی
و دانایی و هیز و پریز و شکو و سیلشه» 13 هه مو و ئه وانه
ئاسمان و زهوي و زئیر زهوي و ناو دهربیاش، هه مو و ئه وانه
له ویدا ببوون، بیست دهیانگوت: «با سیلش و پریز و شکو و توانا،
بون خشتووی سه رهه ته خته که و به رهه که بیت، هه تاھه تایه!»

خور و هک جلویه رگی ماتمه پهش هله لگدرا، مانگیش و هک ته خته که دانیشتتوه و هی به رخه کدیه.¹¹ هه موو فریشه کان له خوین سورو هله لگدرا و 13 ئه ستیزه کافی ناسان کوتنه زهودی، دوری ته خته که راوه ستایبون، پیره کان و چوار بونه و هر که، و هک دار هنخیز کاتیک با یه کی توند ده یه زیست، به ره که که به روده دم ته خته که به رودا کوتون و کوتشیان بز خودا برد، ده که ویت. 14 ناسان و هک ٹوماریکی لوولکراو له به رچاوون 12 دهیانگوت: «ئامین! ستایش و شکو و دانای و سوپاس aiōn بزو، هیچ چبا و دوورگیه که له شوینی خوی نهاد. 15 پاشایان و پیز و هیز و توانا بز خودامانه، هتاهه تایه! ئامین!»¹² سه ره زهودی و گدوره و سوپاسالار و دهوله مهند و به هیز و 13 دوایی یه کیک له پیره کان لئی پرسیم: «ئه م سبی پوشانه هه موو کوبیله و ئازادیک، خویان له ئه شکوت و تاشه به ره دی کین و لمکریوه هاتون؟» 14 منیش بیم گوت: «گدوره، تو چیادا حه شار دا. 16 به چبا و بهر دیان ده گوت: «بکدونه ده زایت.» ییچ گوتم: «ئه مانه نهوانهن که له ته نگانه گهوره که و سه رمان تا کوله رهوی دانیشتتوی سدر ته خته که و توروه بی هاتون و جله کانیان به خوینی به رخه که شوشتوه و سپی به رخه که بمانشارنه وها! 17 چونکه رؤژی توپوه بونه گدوره کیان کرد ووه. 18 بؤیه «له به ره دم ته ختی خودان و شهو و بروز له هاتووه و کی ده توائیت خوی را بگریت؟»

7 پاش ئدهمه چوار فریشم بینی له سه ره ره چوار گوشی به چادر دایانده پوشید. 16 ئیتر نه برسی ده بن و نه تینوو، زهودی راوه ستایبون، چوار بایه کدی زهوبیان گرتیوو تا کوبو نه هه تاو لیان دهدات و نه گرمی سووپیتهر، 17 چونکه کانیه کافی ناوه پاستی ته خته که شوانایه تیان ده کات و به ره و سه ره زهودی و سه ره هیچ دره ختیک هله نه کدن. 2 فریشته کی دیکه شم بینی له رؤژه لاتوه ده ره ده کوت چاویان ده سپتیوه و موزی خودای زیندووی پیبوو، به ده نگیکی به رز بانگی چوار

8 کاتیک به رخه که موزی حه وته می کرده وه، نیو کاتزمیز بگیه ن و گوتی: 3 «زیان به زهودی و ده ره دخت پیده نگیکی ناسانی گریه وه. 2 ئه و حه وت فریشم بینی که مه گدیه نه هه تا نیوچه وانی به نده کافی خودامان موز ده کدین.» له به ره دم خودا را ده وستن و حه وت که ره نایان پندرابوو، 4 گویم نیبوو که ژماره هی موز کراون له هه موو هوزه کافی نه وهی 3 فریشته کی دیکش هات و هلای قوربانگا که وستا، ئیسرا ایل سد و چل و چوار هه زاره. 5 له هوزی یه هودا بخور دایکی زیپنی پیبوو، بخوریکی زیپنی پندرابوو تا کو دوازده هه زار موز کراو، له هوزی ره ئوین دوازده هه زار، له گدئل نویزی گمل پیروزی خودا له سه ره و قوربانگا زیپنیه هوزی گاد دوازده هه زار، 6 له هوزی ئاشیز دوازده هه زار، که له به ره دم ته خته کیه پیشکه شی بکات. 4 له گدئل نویزی کافی له هوزی نه قاتلی دوازده هه زار، له هوزی مهندشه دوازده گمل پیروزی خودا، دووکمی بخور له دهستی فریشم که هه زار، 7 له هوزی شیعون دوازده هه زار، له هوزی لیشی له به ره دم خودا به رز بوه ووه. 5 فریشم که ش بخور دانه کی بر د دوازده هه زار، له هوزی یه ساخار دوازده هه زار، 8 له هوزی و له قوربانگا که پری کرد له ئاگر و فیپیدایه سه ره زهودی. ئیتر زه بولون دوازده هه زار، له هوزی یوسف دوازده هه زار، له ببو به ههوره گمه و ده نگده نگ و ههوره بروسکه، پاشان هوزی بنيامن دوازده هه زار موز کراو. 9 پاش ئدهمه سه بیم بومه له ره زیه که ره ویدا، 6 ئیتر ئه و حه وت فریشته دی که کرد ئاپوره کیک له خله کم بینی له هه موو نه وه و هوز و گمل حه وت که ره نا که بیان پیبوو، خویان بو لیدانی که ره نا ئاماده و زمانیک که له ژماره نه ده هات، له به ره دم ته خته که و کرد. 7 فریشم که که ره نا که لیدا و ته زه و ئاگری به رخه که راوه ستایبون، جلی سپیان له به ردا ببو و لقه دار تیکل به خوین په دابوو، فیپیدایه سه ره زهودی. سییه کی زهودی خورمايان به ده سته و گرتیوو، 10 به ده نگیکی به رز هاواریان سووتا و سییه کی دره خته کانیش سووتان و هه موو گایه کی سه و ده کرد و دهیانگوت: «پرگاری هی خودامانه، که له سه ره سووتان. 8 فریشم دووهم که ره نا که لیدا و شتیک

له شیوه‌ی چایکی گوره‌ی گرگتوو فریدرایه دهرباوه. شیئ. 9 زریان هبو و هک زری تاسین، دهنگی باله کانیان سلیه‌کی دهرباکش بورو خوین، 9 سلیه‌کی بونه وهارنی و هک دهنگی ئهو گالیسکانه بورو که ئاسپیکی زوری پیوه‌یه و زیندووی دهرباش مردن، سلیه‌کی کشتیه کانیش تیکشکان. تاوده درین بهره جنه‌نگ. 10 چهند کلکیکی چزووداری 10 فرشته‌ی سلیه‌م کەرمانا کەی لیدا و ئەستیزیه‌کی گوره‌ی و هک دوپوشکان هبوو، پینج مانگ توانا و دەسەلاتی ئەھویان پرشگاری و هک چرا له ئاسمانه وه کەوتە سەرسلیه‌کی پووبار و پىدرابوو کە به کلک کانیان ئازاری خەلک بدهن. 11 فرشته سەرچاوه کان ئاو، 11 ئەستیزه کەش ناوی زەق بیووت بورو. يەدکاره کەی بیری بىن پاشا بورو بەسەرباوه وە، بە عىبرى ناوی سلیه‌کی ئاو تال بورو، خەلکاتیکی زوریش له بەر تالی ئاواهه کە ئەبەدۇنە و بە يېناني ناوی ئەپۈلۈنە. (Abyssos g12) 12 نەھامەتى مردن. 12 فرشته‌ی چواره میش کەرەنا کەی لیدا و سلیه‌کی يەكم نەماوه، دوو نەھامەتى دىكە ماون کە دواي ئەممە دىن. خۇر و سلیه‌کی مانگ و سلیه‌کی ئەستیزه کان لیدران، تاكو 13 پاشان فرشته‌ی ششەم کەرەنا کەی لیدا و دەنگىكى له سلیه‌کان تارىك بن. رۇز سلیه‌کی تارىك بورو، سلیه‌کی شەپۈش چوار قوچە کە قوربانگ زېپىنه کەی بەردم خوداوه هانه بەر بە هەمان شیوه بىن روونا کى بورو. 13 پاشان تەماشام كرد، گۆنم، 14 كە بە فرشته‌ی ششەم دەگوت كە كەرەنا کەی بىستم هەلۇيەکى هەلۇرىپو له ناوه‌پاستى ئاسماندا، بە دەنگىكى پېپۇو: «چوار فرشته بەستراوه کەی لاي رۇوبارى گوره‌ی بەرز دەيگوت: «قوربەسەرتان! قوربەسەرتان! ئەدى دانىشتوانى فورات ئازاد بىكە». 15 چوار فرشته‌کە ئاماده گابۇن سەر زەھوی، قوربەسەرتان! كايتىك ئەو سى فرشته‌يە كە بۇ ئەو كاڭتىمىز و رۇز و مانگ و سالە، ئازاد كران، تاكو خەرىكىن كەرەنا کانیان لىدەدەن، چى بەسەر زەھوی دەھىتىن!» سلیه‌کی ئادەمیزىد بىكۈن. 16 گۆنم لېپۇ ژمارەی سەرباזה سوارەكان دوو هوھىنەتى دەھەزار جار دەھەزار جار دەھەزار بورو. 17 ئەو

9 كايتىك فرشته‌ی پېنچەم كەرەنا کەي ليدا، تەماشام كرد ئەستیزیه‌ك لە ئاسمانه وه کەوتە سەر زەھوی و كەللىي بىرى بىن پىدرابوو. (Abyssos g12) 2 كايتىك فرشته كە بىرى بىن كەدەدە، دووكەلە كە شیوه‌ی دووكەلی كوره‌یه كە بىرى گوره لېپەززبۇوه و خۇر و ئاسمانى تارىك كرد. (Abyssos g12) 3 لە دووكەلە كەدە كولله بارىپە سەر زەھوی و توانا و دەسەلاتىكى وەك توانا و دەسەلاتى دووپىشكى زەۋىپيان پىدرابوو. 4 كولله كان فەرمانى ئەھەپان پىدرابوو كە زىيان بەگاي زەھوی و هيچ سەۋازىي و هيچ درەختىك نەگىدەن، تەنها زىيان بە خەلکان بەگىدەن كە مۇرى خودايان بە تىۋچەوانە و نىيە. 5 پىريان پېنىدراپو ئەو خەلکان بەكۈن، بەلکو پېنچ مانگ كەتىشىدەن بۇرۇچى پىس و ئەۋبانە كە لە زېپ و زىپ و ئازاريان بەدەن. ئازارە كە وەك ئازارى دووپىشكە كايتىك بە بېرىز و بەرد و دار دروستكارابون، كە ناتوان بىسىن و بىين مەرقۇفە دەدات. 6 لە بېرىز ئەندا خەلک بەدواتى مردىدا دىزىكەن تۆپەيان نەكەد. بەرەدەم بۇون لە دەگەرەن بەلام نايەزىنە وە، حەز لە مردىن دەكەن بەلام مردىن لىيان پادەكەت. 7 شیوه‌ی كولله كان وەك ئەۋەسپانه بۇون 10 پاشان فرشته‌يە كە دىكەي بەھېزم بىنى لە ئاسمانه وه كە بۇ شەر ئامادە دەكىن، لەسەربايان شىتكى لە شیوه‌ى دەھانه خوارەوە و بە هەور خۇرى پۇشىپۇو، پەلکەزېپىنه لەسەر تاجىكى زېپىن هبوو و بۇخساريان وەك مروڻ بۇو. 8 قوشان سەرى بۇو، پرووی وەك خۇر وابۇو، پېئەكانى وەك ستوونى لە شیوه‌ى قىرى ئافەرت بۇو و ددانەكانىشيان وەك ددانى ئاڭوابۇن. 2 تومارىكى بېجۈكى كەواھى بەدەستەوە بۇو، بىن

پراستی له سه ره دهربا و چه پی له سه ره و شکانی دانا، 3 به ده نگیکی ئاگر له ده میانه وه ده رد هه چیت و دو زمانیان ده خوات. هر بزر وه ک نه رهی شیر نه راندی. کاتیک نه راندی، حموت کسیک بیه ویت زینیان پی بگهیت، ده بیت بهم شیوه یه هه وره گمه که به دنگ کانیان هاته دوان. 4 کاتیک حموت بکوژریت. 6 ئه مانه ده سه لاتی ئه وهیان ههیه که له کانی هه وره گمه که هاته دوان، بهه مایه بیو نیوسم، بهلام ده نگیکم له را گهیاندی پهیاعی خودا ئاسمان دامخن، تاک باران نه باریت. ئاسمانه وه گوئی لیبوو دهیفه رموو: «ئوهی حموت هه وره گمه که هه وره ده سه لاتیان به سه ره ثاودا ههیه که هر کاتیک گوتیان موری بکه و ماینوسه». 5 ئه فریشته یهی بینم پیانه وی بیکنه خوین و زهوي تووشی هه موو به لایه ک بکهن. له سه ره دهربا و شکانی راوه ستابوو، دهستی پراستی بؤ ئاسمان 7 کاتیک شایه تیبه کدیان ته اوو کرد ئه و درنده یهی له بیری بهرز کرده و 6 سوییدی به خودای زیندووی هه تاهه تایی بین دیته ده رهه، له گلیان ده جه نگیت، ده یانبه زینت و خوارد، ئوهی ئاسمان و زهوي و دهربا و ههموو ئه شانه دهیانکوژیت. (Abyssos g12) 8 ههروهها ته رهه کانیان له سه ره تیبیاندیه به دهیه تاون و گوق: «چیتر کانه که دواناخرت! (aiōn) شه قامی شاره گهوره که ده بیت که ناوی مه جازی سه دوم و 7 به لکو له روزانی پیش لیدانی که رهنا که ده بیت، نهیتی خودا و نیو خله کاتیک له هه موو گل و هوز و زمان و نه وه کان دیته دی، وه ک چون خوداش مژدهی به بهنده پنځه مه رهه کانی ته ماشای ته رهه کانیان ده کدن و ناهیان ته رهه کانیان بیزیرین، دا». 8 ئه و ده نگی که له ئاسمانه وه گوئی لیبوو دیسان قسه 10 هه وره دهه که ده بیت، نی شاد ده بن و شایی له گهی کردم و فه رمووی: «برق توماره کراوه که له فریشته ده گیکن و دیاری بیه کتری ده نیرن، چونکه ئه دو پنځه مه رهه پراوه ستاوه کهی سه ره دهربا و شکانی و هریگه». 9 چوومه دانیشتوانی سه ره زهويان ئازار دابوو، 11 بهلام پا ش سبی لای فریشته که و پیم گوت که توماره بچوو که کدم بداتی. روز و نیو هه ناسه ئی زیان له خوداوه چوروه ناویان، ئه وانیش ئه ویش پیی گوت: «بیهه و بیخو، گدده تال ده کات، بهلام له هه ستانه وه له سه ره پییه کانیان و ترسیکی گهوره کوته سه ره ده متدا وه ک هنگوین شیرین ده بیت». 10 ئه وه بوو توماره ئه وانه ئی ته ماشایان ده کدر. 12 ده نگیکی بهرزیشان له ئاسمانه وه بچوو که کدم له دهستی فریشته که و هرگت و خواردم، له ده مدا بیست که پیی ده فه رموون: «سه ربکهونه بیزه». ئه وانیش وه ک هنگوین شیرین بوو، بهلام که خواردم گددی تال له برهچاوی دو زمانیان له هه وردا بؤ ئاسمان سه ره کوتن. 13 هر کردم. 11 پاشان پیم گوترا: «ده بیت دو و باره پیشیبی له سه رهه که زهیه که دهیه ک شاره که خله لک و نه وه زمان و پاشای زور بکدیت».

دیکه ترسان و ستایشی خودای ئاسمانیان کرد. 14 نه هامه تی پاشان قامیشیکی وه ک داری پیوانه پندره، خوداش پیی فه رموون: «هه سته، په رستگای خودا و قوربانگا پیوو و ئه و خله لکانه برزمیزه که تییدا ګپوش ده بین. 2 بهلام واژله حه وشی په رستگا بېتنه و مه پیتوه، چونکه به ناجوله که کان دراوه، ئه وان چل و دوو منگ شاری پیروز پیشیل ده کدن. 3 هه ورهها توانا و ده سه لات به دوو شایه ته کدم ده ده بیو پهیامی خودا را بگهیه تن». 4 ئه مانه ئه دو دوو دار زه یتیونه و ئه و دوو چرادانه که له برد ده په رهه دگاری جهاندا پراوه ستاون. 5 ئه گهريه کیک بیه ویت زینیان پی بگهیت،

توپرده‌ی توش هاتووه. کات لیپرسینه‌وهی مردووان هات، بۆ پیشوازیان له مه رگ کرد. 12 بۆیه ئەی ئاسمان و ئەوانەی تىیدا پاداشتکرنى به تندە پېغەمبەره کانت و گەله پېرۇزە كەت كە له نىشتەجىن، دەلخۇش بن! بەلام قورىبەسەر زەزوی و دەريا، چونكە ناوى تۆ دەترسەن، بە گەورە و بېچۈگەدە، هەرودەها بۆ لەناورىنى ئىلىلىس بۆتان دابېزىۋە توپرەپەيە كى گەورەپەيە، چونكە ئەوانەی زەزوی لەناودەپەن.» 19 پەرسىگاي خودا شى لە ئاسمان دەزايىت كاتىكى كورقى هەيە،» 13 كاتىكى ئەزىزىدەپە كە خۇرى كزايىه و سەندوقى پەيمانە كەدى لە پەرسىگاي كەدى دەركوت. بىنچى فېيدراوەتە سەر زەزوی، ئافەرەتە كەدى راونا كە كورە كەدى له وىدا بۇوە ھەرورە بروسكە و دەنگەدەنگ و ھەرورە گەمە و لى بۇوە. 14 ئافەرەتە كە ھەردوو بالى ھەلۋىيە كى گەورەپەيە بۇدرە بۇوەلەر زە و تەرزەي قەبارە گەورە بارى.

12 نىشانەيەكى گەورەش لە ئاسماندا دەركوت: ئافەرەتىك چەل و دوو مانگ دوور لە مارە كە بەخىوپىرىت. 15 مارە كەش لە دەمەيە و ئاۋىتكى و كەپوبارى بەدەوابى ئافەرەتە كەدا فېيدا خۇرى پۇشىپىو، مانگ لەزىزپىندا و تاجىكى دوازدە ئەستىزەرىي بۇئەوهى ئاۋىيپات. 16 زەزوی يارمەتى ئافەرەتە كەدى دا، زەزوی لە سەر سەرەتى بۇو، 2 سكى ھەبۇو، ئازارى ھەبۇو و لەتاو ژانى مەنداپۇن ھاوارى دەركەد. 3 نىشانەيەكى دىكەش لە ئاسماندا دەركوت: ئەزىزىدەپەيە كى گەورە سوور، حەوت دەمەيە و فېيدا. 17 ئەزىزىدەپەيە كە لە ئافەرەتە كە توپرە بۇو، چۈچ دەرەپە كە لە ھەگل نەوهەكانى دىكەي بىچەنگىت، ئەوانەي پاسپارەدەكانى خۇدا بە جىدە گەيەن و پابەندەن بە شایىھىيان بۇ عىسا.

4 كلەكىشى سىلەپەيە كى ئەستىزەرىي ئاسمانى پاكيشا و فېيدانە سەر زەزوی، ئەزىزىدەپەيە كە لە بەرەدمەم ئەو ئافەرەتە كە منداپى دەبۇو خۇدا بە جىدە گەيەن و پابەندەن بە شایىھىيان بۇ عىسا.

13 ئەزىزىدەپەيە كە لە بەرەدمەم ئەو ئافەرەتە كە منداپى دەبۇو وەستاپۇو، بۇ ئەوهى ھەر كە منداپى كە لە دەيپىكۈپ بېخوات. 5 ئىتەر دېنەپەكم بىنچى لە دەريا كە دەھانە دەرەوهە، دەشاخ و حەوت منداپىتكى نېيىنەي بۇو، ئەوهى لە داھاتوودا بە گۆچاتىكى ئاسىن ئەسلى سەرى ھەبۇو، دە تاجىش لە سەر شاخە كانى بۇون، لە سەر فەرمانپۇويەتى نەتەوە كان دەكتات. بەلام منداپى كە بۇ لايى سەرەكائىنى تاوى كەپەرگەن ھەبۇو. 2 ئۇ دېنەپەيە بىنچى لە خۇدا و تەختە كەدى رېفيترا. 6 ئافەرەتە كەش بەرە و چۈلەوانى پانگ دەچۈچ، بىي و كە ورج و دەمى و كە دەمى شېر بۇو. ۋېرىڭىدە، له وىدا شوينىكى ھەيە لە لاپىدەن خەرداوە ئامادە كەراوه، ئەزىزىدەپەيە كەش توانا و تەختى خۇرى و دەسەلاپىتكى گەورەي تاکى لە ئۆزى ھەزار و دوو سەد و شەست رۇز بەخىوپىرىت. دايە دېنەپەك. 3 سەرىك لە سەرەكائى دېنەپەك و كە بۇ 7 پاشان لە ئاسماندا بۇوە شەپ. مىكائىل و فېيشە كانى لە دەرى ئەردىن سەرپىرايىت، بەلام بىنە كوشىنە كەسى ساپىز بۇوە ئەزىزىدەپەيە كە جەنگان، ئەزىزىدەپەيە كە فېيشە كائىنى شۇينىان نەما. 4 كېتۈشىان بۇ ئەزىزىدەپەيە كە بىر دەرىنەپەيە كە دەكتات، 5 ئەزىزىدەپەيە كە بەھىز نەبۇو، شۇينىان لە ئاسماندا نەما. 5 كېتۈشىان بۇ ئەزىزىدەپەيە كە بىر دەرىنەپەيە كە دەكتات، فېيشە كائىنى شەپلىدا فېيرانە سەر زەزوی. 10 جا دەمەيىكى پىندرابۇو، قىسى گەورە و كفرى دەركەد، ھەرورە گۆرم لە دەنگىكى بەر زۇو لە ئاسماندا دەپەرمۇو: «ئىستا چەل و دوو مانگ پىندرابۇو تا كۆ دەسەلات بەكارەپەنەت. پۈزگارى و ھېز و شانشىقى خەدامان و دەسەلاتى مەسىحە كەدى 6 ئىتەر دەمى كەردى، چۈچى دەركەد، ھەرورە ھاتووه، چونكە سكالا كار لە خوشك و برا كاغنان، ئەوهى كە بە ناوى خۇدا و نشىنگە كەدى و دائىشتووانى ئاسمان دەدا. شەو و رۇز لە بەرەدمەم خەداماندا سكالا ئىيان دەركەد، فېيرابىه 7 رېتگەي پىندرابۇو لە دەرى گەللى پېرۇزى خۇدا بىچەنگىت خوارەوه. 11 ئەوان بە خۇنىنى بەرخە كە و بە شایىھىتىيە كە و بىانەز ئىتىت، دەسەلاپىتشى پىندرابۇو بە سەر ھەمو ھۆز و دايىان، بە سەرىدا سەركەتون، ژيانى خۇيان خۇشنىۋىست و گەل و زمان و نەتەوهى كەدا. 8 ھەمو دانىشتووانى سەر

زه‌ویش کپتوشی بُوه‌بهن، ئهوانه‌ی ناویان له په‌پتووکی ژیان چوار بیونه‌وهره که و پیره‌کان سروودنیکی نویان ده‌گوت. کس به‌رخه‌کددا نه‌نووسراوه، ئه‌و بارخه‌ی که له دامه‌زراندن نهیده‌توانی سرووده که قیربیت جگه له‌وسه دوچل و چوار جیانه‌و سره‌پراوه. 9 ئه‌وهی گوئی ههیه، با بیستیت. هزاره‌ی له زه‌ویه وه گکاره‌نه وه. 4 ئهوانه ئه و کسانه‌ن که 10 ئه‌گه‌ریه کیک بُواپیچکدن بچیت، پایچ ده‌کریت. ئه‌گه‌ر خیان له گکل ئاغه‌رت گلاوه‌نک‌دودوه، چونکه پاکیزه‌ن و یه‌کیک به شمشیر بکوزریت، به شمشیر ده‌کوزریت. ئه‌م به‌دوای به‌رخه که ده‌کون بُوه‌رکوی بپوات. ئهوانه له‌تیو بانگه‌وازه بُوه‌دانبه‌خودا گرن و دلسوزی گله‌لک پیرفوزی خودایه. خله‌لک گدرانه‌ته‌وه وه که توبه‌ره بُوه‌خودا و به‌رخه که، 11 درنده‌یه کی دیکم بینی له زه‌ویه وه ده‌هاته ده‌ره‌وه، دوو 5 درو له ده‌میاندا نادووزریت‌وه، ئهوان بن کدموکورین. 6 ئینجا شانجی وک بـهـرـخـیـهـ بـهـبـوـ، بـهـلـامـ وـهـ ئـهـڈـهـاـ دـهـدـواـ 12 به فـرـیـشـتـهـیـهـ کـیـ دـیـکـمـ بـیـنـیـهـ لـهـ نـاـوـهـرـاسـتـیـ ئـامـانـدـاـ دـهـفـیـ، مـزـگـنـیـ دـهـوـاـیـ دـهـسـهـلـاـقـیـ دـرـنـدـهـیـ يـهـ کـهـمـ بـوـ ئـهـ وـهـ پـهـرـهـ وـهـ دـهـکـدـ، وـاـیـ هـهـتـاهـتـائـیـ پـیـبـوـ، تـاـکـوـ بـوـ دـاـنـیـشـتـوـوـانـیـ سـهـرـزـوـیـ رـاـبـگـیـهـنـیـتـ، لـهـ زـهـوـیـ وـهـ دـاـنـیـشـتـوـوـانـیـ سـرـیـ دـهـکـدـ کـپـتوـشـ بـوـ دـرـنـدـهـیـ بـوـ هـمـمـوـ نـهـتـهـوـهـ وـهـزـوـ زـمـانـ وـهـ گـلـیـکـ. 166 (aiōnios g166)

يه‌کم بینه، که بـهـرـخـیـهـ کـوـشـنـدـهـ کـهـیـ سـارـیـزـبـوـ، 13 نـیـشـانـهـیـ 7 به دـهـنـگـیـکـیـ بـهـرـزـ دـهـیـگـوـتـ: «لـهـ خـودـاـ بـتـرسـ وـهـ سـتـایـشـیـ گـورـهـیـ دـهـکـدـ، تـهـنـاـتـ وـهـ دـهـکـدـ لـهـ بـهـرـچـاوـیـ خـهـلـکـ بـکـنـ، چـونـکـهـ کـاتـیـ حـوـکـمـانـ دـهـاـوـهـ. کـپـتوـشـ بـوـ دـرـوـسـتـکـرـیـ ئـاـگـرـ لـهـ ئـامـانـهـ وـهـ بـیـتـهـ خـوـارـهـ وـهـ بـوـ زـهـوـیـ. 14 هـهـرـوـهـاـ بـهـ ئـامـانـ وـهـ زـهـوـیـ وـهـ دـهـرـیـاـ وـهـ کـانـیـاـوـهـ کـانـ بـینـهـ». 8 فـرـیـشـتـهـیـ نـیـشـانـهـیـ کـهـ بـیـنـیـ درـابـوـ لـهـ بـیـنـاـوـیـ دـرـنـدـهـیـ يـهـ کـمـدـاـ بـیـکـاتـ، دـوـوـمـ، لـهـ دـوـایـهـ وـهـ دـهـیـگـوـتـ: «کـوـتـ! بـالـیـ گـورـهـ کـوـتـ، دـاـنـیـشـتـو~وـانـیـ سـهـرـزـوـیـ گـوـمـاـ دـهـکـدـ، فـهـرـمـانـ بـهـ خـهـلـکـ ئـهـوـهـیـ بـهـمـ جـوـرـهـیـ کـدـهـهـموـوـ نـهـتـهـوـهـ کـانـ شـهـرـابـیـ توـپـهـیـ سـهـرـزـوـیـ دـاـپـیـکـرـیـزـکـ بـوـ ئـهـوـ دـرـنـدـهـیـ دـاـبـهـزـرـیـزـنـ کـهـ بـهـ دـاـوـیـنـیـسـیـیـهـ کـهـ بـهـجـتـهـوـهـ. 9 فـرـیـشـتـهـیـ سـیـمـهـ، لـهـ دـوـایـانـهـوـهـ بـهـ شـمـشـیـزـ بـرـینـدارـ کـراـ وـهـ زـینـدوـوـیـ مـایـهـوـهـ. 15 هـهـرـوـهـاـ بـرـیـگـهـیـ دـهـنـگـیـکـیـ بـهـرـزـ دـهـیـگـوـتـ: «هـهـرـکـهـسـیـکـ کـپـتوـشـ بـوـ دـرـنـدـهـ کـهـ پـنـدـرـابـوـ وـهـنـاسـهـ بـدـاـتـهـ پـهـبـکـرـیـ دـرـنـدـهـیـ بـهـ کـمـ تـاـکـوـ پـهـبـکـرـیـ وـهـبـکـرـهـ کـهـیـ بـیـاتـ وـهـ نـیـشـانـهـیـ سـهـرـتـیـچـهـوـانـیـ یـانـ دـهـسـتـیـ دـرـنـدـهـ کـهـ قـسـهـ بـکـاتـ وـاـ بـکـاتـ هـهـمـوـ نـهـاـنـهـیـ کـپـتوـشـ بـوـ وـهـرـیـگـرـیـتـ، 10 هـهـرـوـهـاـ ئـهـوـیـشـ شـهـرـابـیـ توـپـهـیـ خـودـاـ پـهـبـکـرـیـ دـرـنـدـهـ کـهـ نـابـهـنـ بـکـوزـرـیـنـ. 16 وـاـیـ لـهـ هـهـمـوـانـیـشـ دـهـخـواـتـهـوـهـ، کـهـ بـهـ سـادـهـیـ لـهـ جـامـیـ توـپـهـیـ کـهـ بـهـ ۱۷ زـاـواـهـ دـهـکـدـ، گـورـهـ وـهـبـجـوـوـکـ، دـهـوـلـهـمـنـ وـهـ ڦـاـزـاـرـ، ڦـاـزـاـدـ وـهـ ڪـوـیـلـهـ، لـهـبـرـدـمـ فـرـیـشـتـهـ بـپـرـوـزـهـ کـانـ وـهـ بـهـرـخـهـ کـهـ بـهـ ڻـاـگـ وـهـ گـزـگـدـ ڻـاـزـاـرـ نـیـشـانـیـهـ کـهـ لـهـ سـرـ دـهـسـتـیـ رـاـسـتـیـانـ یـانـ لـهـ سـرـ نـاـوـچـهـوـانـیـانـ دـهـدـرـیـتـ. 11 دـوـوـکـلـیـ ڻـاـزاـرـیـانـ بـوـ هـهـتـاهـتـیـهـ بـهـرـزـ دـهـبـیـتـهـوـهـ بـکـاتـ، تـهـنـهاـ ئـهـوـهـ تـهـبـیـتـ نـیـشـانـهـ کـهـ پـیـوـهـیـ، نـیـشـانـهـ کـهـ شـنـاوـیـ نـیـشـانـهـ کـهـ شـنـاوـیـ دـرـوـسـتـکـرـیـتـ، 17 تـاـکـوـ کـهـ نـهـتاـیـتـ کـپـینـ وـهـ فـرـوـشـتـنـ ئـهـوـهـیـ کـپـتوـشـ بـوـ دـرـنـدـهـ کـهـ وـهـبـکـرـهـ کـهـیـ دـهـبـهـنـ، ئـهـوـهـیـ بـکـاتـ، تـهـنـهاـ ئـهـوـهـ تـهـبـیـتـ نـیـشـانـهـ کـهـ پـیـوـهـیـ، نـیـشـانـهـ کـهـ شـنـاوـیـ نـیـشـانـهـ کـهـ شـنـاوـیـ دـرـنـدـهـ کـهـ یـهـ یـانـ ژـمارـهـیـ نـاوـهـ کـهـیـ. 18 ئـهـمـهـ بـاـنـگـواـزـهـ بـوـ دـاـنـیـانـ: 12 ئـهـمـهـ بـاـنـگـواـزـهـ بـوـ دـاـنـیـانـ 166 (aiōnios g165) کـلـیـ بـپـرـوـزـیـ دـهـوـهـیـ یـتـهـدـهـ گـاتـ، باـ ژـمارـهـیـ دـرـنـدـهـ کـهـ لـیـکـدـاـنـهـوـهـ، چـونـکـهـ ئـهـوـهـ خـودـاـ کـهـ رـاـسـپـارـدـهـ کـافـنـهـ خـودـاـ بـهـ جـیـلـهـ گـهـنـ وـهـ بـاـوـرـیـ عـیـساـ ژـمارـهـیـ مـرـوـفـهـ کـهـ ژـمارـهـ کـهـ شـهـشـ سـهـدـ وـهـ شـهـسـتـ وـهـ شـهـشـ. دـهـپـارـیـزـنـ. 13 گـوـنـمـ لـهـ دـهـنـگـیـکـ بـوـهـ ئـامـانـهـ وـهـ دـهـیـگـوـتـ: 14 پـاشـانـهـ کـهـ خـوـرـگـهـ دـهـخـواـزـرـیـتـ بـهـوـ مرـدوـوـانـهـیـ لـهـ ئـیـسـتـاـوـهـ بـهـ بـنـوـسـهـ خـوـرـگـهـ دـهـخـواـزـرـیـتـ بـهـوـ مرـدوـوـانـهـیـ لـهـ ئـیـسـتـاـوـهـ بـهـ 14 پـاشـانـهـ بـهـ رـخـهـ کـهـ لـهـ سـرـ کـیـیـوـیـ سـیـیـوـنـ رـاـوـهـسـتـاـبـوـ، یـهـکـبـوـنـ لـهـ گـکـلـ عـیـسـایـ خـاوـهـنـ شـکـوـ دـهـمـنـ!» بـوـحـیـ پـیرـوـزـ سـهـدـ وـهـ چـارـ چـارـهـ ڦـاـزـارـ کـهـسـیـ لـهـ گـکـلـ بـوـ، نـاوـیـ ئـهـوـ وـهـ نـاوـیـ دـهـفـرـمـوـیـ: «بـهـلـیـ، بـوـ ئـهـوـهـیـ لـهـ مـانـدـوـوـبـوـوـنـیـانـ بـهـ سـیـنـهـ وـهـ، باـوـکـیـ لـهـ سـرـ نـاـوـچـهـوـانـیـانـ نـوـسـرـاـبـوـ. 2 لـهـ ئـامـانـهـ وـهـ دـهـنـگـیـکـ چـونـکـهـ کـرـدـهـوـهـ کـاتـیـانـ شـوـتـیـانـ دـهـکـونـ!» 14 پـاشـانـهـ کـهـ ماـشـامـ بـیـسـتـ وـهـ کـهـ خـوـرـهـیـ ئـاوـیـنـیـ رـوـزـ وـهـ دـهـنـگـیـ کـهـ وـهـرـگـمـدـیـهـ کـرـدـ، هـهـوـرـیـکـیـ سـیـمـ بـینـیـ وـهـ سـرـهـرـهـ کـهـ کـسـیـکـ وـهـ کـهـ وـهـرـهـ 3 لـهـبـهـرـدـمـ تـهـخـتـهـ کـهـ وـهـبـهـرـدـمـ کـوـرـیـ مـرـوـفـ دـاـنـیـشـتـوـوـهـ، تـاـجـیـکـیـ زـیـرـیـنـ لـهـ سـرـهـرـ وـهـ دـاـسـیـکـ وـاـبـوـ کـهـ ڙـهـنـیـارـانـ دـهـیـزـنـ. 15 فـرـیـشـتـهـیـهـ کـیـ دـیـکـهـ لـهـ پـهـرـستـگـاـ هـاـتـهـ تـیـرـیـ بـهـ دـهـسـتـهـوـهـ بـوـوـ

دهرهوه و به دهنگیکی بزرگانگی دایشتووی سر ههوره کدی له دووکلی شکو و هیزی خودا و ههتا حهوت دهرده کدی کرد: «داسه کدت هله لگره و بدرهوه، چونکه کاتن دروینه حهوت فریشته که تهواو نهبوون، کهس نهیوانی بچیته تاو هاتووه و بدرهه می زهوي پنگدیشتووه»¹⁶ جا دانیشتووی په رستگاکوه.

سر ههوره که داسه کدی بُو سر زهوي و هشاند و زهوي 16 ئینجا له په رستگاکوه گویم له دهنگیکی بزرگ بوو دروینه کرا 17 فریشته کی دیکه له په رستگاکه که نامان به حهوت فریشته کدی دهه مرموو: «برون حهوت جامه کدی ده چوو و ئهپوش داسیکی تیزی پیپوو. 18 ئینجا فریشته کی توپرده خودا بسمر زهويدا پریزئن»² فریشته یه کدم چوو و جامه کدی خۆزی بسمر زهويدا پریاند، جا دومهلى پیس و ئازاربه خش لهوانه ده رکوت که نیشانه ده دینه کدیان هله لگرتیوو و گرتوشیان بُو په یکره کدی بردبوو. 3 فریشته یه دووه میش جامه کدی خۆزی پریاند سر دهريا و وەک خوینچی مردووی لیبات، ههموو زینده و هریکی تاو دهريا مردن. 4 فریشته یه سیبیم جامه کدی خۆزی پریاند سر رووبار و کانیاوه کان، بوبو خوین. 5 گویم له فریشته یه تاوه کان بوبو دهیگوت: «تۆ دادپه روهوریت، ئەی ئەوهی ههیه و ههبووه،

پاشان نیشانه یه کی گوره و سهیری دیکم له پیروزه که، چونکه تاوا حهوت داوه، 6 چونکه ئەوانه خوینچی ئاماندا بینی: حهوت فریشته حهوت ده ردی کوتایان پیپوو، پنگه مبهاران و گلی پیروزی تیان رشتورو، توش خوینت چونکه توپرده خودا لهوانه دا تهواو ده بیت. 2 پاشان شتیکی پىدان بچونهوه، چونکه شیانی ئەوهون»⁷ گویم له دهنگیک بوبو وەک دهربای شووشیه تیکەل به ئاگرم بینی و ئەوانه که قوربانگاکوه دهیگوت: «بەل ئەی خودای په روهارگاکی درنده که و په یکره کدی و زماره کان بەزاندبوو لسمر ههره بەتوان، حوكه کانت پاست و دادپه روهورن». 8 فریشته یه دهريا شووشیه که راوه ستایبون و قیساره ای خودایان پیپوو. چوارهه جامه کدی خۆزی پریاند سر خۆر و پیگە به 3 سروودی موسای بەندەی خودا و سروودی بەرخەکیان خۆر درابوو که خەلک بە ئاگرم بسووئینت. 9 خەلک بە دەچچى و دەیانگوت: «ئەی يەزدان، خوداي ههره بەتوان، گرماییکی بەتین سووتان، كفریان بە تاوى خودا گرد، ئەوهی کاره کانت گوره و سهیره ئەی پاشای نەتهووه کان، رېنگا کانت ده سلائی بسمر ئەم ده راند دا ههیه، بەل كوتوبه بیان نەگرد پاست و دادپه روهوره. 4 ئەی يەزدان، ئى لە تۆ ناترسیت تاکو شکوداری بکەن. 10 فریشته پىچەم جامه کدی پریاند و ناوت شکودار ناکات؟ چونکه تۆ تاقه پیروزیت. ههموو سهه تەختى درنده که، شاشینه کدی تاریک بوبو، خەلک نەتهووه کان دىن و گرتوشت بۆدەبن، چونکه دادپه روهرييکه کانت شاشينه کە لەتاو ئازار زمانى خۆيان دەگەست. 11 لەتاو ئازار ده رکوتونون». 5 پاش ئەوه تەماشام گرد و بینیم له ئاسماندا و بىرینيان كفریان بە خوداي ئاسمان گرد بەلام تۈپييان له شۇنىچى هەپپەرۆز لە چادرى پەيمان كزايىه. 6 حهوت كرده و كانيان نەگرد، 12 فریشته شەشم جامه کدی پریاند فریشته کە له په رستگاکە هاتنه ده رهوه و حهوت ده رده کيان سر رووبارى گوره يى فورات، ئىتت ناوه کە وشکى گرد، تاکو پیپوو، كەتاني پاك و پىشىگاريان پېشىپوو و چەند پېشىنېكى رېنگاپاشا كانى پەۋەھلەلات خوش بىقات. 13 ئىنبا سى رۆوحى زېرىنيان له سنگ بەستىپوو. 7 يەكىك له چوار بۇونووه رەكە پىسى وەک بۆقىم بىنى له دەمى ئەزىدەها کە و دەمى درنده کە و حهوت جايى زېرىنچى پەل توپرده خوداي هەميشە زيندۇوو دەمى پنگە مبهار دەۋەزە دەھاتنه ده رهوه. 14 ئەوانه رۆوحى دا بە حهوت فریشته کە، (aiōn g165) 8 په رستگاکەش بپوو شەيتانىن کە پەرجوو دەگەن، دەچچە لاي پاشاكانى ههموو

جهیان، تا کو له و بروزه گوره‌یهی خودای هرره به توانادا بُو گوت: «بُو سه رسام بیویت؟ نهینِ زنه که وئه و درنده‌یه شت پی جه نگ کریان بکنه وه. ۱۵ مه سیح ده فرمومی: «نهوهتا وک ده لیم که هلیگتووه و حهوت سه و ده شانخی ههیه. ۸ آهه و دزیک دینم! خوزگ ده خوازیرت به وهی ئیشک ده گرت و درنده‌یه بینیت هه بوروه و ئیستا نیبه، خره‌یکه له بیری بی جلوه‌رگه کانی ده پاریزت، نوهک نایپووی بینزیت و به ریویت بن ده رده چیت و بُو له ناوچون ده روات. دانیشتوانی سه رپرات.» ۱۶ پاشان روحه کان له شویندکا کوزی کردنه وه زهی، نهوانه له دامه زاراندی جهیانه وه ناویان له په پرتووکی که به عیبری بیچی ده گوری «هارمه گیدون». ۱۷ فریشه‌ی زیاندا نهنوسر اووه، کاتیک درنده که ده بین سه رسام ده بن، حه و تم جامه‌کی خوی به هه وادا بر زاند، ده نگیکی به رز چونکه درنده که پیشتر هه بوروه و ئیستا نیبه، به لام له داهاتو دا له پرسکا که و له ته خته که وه هات و گوت: «هاته دی! دیه وه.» ۹ (Abyssos g12) ۱۸ پاشان هه روسکه و ده نگه دنگ و هه ره گرم په بیابوو، حهوت سه ره که حهوت گدن که زنه که لاهه ریان دانیشتوه، بومه‌له رزه‌یه کی گوره روویدا، ته نانه لهو کانه وهی خه لک ۱۰ حهوت پاشا که ش، پینجیان کوتون و یه کیکان ههیه و له سه ره ون شتی وا رورو نه داوه. بومه‌له رزه که زور به هیز ئه وی دیکه هیشتا نه هاتووه، کاتیکیش دیت پیویسته که میک بوو. ۱۹ شاره گوره که بوروه سی بده، شاره کانی نه ته و کانیش بینیتیه وه. ۱۱ آهه درنده‌یه هه بوروه و ئیستا نیبه هه شته مینه، کوتون. خودا ش بایلی گوره بیهیرهانه وه تا کو جامی به لام له حه وه که و بُو له ناوچون ده روات. ۱۲ (نهوه ده شه رابی توپه‌بی هه چپووی خوی بدایقی. ۲۰ هه مو دوور گکان شاخه‌ی بینیت ده پاشان، هیشتا شانشینیان و هرنه گرتووه، ریانکرد و چیا کان نه دوزرانه وه. ۲۱ ته رزه‌یه کی گوره که به لام بُو ماوهی یه ک کاتیمیر له گل درنده که وه کو پاشا قورسایه کیه یه ک تالنت ده بیوو له تامانه وه به سه ره لکیدا ده سه لات و هرده گرن. ۱۳ نهوانه یه ک مه سیان ههیه، باری، له تا او ایدانی ته رزه که کفریان به خودا کرد، چونکه هیز و ده سه لاتی خویان ده دهنه درنده که. ۱۴ نهوانه له گل لیدانه کی زور توند بیوو.

۱۷ ئینجا یه کیک له و حهوت فریشه‌یهی حهوت جامه‌کیان پیبوو بیچی گوت: «وهره با سزای له شفروشه گوره که پیشان بدمه که لاهه رپوباریکی زور دانیشتوه. ۲ نهوه پاشا کانی زهی داوینی پیسیان له گل کردووه و دانیشتوانی سه ره وی به شه رابی داوینی پیسیه کی سه رخوش بیوون.» ۳ پاشان فریشه‌که به روحی پیروز بردمیمه چوله وانی. یینیم زیک له سه ره درنده‌یه کی قرمزی دانیشتوه که به ناوی کفر دا پژرابوو. درنده که حهوت سه و ده شانخی هه بیوو. ۴ زنه که جلوه‌رگی نه رخه وانی و قرمزی له بیر کرابوو، هه روهها به زیر و به ردی گرانه‌ها و مرواری رازیتارابووه وه، جامیک زیر بیچی به ده سه وه بیوو، پر له قیز و گلاؤ داوینی پیسیه کی.

۱۸ پاش نهوهش فریشه‌یه کی دیکم بینی له تامانه وه ۵ له سه ره ناوجه و اینشی ناویکی نهینی نوسرابوو: «بایلی گوره، ده هاته خواره و ده سه لاتیکی گوره هه بیوو، زه ویش به دایکی له شفروشان و قیزه ونافی زهی.» ۶ هه روهها یینیم که شکوئی نهه بیوناک بیووه وه. ۲ به ده نگیکی به رز هاواری زنه که به خوینی گلی پیروزی خودا و خوینی شه هیدانی عیسا کرد و گوت: «که وت! بایلی گوره که وت! بیووه جیشینی سه رخوش بیوو، به بینیکی زور سه رسام بیوم. ۷ فریشه که بیچی جنکه کان و پهنا گای هه مو روحه پیسه کان، پهنا گای هه مو

بالنده يه کی گلاو، پهناگای هه مهو ئازه لیکی گلاو و قیزدون. 16 دهلىن: «قورت به سه را! قورت به سه را، ئهی شاره گهوره که، 3 له بېر ئوهی هه مهو نه ته وه کان له شە راپىکى زۇرى داوىنىسى كە بە كەتانى ناسك و ئەرخەوانى و قرمز پۇشرا بۇويت، بە ئەميان خواردو وه ته وه، پاشاكانى زۇرى داوىنىسىيەن لە گەلدا زېپ و بەردى گۈانەھا و مرواري را بازىو بىته و! 17 چونكە لە كىزدۇوه، بازىر گاناف زۇپىش بە تواناي سەلەنەتى ئەو دەولەمەند يەك كاتىمىزىدا دەولەمەندىيەكى ئاوا لە دەست چووا!» (هه مهو بۇون). 4 گۆيم لە دەنگىكى دىكە بۇو له ئامانەوە دەيغەرمۇو: كەشىوانان و گەشتىاران و كىنكاران تىيۇ كەشقى، لە گەل ئەي گەل من ئىي دەرىچەن، تاڭو بەشدارى لە گۇناھەكانى هه مهو ئەوانەي له دەريادا كار دەكەن، له دوور دەوهستن. نەكەن، تاڭو دەرەدەكانى نەگەن، 5 چونكە گۇناھەكانى تاڭو 18 كاتىك چاۋىيان بە دووكەلى سووتانەكەي دەكەۋىت، ئامان بەر زېپو نەوە و خوداش خراپى ئەوى بە ياد هاتەوە. هاوار دەكەن و دهلىن: «ج شارىك وە كوشارە گەورە كەي؟» 6 سزاي بەدەنەوە وەك ئەپوپىش سزاي دايەوە و بە گۈرۈھى 19 خۇل بە سەرى خۇياندا دەكەن، بە گۈيان و شىۋەنەوە هاوار كەدارەكانى خۇى دەوقانى بەدەنەوە، له جامەي تىيىدا تىككىلى دەكەن و دهلىن: «قورت به سه را! قورت به سه را، ئەي شارە كەد دەوقاقى بېرىكەل بەكەنەوە. 7 ھېتىدە ئەوهى كە خۇى گەورە كە! ئەوهى هه مهو خاواهن كەشقى دەریا بە سامانەكەي بە گەورە داناوه و خۇش راپىوار دوووه، ئازار و خەمى بەدەن، دەولەمەند بۇون! له كاتىمىزىتكا بە فېرۇچووا! 20 «ئەي ئامان چونكە له دلى خۇيدا دەيت: «من وەك شازىن دايىشتووم و و گەلى پىرۇزى خودا و نېرداوان و پېغەمبەران پېي دىلشاد بن! بېرىھەن نىم، هەرگىز شىوهن نا گۈرم». 8 له بېر ئەوه دەرەدەكانى چونكە خودا له بەر زەنەندى شۇو حۆكمى ئەوى دا!» 21 ئېنجا له رۆزىتكا دىن، مردىن و شىوهن و قاتوقىرى. بە ئاگىش فەيشەيەكى بەھېز بەردىتكى ھەلگەرت، وەك بەردى ئاش دەسسوپىت، خوداي پەروردەگار ئەوهى حۆكمى دەدات، گەورە بۇو، فېرۇدەيە دەريابو و گۇقى: «ئاوا بە توندى شارى بەھېزە. 9 پاشاكانى زۇرى، ئەوانەي له گەلەدا داوىنىسىيەن بابىلى گەورە فېرۇدەدرىت، هەرگىز نادۇزىرېتەوە. 22 ئېت دەنگى كەدووه و له ژياندا خۆشىان راپىوار دوووه، كاتىك دووكەلى ژەنيارانى قىساهە و مۇسقىقا و شىشال و كەرەنە تىيىدا نا يېستىرىت. سووتانەكەي دەپىن بۇي دەگۈرىن و شىوهن بۇ دەگۈرىن. 10 له هەرگىز وەستاي ھېچ پېشەيەكىش له تۇدا نادۇزىرېتەوە، دەنگى ترسى ئازارە كەي له دوور دەوهستن و دهلىن: «ئەي شارە ئاش له تۇدا نا يېستىرىت. 23 ھېچ چاپاي كىيەن دەلەنەتىت، ئېت مەزەنەك، قورت به سه را، قورت به سه را ئەي بابىل، شارە دەنگى بۇوك و زاوا تىيىدا نا يېستىرىت. بازىرگانە كاتىن گەورەي بەھېزە كە! چونكە له كاتىمىزىتكا سزادانت هات». 11 «بازىر گانافى زۇرى بۇون و هه مهو نەتەوە كان بە جادو و گۈرمى بۇون. زۇرى دەگۈرىن و شىوهن بۇ دەگۈرىن، چونكە ئېت كەس 24 تىيىدا خۇىنى پېغەمبەران و گەلى پىرۇزى خودا و هه مهو شتومەكىان لى تاڭىپىت، 12 شتومەكى زېپ و زىو و بەردى ئەوانەي له سەر زەھىدا كۆزۈرەن دۆزراونەتەوە».

گانبەنە و مرواري، كەتانى ناسك و ئەرخەوانى و حەرب 19 پاش ئەوهش گۆيم لە دەنگىكى گەورە بۇو وەك و قرمز، هه مهو دارىتكى بۇندار و هه مهو شتىكى دروستكراو دەنگى خەلکاتىكى زۇر له ئامانەوە دەيگۈوت: «ھەللىپا! له عاج و هه مهو قاپىك لە دارى گانبەنە، بېرۇز و ئاسىن بېزگارى و شىكىز و ھېز بۇ خودامانە، 2 چونكە حۆكمەكانى و مەرمەر، 13 دارچىن و بۇنوبەرام و بختۇر و مۇر و لبان، راست و دادىپەرەرن. لەشقرۇشە گەورە كەي تاوابنار كەد شەراب و بېزنى زەپتۈون و باشتىرن ئارد و گەنم، مەرومەلات، كە بە داوىنىسىيەكى زۇرى گەنندەل دەكەن، تۆلە ئەنچى ئەسپ و گالىسکە و مەرۇقى وەك كۆپلە فەرۇشراو». 14 دهلىن: «بەندەكانى خۇى لېكىدەوە». 3 دووبارە گۇتىانەوە: «ھەللىپا! دووكەلە كەي بۇ هەتاكەتاي بەرز دەيىنەوە». (aiōn g165) 4 يېست و سەلەنەتتلى بېرائىتىپەرگىز نا ياندۇزىز بىھەوە. 15 بازىر گانافى و چوار بۇونەوەرە كە كەوتىنە سەر چۈك و ئەم شتانە كە بەھۆى ئەوهى دەولەمەند بۇون، له ترسى كۆتۈشىان بۇ خوداي دايىشتوسى سەر تەختە كە بىر و گۆتىان: ئازارە كەي له دوور دەوهستن، دەگۈرىن و شىوهن بۇ دەگۈرىن و

«تامین، هه لیلوبایا!» 5 دهندگیک له لای تهخته کهوه هات پاشا کان و گوشتی سوپاسالاره کان و گوشتی به هیزان، گوشتی و گوئی: «ستایشی خودامان بکن ئەی هەموو بەندەکانی، ئەسپەکان و سوارەکانیان، گوشتی هەمووان، ئازاد و کۆیله، ئەوانەی ئېی دەرسن، گەورە و بچوکو». 6 پاشان گوئم گەورە و بچوک بخن». 19 ھەروەها درنەدەک و پاشا کانی له دهندگیک بیو و ھەنگی خەلکیکی ئېچگار زۆر، وەک زەوی و لەشكەر کایانم بىيى كۆپۈونەوە، تاکولە دەزى سوارەک دەنگی خورە ئاوايىكى رۆر و وەک دەنگی ھەورە گەرمە و سوپا كەدى بجهنگن. 20 درنەدەک و پېغەمبەرە درۇزەنەکەد بەهیزان بیو، دەيكەت: «ھەلیلوبای! خوداي پەروردەگارمان ھەر ياخورى دەستگىر كرائ، ئەۋەھى نىشانەكى لە پېتاوی كرد بەتوانىيە، حوكومانى دەكتات. 7 با دنلىش و شاد بىن، و بەھەزىدە ئەوانەي چەواشە كرد كە نىشانەي دېنەدەكىيان شەكۈدارى بکەين، چۈنكە زەماوەندى بەرخە كە ھاتوھە و وەرگەت و ئەوانەي كۆپۈشىان بۆپەيکەرە كە بىد. ھەردووکان بۇكەكە خۆرى ئامادە كەردوھە. 8 كاسېيىكى كەتائى ناسكى بە زىندىووپى فېدرا نەن ئۇ دەريپاچە ئاگەرە، كە بە گوگەد پاك و پېرىشىڭدارى پېتەرابۇو لەبەرى بكتا.» ئەم كەتائى ناسكى دا گىرساوه. 44442 Limnë Pyr g3041 21 پاشماوه كە بە شىمىزىرى هېيمى كىدارە راستەدرۇستەكانى گەلى بېرۇزى خودايە. سوارەكە كۆزىران كە لە دەمەيە و دەرددەچوو، ھەموو بالىندەكان 9 بىيى گوئم: «بۇوسە: خۆزگە دەخوازىزىت بەوانەي بۇ خوانى لە گوشتەكاييان تېرىبۈون.

زەماوەندى بەرخە كە باڭگىيېشت كراون!» ھەروەھا بىيى گوئم: 20 فريشته يەكم بىيى لە ئاسمانەوە دەھاتە خوارەوە و كلىلىي بىرى بىن بىن پېپۇو، زنجىرىنىكى گەورەشى بەدەستەوە بۇو، كېرتۇشى بۇبىم. بەلام بىيى گوئم: «وا مە كە! منىش لەگەل تو خوشك و بىرایانت بەندەي ھاوا كارم، ئەوانەي پاپەندىن بە شايەتىيان بۇ عيسا. كۆپۈش بۇ خودا بىه! چۈنكە ئەۋەپۇحە كە سروشى بە پېغەمبەرەكەن داوه، ھەر ئەشە شايەتى بۇ مەسىح دەدات. 11 پاشان ئاسمانىم بە كراوەيى بىيى، ئەسپىيىكى سېيم بىيى و سوارەكە كە «دەسۈز» و «راستىگو» تاودەبرىدا، بە دادپەرورى حۆكم دەدات و دەجەنگىت. 12 چاوهەكان وەك گىرى ئاگەوابۇون و ۋەمارەيدىكى زۆر تاجى بە سەرەوە بۇو، ناوىكى نۇوسراوى ھەيە كە جىڭە لە خۆرى كەس نابىزانتىت. 13 كوايەكى لە خۆزىن ھەلکىشىراوى لەبەربۇو، ئەناوهى بىيى باڭ دەكرى «وشە خودا!» يە. 14 لەشكەر کەن ئاسمان بە سوارى ئەسپى سېي شۇنى دەكەن و كەتائى ناسكى سېي پاچان لەبەردا كەن. 15 لە دەمەيە و شىمىزىنىكى تىزى دەرەدەچوو، تاکو بىيى لە نەتەوەكان بىدات. (بە گوچانىيىكى ئاسىنىن شوانىيەتىيان دەكتات.) ھەستانەوەي يە كەمدا بەشى هەيىت بەرە كەتدار و بېرۇزە، ئەوانە گوشەرى شەرابى توپورەيى ھەلپۇوي خوداي ھەرە بەتوانا دەگوشىت. 16 ناوىكى ھەيە لەسەر كەوا و رانى نۇوسراوا: «پاشا يەپاشىان و گەورەيى گەورەيان». 17 فريشته يەكى دىكەم بىيى لەبەر خۆردا راواھستابۇو، بە دەنگىكى بەرز ھاوارى لە ھەموو بالىندە فريپەكانى ناوهەپاسى ئاسمان كەن و گوئى: «وھن كۆپىنه وە، بۇ شىپۇي گەورە خودا، 18 تاکو گوشتى

کویان بکاتنه و، ئوانه‌ی زماره‌یان وەک لى دەرىايە. 9 بەسەر «ئوا هاھە دى. من ئەلەف و يېم، سەرەتا و كۆتايىم. لە كان پانتايى زەويدا بلاو بۇونەوە و تۈردوگاى گەلى خودا، ااتا ئاواي ژيان بەخۇزىرايى دەدەمە تېنۇو. 7 ئەوهى سەربەكەۋىت شارە خوشەۋىستەكى خودايان گەمارقا، بەلام ئاگەلە ميرات بۇ دەمەيىتەوە، دەبە خوداى و ئەۋيش ئاسمانانەوە هاھە خوارەوە و هەللىووشىن. 10 ئەن ئىلىسەسى دەپەن كورم، 8 بەلام تىستۆك و يىباھەر و قىزەونان، هەروەھا چەواشەى دەكەن فېيدىرايە دەرىاچە ئاگەر و گۆرگەد، كە بىكۈز و داۋىنپىس و جادووگەر و بېتەرسان، لە گەلەمە مۇر دەرنەدە كە و پېغەمبەرە درۈزىنەكە ئىئىە. هەتاھەتايە شەو و پۈزۈ دەۋۇن، بەشىان لە دەرىاچە بە ئاگەر و گۆرگەد داگىرساوه ئازار دەدرىن. 11 پاشان كە مردى دووهەمە.» (Limnë Pyr g3041 g4442) 9 يەكىك لەو تەختىكى گەورەى سېيم بىنى و ئەوهى لەسەرى دايىشتبۇو. حەوت فريشته‌يەيى حەوت جامە كەيان پېتىو كە بە دواين ئاسماان و زەۋى لەبەر ڦووی ھەلاتن، شۇينيان لە ئاسمادا حەوت دەردە كە پېڭابۇن، هات بۇلام و پىچى گۆتم: «وەرە نەما. 12 مردووه كامى بىنى بە گەورە و بچۇو كەوە لەبەر دەرم بۇوكەت پېشان بەدم، ئىنى بەرخە كە.» 10 بە رۈچى پۈرۈز تەختە كەدا راوهەستاپۇن و پەرتۈوكەكان گەرانەوە. پەرتۈوكەتىكى بىرمى بۇ چىايەكى گەورە و بەرزا، ئورشەلەپى شارە پېرۈزەكە دىكەش كە پەرتۈوكى ژيانە كەرابۇوه وە. مردووه كان بەگۈزەرى پېشاندا كە لە ئاسمانانەوە لەلايەن خوداوه دەھاھە خوارەوە. كەدەوە كەيان بەوهى لە پەرتۈوكەكان نۇوسراوه حۆكم دران. 11 شىكى خوداى ھەبۇو، درەوشانەوەي وەك گەنابەھاتىن 13 دەرياش مردووه كەنلى ناوخۇي راھەست گەد، ھەرەوەھا بەرد، وەك يەشب، بۇون وەك كېستاڭ. 12 شۇورا يەكى ھەر دەن و جىھانى مردووان مردووه كەنلى خۇبىان راھەست كەد گەورە و بەرزا دوازدە دەرگاى ھەبۇو، لەسەر دەرگا كان و ھەرييەكە و بەگۈزەرى كەدەوە كەنلى حۆكم درا. (Hadës g86) 14 مەر دەن و جىھانى مردووان فېيدىرانە دەرىاچە ئاگە كە، ئەم ئىسرائىل لەسەر دەرگا كان نۇوسراپۇن. 13 لە رۈزىلەلتەوە دەرىاچە ئاگە مردى دووهەم. (Hadës g86, Limnë Pyr g3041) 15 هەركەسىتىكى ناوى لە پەرتۈوكى ژياندا تۇمار نەكابۇو، دەرگا، لە پۈزۈلەواھ سى دەرگا، لە باشۇرەوە سى باغە ھەبۇو، دوازدە ناو لە سەرىيان ھەبۇو، ناوى دوازدە فېيدىرايە دەرىاچە ئاگە كە. (Limnë Pyr g3041 g4442)

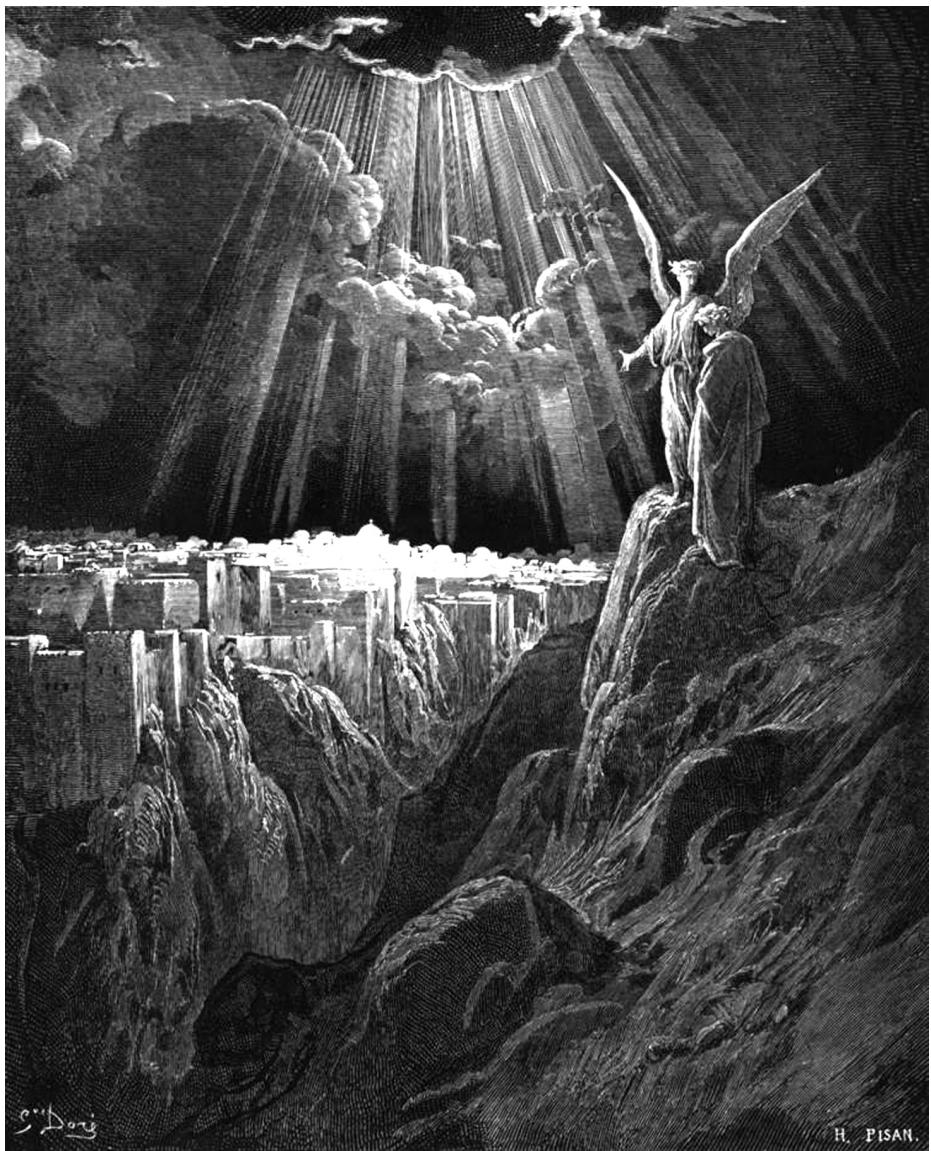
21 پاشان ئاسماتكى نوى و زەۋىيەكى نۇئىم بىنى، چونكە ئاسمانى يەكەم و زەۋى يەكەم بەسەرچۈن، ئىتە دەرياش دارىتكى پەوانەي زېپېنى بېتىو، تاكو شارە كە و دەرگا كان و دوازدە فەرمانەتىپ، شارە پېتىو كە بچوار گۆشەلى دازابۇو، ھەللىك، ئەۋىش لەگەلەن ئىشىتەجى دەپەت. ئەوانىش دەن بە شورورا كە بىپۇيىت. 16 شارە كە بچوار گۆشەلى دازابۇو، بۇ زاوا كە ئامادە كەپەت. 3 گۈئىم لە دەنگىكى گەورە يەكسان بۇون. 17 شورورا كەشى پەۋاء، سەد و چىل و چچار بال بوبە بالى مەرۋەش كە فريشته كە بەكارىدەھەتىن. 18 يېنلى شورورا كە لە يەشب بۇو، شارە كەش لە زېپى ئەپگەر بۇو، وەك شۇوشەرى ساف. 19 بناگە كانى شورورا شارە كە بە 4 ئەۋىش هەموو فەمىسىكىكى چاوابان دەسپېتەوە، ئىتە مەر دەن نايىت، شىوەن و ھاوار و ئازار نامىن، چونكە شەتكەن ئەپشۇو دەۋەم ياقۇقى شىن، سېيىم ياقۇقى سېي، چچارەم زەرۋەد، بەسەرچۈن. 5 دانىشتۇرى سەر تەختە كە فەرمۇسى: «ئەوهىتا ھەموو بەردىكى گەنابەھا رازىتىزابۇوه وە. بناگە يەشب، ھەموو بەردىكى ئەپشۇو، چەنچەن ئەپشۇو، چەنچەن ئەپشۇو، چەنچەن ئەپشۇو، چەنچەن ئەپشۇو، چەنچەن ئەپشۇو، ھەمەو شىتىك نوى دەكەمەوە.» پاشان فەرمۇسى: «بۇو سەر، ھەشىم زەرۋەد سەھەز، تۈيەم ياقۇقى زەرۋەد، دەيەم ياقۇقى سەھەز، يازىدەيەم ياقۇقى زەعفەرانى، دوازدەيەم جەمىشت.

21 دوازده ده رگا کش دوازده مروارین، هر ده رگایک له خودا بیدا» 10 هروههای ییچی گوتم: «پهیامی پیشینیه کان ئەم يەک دەنگ مرواری بورو شەقامی شاره کە لە زېپى پېنگەرد بورو پەرتۇوکە مەشارەوە، چونكە کانه کە نزىكە. 11 ئەوهى سته مكارە وەک شۇوشەرى رۇشىن. 22 پەرستگام تىيىدا نەيىن، چونكە با هەرسىتم بکات، ئەوهى گلاؤ بىت، ئەوهى يەزدانى پەرورەدگارى هەرە بەتوانا لە گەل بەرخە كە پەرسىگاي راستورىستە با هەر كارى راستورىست بکات، ئەوهى ئەون. 23 شاره کەش پېرىسىتى بە خۇر و مانگ نىيە بە سەريدا پېرۇزىش با هەر پېرۇز بىت. 12 «ئەوهتا بە پەلە دېيم! پاداشتى بدرەوشىئەوه، چونكە شکۈرى خودا ropyوناڭ كەرددەتەوە و خۇم پېيە، تاكى پاداشتى هەركەسيك بە گۈزىرەي كارە كەي بەرخە كە چرايەتى. 24 نەتەوهەكان بە ropyونا كىيە كەي دەرۇن و بەدەمەوە. 13 من ئەلف و ئېم، يەكمىن و دواھەمىن، سەرەتا و پاشاكانى زۇوي شکۈرى خۇيىانى بۇ دەھىنەن. 25 دەرگا كانى بە كۆتايىم. 14 «خۆزگە دەخوازىت بەوانەي جەلەكائىان دەشۇن، رۇزى ھەرگىز داتا خېرىن، چونكە لەلوى شەو دانايەت. 26 شکۇر تاكى مايان لە درەختى زىيان ھەبىت و لە دەرگا كانەنە بچەنە پېرىزى نەتەوهەكائىشى بۇ دەھىنەن. 27 ھېچ شىتىكى گلاؤ و ھېچ ناو شارە كە. 15 سەگەكان و جادووگەران و داۋىتپىسان و كەسيكى قىزەون و درۇزىن ناچەنە ناوى، بەلگۇر تەنەنە ئەوانەي بکۈزان و بېتەرسەن و ھەممۇ درۇزىن و ئەوانەي حەز لە كە ناويان لە پەرتۇوکى ژيانى بەرخە كەدا نۇرساوه. 16 «من عيسام، فريشە كەمم درۇ دەكەن لە دەرەوه دەبن.

22

پاشان فريشە كە رووبارى ئاوى ژيانى پيشاندام،¹⁶ نارد تاكو بەم شستانە شايەتى بۇ كىلىسا كان بەدم. من لە پەگ پېشىنگەر وەك كېسەتال، لە تەختى خودا و بەرخە كە و 2 بە نەوهى داودم، ئەستىزەي بەيانى پېشىنگەدار. 17 رۇحى تاۋاھەرسىتى شەقامى شاره کەدا دەپروات. لە ھەر دەرەوەنەن دەرەختە كە دەرگا كەدا دەرەختى ھەبىت و بەرخە بەنەنەن دەدات، ھەر مانگ و بەرھەمېك. گەلائى درەختە كەش بۇ چاكىبونەنە دەتەوهەكانەن. 3 ئېت ھېچ نەفەتىك نامىتىت. تەختى خودا و بەرخە كەدا لەناو شارە كەدا دەبن، بەندەكانى خزمەتى دەكەن و 4 ropyوی دەپىن و ناوى لە سەر تىچەوانىانە. 5 لەلوى شەو دانايەت و پېرىسىتىيان بە چرا و ropyونا كى خۇر تايىت، چونكە يەزدانى پەرورەدگار بە سەر ياندا دەدرەوشىتەوە و بۇ ھەتاهەتايە فەرمابزەوايەت دەكەن. (ai666 g165)

پاشان يەشانە پېشانى بەندەكانى خۇرى بىدات كە دەبىت زۇو پەروردەن. 7 «ئەوهتا بە پەلە دېيم! خۆزگە دەخوازىت بەوهى پېشىنېيە كانى ئەم پەرتۇوکە و شە بە و شە پەبرە و دەكتات.» 8 من يۈچەنام، ئەوهى كە ئەم شستانەم بىنى و بىستم. كاتىك يېنىم و بىستم، كەوتم بۇ ئەوهى لە بېرىي ئەو فريشەتى كەپتۈش بېم كە ئەم شستانەي پيشاندەدام. 9 جا یيچى گوتم: «وا مەك! مەنيش وەك تو بەندەي هاوا كارتە، لە گەل خوشك و بې پېغەمبەرە كانەن و ئەوانەي پەيامى ئەم پەرتۇوکە پەبرە و دەكەن. كەپتۈش بۇ

شاره پرورزه کش، ترشیبی نرم بین له تاچانه وه له لاین خوداوه دههاته خوارده، وه ک بروکی رازاوه بز زوا کی ثاماده کاریست. گرئم له دهنگی گوره بو له ته خته گوه فرموموی: «لهودتا نشینگی خودا له گل خدلک، نهونش له گلیان نیشههی دهیست. نهونش دون به گل نه، خودا خوی له گلیاندیه و دهیته خودای نهوان.

ناشکار کدن 21:2-3

Reader's Guide

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Kurdish---Sorani-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

31:8	لۇقا	گدار	21:3	بەگەم پەترۆس
7:10	رۇغما	گدار	18:15	بەگەم پەترۆس
1:9	ئاشکارا كىدن	پۇغما	25:1	بەگەم پەترۆس
2:9	ئاشکارا كىدن	پۇغما	5:9	دۇووم پەترۆس
11:9	ئاشکارا كىدن	پۇغما	36:11	بەگەم بېزەنە
7:11	ئاشکارا كىدن	پۇغما	2:12	دۇووم بېزەنە
8:17	ئاشکارا كىدن	پۇغما	27:16	2:1
1:20	ئاشکارا كىدن	يەگەم سۈئىنس	20:1	بەھۇزا
3:20	ئاشکارا كىدن	يەگەم كورىشىس	6:2	25:1

aïdios

20:1	رۇغما	يەگەم كورىشىس	13:8	ئاشکارا كىدن
6:1	بەھۇزا	يەگەم كورىشىس	11:10	ئاشکارا كىدن
		دوووم كورىشىس	4:4	دوووم كورىشىس
		دوووم كورىشىس	9:9	دوووم كورىشىس
		يەگەم كورىشىس	18:3	ئاشکارا كىدن

aiōn

32:12	مەتا	دوووم كورىشىس	31:11	ئاشکارا كىدن
22:13	مەتا	گلاپا	4:1	ئاشکارا كىدن
39:13	مەتا	گلاپا	5:1	ئاشکارا كىدن
40:13	مەتا	كەفسىس	21:1	ئاشکارا كىدن
49:13	مەتا	كەفسىس	2:2	ئاشکارا كىدن
19:21	مەتا	كەفسىس	7:2	ئاشکارا كىدن
3:24	مەتا	كەفسىس	9:3	ئاشکارا كىدن
20:28	مەتا	كەفسىس	11:3	ئاشکارا كىدن

aiōnios

29:3	مەرقۇس	كەفسىس	21:3	مەتا
19:4	مەرقۇس	كەفسىس	12:6	مەتا
30:10	مەرقۇس	فېلىپى	20:4	مەتا
14:11	مەرقۇس	كۈلۈمى	26:1	مەتا
33:1	لۇقا	يەگەم بۈرساوس	17:1	مەرقۇس
55:1	لۇقا	يەگەم بۈرساوس	17:6	مەرقۇس
70:1	لۇقا	دوووم بۈرساوس	10:4	مەرقۇس
8:16	لۇقا	دوووم بۈرساوس	18:4	لۇقا
30:18	لۇقا	پېتىس	12:2	لۇقا
34:20	لۇقا	عېرالىيەكان	2:1	لۇقا
35:20	لۇقا	عېرالىيەكان	8:1	لۇقا
14:4	بېزەنە	عېرالىيەكان	5:5	بېزەنە
51:6	بېزەنە	عېرالىيەكان	5:6	بېزەنە
58:6	بېزەنە	عېرالىيەكان	20:6	بېزەنە
35:8	بېزەنە	عېرالىيەكان	17:7	بېزەنە
51:8	بېزەنە	عېرالىيەكان	21:7	بېزەنە
52:8	بېزەنە	عېرالىيەكان	24:7	بېزەنە
32:9	بېزەنە	عېرالىيەكان	28:7	بېزەنە
28:10	بېزەنە	عېرالىيەكان	26:9	بېزەنە
26:11	بېزەنە	عېرالىيەكان	3:11	بېزەنە
34:12	بېزەنە	عېرالىيەكان	8:13	بېزەنە
8:13	بېزەنە	عېرالىيەكان	21:13	بېزەنە
16:14	بېزەنە	بەگەم پەترۆس	3:1	بېزەنە

یوحننا 10:28

یوحننا 12:25

یوحننا 12:50

یوحننا 17:2

یوحننا 17:3

کردار 13:46

کردار 13:48

رؤما 2:7

رؤما 21:5

رؤما 22:6

رؤما 23:6

رؤما 25:16

رؤما 26:16

دومون کورنوس 17:4

دومون کورنوس 18:4

دومون کورنوس 1:5

گلایا 8:6

دومون سازنیک 9:1

دومون سازنیک 16:2

ید کم پیوساوس 16:1

ید کم پیوساوس 12:6

ید کم پیوساوس 16:6

دومون پیوساوس 9:1

دومون پیوساوس 10:2

پیوس 2:1

پیوس 7:3

فلیمون 15:1

عیرانیه کان 9:5

عیرانیه کان 2:6

عیرانیه کان 12:9

عیرانیه کان 14:9

عیرانیه کان 15:9

عیرانیه کان 20:13

ید کم به زرس 10:5

دومون پیترؤس 11:1

ید کم بیوحتنا 2:1

ید کم بیوحتنا 25:2

ید کم بیوحتنا 15:3

ید کم بیوحتنا 11:5

ید کم بیوحتنا 13:5

ید کم بیوحتنا 20:5

یهودزا 7:1

یهودزا 21:1

ناشکار 6:14

eleēsē

رؤما 32:11

Geenna

مهنا 22:5

مهنا 29:5

مهنا 30:5

مهنا 28:10

مهنا 9:18

مهنا 15:23

مهنا 33:23

مدرقوس 43:9

مدرقوس 9:45

مدرقوس 9:47

لوقا 5:12

یاقوب 6:3

Hadēs

مهنا 23:11

مهنا 18:16

لوقا 15:10

لوقا 23:16

کردار 27:2

کردار 31:2

ید کم کورنوس 55:16

ناشکار 18:1

ناشکار 8:6

ناشکار 13:20

ناشکار 14:20

ناشکار 20:19

ناشکار 10:20

ناشکار 14:20

ناشکار 15:20

ناشکار 8:21

ناشکار 15:21

ناشکار 10:21

ناشکار 15:22

ناشکار 10:23

ناشکار 15:24

ناشکار 10:25

ناشکار 15:26

ناشکار 10:27

ناشکار 15:28

ناشکار 10:29

ناشکار 15:30

ناشکار 10:31

ناشکار 15:32

ناشکار 10:33

ناشکار 15:34

ناشکار 10:35

ناشکار 15:36

ناشکار 10:37

ناشکار 15:38

ناشکار 10:39

ناشکار 15:40

ناشکار 10:41

ناشکار 15:42

ناشکار 10:43

ناشکار 15:44

ناشکار 10:45

ناشکار 15:46

ناشکار 10:47

ناشکار 15:48

ناشکار 10:49

ناشکار 15:49

ناشکار 10:50

ناشکار 15:51

ناشکار 10:52

ناشکار 15:53

ناشکار 10:54

ناشکار 15:55

ناشکار 10:56

ناشکار 15:56

زبوروه کان 3:116

زبوروه کان 8:139

زبوروه کان 7:141

پندنه کافی سلیمان 12:1

پندنه کافی سلیمان 5:5

پندنه کافی سلیمان 27:27

پندنه کافی سلیمان 18:9

پندنه کافی سلیمان 11:15

پندنه کافی سلیمان 24:15

پندنه کافی سلیمان 14:23

پندنه کافی سلیمان 20:27

پندنه کافی سلیمان 16:30

پندنه کافی سلیمان 10:9

گرانی گورانیه کان 6:8

پیشاپا 14:5

پیشاپا 11:7

پیشاپا 9:14

پیشاپا 11:14

پیشاپا 15:14

پیشاپا 15:28

پیشاپا 18:28

پیشاپا 10:38

پیشاپا 18:38

پیشاپا 9:57

حرقین 15:31

حرقین 16:31

حرقین 17:31

حرقین 21:32

حرقین 27:32

هونه 14:13

ثاموس 2:9

پونس 2:2

حبه قرق 5:2

Tartaroō

دومون پیترؤس 4:2

Questioned

دومون پیترؤس 17:2

رؤما 32:11

مهنا 22:5

مهنا 29:5

مهنا 30:5

مهنا 28:10

مهنا 9:18

مهنا 15:23

مهنا 33:23

مدرقوس 43:9

زبوروه کان 5:6

زبوروه کان 17:9

زبوروه کان 10:16

زبوروه کان 5:18

زبوروه کان 3:30

زبوروه کان 17:31

زبوروه کان 14:49

زبوروه کان 15:49

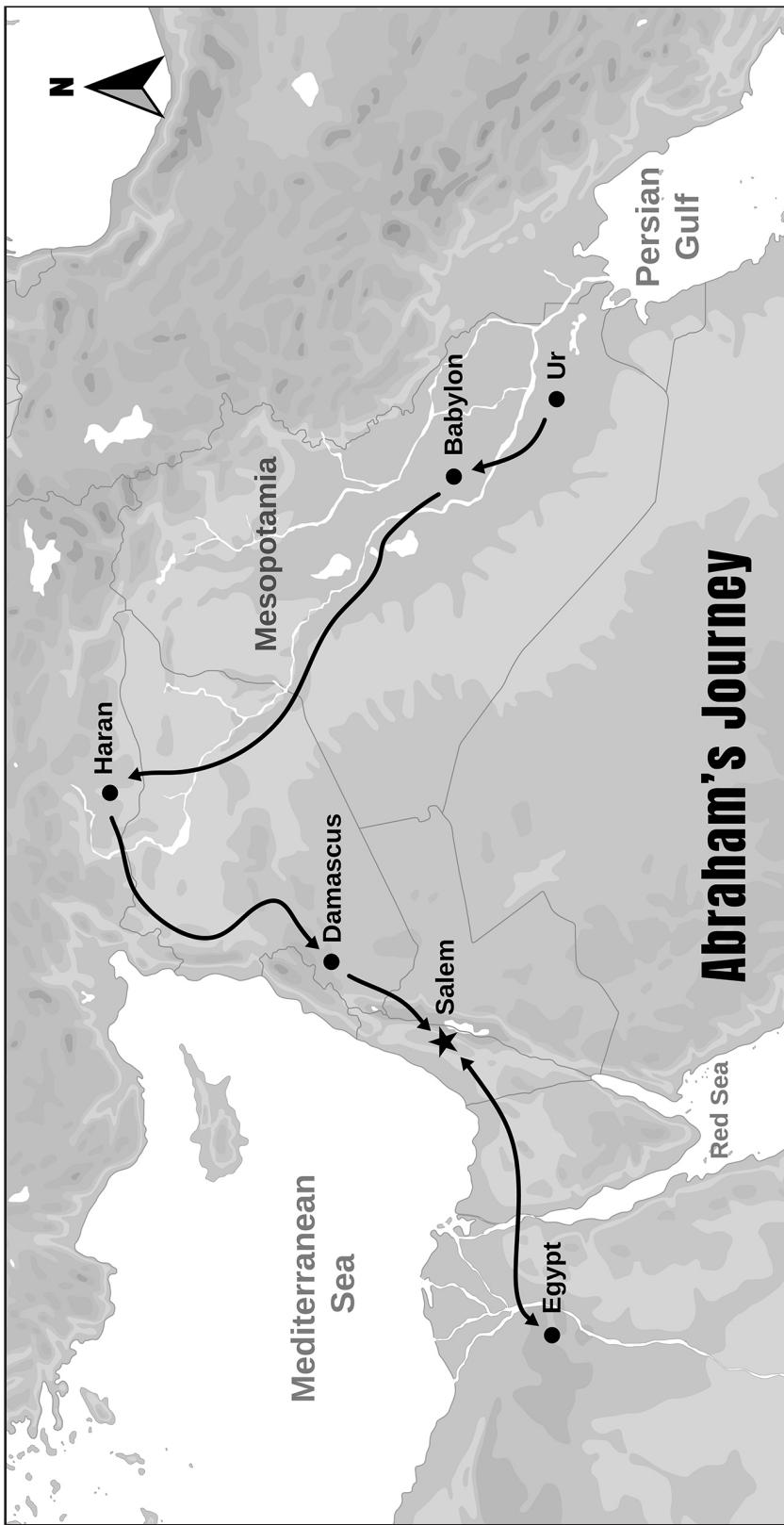
زبوروه کان 15:55

زبوروه کان 13:86

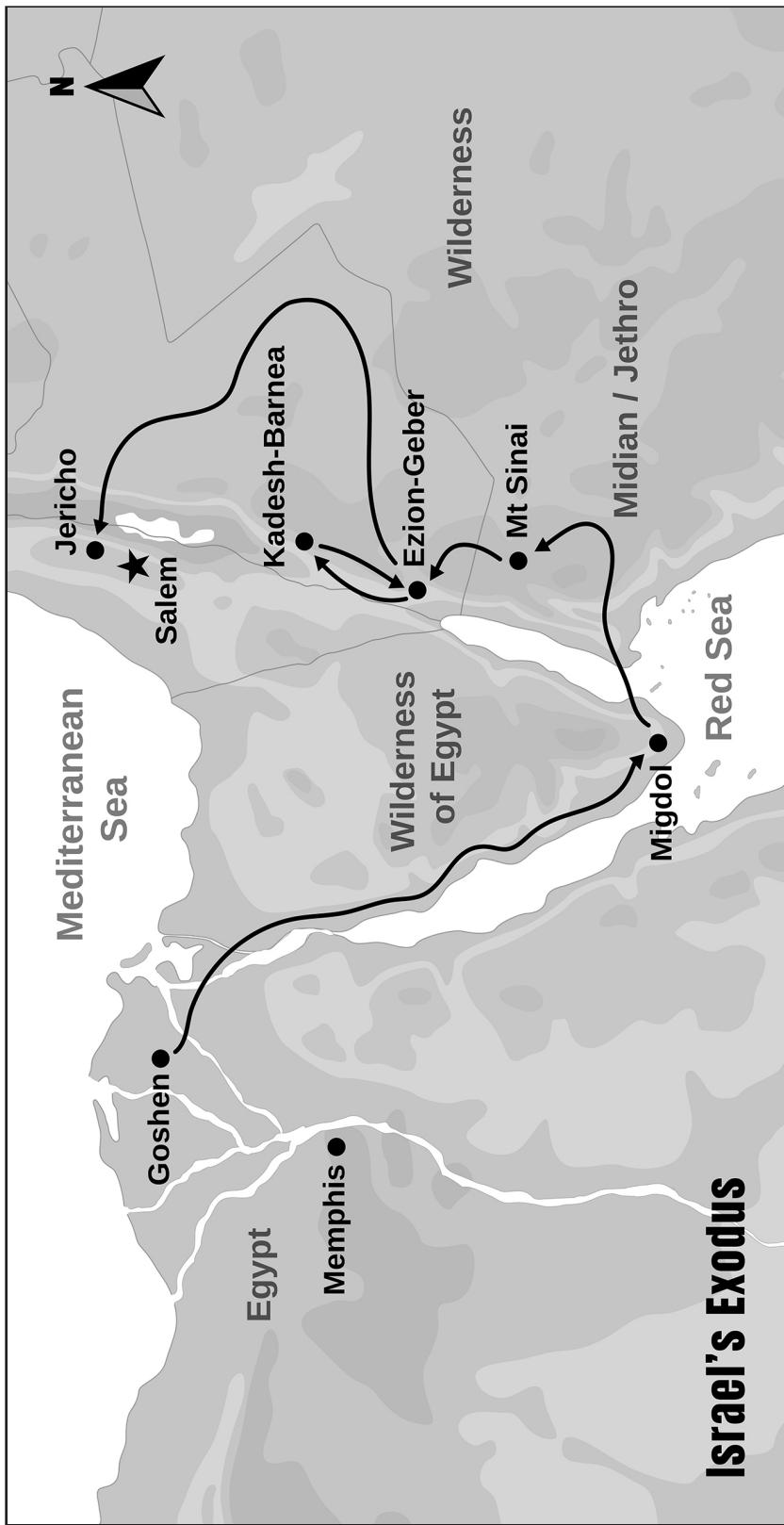
زبوروه کان 3:88

زبوروه کان 48:89

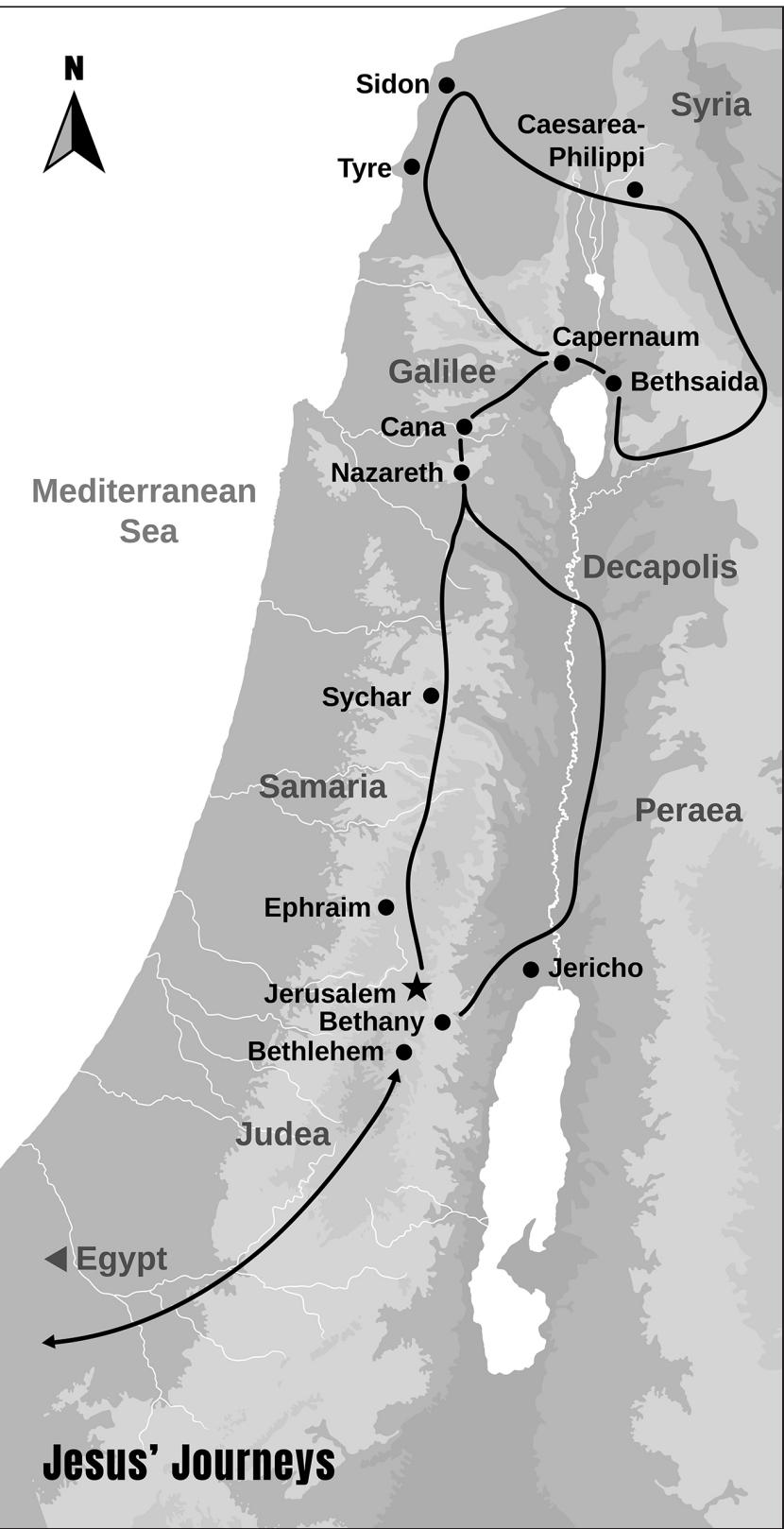
Abraham's Journey

بـ: بـاـورـ کـارـکـیـ شـرـامـ، باـکـرـ اـبـیـتـ مـوـنـدـنـیـ خـلـدـرـکـ بـوـهـ مـوـرـ وـرـیـگـرـتـ، گـرـبـرـ اـبـلـ وـرـدـشـتـ، هـدـرـجـانـهـ مـهـدـوـزـانـ بـرـ کـرـیـ دـچـبـتـ. - سـمـرـانـهـ کـانـ 11:8

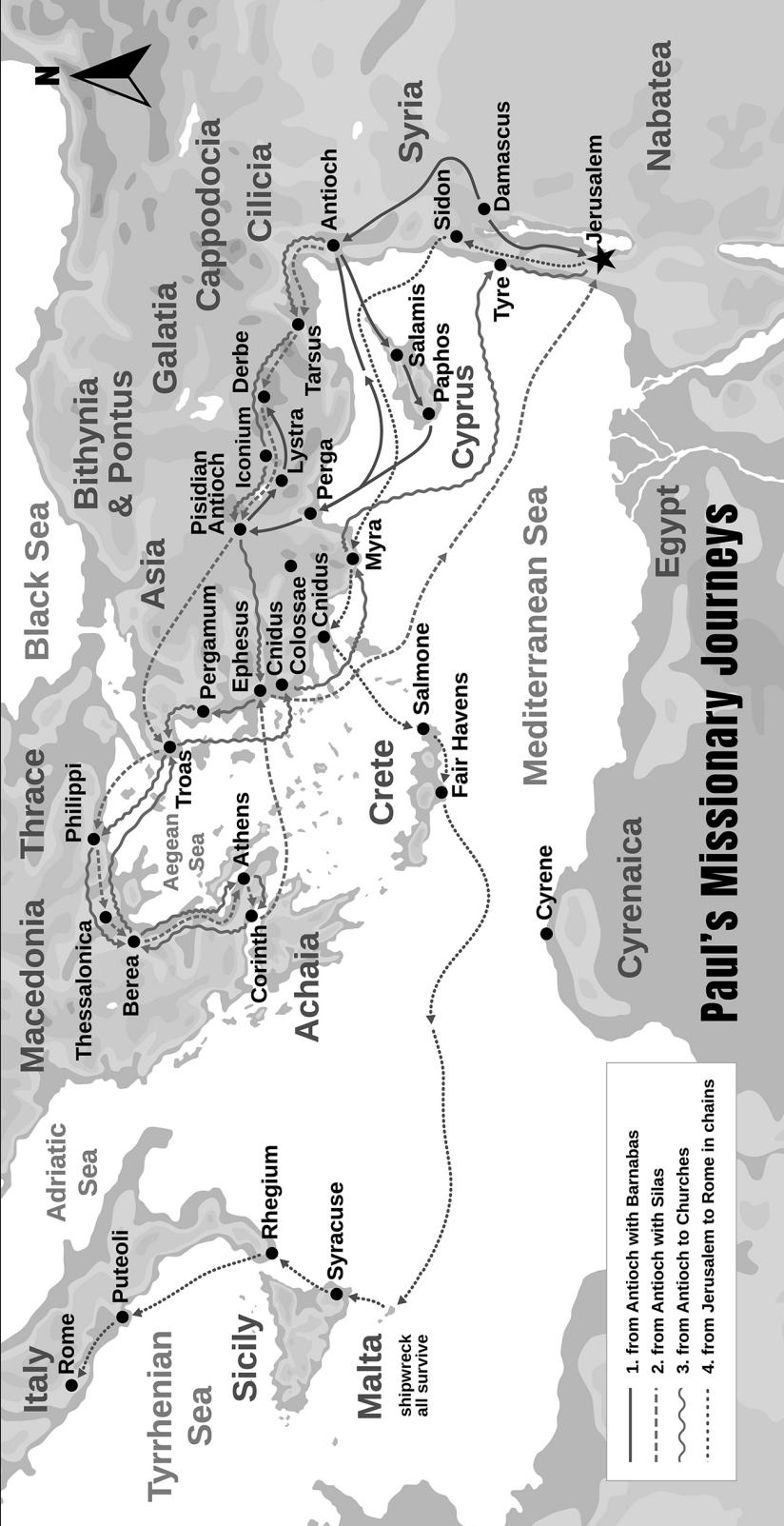
۱۳:۱۷ میووو که فرعون پنداش کرد که این کار را بزرگی خواهد نمود و سپس میگذرد: «نه ووک گل پیشان پیش کار که شر بین دیگر نبند و میسر» - در درجه زدن

جور کی تاریخیں کوئی مزفیں نہ ہو تو نہ بھیت بکت، بلکہ نہ مدت بکات و دنیا خو بہت بگات ہے کیا ہو ملکی روز - مدرس 10:45

ادنی بندی عیسی مسیح و که خدا را نزد ایشان کرد و همانکه که نزد ایشان مرگ نمیکند، روزانه

Paul's Missionary Journeys

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ►	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Destiny

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

گو، اه بیرون، همه دو ناهود و کان پکنه نه قلی، به تاری باش و کم روزی بیرون زده ژاولان هملپکش، - مارکو 28:19

